ADMINISTRATIVE CIRCULARS
Volume II
(135 TO 250)

MAHARASHTRA STATE ELECTRICITY BOARD

REFERENCE

ADMINISTRATIVE CIRCULARS

(VOLUME-II)

(Nos. 135 to 250)

Although every care has been taken in compilation of this publication some omissions / errors might have crept-in due to inadvertance and remained to be corrected. The publishers shall be obliged if the mistakes are brought to their notice for carryingout corrections in the next edition.

Published By :

MAHARASHTRA STATE ELECTRICITY BOARD
Head Office :
Prakashgad,
Bandra (East), Mumbai - 400 051.

FIRST EDITION : MAY, 2002

Compiled By :
Late TN Reddy, EE,
BY Muradi, AD,
BR Dhawale, EO,
ND Digraskar, EO,
NM Dhanwala, Dy EE.

Cover Designed By :
"REFLEXION", Mumbai.

Printed By :
MUDRA OFFSET
PRINTERS & PROCESSORS,
M. G. Road, Nanded - 431 604.
Phone : (02462) 42109.

CONTENTS

1) Foreword	--
2) Preface	--
3) Index	i to viii
4) Administrative Circulars (Nos. 135 to 250)	1 to 310
5) Subjects Index	One to Twenty Three

FOREWORD

The text of G.S.Os. (BEB), G.S.Os. (MSEB). G.Os., Administrative Circulars, Departmental (O&M) Circulars which were compiled by the Compilation Team headed by Late T.N. Reddy has been published in the year 1993.

Now the Compilation Team has further compiled the Administrative Circulars in two volumes in continuation to earlier volume published in the year 1993. The present second volume contains Administrative Circulars bearing Nos. 135 to 250 issued between 20-4-1993 to 30-12-1997 and third volume contains Administrative Circulars Nos. 251 to 367 issued between 2-1-1998 & 16-2-2002.

These volumes are provided with two distinct types of indexes. The first index in the beginning, indicates the subjects covered by each of Administrative Circulars in order of date of issue. The second index at the end of the volume provided circular Numbers arranged subjectwise and alphabetically.

I am pleased to keep on record that these volumes could be published due to the efforts of the Compilation Team consisting of Late T.N. Reddy, S/Shri B.Y. Muradi, N.D. Digraskar, B.R.Dhawale and N.M. Dhanwala who deserve appreciation. The contribution of Late T.N. Reddy, Team Leader cannot be forgotten.

(Sanjay Narayen)
Secretary

Date : 28-03-2002
Mumbai.

PREFACE

The first volume of Administrative Circulars was published in the year 1993 (Administrative Circular No. 1 to 134). Now I have pleasure to present further two volumes of Administrative Circulars in continuation of earlier volume. The Second volume contains Administrative Circular No. 135 to 250 and the third Volume contains Administrative Circulars No. 251 to 367.

The enclosures of Administrative Circular Nos. 273, 274, 278, 293, 299, 337, 339, 342 & 347 are not printed as they contain only datewise election programme.

While compiling these two volumes of Administrative Circulars the contribution of Late T.N. Reddy, Team Leader cannot be forgotten.

For presenting these volumes I feel a deep sense of gratitude for the individual painstaking efforts of the Compilation Team consisting of Late T.N. Reddy, S/Shri B.Y. Muradi, N.D. Digraskar, B.R. Dhawale and N.M. Dhanwala.

(Shivanand Rooge)
Director of Personnel

Date : 28-03-2002

Mumbai.

INDEX TO ADMINISTRATIVE CIRCULARS (VOLUME - II)

(From Circular No. 135 dated 20-4-1993 to 250 dated 30-12-1997)

Cir.No.	Date	Subject	Page No.
135	20-4-1993	Direct recruitment- Persons working on the Nominal Muster Roll/ Work-charged Establishments to be treated as departmental Candidates for the purpose of.	1
136	13-5-1993	Review of GSOs issued by the MSEB to determine the present status.	1
137	24-8-1993	(Employee promoted to a higher post, after due selection by the C.S.C. [even though that promotion is on officiating basis] refuses promotion on second occasion, to be debarred for promotion.)	5
138	26-8-1993	Relaxing Condition of minimum qualification i.e. 12th Standard Examination of M.S. Board of Secondary & Higher Secondary Education or equivalent, in favour of LDCs recruited and joined as LDC prior to 23-7-1990, for the purpose of promotion)	6
१३९	२५-१०-१९९३	निविदा (Tenders) / देकार (Quotations) स्विकारणेबाबत.	7
140	18-1-1994	Review of Seniorities of employees belonging to GAD and Accounts Cadres.	8
141	19-4-1994	Provision for supply of Uniforms to Board's Employee Players who participates in State and National level Sports Tournaments.	20
142	19-4-1994	Enhancement in payment of Kit Allowance to Employee Players for participating in Sports tournaments at National level.	22
143	21-12-1994	Conducting speed test in respect of Steno-typist/Typists etc. while granting benefit of higher grade under G.O. 74. -Prescribing periodicity of the test.	23
१४४	३-६-१९९५	(साप्रवि तपासणी कार्यकक्षेतील मुद्दे)	24
145	28-7-1995	Honouring the employee of the Board and his/her wife/husband when he/she retires from the services of the Board - Enhancement in the existing amount of the gift.	27
१४६	४-८-१९९५	ध्वजारोहण	28
१४७	१८-८-१९९५	कार्यालयीन दैनंदिन पत्रव्यवहारासाठी योग्य आकाराचे कागदाचा वापर करणे बाबत.	60
१४८	१८-८-१९९५	आमदार / खासदार / अतिमहत्वाचे व्यक्ती यांच्या निवेदनावर तातडीने कार्यवाही करणे.	61

Cir.No.	Date	Subject	Page No.
१४९	१४-९-१९९५	विशेष मागास प्रवर्गाकरिता पदोन्नतीमध्ये आरक्षण	61
150	22-9-1995	(Model from of "No Objection Certificate" for obtaing passport.)	64
१५१	२२-९-१९९५	मागासवर्गीयांचा सरळ सेवा भरती तसेच पदोन्नती मधील दिनांक १-४-९५ रोजी असलेला अनुशेष दिनांक ३०-६-९६ पर्यंत भरून काढण्याबाबत विशेष भरती मोहिम.	64
152	26-9-1995	Enhancement in TA/DA for the Employees Players to participate in Sports and enhancement in Supplementary Allowance.	67
१५३	३०-९-१९९५	फेब्रुवारी १९९५ च्या विधानसभेच्या सार्वत्रिक निवडणुकीच्या वेळी मंडळ कर्मचाऱ्यांनी केलेल्या जादा कामासाठी अतिकालिक भत्ता देणे.	68
154	5-10-1995	Attachment of Non-teaching staff of GTPs Uran to O&M Circle Vashi, CCCM Circle Kalyan, P.S. Uran, instead of Vasai Circle, Vasai for the purpose of Recruitment Seniority etc. (Corrigendum No. GAD/O & M / VIII / F. No. 760 / 3283, dt. 14-11-1995 correcting number as 154 instead of 153)	70
१५५	११-१०-१९९५	दैनंदिन कामकाजाची भाषा / अधिकाऱ्यांच्या दर्जाप्रमाणे त्यांना योग्य प्रकारे संबोधण्याबाबत.	71
१५६	१३-१०-१९९५	''बॉम्बे'' एवेजी ''मुंबई'' असा बदल कार्यालयीन कामकाजात व अभिलेखात करणे.	72
१५७	३१-१०-१९९५	फेब्रुवारी १९९५ च्या विधानसभेच्या सार्वत्रिक निवडणूकीच्या वेळी मंडळाच्या वाहन चालक पदावरील कर्मचाऱ्यांनी केलेल्या अतिरिक्त कामासाठी अतिकालिक भत्ता देणे.	74
१५८	१-११-१९९५	विशेष मागास प्रवर्गाकरिता शासकीय, निमशासकीय सेवेत आरक्षण.	77
१५९	८-११-१९९५	मृत कर्मचारी किंवा वैद्यकीय कारणास्तव मुदतपूर्व सेवा निवृत्त होणाऱ्या कर्मचाऱ्यांच्या अवलंबितास नोकरी देण्याची योजना.	79
160	8-11-1995	Duties of Dy.CPPRO of Konkan Zone, Nagpur Zone & Aurangabad Zone.	80
१६१	१४-११-१९९५	शासकीय, निमशासकीय इत्यादी सेवेमध्ये मागासवर्गीयाकरिता असलेल्या विविध सवलती, आरक्षणाच्या आदेशाची अंमलबजावणी करण्यास टाळाटाळ, कुचराई करणाऱ्या अधिकाऱ्या / कर्मचाऱ्या विरुध्द शिस्तभंगाची कारवाई.	81
162	24-11-1995	Enhancement in grants for organising the Drama Competition and enhancement of TA/DA for the employees to participate in Drama.	84

Cir.No.	Date	Subject	Page No.
१६३	२०-१२-१९९५	जाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीचा अहवाल तीन महिन्यात प्राप्त न झाल्यास त्या उमेदवारांना नियुक्त्या देण्याबाबत किंवा पदोन्नती देण्याबाबत.	85
१६४	२६-१२-१९९५	नामनिर्देशनात बदल केलेल्या प्रकल्पग्रस्तांच्या अवलंबितांना मंडळात नोकरी देण्याबाबत.	95
१६५	२६-१२-१९९५	मध्यप्रदेश शासन व इतर विरूध्द श्री. एस. एस. कौरव व इतर सिव्हील अपिल क्र. १२८५/१९९५ चे संदर्भात सर्वोच न्यायालयाने दि. १९ जानेवारी १९९५ रोजी दिलेल्या निर्णयातील शासकीय कर्मचारी / अधिकारी यांच्या बदल्या संदर्भात न्यायालये/न्यायाधिकरणानी हस्तक्षेप न करण्यासंबंधी दिलेल्या आदेशाचा गोषवारा.	96
१६६	२८-१२-१९९५	शारिरिकदृष्ट्या अपंग व्यक्तीसाठी शासकीय सेवेत असलेल्या वर्ग-३ व वर्ग-४ पदांकरिता ३% आरक्षणा बाबतचा अनुशेष भरून काढण्याबाबतची मोहिम.	97
१६७	२९-१२-१९९५	विशेष मागास प्रवर्गाकरिता शासनाचे निमशासकीय सेवेत आरक्षण.	99
१६८	१-१-१९९६	पर्यवेक्षी पदाचा अतिरिक्त कार्यभार सांभाळल्याबद्दल अतिकालीक भत्ता मिळणे बाबत.	100
१६९	५-१-१९९६	सरळ सेवेतील वाढीव आरक्षण तसेच महिला आणि विशेष मागास प्रवर्गाचे आरक्षण दर्शवणारी सुधारीत २०० बिंदू नामावली.	101
१७०	८-१-१९९६	अनुसूचित जमाती/अनुसूचित जाती, विमुक्त व भटक्या जमाती आणि इतर मागासवर्गीय यांच्या जातीच्या प्रमाणपत्रांची तपासणी व अपिलाची तरतूद.	110
१७१	११-१-१९९६	प्रकल्पांतर्गत परदेश प्रशिक्षणात जाऊन आलेल्या अधिकाऱ्यांची प्रकल्पा बाहेर बदली न करण्याबाबत.	113
१७२	२९-१-१९९६	नियत वयोमानानुसार सेवा निवृत्त होणाऱ्या शासकीय कर्मचाऱ्यांना सेवा निवृत्तीनंतर शासन सेवेत पुनर्नियुक्ती देण्याबाबत.	114
१७३	१४-२-१९९६	''विशेष मागास प्रवर्गाकरिता'' पदोन्नतीमध्ये आरक्षण व इतर लाभांसाठी पात्रता.	118
१७४	२०-२-१९९६	वैद्यकीय खर्च प्रतिपूर्ती प्रकरणे निकालात काढणेबाबत.	119
१७५	२३-२-१९९६	मंडळाच्या सेवेतील मागासवर्गीयांना सवलत.	124
१७६	२७-२-१९९६	''बॉम्बे'' ऐवजी ''मुंबई'' असा बदल म.रा.वि. मंडळाच्या दैनंदिन कामकाजात व अभिलेखात करण्याबाबत.	125
१७७	१-३-१९९६	विशिष्ट जातीचा ''विशेष मागास प्रवर्ग'' यामध्ये समावेश करण्याबाबत.	126
१७८	२७-३-१९९६	सार्वत्रिक निवडणुका / पोट निवडणुका संबंधित अधिकाऱ्यांच्या बदल्याबाबत.	128
१७९	२-४-१९९६	जातीचे प्रमाणपत्र देताना त्यात प्रमाणपत्र धारकाच्या नावाने सर्वसाधारण रहिवास व तो क्रिमिलेयरमध्ये मोडत नसल्याचे प्रमाणित करण्याबाबत.	131

Cir.No.	Date	Subject	Page No.
१८०	४-५-१९९६	निवडणूकीच्या कामावर नियुक्त केलेल्या निवडणूक / पोलीस अधिकारी / कर्मचारी, भारत निवडणूक आयोगाच्या प्रतिनियुक्तीवर असल्याबाबत	140
181	14-5-1996	Grant of second benefit of higher grade as per provisions of G.O.74 dt.30-4-1974 to Medical Superintendent in the scale of Rs.5940-280-9580.	144
१८२	२२-५-१९९६	वेतन गट ३ व ४ मधील पदावर सरळसेवा उमेदवारांची भरती करतांना मुलाखतीसाठी निवड समितीवर समाजकल्याण अधिकारी व जिल्हा प्रकल्प अधिकारी किंवा जिल्हा आदिवासी विकास अधिकारी यांना बोलविण्याबाबत.	144
१८३	२३-५-१९९६	सुधारित बिंदू नामावली सरळसेवा आणि पदोन्नती.	145
184	5-6-1996	Grant of first benefit of higher grade as per provisions of G.O.No.74 dt. 30-4-1974 to Director of Accounts and equivalent.	153
१८५	५-६-१९९६	वाहन स्वच्छकांना सा. आ. क्र. ७४ चा लाभ देणेबाबत.	153
186	20-6-1996	Relief of promotees.	154
187	24-6-1996	Payment of arrears of Entertainment Allowance and Book Allowance to expired employees / Officers.	155
188	9-7-1996	Introducing a new system of charging rent for the Board's residential quarters and effecting changes in existing provisions, etc. of G.O.No.26(P) Dt.30-6-1964.	156
१८९	९-८-१९९६	घटनेच्या अनुच्छेद ३७१ (२) अन्वये स्थापन करण्यात आलेल्या वैधानिक मंडळाच्या बैठकांना उपस्थित राहण्याबाबत.	156
१९०	२७-८-१९९६	सरळसेवा भरती करिता सुधारित २०० बिंदू नामावलीचा वापर करतांना महिलांसाठी असलेले ३० टक्के आरक्षण.	159
191	27-8-1996	Conducting speed test in respect of Stenographer, Steno-typist, Typist etc. while granting benefit of higher grade under G.O.74 or promotion.	159
१९२	--	(शुध्दीपत्र क्र. साप्रवि/गट-८ / र.व का. / नं. क्र. ६७४ / ७६४, दिनांक १०-३-१९९७ अन्वये विभागीय परिपत्रकाचा क्रमांक ४६८ (र. व का.) असा बदलण्यात आला म्हणून या क्रमांकाचे प्रशासकीय परिपत्रक निघाले नाही.)	160
१९३	१९-९-१९९६	समिती प्रमुख, अनुसूचित जमाती कल्याण समिती व आदिवासी भागातील आमदारांना आदिवासी उमेदवारांच्या नोकर भरतीची जाहिरात / अधिसूचनेची प्रत पाठविणे बाबत.	161

Cir.No.	Date	Subject	Page No.
१९४	१-१०-१९९६	मागासवर्गीयांचा सरळसेवा भरती तसेच पदोन्नतीमधील अनुशेष भरून काढण्याची विशेष भरती मोहिम सुरू करण्याबाबत - वाढीव मुदत ३१-१२-१९९६ अखेर.	163
१९५	८-१०-१९९६	सरळ सेवा भरतीची नमुनेवजा १००/२०० बिंदू नामावली व पदोन्नती करिता ५० बिंदू नमुनेवजा नामावलीमध्ये वेळोवेळी शासन निर्णयाच्या अनुषंगाने आजपर्यंत झालेली स्थित्यंतरे.	165
१९६	१५-१०-१९९६	फॅक्स यंत्र दिवसाचे २४ तास कार्यान्वित ठेवण्याबाबत.	167
197	4-11-1996	Fixation of percentage in filling in the percentage in MSEB amongst Apprentices.	168
१९८	१४-११-१९९६	विशिष्ट जातींचा ''विशेष मागास प्रवर्ग'' यामध्ये पूर्वी समावेश केलेल्या काही जातींमध्ये फेरबदल.	169
१९९	२९-११-१९९६	अनुसूचित जमातीच्या जाती प्रमाणपत्र तपासणी समित्यांची पुनर्रचना.	171
२००	२९-११-१९९६	अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्गीय व विशेष मागासप्रवर्ग यांची जातीची प्रमाणपत्रे तपासण्यासाठी विभागीय पातळीवर ''जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती'' स्थापना.	176
२०१	२९-११-१९९६	एखाद्या कर्मचाऱ्याने तो सेवेत रूजू झाल्यानंतर तो मागासवर्गीय प्रवर्गाचा असल्याचा दावा करून तसा जातीचा दाखला सादर केल्यास करावयाची कार्यवाही.	182
२०२	२९-११-१९९६	जाती प्रमाणपत्र पडताळणी समित्यांकडून एखाद्या कर्मचाऱ्याचे जाती प्रमाणपत्र ''अवैध'' ठरविल्यानंतर करावयाची कारवाई.	183
203	27-12-1996	Eligibility of Vigilance & Security Staff for overtime wages.	190
२०४	१५-१-१९९७	एकाकी पदाच्या आरक्षणाबाबत.	190
२०५	२२-१-१९९७	सरासरी वेतनावरील विशेष पुरक रजा मंजुर करणेबाबतच्या स. सा. आ. क्र. १४२ (क) दिनांक १४-६-१९९६ च्या संबंधात काही मुद्यावर स्पष्टीकरण देण्याबाबत.	192
206	27-1-1997	Clarification regarding grant of G. O. No.74 benefit to Fireman.	194
207	27-1-1997	Fixation of percentage for filling in the posts in M.S.E.B. from amongst Apprentices.	195
२०८	३१-१-१९९७	इतर मागासवर्गीय जातीमधील उन्नत आणि प्रगत व्यक्ती / गट (Creamy Layer) वगळून आरक्षणामध्ये फायदे देण्याबाबत निकष निश्चित करण्याबाबत.	196

Cir.No.	Date	Subject	Page No.
२०९	३१-१-१९९७	जाती प्रमाणपत्र देण्याची कार्यपध्दती	205
		१) अनुसूचित जाती विमुक्त जाती, भटक्या जमाती व विशेष मागासप्रवर्ग या प्रवर्गातील व्यक्तींना द्यावयाची जातीचे प्रमाणपत्रे.	
		२) महाराष्ट्र राज्यातील सवलती घेताना इतर मागासवर्ग, भटक्या जमाती, धनगर व तत्सम जाती (क) व वंजारी व तत्सम जाती (ड) यांना उन्नत व प्रगत गटात (Creamy Layer) मोडत नसल्यासह जातीचे प्रमाणपत्र देणे.	
		३) केंद्र शासनाने महाराष्ट्र राज्याची इतर मागासवर्गाची जी यादी घोषित केलेली आहे या यादीत नमूद असलेल्या जातीतील व्यक्तींना केंद्र शासनाच्या नियंत्रणाखालील पदाकरीता अर्ज करताना त्या सोबत सादर करावयाचे जातीचे प्रमाणपत्र (उन्नत व प्रगत गटात [Creamy Layer] मध्ये मोडत नसल्यास).	
२१०	३-२-१९९७	शिकाऊ उमेदवारांच्या विद्यावेतनाच्या दरात सुधारणा.	230
२११	२१-२-१९९७	(राज्यातील सर्व जिल्ह्यात दिनांक ९-१-१९९७ ते ५-३-१९९७ ह्या कालावधीत जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्यांच्या निवडणूका बाबत आचारसंहिता)	234
212	28-2-1997	(Not to include Risk Allowance in the "Leave Salary")	235
213	11-3-1997	Grant of "Risk Allowance" to the category of employees on posts of Vehicle Drivers Linemen attached to Administrative Offices.	235
214	21-3-1997	Transfer of the employees who have refused promotion.	236
215	4-4-1997	Matters to be inspected by Field Inspection Units-Added items to check availability and supply of Reference Books.	237
२१६	४-४-१९९७	सरासरी वेतनावरील विशेष पूरक रजा मंजूर करणेबाबतच्या स. सा. आ. क्र. १४२ (क) दिनांक १४-६-१९९६ च्या संबंधात काही मुद्यांवर स्पष्टीकरण देण्याबाबत.	238
२१७	७-४-१९९७	([१] जनतेकडून प्राप्त झालेल्या तक्रारी संबंधात पत्राची पोंच १५ दिवसात देणे, [२] बदलीसाठी कर्मचाऱ्याचे राजकीय दबाव आणल्यास सेवापुस्तिकेत व गोपनीय अहवालात नोंद करणे, [३] वृत्तपत्रात टिकात्मक बातमी आल्यास त्याचा खुलासा ४८ तासात करणे, बाबत)	239
218	9-4-1997	(Guidelines for making references to Head Office)	239
२१९	२९-५-१९९७	सरळसेवा भरती व पदोन्नतीसाठी सुधारित बिंदु नामावली विहित करण्याबाबत.	240
२२०	१६-६-१९९७	भूमि संपादनामुळे बाधित झालेल्या व्यक्तींना नोकरी देणे.	246
221	21-6-1997	Grant of annual increment and other benefits to Engineer-Trainees.	247

Cir.No.	Date	Subject	Page No.
२२२	२७-७-१९९७	जे शासकीय कर्मचारी त्यांच्या मूळ नेमणूकीसाठी पात्र नव्हते अथवा अर्हता प्राप्त नव्हते असे नंतर आढळून येईल त्यांच्या विरूध्द कारवाई करणेबाबत.	247
२२३	८-७-१९९७	महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळाच्या सेवेतील मागासवर्गीय व अमागासवर्गीय कर्मचारी / अधिकारी यांची पदोन्नती संवर्गात आपापसातील ज्येष्ठता विनियमित करण्याबाबत.	252
224	8-7-1997	Revision of rates of Honorarium / Remuneration to Board's Officers and visiting Guest Faculties for delivering lectures/ demonstrations etc.	256
२२५	८-७-१९९७	मृत कर्मचाऱ्यांच्या अवलंबिताना / वारसाना मंडळाच्या सेवेमध्ये सामावून घेण्याबाबत.	257
226	21-7-1997	Employment in Pay Gr.III & IV posts on preferential basis to the 'Freedom Fighters' or their nominee - Necessity of Entrance Test/Written Test/Speed Test/Trade Test.	259
२२७	३१-७-१९९७	गणवेष परिधान करणेबाबत.	259
228	2-8-1997	Reimbursement of medical expenses incurred on treatment of major illness.	260
229	4-8-1997	Grant of next higher pay scales from deemed date promotion/ appointment - Exemption to legal heirs of deceased employees from submission of application thereof.	260
२३०	५-८-१९९७	सेवानिवृत्तीच्या वेळी द्यावयाचे सेवा गुणगौरव पत्र.	261
231	28-8-1997	Maintenance of seniority of GAD & Accounts staff working in the small Hydro Power Stations.	262
२३२	८-९-१९९७	दुरूस्ती पत्रकांचा व नवीन परिपत्रकांचा पुरवठा करणे बाबत.	262
२३३	१९-९-१९९७	मृत कर्मचाऱ्यांच्या वारसास सु. प. २८ दिनांक १६-४-१९७५ अंतर्गत अनुकंपा तत्वावर मंडळात नोकरी देणेबाबत.	263
२३४	२२-९-१९९७	जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या / महानगरपालिका / नगरपालिका / ग्रामपंचायतीच्या निवडणुका आचारसंहिता (दुरूस्ती पत्रक क्र. साप्रवि / सामान्य/निवडणुक ९७ / दि. ३-१०-१९९७).	264
235	4-10-1997	Introduction of voluntary training scheme in Computers for MSEB staff.	278
२३६	४-१०-१९९७	मुख्य कार्यालयातील वेतनगट तीन व चार मधील पात्र कर्मचाऱ्यांना ५०'' X ५२'' निळ्या रंगाचे प्लेनेल वुलन कापड खरेदी करून त्या रकमेची प्रतिपुर्ती देणेबाबत.	278

Cir.No.	Date	Subject	Page No.
२३७	४-१०-१९९७	वूलन कोटाच्या शिलाईचे दरात वाढ.	279
२३८	१४-१०-१९९७	रचना व कार्यपध्दती याबाबत सन १९९७-९८ सालाची तपासणी.	279
२३९	१४-१०-१९९७	''अनुसूचित जमाती'' कर्मचाऱ्यांच्या जाती प्रमाणपत्रांच्या वैधतेची तपासणी.	281
240	17-10-1997	Grant of Monetary Incentive to the Officers / Engineers /Employees working in Training Department under Chief Engineer (MIS.TRD).	283
241	31-10-1997	Discontinuance to fill up entry posts of Drawing cadre by Direct Recruitment.	284
242	5-11-1997	Grant for the Board's Drama Groups to participant in State Drama Competition / Kamgar Kalyan Kendra Drama Competition.	284
२४३	५-११-१९९७	जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या, महानगरपालिका / नगरपालिका/ ग्रामपंचायतीच्या निवडणुका आचारसंहिता.	284
244	15-11-1997	Pre-recruitment Trade-Tests/Written Examination for Apprentices who have completed Apprenticeship and passed NCTVT Examination.	285
245	17-11-1997	Delegation of powers to Dy. Chief Engineer (TRD),Nashik and Koradi.	286
२४६	२१-११-१९९७	आर. के. सभरवाल आणि इतर विरूध्द पंजाब राज्य प्रकरणी सर्वोच्च न्यायालयाच्या निकालाच्या अनुषंगाने आरक्षणाबाबतचे आदेश (शुध्दपत्र क्र. साप्रवि / सेप्र / फा. क्र. १०२ / ४२९३, दिनांक २३-१२-१९९७)	286
२४७	१-१२-१९९७	अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या प्रामुख्याने जास्त असलेल्या ठाणे, नाशिक, धुळे, यवतमाळ, रायगड, चंद्रपूर आणि गडचिरोली या जिल्ह्यांसाठी वर्ग-३ व वर्ग-४ साठी सेवेत अनुसूचित जमातीसाठी वाढीव आरक्षण ठेवण्याबाबत.	293
२४८	५-१२-१९९७	(सामान्य प्रशासन विभाग तपासणी कार्यकक्षेतून वगळावयाचे व नव्याने समाविष्ट करावयाचे मुद्दे)	303
२४९	२०-१२-१९९७	ग्रामपंचायत व लोकसभा निवडणूका १९९६ - अचारसंहिता लागू होणे.	306
250	30-12-1997	Distribution of copies of a Booklet on a "Medical Assistance and other concessions".	307

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No. 135, DATED 20-4-1993.

Sub : Direct recruitment-Persons working on the Nominal Muster Roll/ Workcharged Establishments to be treated as departmental candidates for the purpose of -

Ref : 1) Correction Slip No. 16, dated 18-9-74 to G.S.O. 112, dated 12-2-62.
2) H.O. Circular No. GAD/O & M/74, dt. 5-2-75.
3) H.O. Circular No. GAD/O & M/99, dt. 25-3-75.
4) H.O. Circular No. GAD/O & M/42912 dt. 26-9-78
5) H.O. Circular No. GAD/NMR/ Cell/F.No. 45 /24230, dated 14-5-85.

1) The question of extending the concession of treating persons recruited on the Nominal Muster. Roll/Workcharged Establishments on or before 31-8-1978 as departmental candidates for the purpose of direct recruitment, to subsequent entrants was under consideration of the Board for some time.

2) The Board under their Resolution No. 370, dated 20-3-1993 have accorded approval to treat all persons working on the Nominal Muster Roll/Workcharged Establishments as departmental candidates and to hold them eligible to apply in response to any notification/advertisement for filling in any vacancies of posts in Pay Group III and Pay Group IV by direct recruitment, without being sponsored by the Employment Exchange. In other words, persons who have been appointed on N.M.R. or on Workcharged establishments after 31-8-1978 should also be treated as departmental candidates for the purpose of direct recruitment.

3) The above concession shall be effective from the date of issue of this Administrative Circular. Consequently, applications received from persons working on the Nominal Muster Roll/ Workcharged establishments, if any, in response to the notification/advertisement issued on or after 20-4-1993 for direct recruitment to any posts in Pay Group III and Pay Group IV should be entertained along with the applications of other departmental candidates and persons sponsored by the Employment Exchange, District Social Welfare Officer, Tribal Development Officer and other prescribed authorised Agencies, subject to the condition that they (i. e. NMR workers/persons on the Workcharged establishments) fulfil the pre-requisites regarding minimum qualification, experience and Physical Standard, etc. as stipulated in the notification/advertisement.

Sd/- (V. G. Deshmukh),
Director of Personnel.

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No. 136, Dated 13-05-1993

Sub : Review of G.S.Os issued by the M.S.E.B. to determine the present status.

Earlier vide Administrative Circular No. 127 dt. 27-12-1991, the lists of General Orders (G.Os), General Standing Orders (G.S.Os), which have become redundant because of changes in the

circumstances since then or because of issue of fresh instructions on the subject subsequently, were notified.

The Compilation Team consisting of S/Shri T. N. Reddy, Dy. E. E., B. Y. Muradi, Dy. E. O., N. D. Digraskar, A. P. O., B. R. Dhawale, Admn. Officer and N. M. Dhanwala, A. E. has taken a further review of G. S. Os and found that still some more G. S. Os are redundant. Accordingly, a statement showing the list of redundant G. S. Os is enclosed herewith, for information.

Encl : Statement

Sd/- Establishment Officer (O & M).

[ACCOMPANIMENT TO CIRCULAR No. 136, Dated 13-5-1993.]

List of General Standing Orders issued by Maharashtra State Electricity Board which are now redundant and need not be followed.

GSO No.	Date	Subject	Remarks
1.	22-7-1960	Registration of contractors and modification of terms and conditions for approved contractors. Amplification of para 6 (ii) of the accompaniment to G.S.O. No. 517 dated 26-11-1959.	This deals with the procedure for registration of contractors. Since the procedure has been withdrawn vide C. S. 2 dated 7-7-1990, this G. S.O.1 stands redundant and need not be followed.
9.	18-8-1960	Rates of Dearness Allowance to the Board's unmarried Class I and Class II Officers.	Through this G.S.O. unmarried Officers were allowed the Dearness Allowance at the same rates as ares applicable to married employees. The present rates are prevailing as per G.O.117 (P) dt. 31-3-1986 which are uniformly applicable to all the employees irrespective of the fact whether they are married or unmarried. As such this G.S.O. 9 stands redundant and need not be followed.
11.	23-8-1960	Increase in the rate of Dearness Allowance.	Through this G.S.O. the rates of Dearness Allowance were increased. Since at present the Dearness Allowance is being paid as per G.O.117 (P) dt. 31-3-1986, this G.S.O. 11 stands redundant and need not be followed.

GSO No.	Date	Subject	Remarks
16.	19-9-1960	Rates of Dearness All-wance to the Board's unmarried class I and II Officers- Modification to G.S.O. No. 9 dated 18-8-1960.	Through this G.S.O. the rates of Dearness Allowance which were applicable for unmarried Officers have been revised. As stated against the G.S.O. 9 this G. S. O. 16 also stands redundant and need not be followed.
20.	10-10-1960	Creation of temporary posts in II, III and IV categories - delegation of powers to Chairman.	Through this G.S.O. powers have been delegated to create temporary posts to facilitate appointments of substitute in place of candidates who may be deputed to undergo Hot Line Crew Training. Since the powers for creation of posts have been prescribed in First Schedule annexed to M.S.E.B. Employees' Service Regulations notified under G.O.18(P), this G. S. O. 20 stands redundant and need not be followed.
25.	27-10-1960	Employees of the Board Facilities to.....	This deals with the extending the benefits as are extended to "Workmen" as defined under I.D. Act. to the employees drawing wages not exceeding Rs. 500/- p.m. Since at present nobody is drawing wages below Rs. 500/- p.m. this G.S.O. 25 dt. 27-10-60 becomes a matter of record and stands redundant.
37.	10-01-1961	Re-employment of the Board's superannuated employees.	Through this G.S.O. the provision has been made for re-employment of employees who were superannuated at the age of 55 years prior to raising the age of retirement to 58 years. This was a transitory provision and as such this G.S.O. 37 becomes a matter of record and stands redundant.
43.	16-2-1961	Revision of pay scales etc.	Through this G.S.O. pay scales have been revised w.e.f. 1-1-61. Thereafter successive revision of pay scales took place effective from 1-1-65, 1-4-69, 1-4-74, 1-4-80 and 1-4-88. As such this G.S.O. becomes a matter of record only. Therefore this G.S.O. 43 stands redundant in the present circumstances.

GSO No.	Date	Subject	Remarks
50.	5-4-1961	Increase in the rates of Dearness Allowance to the Board's employees.	Through this G.S.O. the rates of Dearness Allowance were increased. Since at present the Dearness Allowance is being paid as per G.O. 117 (P) dt. 31-3-86, this G .S. O. 50 stands redundant and need not be followed.
55.	13-4-1961	Appointment of Non-matric/Non-SSC Junior Clerks in the pay scale prescribed for the qualified persons.	Through this G.S.O. the procedure has been prescribed for absorption of Non-Matric/SSC Junior Clerks in the pay scales prescribed for qualified persons. At present there are no two pay scales for the post L. D. Clerks differentiating as qualified (SSC) and non-qualified (non-matric/SSC). As such in the present circumstances this C.S.O. 55 becomes a matter of record and stands redundant.
59.	17-5-1961	Grant of Dearness Allowance to Board's employees who had exercised option No. II.	This G.S.O. deals with the rates of Dearness Allowance. Since at present the Dearness Allowance is being paid as per G.O. 117 (P), this G.S.O. 59 stands redundant and need not be followed.
74.	11-8-1961	Loan of Stream Line Filter to the Koyna Organisation Hire charges thereof.	Through this G.S.O. it has been decided to charge 2% of the total cost of equipment per month towards the rent of equipment to non-Government organisations and local authorities. Since the provision for issue material/equipment on returnable basis to Govt./Public Body/Authority etc. and the rates of hire charges have been prescribed against Item 19 (a) of Section I of Accounts Code Volume VII, this G.S.O. 74 stands redundant and need not be followed.
76.	11-8-1961	Pay scale of the post of Assistant D' man.	Through this G.S.O. the pay scale of Asstt. D' man have been revised. Since the pay scales have been revised from time to time, this G.S.O. 76 becomes a matter of record and stands redundant.
79.	17-8-1961	Protection of emoluments of employees on work-charged and Nominal Muster Roll Establishment on their appointment on regular basis.	This deals with the protection of total emoluments of work-charged and NMR employees who were appointed on regular establishment prior to 2-5-1958. Since the contingency for which this decision was taken is now over and it becomes a matter of record. As such this G.S.O. 79 stands redundant.

GSO No.	Date	Subject	Remarks
86.	22-9-1961	Revision of pay scales etc.	This deals with the scope of transferability of the staff from Generation side to Distribution side. This was the provision when the common seniority for Generation and Distribution sides were prepared. At present both the Wings are independent and there is no scope for transferability. As such this G.S.O. 86 becomes a matter of record and stands redundant.
90.	23-9-1961	Registration of contractors as approved suppliers of stores at Divisional level.	This deals with the procedure for registration of contractors at Divisional level. Since the procedure of Registration of Contractors has been withdrawn vide C.S. 1 dt. 7-7-90 to G.S.O. 517, this G.S.O. 90 stands redundant and need not be followed.
115.	13-3-1962	Grant of H.R.A. to employees of the Board stationed at Sholapur.	Through this G.S.O the H.R.A. has been sanctioned for the employees stationed within Sholapur Municipal limits. As the rates of H.R.A. are revised from time to time and presently they are applicable in accordance with the provisions of G.O. 68 (P), this G.S.O.115 stands redundant and need not be followed.

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No. 137 DATED 24-8-1993.

Provisions of Regulation No. 12 and Note - 1 below Regulation No. 12 of the M.S.E.B. Employees' Seniority Regulations, 1961, is reproduced below :

"12. A person who has been promoted in due turn, but forgoes promotion of his own accord, loses his seniority and will become junior to the person who is promoted to the higher post, but shall not be debarred from being considered for promotion to a similar higher post. If however, promotion given on a second occasion (first having been refused) is again refused by the employee concerned, he will be debarred for promotion for 3 years from the date of the second promotion order.

Note : 1 This does not apply to the cases of officiating promotion on temporary basis."

Due to various reasons, majority of the promotions ordered after due selection of the candidates by the Competent Selection Committee are issued on officiating basis. It is, however,

noticed that the spirit behind the Note-1 below S.R. 12 is not observed and the cases of employees who are promoted to the higher post and who refuse promotion are put up to the Competent Selection Committee for consideration again and again on the ground that they were promoted on officiating basis. Thus, consideration for promotion on second and subsequent occasions, issue of posting orders & cancellation of posting orders after promotion is refused, become a futile exercise. This also results in keeping the posts vacant thereby adversely affecting the Board's work. It is, therefore, hereby clarified that the words "officiating promotion on temporary basis" used in Note-1 below S.R. 12 relates to the temporary promotions made by the Competent Appointing Authority with the approval of the Heads of Department for a period of 6 months as per powers delegated under Regulation No. 19 the M.S.E.B. Classification and Recruitment Regulations and not to the promotions made after due selection by the Competent Selection Committee. Therefore, an employee who is promoted to a higher post, after due Selection by the Competent Selection Committee (even though that promotion is on officiating basis) refuses promotion on second occasion, is liable to be debarred for promotion for a period of 3 years from the date of second promotion order.

All concerned should take note of the clarification issued in this circular, while implementing the provisions of Seniority Regulation no. 12.

Sd/- (V. M. Lal),
Member (Admn.)/Secretary.

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No. 138 Dated 26-8-93.

As per C. S. No. 202, dated 23/07/1990 (to G. S. O. 112), the minimum qualification prescribed for the posts of Lower Division Clerks/Upper Division Clerks is "12th Standard passed." The minimum qualification prescribed for the post of L.D.C. and U.D.C. prior to introduction of C.S. No. 202 was S.S.C. Thus, majority of the L.D.Cs. appointed prior to 23/07/1990 are possessing qualification of S.S.C. For promotion of Lower Division Clerk to the post of Upper Division Clerk and for grant of G.O. 74 benefit, a L.D.C. is required to pass Lower GAD/Accounts Examination. The Lower Division Clerks who were appointed prior to 23/07/1990, possessing S.S.C. qualification and passed Lower GAD/Accounts Examination are now considered for promotion/G.O. 74 benefit as per rules. As the minimum qualification for the post of U.D.C. is now changed as 12th Standard passed, Selection Committees have to recommend relaxation of the condition of qualification in favour of such of the L.D.Cs. who possess S.S.C. qualification. As per Regulation No. 36 of M.S.E.B. Employees' Classification and Recruitment Regulations, when the post is being filled by Departmental promotion, the Competent Authority may relax academic qualification on the recommendation of Competent Selection Committee if the departmental candidate is otherwise found suitable and qualified, by Competent Selection Committee by virtue of having passed prescribed departmental examination

and all such cases are referred to Head Office seeking relaxation of the Competent Authority i.e. Accounts Member or Member (Admn.)/Secretary in their favour.

In order to avoid the large flow of correspondence from Circle to Zone, Zone to Head Office and back and to avoid unnecessary correspondence and delay, it has been decided by the Accounts Member and the Member (Admn.)/Secretary that the condition of minimum qualification i.e. 12th Standard Examination of Maharashtra State Board of Secondary and Higher Secondary Education or equivalent, prescribed for the post of U.D.C. (A/cs.)/U.D.C. (GAD) is deemed to have been relaxed in favour of Lower Division Clerks who are recruited and joined as L.D.C. prior to 23/07/1990, for the purpose of their promotion to the post of Upper Division Clerk (Accounts)/Upper Division Clerk (GAD) or grant of the benefit of higher scale of the post of Upper Division Clerk (Accounts)/Upper Division Clerk (GAD) under the provisions of G.O. 74, dated 30/04/1974. Hence, such cases of L.D.Cs. including L.D.Cs. working in Head Office need not be referred to the Competent Authority for relaxation of the condition of minimum qualification prescribed for the post of U.D.C. (A/cs.)/U.D.C. (GAD).

Sd/- (V. G. Deshmukh)
Director of Personnel

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १३९, दि. २५-१०-१९९३.

विषय : निविदा [Tenders] / देकार [Quotations] स्विकारणेबाबत..

अलिकडच्या कालावधीमध्ये असे निदर्शनास आले आहे की, निविदा [Tenders] / देकार [Quotations] मागविल्यावर त्याचा स्विकार करून कंत्राट [Contract] / कार्यादेश [Work order] देतेवेळी काही कामे अधिकाऱ्यांच्या नोतेवाईकांना दिली गेली. जरी अशी कामे गुणवत्तेच्या निकषावर व अहेतुकपणे दिली गेली असली तरी संशय व्यक्त करण्यास वाव निर्माण होतो आणि अधिकाऱ्यावर लबाडी / वशिलेबाजी वगैरे सारखे आरोप होतात. शिवाय अशा प्रकारची पध्दत मंडळाच्या कारभाराला पोषक नाही. उलट त्यामुळे मंडळाच्या प्रतिमेला बाधा येते.

म्हणून मंडळाने महाराष्ट्र शासन (उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग) निर्णय क्रं. भांखसं/१०८८/(२५१२)/ उद्योग ६, दिनांक २ जानेवारी, १९९२ मधील सूचनांचा अभ्यास करण्यासाठी नेमलेल्या समितीच्या शिफारसी स्विकारून त्या तांत्रिक संचालक (भांडार) ह्यांचे परिपत्रक क्रं. एसपी/जी/२१/१२४९२, दिनांक २१-८-१९९२ अन्वये अंमलात आणण्यासाठी प्रसृत केलेल्या आहे. तरीसुध्दा पुन्हा एकदा खालील सूचना काटेकोरपणे पालन करण्यासाठी सर्वांच्या निदर्शनास आणण्यात येत आहे.

कंत्राटदार/पुरवठादार यापैकी जर कोणी मंडळाच्या संबंधित अधिकाऱ्याचा नातेवाईक असेल तर त्या अधिकाऱ्याने त्या निविदेच्या / दर पत्रिकेच्या मंजूरीच्या प्रक्रियेमध्ये सहभागी होऊ नये. म्हणजे अलिप्त रहावे.

सही/- सदस्य (प्रशासन)/सचिव.

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No. 140, Dated 18-01-1994

Sub : Review of Seniorities of employees belonging to GAD & Accounts Cadres

Ref : Administrative Circular No.120 dt. 22-8-89.

The Board has prescribed qualifying departmental examinations for employees in the cadre of GAD & Accounts, under G.S.O. No. 110 dt. 23/25-1-62 & G.O. No. 7 (P) dt. 3-8-62 as amended from time to time. The employees become qualified for promotion only after passing these examinations, known as Lower (GAD & Accounts) Examinations and Higher (GAD & Accounts) examinations. The rules also provide for "losing seniority for the purpose of promotion", if an employee fails to pass the qualifying examination within three consecutive chances. In other words employees passing these exams within three consecutive chances will be maintaining their inter-se-seniority for promotion to the next higher post, whereas the employees passing the said examinations after exhausting three consecutive chances will not be maintaining their inter-se-seniority. In fact after passing the qualifying examination, though after three consecutive chances, the employees do become entitled to promotion. But the placement of such employees made vis-a-vis employees passing within three consecutive chances has created anomalies & discontent.

2. In fact the sentence "the only limitation is that the seniority will not be disturbed till three consecutive chances are not exhausted and till then the employee junior to him is not promoted", in the C.S. No.7 dt. 22-8-78 to G.S.O. 110 & G.O.-7 (P) came to be interpreted in different ways, as the vacancy position is varying on every occasion of selection. Some times the number of qualified employees is equal to the number of vacancies available, sometimes the number of actual vacancies are less than the number of qualified employees and sometimes the number of actual vacancies is more than qualified employees. It is not possible, now, to check actual number of vacancies available on each and every occasion of selection in the various Circles, which are more than fifty.

3. All this led to litigations leading to pronouncements in the W.P. No. 79/79 decided on 18-2-83 and in the W.P. No. 3683/83 decided on 20-9-84.

4. Considering the court's various rulings, the Board has issued guidelines under Administrative Circular No.120 dt. 22-8-89 for recasting the seniority. Accordingly, seniorities of UDCs in all Circles were prepared and circulated by all Circles. Thereafter, those Circle-wise seniorities were integrated by Head Office. The integrated seniorities of UDCs (GAD) and UDCs (A/cs) were notified under the Board's Circular Nos. 15136 & 22179 dt. 8-4-92 & 28-5-92, respectively.

5. On notification of those integrated UDCs' Seniorities (GAD & Accounts), a number of representations from individual employees as well as Unions were received, mainly about fitment in the seniority list on passing the examination after three chances and about consideration of eligible employees limited to vacancies available.

6. These grievances were examined in detail by the Board and were also discussed with the Unions/Association. Keeping in view the various judicial pronouncements and the understanding

arrived at with the Unions/Association following instructions are issued for immediate implementation.

i) The employees passing the qualifying examination within three consecutive chances shall be called as "A" category employees and those employees passing qualifying examination after availing three consecutive chances shall be called as "B" category emp-loyees.

ii) Employees exempted under GO 58 (P) dt. 28-4-70 (on attaining the age of 45 years as on 1-4-70) C.S.No. 5 dt. 2-5-73 to G. O. 7 (P) and G.S.O. 110 (on completion of 240 days on the date of issue of G.O.7 (P) and G.S.O. 110 - exemption with effect from 5-2-73) & C.S. No. 10 dt. 19-6-82 to G.O.7 (P) and G.S.O. 110 (on attaining the age of 45 years as on 1-6-82 or thereafter) should be treated as having passed the departmental examination after exhausting three consecutive chances and placed accordingly (i.e. below all the employees who have passed the examination held immediately before the date of exemption.)

iii) Keeping in view the observations made and ruling given in the W.P.No. 369/83 decided on 10-10-90, all employees passing fourth examinations Lower and Higher, GAD as well as Accounts, should be treated as "A" category employees. In other words "B" category employees will start only from Exam No. 5 on GAD & Accounts side (Lower and Higher examinations.)

iv) For placement of employees, passing qualifying examination after availing three consecutive chances following method (formula) should be followed.

"An employee who fails to pass the qualifying departmental examination (GAD or A/Cs) within three consecutive chances, shall lose his seniority and shall rank below all those employees, who pass the examination before him (i. e. earlier examination) and also below all those who are senior to such employees, below whom he is placed and who may pass the qualifying examination within three consecutive chances".

An illustration of fitment of an employee passing after three consecutive chances is enclosed as Annexure-I giving three possible positions. Those positions are not exhaustive.

v) For revising UDCs seniorities all Circle/Power Station Heads should review the past panels i.e. select lists of LDCs for promotion to the post of UDC on GAD as well as Accounts side. For reviewing the panels, they should prepare one Master Eligibility list as given below.

For preparing Master Eligibility List the Circle/Power Station Heads should, initially prepare two lists, one of "A" category employees and another of "B" category employees and then merge "B" category employees into the list of "A" category employees as per method/formula given in para 6 (iv), above.

vi) This Master Eligibility list should contain names of all LDCs appointed from the date of inception of Circles or from the year 1963, whichever is later till 30-6-1993, excluding the names of employees whose seniors were to exhaust three chances then. The

panels which took place after the date of result of Exam No. 3 are to be reviewed. For the sake of convenience, the names of all selectees, i.e. LDCs already selected for promotion to the post of UDCs should be first copied down, separately, panel-wise. Then their names should be verified from the Master Eligibility list. The number of each selectee in the Master Eligibility list should be indicated against his name in the select list (copied). Once this process is over then it should be found out who is the last LDC from open category in the select list as per the numbering in the Master Eligibility list and who has been promoted. Similarly, in respect of Panels held after 22-10-1976, it should also be found out from the select list as to whether any B. C. Candidates (i. e. S.C., ST., DT. NT) are selected against the reservation quota. If so, then it should be found out from the select list (Copied) as to who is the juniormost LDC from each category promoted. Their (juniormosts,categorywise) numbers in the Master Eligibility list should be earmarked for protection of seniors, as per the numbering in the Master Eligibility list in respective categories (i.e.Open,SC.,S.T., DTNT).

vii) Then it should be verified whether all the LDCs above him (i. e. LDC from open category and also from the B.C. categories) in the Master Eligibility list are covered in the said select list under review. If it is revealed that a few names were left out or were not placed before the Competent Selection Committee at that time, then their names should be written in CAPITAL LETTERS (for sake of convenience) for identifying names of employees who are to be considered for deemed date benefit, i.e. review. It must be borne in mind that the names of employees written in CAPITAL LETTERS should be placed before the Competent Selection Committee for review, only if their names were not considered by the original C.S.C. on that occasion. Had their names been considered then they will not be eligible for deemed date. After review their position for seniority purpose will be on the basis of the eligibility list. An illustration is enclosed as Annexure-II.

Note : In case it comes to notice that a B.C. employee who was in the zone of consideration and also eligible otherwise, at the time of particular panel,was not considered (his case not having been placed before the panel), such cases, being patent omission, should be referred to the H.O. for decision in the matter.

viii) As mentioned at Sr. No. (v) above, all panels conducted upto 22-8-89 are to be verified for finding out the names of employees who were above the juniormost employee selected in the respective panels and are due for consideration but are left out/or not placed before the Competent Selection Committee for consideration.

ix) Then review should be held in respect of all panels/select lists immediately. In case, while reviewing the panels an employee is found unsuitable then his name should be considered for inclusion in the next select list and so on. (Annexure - II).

Once the review is taken as above then date-wise consolidation of those select lists itself will be the master inter-se-seniority of UDCs (promotees) of the concerned Circle.

x) There are also direct recruitment panels/select lists. Such direct UDCs will be taking their place in the UDC promotees' seniority list at appropriate place making the list as real "master UDC list" of the Circle which is to be sent to the H.O. for further action.

7. While taking action as above the following points should also be kept in view for appropriate action.

(i) The seniority of LDCs passing within three consecutive chances is being protected by preparing one Master Eligibility list. In the process it can be noticed that an employee may become due for deemed date benefit prior to date of his actual date of passing the exam. In such cases his deemed date should be from the date of result of his examination and not earlier and his junior's earlier officiating promotion should be treated as fortuitous. An illustration is given in Annexure-III.

(ii) The employees who ceased to be in the service of the Board as on 22-8-89 (i.e.the date of issue of Administrative Circular No.120) for any reasons, such as retirement (including voluntary and compulsory retirement), resignation, termination/dismissal, death, etc. should not be considered for the purpose of review/deemed date benefit. Their names may be continued on record for the purpose of fitment of other employees.

(iii) While filling in the vacancies by promotion it is necessary to maintain 50 point roster to ensure that the B.C. reservation quota is filled in. This must have been done in the past from 22-10-1976. As we will be giving benefit of deemed date to eligible employees, left out for promotion in the past, the field offices may come across, in the end, a situation where there are no vacancies for absorption of some of the employees eligible for deemed date benefit. Such employees are to be absorbed eventually as and when the vacancies become available for them. While absorbing such deemed date benefit employees, their names should be entered in the 50 point roster for watching the vacancies against the B. C. quota, and B.C. quota should be filled in from amongst the B. C. employees who have been granted deemed date and are yet to be absorbed or promoted. In case an employee from requisite B. C. Community is not available then only, a fresh promotion to the extent of non-availability of the required number of requisite B.C. Category employee should be resorted to. Of course the employees given deemed date benefit will retain their seniority and new appointees/promotees against the roster quota will be coming in the seniority on the basis of their appointment/promotion. In other words no open category employee is to be absorbed against B. C. reservation.

<u>(iv) Results withheld or held in abeyance :-</u>

In the cases of employees whose results are withheld or held in abeyance and later

on/subsequently released, shall be held eligible for consideration of promotion/deemed dated promotion even though the results are declared/released after the dates of meetings of Competent Selection Committee.

(v) Switch-over cases (CS No. 6 dt. 23-7-73 to GSO-110 & GO-7 (P) :-

a) The L. D. Clerks who have exhausted all the three chances to pass the Examination of a particular cadre and permitted to switch over to Examination of other cadre, on passing shall be treated as having passed the Examination after three chances.

b) The L. D. Clerks permitted to switch over to Examination of other cadre before exhausting three chances, on passing within total number of three chances including earlier chances (s) shall be treated as having passed within three chances.

(vi)Request Transferees :-

A Lower Division Clerk who is a request transferee and has already passed the qualifying Lower Accounts or GAD examination, either within three chances or after three chances, should be treated as the juniormost LDC, in the new Circle and he should be treated as qualified LDC having passed the examination which is held immediately after his joining new Circle. He shall maintain his "A" or "B" status as the case was prior to his request transfer. But he shall not disturb seniority of his seniors in the new Circle, passing within three consecutive chances.

Further, in case, such an employee becomes due for deemed date benefit in the parent Circle prior to his request transfer then he is to be given the benefit of deemed date by the parent Circle. The parent Circle should then intimate the position to new Circle for treating him as juniormost UDC as on the date of his joining the Circle on request transfer and absorb him as per his new seniority in that Circle as UDC.

As regards the employees who are transferred on request, before passing the examination, fall into two categories viz. having exhausted all the chances and having not exhausted three chances, in the parent Circle. In former cases they are to be treated on par with the employees passing after exhausting three chances and in later case if such employees pass the examination in remaining chances under new Circle, then they may be considered as having passed within three chances but they shall maintain their inter-se seniority with their seniors, (in new Circle) passing within three chances.

(vii) Absorption of Typist and other categories as L.D.C :-

Typists, Telephone Operators (in the LDC's scale), Teleprinter Operators, Telex Operators, Time Keepers etc. are eligible for absorption on passing the Entrance Examination, prescribed for the post of LDC (Cir. No. Gen/69/39384 dt. 13-7-64 read with the C.S. No. 7 dt. 22-8-78 to G.S.O. 110 dt. 23/25-1-62 and G.O. 7 (P) dt. 3-8-62 and Circular No. GAD/Gr.VIII/O & M/244 dt. 28-7-80). If anybody from these categories has passed Lower Exam. (Accounts or GAD) and absorbed as LDC on passing the

Entrance Examination, then he should be treated as junior most LDC on the date of absorption and he should be treated as qualified LDC, having passed the Lower Examination held immediately after his absorption but he should not disturb the seniority of his seniors, passing within three consecutive chances.

Further, if such LDC passes the Lower Examination (Accounts or GAD) within three consecutive chances after absorption then he/she will maintain his/her inter-se-seniority but he/she will not disturb the seniority of his/her senior, passing within three chances.

(viii) Bifurcation of Circle :-

Many of the Circles have been bifurcated in the past e.g. Sangli, into Solapur and Sangli, Chalisgaon into Nashik and Chalisgaon. If an employee becomes eligible for benefit of deemed date in the parent Circle, then he should be absorbed by new Circle, where he is working, maintaining his seniority in the post of UDC.

(ix) LDCs transferred on Administrative Grounds :-

Due to the Administrative exigencies a few LDCs were transferred on "Administrative ground" from one office to another office. On transfer they are promoted to the post of UDC. If such employees become due for deemed date promotion in their parent Circle then they are to be given the benefit of deemed date. Their cases are to be dealt with on the lines of bifurcation of Circle.

(x) Refusal of promotion :-

In case where actual deemed date falls earlier to refusal of promotion in the past, then benefit of deemed date should be given, instead of treating the refusal as retrospective refusal and to postpone the benefit of deemed date for three years in case where refusal of promotion is more than once. The clarification issued under letter No. 17809 dt. 7-5-91 stands revised to this extent.

(xi) Non Selection by Competent Selection Committee after screening on a particular date:-

The employees who were found unsuitable for promotion in the past but are now becoming due for review prior to such dates, then their cases should be placed before C.S.C. along with CRs for relevant period, vigilance report and disciplinary action cases, if any, as on deemed date of selection for considering their suitability. If they are found fit for the benefit of deemed date then they should be given the benefit like other employees.

(xii) Reversion as a measure of disciplinary action:-

If any employee who has been reverted as a measure of disciplinary action against him, becomes due for deemed date benefit prior to his actual selection then his case should be placed before the C.S.C. for review. If he gets selected he is to be given

benefit of deemed date, upto the date of reversion only. Thereafter his case is to be considered as per normal rules.

(xiii) Leaving one Circle and joining as direct recruit in other Circle:-

An employee, who has left his original Circle and joined a new Circle as a direct UDC (Accounts/GAD), and is now becoming due for deemed date benefit prior to his leaving parent Circle, is not to be considered for deemed date benefit.

(xiv) G. O. 74 benefit :-

As per the provisions of the G.O.74, the employees (excluding Labour Officers/ Dy. Vigilance Officers,/equivalent & above), enjoying the benefit of G.O. 74 are to be absorbed eventually, whenever vacancies become available for them as per their seniority and they are not subject to reselection by the Competent Selection Committee. It should be ensured that the names of LDCs enjoying benefit of G.O. 74. (i. e. UDC's grade) and eventually absorbed as UDC are also included in the UDCs' seniority at appropriate place on the basis of Master Eligibility list of the Circle.

(xv) Back dated regularisation by Competent Selection Committee :-

It has been noticed that in the past, some Circles have initially, ordered officiating/temporary/ad hoc promotions of LDCs and regularised those promotions retrospectively by conducting Competent Selection Committee meeting on subsequent date. The period between initial (officiating/temporary/ad hoc) promotion and the date of selection by the Competent Selection Committee is considerably long. Hence it is clarified that if such period i.e. period between initial officiating / temporary / ad hoc promotion and regularisation by the Competent Selection Committee subsequently, is exceeding six months, then retrospective regularisation by the Competent Selection Committee should not be disturbed. Similarly, if there are no such retrospective regularisation where the period is exceeding six months, then review should be taken from the date of initial promotion ordered on officiating / temporary / ad hoc. The clarification issued under letter No. 17809 dt. 7-5-91 should be treated as revised to this extent.

8. It is hereby further clarified as follows :

i) Review of panels/select lists should be upto date (i.e. upto 30-9-93). But the benefit of the deemed date is to be restricted to the panels/select lists prepared upto the 22-8-89 and the employees who are selected thereafter but are not due for consideration for promotion should be reverted. However, the selections made to wipe out the backlog of B. C. quota under the Special Driver will remain unaffected.

ii) In view of the instructions in the Administrative circular No. 120 dt. 22-8-89 and subsequent clarifications, the Circle/Power Station Heads have taken review of the past panels, they have

to conduct now a revised review on the basis of these instructions. While doing so they may come across the following positions.

a) A few employees who were granted benefit of deemed date may be due for consideration for deemed date prior to the deemed date already granted due to earlier review.

b) A few employees may be eligible for consideration on the same deemed date, already granted.

c) A few employees may be eligible for the deemed date after the deemed date already granted.

d) A few employees may not come into the zone of consideration at all.

AND

e) A few employees may come up for deemed date benefit afresh.

The orders in respect of employees covered at (a) & (c) are to be revised. The orders in respect of (b) are to be continued by fresh orders. The orders granting benefit of deemed date in respect of employees at Sr. No. (d) are to be withdrawn and fresh orders are to be issued in respect of employees covered at (e) above.

Orders regarding pay fixation and payment of arrears from deemed date are to be issued with the concurrence of audit as per usual procedure. Further, where reversion is involved due to withdrawal of the deemed date benefit, no recovery is to be made and in other cases it should be suitably adjusted against the pay fixation difference.

iii) After review of all panels, as per instructions, given hereinabove, it may be noticed that there are no adequate vacancies for absorbing some of the employees. They are to be absorbed eventually as stated in paragraph 7 (iii) above.

9. The issue of finalisation of seniorities of employees belonging to Accounts & GAD cadres is pending for a very long time. The UDCs' seniority is the foundation on which finalisation of seniorities of higher categories is dependent. Hence an ACTION PLAN has been chalked out and the same is enclosed as Annexure-No. IV to this Circular. The same is to be adhered to very strictly.

10. The employees should be made aware of their eligibility position, as is the case of position in the seniority, based on the passing of the qualifying departmental examinations. Therefore Circle/Power Station Heads should henceforth prepare "Annual Eligibility List" as on 30th June and notify the same on or before 31st July of every year. First such Annual Eligibility List as on 30-6-94 is to be prepared and notified by the 31-7-1994 Such lists will not contain the names of those employees whose seniors are to exhaust their three consecutive chances by that time.

Sd/- (V. M. Lal)
Member (Adm)/Secretary

ANNEXURE - 'I'

ILLUSTRATION

Illustration of fitment i.e. interposing of a 'B' employee with 'A' employees.

i)	Name of Employee :	C
ii)	Exam. No. for passing within three consecutive chances :	7th Exam. First chance. 8th Exam. Second chance. 9th Exam. Third chance.
iii)	No. of exam actually passed by C	15th Exam. 'No' employee.

	Names of "A" employees	Examination Nos. for three consecutive chances	Examination No. actually passed.	Fitment of C-15 "B"
Position No. 1				
1.	O	12-13-14	13	
2.	P	--do--	13	
3.	Q	--do--	14	
4.	R	13-14-15	13	
5.	S	--do--	14	
6.	T	--do--	15	
7.	U	14-15-16	16	
8.	V	--do--	15	
9.	W	--do--	14	←
10.	X	15-16-17	15	
11.	Y	--do--	16	
12.	Z	--do--	15	

Placement of 'C' is below 'W' since 'W' has passed in 14th Exam. i. e. earlier to 'C'. Also 'T' 'U' & 'V' are placed above 'W' (Consequently above 'C' also), since they have passed within three consecutive chances and are senior to 'W' though they have passed in the same or subsequent exam.

Names of "A" employees		Examination Nos. for three consecutive chances	Examination No. actually passed.	Fitment of C-15 "B"

Position No. 2

				Fitment of C-15 "B"
1.	O	12-13-14	13	
2.	P	--do--	14	
3.	Q	--do--	12	
4.	R	13-14-15	14	
5.	S	--do--	15	
6.	T	--do--	14	
7.	U	14-15-16	15	
8.	V	--do--	16	
9.	W	--do--	15	
10.	X	15-16-17	15	
11.	Y	--do--	15	
12.	Z	--do--	17	

'C' is placed below 'T' since 'T' has passed in the earlier exam. (i.e. 14th exam). In this position 'U' 'V' & 'W' are placed below 'C' since they have passed same or subsequent exams. and no junior employees to them have passed in earlier exam to than that of C.

Position No. 3

				Fitment of C-15 "B"
1.	O	12-13-14	14	
2.	P	--do--	14	
3.	Q	--do--	14	
4.	R	13-14-15	15	
5.	S	--do--	15	
6.	T	--do--	15	
7.	U	14-15-16	15	
8.	V	--do--	16	
9.	W	--do--	15	
10.	X	15-16-17	15	
11.	Y	--do--	16	
12.	Z	--do--	17	

Here 'C' is placed below 'Q' who has passed in earlier Exam. and all other employees from 'R' to 'W' are shown below 'C' since they have passed in same or subsequent exam.

From the above it will be clear that the position of placement (i.e. interposing) may vary depending upon the exact examination No. in which junior employee passes.

ANNEXURE - 'II'

Illustration of Review of Panel/select lists Ref.

Original Select list	Number in the Master Eligibility List	Names arranged as per Master Eligibility List	Names required to be placed before CSC for consideration as per revised position.	Final select list after review : base for seniority
1) A	115	115 A		(1) A
2) F	120	116 B Review case.	116 B	(2) C
3) G	121	117 C		(3) D
4) D	118	118 D		(4) E
		119 E Review case.	119 E	(5) F
		120 F		(6) G
		121 G		

Note : B (116) is not found suitable for promotion by C. S. C. His case is therefore required to be placed before C.S.C. on next occasion.

ANNEXURE - 'III'

Illustration of fortuitous promotion

Original Select list prepared on	Numbering in the master list	Names arranged as per eligibility	Date of passing exam	
1 A	115	115 A		
2 F	120	116 B		
3 G	121	117 C		
4 D	118	118 D		
5 C	117	119 E		Third Chance
		120 F		First Chance
		121 G		

In this case `E' has passed exam at the third attempt in June 1980 whereas his junior `F' has passed in June 1979 i. e. earlier. `E' cannot get the benefit of deemed date on the date of actual promotion of "F" as on the date "B" was not qualified. Vide principal No. 1 laid down by the Court, however he is entitled to the seniority over "F" by virtue of passing within three chances, hence promotion of "F" & "G" from actual date to the date of "E" is qualifying date is to be treated as fortuitous.

ANNEXURE - 'IV'

ACTION PLAN

Finalisation of Seniorities of UDCs (Accounts & GAD) at Circle Level.

1)	27-1-94	:	EOs/Dy. EOs meeting at H. O. for explaining various issues.
2)	1-2-94 to 10-2-94	:	The H. O. team to tour field offices for watching progress and for solving difficulties, if any. However no Circle has to stop the work, if H. O. Team could not reach. H. O. Team will visit afterwards.
3)	25-2-94	:	All Circles to notify Master Eligibility List on or before 25-2-94, without fail.
4)	15-3-94	:	Representations on the Master Eligibility List to be received & scrutinised by the Circle Offices before 15-3-94 without waiting for last date (15-3-94).
5)	22-3-94 to 28-3-94	:	All Circles to get clearance from H. O. regarding correctness of Master Eligibility Lists. The Master Eligibility Lists alongwith representations should be brought to the H. O. by the Administrative Officer/Estt. Supdt. of Circles (alongwith concerned assistant).
6)	15-4-94	:	Corrected eligibility list is to be notified-replies to the representations to be issued on or before 15-4-94.
7)	16-4-94 to 25-4-94	:	Competent Selection Committee meetings should be conducted and orders to be issued. (in the prescribed proforma).
8)	2-5-94	:	Notify UDC's seniority lists on or before 2-5-94 calling representations, if any.
9)	16-5-94	:	Last date of receiving representations, if any on seniority list. Representations to be scrutinised on receipt thereof and not to be kept pending upto 16-5-94.
10)	30-6-94	:	Last date for submitting corrected seniority list to the H.O. for integration.

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No. 141 Dated - 19-04-1994.

Sub : Provision for supply of Uniforms to Board's Employee Players who participate at State and National level Sports Tournaments.

The question of revising the pattern of uniforms to the Players participating in Inter Zonal Sports Tournament i. e. M.S.E.B. State level tournament as well as the sports tournaments conducted by All India Electricity Sports Control Board at National level was under consideration of the Board for some time past.

The Board, after careful consideration of the previous facilities given to the Players, have now by its Resolution No. 657 dated 10th February 1994 approved to provide uniforms, shoes and socks to the employee Players on the following revised pattern.

A) Pattern of Uniform to State Level i. e. M. S. E. B. Zonal level tournaments.

No.	Game	Nos. of players	Description of uniform	Canvass shoes & cotton socks	Duration of issuing uniform
1.	Athletics	17	Cotton Trouser, Short Pant and Baniyan	Once in a span of 2 years	Once in a span of 2 years
2.	Badminton	5	Cotton Trouser, Short Pant and `T' Shirt.	2 years	2 years
3.	Table Tennis	5	Cotton Trouser, Short Pant and `T' Shirt.	2 years	2 years
4.	Basket Ball	10	Cotton Trouser, Short Pant and Baniyan	2 years	2 years
5.	Football	13	Cotton Trouser, Short Pant and Colour Shirt.	2 years	2 years
6.	Kabaddi	10	Cotton Trouser, Short Pant, Baniyan (Round Neck)	2 years	2 years
7.	Volleyball	10	Cotton Trouser, Short Pant, Baniyan (Round Neck)	2 years	2 years
8.	Wrestling	8	Cotton Trouser, Baniyan	2 years	2 years
9.	Cricket	13	Cotton Shirt and Cotton Trouser	2 years	2 years

No.	Game	Nos. of players	Description of uniform	Canvass shoes & cotton socks	Duration of issuing uniform
10.	Athletics (Veteran Players)	2	Cotton Trouser, Short Pant and Baniyan	2 years	2 years
11.	Badminton (Veteran Players)	3	Cotton Trouser, Short Pant and `T' Shirt	2 years	2 years
12.	Table Tennis (Veteran Players)	3	Cotton Trouser, Short Pant and `T' Shirt	2 years	2 years
13.	Bridge	6	Cotton Trouser & `T' Shirt	2 years	2 years
14.	All Women participants	17	Punjabi Uniform	2 years	2 years
15.	Carram	3	Cotton Trouser & `T' Shirt	2 years	2 years
16.	Chess	1	Cotton Trouser & `T' Shirt	2 years	2 years

B) Pattern of Uniform to National level tournaments.

Sr. No.	Game	Nos. of players	Description of uniform	Shoes as per game Nylon socks	Duration of issuing uniform
1.	Athletics	17	Nylon Track suit	Once in a span of 2 years	Once in a span of 2 years
2.	Badminton	5	Nylon Track suit	2 years	2 years
3.	Table Tennis	5	Nylon Track suit	2 years	2 years
4.	Basket Ball	12	Nylon Track suit	2 years	2 years
5.	Football	16	Nylon Track suit	2 years	2 years
6.	Volleyball	12	Nylon Track suit	2 years	2 years
7.	Wrestling	10	Nylon Track suit	2 years	2 years
8.	Kabaddi	12	Nylon Track suit	2 years	2 years
9.	Cricket	16	Nylon Track suit	2 years	2 years
10.	Bridge	6	Nylon Track suit	2 years	2 years
11.	Manager	10	Nylon Track suit	2 years	2 years

1. The local Competent Authorities i. e. Chief Engineer in the field in consultation with Assistant Sports Officer and Jt. Chief Industrial Relations Officer/Dy. Chief Industrial Relations Officer and C.I.R.O. in consultation with Sports Officer and Dy. C.I.R.O. in H. O. should arrange to purchase the aforesaid uniforms for the Players indicated at column 'A' above by following necessary procedure. The C. I. R. O. in consultation with Sports Officer and Dy. C. I. R. O. in Bombay should arrange to purchase the uniform to the Players/Manager indicated at column 'B' for the National level Players by following necessary prescribed procedure.

2. The concerned Officers, i.e. Chief Engineer in the field and C.I.R.O. in H. O. Bombay are also directed to make necessary budget provisions to the extent of Rs. 46,000/- (Rupees Forty six thousand only) for each O & M Zone and H. O. Zone Bombay for purchase of uniforms indicated at column 'A' for State level tournaments in the Annual Budget for the year 1994-95 and onward and C.I.R.O. in H.O. Bombay to make necessary budget provisions to the extent of Rs. 1,14,000/- at H. O. in the Annual Budget for National level tournaments indicated at column 'B' for the year 1994-95 and onwards.

3. The above mentioned uniforms are being provided to the Players to maintain Proper getup of our Players at the inaugural and concluding functions organised by the Host Zone/States and hence presence of all the participants in proper uniforms is to be ensured without any excuse.

4. The provision made at column 'A' and 'B' for providing uniform to the National level Players shall be effective from 1994-95 onwards.

5. In view of changed pattern of uniform approved by Board as indicated above, the Administrative Circular No. 105 dt. 29-10-84 or any other Circulars issued in this connection stands superseded.

Sd/- CHIEF INDUSTRIAL RELATIONS OFFICER

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No. 142 Dated :19-4-1994

Sub : Enhancement in payment of Kit Allowance to Employee Players for participating in Sports tournament at National level.

Ref : 1) Administrative Circular no. 98 dated 29-1-1982.

In partial modification to the above referred Circular, the Board vide its Resolution no. 657 dated 10th February 1994 have accorded their approval to enhance the present rate of Kit Allowance from Rs. 100/- to Rs. 250/- per employee Player for participating in Sports tournaments organised by All India Electricity Sports Control Board.

2. The Kit Allowance payable as above to the Players shall be utilised through Manager/ Assistant Sports Officer of the team for purchase of uniform and other necessary articles for the Players and he shall keep proper accounts of the expenditure incurred and submit to the

local Competent Authority as also Chief Industrial Relations Officer and Sports Officer in H. O. Bombay.

Sd/- CHIEF INDUSTRIAL RELATIONS OFFICER

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No. 143 Dt. 21-12-94

Sub : Conducting speed test in respect of Steno-typist/Typist etc., while granting benefit of higher grade under G.O.74. - Prescribing periodicity of the test.

As per clause (ii) of Rule 1 of G. O. 74 dt. 30-4-74 an employee has to pass the necessary Examination/Trade Test including Speed Test as the case may be to become eligible for grant of higher grade benefit under G. O. 74. Further, as per the clarification issued vide H. O. letter no. GAD/ Gr. VII (O & M) G.O.74/File No. 283-A/1212 dt. 17-6-93, such of the Steno-typist/Typists, who have passed the Govt. Commercial Certificate Examination of the requisite speed in Shorthand and Typing conducted by the Govt., are not required to pass Speed Test. In other words, the Speed Test in shorthand and typing is required to be conducted in the case of only those Steno-typists/ Typists, who do not possess the Govt. Commercial Certificate of the requisite speed.

2. A doubt is raised as to whether a re-test of the Steno-typists, Typists who have failed in a departmental speed test is to be conducted or otherwise and at what interval. The issue has been examined in all its perspective and it is clarified that the shorthand/typing test in respect of such Steno-typist / Typists who do not possess the Govt. Commercial Certificate should be conducted when they are due for grant of higher grade/pay scale under G.O.74. In case some of the Steno-typist / Typists fail on 1st occasion or on subsequent occasions, a re-test should invariably be conducted in the month of April/May every year, even if the C.S.C. meeting may be held on a later date for reviewing the cases as the benefit is required to be granted from the 1st of April of the year in which a review is taken after passing of the prescribed Speed Test in shorthand/typing. The same procedure of Speed Test and review shall continue in case the employee fails in the Speed Test and/or is not selected by the C.S.C. in its meeting held every year till he gets benefit of higher grade/pay scale under G.O. 74 dt. 30-4-74. The grant of G. O. 74 benefit is obviously subject to fulfilment of all other conditions stipulated in G. O. 74 dt. 30-4-74.

3. The above instructions should be followed scrupulously.

4. The past cases already finalised need not be-re-opened.

5. This Circular is issued with the approval of the Member (Adm.)/Secretary.

Sd/- (N. M. Shrotriya)
Addl. Director (Estt.)

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १४४, दि. ३-६-१९९५.

१. दिनांक २८-३-१९९५ रोजी सर्व क्षेत्रीय तपासणी (साप्रवि) अधिकाऱ्यांची बैठक मुख्य कार्यालय, प्रकाशगड, वांद्रे, मुंबई येथे आयोजित केली होती. या बैठकीत झालेल्या सखोल चर्चेनुसार व सदस्य (प्रशासन)/सचिव त्यांनी तदनंतर दिलेल्या मंजुरीनुसार, खालील आदेश प्रसृत करण्यात येत आहेत.

क) साप्रवि तपासणी कार्यकक्षेतून वगळावयाचे मुद्दे :

विद्यमान साप्रवि तपासणी कार्यकक्षेतून खालील मुद्दे वगळले आहेत.

क) साप्रवि कृती योजनेअंतर्गत (GAD Action Plan) सर्व मुद्दे. तथापि, सर्व प्रलंबित शिस्तभंग कार्यवाही प्रकरणांची व अपील प्रकरणांची तपासणी केली जावी.

ख) स्थायीकरण प्रस्ताव.

ग) सहामाही आस्थापना खर्च विवरणपत्र.

घ) डाकखर्च नोंदवही.

च) कर्मचारी इतिवृत्त नोंदवही. (पर्सोनेल रजिस्टर).

ज) वैद्यकीय खर्च प्रतिपूर्वी नोंदवही व प्रकरणे.

ख) खालील मुद्दे साप्रवि तपासणी कार्यकक्षेत नव्याने समाविष्ट करण्यांत आले आहेत.

क) उपदान देय प्रकरणे (Gratuity cases).

ख) अनधिकृत गैरहजेरी प्रकरणे.

ग) न्यायालयीन प्रकरणे. (साप्रवि, लेखा व तांत्रिक अशा सर्व विभागांतील प्रकरणे).

घ) किरकोळ बाबीवर दैनंदिन खर्च (कायमस्वरूपी/तात्पुरत्या अग्रधनाची प्रकरणे).

च) बदली झाल्यानंतर वसाहतीतील गाळे ताब्यात ठेवली जाण्याची प्रकरणे.

छ) मंडळाच्या विश्रामग्रहांच्या दैनंदिन वापराची नोंदवही.

ग) तपासणी झालेल्या कार्यालयांची त्याच वर्षात अनुपालनासाठी फेरतपासणी करणे

मुख्य कार्यालय तपासणी नियंत्रण कक्षाने सन १९९४-९५ पासुन कार्यान्वित केलेल्या पध्दतीनुसार ह्यापुढे सर्व श्रेत्रीय तपासणी पथक (साप्रवि) त्यांना तपासणी झालेल्या कार्यालयांची त्याच वर्षात अनुपालनासाठी फेरतपासणी करणेबाबतची पध्दती लागू करण्यांत येत आहे. मूळ तपासणी अहवालांतील मुद्यांचे अनुपालन झाले आहे किंवा कसे हे फेर तपासणीत काटेकोरपणे पाहून त्याचा स्वतंत्र अहवाल सादर करावा.

घ) क्षेत्रीय तपासणी पथकात मुख्य लिपिकाचा समावेश करणे व तपासणीचा कार्यक्रम तीन दिवसांऐवजी चार दिवस करणे.

विद्यमान क्षेत्रीय तपासणी गटातील उप आस्थापना अधिकारी व सहायक कर्मचारी वर्ग अधिकारी ह्यांचा समावेश असलेल्या तपासणी पथकात ''मुख्य लिपिकाचा'' तपासणी कार्यात समावेश राहील.

तद्वतच, संचालन व सुव्यवस्था विभागीय कार्यालयांतील (O & M Divisions) कामाचे स्वरूप व व्याप्ती लक्षात घेता सर्व क्षेत्रीय तपासणी (साप्रवि) पथकाचा तपासणीचा कार्यकाल तीन दिवसांऐवजी चार दिवस करण्यांत आला आहे.

२. वरील निर्णयानुसार, साप्रवि तपासणी कार्यकक्षेतील मुद्दे सोबतच्या परिशिष्टामध्ये नमूद केले आहेत.

३. वरील निर्देश ताबडतोब अंमलात येतील.

सोबत :- परिशिष्ट सही/- सह सचिव (मंडळ)

परिशिष्ट (प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १४४, दि. ३-६-१९९५ चे सहपत्र)

साप्रवि तपासणी कार्यकक्षेतील मुद्दे

क) मागील तपासणी अहवालातील मुद्यांवरील अनुपालन अवलोकन.

ख) विद्यमान तपासणी

१) सरळसेवा प्रवेश प्रकरणे.

२) पदोन्नती प्रकरणे.

३) सामन्य आदेश क्रमांक ७४ व १११ अंतर्गत प्रकरणे.

४) मृत कर्मचाऱ्यांच्या अवलंबितांची नोकरीची प्रकरणे (सुधारपत्र क्र. २८).

५) सर्व प्रलंबित शिस्तभंग कार्यवाही व ''अपील'' प्रकरणे (याबाबतची नोंदवही व सहामाही विवरण पत्र).

६) शाबीत दक्षता चौकशी प्रकरणांची नोंदवही व प्रकरणांची सद्यस्थिती.

७) दुकाने व व्यवस्थापन अधिनियमांतर्गत कार्यालयाचे नोंदणीकरण/नूतनीकरण.

८) श्रमिक भरपाई अधिनियमांतर्गत येणारी प्रकरणे.

९) घरबांधणी अग्रीम राशी मंजुरी प्रकरणे.

१०) उपदान देय प्रकरणे (Gratuity cases).

११) राजीनामा प्रकरणे/प्रस्ताव.

१२) मंजुर पदे नोंदवही. अस्थायी, पाखरण केलेल्या पदाची नोंदवही.

१३) जेष्ठता सूची.

१४) अग्रीम मंजूरीबाबतची नोंदवही व प्रकरणे.

क) रजा प्रवास सवलत अग्रीम/देयके.

ख) प्रवासभत्ता अग्रीम / देयके.

ग) निलंबन खात्यावरील रकमा (Suspense Account).

१५) वाहन अग्रीमाची प्रकरणे.

क) मोटार कार.

ख) मोटार सायकल.

ग) स्कूटर.

घ) सायकल.

१६) पगारपत्रक.

क) मासिक आयकर वसुली/आयकराबाबतची विवरणे सादरीकरण.

ख) घरभाडे भत्ता.

ग) व्यवसाय कर कपात.

घ) वाहन भत्ता.

च) संगणकीकरण प्रगती.

१७) हजेरीपत्रक.

क) नैमित्तिक रजा / वैकल्पिक सुट्टी.

ख) उशीरा कामावर येणाऱ्यांची नोंदवही.

१८) अतिकालिक भत्ता प्रकरणे.

१९) किरकोळ बाबींवर दैनंदिन खर्च. (कायमस्वरूपी/तात्पुरत्या अग्रधनाची प्रकरणे).

२०) सामान साहित्य नोंदवही.

२१) निवृत्ती नोंदवही.

२२) वाहन वापर नोंदवही/वाहन चालकाच्या परवाना नूतनीकरणाबाबत पडताळणी

२३) सेवापुस्तकांची निगराणी.

क) परीवर्तित रजेची बेरीज.

ख) सेवापुस्तकांच्या प्रथम पृष्ठावरील नोंदीचे साक्षांकन/जन्मतारीख नोंदीचे साक्षांकन.

ग) भविष्य निर्वाह निधी आणि उपदान नामनिर्देशन पत्र.

घ) रजेच्या खात्याची पुनर्तपासणी.

च) चारित्र्य व पूर्वचरित्र पडताळणी.

२४) जुन्या दप्तराचे वर्गीकरण.

२५) मराठी भाषा... उत्कर्ष/प्रगती आढावा.

२६) पावसाळी साहित्य/गणवेष.

२७) अनधिकृत गैरहजेरी प्रकरणे.

२८) दूरध्वनी नोंदवही.

२९) न्यायालयीन प्रकरणे (साप्रवि, लेखा व तांत्रिक अशा संवर्गातील सर्व प्रकरणे).

३०) बदली झाल्यानंतरही वसाहतीतील गाळे ताब्यात ठेवली जाण्याची प्रकरणे.

३१) मंडळाच्या विश्रामग्रहांच्या दैनंदिन वापराची नोंदवही.

३२) सर्वसाधारण महत्वाच्या इतर बाबी.

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No. 145 Dt. 28-7-95

Sub : Honouring the employee of the Board and his/her wife/husband when he/she retires from services of the Board-enhancement in the existing amount of gift.

The Board by their Resolution No.458 dated 9th February, 1987 notified vide Admn. Circular No.113 dated 26-2-87 and Resolution No. 742 dt. 16-9-87 notified vide Admn. Circular No. 114 dated 18-11-87 had decided to honour the Board's employee by giving them a Shawl and a Saree (with coconut) alongwith his/her wife/husband when he/she retires from the services of the Board on attaining the age of superannuation or by voluntary retirement.

2. According to these Resolutions and Circulars the limit of expenditure on each piece of gift viz. Shawl and Saree was restricted to Rs.300/- (Total Rs.600/-) for all the employees of the Board.

3. However, considering the rise in costs, the Board by their Resolution No. 143 Dt. 1-7-95 has now decided :

i) to enhance the amount of gift from Rs.300/- to Rs. 750/- each for retiring employee and his/her wife/husband other than Members of the Board and Technical Directors and equivalent Officers ;

ii) to enhance the amount of gift to Rs. 1250/- each for retiring employee and his/her wife/husband for Technical Directors and equivalent Officers and Members of the Board.

The Board has further directed that the gift purchased would be of the choice of employee but within the financial limits referred to at (i) and (ii) above :

The Board also delegated powers to the Chairman to review the financial limits in future.

These orders, i. e. enhancement in gift amount, are effective from the month of June, 1995, i. e. those who have retired in the month of June' 95 shall be eligible for the gifts at the revised rates.

Sd/- (Vinay Mohan Lal)
Member (Adm.)/Secretary.

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १४६, दि. ४-८-१९९५.

विषय : ध्वजारोहण

मंडळाच्या सर्व स्तरावरील कार्यालयांमध्ये खालील दिवशी ध्वजारोहण केले जावे असे स्पष्ट आदेश मुख्य कार्यालयाचे परिपत्रक क्र. जीएडी/जी/३२/१२/१८११३ दि. २४-४-७१ अन्वये प्रसृत करण्यांत आले आहेत.

१) प्रजासत्ताक दिन (२६ जानेवारी)
२) राष्ट्रीय सप्ताह (दिनांक ६ एप्रिल ते १३ एप्रिल)
३) महाराष्ट्र दिन (१ मे)
४) स्वातंत्र्य दिन (१५ ऑगस्ट)
५) महात्मा गांधी जन्मदिन (२ ऑक्टोबर)
६) राष्ट्रीय आनंदोत्सवाच्या वेळोवेळी जाहीर होतील त्या सर्व दिवशी.

२. असे असूनही, दिनांक १ मे १९९५ रोजी एका उप-विभागीय कार्यालय प्रमुखाने ध्वजारोहण केले नव्हते अशी तक्रार शासनाकडे प्राप्त झाली. या घटनेची शासनाने गंभीर दखल घेतली आहे.

३. ध्वजारोहणासंबंधी शासनाने व मंडळाने प्रसृत केलेल्या महत्वाच्या आदेशांच्या प्रती सोबत जोडल्या आहेत. त्यावरून हे स्पष्ट होईल की, मंडळाच्या सर्व स्तरावरील कार्यालयांमध्ये (मग ती कार्यालये मंडळाच्या मालकीच्या इमारतीत असोत किंवा खाजगी मालकीच्या इमारतीमध्ये असोत), कोणत्याही कार्यालयाचा अपवाद न करता उपर्युक्त सर्व दिवशी ध्वजारोहण केले जाणे बंधनकारक आहे.

४. ध्वजारोहण करताना कोणती पथ्ये पाळावीत व राष्ट्रध्वजाचा कोणत्याही परिस्थितीत अवमान होणार नाही याची दक्षता कशी घ्यावी त्याबाबत शासनाचे परिपत्रक क्र. एफएलजी/१०६४ ई दिनांक ६-७-१९६४ आणि एफएलजी/१०६६/७०२८९ दिनांक ६-१२-६६ मध्ये सविस्तर कार्यपध्दती विशद केली आहे. या सूचनांचे काटेकोरपणे पालन होईल याची दक्षता संबंधित कार्यालय प्रमुखाने स्वत: घेणे आवश्यक आहे.

५. वरील परिच्छेद क्र. १ मध्ये नमूद केलेल्या दिवशी जर एखाद्या कार्यालय प्रमुखाने त्यांच्या कार्यालयावर ध्वजारोहण केले नाही किंवा राष्ट्रध्वजाचा कोणत्याही प्रकारे अवमान झाला असे निदर्शनास आल्यास त्याची गंभीर दखल घेतली जाईल.

येत्या स्वातंत्र्य दिनी म्हणजेच १५ ऑगस्ट १९९५ रोजी वरील सूचनांचे तंतोतंत पालन केले जाईल याची सर्व स्तरावरील कार्यालय प्रमुखांनी दक्षता घ्यावी.

सोबत :- १) शासन परिपत्रक क्र.एफएलजी/११६४-ई, दि. ३-७-६४.
२) शासन परिपत्रक क्र.एफएलजी/१०६४-ई, दि. ६-७-६४.
३) शासन परिपत्रक क्र.एफएलजी/१०६६/७०२८९-ई, दि. ६-१२-६६.
४) शासन परिपत्रक क्र.एफएलजी/१०७०-ई, दि. ११-३-७०.
५) शासन परिपत्रक क्र.एफएलजी/१०७०-६३४०२-ई, दि. २-४-७१.
६) मुख्य कार्यालय परिपत्रक क्र. जीएडी/जी/३२/१२/१८११३, दि.२४-४-७१

सही/- अपर संचालक (कर्मचारीवर्ग)

IMMEDIATE.

Requirements of National Flags for the year 1965.

GOVERNMENT OF MAHARASHTRA

General Administration Department.
Circular No. FLG-1164-E.
Sachivalaya, Bombay, 3rd July, 1964.

CIRCULAR

The Officers mentioned below are requested to communicate to Government in the General Administration Department, in the appended form before the 16th August 1964, their requirements of National Flags for occasions of National Celebration and use during the year 1965. Since the National Flag are supplied by Government once a year, the Officers concerned are requested to estimate the requirements as correctly as possible, after taking into consideration the estimated residual life of the flags in use.

2. The indents of the Heads of Offices in the Districts should be submitted through the respective Collectors of the Districts, who are requested to scrutinise the indents and forward them to Government in a consolidated statement, with their recommendations. The Heads of Offices in Greater Bombay may submit their indents direct to Government.

3. Indents received after the 16th August 1964 and those received direct from the Heads of Offices in the Districts will not be considered.

4. The sizes of the flages to be used at different places are as follows :

i) Historical Forts	... ...	21' x 14'
ii) District Headquarters	... ...	12' x 8'
iii) Taluka Headquarters	... ...	6' x 4'
iv) Villages	... ...	3' x 2'

5. While submitting and scrutinising the indents the following points should be borne in mind :-

i) If the residual life of the existing National Flags is considerably long, replacements for them should not be indented.

ii) Flags should not be indented for being kept in reserve stock.

iii) The Offices which are required to hoist flags on a limited number of occasions only, such as 15th August, 26th January, etc., and not daily, should see that the flags are

carefully preserved and their durability extended. They should have no occasion to indent flags frequently.

iv) Flags of sizes which would be appropriate to the flag-staffs should be indented. Flags should never be allowed to touch the ground or roof of the buildings.

v) When not in use, the flags should be kept in safe custody and should be inspected periodically by the Head of Office or a responsible member of the Office to ensure that they are preserved properly.

6. Attention of all Officers is invited to Rule 59 of the Bombay Contingent Expenditure Rules (Copy enclosed). Expenditure on purchasing National Flags should be borne by the respective Offices from their contingent grants.

7. A copy of the price-list for National Flags is enclosed.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

Sd/- M. S. MOKASHI,
Assistant Secretary to Government.

ACCOMPANIMENT TO GOVERNMENT CIRCULAR, GENERAL ADMINISTRATION DEPARTMENT, NO.FLG-1164-E, DATED THE 3rd JULY, 1964.

Rule 59 of Bombay Contingent Expenditure Rules, 1959.

"59. Charges for renewal of flags and ropes should form a charge against the respective contingent grants of the Officers concerned, but those on account of repairs and renewals of flag-staffs should be met from the Public Works grants."

Name of the Officer.	No. of flags at present in use.				Average residual life of the flag			
	(i) 21'x14'	(ii) 12'x8'	(iii) 6'x4'	(iv) 3'x2'	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
1	2				3			

No. of flags that will be required for replacement of the existing flags. (i) (ii) (iii) (iv)	No. of flags required in addition to those mentioned in column 4 with sizes.	Reasons for requirements of additional flags.	Remarks
4	5	6	7

BOMBAY SUBURBAN VILLAGE INDUSTRIES ASSOCIATION DEPARTMENT OF SALES DEVELOPMENT.

38-42, Dockyard Road, Near Railway Station,

P.O.Box No. 6226. Bombay-10.

Price List of Dosuti Khadi National Flags printed on both sides in fast colours as per the specification of Indian Standard Institution, New Delhi in force from 27th April 1964.

Size	With rope and toggle	Without rope and Toggle.
14' x 21'	226.90	223.30
8' x 12'	68.40	66.55
6' x 9'	42.45	41.00
4' x 6'	19.85	18.95
3' x 4' 1/2	13.70	12.90
2' x 3'	6.60	5.90
6" x 9"	1.90 (with Brass wire)	For Car
6" x 9"		0.75

ISI This mark is the certification mark of ISI showing confirmity of our National Flags of Indian Standard No. 1.

For Your Information

1) The Packing and forwarding will be charged extra.
2) Rates are of our ex-Godown delivery.

No. GAD/G/32/12/18113
Maharashtra State Electricity Board,
Mercantile Bank Building, Fort,
Bombay-1.
Dated 24th April, 1971

CIRCULAR

Sub : Hoisting of National Flag on special occasions.

Under this office letter No. Gen/93/6555 dt. 11-2-1966 instructions regarding the correct use of National Flag/State Emblem/National Anthem issued by Government and the necessity of following the same scrupulously have been conveyed. Government have now informed that the display of the National Flag on the following special occasions is unrestricted and that National Flag should therefore be flown on all Government, Semi Government and other public buildings:

a) Republic Day (26th January).
b) National Week (6th to 13th April both days inclusive).
c) Maharashtra Day (1st May)
d) Independence Day (15th August).
e) Mahatma Gandhi's birth day (2nd October).
f) Any other particular day of national rejoicing.

Government have also stated that instances have been brought to their notice that the National Flag is not being displayed on some of the Semi-Government Buildings on the special occasions under the impression that the provision of the Flag Code, India and instructions contained in the Government Circular GAD-No.FLG-1064-E dt. 6-7-1964 are not applicable to them.

It is therefore notified once again that Government's instructions regarding correct use of National Flag and its display on the aforesaid occasions should invariably be followed.

Sd/- Joint Secretary.

To,
Departmental/Sectional Heads in Head office.
All Field Officers upto the level of Executive Engineers and equivalent.
Copy forwarded with compliments to :-

The Under Secretary to Government of Maharashtra, G.A.D., Sachivalaya-Bombay-32. with reference to his letter No. FLG-1070/63402 dt. 2nd April 1971.

राष्ट्रीय दिनी राष्ट्रध्वज उभारण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग,
परिपत्रक क्र. एफएलजी-१०७० ई
सचिवालय, मुंबई ३२.
दि. ११ मार्च, १९७०.

शासन परिपत्रक

भारतीय ध्वज संहितेतील नियम ६ नुसार अशी तरतूद आहे की, प्रजासत्ताक दिन, त्यानंतरचा राष्ट्रीय सप्ताह, स्वातंत्र्यदिन, महात्मा गांधी जयंती, महाराष्ट्र दिन किंवा अशाच कांही राष्ट्रीय उत्सवाच्या विशिष्ट प्रसंगी ध्वज उभारण्यावर कोणतीही बंधने असणार नाहीत व त्या दिवशी सर्व शासकीय, निम-शासकीय व सार्वजनिक इमारतीवर राष्ट्रध्वज

त्वरित

राष्ट्रध्वजाच्या योग्य उपयोगासंबंधी

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग,

परिपत्रक क्र. एफएलजी-१०६६-७०२८९/ई

सचिवालय, मुंबई ३२.(बी. आर.)

६ डिसेंबर १९६६/१५ अग्रहायण, १८८८

परिपत्रक

संदर्भ: शासकीय परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक एफएलजी-१०६४-ई, दिनांक ६ जुलै, १९६४.

२. वर नमूद केलेल्या परिपत्रकानुसार राष्ट्रध्वजाच्या योग्य उपयोगासंबंधी सूचना दिल्या गेल्या आहेत, परंतु गैरसमजुतीमुळे त्यांचे योग्य पालन होत नसल्याचे शासनाच्या निदर्शनास आले आहे. विशेषत: ज्या दिवशी राष्ट्रध्वज उभारण्यावर कोणतीही बंधने असत नाहीत (उदा. प्रजासत्ताक दिन, राष्ट्रीय सप्ताह, महाराष्ट्र दिन, स्वातंत्र्य दिन, महात्मा गांधी पुण्यतिथी व एखादा राष्ट्रीय उत्सवाचा दिवस वगैरे) त्या दिवशी सर्व शासकीय इमारतींवर राष्ट्रध्वज उभारणे आवश्यक असले तरी ते उभारण्यात येत नाहीत. या बाबतीत कनिष्ठ कार्यालयांकडून असे खुलासे करण्यात येतात की वर नमूद केलेल्या एखाद्या दिवशी राष्ट्रध्वज उभारण्याबाबत वरिष्ठ कार्यालयांकडून सूचना न आल्यामुळे त्यांनी आपल्या कार्यालयावर राष्ट्रध्वज उभारला नव्हता.

३. शासन या बाबतीत असे स्पष्ट करू इच्छिते कीं, ज्या दिवशी राष्ट्रध्वज उभारण्यावर कोणतीही बंधने असत नाहीत, त्या त्या दिवशी सर्व शासकीय इमारतींवर राष्ट्रध्वज उभारण्यांत यावेत. व तत्संबंधी वरिष्ठ कार्यालयांकडून प्रत्येक वेळेस अशा सूचनांची आवश्यकता नाही. वर नमूद केलेल्या शासकीय परिपत्रकांच्या परिच्छेद १ (१०) मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे ज्या सरकारी कार्यालयांवर राष्ट्रध्वज दररोज उभारण्याची आवश्यकता असते, त्याच इमारतीत असलेल्या इतर सरकारी कार्यालयांनी वर नमूद केलेल्या विशिष्ट प्रसंगी त्यांच्या कार्यालयावर वेगळा राष्ट्रध्वज उभारण्याची आवश्यकता नाही. याशिवाय शासकीय अगर खाजगी इमारतीत एकाहून अनेक शासकीय कार्यालये असल्यास वरील विशेष प्रसंगी फक्त एकाच कार्यालयाने राष्ट्रध्वज उभारावा व त्याच इमारतीत असलेल्या इतर कार्यालयांनी राष्ट्रध्वज उभारू नयेत. अशा तऱ्हेच्या प्रत्येक इमारतीत राष्ट्रध्वज उचस्थानी आणि स्पष्टपणे दिसेल अशा रीतीने उभारण्याची आवश्यकता असल्यामुळे कोणत्या कार्यालयाने राष्ट्रध्वज उभारावा हे त्यांनी आपसात आपले कार्यालय इमारतीच्या कोणत्या भागात आहे, हे लक्षात घेऊन अगोदर ठरवावे व त्या संबंधीची सर्व व्यवस्था करावी.

सही/- भा. गो. देशमुख,

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभाग.

प्रत,

राज्यपाल यांचे सचिव, मुंबई,

राज्यपाल यांचे परिवार प्रबंधक, मुंबई,

मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मुंबई,
प्रबंधक, मूळ न्यायशाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई (पत्राने),
प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा, मुंबई (पत्राने),
सर्व विभागीय आयुक्त,
सचिव, महाराष्ट्र विधान मंडळ सचिवालय, मुंबई, (पत्राने),
पोलीस महानिरीक्षक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
सर्व जिल्हाधिकारी,
सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
पोलीस आयुक्त, मुंबई, पुणे व नागपूर,
सर्व पोलीस उपमहानिरीक्षक,
सर्व पोलीस अधीक्षक,
निरनिराळया सचिवालयीन विभागांखालील इतर सर्व विभागाध्यक्ष व कार्यालय प्रमुख,
सर्व मंत्री व उपमंत्री यांचे खाजगी सहायक,
प्रसिध्दी संचालक, मुंबई,
कार्यकारी अभियंता, इलाखा शहर विभाग, मुंबई,
इमारती व दळणवळण विभाग,
इतर सर्व सचिवालयीन विभाग.

No. FLG-1070/63402-E
General Administration Department,
Sachivalaya, Bombay-32 BR.
2nd April 1971.

From :

Shri M. S. Mokashi,
Under Secretary to Government,
General Administration Department.

To :

The Secretary,
Maharashtra State Electricity Board,
Mercantile Bank Building,
Fort, Bombay.

Sub : Hoisting of National Flag on special occasions.

Sir,

I am directed to invite your kind attention to the provisions contained in the Flag Code India and the Government Circular, General Administration Department No. FLG-1064-E dated the

6th July 1964 (copies enclosed) in which instructions regarding the correct use of the National Flag have been issued. Also on the following special occasions, the display of National Flag is un-restricted and National Flag should therefore be flown on all Government, semi-Government and other public buildings:-

a) Republic Day (26th January).
b) National Week (6th to 13th April both days inclusive).
c) Maharashtra Day (1st May)
d) Independence Day (15th August).
e) Mahatma Gandhi's birth day (2nd October).
f) Any other particular day of National rejoicing.

However, it has been brought to the notice of Government that the National Flag is not being displayed on some of the semi-Government buildings on the special occasions under the impression that the provision of the Flag Code, India and instructions contained in the Goverment Circular referred to above are not applicable to them.

With a view to achieving uniformity in this matter of National importance, you are requested, kindly to display the National Flag on your buildings on the special occasions mentioned above. This would be in conformity with the practice of display of the National Flag on all Government and other public buildings.

If there are any special reasons making it difficult for you to fly the National Flag on any particular building or buildings in the category, the same may please be indicated so that the question of exempting them from flying the National Flag would be considered by Government.

Yours faithfully,
Sd/- Under Secretary to the Government of Maharashtra,
General Administration Department.

National Flag/State Emblem/National Anthem-
Instructions regarding the correct use of -

GOVERNMENT OF MAHARASHTRA.
General Administration Department.
Circular No. FLG-1064-E.
Sachivalaya, Bombay, 6th July, 1964.
CIRCULAR OF GOVERNMENT.

The National Flag and the State Emblem are the symbols of the Nation. It is, therefore, essential to ensure that they are not brought into disrepute by unregulated or improper use. In-

structions relating to the correct usage of the National Flag have been incorporated in the publication entitled "The Flag Code-India" issued by the Government of India, Ministry of Home Affairs and subsequent amendments thereto, copies of which have been sent to all Departments and Offices. Similarly, copies of the instructions relating to the usage of the State Emblem have also been sent to all Departments and Offices from time to time. It was expected that the Departments and Offices would follow the rules and instructions relating to the use of the National Flag and the State Emblem scrupulously. Numerous complaints are, however, still being received from individuals, in the press and in the Legislature, relating to the improper use of the National Flag and the State Emblem by the Government departments and offices. It is obvious that the departments and offices have either not kept themselves abreast of these rules or they have not been able to follow them correctly. Some of the important provisions of the Flag Code and other instructions issued by the Government regulating the use of the National Flag and the State Emblem are, therefore, reproduced below for the guidance of the departments and offices.

NATIONAL FLAG :

i) National Flag is required to be flown daily only on important public buildings such as Sachivalaya, High Court, Offices of the Commissioners of the Divisions, Office of the Inspector General of Police, Central Prisions, Collectorates & Offices of the Municipal Corporations, Municipalities & Zilla Parishads. Other Offices should not fly the National Flag daily without the prior approval of Government. If there is any doubt in this respect with regard to any public buildings, the Head of the Department concerned should get the position clarified from the General Administration Department immediately.

The Nationla Flag should be hoisted on the Council Hall whenever the Legislature sits and should be taken down when the Legislature adjourns for the day. The National Flag should also be hoisted on the Council Hall on important and ceremonial occasions irrespective of whether the Legislature is in Session or not.

ii) On the following special occasions display of the National Flag is unrestricted and the National Flag should, therefore, be flown on all Government and Semi-Government buildings and other public buildings including the residences of the Ministers, Deputy Ministers, Police Stations, etc.

a) Republic Day — During the period from the commencement to the close of the celebrations.

b) National Week — 6th April to 13th April both days inclusive-in memory of the martyrs of the Jalianwalla Bagh.

c) Independence Day 15th August.

d) Mahatma Gandhi's Birthday, 2nd October.

e) Any particular day of National rejoicing.

Even on occasions when the use of the flag is unrestriced, the normal provisions regarding the display of the National Flag on motor cars are not relaxed.

During the present Emergency, however, the rules for the display of the National Flag may be relaxed on special occasions, such as the functions organized in connection with the national defence.

iii) The Collectors concerned should ensure that flags of appropriate size (21' x 14') are hoisted on the special occasions mentioned above on the specified forts in their Districts.

iv) It is not necessary to fly the National Flag on the residences of the Ministers, Deputy Ministers, Commissioners, Collectors, etc. daily. The National Flag should, however, be flown on their residences on special occasions mentioned above.

v) A damaged flag should not be displayed even if it is slightly torn and got properly stitched. The damaged flag should be destroyed as a whole in private, as indicated in paragraph V(4) of the Flag Code-India.

vi) During the period of State Mourning, the National Flag should be flown at half mast only on those public buildings on which it is required to be flown throughout the year, i.e. as indicated in sub-para.(i) above. It should not be flown at half mast on any other buildings during the period of State Mourning.

vii) The United Nations Flag should be flown on the United Nations Day (24th October) on the Sachivalaya building, at all the District Headquarters, and other public buildings where the National Flag is required to be flown daily.

viii) According to the provisions contained in Section IV(4) of the Flag Code, coloured pieces of cloth should not be so arranged as to give the appearance of the National Flag. Similarly, arrangement of flowers so as to give the look of the National flag which amounts to an incorrect display of the National Flag is also not allowed.

ix) Offices which have been situated in the same building, in which another office which is required to fly the flag daily, need not fly a separate flag on the special occasions. Offices which are situated in hired premises should fly the flag on special occasions.

x) No other flag or bunting shall be placed higher or above the National Flag nor shall any object including flowers be placed on or above the Flag-mast from which the National Flag is flown.

xi) During the ceremony of hoisting or lowering the Flag or when the flag is passing in parade or in view, all persons present should face the flag and stand in attention. Those present in uniform should render the appropriate salute. When the flag is in a moving column, persons present will stand at attention or salute as the flag passes them. The dignitaries taking the salute may take the salute without a head-dress.

2. Other provisions shown in the Flag Code should also be studied for observance. It should be noted that the flying of the National Flag is a matter for the personal attention of the Head of the Department and the Office concerned and that they should see that all instructions in connection therewith are fully observed. The Heads of Departments and Offices would be personally held responsible for ensuring the correct use and maintenance of the dignity of the National Flag.

3. Attention of the Inspector General of Police, the Commissioner of Police, Bombay, Deputy Inspectors General of Police and the District Superintendents of Police is particularly invited to the Home Department Circular (Confidential) No. SBI/INF-1059, dated the 16th May 1961 and they are requested to see that the instructions issued therein are strictly followed.

STATE EMBLEM :

4. Attention of all Heads of Departments and Offices is invited to the marginally noted communications, copies of which are enclosed for ready reference. The use of State Emblem is restricted to offical purpose only. The State Emblem or any part of it cannot be used for any other purpose without the permission of Government. Instances of wrong display of the State Emblem appearing on certain Government buildings were also noticed by the Government. All concerned should ensure that whenever displayed on Government buildings, the State Emblem should conform to prescribed specifications of the State Emblem. Wherever such Emblems are appearing on Government building, etc., the Officer concerned should take immediate steps to correct any deficiency in the Emblem.

1. Government Circular, Political and Services Department, No. 2293/46, dated the 5th July 1949.
2. Government Memorandum, Political and Services Department, No. 2293/46-H, dated 17th November 1949.
3. Government Circular, Political and Services Department, No. 2293/46, dated 12th May 1950.
4. Government Circular, Political and Services Department, No. EMB-1059-E, dated 1st June 1959.
5. Government Circular, General Administration Department, No. EMB-1061-E dated 23rd August 1961.

Attention of all departments and offices is also invited to the Emblems and Names (Prevention and Improper Use) Act, 1950, according to the provisions of which the use of National Flag and the State Emblem for advertisement purposes is not allowed. The District Magistrates and the District Superintendents of Police in particular should ensure that the provisions of the Act are not infringed and that in the cases of defalcation coming to their notice, remedial measures are taken without delay.

NATIONAL ANTHEM :

5. Copies of the marginally noted communications together with an extract from the publication "Orders relating to Ceremonials" issued by the Government of India, Ministry of Defence, are enclosed for information and guidance.

1. Government Circular, Political and Services Department, No. 2701/46, dated 1st September 1951.
2. Government Endorsement, Political and Services Department, No. 1701/46-A, dated 7th January 1952.
3. Government Endorsement, Political and Services Department, No. ANT-1053/63109-E, dated 2nd December 1953.
4. Government Endorsement, Political and Services Department, No. ANT-1054/27750-E, dated 30th April 1954.
5. Government Endorsement, General Administration Department, No.ANT-1060/3356-E, dated 2nd June 1960.
6. Government Endorsement, General Administration Department, No. ANT-1063/18765-E, dated 23rd April, 1963.
7. Government Endorsement, General Administration Department, No. ANT-1063/63105-E, dated 26th July, 1963.

Sd/- B. G. DESHMUKH,
Deputy Secretary to Government.

To,

The Secretary to the Governor, Raj Bhavan, Bombay,
The Comptroller of the Household to the Governor of Maharashtra, Raj Bhavan, Bombay,
The Private Secretary to the Chief Minister, Bombay,
All Commissioners of the Divisions,
The Secretary, Maharashtra Legislature Secretariat, Council Hall, Bombay,
The Inspector General of Police, Maharashtra State, Bombay,
All Collectors,
All Chief Executive Officers, Zilla Parishads,
The Commissioner of Police, Bombay,
All Deputy Inspectors General of Police,
All District Superintendents of Police,
All other Heads of Departments and Offices under the several Departments of the Secretariat,
The Personal Assistants to all Ministers/Deputy Ministers,
The Director of Publicity, Bombay,
The Prothonotary and Senior Master, High Court, Bombay, (by letter),

The Registrar, High Court, Appellate Side, Bombay (by letter),
The Executive Engineer, Presidency Division,
The Buildings and Communications Department,
All other Departments of the Secretariat.
Copy forwarded for information and guidance to -

State Emblem and Seal Motto-

GOVERNMENT OF BOMBAY,

Political and Services Department.
Circular No. 2293/46.
Bombay Castle, 5th July 1949.

CIRCULAR

With reference to the Political and Services Department, endorsement No.2293/46-H, dated the 4th October 1948, all Secretariat Departments, all Heads of Departments, etc., are informed that "Satyameva-Jayate" - "Truth alone triumphs" is the motto decided upon by the Government of India for inclusion in the State Emblem and Seal. The motto in Devanagari Script will appear in the scroll underneath the Crest of th Seal. Copies of the Press Communiques dated the 30th May 1949 and dated the 27th June. 1949, issued by the Government of India in the matter are enclosed.

2. The State Emblem of India with the motto should be adopted with immediate effect. Immediate action should also be taken for the inclusion of the motto in official Seals.

3. As the motto is included in the State Emblem, it should not be utilised for private use.

4. A copy of the approved design of the State Emblem with motto is forwarded to the Superintendent, Government Printing and Stationery, Bombay, who should get some copies printed and return the orginal to the Political and Services Department for record.

By order of the Governor of Bombay,

Sd/- M. D. BHAT,
Chief Secretary to the Government of Bombay,
Political and Services Department.

To,
The Private Secretary to the Governor,
The Comptroller of Governor's Household,
The Secretary to the Honourable the Premier,

All Personal Assistants to the Honourable the Ministers,
The Superintendent, Government Printing and Stationery, Bombay (with a copy of the approved design),
The Director of Industries, Bombay (in continuation of Government Endorsement No.2293/46-H, dated 17th June, 1949),
All other Heads of Departments,
All Heads of Offices under several Departments of the Secretariat,
All Departments of the Secretariat,
*The Prothonotary and Senior Master, High Court, Bombay,
*The Registrar, Appellate Side, High Court, Bombay,
*By Letter.

PRESS COMMUNIQUE : Dated the 30th May, 1949, issued by the Government of India.

"Satyameva Jayate" - "Truth alone triumphs" - is the motto dedided upon by the Government of India for inclusion in the State Emblem and Seal.

The Motto in Devanagari Script will appear in the scroll underneath the crest in the seal.

The motto has been selected as embodying the cardinal principle of Mahatma Gandhi and as being acceptable to men of all religions.

The State Emblem and Seal with the motto will be adopted with immediate effect.

PRESS COMMUNIQUE : Dated the 27th June 1949, issued by the Government of India.

In a recent Press note Government announced that they had selected the motto "Satyameva Jayate" for the State Emblem and Seal. Since then objections have been raised as to the correctness of the last word "Jayate" and it has been pointed out that the correct grammatical form is "JAYATI" This is true in so far as grammer and classical Sanskrit are concerned. But the motto has been taken from a famous verse in the Mundaka Upanishad and it is the recognised practice to maintain the language in the ancient texts irrespective of the rules of strict grammar adopted at a subsequent date. After reference to eminent scholars in Sanskrit, Government are satisfied that "Jayate" is the correct form used in all the older editions and reliable manuscripts of Mundaka Upanishad. There is other collateral evidence also to show that "Jayate" is the correct Upanishad form. Hence the motto chosen for India has been correctly spelt "Jayate".

2. As the motto is included in the State Emblem, it should not be used privately. It can only appear below the crest where the crest itself is permitted to be used.

No. 2293/46-H
Political and Services Department,
Bombay Castle, 17th November 1949.

Subject : Standard form of the State Emblem.

MEMORANDUM :

The undersigned presents compliments to the Superintendent, Government Printing and Stationery, Bombay, and in inviting reference to paragraph 4 of this Department Circular, No. 2293/46, dated the 5th July 1949, is directed to forward herewith a copy of the design of the State Emblem of India together with the motto as finally approved by the Government of India. All reproductions of the State Emblem should strictly conform to this design.

2. It will be noticed that the motto "**सत्यमेव जयते**" is without a scroll.

By order of the Governor of Bombay,

Sd/- J. CHAVES,
For Chief Secretary to the Government of Bombay,
Political and Services Department.

Copy forwarded with compliments to :-
The Private Secretary to the Governor,
The Comptroller of Governor's Household,
The Secretary to the Honourable the Premier,
All Personal Assistants to the Honourable the Ministers,
All Heads of Offices under the several Departments of the Secretariat,
*The Prothonotary and Senior Master, High Court, Bombay
*The Registrar, Appellate Side, High Court, Bombay,
All Departments of the Secretariat,
All Heads of Departments,
*By Letter.

Official Seal

GOVERNMENT OF BOMBAY,
Political and Services Department.
Circular No. 2293/46.
Bombay Castle, 12th May, 1950

CIRCULAR

The attention of all Heads of Departments etc. is invited to Political and Services Department Circular No. 2293/46, dated the 5th July 1949, in which it was directed that the State Emblem

of the Government of India together with the motto "सत्यमेव जयते" should be adopted for official seal with immediate effect. It, however, appears that some Officers still continue to use the former seal with 'Crown'. This is now inappropriate. Those Officers who have not yet taken the action to change their seals, should do so forthwith.

The new seals (Rubber) should be obtained from the Superintendent, Government Printing and Stationery, Bombay. Metal seals required for sealing documents etc. should be obtained from the Director of Industries, Bombay.

By order of the Governor of Bombay,

Sd/- M. D. Bhat,
Chief Secretary to the Government of Bombay,
Political and Services Department.

To,
The Private Secretary to the Governor,
The Comptroller of Governor's Household,
The Secretary to the Honourable the Chief Minister,
All Personal Assistants to the Honourable Ministers,
The Superintendent, Government Printing and Stationery,
The Director of Industries,
All Heads of Departments,
All Heads of Offices under several Departments of the Secretariat,
All Departments of the Secretariat,
*The Prothonotary and Senior Master, High Court,
*The Registrar, Appellate Side, High Court, Bombay,
*By Letter.

State Emblem :
Use of - on Invitation Cards.

GOVERNMENT OF BOMBAY,
Political and Services Department.
Circular No. EMB-1059-E.
Sachivalaya, Bombay, 1st June 1959 / Jyaistha 11, 1881.

CIRCULAR

It has come to the notice of Government that the State Emblem is being used on invitation cards issued by subordinate officials of Government for inauguration ceremony, foundation stone laying ceremony, etc. The State Emblem is to be used on official invitation cards only at Govern-

ment level, i.e. by the Governor, the Chief Minister or by a Secretariat Department when the invitation is issued in the name of Government.

Government is, therefore, pleased to direct that the State Emblem should not be used on invitation cards issued by Subordinate officials of Government.

By order and in the name of the Governor of Bombay,

Sd/- N. T. MONE,
Chief Secretary to the Government of Bombay,
Political and Services Department.

To

The Secretary to the Governor, Poona,
The Comptroller, Governor's Household, Poona,
The Private Secretary to the Chief Minister,
All Commissioners,
All Collectors,
All other Heads of Departments and Heads of offices under the several Departments of Secretariat,
The Personal Assistants to all Ministers,
The Personal Assistants to all Deputy Ministers,
The Personal Assistant to the Parliamentary Secretary to the Chief Minister,
All Departments of the Secretariat.

No. of 1959.

Copy forwarded for information and guidance to -

Maharashtra State Emblem.

GOVERNMENT OF MAHARASHTRA

General Administration Department.
Circular No. EMB-1061-E.
Sachivalaya, Bombay, 23rd August, 1961.

CIRCULAR OF GOVERNMENT.

Enquiries are being received whether the Government of Maharashtra has adopted a separate Emblem and Seal of its own.

The Emblem and Seal of the former Government of Bombay consisted of the Emblem and Seal of the Government of India with the words 'Government of Bombay' added to it. The Government of Maharashtra has adopted the same Emblem and Seal, with the substitution of the words 'Government of Bombay' by the words 'Government of Maharashtra'.

The Emblem and Seal of the Government of India consists of th Sarnath Lion Capital of Asoka as it exists at present, looked at from the side which shows the lions standing on an abacus which has a Dharma Chakra in the centre, a bull on the right and a horse on the left and the outlines of the Dharma Chakras on the extreme right and left and the motto "सत्यमेव जयते" inscribed in Devanagari Script, underneath the crest of the Seal.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

Sd/- D. S. TELANG,
Under Secretary to Government.

To,
The Secretary to the Governor,
The Comptroller of Governor's Household,
The Private Secretary to the Chief Minister,
The Personal Assistants to all Ministers/Deputy Ministers,
The Prothonotary and Senior Master, High Court, Bombay (by letter),
The Registrar, High Court, Appellate Side, Bombay (by letter),
All Heads of Departments and Offices under the several Departments of the Secretariat,
All Departments of the Secretariat,

No. of 1961.

Copy forwarded for information and guidance to-

GOVERNMENT OF BOMBAY,
Political and Services Department,
Circular No. 2701/46.
Bombay Castle, 1st September 1951.

CIRCULAR OF GOVERNMENT.

Attention of the Heads of Departments and other Officers is invited to the orders of Government mentioned in the margin regarding the playing of the National Anthem, the flying of the National Flag and the Exhibition of the State Emblem.

1. Government Endorsement, No. 2701/46-B, dated the 5th June 1948.
2. Government Circular No. 9528, dated the 3rd November, 1949.
3. Government Endorsement No. 2701/46-H, dated the 23rd January 1950.
4. Government Endorsement No. 2701/46-H, dated the 11th January 1951.
5. Government Endorsement No. 2701/46-H, dated the 24th March 1951.
6. Government Endorsement No. 2701/46-H, dated the 6th April 1951.

2. Government regrets to note that inspite of the clear instructions issued in these matters, some of the Government Officers themselves do not observe them and premit breaches of these instructions at functions organised by them or at which they are present.

3. A case has been recently brought to the notice of Government in which the National Anthem was played and that too incorrectly, on the occasion of the Tree Planting Ceremony. This was not proper. The National Anthem can be played on ceremonial functions other than the 15th August and the 26th January only if the President or Governor are present and not otherwise.

4. All Heads of Departments are requested to see that the orders of the Government of India are not infringed and to warn the Officers under them that in future serious notice will be taken of the infringement of the orders on the part of the Officer concerned.

5. National Flags hoisted on private buildings on the 15th August or the 26th January (in many cases they are actually hoisted on the previous day or earlier) are not taken down at dusk on the same day and allowed to fly for several days. Similarly, it is noticed that the National Flag and the State Emblem are displayed on signboards and advertisements of commercial firms.

6. The Commissioner of Police and the District Superintendents of Police are particularly requested to note the orders contained in paragraphs 2 and 3 of Government Endorsement, No. 2701/46-H, dated the 6th April 1951 and to take steps to prevent the improper use of the National Flag and the State Emblem. The display of the name or representation of Mahatma Gandhi in trade marks and for business purposes should also be disallowed.

By order of the Governor of Bombay,

Sd/- M. D. Bhat,
Chief Secretary to the Government of Bombay,
Political and Services Department.

To

The Secretary to the Governor,
The Secetary to the Honourable the Chief Minister,
All District Magistrates,
The Commissioner of Police, Bombay,
All District Superintendents of Police,
All other Heads of Departments,
The Development Departments,
All Departments of the Secretariat,
The High Court (by letter).

Copy of a letter from the Government of India, Ministry of Home Affairs, No.40/1/51-Public, dated the 27th December 1951.

Subject : National Anthem - Singing of.

With reference to your letter No. 8261/P/8N-1/51, dated the 28th November 1951, I am directed to say that the occasions specified in this Ministry's Circular letter No. 8/1/50-Public, dated the 8th January 1951, on which the National Anthem should be played, and not sung, are every formal and, as such, are necessarily limited in number. The Government of India, however, recognise that there may be occasions other than those indicated in this letter which although not ceremonial within the terms of the letter but are nevertheless invested with significance because of the presence of Governors, Rajpramukhs or Ministers. The Government of India have no objection to the singing of the National Anthem (with or without the accompaniment of an instrument) on such occasions. In fact, the singing of the National anthem on such occssions would be desirable and may be encouraged.

No. 2701/46-H
Political and Services Department,
Bombay Castle, 7th January 1952.

Forwarded with compliments to -
The Secretary to the Governor,
The Secetary to the Honourable the Chief Minister,
All District Magistrates,
The Commissioner of Police, Bombay,
All District Superintendents of Police,
All Other Heads of Departments and Offices,
All Departments of the Secretariat,
The Registrar, High Court
The Prothonotary and Senior Master, High Court,

In continuation of Political and Services Department endorsement No. 2701/46-H, dated the 20th November 1951.

2. Copies of the Home Ministry's Circular Letter, No. 6/1/50-Public, dated the 8th Jauary 1951, were forwarded to all Officers with this Department endorsement No. 2701/46-H, dated the 11th January 1951.

By order of the Governor of Bombay,

Sd/- S. G. Desai,
for Chief Secretary to the Government of Bombay,
Political and Services Department.

Copy of a letter No.40/3/53-Public, dated the 11th December 1953, from the Government of India, Ministry of Home Affairs, New Delhi.

Subject : National Anthem

"I am directed to refer to this Ministry's letter No. F.51/255/48-Public, dated the 27th May 1948, on the subject mentioned above and to say that the Government of India have since decided that only two versions viz. full version (Playing time approx. 52 seconds) and short version of nine bars (playing time approx.20 seconds) should in future be adopted and played on the following occasions.

a) Full Version-

i) on all occasions when the President is present in person (including broadcasts by the President on National Days).

ii) on all occasions for Governors and Rajpramukhs when they attend ceremonial parades within their State, and

iii) at Republic and Independence Day Parades when the National Flag is broken.

b) Short Version.

On all other occasions; (these will mostly be military fucntions).

2. Authentic copies of "full" and "short" Versions of the National Anthem are also enclosed for information.

Accompaniment.

INDIAN NATIONAL ANTHEM
A correct translation of it.

Full Version-

Jana gana mana adhinayaka jaya he Bharata bhagya-vidhata,
Punjab Sindhu Gujarata Maratha Dravira Utkala Banga,
Vindhya Himachala Jamuna Ganga ucchhala jaladhi taranga,
Tava Shubha name jage tava shubha asisha mange,
Gae tava jaya gatha,
jana gana Mangala-dayaka jaya he Bharata bhagya-vidhata,
Jaya he jaya he jaya he jaya jaya jaya jaya he.

Short Version-

Jana-gana-mana-adhi nayaka, jaya he Bharata-bhagya Vidhata
Jaya he, jaya he, jaya he, jaya jaya jaya, jaya he.

No. ANT.1053/63109-E
Political and Services Department,
Bombay Castle, 2nd December 1953.

Forwarded with compliments for information and guidance to-

The Secretary to the Governor, Bombay,
The Secratary to the Chief Minister,
The Personal Assistants to the Ministers and Deputy Ministers,
The Honorary Parliamentary Secretary to the Chief Minister,
All Heads of Departments and Heads of Offices under the several Departments of the Secretariat,
*The Registrar, High Court, Appellate Side, Bombay,
*The Prothonotary and Senior Master, High Court, Bombay,
All Departments of the Secretariat,

with reference to Government Endorsement, Political and Services Department No. 2701/46-B, dated the 5th June 1948.

By order and in the name of the Governor of Bombay,

* By Letter

Sd/- D. R. PINGE,
Under Secretary to the Government of Bombay,
Political and Services Department.

No. F.40/8/53-Pub.
GOVERNMENT OF INDIA
Ministry of Home Affairs.

From :

Shri Fateh Singh,
Deputy Secretary to the Government of India.

To :

All State Governments (A, B, C & D)
New Delhi-2, the 9th April 1954.

Sub : National Anthem.

Sir,

I am directed to refer to this Ministry's letter No. 40/3/53-Public, dated the 11th November 1953, on the subject mentioned above, and to say that it has been brought to the notice of the Government of India at certain official functions (non-military) when gramophone versions of the

National Anthem were allowed to be played, it was observed that the words were not correct and that the singing was bad and had no dignity at all about it. Besides, these gramophone Versions are not the authorised version of the National Anthem. It is, therefore, suggested that at official functions where the National Anthem has to be played care may be taken to see that a suitable version is played, and that the gramophone versions, as at present available, are avoided as far as possible unless the State Governments are satisfied that the words are correct and the singing is good.

2. The All India Radio have taken up the preparation of gramophone copies of the authorised version of the National Anthem which can be used on all official occasions. As soon as these records are ready, the gramophone companies will be advised to print, if they so desire, copies of the National Anthem or similar lines and to withdraw from circulation their current unauthorised records.

Yours faithfully,
Sd/- Fateh Singh
Deputy Secretary to the Government of India.

Below copy of a letter from the Government of India, Ministry of Home Affairs, No.F.40/8/53-Pub., dated the 9th April 1954.

No. ANT.1054/27750-E
Political and Services Department,
Bombay Castle, 30th April 1954.

Forwarded with compliments for information and guidance to -

The Secretary and Comptroller to the Governor, Bombay,
The Secretary to the Chief Minister,
The Personal Assistants to all Ministers,
The Personal Assistants to all Deputy Ministers,
The Personal Assistant to the Honorary Parliamentary Secretary, to the Chief Minister,
All Heads of Departments and Heads of Offices under the several Departments of the Secretariat,
The Registrar, High Court, Appellate Side, Bombay (by letter),
The Prothonotary and Senior Master, High Court, Bombay (by letter),
All Departments of the Secretariat,

in continuation of Government Endorsement, Political and Services Department, No. ANT. 1053 / 63109-E, dated the 2nd December 1953.

By order and in the name of the Governor of Bombay,

Sd/- B. K. PHADKAR,
Assistant Secretary to the Government of Bombay,
Political and Services Department.

Below copies of a letter from the Under Secretary to the Government of India, Ministry of Home Affairs, No.24/4/60-Pub.I, dated the 13th May 1960 and its accompaniment.

No. ANT.1060/3356-E
General Administration Department,
Sachivalaya, Bombay,
2nd June 1960 / Jyaistha 12,1882.

Forwarded with compliments to -

All Commissioners of Divisions,
The Secretary to the Governor,
The Comptroller, Governor's Household,
The Private Secretary to the Chief Minister,
The Personal Assistants to all Ministers,
The Personal Assistants to all Deputy Ministers,
All Collectors,
The Inspector-General of Police, Maharashtra State, Bombay,
The Additional Inspector General of Police and Commissioner of Police, Bombay,
All District Superintendents of Police,
All other Heads of Departments and Offices under the several Departments of the Secretariat,
*The Registrar, High Court, Appellate Side, Bombay,
*The Prothonotary and Senior Master, High Court, Bombay,
All Departments of the Secretariat,
for information and guidance

* By letter.

Sd/- D. S. TELANG,
Under Secretary to the Government of Maharashtra,
General Administration Department.

Copy of the Memorandum No. F. 3/30/56-D(CER), dated the 14th April 1960, from the Ministry of Defence to Army Headquarters, Naval Headquarters, etc., etc

Subject :- Playing of Roll of Drums before the National Anthem.

In future when the National Anthem is played by an Army, Naval or Air Force Band, except as provided in paragraph 2 below, the Anthem will be preceded by a "roll" by all drums present. The duration of the roll, in terms of marching drill, will be 7 paces in slow march. The roll will start slowly, ascend to as loud a volume as possible and then gradually decrease to original softness but remaining audible until the seventh beat. One beat rest will then be observed before commencing the National Anthem.

2. The roll of drums will not be played on occasions when even without the roll there is a specific indication that the National Anthem is about to be played. The following is an illustrative but not exhaustive list of such instances :-

(1) When fanfares are sounded before the National Anthem is played;

(2) When toasts are drunk to the accompaniment of the National Anthem;

(3) When the National Anthem constitutes the National Salute given by a Guard of Honour.

3. Services Headquarters will issue suitable instructions to lower formations.

No.24 / 4 / 60-Pub.I.

GOVERNMENT OF INDIA

Ministry of Home Affairs.

From :

Shri S. R. Nasim,
Under Secretary to the Government of India.

To :

All State Governments and All Union Territories.
New Delhi-11, the 13th May 1960, Vaisakha 23, 1882.

Sub : National Anthem- Playing of roll of drums before playing of the National Anthem.

Sir,

I am directed to say that it has been observed that on occasions when the National Anthem is played by a band, in course of or at the end of a ceremony, the audience take time to realize what is happening. The result is that people begin to stand up after quite a few bars of the score have been played. The Government of India have, therefore, considered the question of prescribing a roll of drums, to be played just before the National Anthem, as a means of assisting the audience to know that the Anthem is going to be played. It has now been decided that a roll of drums should be played on suitable occassions before the band starts playing the National Anthem. A copy of Ministry of Defence Memorandum No. F. 3/30/56-D (Cer), dated the 14th April 1960, containing necessary instructions on the subject is enclosed. The contents of the above memorandum may kindly be brought to the notice of all concerned for similar action.

Yours faithfully,
Sd/- S. R. NASIM,
Under Secretary to the Government of India.

No.24/4/60-Pub.I. New Delhi-11, 13th May 1960, Vaisakha 23, 1882.

Copy to Ministry of Defence with reference to their memorandum No.F. 3/30/56-D (Cer), dated the 14th April 1960.

ii) Central Police Training College, Mount Abu.
iii) Inspector General, Special Police Establishment,
iv) Railway Board (Inspector-General, Railway Protection Force).

Sd/- S. R. NASIM,
Under Secretary to the Government of India.

Copy to Police I/Police II/Police III Section
25 spare copies for Pub.I Section.

Below copies of the letters from the Government of India, Ministry of Home Affair, New Delhi, No. 14/1/63-Pub. II,. dated the 18th February 1963 and the 25th February 1963.

No. ANT.1063/18765-E
General Administration Department,
Sachivalaya, Bombay, 23rd April 1963.

Forwarded with compliments for information and guidance to -

All Commissioners of Divisions,
The Secretary to the Governor, Raj Bhavan, Bombay,
The Comptroller, Governor's Household, Raj Bhavan, Bombay,
The Private Secretary to the Chief Minister,
The Personal Assistants to all Ministers, and the Deputy Ministers,
The Registrar, High Court, Appellate Side, Bombay (by letter),
The Secretary, Maharashtra Legislature Secretariat, Council Hall, Bombay,
The Inspector-General of Police, Maharashtra State, Bombay,
The Commissioner of Police, Bombay,
All Collectors,
The Chief Executive Officers of the Zilla Parishads,
All Deputy Inspector Generals of Police,
All District Superintendents of Police,
The Director of Publicity, Bombay,
All other Heads of Departments and Heads of Offices under the several Departments of the Secretariat,
The Home Department,
All Other Departments of the Secretariat,
The Prothonotary and Senior Master, High Court, Bombay, (by letter),

2. The Home Department is requested to issue necessary instructions to all Cinema Theatres to display the National Flag on the screen and play the National Anthem at the end of the evening show every day (i.e. a show in the early part of the night which fallows close on sun-down).

Sd/- M. M. Dandekar,
Assistant Secretary to the Government of Maharashtra,
General Administration Department.

IMMEDIATE

No.14/1/63-Pub.II.
GOVERNMENT OF INDIA
Ministry of Home Affairs.

From :

Sardar Fateh Singh,
Joint Secretary to the Government of India.

To :

All State Governments/ Union Territory Administrations.
New Delhi. 11, 18th February 1963, 29th Magha 1884.

Sub : National Anthem- Singing/playing of in Cinema houses and at the end of the All India Radio Programmes.

Sir,

I am directed to say that at its meeting held on the 20th January 1963, the Public Relations Committee of the National Defence Council recommended that-

i) The National Anthem should be played at the close of the All India Radio programmes every night; and

ii) It should be played in Cinema houses at the end of each show.

2. It has been decided that these recommendations should be accepted. The Ministry of Information and Broadcasting are being requested to take necessary steps for the implementation of the first recommendations.

As regards the second recommendation, it is considered that in the context of the present emergency, the playing of the National Anthem in cinema houses at the end of each show may be permitted in supersession of all previous instructions on the subject. Cinema owners may, however, be advised that proper decorum should be maintained when the National Anthem is sung. Every one should stand when it is played and the doors should be opened only when the Anthem is over.

3. The Ministry of Information and Broadcasting are also undertaking the production of a suitable film showing the National Flag with the National Anthem being sung. The film when produced can be multiplied by film producers and shown in cinema houses at the end of each show and the audience encouraged to join the singing of the National Anthem. A further communication on the subject will, however, be addressed to the State Governments/Union Territories/Administrations by the Ministry of Information and Broadcasting.

Yours faithfully,
Sd/- Fateh Singh,
Joint Secretary to the Government of India.

No.14/1/63-Pub.II.
New Delhi-II, the 18th February 1963,
29th Magha, 1884.

Copy forwarded to all Ministries of the Government of India except O & M Division for information and necessary action in so far as they are concerned.

2. The Ministry of Information and Broadcasting are requested to issue the necessary instructions to the All India Radio for the playing of the National Anthem at the close of the Radio programmes every night. They are also requested to address the State Governments etc., further in the matter when the production of the film referred to in para 3 of the letter is completed.

Sd/- S. Kaur,
Under Secretary to the Government of India.

Copy to Ests. (A) Section.

IMMEDIATE

No.14/1/63-Pub.II.
GOVERNMENT OF INDIA
Ministry of Home Affairs.

From :

Shri Fateh Singh,
Joint Secretary to the Government of India.

To :

All State Governments/ Union Territory Administrations.

New Delhi-11, the 25th February, 1963
6th Phalguna, 1884.

Sub : National Anthem- Singing/playing of in Cinema Houses and at the end of the All India Radio Programmes.

Sir,

Reference-this Ministry's letter No.14/1/63-Pub.II, dated the 18th February, 1963, on the above subject.

2. It has been suggested by the Public Relations Committee of the National Defence Council that the best time to display the National Flag on the screen and to play the National Anthem would be at the end of the evening show and not at the end of all shows. The instructions contained in this Ministry's circular letter referred to above may be treated as modified to this extent.

Yours faithfully,
Sd/- Fateh Singh,
Joint Secretary to the Government of India.

No. 14/1/63-Pub.II. Dated the 25th February 1963,
6th Phalguna, 1884.

Copy forwarded to all Ministries of the Government of India, except O & M Division for information and necessary action in so far as they are concerned.

Sd/- Fateh Singh,
Joint Secretary to the Government of India.

Below copy of a letter from the Government of India, Ministry of the Home Affairs, New Delhi, No. 14/1/63-Pub.II, dated the 29th June 1963.

Subject : National Anthem singing/playing of in Cinema Houses and at the end of the All India Radio Programmes.

" I am directed to invite a reference to this Ministry's letters No. 14/1/63-Pub.II, dated the 18th February 1963 and the 25th Feburary, 1963, on the above subject, and to say that the Public Relations Committee of the National Defence Council have reconsidered question whether the National Anthem should be played in Cinema Houses at the end of all the shows or at the end of the evening show only. The Committee have recommended that the National Anthem should be played at the end of the afternoon matinee and the first evening (6-30 p.m.) shows. This recommendation has been accepted, and the instructions contained in this Ministry's Circular letters referred to above may be treated as modified to this extent. The State Governments are requested kindly to issue suitable instructions to Cinema managements under their jurisdiction accordingly".

No. ANT-1063/63103-E
General Administration Department,
Sachivalaya, Bombay, 26th July 1963.

Forwarded with compliments to -

All Commissioners of Divisions,

The Secretary to the Governor, Raj Bhavan, Bombay,

The Comptroller, Governor's Household, Raj Bhavan, Bombay,

The Private Secretary to the Chief Minister, Bombay,

The Personal Assistants to all Ministers, and Deputy Ministers,

The Registrar, High Court, Appellate Side, Bombay (by letter),

The Prothonotary and Senior Master, High Court, Bombay (By letter),

The Secretary, Maharashtra Legislature Secretariat, Council Hall, Bombay,

The Inspector-General of Police, Maharashtra State, Bombay,

The Commissioner of Police, Bombay,

All Collectors,

The Chief Executive Officers of the Zilla Parishads,

All Deputy Inspectors General of Police,

All District Superintendents of Police,

The Director of Publicity, Bombay,

All other Heads of Departments and Head of Offices under the several Departments of the Secretariat,

The Home Department,

All Other Departments of the Secretariat,

For information in continuation of Government Endorsement, General Administration Department, No. ANT-1063/18765-E, dated the 23rd April 1963.

The Home Department is requested to issue suitable instructions to Cinema managements to play the National Anthem at the end of the afternoon matinee and the first evening (6.30p.m.) shows daily.

Sd/- A. M. DEOSTHALE,
Under Secretary to the Government of
Maharashtra, General Administration Department.

Extract from the publication "Orders relating to Ceremonials" issueed by the Government of India, Ministry of Defence.

SECTION - II.

NATIONAL ANTHEM, NATIONAL SALUTE AND GENERAL SALUTE

1. National Anthem :

There are two versions of the National Anthem, viz. (i) the full version comprising the first stanza of the song 'Jana Gana Mana' (playing time approximately 52 seconds), and (ii) a short version consisting of the first and the last line of the same stanza (playing time approximately 20 seconds). The two versions are played on the following occasions when bands are available :-

a) Full Version :

i) On all ceremonial occasions when the President is present (including broadcasts by the President on the National Days);

ii) On all ceremonial occasions for Governors and the Sadar-i-Riyasat of J & K State when they attend ceremonial parades within their States;

iii) At Republic and Independence Day Parades when the National Flag is broken; and

iv) For hoisting of the Colours in the Navy.

b) Short Version :

On all other ceremonial occasions.

2. National Salute :

The salute is given to the accompaniment of the National Anthem. It is to be given to the President and Governors and the Sadar-i- Riyasat of J and K State within their States.

In all other cases, the General Salute is given for which the band plays the prescribed tune.

At those receptions to foregin dignitaries in India, at which the giving of the National Salute has been prescribed, the fully version of the National Anthem of visiting dignitary's country is played first, followed by the full version of the National Anthem of India.

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १४७ दिनांक : १८-८-१९९५

विषय : कार्यालयीन दैनंदिन पत्रव्यवहारासाठी योग्य आकाराचे कागदाचा वापर करणे बाबत.

मुख्य कार्यालयाच्या असे निदर्शनास आले आहे की, मंडळाच्या कार्यालयात निरनिराळ्या आकाराचे कागद कार्यालयीन दैनंदिन कामकाजासाठी खरेदी केले जातात व वापरात आणले जातात. परिणामी, मुख्य कार्यालयात एकाच विषयासंबंधात आलेली पत्रे ही निरनिराळ्या आकारात येतात व त्यामुळे तयार होणारी नस्ती ही अव्यवस्थित होते. तसेच, अशी नस्ती वारंवार हाताळल्याने ती लवकर जीर्ण होते. या सर्वांचा विचार करून असे ठरविण्यात आले आहे की, खालील प्रमाणे एकाच आकाराचे मंडळाच्या सर्व कार्यालयांमध्ये कागद वापरण्यात यावेत.

१)	कार्यालयीन टिप्पणी, पत्रे इत्यादी	- ए/४ आकाराचे कागद (२१ x ३० सेंटीमीटर्स)
२)	विवरणपत्रे, फाईल कव्हर वगैरे	- ए/३ आकाराचे कागद (२१ x ६० सेंटीमीटर्स)

तेंव्हा यापुढे वरीलप्रमाणे कागदांचा वापर करावा. सध्या अस्तित्वात/वापरात असलेले कागद, शक्य असल्यास कापून वरील आकाराचे करून घ्यावेत. अन्यथा, सदर कागद संपेपर्यंत वापरण्यात यावेत किंवा कच्ची टिप्पणी/कच्चे काम इत्यादी उपयोगासाठी वापरण्यात यावेत.

वरील परिपत्रक हे सदस्य (प्रशासन)/सचिव यांच्या मंजुरीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सही /- अपर संचालक (कर्मचारीवर्ग)

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १४७ दिनांक १८-८-९५ ला
दुरूस्ती पत्र क्र. साप्रवि/गट-८ (रवका) / परिपत्रक / न.क्र. २८१ / दिनांक २-५-१९९६.

विषय : कार्यालयीन दैनंदिन पत्रव्यवहारासाठी योग्य आकाराचे कागदांचा वापर करणे बाबत.

प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक १४७ दिनांक १८/८/१९९५ मधील परिच्छेद १ खाली अनुक्रमांक २ मध्ये विवरणपत्रे, फाईल कव्हर वगैरेसाठी दैनंदिन कामकाजासाठी वापरावयाच्या ए-३ आकाराच्या कागदाचे प्रमाण २१ x ६० सें.मी. दर्शविण्यात आले आहे त्या ऐवजी ते ३० x ४२ सें. मी. असे वाचावे.

सही /- अपर संचालक (कर्मचारीवर्ग)

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १४८ दिनांक १८-८-१९९५

विषय : आमदार/खासदार/अति महत्त्वाचे व्यक्ती यांच्या निवेदनावर तातडीने कार्यवाही करणे.

आमदार/खासदार/अति महत्त्वाच्या व्यक्ती यांच्या निवेदनांवर तातडीने कार्यवाही करून अभिप्राय पाठवावेत असे महाराष्ट्र शासनाचे आदेश आहेत. असे असतानाही, महाराष्ट्र शासनाच्या निदर्शनास आले आहे की, सध्याचे उपमुख्यमंत्री व त्यावेळचे विरोधी पक्षनेते, मा. श्री. गोपीनाथ मुंडे यांनी दिलेल्या निवेदनाची प्रत दिनांक ३-१२-९३ रोजी मुख्य कार्यालयातील एका मुख्य अभियंत्यांना पाठवून त्यांचे अभिप्राय मागविले असता, अभिप्राय दि. २०-४-९५ रोजी पाठविले गेले. प्रस्तुत प्रकरणी झालेला विलंब लक्षात घेऊन महाराष्ट्र शासनाने आता असे आदेश दिले आहेत की, आमदार/खासदार/अति महत्त्वाच्या व्यक्ती यांच्याकडून प्राप्त झालेल्या व शासनाने अभिप्रायासाठी विद्युत मंडळास पाठविलेल्या निवेदनावर योग्य ती कार्यवाही करून एक महिन्याच्या आत शासनास अभिप्राय पाठविण्याची दक्षता घ्यावी.

वरील सूचनांची तंतोतंत अंमलबजावणी होण्याच्या दृष्टीने आदेश देण्यात येत आहेत की, आमदार/खासदार/अति महत्त्वाच्या व्यक्ती यांजकडून परस्पर येणारी पत्रे व शासनामार्फत अभिप्रायासाठी येणारी पत्रे/निवेदने यांची नोंद प्रत्येक कक्ष प्रमुखाने संगणकावर करावी व त्या पत्रांवर/निवेदनावर केलेल्या कारवाईचा अहवाल दर सोमवारी/आठ दिवसांनी त्यांच्या विभाग प्रमुखाकडे सादर करावा. अशा प्रकारे अहवाल प्राप्त होताच प्रत्येक विभाग प्रमुखाने प्रत्येक पत्रावर / निवेदनांवर कक्ष प्रमुखाने केलेल्या कारवाईचा बारकाईने अभ्यास करून/तपासणी करून योग्य त्या सूचना द्याव्या व महाराष्ट्र शासनाच्या सूचनांचे तंतोतंत पालन होईल याची दक्षता घ्यावी.

वरीलप्रमाणे आदेशांचे काटेकोरपणे पालन करावे. अध्यक्षांच्या आदेशाप्रमाणे हे प्रशासकीय परिपत्रक आहे.

सही /- सदस्य (प्रशासन) / सचिव

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १४९ दिनांक १२/१४-९-१९९५.

विषय : विशेष मागास प्रवर्गाकरिता पदोन्नतीमध्ये आरक्षण.

महाराष्ट्र शासनाने शासन निर्णय क्र. बीसीसी-१०९४/६८/९४, दिनांक १५ जून १९९५ अन्वये कळविल्यानुसार व शासन निर्णय क्रमांक सीबीसी-१४९४/प्र.क्र. २३६/मावक-५, दिनांक ७ डिसेंबर १९९४ अन्वये खालील नमूद केलेल्या जातींचा ''विशेष मागास प्रवर्ग'' घोषित केला होता.

अ. क्रमांक	जातीचे नांव
१)	गोवारी जात
२)	माना जात
३)	(१) कोष्टी, (२) हलबा कोष्टी, (३) हलबा जात, (४) साळी, (५) लाड कोष्टी, (६) गढेवाल कोष्टी, (७) देशकर, (८) तालेवार, (९) पदमशाली, (१०) देवांग, (११) काची बंधे, (१२) पटवीस, (१३) सतसाले, (१४) ताडे, (१५) जैन कोष्टी.

४) (१) कोळी, तत्सम जाती, (२) मच्छिमार कोळी, (३) अहीर कोळी, (४) खानदेशी कोळी, (५) पानकोळी, (६) खिश्चन कोळी, (७) चुंबळे कोळी, (८) पानभरे कोळी, (९) सुर्यवंशी कोळी, (१०) मांगेला कोळी, (११) सोनकोळी, (१२) वैत्ती कोळी, (१३) खारवी, (१४) नाशिक, धुळे व जळगाव जिल्ह्यातील डांगर शेती करणारे कोळी.

५) (१) मुन्नेरवार, (२) मुन्नुरवार, (३) मुन्नुर, (४) तेलगु मुन्नुर, (५) मुन्नुरवार तेलगु, (६) मुन्नुर कापू, (७) कापेवार, (८) तेलगु कापेवार, (९) मुन्नरवाड, (१०) तेलगु फुलमाळी या जाती.

उपरोक्त घोषित केलेल्या ''विशेष मागास प्रवर्गासाठी'' शासकीय, निमशासकीय सेवेत सरळसेवा तसेच पदोन्नतीमध्ये आरक्षण विहीत करण्यात आले आहे. त्यास अनुलक्षून सरळसेवा भरतीची २०० बिंदू नामावली, त्याचप्रमाणे पदोन्नतीसाठी असलेल्या ५० बिंदू नामावलीमध्ये सुधारणा करणे अनिवार्य आहे. त्या दृष्टीने २०० बिंदू नामावली सुधारीत स्वरूपात निर्गमित करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या स्वतंत्रपणे विचाराधीन आहे. विशेष मागास प्रवर्गासाठी २ टक्के आरक्षण दर्शवून सुधारीत २०० बिंदू नामावली शासनाकडून प्राप्त झाल्यानंतर, त्या बाबतीत मंडळाचे परिपत्रक स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्यात येईल.

२. पदोन्नतीसाठी पूर्वीची ५० बिंदू नामावली शासन निर्णय क्रमांक-बीसीसी-१०९२/१६९२/प्र.क्र.-१५४/१६-ब, दिनांक ४ ऑगष्ट १९९२ अन्वये विहीत करण्यात आली आहे, आणि ती मंडळाने परिपत्रक क्र.साप्रवि/मावक/१४/२९११, दिनांक २१-१०-९२ अन्वये प्रसारित करून तिच्या अंमलबजावणीचे आदेश सर्व क्षेत्रीय कार्यालयांना दिलेले आहेत.

३. उपरोक्त बिंदू नामावलीत अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती व भटक्या जमाती यांच्यासाठी आरक्षण ठरविण्यात आले आहे. आता शासनाने नव्याने निर्माण केलेल्या विशेष मागास प्रवर्गास २ % इतके आरक्षण सरळसेवा व पदोन्नतीमध्ये दिले असल्याने पदोन्नतीसाठी असलेल्या ५० बिंदू नामावलीतील एक बिंदू सदर विशेष मागास प्रवर्गासाठी दर्शविणे आवश्यक आहे. पूर्वीच्या ५० बिंदू नामावलीत सुधारणा करून त्यात विशेष प्रवर्गासाठी २ % इतके आरक्षण म्हणजे ५० बिंदू मध्ये एक बिंदू, बिंदू क्रमांक १० वर दर्शवून सुधारित ''बिंदू नामावली'' सोबतच्या परिशिष्टात नमूद करण्यात आली आहे.

४. सुधारित ५० बिंदू नामावली (50 Point Roster) दिनांक १३ जून १९९५ पासून अंमलात आणावयाची आहे. तरी त्यानुसार दिनांक १३ जून १९९५ नंतर झालेल्या/होणाऱ्या पदोन्नत्या करिता सुधारित ५० बिंदू नामावलीचा वापर करून अनुशेष काढण्यात यावा.

उपरोक्त आदेशाची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करावी.

सही/- सदस्य (प्रशासन)/सचिव.

नमुनेवजा नामावली (५० बिंदू रोस्टर)

अ.क्र.	पदे राखीव किंवा खुली आहेत	अ.क्र.	पदे राखीव किंवा खुली आहेत
१.	अनुसूचित जाती	२६.	खुली
२.	खुली	२७.	विजाभज (अ/ब)
३.	खुली	२८.	खुली
४.	अनुसूचित जमाती	२९.	खुली
५.	खुली	३०.	खुली
६.	खुली	३१.	अनुसूचित जमाती
७.	विजाभज (अ/ब)	३२.	खुली
८.	खुली	३३.	खुली
९.	खुली	३४.	खुली
१०.	विशेष मागास प्रवर्ग	३५.	अनुसूचित जाती
११.	खुली	३६.	खुली
१२.	खुली	३७.	खुली
१३.	अनुसूचित जाती	३८.	खुली
१४.	खुली	३९.	अनुसूचित जाती
१५.	खुली	४०.	खुली
१६.	अनुसूचित जमाती	४१.	खुली
१७.	खुली	४२.	खुली
१८.	खुली	४३.	अनुसूचित जमाती
१९.	अनुसूचित जाती	४४.	खुली
२०.	खुली	४५.	खुली
२१.	खुली	४६.	खुली
२२.	खुली	४७.	अनुसूचित जाती
२३.	अनुसूचित जाती	४८.	खुली
२४.	खुली	४९.	खुली
२५.	खुली	५०.	विमुक्त जाती व भटक्या जमाती. (अ/ब)

अनुसूचित जाती -७
अनुसूचित जमाती -४
विमुक्त जाती व भटक्या जमाती (अ/ब) - ३
विशेष मागास प्रवर्ग -१,
राखीव पदांची संख्या - १५,
खुल्या पदांची संख्या - ३५

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No. 150 Dt. 22-9-1995

In partial modification of the Head Office Circular No. 362 dt. 8-6-87, the form of "No Objection Certificate" to be issued in favour of the employees who are desirous of obtaining passport from the Passport Authorities, is modified to be in conformity with the model form prescribed by the Passport Authorities. The revised form is enclosed. All are requested to use it while issuing the "No Objection Certificate".

The other conditions prescribed in Circular No. 362 dt. 8-6-87 shall remain unchanged.

Sd/- Additional Director (Personnel).

Elncl. : As above

NO OBJECTION CERTIFICATE.

Certified that Shri/Smt./Kum. ______________________ is a temporary/permanent employee of Maharashtra State Electricity Board (M.S.E.B.) from ______________ and is at present holding the post of ______________________. This Organisation has on objection to his acquiring Indian Passport. The undersigned is duly authorised to sign this No Objection Certificate.

Member (Admn.)/Secretary
M. S. Elect. Board
(Name and Designation)
Tel. No. 2619499 / 6443744.

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १५१ दिनांक २२-९-१९९५.

विषय : मागासवर्गीयांचा सरळ सेवा भरती तसेच पदोन्नती मधील दि. १-४-९५ रोजी असलेला अनुशेष दि. ३०-६-९६ पर्यंत भरून काढण्याबाबत विशेष भरती मोहीम.

महाराष्ट्र शासनाच्या सामान्य प्रशासन विभागाचे परिपत्रक क्रमांक बीसीसी-१०८९ प्र.क्र.२२९/८९/१६-ब, दिनांक १२ जुलै १९८९ अन्वये महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळाने मागासवर्गीयांचा सरळसेवा भरतीचा दि. ३०-६-८९ अखेर शिल्लक असलेला अनुशेष भरून काढण्याकरिता खास भरती मोहीम मुख्य कार्यालयाचे परिपत्रक क्र. साप्रवि/६/सेप्र/मावक/पत्र क्र. २१४/८६८३, दि. १-८-८९ अन्वये राबवून मागासवर्गीयांचा अनुशेष पूर्णपणे दिलेल्या मुदतीच्या आत भरून काढण्याचे निर्देश मंडळातील सर्व नियुक्ती करणाऱ्या सक्षम अधिकाऱ्यांना दिले होते.

२. त्याचप्रमाणे पदोन्नतीच्या पदांतील मागासवर्गीयांचा दि. ३०-६-८९ अखेर शिल्लक असलेला अनुशेष विशेष पदोन्नती मोहीमे अंतर्गत भरून काढण्याचे मुख्य कार्यालयाचे परिपत्रक क्र. साप्रवि/मावक/४२/धारावी/३२५१, दि. २८-९-८९ अन्वये सर्व पदोन्नती करणाऱ्या मंडळातील सक्षम अधिकाऱ्यांना निर्देश दिले होते.

३. सरळसेवा भरतीच्या आणि पदोन्नतीच्या पदांतील दि. ३०-६-८९ अखेर शिल्लक असलेला अनुशेष भरून काढण्याकरिता खास मोहीमेची मुदत वेळोवेळी वाढविण्यात आली होती आणि ती मुदतवाढ दि. ३१-३-९२ पर्यंत मंडळाचे परिपत्रक क्र. साप्रवि/मावक/४२/२०४, दि. २०-१-९२ अन्वये दिली होती.

४. परंतु या विशेष भरती मोहीमे अंतर्गत मागासवर्गीयांचा सरळसेवा भरतीचा व पदोन्नतीचा अनुशेष दि. ३१-३-९२ पर्यंत मुदतवाढ दिल्यानंतरही पूर्णपणे भरण्यात आला नाही असे शासनास आढळून आले म्हणून शासनाने मागासवर्गीयांचा अनुशेष भरून काढण्याच्या दृष्टीकोनातून विशेष भरती / पदोन्नती मोहीम दुसऱ्यांदा कार्यान्वयीत करण्याचे परिपत्रक क्र.बीसीसी-१०९३/१४२२/प्र. क्र. १२२/९३/१६-ब, दि. ११-८-९३ अन्वये निर्देश दिले व मंडळाचे परिपत्रक क्र. साप्रवि/मावक/५४/२७११, दि. ४-११-९३ अन्वये दिलेल्या निर्देशाप्रमाणे मागासवर्गीयांच्या सरळसेवा भरती व पदोन्नतीच्या पदांतील दिनांक ३१-७-९३ अखेर शिल्लक असलेला अनुशेष दिनांक १-८-९३ ते ३१-१२-९४ या कालावधीत भरून काढण्याचे आदेश सर्व नियुक्ती/पदोन्नती करणाऱ्या सक्षम अधिकाऱ्यांना देण्यात आले होते.

५. परंतु दुसऱ्यांदा विशेष भरती मोहीमे अंतर्गत मागासवर्गीयांच्या सरळसेवा भरतीचा व पदोन्नतीचा अनुशेष पूर्णपणे भरून काढण्याच्या कामी येणाऱ्या विविध अडचणी विचारात घेऊन मागासवर्गीयांचा अनुशेष भरून काढण्याच्या दृष्टीकोनातून शासनाने सदर मोहीम कार्यान्वीत केली होती व या विशेष भरती मोहीमे अंतर्गत दि. ३१-७-९३ रोजी असलेला सरळसेवा भरतीचा/पदोन्नतीचा अनुशेष दि. ३१-१२-९४ पर्यंत भरून काढवयाचा होता. परंतु सदर अनुशेष अद्यापही पूर्णपणे भरून काढणे शक्य झाले नाही असे शासनाच्या लक्षात आले त्यामुळे शासनाने आता पुन्हा तिसऱ्यांदा विशेष भरतीमोहीम राबविण्याचा निर्णय घेतला आहे. सदर विशेष भरती/पदोन्नती मोहीमे अंतर्गत दि. १ एप्रिल १९९५ रोजी असलेला सरळसेवा भरतीचा व पदोन्नतीचा अनुशेष दि. ३० जून १९९६ पर्यंत भरून काढावयाचा आहे.

६. दि. ३०-६-८९ पासून सुरू करण्यात आलेल्या विशेष भरती मोहीमेच्या अनुषंगाने त्यावेळेस व त्यानंतर १०० % टक्के अनुशेष भरण्याबाबत शासनाने दिलेले व मंडळाने निरनिराळ्या परिपत्रकाद्वारे वेळोवेळी निर्गमित केलेले सर्व आदेश/तरतुदी/निर्देश या नवीन तिसऱ्यांदा कार्यान्वीत केलेल्या विशेष भरती मोहीमेला देखिल लागू राहतील याची नोंद घ्यावी.

७. दि. १-४-९५ रोजी शिल्लक असलेल्या सरळसेवा भरती व पदोन्नतीच्या अनुशेषांची माहिती सोबत जोडलेल्या विवरणपत्रात भरून दि. १० ऑक्टो. १९९५ किंवा त्यापूर्वी न चुकता मुख्य कार्यालयातील मागासवर्ग कक्षाकडे पाठविण्याची व्यवस्था करावी. (सोबत विहीत प्रपत्र जोडले आहे).

८. सरळसेवा भरती व पदोन्नती बाबतच्या अनुशेषाची माहीती स्वतंत्रपणे दाखविण्यात यावी त्याचप्रमाणे इतर मागासवर्गीयांचा अनुशेष दि. २३-३-९४ पासून दाखविण्यात यावा व नाशिक, धुळे, ठाणे, चंद्रपूर, गडचिरोली, कुलाबा (रायगड) व यवतमाळ या जिल्ह्यामध्ये अनुसूचित जमातीसाठी वेगळे वेगळे आरक्षण व बिंदू नामावल्या विहीत करण्यात आल्या आहेत त्यांच्यासाठी सुधारीत २०० बिंदू नामावल्या शासनाकडून अद्याप प्राप्त झालेल्या नाहीत. सुधारीत २०० बिंदु नामावल्या शासनाकडून प्राप्त झाल्यानंतर पाठविण्यात येतील. त्यामुळे या जिल्ह्यातील महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळाच्या कार्यालयांनी १०० बिंदू नामावलीचा तूर्त वापर करावा व या जिल्ह्याखेरीज मंडळातील इतर सर्व कार्यालयांनी नविन २०० बिंदू नामावलीचा वापर दिनांक २३-३-९४ पासून करून अनुशेषाची सदर माहिती त्वरीत सादर करावी.

९. दि. १-४-९५ अखेर शिल्लक असलेला मागासवर्गीयांचा सरळसेवा भरती तसेच पदोन्नतीमधील अनुशेष या विशेष भरती मोहिमे अंतर्गत दिनांक १-४-९५ ते ३०-६-९६ या कालावधीत १०० टक्के अनुशेष भरून काढण्याचे दृष्टीकोनातून सर्व नियुक्ती व सक्षम अधिकाऱ्यांना आदेश देण्यात येत आहेत की त्यांनी १-४-९५ रोजी शिल्लक असलेला सरळसेवा भरतीचा अनुशेष तसेच पदोन्नतीमधील पदांचा अनुशेष भरून काढण्याचे आटोकाट प्रयत्न करावे व भरण्यात आलेल्या अनुशेषाची माहिती या कार्यालयास त्वरीत सादर करावी.

सही /- सदस्य (प्रशासन)/सचिव.

सोबत : वरील प्रमाणे

महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ

सरळ सेवा भरती

दिनांक १-४-१९९५ रोजी मागासवर्गीयांच्या सरळसेवा भरती मधील पदांच्या संवर्गनिहाय अनुशेषाची सद्यस्थिती व त्या अनुशेषापैकी दिनांक ३०-६-१९९५ पर्यंत भरून काढण्यात आलेल्या व दिनांक ३०-६-१९९५ अखेर शिल्लक असलेल्या अनुशेषाची सद्यस्थिती दर्शविणारे विवरणपत्र.

परिमंडळाचे नांव : ____________ **मंडलाचे नांव :** ____________ **विभागाचे नांव :** ____________

अ.क्र.	पदांचा संवर्ग	वेतन गट
१	२	३

दिनांक १-४-१९९५ रोजी असलेला अनुशेष								
अनु. जाती	अनु. जमाती	वि.जा.व. भ.ज.	वि.जा. (अ)	भ.ज. (ब)	भ.ज. (क)	भ.ज. (ड)	इ.मा.व.	एकूण
४	५	६	७	८	९	१०	११	१२

दिनांक ३०-६-१९९५ पर्यंत भरलेला अनुशेष								
अनु. जाती	अनु. जमाती	वि.जा.व. भ.ज.	वि.जा. (अ)	भ.ज. (ब)	भ.ज. (क)	भ.ज. (ड)	इ.मा.व.	एकूण
१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१

दिनांक ३०-६-१९९५ अखेर उरलेला अनुशेष								
अनु. जाती	अनु. जमाती	वि.जा.व. भ.ज.	वि.जा. (अ)	भ.ज. (ब)	भ.ज. (क)	भ.ज. (ड)	इ.मा.व.	एकूण
२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०

पदोन्नती

महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ

दिनांक १-४-१९९५ रोजी मागासवर्गीयांच्या पदोन्नती मधील पदांच्या संवर्गनिहाय अनुशेषाची सद्यस्थिती व त्या अनुशेषापैकी दिनांक ३०-६-१९९५ पर्यंत भरून काढण्यात आलेल्या व दिनांक ३०-६-१९९५ अखेर शिल्लक असलेल्या अनुशेषाची सद्यस्थिती दर्शविणारे विवरणपत्र.

परिमंडळाचे नांव : ______________ **मंडलाचे नांव :** __________ **विभागाचे नांव :** ______________

अ.क्र.	पदांचा संवर्ग	वेतन गट
१	२	३

दिनांक १-४-१९९५ रोजी असलेला अनुशेष				दिनांक ३०-६-१९९५ पर्यंत भरलेला अनुशेष			
अनु. जाती	अनु. जमाती	वि.जा. भ.ज. (अ व ब)	एकूण	अनु. जाती	अनु. जमाती	वि.जा. भ.ज. (अ व ब)	एकूण
४				५			

दिनांक ३०-६-१९९५ अखेर शिल्लक असलेला अनुशेष				अनुशेष न भरण्याचे कारणे (संक्षिप्तपणे)
अनु. जाती	अनु. जमाती	वि.जा. भ.ज. (अ व ब)	एकूण	
६				७

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No.152 DATED 26-9-1995

Sub : Enhancement in T.A./D.A. for the employee players to participate in Sports and enhancement in Supplementary Allowance.

Ref : 1. Admn. Circular No. 252, dated 14-12-1980.
2. Admn. Circular No. 95, dated 09-12-1981
3. Admn Circular No. 108, dated 15-01-1986
4. Admn Circular No. 134, dated 27-11-1992

In partial modification of above Administrative Circulars, the Board vide their Resolution No. 154 dated 1st July, 1995 has accorded approval to :-

1. Ehance the rate of Supplementary Allowance from Rs. 35/- to Rs. 50/- for the employee players participating in the Board's Zonal and below level Sports tournament.
2. The other contents of above referred Administrative Circulars shall remain unchanged.
3. the above provision shall come into force with immediate effect.

Sd/- (S.M.Sathye)
Director of Personnel

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १५३ दिनांक ३०-९-९५.

विषय : फेब्रुवारी १९९५ च्या विधानसभेच्या सार्वत्रिक निवडणूकीच्या वेळी मंडळ कर्मचाऱ्यांनी केलेल्या जादा कामासाठी अतिकालिक भत्ता देणे.

फेब्रुवारी, १९९५ मधील विधानसभेच्या निवडणूकी संबंधीचे काम विहित मुदतीत पार पाडण्यासाठी महाराष्ट्र शासनाच्या निवडणूक अधिकाऱ्यांनी मंडळाच्या कर्मचाऱ्यांना पाचारण केले होते. तद्नुसार मंडळाचे कर्मचारी वरील अधिकाऱ्यांच्या अधिपत्याखाली निवडणूक संबंधीची कामे पार पाडीत होते. यासाठी त्यांना अतिकालीक वेळेमध्ये काम करण्यास सांगण्यात आले व त्यानुसार त्यांनी आतिकालिक वेळेत काम केले. त्यांना ह्या कामासाठी अतिकालीक भत्ता देण्यात यावा किंवा कसे याबाबत प्रश्न विचाराधीन होता.

महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई, शासन निर्णय क्र. इएसटी १०९५/प्र.क्र. २ /९५ /३३ दिनांक २८ मार्च १९९५ अन्वये वरील कामासाठी अतिकालीक भत्ता कशा प्रकारे द्यावा व अतिकालीक भत्त्याची कमाल मर्यादा काय असावी यासंबंधी सूचना प्रसृत केल्या आहेत. ह्या निर्णयाची प्रत सोबत जोडत आहे.

वरील शासन निर्णयाप्रमाणे मंडळाच्या निवडणूक कामासाठी पाचारण केलेल्या कर्मचाऱ्यांची अतिकालीक भत्ता प्रकरणे निकाली काढावीत.

प्रशासन सदस्य / सचिव यांच्या मंजूरीनुसार हे परिपत्रक प्रसृत केले आहे.

सही/- (श. म. साठ्ये)
संचालक (कर्मचारीवर्ग)

फेब्रुवारी १९९५ च्या विधानसभेच्या सार्वत्रिक निवडणुकीच्या वेळी मंत्रालय, जिल्हा व तहसील पातळीवरील निवडणूक शाखेच्या अराजपत्रित कर्मचाऱ्यांनी केलेल्या जादा कामासाठी अतिकालीक भत्ता देणे.

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग,

शासन निर्णय, क्र. इएसटी- १०९५/प्र.क्र. २/९५/३३
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक : २८ मार्च १९९५.

शासन निर्णय :-

फेब्रुवारी १९९५ मधील विधानसभेच्या निवडणुकीसंबंधीचे काम ठराविक मुदतीत पार पाडण्यासाठी मंत्रालयीन, विभागीय, जिल्हा व तालुका पातळीवरील निवडणूक शाखांमध्ये काम करणाऱ्या कर्मचारीवर्गाला प्रत्येक दिवशी जादा तास काम करावे लागले. त्याकरिता सामान्य प्रशासन विभाग, विभागीय आयुक्तांची कार्यालये तसेच जिल्हाधिकाऱ्यांची कार्यालये (मुंबई शहर व उपनगर जिल्हाधिकाऱ्यांच्या कार्यालयासह) तहसील कार्यालये यात निवडणूकीचे काम करणाऱ्या आणि निवडणूक निर्णय अधिकारी व सहाय्यक निवडणूक निर्णय अधिकारी यांची कार्यालये यामध्ये काम करून अराजपत्रित कर्मचारी वर्गाला तसेच जिल्हा निवडणूक अधिकाऱ्यांनी आपल्या जिल्हा आस्थापनेतून खास निवडणूकीच्या कामासाठी घेतलेल्या इतर अराजपत्रित कर्मचारी वर्गात पुढे उल्लेखिलेल्या शर्तींच्या अधीनतेने, पुढील प्रमाणानुसार अतिकालीक भत्ता देण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे.

अतिकालीक भत्याचा दर :-

अतिकालिक भत्ता, कोणत्याही एका कामाच्या दिवशी केलेल्या जादा कामाच्या प्रत्येक पूर्ण तासाला (अर्धा तास किंवा जास्त काम केल्यास तो पूर्ण तास धरण्यात येईल) प्रत्येक तासाच्या मूळ वेतनाच्या प्रमाणात देण्यात येईल.

टीप :- दर दिवशी दर ताशी वेतनाचा दर ठरविण्यासाठी महिना ३० दिवसांचा आणि दिवस ७ तासांचा समजण्यात येईल. चतुर्थ श्रेणी कर्मचारीवर्गाचे दैनंदिन कामाचे तास बृहन्मुंबईत ८ तास तर इतर ठिकाणी ९ तास समजण्यात येईल.

शर्ती :-

१) अतिकालिक भत्ता मूळ वेतनाच्या आधारे काढलेल्या दराने दिला जाईल. तसेच दैनंदिन वेतनाचा दर काढताना, त्यामध्ये इतर कुठल्याही भत्त्याचा समावेश होणार नाही. (म्हणजेच, घरभाडे भत्ता, महागाई भत्ता, स्थानिक पूरक भत्ता इत्यादी.)

२) सर्वसाधारण कार्यालयीन वेळेपेक्षा केलेल्या जादा कामासाठी अतिकालिक भत्ता अनुज्ञेय असेल आणि तो फक्त १० जानेवारी १९९५ ते १४ मार्च १९९५ (दोन्ही दिवस धरून) या कालावधीसाठी देण्यात येईल.

३) उपरोक्त कालावधीतील रविवारी व सुट्टीच्या दिवशी केलेल्या निवडणूकी संबंधीच्या कोणत्याही कामासाठी अतिकालीक भत्ता दिला जाईल.

४) निरनिराळ्या स्तरांवरील निवडणूक शाखेतील कर्मचाऱ्याप्रमाणे अशा स्तरांवरील म्हणजे मंत्रालय, विभागीय जिल्हा व तहसील पातळीवरील तसेच इतर संस्थातील निवडणूकीसाठी नेमण्यात आलेल्या इतर कर्मचाऱ्यांना त्याच पध्दतीने अतिकालीक भत्ता देय राहील.

५) तृतीय श्रेणी कर्मचाऱ्यांच्या अतिकालिक भत्याची कमाल मर्यादा रू. ५,०००/- आणि चतुर्थ श्रेणी कर्मचाऱ्यांच्या अतिकालीक भत्याची कमाल मर्यादा रू. २,०००/- राहील.

६) जे कर्मचारी निवडणूकीच्या कामासाठी मुख्यालयाबाहेर प्रवास करतील त्यांना नियमानुसार मिळणाऱ्या प्रवास/दैनिक भत्त्याव्यतिरिक्त अतिकालिक भत्ता देय नाही. या दोन्ही भत्त्यापैकी जो फायदेशीर असेल तो भत्ता घेण्याबाबत सदर कर्मचाऱ्यांना पर्याय राहील.

२) वाहन चालकांना द्यावयाच्या अतिकालिक भत्त्याचे आदेश वेगळे काढण्यात आले आहेत.

३) निवडणूकीचे काम ज्या राजपत्रित अधिकाऱ्यांच्या देखरेखीखाली पार पाडले जाते ते अधिकारी अतिकालिक भत्त्यासाठी कर्मचारीवर्गाने केलेल्या जादा कामाचा कालावधी दैनंदिन हजेरीपटाच्या आधारे प्रमाणित करतील.

४) निवडणूकीच्या कामासाठी दैनंदिन वेतनावर नेमलेल्या कर्मचारी वर्गाला अतिकालिक भत्ता मिळणार नाही.

५) ह्यासाठी होणारा खर्च शासन ज्ञापन वित्त विभाग क्रमांक आकनि-११९५/२०९/अर्थ-१३, संगणक संकेतांक ८०००/२०९/१, दिनांक २०-२-१९९५ अन्वये आकस्मिकता निधीतून ''२०१५-निवडणूका-१०६-राज्य/संघराज्य क्षेत्र विधानमंडळ निवडणूका घेण्यासाठी लागणारा खर्च'' या लेखाशीर्षाखालील मंजूर झालेल्या अग्रिमाच्या रकमेतून भागविण्यात यावा.

६) हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने त्यांच्या अनौपचारीक संदर्भ क्रमांक -१८८/९५/सेवा-९, दिनांक २८ मार्च १९९५ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

सही /- (व.अ. सपकाळ)

अवर सचिव व उप मुख्य निवडणूक अधिकारी, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

(१) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-१, महाराष्ट्र मुंबई. (२) महालेखापाल (लेखापरीक्षा)-१, महाराष्ट्र, मुंबई. (३) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-२, महाराष्ट्र, नागपूर. (४) महालेखापाल (लेखापरीक्षा)-२, महाराष्ट, नागपूर. (५) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई/बांद्रे. (६) निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई. (७) सर्व विभागीय आयुक्त. (८) सर्व जिल्हाधिकारी व जिल्हा निवडणूक अधिकारी, (९) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, (१०) वित्त विभाग, सेवा-९/व्यय-४, (११) सामान्य प्रशासन विभाग, (कार्यासन-१९/२६). (१२) निवड फाईल.

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No.154* Dated 5-10-1995

Sub : Attachment of Non-Technical Staff of G.T.P.S./O&M Uran to O&M Circle Vashi, CCCM Circle Kalyan, Power Stn. Uran instead of Vasai Circle, Vasai for the purpose of Recruitment, Seniority etc.

In pursuance of the Resolution No. 152 dt. 01-07-95 and in partial modification of the Administrative Circular No. 110 dt. 09-09-86 and also other orders/Circulars issued from time to time on this subject, the Board has accorded approval to attach the Non-Technical Staff functioning at Gas Turbine P.S.(O&M), Uran and Project Office, Uran together with Civil/Division staff to the Circles as shown below for the purpose of Maintenance of the seniority, recruitment, transfer etc.

Sr. No.	Name of the Unit	Seniority presently attached to	Seniority to be attached hereafter to
1.	Non-Technical Pay Gr.III employees of Uran Power Station.	Vasai Circle	Vashi Circle
2.	Non-Technical Pay Gr.III employees of Uran Project Office	Vasai Circle	Vashi Circle
3.	Non-Technical Pay Gr.III employees of Civil Dn. I, Uran (H.Q. Panvel)	Vasai Circle	Vashi Circle
4.	Civil staff of Civil Dn. (H.Q. Panvel)	Vasai Circle	CCCM Circle Kalyan
5.	Non-Technical employees in Pay Group IV of Civil Dn. Uran (H.Q. Panvel)	Vasai Circle	Power Stn. (O&M) Uran

The above decision comes into force with immediate effect.

The other contents of the Administrative Circular No. 110, dt. 9-9-86 shall remain unchanged.

Sd/- (V.M. Lal)
Member (Admn.)/Secretary

* *The typographical error in typing number 153 corrected vide corrigendum dated 4-11-1995.*

CORRIGENDUM No. GAD / O & M / VIII / F. No. 760 / 3283 Date : 4 Nov. 1995

Sub : Attachment of Non-Technical Staff of G.T.P.S./O&M Uran to O&M Circle Vashi, CCCM Circle Kalyan, Power Station Uran instead of Vasai Circle, Vasai for the purpose of Recruitment, Seniority etc.

Ref : Administrative Circular No. 153 dt. 5/10/1995.

The number of the aforesaid Administrative Circular may be corrected to read as "154" instead of "153".

The other contents of the Admn. Circular shall remain unchanged.

Sd/- Additional Director (Personnel).

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १५५ दिनांक ११-१०-९५.

विषय : दैनंदिन कामकाजाची भाषा/अधिकाऱ्यांच्या दर्जाप्रमाणे त्यांना योग्य प्रकारे संबोधण्याबाबत.

कार्यालयाचे दैनंदिन कामकाज पत्र, आदेश, परिपत्रक, टेलिग्रॅम, टेलेक्स, निरोप या माध्यमातून करण्यात येते. मंडळाच्या कामकाजामध्ये वरिष्ठ, समतुल्य व कनिष्ठ पदावरील अधिकारी/कर्मचारी यांना कशाप्रकारे संबोधित करावे, याविषयी विभिन्न पध्दती अवलंबिल्या जातात. यामध्ये एकसुत्रता असणे आवश्यक आहे. तसेच वरिष्ठ पदावरील कर्मचारी/अधिकारी यांच्याशी पत्रव्यवहाराची भाषा ही सौजन्यपूर्ण असावी. या दृष्टीने खालील सूचना प्रसृत करण्यात येत आहेत.

१. वरिष्ठ पदावरील अधिकारी/कर्मचाऱ्यांशी पत्रव्यवहार करताना पत्राची भाषा काळजीपूर्वक वापरावी. ती सौजन्यपूर्ण असणे आवश्यक आहे. तसेच, एखाद्या पत्रव्यवहाराची प्रत पाठविताना ''प्रत सादर'' असा शब्दप्रयोग करावा. उदा. ''प्रत तांत्रिक संचालक (वितरण) यांना माहितीस्तव सादर.''

२. समतुल्य अधिकारी/कर्मचाऱ्याशी पत्रव्यवहार करताना पत्र व्यवहाराची भाषा परस्पर संबंधाना बाधक ठरणार नाही याची दक्षता घ्यावी. तसेच, पत्र व्यवहाराची प्रत पाठविताना ''प्रत सस्नेह रवाना'' असे संबोधावे. उदा. ''प्रत मुख्य अभियंता (वाणिज्य) यांना सस्नेह रवाना.''

३. कनिष्ठ अधिकारी/कर्मचाऱ्यांशी पत्रव्यवहार करताना देखील पत्र व्यवहाराची भाषा जपून वापरणे आवश्यक आहे. भाषा मार्गदर्शनपर असल्यास कनिष्ठांमध्ये आदर भावना निर्माण होऊ शकेल. शिस्तभंग कारवाईमध्ये सुध्दा बोचक शब्दप्रयोग टाळावेत. तसेच पत्र व्यवहाराची प्रत पाठवितांना ''प्रत रवाना'' असे संबोधावे. उदा. ''प्रत सहायक कर्मचारीवर्ग अधिकारी (सामान्य), मुंबई यांना कारवाईस्तव रवाना.''

दैनंदिन कामकाजामध्ये वरील सूचनांचे जाणीवपूर्वक पालन करावे. एकूण उद्देश भाषेचा दर्जा राखणे व कटुता टाळणे हा असावा.

सही/- (श. म. साठ्ये)
संचालक (कर्मचारीवर्ग)

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १५६ दिनांक १३-१०-१९९५.

विषय : ''बॉम्बे'' ऐवजी ''मुंबई'' असा बदल कार्यालयीन कामकाजात व अभिलेखात करणे.

महाराष्ट्र शासन, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे पत्र क्र. संकीर्ण-१०९५/आर आर १९४९५/ऊर्जा-१, दि. २०-९-९५ व त्यासोबत महाराष्ट्र शासन, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांची अधिसूचना क्र. टिएलसी-२१९५/सीआर-८०४/एम-१०, दिनांक २८-७-९५ अन्वये सध्या ''सिटी ऑफ बॉम्बे'' व ''बॉम्बे सबर्बन डिस्ट्रीक्ट'' अशी नावे असलेल्या जिल्ह्यांच्या आणि तसे ओळखल्या जाणाऱ्या महसुली क्षेत्रांच्या नावामध्ये अनुक्रमे ''मुंबई शहर'' व ''मुंबई उपनगर जिल्हा'' असा दिनांक २८-७-१९९५ पासून बदल केला आहे. हा बदल सर्व कार्यालयीन कामकाजामध्ये अंमलात आणणे आवश्यक आहे. यास्तव अशा सूचना देण्यात येत आहेत की, महाराष्ट्र शासनाने केलेल्या नावातील उपरोक्त बदलाची सर्वांनी नोंद घ्यावी व मंडळाच्या दैनंदिन कामकाजामध्ये व अभिलेखामध्ये ''बॉम्बे'' अथवा ''बंबई'' ऐवजी ''मुंबई'' या नावाचा वापर करावा. तसेच कोणताही कायदा किंवा बिले किंवा मंडळाचे नियम, विनियम किंवा दस्तऐवज यामधील ''सिटी ऑफ बॉम्बे'' आणि ''बॉम्बे सबर्बन डिस्ट्रीक्ट'' या जिल्ह्यांच्या (दि. २८ जुलै १९९५ च्या लगतपूर्वी ते जसे अस्तित्वात असतील त्याप्रमाणे) संबंधातील कोणताही निर्देश या संदर्भानुसार दुसरा अर्थ अपेक्षित नसेल तर अनुक्रमे या जिल्ह्यांचा ''मुंबई शहर'' आणि ''मुंबई उपनगर जिल्हा'' असा निर्देश असल्याचा समजणे वरील अधिनियमानुसार आवश्यक आहे.

शासनाचे उपर्युक्त पत्र दि. २०-९-९५ व अधिसूचना दि. २८-७-९५ यांची प्रत माहितीसाठी सोबत जोडली आहे.

सही /- संचालक (कर्मचारीवर्ग)

क्र. संकीर्ण १०९५/आरआर १९४९५/ऊर्जा १
उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक : २० सप्टेंबर. १९९५.

प्रति,

सदस्य (प्रशासन) सचिव,
महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ,
प्रकाशगड, बांद्रे (पूर्व),
मुंबई ४०००५१.

मुख्य अभियंता, (विद्युत)
महाराष्ट्र शासन, सार्वजनिक बांधकाम विभाग,
प्रशासकीय इमारत, तिसरा मजला,
रामकृष्ण चेंबूरकर मार्ग, चेंबूर (पूर्व) मुंबई-४०० ०७१.

संचालिका,
महाराष्ट्र ऊर्जा विकास अभिकरण,
६ वा मजला, न्यू कमानी चेंबर्स,
अदि मर्झबान स्ट्रीट, बेलॉर्ड इस्टेट, मुंबई-४०० ०३८.

विषय : ''बॉम्बे'' ऐवजी ''मुंबई'' असा बदल शासकीय व्यवहारात व अभिलेखात करण्याबाबत.

महोदय,

महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम १९६६ (१९६६ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्र. एकेचाळीस) याचे कलम ४, पोटकलम (१), खंड (सहा) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून महाराष्ट्र शासनाने ''सिटी ऑफ बॉम्बे'' व ''बॉम्बे सबर्बन डिस्ट्रीक्ट'' अशी नावे असलेल्या जिल्ह्यांच्या व महसुली क्षेत्रांच्या नावामध्ये दि. २८-७-९५ पासून बदल करून या महसूल क्षेत्रांना व जिल्ह्यांना अनुक्रमे ''मुंबई शहर'' व ''मुंबई उपनगर जिल्हा'' अशी नावे दि. २८ जुलै, १९९५ च्या अधिसूचना क्र. टीएससी-२१९५/सीआर ८०४/एम-१० अन्वये दिलेली आहेत. वरील बदलाची नोंद आपल्या अभिलेखात घेण्याकरिता व हा बदल शासन व्यवहारांत अंमलात आणण्या करिता सदर अधिसूचनेची झेरॉक्स प्रत जोडलेली आहे.

आपला विश्वासू,

सही/-(श. शि. माजगांवकर)
कक्ष अधिकारी

रजिस्टर्ड नं. एमएच/बाय-साऊथ/२०

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण

शुक्रवार, जुलै २८, १९९५ / श्रावण ६, शके १९१७

स्वतंत्र संकलन म्हणून फाईल करण्यासाठी या भागाला वेगळे पृष्ठ क्रमांक दिले आहेत.

भाग चार-ब

महाराष्ट्र शासनाने महाराष्ट्र अधिनियमान्वये तयार केलेले (भाग एक, एक-अ आणि एक-ब यामध्ये प्रसिध्द केलेले नियम व आदेश याव्यतिरिक्त) नियम व आदेश

महसूल व वन विभाग

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २८ जुलै १९९५

महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम, १९६६.

क्रमांक टीएलसी २१९५/सीआर-८०४/एम-१० - ज्याअर्थी इंग्रज वसाहतवादाचा उरलेला मागमूस काढून टाकण्याच्या आणि नावामध्ये एकरूपता आणण्याच्या दृष्टीने महाराष्ट्र शासनाने सर्व प्रयोजनांसाठी ''बॉम्बे'' ऐवजी (किंवा हिंदीमधील ''बंम्बई'' या त्याच्या अपभ्रंशाऐवजी) ''मुंबई'' हे मूळ नाव पुन्हा देण्याचा निर्णय घेतला आहे.

आणि ज्याअर्थी, शासनाचा उपरोक्त निर्णय अमलात आणण्यासाठी सध्या ''सिटी ऑफ बॉम्बे'' आणि ''बॉम्बे सबर्बन डिस्ट्रिक्ट'' अशी नावे असलेल्या जिल्ह्याच्या महसुली क्षेत्रांच्या नावामध्ये अनुक्रमे ''मुंबई शहर'' आणि ''मुंबई उपनगर जिल्हा'' असा बदल करणे इष्ट आहे.

त्याअर्थी, आता, महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम, १९६६ (१९६६ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक एकेचाळीस) याचे कलम ४, पोट कलम (१), खंड (सहा) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा आणि त्याबाबतीत त्यास समर्थ करणाऱ्या इतर सर्व अधिकारांचा वापर करून महाराष्ट्र शासन या प्रस्तावास पूर्वप्रसिध्दी दिल्यानंतर आणि प्रस्तावासंबंधीच्या हरकती व सूचना विचारात घेतल्यानंतर, याद्वारे सध्या ''सिटी ऑफ बॉम्बे'' आणि ''बॉम्बे सबर्बन डिस्ट्रिक्ट'' अशी नावे असलेल्या जिल्ह्याच्या आणि तसे ओळखल्या जाणाऱ्या महसुली क्षेत्रांच्या नावामध्ये दिनांक २८ जुलै १९९५ पासून बदल करीत आहे आणि त्या महसुली क्षेत्रांना व जिल्ह्यांना अनुक्रमे ''मुंबई शहर'' आणि ''मुंबई उपनगर जिल्हा'' अशी नावे देत आहे.

कोणताही कायदा किंवा बिले किंवा इतर दस्तऐवज यामधील ''सिटी ऑफ बॉम्बे'' आणि ''बॉम्बे सबर्बन डिस्ट्रीक्ट'' या जिल्ह्यांच्या (दिनांक २८ जुलै १९९५ च्या लगतपूर्वी ते जसे अस्तित्वात असतील त्याप्रमाणे) संबंधातील कोणताही निर्देश ह्या संदर्भानुसार दुसरा अर्थ अपेक्षित नसेल तर अनुक्रमे ह्या जिल्ह्यांचा ''मुंबई शहर'' आणि ''मुंबई उपनगर जिल्हा'' असा निर्देश असल्याचे समजण्यात येईल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

र. पू. सिंवहा
शासनाचे अपर मुख्य सचिव,

(यथार्थ अनुवाद)
द. म. पाटील
भाषा संचालक, महाराष्ट्र राज्य.

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १५७ दिनांक ३१-१०-१९९५.

विषय : फेब्रुवारी १९९५ च्या विधानसभेच्या सार्वत्रिक निवडणूकीच्या वेळी मंडळाच्या वाहन चालक पदावरील कर्मचाऱ्यांनी केलेल्या अतिरिक्त कामासाठी अतिकालिक भत्ता देणे.

फेब्रुवारी, १९९५ मधील विधानसभेच्या निवडणूकी संबंधीचे काम विहित मुदतीत पार पाडण्यासाठी महाराष्ट्र शासनाच्या निवडणूक अधिकाऱ्यांनी मंडळाच्या वाहन चालक पदावरील कर्मचाऱ्यांना पाचारण केले होते. तद्नुसार मंडळाचे कर्मचारी वरील अधिकाऱ्यांच्या अधिपत्याखाली निवडणूक संबंधीची कामे पार पाडीत होते. यासाठी त्यांना अतिकालीक वेळेमध्ये काम करण्यास सांगण्यात आले व त्यानुसार त्यांनी आतिकालिक वेळेत काम केले. त्यांना ह्या कामासाठी अतिकालीक भत्ता देण्यात यावा किंवा कसे याबाबत प्रश्न विचाराधीन होता.

महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई, शासन निर्णय क्र. इएसटी १२९५/ प्र.क्र. ८ /९५ /३३ दिनांक २७ मार्च १९९५ अन्वये वरील कामासाठी अतिकालीक भत्ता कशा प्रकारे द्यावा व अतिकालीक भत्याची कमाल मर्यादा काय असावी यासंबंधी सूचना प्रसृत केल्या आहेत. ह्या निर्णयाची प्रत सोबत जोडत आहे.

वरील शासन निर्णयाप्रमाणे मंडळाच्या निवडणूक कामासाठी पाचारण केलेल्या कर्मचाऱ्यांची अतिकालीक भत्ता प्रकरणे निकाली काढावीत.

सदस्य (प्रशासन)/सचिव यांच्या मंजूरीनुसार हे परिपत्रक प्रसृत केले आहे.

सही/- (श. म. साळ्वे)
संचालक (कर्मचारीवर्ग)

विधानसभा सार्वत्रिक निवडणुका-फेब्रुवारी १९९५
अधिग्रहित वाहनांच्या चालकांना अतिकालिक भत्ता
मंजूर करणे.

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग,
शासन निर्णय, क्र. इएसटी- १२९५/प्र.क्र. ८/९५/३३
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२,
दिनांक : २७ मार्च १९९५.

शासन निर्णय :-

फेब्रुवारी १९९५ मध्ये झालेल्या विधानसभा सार्वत्रिक निवडणुकीचे काम पार पाडण्यासाठी जिल्हाधिकारी व जिल्हा निवडणूक अधिकाऱ्यांकडून सरकारी व निमसरकारी विभाग आणि इतर संस्थांकडून चालकांसह वाहने मोठ्या प्रमाणावर अधिग्रहित करण्यात आली होती. अशा अधिग्रहित केलेल्या वाहनांच्या निरनिराळ्या प्रवर्गातील वाहनचालकांना अतिकालीक भत्ता देण्यास शासन मंजुरी देत आहे.

२. अतिकालीक भत्ता मिळण्याचा हक्क असणाऱ्या वाहन चालकांना पुढे उल्लेखिलेल्या दराने आणि शर्तींच्या अधिनतेने अतिकालीक भत्ता देय राहील.

अतिकालीक भत्त्याचा दर :-

(१) अधिग्रहित केलेल्या वाहनांच्या चालकांना वाहने अधिग्रहित केलेल्या दिनांकापासून अधिग्रहणाच्या कालावधीतील दिनांक १० जानेवारी १९९५ ते २० मार्च १९९५ पर्यन्त हा कालावधी वगळून इतर अधिग्रहणाच्या कालावधीकरिता त्यांच्या मूळ विभागामध्ये/संस्थामध्ये अनुज्ञेय असलेल्या दराने अतिकालिक कामाच्या तासांवर कोणतेही निबंध न लादता, प्रचलित अतिकालिक भत्ता देय राहील.

(२) अधिग्रहित केलेल्या वाहनांच्या चालकांना अधिग्रहणाच्या कालावधीतील दिनांक १० जानेवारी १९९५ ते २० मार्च १९९५ पर्यन्त या कालावधीकरिता, अतिकालिक कामाच्या तासांवर कोणतेही निर्बंध न लादता, अतिकालिक भत्ता कोणत्याही एका कामाच्या दिवशी केलेल्या कामाच्या पूर्ण तासाला (अर्धा तास किंवा त्यापेक्षा जास्त कालावधी पूर्ण तास धरण्यात येईल) प्रत्येक तासाच्या मूळ वेतनाच्या प्रमाणात देय राहील.

(**टिप :-** दर दिवशी आणि दर ताशी वेतनाचा दर ठरविण्यासाठी महिना ३० दिवसांचा आणि दिवस ९ तासांचा समजण्यात येईल.)

शर्ती :-

१) अतिकालिक भत्ता मूळ वेतनाच्या आधारे काढलेल्या दराने दिला जाईल. हा दर काढताना मूळ वेतनामध्ये इतर भत्त्यांचा समावेश होणार नाही. (म्हणजेच विशेष वेतन, महागाई वेतन, घरभाडे भत्ता, महागाई भत्ता, स्थानिक पूरक भत्ता इत्यादि)

२) कामाच्या दिवशी ९ तासापेक्षा जास्त काम केल्यास (भोजन समय धरून) जादा केलेल्या कामासाठी अतिकालिक भत्ता देय राहील.

३) अधिग्रहणाच्या कालावधीत रविवारी व इतर सुट्टींच्या दिवशी केलेल्या निवडणुकीच्या कोणत्याही कामाचा पूर्ण वेळ अतिकालिक भत्ता देय राहील.

४) अधिग्रहणाच्या कालावधीत वाहन चालक दौऱ्यावर असताना कामाच्या नियमित वेळेपेक्षा जास्त केलेल्या कामाबद्दल अतिकालिक भत्ता मंजूर करताना फक्त ज्या कालखंडात वाहन चालकाने प्रत्यक्ष गाडी चालविण्याचे काम केले असेल (Steering Duty) तेवढाचा कर्तव्यकाळ त्यांच्या बाबतीत लक्षात घेण्यात येईल.

५) अधिग्रहित केलेल्या वाहनांच्या चालकांना त्यांच्या मूळ विभागातील / संस्थातील दराने मिळणारा अतिकालिक भत्ता आणि प्रत्येक तासाच्या मूळ वेतनाच्या दराने मिळणारा अतिकालिक भत्ता ह्यापैकी जो फायदेशीर असेल तो अतिकालिक भत्ता दिनांक १० जानेवारी १९९५ ते २० मार्च १९९५ ह्या कालावधीकरिता घेण्यास पर्याय राहील.

३. निवडणुकीच्या कालावधीत वाहनांचा वापर करणाऱ्या प्राधिकाऱ्यांनी वाहन चालकांनी केलेले काम प्रमाणित केले पाहिजे. त्या प्रमाणपत्राच्या आधारे, जिल्हाधिकाऱ्यांनी त्यांच्या स्वत:च्या वाहन चालकाप्रमाणेच शासकीय विभागांकडून अधिग्रहित केलेल्या वाहनांच्या चालकांची अतिकालिक भत्त्याची देयके त्यांच्या मूळ विभागाकडे न पाठविता संबंधित वाहन चालकांना चुकती करावीत, तथापि निमसरकारी विभाग व इतर संस्थाकडून अधिग्रहित केलेल्या वाहनांच्या चालकांची अतिकालिक भत्त्याची देयकेही जिल्हाधिकाऱ्यांनीच तयार करावीत आणि संबंधित निमसरकारी विभाग व इतर संस्थांकडे पाठवावी. नंतर "२०१५ निवडणूका, १०६-राज्य/संघराज्य क्षेत्र विधानमंडळ निवडणुका घेण्यासाठी लागणारा खर्च" या लेखाशीर्षातून त्यांची प्रतिपूर्ती करावी.

४. ह्यासाठी होणारा खर्च शासन ज्ञापन वित्त विभाग क्रमांक-आकनि-११९५/२०९/अर्थ-१३, संगणक संकेतांक ८०००/२०९/१, दिनांक २०/२/१९९५ अन्वये आकस्मिकता निधीतून "२०१५ निवडणूका, १०६-राज्य/संघराज्य क्षेत्र विधानमंडळ निवडणुका घेण्यासाठी लागणारा खर्च" या लेखाशीर्षाखालील मंजूर झालेल्या अग्रिमाच्या रकमेतून भागविण्यात यावा.

५. हा शासन निर्णय, वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्या विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक-३३५/९५/सेवा-९, दिनांक २७ मार्च १९९५ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

सही /- (व.अ. सपकाळ)
अवर सचिव व उप मुख्य निवडणूक अधिकारी,
महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

(१) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-१, महाराष्ट्र मुंबई. (२) महालेखापाल (लेखापरीक्षा)-१, महाराष्ट्र, मुंबई. (३) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-२, महाराष्ट्र, नागपूर. (४) महालेखापाल (लेखापरीक्षा)-२, महाराष्ट्र, नागपूर. (५) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई/बांद्रे. (६) निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई. (७) सर्व विभागीय आयुक्त. (८) सर्व जिल्हाधिकारी व जिल्हा निवडणूक अधिकारी, (९) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, (१०) वित्त विभाग, सेवा-९ (११) सामान्य प्रशासन विभाग, (कार्यासन-१९/२६). (१२) निवड फाईल.

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १५८ दिनांक १-११-१९९५.

विषय : विशेष मागास प्रवर्गाकरिता शासकीय, निमशासकीय सेवेत आरक्षण.

महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र.बीसीसी-१०९४/प्र.क्र.६८/९४/१६-ब, दिनांक १५ जून ९५ ची प्रत माहितीसाठी व कार्यवाहीसाठी सोबत जोडली आहे.

उपरोक्त शासन निर्णयामध्ये असेही नमूद केले आहे की, ''शासन सेवेतील भरती संदर्भात विहीत करण्यात आलेल्या २०० बिंदू नामावलीमध्ये'' विशेष मागास प्रवर्गाकरिता २ टक्के आरक्षण दर्शवून सुधारीत २०० बिंदू नामावली स्वतंत्रपणे शासनाकडून निर्गमित करण्यात येणार आहे व मंडळाकडून देखील सदर बाबतीत २०० बिंदू नामावली शासनाकडून प्राप्त झाल्यावर स्वतंत्रपणे परिपत्रक काढून प्रसृत करण्यात येईल याची नोंद घ्यावी.

मंडळाच्या सर्व संबंधीत सक्षम अधिकाऱ्यांना विनंती करण्यात येते की, शासन परिपत्रकातील आदेशाची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करण्याची दक्षता घ्यावी.

सही/- संचालक (कर्मचारीवर्ग)

सोबत : शासन परिपत्रक क्रमांक बीसीसी/१०९४/प्र.क्र.६८/९४-१६ ब, दि. १५ जून ९५.

विशेष मागास प्रवर्गाकरिता शासकीय,
निमशासकीय सेवेत आरक्षण.

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग,

शासन निर्णय, क्र. बीसीसी १०९४/प्र.क्र. ६८/९४/१६ ब,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२,
दिनांक : १५ जून, १९९५

पहा :
१) शासन निर्णय, सा.प्र.वि. क्र. बीसीसी १०९४/प्र.क्र.६८/९४/१६ ब, दि. ८ डिसेंबर, १९९४.
२) शासन निर्णय, सा.प्र.वि. क्र. बीसीसी १०९४/प्र.क्र.६८/९४/१६ ब, दि. २ जानेवारी, १९९५.
३) शासन निर्णय, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग क्र. सीबीसी १४९४/प्र.क्र.२३६/ मावक-५, दि. ७ डिसेंबर, १९९४.
४) शासन निर्णय, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग क्र. सीबीसी १४९४/प्र.क्र.२३६/ मावक-५, दि. १३ जून, १९९५.

शासन निर्णय

राज्यातील अनुसूचित जाती आणि जमाती म्हणून विवक्षितपणे घोषित करण्यात आलेला जनसमुदाय वगळता अन्य काही जाती- जमातींकडून सामाजिक, आर्थिक व शैक्षणिक दृष्ट्या मागासलेपणाच्या कारणावरून विशेष सवलती देण्याची मागणी लक्षात घेता समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभागाच्या शासन निर्णय क्र. सीबीसी १४९४/प्र.क्र. २३६/मावक-५, दि. ७ डिसेंबर, १९९४ अन्वये खाली नमुद केलेल्या जातींचा ''विशेष मागास प्रवर्ग'' घोषित केला होता.

अ. क्रमांक	जातीचे नांव
१)	गोवारी जात
२)	माना जात
३)	(१) कोष्टी, (२) हलबा कोष्टी, (३) हलबा जात, (४) साळी, (५) लाड कोष्टी, (६) गढेवाल कोष्टी, (७) देशकर, (८) तालेवार, (९) पदमशाली, (१०) देवांग, (११) काची बंधे, (१२) पटवीस, (१३) सतसाले, (१४) साडे, (१५) जैन कोष्टी.
४)	(१) कोळी, तत्सम जाती, (२) मच्छिमार कोळी, (३) अहीर कोळी, (४) खानदेशी कोळी, (५) पानकोळी, (६) खिश्चन कोळी, (७) चुंबळे कोळी, (८) पानभरे कोळी, (९) सुर्यवंशी कोळी, (१०) मांगेला कोळी, (११) सोनकोळी, (१२) वैत्ती कोळी, (१३) खारवी, (१४) नाशिक, धुळे व जळगाव जिल्ह्यातील डांगर शेती करणारे कोळी.
५)	(१) मुन्नेरवार, (२) मुन्नुरवार, (३) मुन्नुर, (४) तेलगु मुन्नुर, (५) मुन्नुरवार तेलगु, (६) मुन्नुर कापू, (७) कापेवार, (८) तेलगु कापेवार, (९) मुन्नरवाड, (१०) तेलगु फुलमाळी, या जाती.

२. त्यास अनुलक्षून या विभागाच्या शासन निर्णय क्र.बीसीसी १०९४ प्र.क्र.६८/९४/१६ ब, दि. ८ डिसेंबर, १९९४ अन्वये या ''विशेष मागास प्रवर्ग'' करिता २ % आरक्षण ठेवण्यात आले होते. त्याप्रमाणे हे आदेश शासकीय, निमशासकीय तसेच मंडळे, नगरपालिका, महानगरपालिका, जिल्हापरिषदा, सहकारी बँका, शासकीय उपक्रम व शैक्षणिक संस्था इत्यादींच्या सेवेत देखील लागू राहील असे आदेश या निर्णयाद्वारे देण्यात आले होते. या निर्णयास शासन निर्णय. सा.प्र.वि. क्र. बीसीसी १०९४/प्र.क्र. ६८/९४/१६ ब, दि. २ जानेवारी, १९९५ अन्वये स्थगिती देण्यात आली होती.

३. आता वरील दि. २ जानेवारी, १९९५ च्या शासन निर्णयाद्वारे देण्यात आलेली स्थगिती उठविण्यात येत आहे. तसेच वरील क्र. ४(१४) येथे उल्लेख केलेल्या ''नाशिक, धुळे व जळगांव जिल्ह्यातील डांगर शेती करणारे कोळी'' या ऐवजी ''अनुसूचित जमातीमध्ये समावेश नसलेले कोळी'' अशी दुरूस्ती करण्यात येत आहे.

४. वर उल्लेखिलेल्या ''विशेष मागास प्रवर्गात'' देण्यात आलेले आरक्षण हे सरळ सेवा भरतीसाठी व पदोन्नतीसाठी अनुज्ञेय राहील तसेच या प्रवर्गाला क्रिमिलेअरचे तत्व लागू राहणार नाही. या प्रवर्गातील ज्या व्यक्तींनी या आधीच अनुसूचित जमातीच्या प्रमाणपत्राच्या आधारे शासकीय, निमशासकीय सेवेत प्रवेश मिळवून पदोन्नती प्राप्त केलेली आहे, त्यांना पदावनत किंवा सेवेतून काढून टाकण्यात येउ नये.

५. शासन सेवेतील भरती संदर्भात विहित करण्यात आलेल्या २०० बिंदू नामावलीमध्ये ''विशेष मागास प्रवर्गासाठी'' २ % आरक्षण दर्शवून सुधारित २०० बिंदू नामावली स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्यात येत आहे.

६. हे आदेश मंत्रालयीन विभागांनी त्यांच्या अधिपत्याखालील विभाग प्रमुखांच्या व कार्यालय प्रमुखांच्या निदर्शनास आणावेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

सही /- (श. गं. काळे)
प्रधान सचिव, महाराष्ट्र शासन,

प्रति,
सर्व मंत्रालयीन विभाग.

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १५९ दिनांक ८-११-१९९५.

विषय : मृत कर्मचारी किंवा वैद्यकीय कारणास्तव मुदतपूर्व सेवा निवृत्त होणाऱ्या कर्मचाऱ्यांच्या अवलंबितास नोकरी देण्याची योजना.

म.रा.वि. मंडळ वर्गीकरण व सेवाप्रवेश विनियमावे परिशिष्ट ''ज'' अन्वये मंडळाने मृत कर्मचारी/वैद्यकीय कारणास्तव मुदतपूर्व सेवा निवृत्त होणाऱ्या कर्मचाऱ्यांच्या अवलंबितास नोकरी देण्याची योजना अधिसूचित केली आहे.

२. परिपत्रक क्र. ३०५/रवका दिनांक ३-११-१९८३ मधील परिच्छेद क्र. ३ मध्ये असे स्पष्ट करण्यात आले आहे की उपरिनिर्दिष्ट योजनेतील नियम क्र. ४ मधील तरतुदीप्रमाणे मृत किंवा सेवानिवृत्त कर्मचाऱ्याचा एक अवलंबित मंडळाच्या सेवेत अगोदरच नोकरीस असल्यास, दुसऱ्या अवलंबितास उपर्युक्त योजनेनुसार नोकरी देण्यात येऊ नये. तथापि, सुधारपत्र क्र.१८२ दिनांक १५-४-८७ (सर्व सामान्य स्थायी आदेश क्र. ११२ दि. १२-२-१९६२) अन्वये नियम क्र. ४ वगळण्यात आला आहे. यामुळे, ज्या प्रकरणी एक अवलंबित मंडळाच्या सेवेत किंवा इतर ठिकाणी नोकरीत आहे त्या प्रकरणी सुध्दा दुसऱ्या अवलंबितास नोकरी देण्याविषयी विचार करता येईल.

३. अशा प्रकरणी निर्णय घेतांना खालील निकषांचे काटेकोरपणे पालन करावे.

अ) कर्मचाऱ्यांच्या निधनापूर्वी/वयाची ५० वर्षे होण्यापूर्वी वैद्यकीय कारणास्तव स्वेच्छा निवृत्ती घेण्यापूर्वी, त्याचा एखादा अवलंबित मंडळात किंवा इतरत्र नोकरीस लागला असेल व तो जर पूर्वीपासूनच आपल्या कुटुंबापासून वेगळा रहात असेल व इतर अवलंबितांचे पालन पोषण करण्यास असमर्थता व्यक्त करीत असेल तर इतर अवलंबितापैकी एका पात्र अर्ज़दार व्यक्तीस, उपर्युक्त परिशिष्ट ''ज'' मधील नियमांच्या अधीन राहून मंडळात नोकरी दिली जावी.

ब) वरील गोष्टींची सत्यता पडताळून पाहण्यासाठी अर्जदार अवलंबिताने व पूर्वी मंडळात अथवा मंडळाबाहेर नोकरीत असलेल्या अवलंबिताने पुढील प्रमाणे कागदपत्र सादर करणे आवश्यक राहील.

(१) संबंधीतांच्या शिधापत्रीका (Ration Cards),

(२) निवासी पत्ते,

(३) कार्यालय प्रमुखाचे सेवा प्रमाणपत्र,

(४) पूर्वी नोकरीस असलेल्या व्यक्तीकडून कुटूंबाचे पालनपोषण करण्यास असमर्थ असल्याबाबत लेखी निवेदन, व

(५) इतर संबंधीत कागदपत्रे.

सर्व प्रलंबित प्रकरणे वरील निकषाप्रमाणे निकाली काढण्यात यावी. मात्र, ज्या प्रकरणी यापुर्वी निर्णय झाला आहे त्यावर पुनर्विचार करण्यात येऊ नये.

सही/-संचालक (कर्मचारीवर्ग)

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No.160 DATED 8-11-1995

Sub : Duties of Dy.C.P.P.R.O. of Konkan Zone, Nagpur Zone & Aurangabad Zone.

1. As notified by Office Order No. 176, GAD/VII/B/Dy.CPPRO/31980, dated 01-09-1994 three posts of P.P.R.O. have been upgraded to the post of Dy. C.P.P.R.O., Konkan Zone, Kalyan, Nagpur Zone, Nagpur and Aurangabad Zone, Aurangabad. As indicated in said order, the C.P.P.R.O. has decided to assign the following duties to these Dy. C.P.P.R.Os.

i)	Visit to Gram Panchayat Offices for listening to the complaints of the Villagers and for checking of the complaint register.	At least 5 villages per month
ii)	Visits to MLAs/MPs/ZP Presidents/ Municipal Councillers/Local People	About 10 persons in a month
iii)	Visits to Billing Centres and discussion with the consumers	10 Centres per month
iv)	Visits to Local & field Press Offices/ Journalists for better Press Relations	Regularly
v)	Attending Monthly Meetings of S.Es/C.Es	As and when arranged
vi)	Writing articles on M.S.E.B. activities	Twice in a month
vii)	News items to be released	As and when required
viii)	Arranging Radio talks of S.Es/C.Es etc.	Once in a month
ix)	Arranging Journalists tours to the places of works in the Zone	Once in 3 months
x)	Analysis of Press complaints	Twice in a month
xi)	Space Report	Once in a month
xii)	Zonal News Report and allied material with photographs for our Quarterly/ Bulletin	Regularly

xiii) Project M.S.E.B's image properly with aggressive self efforts and not by merely replying to criticism in the Press.

xiv) Educate consumers through media

xv) Scrutinise newspapers and submit cuttings to Chief Engineer and also obtain and issue the clarification of complaints to the newspaper. Also convey important news items to the CP&PRO and Chairman.

xvi) Point out printing mistakes in the advertisement to the concerned Offices, for revcovery of penalty. Keep constant watch on wrong advertisements.

xvii) Deliver Lectures on PR for Training Courses

xviii) Give names of newspapers to various Offices for release of advertisement

xix) Furnishing photographs for Quarterly, News Bulletin, Admn.Report, Highlights, etc..

xx) Other related work as and when required.

2. In addition to all above duties, Dy.C.P.& P.R.O. of Nagpur Zone will also co-ordinate and monitor the work of newly created post of P&PRO for Nagpur Urban Zone.

3. This Circular is issued with the approval of Member (Admn.)/Secretary.

Sd/- Director of Personnel

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १६१ दिनांक १४-११-१९९५.

विषय : शासकीय, निमशासकीय इत्यादी सेवेमध्ये मागासवर्गीयांकरिता असलेल्या विविध सवलती, आरक्षणाच्या आदेशाची अंमलबजावणी करण्यास टाळाटाळ, कुचराई करणाऱ्या अधिकाऱ्या/ कर्मचाऱ्यांविरूध्द शिस्तभंगाची कारवाई.

संदर्भ : **१) परिपत्रक क्र. साप्रवि/मावक/३/३५३६, दिनांक ३-११-८९,**
२) परिपत्रक क्र. साप्रवि/मावक/३/२९९९, दिनांक २५-९-९०,
३) परिपत्रक क्र. साप्रवि/मावक/३/३८७४, दिनांक ३-१२-९०,

वरिल संदर्भीय परिपत्रकानुसार मागासवर्गीय कर्मचाऱ्यांच्या / अधिकाऱ्याच्या सेवाविषयक तक्रारी/ गाऱ्हाण्यांच्या संबधात त्वरित दखल घ्यावी व तसे न झाल्यास अशा प्रकरणांची गंभीर दखल घेऊन संबधीत अधिकाऱ्यांविरूध्द नियमाप्रमाणे शिस्तभंगाची कारवाई करण्यात येईल अशा आशयाचे, शासनाच्या परिपत्रकाच्या अनुषंगाने वेळोवेळी आदेश दिले होते. परंतु, आता असे आढळून आले आहे की, शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या आदेशांचे काटेकोरपणे पालन केले जात नाही. किंबहुना, या आदेशाचे पालन करण्यास टाळाटाळ, कुचराई केली जाते.

मागासवर्गीयांकरिता असलेल्या विविध सवलती आरक्षण या आदेशांची अंमलबजावणी योग्यरितीने करण्यासंबंधी वेळोवेळी मंडळातील सर्व संबंधीत अधिकाऱ्यांच्या नजरेस ही बाब आणून देण्यात आलेली आहे. तथापि, वेळोवेळी आदेश निर्गमित करूनही त्याची बरेच अधिकारी दखल घेत नाहीत असे निदर्शनास आले आहे. संबंधीत

कर्मचाऱ्या/अधिकाऱ्यांनी मागासवर्गीयांच्या आरक्षणाच्या आदेशांची अंमलबजावणी करण्याबाबत जी अनास्था दाखविलेली आहे, ही बाब खचितच गंभीर असून त्याची शासनाने दखल घेतली आहे. (पहा सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई परिपत्रक क्रमांक बीसीसी/१०९३/६९७/१६-ब, दि. १२ जून ९५). शासनाच्या धोरणाची अंमलबजावणी करण्याच्या दृष्टीकोनातून खालीलप्रमाणे निर्देश देण्यात येत आहेत.

१. सरळसेवा प्रवेश, पदोन्नतीमध्ये मागासवर्गीय कर्मचाऱ्यांना हेतुपुर:सर टाळण्याचा प्रयत्न झाला असे निदर्शनास आल्यास संबधीत कर्मचाऱ्या/अधिकाऱ्या विरूध्द तात्काळ शिस्तभंगाची कारवाई सुरू करण्यात यावी.

२. अनुसूचित जमातीकरिता वेगवेगळे आरक्षण असलेल्या सात जिल्ह्यांकरिता १०० बिंदू नामावली व इतर सर्व जिल्ह्यांकरिता (सुधारित २०० बिंदू नामावली), ५० बिंदू नामावली ही वेळच्यावेळी लिहून अद्ययावत करण्यात यावी त्यावर नियुक्ती प्राधिकाऱ्याने प्रमाणित करून सही करणे आवश्यक आहे. तसे न झाल्यास संबधीत अधिकारी/कर्मचारी शिस्तभंगाच्या कारवाईस पात्र ठरतील व त्यानुसार त्यांच्या विरूध्द शिस्तभंगाची कारवाई करण्यात यावी.

३. अनुसूचित जमातीकरिता वेगवेगळे आरक्षण असलेल्या सात जिल्ह्यांकरिता १०० बिंदू नामावली व इतर सर्व जिल्ह्यांकरिता (सुधारित २०० बिंदू नामावली) ५० बिंदू नामावली अद्ययावत ठेवण्यात आले आहे किंवा कसे तसेच आरक्षणाची अंमलबजावणी केली आहे किंवा कसे याबाबतचे प्रमाणपत्र विभाग/मंडल प्रमुखांकडून संबंधीत परिमंडल प्रमुखांनी प्राप्त करून घेऊन ते त्यांच्या विभाग/मंडल कार्यालय प्रमुखांच्या गोपनीय अहवालात जोडण्यात यावे. हे प्रमाणपत्र संबधीत अधिकाऱ्याच्या गोपनीय अहवालात न आढळल्यास त्या अधिकाऱ्यांच्या/कर्मचाऱ्यांच्या पदोन्नतीवर त्याचा विपरित परिणाम होईल याची संबधीतांनी नोंद घ्यावी.

४. बरेच अधिकारी / कर्मचारी सक्षम अधिकाऱ्यांच्या परवानगीशिवाय राखीव असलेली पदे बिगर-राखीव करून भरतात. शासनस्तराव तसेच विभागीय आयुक्तांच्या कार्यालयातील सहाय्यक आयुक्तांना तपासणीच्या वेळी आरक्षित पदे सक्षम प्राधिकाऱ्यांच्या मान्यतेशिवाय बिगर आरक्षित करण्यात आल्याचे निदर्शनास आल्यास त्याची गंभीर दखल घेऊन संबधिताविरूध्द शिस्तभंगाची कारवाई करावी.

नियुक्ती प्राधिकाऱ्याच्या मार्फत १०० बिंदू नामावली सात जिल्ह्यांकरिता व इतर सर्वांना सुधारीत २०० बिंदू नामावली व ५० बिंदू नामावली नोंदवही विभागीय व मंडल कार्यालय स्तरापर्यंत ठेवण्यात येते. या नोंदवह्या अद्ययावत ठेवण्यासंबधी व मागासवर्गीयांच्या आरक्षणाची अंमलबजावणी संदर्भात संबधीत कर्मचारी/अधिकारी यांच्या गोपनीय अहवालात त्यांनी केलेल्या कामगिरीविषयक वस्तुनिष्ठपणे प्रमाणपत्र देऊन सोबत जोडण्याची व्यवस्था करावी. अन्यथा, संबधीत कर्मचारी/अधिकारी याच्या पदोन्नतीवर विपरीत परिणाम होईल व तसे घडू नये असे पहावे व वर नमूद केलेल्या सूचनांचे/आदेशांचे पालन काटेकोरपणे करावे. मागासवर्गीयांकरीता असलेल्या विविध सवलती, आरक्षणाच्या अंमलबजावणी करण्याच्या बाबतीत गंभीर दखल घ्यावी व टाळाटाळ, कुचराई करणाऱ्या अधिकाऱ्या/कर्मचाऱ्या विरूध्द शिस्तभंगाची कारवाई करावी.

सही/- सदस्य (प्रशासन)/सचिव

सोबत : शासन परिपत्रक क्रमांक बीसीसी-१०९३/६९७/१६-ब, दिनांक १२ जून १९९५.

आरक्षण या आदेशाची अंमलबजावणी करण्यास
टाळाटाळ, कुचराई करणाऱ्या अधिकाऱ्या/
कर्मचाऱ्या विरूध्द शिस्तभंगाची कारवाई.

महाराष्ट्र शासन

शासन परिपत्रक क्रमांक : बीसीसी १०९३/६९७/१६ ब,

सामान्य प्रशासन विभाग,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२,
दिनांक : १२ जून, १९९५

वाचा : १) परिपत्रक क्रमांक - बीसीसी १०८८/२१६४/प्र.क्र. ३४१/८८/१६ ब दिनांक २०-१-१९८९.
२) शासन परिपत्रक क्रमांक - बीसीसी १०८६/५७३/१६ ब दिनांक १२ ऑक्टोबर १९९०.
३) शासन परिपत्रक क्रमांक - बीसीसी १०९३/प्र.क्र. १२५/९३/१६ ब दिनांक २८ जुलै १९९३.

परिपत्रक :

शासकीय, निमशासकीय इत्यादि सेवेमध्ये मागासवर्गीयांकरिता सरळ सेवा भरती, पदोन्नतीमध्ये आरक्षण ठेवण्यात आलेले आहे. तसेच मागासवर्गीयांच्या विविध प्रवर्गाकरिता शासकीय, निमशासकीय इत्यादि सेवेमध्ये सवलती देखील देण्यात आलेल्या आहेत. परंतु असे आढळून आले आहे की, शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या आदेशांचे काटेकोरपणे पालन केले जात नाही. किंबहुना या आदेशाचे पालन करण्यास टाळाटाळ कुचराई केली जाते.

२. वर उल्लेखिलेल्या दिनांक २०-१-८९, १२-१०-९० व दि. २८-७-१९९३ च्या आदेशान्वये अशाप्रकारे आदेशांची अंमलबजावणी करण्यास टाळाटाळ, कुचराई केल्यास संबंधित कर्मचारी/अधिकारी शिस्तभंगाच्या कारवाईस पात्र ठरतील व तशा प्रकारे कारवाई केली जाईल असे आदेश निर्गमित करण्यात आले आहेत. या आदेशाची वेळोवेळी पुनरोक्ती करून सर्व संबंधितांच्या नजरेस ही बाब आणण्यांत आलेली आहे. तथापि वेळोवळी आदेश निर्गमित करूनही त्याची बरेच अधिकारी दखल घेत नाहीत असे निदर्शनास आले आहे. सबंधित कर्मचाऱ्यांनी/अधिकाऱ्यांनी मागासवर्गीयांच्या आरक्षणाच्या आदेशाची अंमलबजावणी करण्याबाबत जी अनास्था दाखविलेली आहे ही बाब खचितच गंभीर असून त्याची शासनाने दखल घेतली आहे. याबाबीचा शासनाने विचार करून खालील प्रमाणे निदेश देण्यात येत आहेत :-

१. सरळ सेवा भरती, पदोन्नतीमध्ये मागासवर्गीय कर्मचाऱ्यांना हेतूपुर:सर टाळण्याचा प्रयत्न झाला असे निदर्शनास आल्यास संबंधित कर्मचाऱ्या/अधिकाऱ्या विरूध्द तात्काळ शिस्तभंगाची कारवाई सुरू करण्यात यावी.

२. १०० बिंदू नामावली, ५० बिंदू नामावली हे वेळच्या वेळी लिहून अद्ययावत करण्यात यावी. त्यावर नियुक्ती प्राधिकाऱ्यांने प्रमाणित करून सही करणे आवश्यक आहे तसे न झाल्यास संबंधित अधिकारी /कर्मचारी शिस्तभंगाच्या कारवाईस पात्र ठरतील व त्यानुसार त्यांच्या विरूध्द शिस्तभंगाची कारवाई करण्यात यावी.

३. १०० बिंदू नामावली, ५० बिंदू नामावली अद्ययावत ठेवण्यात आली आहे किंवा कसे तसेच आरक्षणाची अंमलबजावणी अधिकाऱ्यांनी केली आहे किंवा कसे याबाबतचे प्रमाणपत्र विभाग प्रमुखानी संबंधित आस्थापना कार्यासनाच्या अधिकाऱ्यांना/कर्मचाऱ्यांना देऊन ते त्यांच्या गोपनीय अहवालास जोडण्यात यावे. अशा प्रकारचे प्रमाणपत्र संबंधित अधिकाऱ्यांच्या गोपनीय अहवालात न आढळल्यास त्या अधिकाऱ्यांच्या/कर्मचाऱ्यांच्या पदोन्नतीवर त्याचा विपरीत परिणाम होईल याची संबंधीतांनी नोंद घ्यावी.

४. बरेच अधिकारी/कर्मचारी सक्षम अधिकाऱ्यांच्या परवानगीशिवाय राखीव असलेली पदे बिगर राखीव करून भरतात. शासन स्तरावर तसेच विभागीय आयुक्तांच्या कार्यालयातील सहाय्यक आयुक्तांना तपासणीच्या वेळी आरक्षित पदे सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या मान्यतेशिवाय बिगर आरक्षित करण्यात आल्याचे निदर्शनास आल्यास त्याची गंभीर दखल घेऊन संबंधिताविरूध्द शिस्तभंगाची कारवाई करण्यात येईल.

३. सर्व मंत्रालयीन विभागांना विनंती करण्यात येते की, वर उल्लेखिलेले आदेश त्यांच्या अधिपत्याखालील /नियंत्रणाखालील विभाग प्रमुखाना, कार्यालयांना, मंडळे, महामंडळे, नगरपालिका इत्यादिंच्या निदर्शनास आणण्यात यावे. याबाबत विभागाने केलेली कार्यवाही/निर्गमित करण्यात आलेले आदेश सामान्य प्रशासन विभाग (मागासवर्ग कक्षात) यांना कळविण्यात यावे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

सही /- (श्री. के. सी. श्रीवास्तव)
प्रधान सचिव, (सेवा) ए

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No.162 DATED 24-11-1995

Sub : Enhancement in grants for organising the Drama Competition and enhancement of TA/DA for the employees to participate in Drama

Ref : 1) Administrative Circular No. 132, dt. 20-10-92
2) Administrative Circular No. 134, dt. 27-11-92

In partial modification to the above referred Circulars, the Chairman, as per the powers delegated to him, vide B.R. No. 232 dt. 24-09-92 in consultation with Member (Adm)/Secretary, Accounts Member and Technical Members, has accorded his approval :-

1) To enhance the grant of Rs. 4000/- per drama performance to Rs.10000/- per drama performance at Zonal as well as Inter Zonal level drama competitions.
2) To enhance the special grant of Rs. 2000/- per drama performance to Rs. 3500/- per drama performance to each O&M and Head Office Zone for organising the Zonal drama competitions at their respective Zones.
3) To enhance the special grant of Rs. 2500/- per drama performance to Rs. 4000/- per drama performance to the host Zone for organising the Inter Zonal (State level) drama competition at the host Zone.
4) To enhance Supplementary Allowance of Rs. 35/- to Rs. 50/- to the employees participating in the drama competition.
5) The aforesaid decision shall be effective from the year 1995-96 and onwards.

Sd/- (V.M. Lal)
MEMBER (ADM)/SECRETARY

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १६३ दिनांक २०-१२-१९९५.

विषय : जाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीचा अहवाल तीन महिन्यात प्राप्त न झाल्यास त्या उमेदवारांना नियुक्त्या देण्याबाबत किंवा पदोन्नती देण्याबाबत.

१. अनुसूचित जमातीच्या उमेदवारांच्या जातीचे प्रमाणपत्र शंकास्पद असल्यास अशी प्रकरणे शासनाच्या आदेशाप्रमाणे अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, नाशिक/पुणे/नागपूर यांचेकडे तपासणीसाठी पाठवीली जातात. तसेच अनुसूचित जमातीखेरीज इतर सर्व मागासवर्गीय उमेदवारांच्या जातीच्या प्रमाणपत्रासंबंधीच्या प्रकरणांबाबत शंका असल्यास ती प्रकरणे संबंधित जिल्हा दंडाधिकारी यांचेकडे तपासणीसाठी पाठवीली जातात. अशा शंकास्पद प्रकरणी अंतिम आदेश येईपर्यंत उमेदवारांना नियुक्ती आदेश द्यावेत किंवा कसे हा प्रश्न मंडळाचे विचाराधीन होता. त्यावर विचार होवून पुढीलप्रमाणे निर्णय झाला आहे.

क) सक्षम निवड समितीने थेट सेवा प्रवेशाकरिता निवड केलेल्या मागासवर्गीय उमेदवारांच्या जातीचे प्रमाणपत्राबद्दल काही शंका उपस्थित होऊन संबंधित समितीकडे किंवा संबंधित जिल्हा दंडाधिकाऱ्याकडे तपासणीसाठी पाठविलेल्या प्रकरणी, जाती प्रमाणपत्राबाबत अंतिम आदेश प्राप्त झाल्याशिवाय त्या उमेदवारास नियुक्ती आदेश देण्यात येऊ नयेत.

ख) संबंधित सक्षम अधिकाऱ्याकडून/समितीकडून जातीचे प्रमाणपत्राच्या सत्यतेबाबत प्रमाणपत्र मिळविण्याची जबाबदारी संबंधित उमेदवाराचीच राहील.

ग) असा निर्णय सहा महिन्यात प्राप्त न झाल्यास संबंधित उमेदवाराची निवड रद्द ठरेल व प्रतीक्षा यादीवरील पुढील उमेदवारास रीतसर नेमणूक दिली जाईल.

घ) वरील ''क'', ''ख'', आणि ''ग'' प्रमाणे कार्यवाही होणार असल्याची स्पष्ट जाणीव उमेदवारास लेखी स्वरूपात, निवड यादी तयार झाल्यानंतर सत्वर दिली जावी व त्याप्रमाणे उमेदवाराकडून पोच घ्यावी.

च) वरील आदेश सक्षम निवड समितीने पदोन्नतीसाठी निवड केलेल्या कर्मचाऱ्यांच्या प्रकरणीदेखील लागू होतील.

२. जाती प्रमाणपत्र तपासणीचे प्रकरण कसे हाताळावे याच्या सूचना मुख्य कार्यालयाचे परिपत्रक (१) क्र. जीएडी/ बीसीआर/२५/१०५३ दि. ६-९-८६, (२) क्र. जीएडी/बीसीआर/२५/डीआरव्ही/६० दि. १०-२-१९८७, (३) क्र. जीएडी/बीसीआर/२५/२३३१ दि. २०-७-१९९१, (४) क्र. जीएडी/बीसीआर/अज/२५/१९४६ दिनांक २४-८-१९९३ अन्वये या अगोदरच प्रस्तुत करण्यात आल्या आहेत. या परिपत्रकांच्या प्रती माहितीसाठी सोबत जोडल्या आहेत.

सही/- सदस्य (प्रशासन)/सचिव

सोबत : वरीलप्रमाणे.

CONFIDENTIAL

No.GAD/BCR-25/1053
Maharashtra State Electricity Board,
Hongkong Bank Building, 3rd Floor,
M. G. Road, Fort, Bombay-400 001.
Dated :- 6th September, 1986

CIRCULAR

Sub : Verification of doubtful Caste Certificates of Scheduled Castes/D.T.-N.T. and O.B.C.

In accordance with the Provisions notified vide Para (II) of Correction Slip No. 172, dated 23-07-1985 on the lines of Maharashtra Government G.R. No. CBC/1684-Con-592/-(1999)/BCW-5, dated 14-03-1985, all cases of doubtful Caste Certificates in respect of Scheduled Castes, Denotified Tribes, Nomadic Tribes and Other Backward Classes are to be referred to the Director of Social Welfare, Maharashtra State, Pune, for verification by the Committee constituted by the Government for the purpose.

However, references from some of the field Officers have been received in this office stating that the Director of Social Welfare, Pune, is not entertaining the cases referred by them on the plea that the cases of verification of Caste Certificates received from the M.S. Electricity Board do not come under the purview of that Department.

On taking up the issue with the Government, the Under Secretary to Government of Maharashtra, Industries, Energy and Labour Department directed that the Authorities before whom the Certificates are produced by the candidates/employees should scrutinise them carefully with reference to the list of Communities declared as Backward Class by Government and such cases in which they have any doubt should be reported to the Government.

In order to have the uniformity in action, it is decided that all such cases should be referred to the Head Office - Backward Class Recruitment Cell to enable Head Office to take up such cases with the concerned Department in Mantralaya, Bombay.

All concerned authorities in Head Office and Field are, therefore, directed to refer such doubtful cases of Caste Certificates giving specific reasons to the Head Office B.C.R. Cell alongwith the following documents of individual cases :-

1) Original prescribed application form filled in at the time of entry in the Board services by the employee.
2) Caste Certificate in original issued by the Competent Authority.
3) Original School Leaving Certificate.
4) Extract of Register of the School in which the candidate had entered first.

5) Extract of Birth Register.

6) Primary School Leaving Certificate.

7) Primary School Leaving Certificate of his father.

8) If the father of the candidate is in service, extract of first page of his Service Book in which his caste is entered.

9) Extract of the Revenue Register in which the caste of his father or his relative is mentioned.

10) Any other documents by which the employee wants to prove the validity of his Caste.

All concerned authorities should note the above instructions and comply with the requirements strictly while referring the cases to Head Office so as to avoid back reference and consequential delay.

Sd/- (R.K. BHARGAVA)
MEMBER (ADMN.)

CONFIDENTIAL

No.GAD/BCR/25/DRV60
Maharashtra State Electricity Board,
Estrella Batteries Expn. Bldg.,
Plot No. 1, Ground Floor,
Dharavi Road, Matunga, Bombay-400 019.
Dated :- 10-2-1987

CIRCULAR

Sub : Verification of doubtful/false caste certificates of Scheduled Tribes Employees - Monitoring

Instructions have been issued under Head Office Confidential Circular No. GAD/BCR-25/1053, dated 6th Sept. 1986 that all the cases of doubtful and false caste certificates should be sent to Head Office BCR Cell in respect of the employee claiming to belong to SC/DT/NT/OBC communities. The cases of doubtful/false caste certificates of S.T. community are being dealt with by various appointing authorities directly with the Director, Trible Research & Training Institute, Pune.

In order to have uniformity in dealing with such cases it has now been decided that the cases of doubtful/false caste certificates in respect of "Scheduled Tribe" community shall also be dealt with by Head Office (BCR Cell). Therefore, all such cases alongwith the following documents should be henceforth referred to Head Office (BCR Cell) for scrutiny and further action.

1) Original prescribed application form filled in at the time of entry in the Board services by the employee.
2) Caste Certificate in original issued by the Competent Authority.
3) Original School Leaving Certificate.
4) Extract of Register of School in which the candidate had entered first.
5) Extract of birth register.
6) Primary School Leaving Certificate.
7) Primary School Leaving Certificate of his father.
8) If the father of candidate is in service, extract of first page of his Service Book in which his caste is entered.
9) Extract of the Revenue Register in which the caste of his father or his relative is mentioned.
10) Any other documents by which the employee wants to prove the validity of his caste.

The cases referred by various appointing authorities earlier to the Director, Tribe, Research and Training Institute, Pune should also be sent to this office complete in all respects for further follow-up action.

All concerned in H.O. and field offices are therefore, directed that instructions issued in this behalf should be followed scrupulously and there should not be any delay in dealing with such cases. The concerned staff should also be instructed to deal with such cases on priority basis and give their prompt attention in referring the cases to Head Office. Any lapse or laxity in this behalf shall be viewed very seriously.

Sd/- (R.K. BHARGAVA)
Member (Admn.)/Secretary

No.GAD/BCR/25/DRV60
Maharashtra State Electricity Board,
Estrella Batteries Expn. Bldg.,
Plot No. 1, Ground Floor,
Dharavi Road, Matunga, Bombay-400 019.
Dated :- 20-7-1991

CIRCULAR

Sub : Verification of doubtful caste certificates of Scheduled Castes/ DTNT and OBCs

Ref : GAD/BCR-25/1053, dated 6th Sept. 1986.

Vide above referred Circular it has been directed that authorities before whom the caste certificates are produced by the candidates/employees should scrutinise them carefully with the list of communities declared as Backward Class by Govt. and circulted by the Head Office from time to time. It has also been directed that doubtful cases of caste certificates giving specific reasons for doubt should be referred to the Head Office, BCR Cell alongwith the documents of individual cases, enlisted in the circular under reference.

The Govt. once again forwarded a letter No. जाप्रप/म.लो.से.आ./१९९१-९२/का.९/६५७ dated 9th April, 1991 from Joint Director, Social Welfare Deptt. wherein documents required to be submitted to the authority concerned for verification of validity and correctness of doubtful caste certificates, are enlisted. (Copy enclosed).

All concerned authorities should note the instructions given in the Govt. letter mentioned above and comply with the requirements strictly while referring the cases to H.O. so as to avoid back references and consequential delay.

Sd/- Director of Personnel

Encl. : Letter No. जाप्रप/म.लो.से.आ./१९९१-९२/का.९/६५७ दि. ९-४-९१.

जा. क्र. जाप्रप/म.लो.से.आ/१९९१-९२/का - ९/६५८
समाज कल्याण संचालनालय,
महाराष्ट्र राज्य, पुणे ४११ ००१.
दि. ९ एप्रिल १९९१.

प्रति,
मा. सचिव,
उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग,
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०००३२.

विषय : महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत शासन सेवेत राखीव जागांवर नियुक्तीसाठी शिफारस करण्यांत आलेल्या उमेदवारांची जातीची प्रमाणपत्रे तपासण्यासाठी पाठविण्याची पध्दती.

महोदय,

शासन निर्णय क्रमांक सीबीसी १६८४/गोप-५९२/(१९९९)/बीसीडब्ल्यू-५, दिनांक १६ ऑक्टोबर, १९८५ अन्वये शासन सेवेत मागासवर्गीयांसाठी राखीव असलेल्या पदांवर नियुक्तीसाठी महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत शिफारस करण्यांत आलेल्या मागासवर्गीय उमेदवारांच्या (अनुसूचित जमाती वगळून) जातीचे प्रमाणपत्रे, दाव्याची तपासणी करणे आणि शासनाच्या समाज कल्याण विभागामार्फत जातीच्या प्रमाणपत्राच्या दाव्याच्या तपासणी बाबतची सोपविलेली अन्य प्रकरणे तपासणे अशी आहेत. या निर्णया अनुसरून सदर समिती संबंधितांचे जातीचे प्रमाणपत्र/दाव्याची तपासणी करून ते प्रमाणपत्र किंवा जातीचा दावा वैध आहे की अवैध याबाबत आपला निर्णय देऊ शकते त्याकरिता परिशिष्ट ''अ'' प्रमाणे जातीचे प्रमाणपत्र/जातीचा दावा तपासण्याकरिता संबंधितांनी कोणकोणते कागदोपत्री पुरावे समितीकडे पाठविणे आवश्यक आहे याबाबत सूचना देण्यांत आल्या होत्या.

या कार्यालयाच्या असे निदर्शनास आले आहे की, संबंधित प्रशासकीय विभाग या कार्यालयाकडे प्रस्ताव पाठवितांना उमेदवारांची जातीदाव्याचे पुरावे सिध्द करण्यास आवश्यक असलेली मूळ प्रमाणपत्रे, छायाप्रतीसह आवेदनपत्रे न पाठवता अपूर्ण प्रस्ताव पाठवितात. त्यामुळे प्रकरणांची रीतसर छाननी करतांना अडचणी निर्माण होतात. प्रकरणे अकारण प्रलंबित ठेववी लागतात. उमेदवारांकडून परस्पर मूळ कागदपत्रे इ. मागविण्यासाठी या कार्यालयातर्फे पत्रव्यवहार करण्यात बराच विलंब होतो. त्वरित निर्णय मिळावा म्हणून संबंधित खाते विभागाच्या वरिष्ठांकडून सतत विचारणा होत असते.

तरी सर्व संबंधित विभागांना सविनय कळविण्यांत येते की, जाती प्रमाणपत्र/जातीचा दावा तपासण्याकरिता संबंधितांनी खालील प्रमाणे कागदोपत्री पुरावे समितीकडे प्रस्तावा सोबत पाठविणे आवश्यक आहे.

अ) संबंधित व्यक्ती ज्या ठिकाणी मूळ राहिवाशी असेल त्याच ठिकाणच्या सक्षम अधिकाऱ्याने शासनाने निर्धारित केलेल्या नमुन्यात दिले असलेले जातीचे मूळ प्रमाणपत्र.

ब) संबंधित व्यक्तीचे प्राथमिक व माध्यमिक शाळा सोडल्याचे प्रमाणपत्र.

क) संबंधित व्यक्तीने ज्या शाळेत/महाविद्यालयात शिक्षणक्रमांचे अंतिम वर्ष पूर्ण केले असेल/करीत असेल ती शाळा किंवा महाविद्यालय सोडल्याचे प्रमाणपत्र किंवा त्या शाळा किंवा महाविद्यालयाच्या दप्तरात असलेल्या जातीच्या नोंदी संबंधिचे प्रमाणपत्र.

ड) संबधित व्यक्ती शासकीय सेवेत असेल तर त्याच्या सेवा पुस्तकातील जाती विषयक नोंद असलेल्या पृष्ठांचा उतारा.

ज्या व्यक्तींच्या शाळा सोडल्याच्या प्रमाणपत्रात जातीची नोंद नसेल अशा व्यक्तीनी त्यांचा जाती संबंधीचा दावा सिध्द करण्यासाठी खालील प्रमाणे अतिरिक्त कागदोपत्री पुरावे सादर करावेत.

अ) संबंधीत व्यक्तीच्या जन्म नोंदणी रजिस्टर मधील उतारा.

ब) जर जन्म नोंदणी रजिस्टर मध्ये जातीची नोंद नसेल तर त्या व्यक्तीच्या जवळच्या नात्यातील म्हणजे वडील, वडील भाऊ, चुलत भाऊ, चुलत बहिण किंवा रक्ताचे नाते संबंध असलेल्या वडीलधारी नातेवाईकांचे जातीचे प्रमाणपत्र किंवा त्यांच्या जन्म नोंदणी रजिस्टरमधील उतारा किंवा त्यांच्या जातीच्या प्रमाणपत्राबाबत विभागीय आयुक्त, शासन किंवा न्यायालय यांनी दिलेल्या निर्णयाची / निकालाची प्रत.

क) त्या व्यक्तीच्या वर नमूद केलेल्या नातेवाईकापैकी शासन सेवेत असलेल्या नातेवाईकांच्या सेवा पुस्तकातील जातीची नोंद असलेल्या पृष्ठाचा प्रमाणीत उतारा.

ड) असल्यास, इतर कागदोपत्री सबळ पुरावे.

उचित कार्यवाहीस्तव सविनय सादर.

आपला विश्वासू,
सही/- सह संचालक (जाप्रप) समाजकल्याण,
महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१.

साप्रवि/मावक/अज/२५/१९४६
म.रा.वि.मंडळ, एस्ट्रेला बॅटरीज विस्तारीत इमारत,
प्लॉट क्र.१, तळ मजला, धारावी रोड, माटुंगा, मुंबई - ४०० ०१९.
दिनांक २४-८-९३.

परिपत्रक

विषय : अनु. जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीच्या कामाबाबत.

अनु. जमातीच्या उमेदवारांच्या जातीच्या प्रमाणपत्र पत्राच्या वैधता तपासणी प्रकरणी सुसूत्रता रहावी यासाठी अशी प्रकरणे पुढील कार्यवाहीसाठी मागासवर्ग कक्ष, मुख्य कार्यालय यांच्याकडे पाठवावीत अशा सूचना गोपनीय परिपत्रक क्रमांक जीएडी/बीसीआर/२५/धारावी/६० दि. १०-२-८७ अन्वये देण्यांत आलेल्या आहेत.

महाराष्ट्र राज्यातील जमाती प्रमाणपत्र तपासणीचे काम आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे यांच्या अधिपत्या खालील नियुक्त राज्यस्तरीय समितीकडे दिलेले होते.

आता मुख्य समन्वयक अनु. जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती व संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे यांनी असे कळविले आहे की संस्थेतील जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीच्या कामाचा दिवसेंदिवस वाढत असलेला व्याप लक्षात घेऊन सदर कामाचा निपटारा जलद व्हावा या उद्देशाने शासनाने सदर कामाचे विकेंद्रीकरण करण्याचा निर्णय घेउन तीन स्वतंत्र समित्यांची स्थापना केलेली आहे.

अ.क्र.	जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती	कार्यक्षेत्र
१.	उप संचालक (संशोधन) तथा अध्यक्ष, अनु. जमाती तपासणी समिती, पुणे, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, २८ क्विन्स गार्डन, पुणे-४११००१.	पुणे, बृहन्मुंबई व कोकण महसूल विभाग.
२.	उप संचालक (संशोधन) तथा अध्यक्ष, अनु. जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, नाशिक विभाग आदिवासी विकास भवन, जुना आग्रा रोड, नाशिक-४२२ ००१.	नाशिक व औरंगाबाद महसलू विभाग.
३.	उप संचालक (संशोधन) तथा अध्यक्ष, अनु. जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, नागपूर विभाग, आदिवासी प्रशासकीय भवन, नागपूर-अमरावती रोड, प्रादेशिक परिवहन कार्यालया समोर, नागपूर - ४४० ००१.	नागपूर व अमरावती महसूल विभाग.

सदर प्रकरणे त्या त्या समित्यांकडे पाठवितांना कर्मचाऱ्यांनी/उमेदवारांनी कोणती प्रमाणपत्र पाठविणे आवश्यक आहे यांची यादी सुध्दा परिपत्रकांत दिलेली आहे. (सोबत) परिपत्रक जोडले आहे.

मंडळातील सर्व नियुक्ती अधिकाऱ्यांना आदेश देण्यांत येत आहेत की, सोबत जोडलेल्या परिपत्रकानुसार कर्मचाऱ्यांकडून/उमेदवारांकडून सर्व संशयास्पद जातीच्या प्रमाण पत्राची पूर्तता करूनच अनु. जमाती प्रमाणपत्र तपासणी प्रकरणे आस्थापना अधिकारी (मावक) मुख्य कार्यालय, धारावी माटुंगा रोड, मुंबई ४०० ०१९ यांच्याकडे छाननीसाठी व पुढील कार्यवाहीसाठी पाठवावीत.

सोबत : परिपत्रक

सही/- (व. गो. देशमुख)
संचालक (कर्मचारीवर्ग).

क्र.आसंसं/जप्रत/का.३/९२-९३/६२३,
आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था,
२८, क्वीन्स गार्डन, पुणे-४११००१.
दिनांक : २२-२-९३.

परिपत्रक

विषय : जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीच्या कामाबाबत...

महोदय,

महाराष्ट्र राज्यातील जमाती प्रमाणपत्र तपासणीचे काम शासन आदिवासी विकास विभाग निर्णय क्र. सीबीसी-१६८४/२११८/(२९१)/११, दिनांक २३-१-१९८५ अन्वये या संस्थेच्या अधिपत्याखालील नियुक्त राज्यस्तरीय समितीकडे दिलेले होते.

अनुसूचित जमातींना विविध स्तरांवर शासनाने सवलती जाहीर केलेल्या आहेत. साहजिकच अनुसूचित जमातींना दिलेल्या सोयी-सवलतींचा गैरफायदा घेण्याची प्रवृत्ती नामसदृष्य असलेल्या बिगर आदिवासी जातीच्या काही गटात मोठ्या प्रमाणावर दिसून येत आहे. परिणामत: शासन/मध्यवर्ती शासन/अंगिकृत संस्था/महामंडळे/जिल्हा परिषदा इ. कडून अनेक प्रकरणे जमातीच्या दाव्याची सिध्दता करण्यासाठी समितीकडे वेळोवेळी प्राप्त होतात. संस्थेतील जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीच्या कामाचा दिवसंदिवस वाढत असलेला व्याप लक्षात घेऊन सदर कामाचा निपटारा जलद व्हावा या उद्देशाने शासनाने सदर कामाचे विकेंद्रीकरणाचा निर्णय घेऊन पुणे, नाशिक व नागपूर येथे आदिवासी विकास विभाग निर्णय क्र. एसटीसी-१०९०/२३९४२/१८६/का. १०, दिनांक ३-६-९२ व दिनांक ३०-१२-९२ अन्वये तीन स्वतंत्र समित्यांची स्थापना केलेली आहे.

त्यानुसार पुणे, नाशिक व नागपूर येथील समित्यांचे कार्यक्षेत्र खालीप्रमाणे असेल.

अ.क्र.	जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती	कार्यक्षेत्र
१.	उप संचालक (संशोधन) तथा अध्यक्ष, अनु. जमाती तपासणी समिती, पुणे, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, २८ क्वीन्स गार्डन, पुणे-४११००१.	पुणे, बृहन्मुंबई व कोकण महसूल विभाग.
२.	उप संचालक (संशोधन) तथा अध्यक्ष, अनु. जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, नाशिक विभाग आदिवासी विकास भवन, जुना आग्रा रोड, नाशिक-४२२ ००१.	नाशिक व औरंगाबाद महसलू विभाग.
३.	उप संचालक (संशोधन) तथा अध्यक्ष, अनु. जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, नागपूर विभाग, आदिवासी प्रशासकीय भवन, नागपूर-अमरावती रोड, प्रादेशिक परिवहन कार्यालया समोर, नागपूर - ४४० ००१.	नागपूर व अमरावती महसूल विभाग.

तरी वरीलप्रमाणे नव्याने समित्या स्थापन झाल्या असल्याने यापुढे संबधित कार्यक्षेत्रातील कार्यकारी दंडाधिकाऱ्यांनी दिलेल्या जमाती प्रमाणपत्रांची तपासणी या समित्यांकडून करण्यात येईल.

दिनांक १५-१-९३ पर्यंत पुणे येथील मूळ समितीकडे प्राप्त झालेली प्रकरणे संबधित समितीकडे वर्ग करण्यात आलेली आहेत. तरी यापुढे प्रलंबित व नविन प्रकरणाबाबतचा संपूर्ण पत्रव्यवहार संबधित समित्यांचे सदस्य- सचिवांकडे करण्यात यावा.

बहुतांशी प्रकरणात असे निदर्शनास आले आहे की, जमातीची प्रमाणपत्रे तपासणीची प्रकरणे या समितीकडे पाठविताना संबंधित इसमाच्या फक्त जमातीची प्रमाणपत्रे पाठविली जातात. परंतू तपासणीकरिता आवश्यक असलेली इतर कागदपत्रे पाठविली जात नाहीत.

तरी जमाती प्रमाणपत्र तपासणीची प्रकरणे तपासणीसाठी संबधित समित्यांकडे पाठविताना खालील बाबी विचारात घेऊन त्याप्रमाणे प्रकरण सर्व कागदपत्रांसह स्वतंत्ररित्या संबधित समितीकडे पाठवावीत.

अ) उमेदवाराची प्रमाणपत्रे –

१) उमेदवाराच्या जन्माच्या नोंदीचा जन्म रजिस्टरचा उतारा (साक्षांकित प्रत)

२) उमेदवाराच्या प्राथमिक शाळेच्या प्रवेश रजिस्टरमधील नोंदीचा उतारा (साक्षांकित प्रत)

३) उमेदवाराच्या प्राथमिक शाळा सोडल्याच्या मूळ दाखल्याची (साक्षांकित) प्रत (द्वितीय प्रतीची साक्षांकित प्रत नसावी). द्वितीय प्रतीची साक्षांकित प्रत असल्यास संबधित मुख्याध्यापकाचे प्रवेश रजिस्टर व मूळ शाळा सोडल्याचा दाखला यांतील मूळ जातीच्या नोंदीत बदल नसल्याबाबतचे प्रमाणपत्र.

४) उमेदवाराचे जमातीचे सक्षम अधिकारी यांनी दिलेले प्रमाणपत्र (मूळ प्रत) व एक साक्षांकित प्रत.

ब) उमेदवारांच्या वडिलांची प्रमाणपत्रे–

५) उमेदवाराच्या वडिलांच्या जन्माच्या नोंदीचा जन्म रजिस्टरमधील उतारा (साक्षांकित प्रत).

६) उमेदवाराच्या वडिलांचा प्राथमिक शाळेतील प्रवेश रजिस्टरमधील नोंदीचा उतारा (साक्षांकित प्रत).

७) उमेदवाराच्या वडिलांचा प्राथमिक शाळा सोडल्याच्या दाखल्याची प्रत (साक्षांकित).

८) वडिलांनी शासकिय/निमशासकिय सेवा केली असल्यास, सेवेत असल्यास सेवापुस्तकाच्या पहिल्या पानावरील (जमातीची नोंद असणाऱ्या) नोंदीची प्रत (साक्षांकित).

९) वडिलांचे सक्षम अधिकारी यांनी दिलेले जमातीचे प्रमाणपत्र (मूळ प्रत).

क) वडिल अशिक्षित असल्यास जवळचे रक्तसंबंधातील (उदा. काका, मामा इ. समवयस्क) नातेवाईकांची प्रमाणपत्रे

१०) जन्माच्या नोंदीचे जन्म रजिस्टरमधील उतारे (साक्षांकित प्रत)

११) प्राथमिक शाळेच्या प्रवेश रजिस्टरमधील नोंदीचे उतारे (साक्षांकित प्रत)

१२) प्राथमिक शाळेच्या शाळा सोडल्याच्या दाखल्याची प्रत (साक्षांकित प्रत)

१३) सेवा केलेली असल्यास/सेवेत असल्यास सेवा पुस्तिकेच्या पहिल्या पानावरील नोंदीची प्रत (साक्षांकित प्रत)

ड) इतर कागदपत्रे–

१४) उमेदवार/त्यांचे वडिल/घरातील इतर व्यक्तींचे नावांवर शेत जमिन असल्यास ७ x १२ चा उतारा.

१५) उमेदवार किंवा उमेदवाराचा जन्म १९५० नंतरचा असल्यास त्याचे वडिल आजोबा १९५० मध्ये ते जेथील रहिवाशी होते, त्या बद्दलची माहिती व पुरावा उपलब्ध असल्यास त्या कागदपत्रांच्या प्रती (साक्षांकित)

१६) १९५० पूर्वीचे इतर कागदोपत्री पुरावे असल्यास ते, ज्याच्या आधारे उमेदवार जमाती विषयीचा दावा सिध्द करू इच्छितो.

१७) उमेदवाराच्या रक्तसंबंधातील कोणाचा दावा यापूर्वी वैध ठरविण्यात आला असेल तर त्याची माहिती (वैधता प्रमाणपत्राची साक्षांकित प्रत)

वरील व्यतिरिक्त उमेदवारास काही कागदपत्रे त्याच्या दाव्याच्या पृष्ठ्यर्थ सादर करावयाची असल्यास ती कागदपत्रे.

वर नमूद केलेली अनु. १ ते १७ कागदपत्रे व माहिती प्रकरणासोबत असल्याशिवाय सदर प्रकरण पूर्ण समजले जाणार नाही. सदर तपासणीचे काम हे ''अर्धन्यायीक'' स्वरूपाचे असल्याने नमूद केलेली आवश्यक सर्व कागदपत्रे अर्जासोबत असल्याशिवाय समिती सदर ''दावा'' तपासणीकरिता दाखल करून घेऊ शकणार नाही.

प्रत्येक तपासणीचे दाव्यात मूलभूत अधिकार व कायदेशीर बाबीचा विचार करता सादर करण्यात आलेला पुरावा व आवश्यक तेथे म्हणणे मांडण्याची/बाजू मांडण्याची संधी दिल्यानंतरच निर्णय घेणे शक्य होते. आतापर्यंत असे निदर्शनास आले आहे की.

१. संबधित विभाग/उमेदवाराकडून संपूर्ण कागदपत्रे सादर करण्यात येत नाहीत.

२. कागदपत्र सादर करण्याबाबत वेळोवेळी कळवूनही कागदपत्रे सादर केली जात नाहीत/विशिष्ट कागदपत्रे सादर करण्यात टाळाटाळ करण्यात येते/वारंवार मुदत मागण्यात येते.

३. मुलाखतीच्या वेळेस मूळ कागदपत्र तपासणीकरिता सादर करण्यात येत नाहीत.

४. उमेदवार मुलाखतीस दिलेल्या तारखेस उपस्थित राहत नाहीत व मुलाखतीत मागितलेली/कबूल केलेली कागदपत्रे/माहिती वेळेत समितीस सादर करित नाहीत.

५. संबधित विभागास/समितीस चुकीची माहिती देऊन दिशाभूल करण्याचा प्रयत्न केला जातो.

६. चुकीची किंवा अपूर्ण माहिती दिल्याने चौकशीस अकारण विलंब होतो.

प्रामुख्याने वरील कारणामुळे दाव्याचा निर्णय लागण्यास विलंब होतो. याकरिता सर्व कागदपत्रे, वेळोवेळी मागविलेली माहिती पुरावा समितीस दिलेल्या वेळेत सादर करणे, निश्चित तारखेस मुलाखतीस उपस्थित राहणे इ. बाबत संबधितांनी दक्षता घेतल्यास व संबधित विभागांनाही त्यांच्या कर्मचाऱ्यांकडून समितीस योग्य सहकार्य दिले जात असल्याची वेळोवेळी खात्री केल्यास दावे लवकर निकाली काढणे संबधित समितीस शक्य होणार आहे, हे प्रकर्षाने नमूद करणे आवश्यक वाटते.

याबाबतीत जमातीचा दावा सिध्द करण्याची व त्या अनुषंगाने आवश्यक तो पुरावा सादर करण्याची जबाबदारी संबंधितांची वैयक्तिक जबाबदारी आहे व असा दावा सिध्द करून घेतल्याशिवाय संबंधित अनुसूचित जमातीकरिता असलेल्या सवलतीस पात्र ठरत नाही, याकडेही लक्ष वेधणे आवश्यक वाटते.

बरेच वेळा निवड समिती वा नियुक्ती अधिकारी उमेदवारांना परस्पर एक विशिष्ट मुदत देऊन प्रमाणपत्रांची तपासणी करून आणण्याबाबत निर्देश देतात. सेवा प्रकरणात परस्पर अशी प्रकरणे दाखल करून घेणे शक्य होत नाही. ही प्रकरणे तपासणी समितीकडे नियुक्ती प्रधिकारी यांनी वर उल्लेखिलेल्या कागदपत्रासह पाठविल्यासच तपासणीकरिता दाखल करून घेण्यात येतील. याकरिता कोणत्याही अनुसूचित जमातीच्या राखीव पदावर निवड झालेल्या उमेदवारांची प्रकरणे नियुक्ती अधिकारी यांनीच सर्व कागदपत्रासह तपासणी समितीकडे पाठवावित.

तरी यापुढे जमाती तपासणीची प्रकरणे सर्व कागदपत्रासह वर नमूद केल्याप्रमाणे संबधित तपासणी समितींकडे पाठवावीत.

सर्व विभागांना विनंती करण्यात येते की वरील परिपत्रक त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व नियुक्ती प्राधिकाऱ्यांच्या निदर्शनास आणून द्यावे.

आपला विश्वासू,

सही/- मुख्य समन्वयक
अनु. जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती व संचालक,
आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे-१

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १६४ दिनांक २६-१२-९५.

विषय : नाम निर्देशनात बदल केलेल्या प्रकल्पग्रस्तांच्या अवलंबितांना मंडळात नोकरी देण्याबाबत.

ज्यांची जमीन मंडळाच्या प्रकल्पासाठी संपादित केली आहे अशा प्रकल्पग्रस्तांच्या अवलंबितांना मंडळात नोकरी देण्याबाबतचे धोरण, म.रा.वि. मंडळ वर्गीकरण व सेवाप्रवेश विनियम मधील परिशिष्ट ''छ'' मध्ये विशद करण्यात आले आहे. त्याचप्रमाणे चंद्रपुर विद्युत प्रकल्पामुळे बाधित झालेया व्यक्तिंना नोकरी देण्याबाबतची मार्गदर्शक तत्वे परिपत्रक क्र. ३०२ र.व.का. दि. २४-८-८३ अन्वये प्रस्तुत करण्यात आलेली आहेत. जिल्हाधिकारी तथा जिल्हा पुनर्वसन अधिकारी यांनी शासकीय निर्णयाप्रमाणे विहित प्रपत्रांत प्रकल्पग्रस्त व्यक्ति म्हणून दाखला दिल्यानंतर सदर व्यक्तिला किंवा त्याने नामनिर्देशित केलेल्या व्यक्तिला नियमाप्रमाणे मंडळात नोकरी दिली जाते. या संबंधात असे दिसून आले आहे की, प्रकल्पग्रस्त व्यक्ति एकदा नामनिर्देशित केलेल्या व्यक्तिचे नाव बदलून ते नंतर दुसऱ्याच व्यक्तिला नामनिर्देशित करीत असतात. त्यामुळे नंतर नामनिर्देशित केलेल्या व्यक्तिला मंडळात नोकरी द्यावी अगर कसे असा प्रश्न मंडळासमोर होता. सबब या प्रश्नाचा सांगोपांग विचार करून खालील प्रमाणे प्रशासकीय निर्णय घेण्यात आलेला आहे.

१. प्रकल्पग्रस्ताने नामनिर्देशित केलेल्या व्यक्तिला नोकरी दिल्यानंतर संबंधित जिल्हाधिकाऱ्यास तसे त्वरित कळवावे. त्यामुळे, त्यानंतर दुसऱ्या व्यक्तिस नामनिर्देशित करण्याचा प्रश्नच येणार नाही.

२. प्रकल्पग्रस्ताच्या नामनिर्देशित व्यक्तिला मंडळात नोकरी देण्यात आली नसेल तरच दुसऱ्या व्यक्तिचे नामनिर्देशन पत्र स्वीकारण्यात यावे. म्हणजेच, प्रथम नामनिर्देशित व्यक्तिला नोकरी देण्यात आली असेल तर दुसऱ्या व्यक्तिचे नामनिर्देशन स्वीकारू नये. ते रद्द करण्याबाबत जिल्हाधिकारी यांना लेखी कळविण्यात यावे.

३. दुसरे नामनिर्देशन पत्र स्वीकारल्यानंतर प्रथम दिलेले नामनिर्देशन रद्द ठरेल. प्रथम नामनिर्देशित व्यक्तिचा अग्रक्रम अशा दुसऱ्या नामनिर्देशित व्यक्तिस मिळणार नाही. त्या व्यक्तिने नामनिर्देशन प्राप्त केल्यानंतर मंडळात नोकरी मिळण्यासाठी जो अर्ज केला असेल त्या अर्जाच्या दिनांकापासून ती व्यक्ति अग्रक्रमास पात्र असेल.

४. प्रकल्पग्रस्ताच्या प्रथम नामनिर्देशित अवलंबिताने मंडळाच्या सेवेत रूजू झाल्यानंतर दुसऱ्या नामनिर्देशित अवलंबित व्यक्तिला नोकरी मिळण्यासाठी स्वखुषीने आपल्या पदाचा राजीनामा दिला तर दुसऱ्या नामनिर्देशित अवलंबित व्यक्तिला मंडळात नोकरी देण्याचा प्रश्नच उद्‌भवणार नाही. कारण, प्रकल्पग्रस्ताच्या एका अवलंबिताला नोकरी देण्याची जबाबदारी मंडळाने पूर्ण केलेली असते.

वरील मार्गदर्शक तत्वाप्रमाणे यापुढे अशा प्रकरणांवर कोणताही अपवाद न करता कार्यवाही करण्यात यावी.

सही/-(श. म. साठ्ये)
संचालक (कर्मचारीवर्ग)

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १६५ दिनांक २६-१२-९५.

विषय : मध्यप्रदेश शासन व इतर विरूध्द श्री. एस. एस. कौरव व इतर सिव्हील अपिल क्र.१२८५/१९९५ चे संदर्भात सर्वोच्च न्यायालयाने दि.१९ जानेवारी १९९५ रोजी दिलेल्या निर्णयातील शासकीय कर्मचारी/अधिकारी यांच्या बदल्या संदर्भात न्यायालये/न्यायाधिकरणानी हस्तक्षेप न करण्यासंबंधी दिलेल्या आदेशाचा गोषवारा.

सामान्य प्रशासन विभाग, महाराष्ट्र शासन, मुंबई यांनी संदर्भ क्र. टीआरएफ १०९५/प्र.क्र.३८/९५/बारा दि. १८ऑक्टोबर १९९५ अन्वये सर्वोच्च न्यायालयाचा शासकीय कर्मचारी/अधिकारी यांच्या बदल्यासंदर्भात न्यायालये/न्यायाधिकरणानी हस्तक्षेप न करण्यासंबंधी दिलेल्या आदेशाचा गोषवारा सर्वांना उचित कारवाईसाठी पाठविण्यात येत आहे. मंडळाचे कर्मचारी/अधिकारी यांच्या बदल्यासंदर्भात न्यायालये/न्यायाधिकरणानी हस्तक्षेप न करण्यासाठी या संदर्भाचा उपयोग करता येईल.

कार्यकारी अभियंता, तत्सम व त्यावरील अधिकाऱ्यांना विनंती करण्यात येते की, त्यांनी शासनाच्या वरील संदर्भाचा बदली संबंधात न्यायालयात कोणी कर्मचारी गेल्यास त्यांचा योग्य तो वापर करावा.

सही/- संचालक (कर्मचारीवर्ग)

सोबत : वरील प्रमाणे.

(सोबत मध्य प्रदेश शासन व इतर विरुध्द श्री. एस. एस. कौरव व इतर, सिव्हील अपिस क्रमांक १२८५/१९९५ या संदर्भात सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक १९ जानेवारी १९९५ रोजी दिलेल्या निर्णयातील शासकीय कर्मचारी/ अधिकारी यांच्या बदल्या संदर्भात न्यायालये/न्यायाधिकरणानी हस्तक्षेप न करण्यासंबधी दिलेल्या आदेशाचा गोषवारा.)

" The courts or Tribunals are not appellate terms to decide on transfers of officers on administrative grounds. The wheels of the administration should be allowed to run smoothly and the courts or tribunals are not expected to interdict the working of the administrative system by

transfering the officers to proper places. It is for administration to take appropriate decision and such decision shall stand unless they are vitiated either by malafides or by extraneous consideration without any factual background foundation".

क्रमांक : टीआरएफ-१०९५/प्र.क्र.३८/९५/बारा
सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय,
मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक :- १८ ऑक्टोबर १९९५.

प्रति,

सर्व मंत्रालयीन विभाग,

मंत्रालयीन विभागाच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभाग प्रमुख/कार्यालय प्रमुख,

यांना माहितीसाठी तसेच आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी अग्रेषित.

२. त्यांना असेही कळविण्यात येते की, प्रशासकीय कारणास्तव/नियतकालिक बदल्यांचे संदर्भात त्यांच्या नियंत्रणाखालील अधिकारी, कर्मचारी, न्यायालयात गेल्यास सर्वोच्च न्यायालयाच्या वर संदर्भित निर्णय विचारात घेऊन शासनाची बाजू समर्थपणे मांडावी.

य. मा. जोशी
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत : निवड नस्ती.

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १६६ दिनांक २८-१२-९५.

विषय : शारीरिकदृष्ट्या अपंग व्यक्तीसाठी शासकीय सेवेत असलेल्या वर्ग-३ व वर्ग-४ पदांकरिता ३% आरक्षणाबाबतचा अनुशेष भरून काढण्याबाबतची मोहिम.

महाराष्ट्र शासन, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग, शासन परिपत्रक क्रमांक आरपीएच-१०९५/२६६१८/प्र.क्र.२९३/सुधार-२, दिनांक २७ सप्टेंबर, १९९५ अन्वये शासनाने असे आदेश दिले आहेत की, शारीरिकदृष्ट्या अपंगासाठी असलेली आरक्षित पदे विहीत आरक्षणानुसार पदे भरण्याकरिता पुन्हा विशेष भरती मोहिम जोमाने सुरू करून अपंगांना त्यांना योग्य असलेल्या वर्ग-३ व वर्ग-४ पदावर लवकरात लवकर सामावून घेतले जाईल याकरिता जास्तीत जास्त प्रयत्न करावेत. शासन परिपत्रक क्रमांक आरपीएच-१०९५/२६६१८/प्र.क्र.२९६/सुधार-२, दिनांक २७ सप्टेंबर, १९९५ ची प्रत माहितीसाठी व कार्यवाहीसाठी सोबत जोडली आहे.

मंडळाच्या सर्व संबंधीत अधिकाऱ्यांना असे आदेश देण्यात येत आहेत की, शासन परपित्रकातील आदेशांची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करावी.

सही/- सदस्य (प्रशासन)/सचिव.

सोबत : शासन परिपत्रक क्र. आरपीएच्-१०९५/२६६१८/प्रक्र-२९३/सुधार-२, दि. २७-९-९५ ची प्रत.

शारीरिकदृष्ट्या अपंग व्यक्तींसाठी शासकीय सेवेत असलेल्या वर्ग-३ व वर्ग -४ पदांकरीता ३ % आरक्षणाबाबतचा अनुशेष भरून काढण्याबाबतची मोहिम.

महाराष्ट्र शासन

समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग,

शासन परिपत्रक क्रमांक : आरपीएच-१०९५/२६६१८/प्र.क्र.२९३/सुधार-२,

मंत्रालय, विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक : २७ सप्टेंबर, १९९५.

वाचा : शासन परिपत्रक क्रमांक : आरपीएच १०९२/२८३०/प्र.क्र.२७४/सुधार-४, दिनांक २४ डिसेंबर, १९९२.

परिपत्रक :

शारीरिकदृष्ट्या अपंग व्यक्ती म्हणजे अंध, मूकबधीर व अस्थीव्यंग यांच्यासाठी शासकीय/निमशासकीय सेवेत वर्ग-३ व वर्ग-४ मध्ये ३ % विहित आरक्षणानुसार पदे राखून ठेवण्यात आलेली आहेत. या राखीव प्रमाणानुसार शिल्लक असलेला अनुशेष भरून काढण्याच्या दृष्टीने शासनाने वेळोवेळी सर्व संबंधित कार्यालयांना स्मरणपत्रे पाठवलेली आहेत. तसेच दिनांक ३-७-१९८७ रोजी शासन निर्णय निर्गमित करून शारीरिकदृष्ट्या अपंग व्यक्तींच्या भरतीबाबत पाठपुरावा करण्यासाठी शासकीय/अशासकीय सदस्यांची समितीही गठीत करण्यांत आलेली आहे. या समितीने राज्यातील शासकीय/निमशासकीय कार्यालयात बैठका आयोजित करून अपंगांच्या राखीव जागांवर अपंगांची नियुक्ती होते की नाही व त्या कार्यालयातील शिल्लक असलेला अनुशेष भरण्याविषयीही पाठपुरावा केलेला आहे. या समितीने राज्यातील शासकीय व निमशासकीय कार्यालयात बैठका आयोजित केलेल्या आहेत. तसेच यासाठी विशेष भरती मोहिमही आखण्यात आलेली आहे. याचाच एक भाग म्हणून शासनाने दिनांक २४-१२-१९९२ चे संदर्भाधीन परिपत्रक निर्गमित केलेले आहे. त्यानंतर सर्व शासकीय/निमशासकीय कार्यालयांना वेळोवेळी उप सचिव व सचिव स्तरावरून स्मरणपत्रेही पाठवण्यांत आलेली आहेत. तथापि असे निदर्शनास आलेले आहे की, अपंगांसाठी असलेली आरक्षित पदे भरली जात नाहीत व त्यामुळे अपंग व्यक्तींचा अनुशेष आजही मोठ्या प्रमाणावर शिल्लक आहे. या संदर्भात वेळोवेळी स्वयंसेवी संस्थांनी राज्य शासन व केंद्र शासन यांच्याकडेही तक्रारी करून ही बाब राज्य शासन व केंद्र शासनाच्या निदर्शनात आणलेली आहे व अपंगासाठी असलेली आरक्षित पदे त्वरित भरली जावीत यासाठी जिल्हाधीकारी कार्यालय, संचालक, समाज कल्याण व मंत्रालयासमोर कांही संस्थांनी धरणेही धरलेले असून उपोषणेही केलेली आहेत, यावरून त्याचे गांभीर्य लक्षात येते. वरील संदर्भाधीन परिपत्रकानुसार राज्य शासनाने अपंगांसाठी शिल्लक असलेला अनुशेष भरून काढण्यासाठी विशेष भरती मोहिम आखण्याबाबतही सर्व शासकीय/निमशासकीय कार्यालयांना सूचना दिलेल्या आहेत. तरीही राज्यातील बऱ्याच शासकिय/निमशासकीय कार्यालयात वर्ग-३ व वर्ग-४ या पदांचा अपंगांचा बऱ्याच मोठ्या प्रमाणावर अनुशेष बाकी असल्याचे दिसून येते.

२. म्हणून शारीरिकदृष्ट्या अपंगांकरिता कायद्यानुसार पदे भरण्याकरिता पुन्हा विशेष भरती मोहिम जोमाने सुरू करण्याची गरज आहे. या संदर्भात केंद्र शासनाने पुन्हा राज्य शासनास अपंगांसाठी शिल्लक असलेला अनुशेष भरून काढण्यासाठी खास प्रयत्न करावेत अशा सूचना वेळोवेळी दिलेल्या आहेत. मा. मंत्री समाज कल्याण यांनीही विशेष भरती मोहिम जोमाने सुरू करण्याचा आदेश दिलेले आहेत म्हणून शासन असे आदेश देत आहे की, विहित प्रमाणानुसार जास्तीत जास्त अपंगांना त्यांना योग्य असलेल्या पदांवर लवकरात लवकर सामावून घेतले जाईल याकरिता

जास्तीत जास्त प्रयत्न करावेत. तसेच आपल्या विभागाच्या नियंत्रणाखालील विभाग प्रमुखांना त्यांच्या नियंत्रणाखाली असलेल्या शासकीय/निमशासकीय सेवेत वर्ग - ३ व वर्ग - ४ पदांवर अपंग असलेल्या योग्य व्यक्तिंना सेवेत सामावून घेण्याच्या दृष्टीने सूचना द्याव्यात व त्याबाबतचा अनुपालन अहवाल या विभागात दि. ३१-१०-१९९५ पर्यन्त पाठवावा.

३. शारीरिकदृष्ट्या अपंगांच्या सेवा भरतीस केंद्रीय कल्याण मंत्री, मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मा. मंत्री, समाज कल्याण यांनी विशेष महत्व दिलेले आहे हे लक्षात घेऊन सर्व मंत्रालयीन विभाग प्रमुखांनी, विभाग प्रमुखांनी व कार्यालय प्रमुखांनी यात विशेष जातीने लक्ष देऊन शारीरिकदृष्ट्या अपंग असलेल्या व्यक्तींचा अनुशेष पूर्णपणे लवकरात लवकर भरून काढण्यासाठी विशेष भरती मोहिम जोमाने राबविण्याची काळजी घ्यावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

सही/-(रत्नाकर गायकवाड)
सचिव, समाज कल्याण व क्रीडा

प्रति,

(१) प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मुळशाखा), मुंबई, (२) प्रबंधक, उच्च न्यायालय (अपिल शाखा), मुंबई, (३) प्रबंधक, लोकायुक्त व उपलोकायुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई, (४) सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई, (५) सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग, (६) सर्व जिल्हाधिकारी, (७) संचालक, सेवायोजन, मुंबई, (८) संचालक, समाज कल्याण, महाराष्ट्र राज्य पुणे, (९) सर्व मंत्री राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहायक, (१०) सर्व मंत्रालयीन विभाग, (११) निवड नस्ती, का. सुधार-२.

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १६७ दिनांक २९-१२-९५.

विषय : विशेष मागास प्रवर्गाकरिता शासनाचे निमशासकीय सेवेत आरक्षण.

संदर्भ : १) शासन निर्णय क्र.सीबीसी-१४९४/प्र.क्र.२३६/मावक-५, दिनांक ७-१२-१९९४.
२) प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक १४९, दिनांक १२-९-९५.
३) शासन निर्णय क्र.बीसीसी-१०९४/प्र.क्र.६८/९४/१६-ब, दिनांक १५ जून १९९५.
४) प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक १५८, दिनांक १-११-९५.

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १५८, दिनांक १-११-१९९५ अनुसार अनुक्रमांक ४-१ मध्ये उल्लेख केलेल्या कोळी व तत्सम जाती यामध्ये कोणत्या जाती उदा :- ''टोकरेकोळी'' ''महादेवकोळी'' जातींचा समावेश होता किंवा कसे याबाबत स्पष्ट आदेश आजपर्यंत शासनाकडून प्राप्त झालेला नाही. याबाबत स्वतंत्रपणे विचारणा करण्यात आली आहे. व सदर आदेश प्राप्त होताच त्याप्रमाणे कळविण्यात येईल.

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. साप्रवि/मावक/३/३२०१, दिनांक १-११-९५ अनुसार ज्या व्यक्तिंनी यापूर्वीच अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्राचे आधारे शासकीय, निमशासकीय सेवेत प्रवेश मिळवून पदोन्नती प्राप्त केलेली आहे अशा व्यक्तिंना पदावनत किंवा मंडळाच्या सेवेतून काढून टाकण्यात येऊ नये असे आदेश देण्यात आले आहेत.

दुसऱ्या शब्दात सांगायचे म्हणजे, ज्या व्यक्ति त्यांच्या विशिष्ट पोटजातीमुळे ''अनुसूचित जमाती'' या प्रवर्गात मोडतात त्याबद्दल कोणताही संदेह नसेल किंवा तसा विरोधी निर्णय नसेल अशाच व्यक्तिंना हा शासन निर्णय लागू राहील.

याबाबत असे स्पष्ट करण्यात येते की, ज्या व्यक्तिंचे जातीचे प्रमाणपत्र अवैध ठरविण्यात आले आहे त्यांच्या संबंधात सदर आदेश गैरलागू राहील. कारण, जातीचे प्रमाणपत्र अवैध ठरल्यानंतर सदर कर्मचारी अनुसूचित जमातीचा असल्याचा दावाच फोल ठरतो व म्हणून त्यांना हा शासन निर्णय लागू होणार नाही याची नोंद संबंधीत अधिकाऱ्यांनी अशा प्रकरणाबाबत कारवाई करताना घ्यावी.

याउपर या निर्णयाची अंमलबजावणी करताना काही शंका आल्यास/असल्यास मुख्यालयातील मागासवर्ग कक्षाकडून त्याबाबत स्पष्टीकरण मिळवून त्यानंतरच कारवाई करण्यात यावी.

हे परिपत्रक सदस्य (प्रशासन)/सचिव यांच्या मंजूरीने निर्गमित केले आहे.

सही/- संचालक (कर्मचारीवर्ग)

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १६८ दिनांक १-१-१९९६.

विषय : पर्यवेक्षी पदाचा अतिरिक्त कार्यभार सांभाळल्याबद्दल अतिकालीक भत्ता मिळणे बाबत..

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. ३१, दिनांक २१/१०/१९६९ अन्वये कोणती पदे व्यवस्थापकीय व पर्यवेक्षी, पर्यवेक्षी व अपर्यवेक्षी आहेत यासंबंधी सुस्पष्ट सूचना प्रसृत केल्या आहेत. अपर्यवेक्षी पदावरील कर्मचारी हे विहित कार्यालयीन वेळेपूर्वी किंवा वेळेनंतर अतिरिक्त काम केल्यास अतिकालीक कामाचा मोबदला मिळण्यास पात्र ठरतात.

अपर्यवेक्षी पद धारक (Non Supervisory) कर्मचाऱ्यास पर्यवेक्षी (Supervisory) पदाचा अतिरिक्त कार्यभार सांभाळावयास सांगितल्यास सेवा विनियम ३६ प्रमाणे सदर कर्मचारी पर्यवेक्षी पदाच्या वेतनश्रेणीतील किमान वेतनाच्या २०% इतकी रक्कम विशेष वेतन म्हणून मिळण्यास पात्र होतो. याबाबत काही क्षेत्रीय कार्यालयांनी अशी शंका उपस्थित केली आहे की, अपर्यवेक्षी पदावरील कर्मचारी हा पर्यवेक्षी पदाचा अतिरिक्त कार्यभार सांभाळत असल्याने तो अतिकालीक मोबदला मिळण्यास पात्र आहे किंवा कसे ? तसेच त्याने अतिकालीक वेळेमध्ये अपर्यवेक्षी पदाचे काम केल्यास त्याला अतिकालीक भत्ता मिळेल किंवा कसे ?

याबाबत असे स्पष्ट करण्यात येते की, ज्यावेळेस अपर्यवेक्षी पद धारण केलेला कर्मचारी पर्यवेक्षी पदाचा अतिरिक्त कार्यभार सांभाळतो तेव्हा तो सेवाविनियम क्र. ३६ प्रमाणे वेतन मिळण्यास पात्र होतो. याभुळे, त्याला पर्यवेक्षी पदाचे अधिकारही प्राप्त होतात व ते तो मंडळाचे कामकाज करण्यासाठी त्या काळात वापरत असतो. यामुळे, त्याला अपर्यवेक्षी पद धारण केल्याचे समजून अतिकालीक भत्ता देणे योग्य नाही.

वरीलप्रमाणे अतिकालीक भत्ता प्रकरणे प्रलंबित असल्यास व जेथे अपर्यवेक्षी पदधारक कर्मचाऱ्याला पर्यवेक्षी पदाचा अतिरिक्त कार्यभार सोपविला असेल ती वरील सूचनांप्रमाणे निकाली काढावीत.

सही/- संचालक (कर्मचारीवर्ग)

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १६९ दिनांक ५-१-१९९६.

विषय : सरळ सेवेतील वाढीव आरक्षण तसेच महिला आणि वेशेष मागास प्रवर्गाचे आरक्षण दर्शविणारी सुधारीत २०० बिंदू नामावली.

महाराष्ट्र शासनाने, शासन निर्णय क्रमांक बीसीसी-१०९४/३६०९/प्र.क्र.५६/९४/१६-ब, दिनांक १५-९-९५ अन्वये महिलांसाठी असलेले ३० टक्के आरक्षण आणि विशेष मागास प्रवर्गासाठी असलेले २ टक्के आरक्षण लक्षात घेउन त्याप्रमाणे भरतीसाठी आवश्यक सुधारीत ''२०० बिंदू नामावली'' तयार केली आहे. ती सोबतच्या परिशिष्टामध्ये जोडली आहे.

२. मंडल आयोगाच्या शिफारसी लक्षात घेऊन राज्य शासनाने सरळ सेवेमध्ये वाढीव आरक्षण अंतर्भूत असलेली ''२०० बिंदू नामावली'' शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीसीसी-१०९३/२१६७/सीआर-१४१/९३/१६-ब, दिनांक १८ जून १९९४ च्या शासन निर्णयाद्वारे निर्गमित केली असून त्या अनुषंगाने मंडळाच्या परिपत्रक क्रमांक साप्रवि/मावक/फा.क्र.५७/२०४०, दिनांक २२-७-९४ व परिपत्रक क्रमांक साप्रवि/मावक/फा.क्र.५७/२८८१, दिनांक ७-११-९४ अन्वये मंडळामध्ये अंमलबजावणी केलेली आहे.

३. शासन निर्णय, महिला व बालकल्याण विभाग क्रमांक संकीर्ण - १०९२/प्र.क्र.३६६/का-२, दिनांक २२ जून १९९४ अन्वये महिलांसाठी शासन सेवेत ३० टक्के आरक्षण ठेवल्याबाबतचे आदेश निर्गमित केले असून सदर आदेश दिनांक १-४-१९९४ पासून लागू करण्यात आले आहेत.

४. शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीसीसी-१९४/प्र.क्र.६८/९४/१६-ब, दिनांक १५ जून १९९५ अन्वये ''विशेष मागासप्रवर्गासाठी'' २ टक्के आरक्षणाची तरतूद दिनांक १३ जून १९९५ पासून लागू करण्यात आली आहे. प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक १४९, दिनांक १२-९-९५ अन्वये मंडळाने पदोन्नतीकरीता सुधारीत ५० बिंदू नामावली दिनांक १३ जून १९९५ पासून अंमलात आणली आहे.

५. नाशिक, धुळे, ठाणे, चंद्रपूर, गडचिरोली, कुलाबा (रायगड) व यवतमाळ या जिल्ह्यांकरिता अनुसूचित जमातीसाठी वेगळे वेगळे आरक्षण व बिंदू नामावली विहीत करण्यात आल्या आहेत. त्यांच्यासाठी सूधारीत ''२०० बिंदू नामावली'' शासनाकडून अद्याप प्राप्त झाली नाही. सुधारित ''२०० बिंदू नामावली'' शासनाकडून प्राप्त झाल्यानंतर पाठविण्यात येतील.

६. महिलांसाठी ३० टक्के आरक्षण दिनांक १-४-१९९४ पासून आणि विशेष मागास प्रवर्गासाठी आरक्षण दिनांक १३ जून १९९५ पासून लागू करण्याचे आदेश असले तरी सोबत जोडण्यात आलेल्या सुधारीत ''२०० बिंदू नामावली'' दिनांक १ जुलै १९९५ पासून लागू करावी असे शासनाचे आदेश आहेत. त्यानुसार कार्यवाही करावी.

७. महिला आरक्षण आणि विशेष मागास प्रवर्गासाठी असलेले आरक्षण लक्षात घेऊन दिनांक १ जुलै १९९५ पूर्वी कांही कार्यालयानी भरती केली असल्यास त्यांना या निर्ययामुळे बाधा येणार नाही. सदरहू सुधारीत २०० बिंदू नामावलीची सुरवात बिंदू क्रमांक १ पासून करावी. दिनांक ३० जून १९९५ रोजी पूर्वीच्या बिंदू नामावली प्रमाणे असलेला मागासवर्गीयांचा अनुशेष विचारात घ्यावा व बिंदू नामावली नोंदवहीमध्ये तशी अचूक नोंद दर्शविण्यात यावी.

सुधारीत ''२०० बिंदू नामावली'' दिनांक १ जुलै १९९५ पासून अंमलात आणावयाची आहे. तरी त्यानुसार, दिनांक १ जुलै १९९५ नंतर झालेल्या/होणाऱ्या भरतीकरिता सुधारीत २०० बिंदू नामावलीचा वापर करून अनुशेष काढण्यात यावा. सर्व क्षेत्रीय कार्यालयांनी व मुख्य कार्यालयातील संबंधीत नियुक्ती अधिकाऱ्यांनी उपरोक्त आदेशाची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करावी.

सही/- संचालक (कर्मचारीवर्ग)

सोबत : वरीलप्रमाणे (सुधारीत २०० बिंदू नामावली). (१) शासन सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक १०९४/३६०९/प्र.क्र.५६/९४/१६-ब, दिनांक १५ सप्टें १९९५. (२) शासन सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक बीसीसी-१०९३/प्र.क्र. ३६६/का-२, दिनांक २२ जून ९४.

सरळ भरतीची नमुनेवजा २०० बिंदू नामावली

अ.क्र.	पदे राखीव किंवा खुली आहेत	अ.क्र.	पदे राखीव किंवा खुली आहेत
१.	खुली	२२.	अनुसूचित जमाती
२.	अनुसूचित जाती	२३.	खुली (म)
३.	खुली	२४.	इतर मागासवर्ग
४.	अनुसूचित जमाती	२५.	खुली
५.	खुली (म)	२६.	इतर मागासवर्ग
६.	विमुक्त जाती (अ)	२७.	खुली
७.	खुली	२८.	अनुसूचित जाती
८.	भटक्या जमाती (ब)	२९.	खुली (म)
९.	खुली	३०.	इतर मागासवर्ग
१०.	भटक्या जमाती (क)	३१.	खुली
११.	खुली (म)	३२.	अनुसूचित जमाती (म)
१२.	भटक्या जमाती (ड)	३३.	अपंग (अंध)
१३.	विशेष मागास प्रवर्ग	३४.	इतर मागासवर्ग (म)
१४.	इतर मागासवर्ग	३५.	खुली (म)
१५.	खुली	३६.	अनुसूचित जाती
१६.	अनुसूचित जाती	३७.	खुली
१७.	खुली (म)	३८.	इतर मागासवर्ग (म)
१८.	अनुसूचित जाती (म)	३९.	खुली
१९.	खुली	४०.	इतर मागासवर्ग
२०.	इतर मागासवर्ग (म)	४१.	खुली (म)
२१.	खुली	४२.	अनुसूचित जाती (म)

अ.क्र.	पदे राखीव किंवा खुली आहेत	अ.क्र.	पदे राखीव किंवा खुली आहेत
४३.	खुली	७५.	खुली
४४.	अनुसूचित जमाती	७६.	अनुसूचित जाती
४५.	खुली	७७.	खुली
४६.	इतर मागासवर्ग	७८.	भटक्या जमाती (ब)
४७.	खुली (म)	७९.	खुली
४८.	अनुसूचित जाती	८०.	इतर मागासवर्ग
४९.	खुली	८१.	खुली
५०.	इतर मागासवर्ग	८२.	अनुसूचित जमाती
५१.	खुली	८३.	खुली
५२.	भटक्या जमाती (क)	८४.	भटक्या जमाती (क)
५३.	खुली (म)	८५.	खुली (म)
५४.	अनुसूचित जाती	८६.	अनुसूचित जाती (म)
५५.	खुली	८७.	खुली
५६.	अनुसूचित जमाती	८८.	विमुक्त जाती (अ) (म)
५७.	खुली	८९.	खुली
५८.	इतर मागासवर्ग	९०.	इतर मागासवर्ग (म)
५९.	खुली (म)	९१.	खुली (म)
६०.	इतर मागासवर्ग (म)	९२.	अनुसूचित जाती
६१.	खुली	९३.	खुली
६२.	अनुसूचित जाती (म)	९४.	इतर मागासवर्ग
६३.	विशेष मागास प्रवर्ग	९५.	खुली
६४.	विमुक्त जाती (अ)	९६.	भटक्या जमाती (ड) (म)
६५.	अपंग (मुक-बधीर)	९७.	खुली (म)
६६.	इतर मागासवर्ग	९८.	इतर मागासवर्ग
६७.	खुली (म)	९९.	अपंग (अस्थीव्यंग)
६८.	अनुसूचित जमाती (म)	१००.	अनुसूचित जाती
६९.	खुली	१०१.	खुली
७०.	अनुसूचित जाती	१०२.	अनुसूचित जमाती
७१.	खुली	१०३.	खुली (म)
७२.	इतर मागासवर्ग	१०४.	विमुक्त जाती (अ)
७३.	खुली (म)	१०५.	खुली
७४.	इतर मागासवर्ग (म)	१०६.	भटक्या जमाती (ब) (म)

अ.क्र.	पदे राखीव किंवा खुली आहेत	अ.क्र.	पदे राखीव किंवा खुली आहेत
१०७.	खुली	१३९.	खुली
१०८.	भटक्या जमाती (क) (म)	१४०.	इतर मागासवर्ग (म)
१०९.	खुली (म)	१४१.	खुली (म)
११०.	भटक्या जमाती (ड)	१४२.	भटक्या जमाती (क)
१११.	खुली	१४३.	खुली
११२.	इतर मागासवर्ग	१४४.	अनुसूचित जमाती
११३.	विशेष मागास प्रवर्ग	१४५.	खुली
११४.	अनुसूचित जमाती (म)	१४६.	इतर मागासवर्ग
११५.	खुली (म)	१४७.	खुली (म)
११६.	इतर मागासवर्ग (म)	१४८.	अनुसूचित जाती
११७.	खुली	१४९.	खुली
११८.	इतर मागासवर्ग	१५०.	इतर मागासवर्ग
११९.	खुली	१५१.	खुली
१२०.	अनुसूचित जमाती (म)	१५२.	इतर मागासवर्ग (म)
१२१.	खुली (म)	१५३.	खुली (म)
१२२.	अनुसूचित जाती	१५४.	अनुसूचित जाती (म)
१२३.	खुली	१५५.	खुली
१२४.	इतर मागासवर्ग	१५६.	अनुसूचित जमाती (म)
१२५.	खुली	१५७.	खुली
१२६.	अनुसूचित जाती	१५८.	भटक्या जमाती (ब)
१२७.	खुली (म)	१५९.	खुली (म)
१२८.	इतर मागासवर्ग (म)	१६०.	इतर मागासवर्ग
१२९.	खुली	१६१.	खुली
१३०.	अनुसूचित जमाती	१६२.	अनुसूचित जाती
१३१.	खुली	१६३.	विशेष मागास प्रवर्ग (म)
१३२.	इतर मागासवर्ग	१६४.	विमुक्त जाती (अ)
१३३.	अपंग (अंध)	१६५.	अपंग (मुक-बधीर)
१३४.	अनुसूचित जाती (म)	१६६.	इतर मागासवर्ग
१३५.	खुली (म)	१६७.	खुली
१३६.	भटक्या जमाती (ब) (म)	१६८.	अनुसूचित जमाती
१३७.	खुली	१६९.	खुली
१३८.	अनुसूचित जाती	१७०.	अनुसूचित जाती

अ.क्र.	पदे राखीव किंवा खुली आहेत	अ.क्र.	पदे राखीव किंवा खुली आहेत
१७१.	खुली	१८६.	भटक्या जमाती (क) (म)
१७२.	भटक्या जमाती (क)	१८७.	खुली
१७३.	खुली (म)	१८८.	विमुक्त जाती (अ) (म)
१७४.	इतर मागासवर्ग (म)	१८९.	खुली
१७५.	खुली	१९०.	इतर मागासवर्ग
१७६.	इतर मागासवर्ग	१९१.	खुली
१७७.	खुली	१९२.	अनुसूचित जाती
१७८.	अनुसूचित जाती (म)	१९३.	खुली
१७९.	खुली (म)	१९४.	इतर मागासवर्ग
१८०.	इतर मागासवर्ग	१९५.	खुली
१८१.	खुली	१९६.	इतर मागासवर्ग
१८२.	अनुसूचित जमाती	१९७.	खुली
१८३.	खुली	१९८.	भटक्या जमाती (ड) (म)
१८४.	अनुसूचित जाती	१९९.	अपंग (अस्थी व्यंग)
१८५.	खुली (म)	२००.	इतर मागासवर्ग

टिप : (म) म्हणजे महिलांसाठी राखीव.

महिलांसाठी ३०% आरक्षण ठेवण्यात आलेले असून त्या त्या प्रवर्गात त्याचा टक्केवारीनुसार अंतर्भाव करण्यात आला आहे :-

आरक्षणाची टक्केवारी		२०० बिंदूतील एकूण बिंदू
अनुसूचित जाती	१३%	२६
अनुसूचित जमाती	७%	१४
विमुक्त जाती (अ)	३%	६
भटक्या जमाती (ब)	२.५%	५
भटक्या जमाती (क)	३.५%	७
भटक्या जमाती (ड)	२%	४
इतर मागासवर्ग	१९%	३८
विशेष मागास प्रवर्ग	२%	४
खुला प्रवर्ग	४८%	९६
	१००	२००

सरळ सेवेतील वाढीव आरक्षण तसेच महिला आणि विशेष मागास प्रवर्गाचे आरक्षण दर्शविणारी सुधारित २०० बिंदू नामावली.

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग,

शासन निर्णय क्र. बीसीसी-१०९४/३६०९/प्र.क्र.५६/९४/१६ ब,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक १५ सप्टेंबर, १९९५.

संदर्भ : **१) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र. बीसीसी-१०९३/२१६७/सीआर-१४१/९३/१६ ब, दिनांक १८ जून, १९९४.**

२) शासन निर्णय, महिला व बाल कल्याण विभाग, क्र. संकीर्ण-१०९२/प्र.क्र. ३६६/का-२, दिनांक २२ जून, १९९४.

३) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र. बीसीसी-१०९४/प्र.क्र. ६८/९४/१६ ब,/ दिनांक १५ जून, १९९५.

४) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र. बीसीसी-१०९४/प्र.क्र. ६८/९४/१६ ब,/ दिनांक ३ जुलै, १९९५.

शासन निर्णय

१. मंडल आयोगाच्या शिफारशी लक्षात घेऊन राज्य शासनाने सरळ सेवेमध्ये वाढीव आरक्षण अंतर्भूत असलेली २०० बिंदू नामावली उपरोक्त संदर्भ क्र. (१) येथे नमूद केलेल्या दिनांक १८ जून, १९९४ च्या शासन निर्णयाद्वारे निर्गमित केली आहे.

२. उपरोक्त संदर्भ क्र. २ अन्वये महिलांसाठी शासन सेवेत ३०% आरक्षण ठेवण्याबाबतचे आदेश महिला व बाल कल्याण विभागाने निर्गमित केले आहेत. सदर आदेश दिनांक १-४-१९९४ पासून लागू करण्यात आले आहेत.

३. उपरोक्त संदर्भ क्र. ३ मध्ये नमूद केलेल्या दिनांक १५ जून, १९९५ च्या शासन निर्णयाद्वारे विशेष मागास प्रवर्गासाठी २% आरक्षणाची तरतूद करण्यात आली आहे. सदर आरक्षणाची तरतूद दिनांक १३ जून, १९९५ पासून लागू होईल असे उपरोक्त संदर्भ क्र. ४ येथे नमूद केलेल्या दिनांक ३ जुलै, १९९५ च्या आदेशांमध्ये नमूद करण्यात आले आहे.

४. महिलांसाठी असलेले ३०% आरक्षण आणि विशेष मागास प्रवर्गासाठी असलेले आरक्षण लक्षात घेऊन ते आरक्षण अंतर्भूत करून भरतीसाठी असलेली २०० बिंदू नामावली सुधारित करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचारधीन होता. आता याबाबत साकल्याने विचार करून महिला व विशेष मागास प्रवर्गासाठी असलेले आरक्षण अंतर्भूत करून सुधारित २०० बिंदू नामावली तयार करण्यात आली असून, ती सोबतच्या परिशिष्टामध्ये जोडली आहे.

५. वर नमूद केल्यानुसार महिलांचे आरक्षण दिनांक १ एप्रिल, १९९४ आणि विशेष मागास प्रवर्गाचे आरक्षण दिनांक १३ जून, १९९५ पासून लागू करण्याचे आदेश असले तरी, सोबतच्या परिशिष्टात जोडण्यात आलेली बिंदू नामावली दिनांक १ जुलै, १९९५ पासून अंमलात / लागू करावी.

६. शासकीय कार्यालयांनी महिला आरक्षण आणि विशेष मागास प्रवर्गासाठी असलेले आरक्षण लक्षात घेऊन दिनांक १ जुलै, १९९५ पूर्वी कांही कार्यवाही केली असल्यास त्यास या निर्णयामुळे बाधा येणार नाही. सदरहू सुधारित बिंदू नामावलीची सुरूवात बिंदू क्र. १ पासून करावी. दिनांक ३० जून, १९९५ रोजी पूर्वीच्या बिंदू नामावलीप्रमाणे असलेला मागासवर्गीयांचा अनुशेष विचारात घ्यावा.

७. हे आदेश महिला व बालकल्याण विभागाच्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

के. सी. श्रीवास्तव,
प्रधान सचिव (सेवा).

प्रति,

राज्यपाल यांचे सचिव,
मुख्यमंत्र्यांचे सचिव,
सर्व मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
मुख्य सचिव/अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग,
सर्व विभागीय आयुक्त,
सर्व जिल्हाधिकारी,
सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
* प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ शाखा, मुंबई,
* प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा, मुंबई
* प्रबंधक, लोकायुक्त आणि उपलोकायुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई,
* सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
सचिव, सर्व प्रादेशिक निवड मंडळे,
सचिव, राज्य निवड मंडळ,
संचालक, समाजकल्याण, पुणे,
आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक,
संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे,
संचालक, सेवायोजन, मुंबई,
सर्व मंत्रालयीन विभागाच्या अधिपत्याखालील विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख,
सर्व मंत्रालयीन विभाग,
सामान्य प्रशासन विभागातील सर्व कार्यासने,/ निवड नस्ती.
* पत्राने.

शासकीय, निमशासकीय व शासन अनुदानित संस्थामधील सेवांमध्ये भरतीसाठी महिलांकरिता ३०% जागा आरक्षित ठेवणे बाबत...

महाराष्ट्र शासन

महिला व बालकल्याण विभाग,

शासन निर्णय क्र.संकीर्ण १०९३/प्र.क्र.३६६/का-२,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक २२ जून, १९९४.

प्रस्तावना :-

समाजाच्या सर्व क्षेत्रांतील स्त्रियांचे संरक्षण व विकास आणि एकंदरीत स्त्रियांचा समाजातील दर्जा, उंचावणे या गोष्टींना राज्य शासन तसेच केंद्र शासन बरेच महत्व देत आहे. या दृष्टीकोनातून केंद्र शासनाने मानव संसाधन विकास मंत्रालयामध्ये महिला व बालकल्याण हा स्वतंत्र विभाग निर्माण केलेला आहे. त्याच धर्तीवर राज्यात महिला व बालकल्याण विभाग स्थापन करण्यात आलेला आहे. जीवनाच्या प्रत्येक क्षेत्रात स्त्रियांना दिला जाणारा असमान दर्जा आणि अन्यायाची वागणूक त्याचप्रमाणे संविधानाच्या व स्त्रियांचे कल्याण व संरक्षण यासंबंधीच्या इतर कायद्यातील तरतुदींचा केला जाणारा भंग यामुळे जागरूकतेने देखरेख ठेवण्याचे काम पार पाडण्यासाठी तसेच स्त्रियांची गाऱ्हाणी दूर करणे अधिक सुलभ होण्यासाठी केंद्र शासनाने ''राष्ट्रीय महिला आयोगाची'' स्थापना केलेली आहे. या राष्ट्रीय महिला आयोगाच्या धर्तीवर राज्य शासनानेही महाराष्ट्र राज्य महिला आयोगाची स्थापना केलेली आहे. स्वातंत्र्य मिळाल्यापासून आजतागायत स्त्रियांच्या उन्नतीसाठी बऱ्याच उपाययोजना केलेल्या आहेत. संविधानामध्येही तशी तरतूद करण्यात आलेली आहे. परंतु याचा फारसा फायदा समाजातील महिलांना झाला असे दिसून येत नाही. स्वातंत्र्य प्राप्तीनंतर समाजातील इतर कमकुवत घटकांप्रमाणे स्त्रियांच्या उन्नतीसाठी विशेष काही केले जाईल अशी धारणा होती. केंद्र शासनाने, राज्य शासनाने बऱ्याच उपाययोजना केलेल्या आहेत. तरी सुध्दा महिलांवर होणारे अत्याचार, हुंडाबळी, स्त्रियांची आर्थिक पिळवणूक, आर्थिक दर्जा, साक्षरतेचे प्रमाण व अपुऱ्या आरोग्य सुविधा, महिलांचा छळ इत्यादि अद्याप सुरू आहे. याचे मूळ कारण स्त्रिया या स्वत:च्या पायावर उभ्या नाहीत असे दिसून येते. तिची आर्थिक स्थिती सुधारणे आवश्यक आहे. त्यामुळे महिलांना पुरूषांच्या बरोबरीने संधी देणे अपेक्षित असले तरी प्रत्यक्षात तसे घडले नाही. त्यामुळे संविधानाने दिलेल्या मूलभूत हक्कांच्या अनुरोधानेच महिलांच्या उन्नतीसाठी शासकीय व निमशासकीय नोकरीत महिलांसाठी आरक्षण उपलब्ध करून देणे गरजेचे ठरते.

निर्णय

वर नमूद केलेली परिस्थिती विचारात घेऊन शासकीय, निमशासकीय व शासन अनुदानित संस्था यांच्या सेवेत नियुक्तीसाठी महिलांकरिता जागा राखीव ठेवण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. याबाबत विचाराअंती शासनाने असा निर्णय घेतला आहे की, शासकीय, निमशासकीय व शासन अनुदानित संस्था यांच्या सेवेत नियुक्तीसाठी अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती व भटक्या जमाती, इतर मागासवर्गीय, माजी सैनिक, प्रकल्पग्रस्त व्यक्ती व शारीरिक दृष्ट्या अपंग व्यक्ती यांचेकरिता ज्या जागा राखीव ठेवल्या आहेत त्या जागापैकी त्या त्या प्रवर्गातील महिलांसाठी ३०% जागा राखीव ठेवण्यात याव्यात. तथापि, जेथे माजी सैनिक प्रवर्गातील महिला उपलब्ध नसतील तेथे इतरत्र अदलाबदल न करता व ते आरक्षण पुढे न ओढता वीरपत्नी (माजी सैनिकाची पत्नी) परित्यक्ता महिला, निराधार महिला व तरूण विधवा यांच्याकरिता वापरण्यात यावे. याशिवाय ज्या जागा खुल्या प्रवर्गासाठी उपलब्ध राहतील त्या जागांपैकी ३०% जागा महिलांसाठी राखीव ठेवण्यात याव्यात.

२. वर परिच्छेद १ मध्ये नमूद केल्यानुसार महिलांसाठी आरक्षण विहीत करण्यात आल्यानंतर जर संबंधित प्रवर्गामध्ये महिला उमेदवार उपलब्ध होत नसतील तर या आरक्षणासाठी मागासवर्गीयांचे बाबतीत ५ वर्षापर्यन्त, अपंगाच्या बाबतीत ३ वर्षापर्यन्त व माजी सैनिकांच्या बाबतीत १ वर्षापर्यन्त अनुशेष पुढे चालू ठेवण्यात यावा. खुल्या प्रवर्गातील महिलांचा अनुशेष ३ वर्षापर्यन्त पुढे चालू ठेवण्यात यावा. प्रकल्पग्रस्तांच्या बाबतीत सदर तरतूद लागू होणार नाही. सदरहू अनुशेष भरण्याबाबत संबंधित कालावधीत सतत पाठपुरावा करून महिला उमेदवार उपलब्ध होत नसतील तर हे आरक्षण इतरत्र अदलाबदल न करता त्याच प्रवर्गातील पुरूष उमेदवारामार्फत भरण्यात यावे.

३. खुल्या प्रवर्गातील महिलांसाठी असलेले ३०% आरक्षण शासकीय, निमशासकीय व शासन अनुदानित संस्था यांच्या सेवेतील वर्ग-१ च्या महिला अधिकारी, महिला प्रोफेशनल्स, दोन वेळा मुदत (टर्म) पूर्ण झालेल्या महिला विधीमंडळ सदस्या, महिला संसद सदस्या, तसेच क्रीमीलेअर प्रवर्गातील कुटुंबातील महिला सदस्यांच्या कुटुंबियांना हे आरक्षण अनुज्ञेय असणार नाही.

४. महिलांसाठी विहित करण्यात आलेले ३०% आरक्षण हे फक्त सरळसेवा भरतीकरिता अनुज्ञेय राहील.

५. शासकीय, निमशासकीय सेवेतील अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती व भटक्या जमाती, इतर मागासवर्गीय, माजी सैनिक व प्रकल्पग्रस्त व्यक्ती या प्रवर्गातील महिलांच्या आरक्षणाची अंमलबजावणी सामान्य प्रशासन विभागामार्फत करण्यात यावी.

६. शारीरिक दृष्ट्या अपंगांसाठीच्या प्रवर्गातील महिलांच्या आरक्षणाची अंमलबजावणी समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभागामार्फत करण्यात यावी.

७. खुल्या प्रवर्गातील महिलांसाठी असलेल्या आरक्षणाची अंमलबजावणी महिला व बालकल्याण विभागामार्फत करण्यात यावी.

८. सामान्य प्रशासन विभागामार्फत मागासवर्गीयांच्या आरक्षणासाठी जी बिंदू नामावली ठेवण्यात आलेली आहे. त्या बिंदू नामावलीमध्ये त्या त्या प्रवर्गातील महिलाच्या आरक्षणाबाबत सामान्य प्रशासन विभागामार्फत बिंदू निश्चित करण्यात यावेत.

९. मागासवर्गीयांचे आरक्षण व इतर आरक्षणाबाबत भरतीसाठी जे नियम, अटी व शर्ती आहेत, तेच नियम, अटी व शर्ती त्या त्या प्रवर्गातील महिलांसाठीच्या आरक्षणाबाबतही लागू होतील.

१०. हे आदेश दिनांक १ एप्रिल, १९९४ पासून अंमलात येतील.

११. हा शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभागाच्या व समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभागाच्या सहमतीने सामान्य प्रशासन विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक : ६७७/प्रससे, दिनांक ३० एप्रिल, १९९४ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

शि. चिं. मोरे,
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

मा. राज्यपाल यांचे सचिव,

मा. मुख्यमंत्र्यांचे सचिव,

सर्व मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,

प्रबंधक, मूळ न्याय शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई,
प्रबंधक, लोकायुक्त आणि उपलोकआयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई,
सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
सर्व मंत्रालयीन विभाग,
सर्व मंत्रालयीन विभागाच्या अधिपत्याखालील सर्व कार्यालये,
सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
सर्व महानगरपालिका,
सर्व नगरपालिका,
सर्व शासन अनुदानित संस्था,
निवड नस्ती कार्यासन-२.

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १७० दिनांक ८-१-१९९६.

विषय : अनुसूचित जमाती/अनु. जाती, विमुक्त व भटक्या जमाती आणि इतर मागासवर्गीय यांच्या जातीच्या प्रमाणपत्रांची तपासणी व अपीलाची तरतूद.

मागासवर्गीयांच्या शंकास्पद असणाऱ्या जातीच्या प्रमाणपत्रांची वैधता तपासून घेण्यासाठी व त्या प्रकरणांवर संबंधितांकडून दाखल केल्या जाणाऱ्या अपीलांबाबत निर्णय घेणारे सक्षम प्राधिकारी यांचा तपशील शासनाने निर्णय क्र.सीबीसी/२८१८ (२९१)-१०. दि. २३/१/१९८५, (२) सीबीसी-१८६४ (३९२)/डी-१०, दि. ८/३/१९८५ आणि सीबीसी-१८६४/गोप-५९२/(१९९९)/बीसीडब्ल्यू-५, दि. १४/३/१९८५ प्रमाणे कळविला होता. शासनाचे उपरोक्त निर्णय मंडळाने सुधारपत्र क्र. १७२ दि. २३/७/१९८५ (साधारण स्थायी आदेश क्र. ११२, दि. १२/२/ १९६२) अन्वये कार्यकारी अभियंता व तत्सम स्तरापर्यंत अंमलबजावणीसाठी निगर्मित केले आहेत.

शासनाने आता निर्णय क्र. एसटीसी-१८९३/प्र.क्र.१३/का-१०, दि. १७/७/९३ अनुसार असे आदेश दिले आहेत की, अनुसूचित जमातीच्या कर्मचाऱ्यांना/उमेदवारांना त्यांच्या जातीच्या प्रमाणपत्राबाबत संबंधित अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीकडून प्राप्त होणाऱ्या निर्णयाविरूध्द अपील करण्याची तरतूद शासनाचा उपरोक्त निर्णय निगर्मित झालेल्या दिनांकापासून काढून टाकण्यात आली आहे. संबंधित तपासणी समितीने दिलेला निर्णय यापुढे अंतिम राहील.

अनुसूचित जमातीखेरीज अन्य मागासवर्गीय घटकांच्या प्रकरणी अपीलाची तरतूद पूर्वीप्रमाणेच आहे.

शासनाच्या वरील निर्णयाची प्रत माहिती व कार्यवाहीसाठी सोबत जोडली आहे.

सही/- सदस्य (प्रशासन)/सचिव.

सहपत्र : शासन निर्णय क्र. एसटीसी-१८९३/प्र.क्र.१३/का-१०, दि. १७ जुलै, १९९३

प्रमाणपत्र तपासणी समितीने दिलेल्या निर्णयाविरूध्द अपर आयुक्त, महसूल विभाग/अपर आयुक्त, आदिवासी विकास यांचेकडे अपिल दाखल करण्याची तरतूद रद्द करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

आदिवासी विकास विभाग,

मंत्रालय विस्तार भवन, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२,
शासन निर्णय क्र. एसटीसी-१८९३/प्र.क्र.१३/का-१०
दिनांक : १७ जुलै, १९९३.

वाचा :-

१. शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. सीबीसी-१६८०/४३६६९/का.५, दि. २९/१०/८०.
२. शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग क्र. सीबीसी १६८४/२८१८(२९१) का. ११, दि. २३-१-८५.
३. शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग क्र. सीबीसी १६८४/३९२/का. ११, दिनांक ८-३-८५.
४. शासन परिपत्रक,आदिवासी विकास विभाग क्र.सीबीसी १६८५/२७५२/(४६१)/का.१०,दि.१०-७-८५.
५. शासन परिपत्रक, आदिवासी विकास विभाग क्र. सीबीसी १६८५/९६७५/६३६/का.१०, दि.१८-१-८६.
६. शासन निर्णय क्र.आदिवासी विकास विभाग क्र.सीबीसी-१०८०/११०२५/६२९/का-१०,दि.११-७-८६.
७. शासन परिपत्रक, आदिवासी विकास विभाग क्र. सीबीसी १०८५/९६७५/६३६/का.१०, दि.१२-९-८६.
८. शासन निर्णय,आदिवासी विकास विभाग क्र.सीबीसी-१०८६/१२०२५/(१०३)/का.१०,दि.१०-२-८७.
९. शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग क्र.एसटीसी-१६९२/६६१६/४४/का.१०, दि.११-३-९२.
१०. शासन निर्णय,आदिवासी विकास विभाग क्र.एसटीसी-१०९०/२३९४२/(१८६)/का.१०,दि. ३-६-९२.

प्रस्तावना :-

वैद्यकीय/अभियांत्रिकी इत्यादी महाविद्यालयांतील अनुसूचित जमातीसाठी राखीव असणाऱ्या जागांवर प्रवेश घेवू इच्छिणाऱ्या अनुसूचित जमातीच्या उमेदवारांच्या जाती प्रमाणपत्रांची तपासणी अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीने केल्यानंतर या निर्णयाविरूध्द अपर आयुक्त, आदिवासी विकास नाशिक, नागपूर, अमरावती, ठाणे यांचेकडे अपिल प्राधिकारी म्हणून आणि सेवा विषयक व तत्सम बाबतीतील अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीच्या निर्णया विरूध्दचे अपील संबंधीत महसूल विभागातील अपर आयुक्त, यांचेकडे अपील प्राधिकारी म्हणून सादर करता येतील असे उपरोक्त निर्णय क्र. ३ व ९ अन्वये देण्यात आले होते. सदरहू शासन निर्णयात निर्देशित केलेले अपील प्राधिकारी त्यावर निर्णय देतील असेही त्या आदेशात नमूद करण्यात आले होते. तथापि, विभागीय आयुक्त, महसूल विभाग, अपर आयुक्त, महसुल विभाग व अपर आयुक्त, आदिवासी विकास यांचेकडे कामाचा व्याप वाढल्याने त्यांना अपील प्रकरणांत ठराविक कालमर्यादित निर्णय देणे शक्य होत नाही असे दिसून आले आहे. तसेच आता शासनाने अनुसूचित जमातीच्या उमेदवारांच्या जातीच्या प्रमाणपत्रांची तपासणी शिघ्र गतीने व्हावी यासाठी पुणे व्यतिरिक्त नाशिक व नागपूर येथे शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग क्र. एसटीसी-१०९०/२३९४२/(१८६)/का. १०, दिनांक ३ जून १९९२. अन्वये अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समित्यांची

स्थापना केली आहे. त्या समित्यांच्या स्थापनेमुळे व या समित्यांवर प्रशिक्षीत व तज्ञ सभासद असल्यामुळे विभागीय आयुक्त (महसूल विभाग), अपर आयुक्त महसूल विभाग व अपर आयुक्त, आदिवासी विकास यांचेकडे अपील करण्याची जी तरतूद ठेवण्यात आली होती ती तरतूद यापुढेही चालू ठेवण्याची आवश्यकता वाटत नसल्याने सदरहू अपीलांची तरतूद काढून टाकावी, याबाबतचा प्रश्न शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :-

शासन आता याबाबत असे आदेश देत आहे की वैद्यकीय व अभियांत्रिकी महाविद्यालयात प्रवेश तसेच सेवाविषयक बाबीत अनुसूचित जमातीच्या दाव्याप्रकरणी अनुसूचित जमातीच्या जाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीने दिलेल्या निर्णयाविरूध्द अपील प्राधिकाऱ्यांकडे अपील करण्याची तरतूद सदरहू शासन निर्णय निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून काढून टाकण्यात येत आहे. संबंधित तपासणी समितीने दिलेला निर्णय यापुढे अंतीम राहील.

२. पुढे आणखी असेही आदेश देण्यात येत आहेत की, अपील प्राधिकाऱ्यांकडे हा शासन निर्णय निर्गमित होण्याच्या तारखेपर्यंत दाखल झालेली अनुसूचित जमातीच्या जातीच्या प्रमाणपत्रांच्या दाव्यांची अपील प्रकरणे हे आदेश निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून तीन महिन्यांच्या कालावधीत त्यांनी निकाली काढावीत व त्याबाबतचा अहवाल शासनास तात्काळ पाठवावा.

३. शासन निर्णय दि. २९-१०-८० च्या परिच्छेद क्र. ६ नुसार एखाद्या व्यक्तीने अनुसूचित जमातींना जातीची प्रमाणपत्रे देण्यास सक्षम असलेल्या अधिकाऱ्याने प्रमाणपत्र देण्यास नकार दिल्या प्रकरणी सादर केलेले अपील विचारात घेऊन याबाबत निर्णय देण्याचे तसेच अनुसुचित जमातीच्या नसलेल्या व्यक्तीना अनुसूचित जमातीचे जातीचे प्रमाणपत्र देण्यात आल्याबाबतच्या तक्रारी वा आक्षेप याबाबत चौकशी करून निर्णय देण्याचे जे अधिकार संबंधित विभागीय आयुक्तांना दिलेले आहेत ते यापुढेही कायम राहतील.

५. हे आदेश तात्काळ अंमलात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही/- ध. सं व्हटकर
उपसचिव

प्रति,

संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, महाराष्ट्र राज्य पुणे-१,
संचालक, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक.
सर्व विभागीय आयुक्त,
अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक/नागपूर / अमरावती / ठाणे. /
प्रबंधक, मूळ न्यायशाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई (पत्राने),
प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा, मुंबई (पत्राने),
संचालक, केंद्र सरकार, गृह मंत्रालय, नवी दिल्ली (पत्राने),
सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई (पत्राने),
सर्व जिल्हाधिकारी,
सर्व जिल्हा दंडाधिकारी,
सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषदा.

सर्व मंत्रालयीन विभाग,
मंत्रालयाच्या निरनिराळ्या विभागा खालील सर्व विभाग प्रमुख,
अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, नागपूर/नाशिक/पुणे.,
प्रत माहितीसाठी अग्रेषित :-
मुख्यमंत्र्यांचे सचिव,
खाजगी सचिव, मंत्री, आदिवासी विकास.,
खाजगी सचिव, मंत्री, समाजकल्याण
स्वीय सहाय्यक, राज्यमंत्री, आदिवासी विकास.,

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १७१ दिनांक ११-१-९६.

विषय : प्रकल्पांतर्गत परदेश प्रशिक्षणात जाऊन आलेल्या अधिकाऱ्यांची प्रकल्पाबाहेर बदली न करण्याबाबत.

प्रकल्पांतर्गत परदेशात प्रशिक्षण घेऊन आलेल्या अधिकाऱ्यांना किमान एक ते दीड वर्ष प्रकल्पाशी संबंधीत असलेल्या पदावरून बदली करू नये तसेच प्रकल्पांतर्गत परदेश प्रशिक्षणासाठी अधिकाऱ्याची शिफारस करताना संबंधीत विभागानी अशाच अधिकाऱ्याची शिफारस करावी की ज्यांची किमान ३ वर्षाची सेवा उपलब्ध आहे. अशा सूचना महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभाग परिपत्रक क्र. टीआरएन-११९५/प्र.क्र.१४७/९५/१२-अ, दिनांक १७ ऑक्टोबर १९९५ अनुसार प्रसृत केल्या आहेत. (प्रत जोडली आहे)

सर्व मुख्य अभियंते तत्सम व त्यावरील अधिकाऱ्यांनी वरील शासन निर्णयाप्रमाणे मंडळातील प्रकल्पांतर्गत परदेश प्रशिक्षणासाठी अधिकाऱ्यांची शिफारस करताना त्यांची सेवा प्रकल्पासाठी उपयोगात आणताना शासनाच्या उपर्युक्त निर्णयाची तंतोतंत अंमलबजावणी करावी.

सोबत : शासन परिपत्रक. सही/- संचालक (कर्मचारीवर्ग)

प्रकल्पांतर्गत परदेश प्रशिक्षणास जाऊन आलेल्या
अधिकाऱ्यांची प्रकल्पाबाहेर बदली न करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
समान्य प्रशासन विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक: टिआरएन-११९५/प्र.क्र. १४७/९५/१२-अ,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२,
दिनांक : १७ ऑक्टोबर, १९९५.

परिपत्रक :-

विविध प्रकल्पांतर्गत संबंधित विषयाचे अधिक ज्ञान मिळावे यासाठी प्रकल्पाशी संबंधित काही अधिकाऱ्यांना परदेशी प्रशिक्षणासाठी पाठविले जाते. बहुतांशी प्रशिक्षणाचा खर्च प्रकल्पांतर्गत तरतुदीतून केला जातो. ओघानेच सदर प्रशिक्षणाचा लाभ त्याच प्रकल्पाकरिता मिळणे अपेक्षित असते. परंतु काही प्रकरणात असे निदर्शनास आले आहे की, प्रकल्पाच्या संबंधात प्रशिक्षण घेऊन आल्यानंतर अधिकाऱ्यांची प्रकल्पाच्या कामावरून अन्यत्र बदली केली जाते.

त्यामुळे ओघानेच प्रशिक्षणाद्वारे संपादिलेल्या ज्ञानाचा प्रकल्पास लाभ होत नाही. हे टाळण्याच्या दृष्टीने शासन असे आदेश देत आहे की,

''एखाद्या प्रकल्पांतर्गत परदेश प्रशिक्षणासाठी अधिकाऱ्यांची शिफारस करताना संबंधित विभागांनी अशाच अधिकाऱ्यांची शिफारस करावी की, ज्यांची किमान ३ वर्षाची शासकीय सेवा उपलब्ध आहे आणि प्रशिक्षणावरून परत आल्यानंतर बदलीच्या सर्वसाधारण मार्गदर्शक तत्वांच्या दृष्टीने ज्यांची पुढील १/१½ वर्षात संबंधित प्रकल्पाशी संबंधित पदावरून अन्यत्र बदली होण्याची शक्यता नाही.''

वरील मार्गदर्शक तत्व सर्व विभागांनी प्रशिक्षणासंबंधी प्रस्ताव हाताळताना कटाक्षाने लक्षात घ्यावे व त्याची पूर्तता होत असल्याचे प्रत्येक प्रस्तावात विनिर्दिष्टपूर्व नमूद करावे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

सही/- (मनुकुमार श्रीवास्तव)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति :-
प्रशिक्षण समन्वयक, सर्व मंत्रालयीन विभाग.

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १७२ दिनांक २९-१-९६.

विषय : नियत वयोमानानुसार सेवा निवृत्त होणाऱ्या शासकीय कर्मचाऱ्यांना सेवानिवृत्तीनंतर शासन सेवेत पुनर्नियुक्ती देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र. आरईएमऊ-१५९५/प्र.क्र.४८/९५/१३, दिनांक ९ नोव्हेंबर १९९५ अन्वये नियत वयोमानानुसार सेवा निवृत्त होणाऱ्या शासकीय कर्मचाऱ्यांना सेवानिवृत्तीनंतर शासन सेवेत पुनर्नियुक्ती देण्याबाबत सूचना प्रसृत केल्या आहेत. या शासन निर्णयाचे काटेकोरपणे पालन करावे असे उद्योग व ऊर्जा व कामगार विभाग यांनी त्यांचे पत्र क्र. आयएलई-१०९५/३०२०/प्रशासन-३, दिनांक २३-११-९५ अन्वये कळविले आहे. सदर निर्णयाच्या प्रती सोबत जोडत आहे.

कार्यकारी अभियंता, तत्सम व त्यावरील सर्व अधिकाऱ्यांना कळविण्यात येते की त्यांनी वरील शासन निर्णयाचे काटेकोरपणे पालन करावे

सोबत : सहपत्र.

सही/- संचालक (कर्मचारीवर्ग)

क्र.आयएलई-१०९५/३०२०/प्रशासन-३
उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग,
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.
दिनांक : २३-११-९५.

प्रति,

(१) विकास आयुक्त (उद्योग) मुंबई,
(२) संचालक, शासकीय मुद्रण व लेखण सामुग्री, मुंबई.,
(३) संचालक, भूविज्ञान व खनिकर्म, नागपूर.,

(४) कामगार आयुक्त, मुंबई.,
(५) संचालक, औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय, कॉमर्स सेंटर, ताडदेव, मुंबई.,
(६) संचालक, बाष्पके व धुम्र उपद्रव संचालनालय, मुंबई.,
(७) प्रबंधक, औद्योगिक न्यायालय, मुंबई.,
(८) संचालक, महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्था, मुंबई.,
(९) मुख्य अभियंता (विद्युत) मुंबई.,
(१०) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, मुंबई,
(११) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य औद्योगिक व गुंतवणूक महामंडळ मर्यादित, मुंबई.,
(१२) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य वित्तीय महामंडळ, मुंबई.
(१३) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र लघु उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित, मुंबई.,
(१४) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य खनिकर्म महामंडळ, नागपूर.,
(१५) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र इलेक्टॉनिकी महामंडळ मर्यादित, मुंबई.,
(१६) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र चर्मोद्योग विकास महामंडळ मर्यादित, मुंबई.,
(१७) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र पेट्रोकेमिकल्स महामंडळ मर्यादित, मुंबई.,
(१८) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, खादी ग्रामोद्योग मंडळ, मुंबई.,
(१९) कल्याण आयुक्त, महाराष्ट्र कामगार कल्याण मंडळ, मुंबई.,
(२०) सचिव, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, मुंबई.,
(२१) व्यवस्थापकीय संचालक, कोकण विकास महामंडळ मर्यादित, मुंबई.,
(२२) व्यवस्थापकीय संचालक, पश्चिम महाराष्ट्र विकास महामंडळ मर्यादित, पुणे.
(२३) व्यवस्थापकीय संचालक, मराठवाडा विकास महामंडळ मर्यादित, औरंगाबाद.
(२४) व्यवस्थापकीय संचालक, विदर्भ विकास महामंडळ मर्यादित, नागपूर.
(२५) संचालक, महाराष्ट्र उर्जा विकास अभिकरण, मुंबई.

विषय : नियत वयोमानानुसार सेवानिवृत्त होणाऱ्या शासकीय कर्मचाऱ्यांना सेवानिवृत्तीनंतर शासन सेवेत पुनर्नियुक्ती देण्याबाबत.

महोदय,

सोबत सामान्य प्रशासन विभागाच्या क्र. आरईएम-१५९५/प्र.क्र.४८/९५/१३, दि. ९-११-९५ च्या शासन निर्णयाची प्रत आपल्या माहिती करिता जोडत आहे. आपणास कळविण्यात येते की, संदर्भाधीन शासन निर्णयातील आदेशाचे कृपया काटेकोरपणे पालन करावे.

सही/- (ज. न. पिंपळे)
कक्ष अधिकारी

प्रत :

विभागातील सर्व उप सचिव, अवर सचिव, आणि कक्ष अधिकारी यांना माहितीकरिता अग्रेषित.

नियत वयोमानानुसार सेवानिवृत्त होणाऱ्या शासकीय कर्मचाऱ्यांना सेवानिवृत्तीनंतर शासन सेवेत पुनर्नियुक्ती देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

समान्य प्रशासन विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक: आरईएम-१५९५/प्र.क्र.४८/९५/१३,

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२

दिनांक : ९ नोव्हेंबर, १९९५.

वाचा :-

१. शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र. पीएससी-१०७१/१८५५/डी, दिनांक १० ऑगस्ट, १९७१.
२. शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र. एसआरव्ही-१०७३/डी-२, दिनांक ३० जुलै, १९७३.
३. शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. आरईएम-१०८६/५५३/१३, दिनांक २५ जून, १९८६.
४. शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. आरईएम-१०८७/७०/८७/१३, दिनांक १ ऑक्टोबर, १९८७.
५. शासन निर्णय , सामान्य प्रशासन विभाग क्र. आरईएम-१०८९/प्र.क्र.२/८९/१३, दि. ९ फेब्रुवारी, १९८९.
६. शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग क्र.आरईएम-१५९३/प्र.क्र.७५/९३/१३,दि.२२ डिसेंबर, १९९३.
७. शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभाग क्र. आरईएम-१५९४/४६७/१३, दिनांक ३ सप्टेंबर, १९९४.
८. शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. आरईएम-१९९४/४६७/१३, दिनांक ८ -२-१९९५.

शासन निर्णय :-

सेवानिवृत्त होणाऱ्या शासकीय अधिकारी/कर्मचारी यांना केवळ अतिशय अपवादात्मक परिस्थितीत व सार्वजनीक हिताच्या दृष्टीने पुनर्नियुक्ती देण्याबाबत वेळोवेळी सूचना देऊनही सेवानिवृत्त होणारे अधिकारी/कर्मचारी यांना पुनर्नियुक्ती देण्याचे प्रमाण वाढले आहे. अशा प्रकारे पुनर्नियुक्ती दिल्यामुळे पदोन्नतीस पात्र अधिकाऱ्यांना/ कर्मचाऱ्यांना योग्य वेळी पदोन्नती न मिळाल्यामुळे त्यांच्यावर अन्याय होतो व वैफल्याची भावना निर्माण होते. तसेच काही कर्मचारी पदोन्नतीपासून वंचित राहतात आणि पदोन्नती/सरळ सेवेत भरावयाच्या प्रक्रियेत अडथळा निर्माण होतो. याबाबत शासनाकडे अनेक निवेदने असल्यामुळे सेवानिवृत्त शासकीय अधिकारी/ कर्मचारी यांना पुनर्नियुक्ती देण्याबाबतची सुधारित कार्यपध्दती विहित करण्याचा प्रश्न शासनाच्या विचाराधीन होता. या संबंधात यापूर्वी वेळोवेळी जे आदेश निर्गमित केलेले आहेत ते अधिक्रमित करून शासनाच्या ध्येय धोरणाची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करण्यासाठी शासनाने आता याबाबत पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतले आहेत.

(१) नियत वयोमानानतंर (वयाची ५८/६० वर्षे) सेवानिवृत्त होणाऱ्या कर्मचाऱ्यांचे सेवेत पुनर्नियुक्ती/ सेवेत वाढ मिळण्याबाबतचे अर्ज विचारात घेऊ नयेत.

(२) अतिशय अपवादात्मक परिस्थितीत व सार्वजनिक हिताच्या दृष्टीने पुनर्नियुक्ती (सेवेत वाढ नाहीच) द्यावयाची झाल्यास पुढील अटींची पूर्तता होत असल्याची काटेकोरपणे दक्षता घेण्यात यावी.

अ) ज्या पदावर पुनर्नियुक्ती द्यावयाची आहे, ते पद रिक्त होण्यापूर्वी किमान ६ महिने आधी प्रयत्न करूनही पदोन्नती किंवा बदलीद्वारे योग्य कर्मचारी उपलब्ध होऊ शकले नाहीत. नामनिर्देशनाद्वारे हे पद भरावयाचे असल्यास आयोगाकडे असे पद रिक्त होण्यापूर्वी ६ महिने आधी मागणीपत्र पाठविले असणे आवश्यक आहे.

ब) संबंधित पदाचा अतिरिक्त कार्यभार सोपविण्यासाठी कोणीही कर्मचारी उपलब्ध नाही किंवा संबंधित विभागामधून/कार्यालयामधून तात्पुरती पदोन्नती देऊन एखाद्या कर्मचाऱ्यांची नियुक्ती करणे शक्य नाही.

क) सदर पद केवळ विशिष्ट कालावधीसाठी (Tenure post) असून सदर पद, पुनर्नियुक्तीचा कालावधी संपल्यानंतर संपुष्टात येणार आहे.

ड) ज्या सेवानिवृत्त कर्मचाऱ्यास पुनर्नियुक्ती द्यावयाची आहे, त्याच्याजवळ त्या पदासाठी आवश्यक असणारी विशेष शैक्षणिक अर्हता (प्रामुख्याने तांत्रिक अर्हता) व सखोल अनुभव आहे आणि अशी अर्हता व अनुभव सेवेत असणाऱ्या इतर कर्मचाऱ्यांकडे नाही.

इ) पुनर्नियुक्ती ही सार्वजनिक हिताच्या दृष्टीनेच करण्यात येत आहे.

(३) वरील अटींची पूर्तता होत असल्याचे सिध्द झाल्यानंतरच संबंधित प्रस्तावास सामान्य प्रशासन विभाग व वित्त विभागाची मान्यता घेऊन संबंधित प्रस्ताव शासनाच्या मान्यतेसाठी मा. मुख्यमंत्र्यांना संबंधित विभागाच्या प्रभारी मंत्र्यांमार्फत सादर करण्यात यावा. तसे करताना यासोबतच्या परिशिष्टात विहित केलेले प्रमाणपत्र सादर करण्यात यावे.

(४) विहित कार्यपध्दतीचे काटेकोरपणे पालन न करता शासनाकडे प्रस्ताव सादर करणाऱ्या अधिकाऱ्यावर त्याबाबतची जबाबदारी निश्चित करण्यात यावी.

(५) रू. ३७००-५००० किंवा त्याहून अधिक वेतनश्रेणीतील अधिकाऱ्यांच्या पुनर्नियुक्तीचे प्रस्ताव सामान्य प्रशासन विभाग व वित्त विभाग यांनी पाहिल्यानंतर मा. मुख्यमंत्र्यांकडे सादर करताना ते मुख्य सचिवामार्फत सादर करण्यात यावेत.

(६) वरील आदेश सर्व गटातील कर्मचाऱ्यांना लागू होतील. तसेच शासनाचे विविध उपक्रम, महामंडळे/निमशासकीय व संविधानिक संस्था यांना देखील लागू होतील.

३. मंत्रालयाच्या सर्व संबंधित प्रशासकीय विभागांनी शासनाचे वरील सर्वसाधारण व धोरणात्मक आदेश त्या त्या विभागाच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील सर्व शासकीय, निमशासकीय तसेच संविधानिक संस्था, महामंडळे व इतर सार्वजनिक उपक्रम यांच्या निदर्शनास आणून वरील आदेशांचे काटेकोरपणे पालन करण्याच्या सूचना त्वरित द्याव्यात. व त्यांचे काटेकोरपणे अनुपालन केले जाईल याची दक्षता घ्यावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही/- (के. सी. श्रीवास्तव)
शासनाचे प्रधान सचिव.

प्रति,

राज्यपाल यांचे सचिव
मुख्यमंत्री यांचे सचिव
शासनाचे सर्व अपर मुख्य सचिव, प्रधान सचिव व सचिव.
* प्रबंधक, मूळ शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई,
* प्रबंधक, अपील शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई.,
सचिव, महाराष्ट्र विधानसभा सचिवालय, विधान भवन, मुंबई.,

सचिव, महाराष्ट्र विधान परिषद सचिवालय, विधान भवन मुंबई.,
सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
प्रबंधक लोकायुक्त व उपलोकायुक्त यांचे कार्यालय,
सर्व मंत्रालयीन विभाग,
मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभाग प्रमुख व कार्यलय प्रमुख.
* पत्राने

(शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक आरईएम-१५९५/प्र.क्र.४८/९५/१३,
दिनांक ९ नोव्हेंबर, १९९५ सोबतचे परिशिष्ट)

परिशिष्ट

प्रमाणपत्र

मी श्री / श्रीमती ——————————————————————
(विभाग/कार्यालय प्रमुखाचे नाव) ——————————————————————
असे प्रमाणित करीत आहे की, शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. आरईएम-१५९५/प्र.क्र.४८/९५/१३, दिनांक ९ नोव्हेंबर, १९९५ च्या आदेशामध्ये विहित केलेल्या निकषांची सदर प्रकरणी पूर्णत: परिपूर्तता होत आहे. त्यात जर काही त्रुटी राहून हा प्रस्ताव केला गेल्याचे आढळून आल्यास त्याची सर्वस्वी जबाबदारी माझ्यावर राहील.

विभाग/कार्यालय प्रमुख.

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १७३ दिनांक १४-२-१९९६.

विषय : ''विशेष मागास प्रवर्गाकरिता'' पदोन्नतीमध्ये आरक्षण व इतर लाभांसाठी पात्रता.

संदर्भ : १) प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १४९, दि. १२-०९-९५.
२) प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १५८, दि. ०१-११-९५.

महाराष्ट्र शासनाने शासन निर्णय क्र. बीसीसी-१०९४/६८/९४/१६(ब), दिनांक १५ जून १९९५ व शासन निर्णय क्र. १०९४/प्रक्र २३६/मावक-५, दि. ७ डिसेंबर ९४ अन्वये राज्यातील अनुसूचित जाती आणि अनुसूचित जमाती म्हणून विवक्षितप्रमाणे घोषित करण्यात आलेला जनसमुदाय वगळता अन्य काही जाती-जमातीचा समावेश दि. १३ जून १९९५ पासून ''विशेष मागास प्रवर्गात'' केलेला आहे व या प्रवर्गात कोणकोणत्या जातीचा समावेश करण्यात आलेला आहे त्याची माहिती प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १५८, दि. १-११-९५ अन्वये मंडळातील सर्व कार्यालयांना कळविण्यात आली आहे.

शासनाच्या वरील निर्णयामुळे, पूर्वी जे कर्मचारी ''इ.मा.व.'' वगैरे मध्ये मोडत होते ते आता ''विशेष मागास प्रवर्गात'' मोडतात. सबब, शासन निर्णयाच्या दिनांकानंतर (१३ जून १९९५ नंतर) पदोन्नती किंवा कोणत्याही इतर प्रकारचा फायदा अशा कर्मचाऱ्यांना देण्यापूर्वी त्यांनी संबंधित सक्षम अधिकाऱ्यांकडून ते ''विशेष मागास प्रवर्गात'' मोडत असल्याचा दाखला नव्याने सादर करणे आवश्यक आहे.

अशा प्रकारचा दाखला असल्याखेरीज संबंधित कर्मचाऱ्यांची पदोन्नतीसाठी निवड करणे योग्य होणार नाही. अशा प्रकारची कारवाई करताना सर्वत्र एकसूत्रीपणा असण्याच्या दृष्टीने खालील सूचना निर्गमित करण्यात येत आहेत.

१. जे कर्मचारी शासनाच्या उपर्युक्त निर्णयाप्रमाणे आता ''विशेष मागास प्रवर्गात'' मोडतात अशांनी शासनाच्या संबंधित सक्षम अधिकाऱ्यांकडून विहीत नमुन्यात नव्याने जातीचा दाखला प्राप्त करून आपल्या कार्यालयास सादर करणे आवश्यक आहे. संबंधित कार्यालयांनी अशा कर्मचाऱ्यांजी जाती प्रमाणपत्राची रीतसर नोंद सेवा पुस्तिकेत घेणे जरूरीचे आहे व तद्नंतरच मागासवर्गीयांकरिता राखून ठेवलेल्या सोयी सवलतींचा फायदा मिळण्यास ते पात्र ठरतील याची कृपया नोंद घ्यावी.

२. जोपर्यंत अशा प्रकारचा दाखला कर्मचारी नव्याने सादर करणार नाहीत तोपर्यंत त्याची ''विशेष मागास प्रवर्गासाठी'' आरक्षित असलेल्या टक्केवारीनुसार पदोन्नतीसाठी निवड केली जाणार नाही किंवा इतर कोणत्याही लाभास ते पात्र असणार नाहीत.

३. हे परिपत्रक प्रत्येक कार्यालयात सूचना फलकावर लावावे. तसेच सर्व कर्मचाऱ्यांच्या निदर्शनासही त्यांच्या कार्यालयीन परिपत्रकाद्वारे आणून द्यावे.

वरील आदेशांचे काटेकोरपणे पालन होणे आवश्यक आहे.

सही/- संचालक (कर्मचारीवर्ग)

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १७४ दिनांक २०-२-९६.

विषय : वैद्यकीय खर्च प्रतिपूर्ती प्रकरणे निकालात काढणे बाबत.

वरील विषयाबाबत यापूर्वी या कार्यालयाने परिपत्रक क्रमांक साप्रवि/सा/वै.प्र.१८/२३७९ दि. १९-८-९२ व साप्रवि/सा/वै.प्र./४६/२७४३ दि. १०-१०-९४ द्वारे प्रकरणे मुख्य कार्यालयात पाठविताना कोणकोणत्या कागदपत्रांची व माहितीची पूर्तता करावी व कोणकोणते मुद्दे लक्षात घेऊन प्रकरणे पाठवावीत याबाबत सूचना दिलेल्या आहेत. तथापि असे निदर्शनास आले आहे की, दिलेल्या सूचनांचे/कागदपत्रांची काटेकोरपणे पूर्तता केली जात नाही व प्रकरणे अपुर्ण माहितीसह या विभागाकडे पाठविली जातात. अशा प्रकरणांवर अनाठायी उलट टपाली पत्रव्यवहार करावा लागतो व त्यामुळे वेळेचा व कार्यालयीन साधन सामुग्रीचा अपव्यय होतो. आपणास पुन्हा एकदा सूचित करण्यात येते की, निम्ननिर्देशित मुद्दे विचारात घेऊन वैद्यकीय खर्च प्रतिपूर्तीची प्रकरणे मुख्य कार्यालयास पाठवावीत.

(गंभीर आजार/शस्त्रक्रीया करावे लागणारे आजार यावरील खर्चाच्या प्रकरणांबाबत)

१. प्रकरणपरत्वे प्रपत्र च/छ चे सर्व रकाने व्यवस्थित भरणे आवश्यक आहे.

२. कर्मचारी आजारातून बरा झाल्यापासून किंवा रजेवरून परत कामावर रूजू झाल्याच्या तारखेपासून ३० दिवसांच्या आत प्रतिपूर्तीकरीता देयके सादर करणे आवश्यक आहे. विलंब झाल्यास सक्षम अधिकाऱ्यांकडून विलंब क्षमापित करून नंतर प्रकरण सादर करावे.

३. कर्मचारी अस्थायी असल्यास मंडळामध्ये त्याची निवड सक्षम निवड समितीने केली आहे किंवा कसे याबाबत स्पष्ट उल्लेख करणे आवश्यक आहे.

४. सादर केलेल्या देयकांवर ''मी पैसे अदा केले'' असे लिहून सही करणे आवश्यक आहे.

५. सादर केलेल्या पावतीवर रूग्णाचे नांव/औषधे लिहून देणाऱ्या डॉक्टरांचे नांव असणे आवश्यक आहे.

६. प्रकरणासोबत वैद्यकीय उपचार चालू असल्यासंबंधीचे वैद्यकीय औषधपत्र, वैद्यकीय प्रमाणपत्र आणि कामावर हजर होण्यासंबंधीचे प्रमाणपत्र जोडणे आवश्यक आहे.

७. कांही प्रकरणांमध्ये फक्त पावत्या जोडल्या जातात, त्यासोबत खुलासेवार देयके जोडणे आवश्यक आहे.

८. प्रकरणासोबत औषधपत्रे (Prescription) सादर करणे आवश्यक आहे.

९. प्रत्येक देयक/पावती तारीखवार संपूर्णपणे दिसेल अशा प्रकारे कोऱ्या कागदावर चिकटवून त्याची सविस्तर यादी करून पाठवावी. (सोबत नमुना जोडला आहे).

१०. कर्मचाऱ्याने औषधोपचार/शस्त्रक्रिया ही खाजगी आणि शासकीय/निमशासकीय/मान्यताप्राप्त रूग्णालय अशा दोन्ही प्रकारच्या रूग्णालयात केली असेल तर तसा स्पष्ट उल्लेख करावा व त्याचप्रमाणे देयके/पावत्या (खाजगी व शासकीय/मान्यताप्राप्त/निमशासकीय) वेगवेगळ्या स्वतंत्रपणे कोऱ्या कागदावर चिटकवून औषधपत्रासहित यादी करून पाठविणे आवश्यक आहे.

११. जर कर्मचाऱ्याने महाराष्ट्र राज्याबाहेरील मान्यताप्राप्त नसलेल्या रूग्णालयात उपचार/शस्त्रक्रिया करून घेतली असेल तर त्याबाबत कर्मचाऱ्याने राज्याबाहेरील रूग्णालयात उपचार का घेतले याबाबत खुलासा/कारणे देणे आवश्यक आहे.

१२ सादर केलेल्या पावत्या/देयके रक्कम रूपये ५००/- व त्यापेक्षा अधिक रक्कमेची असल्यास त्यावर नियमानुसार महसूल मुद्रांक (रेव्हेन्यु स्टॅंप) लावणे आवश्यक आहे.

(क्षय रोग/कर्करोगाची प्रकरणे पाठविताना खालील सूचनांची पुर्तता करणे आवश्यक आहे.)

अ) अपर्युक्त नमुद केलेल्या सर्व मुद्यांची पूर्तता प्रथमत: करावी.

ब) आहार खर्चाचे प्रतिज्ञापत्र सा.आ.क्र.२०(क) दि. १७-६-६३ ला असलेल्या सु.प क्र.३४ दि. ३०-६-७७ प्रमाणे जोडणे आवश्यक आहे. (प्रतिज्ञापत्रावर ज्या डॉक्टरांकडून/रूग्णालयाकडून औषधोपचार घेण्यात येतो त्यांची सही असणे आवश्यक आहे).

क) पहिल्या ६ (सहा) महिन्यांच्या कालावधीतील एकूण देयकांची रक्कम किती आहे व पुढील कालावधीतील रक्कम किती आहे याची सविस्तर माहिती/ यादी स्वतंत्ररित्या प्रकरणासोबत पाठवावी.

वरील सुचनांचे काटेकोरपणे पालन होणे आवश्यक आहे. याबाबतीत संबंधितांनी काळजीपूर्वक प्रकरणे तपासून व त्रूटीची पूर्तता करूनच पाठवावीत. तसेच ज्या प्रकरणी त्रुटींची पुर्तता करण्यास कळविण्यात येईल त्याची पुर्तता एक महिन्यात न झाल्यास अशी प्रकरणे परत संबंधित कार्यालयास परत केली जातील याची नोंद घ्यावी.

सही/- संचालक (कर्मचारीवर्ग)

सहपत्रे :- १) प्रपत्र च/छ,

२) यादीबाबत तक्ता.

प्रपत्र ''च''

(सामान्य आदेश क्र. २० (क) मधील गंभीर आजार/शस्त्रक्रीया करावे लागणारे आजाराकरिता वैद्यकिय खर्च प्रतिपूर्ती बाबतची माहिती)

टिप : सर्व रकाने व्यवस्थीत भरणे आवश्यक आहे.

अ)

१) कर्मचाऱ्याचे संपूर्ण नांव :

२) पदनाम व वेतनगट :

३) भविष्य निर्वाह निधी क्रमांक :

४) काम करीत असलेल्या कक्षाचे/ठिकाणाचे/विभागाचे नाव :

५) मंडळाच्या सेवेत रूज झाल्याची तारीख :

६) कर्मचारी स्थायी का अस्थायी आस्थापनेवर आहे. जर अस्थायी असल्यास, त्याची निवड सक्षम निवड समितीने केली आहे का ? व त्याची सलग ५ (पाच) वर्षे मंडळामध्ये सेवा झाली आहे का हे प्रमाणित करावे. :

७) ज्या नोंदणीकृत डॉक्टराने/रूग्णालयात उपचार केले त्याचे नाव, पत्ता व नोंदणी क्रमांक. :

८) आजाराच प्रकार, आजाराचा कालावधी व त्याबाबतचे डॉक्टरांचे प्रमाणपत्र जोडले आहे का ? :

९) उपचारानंतर कामावर रूजू झाल्याची तारीख :

१०) आजारावरील उपचारासाठी वैद्यकीय खर्चापोटी मंडळाकडून अथवा इतर कोणत्या संस्थेकडून, शासनाकडून वा अन्य कोणाकडून आर्थिक सहाय्य मिळाले होते का ? आगाऊ रक्कम घेतली आहे का ? असल्यास, त्याचा सविस्तर तपशिल द्यावा. :

११) क्षयरोग किंवा कर्करोग यावरील वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्तीची सवलत किती वेळा घेतली व त्याचा कालावधी प्रमाणित करावा. :

१२) झालेल्या वैद्यकीय खर्च देयकांची एकूण रक्कम (सर्व मुळ देयके / पावत्या/औषध पत्र यादिसह जोडल्या आहेत). :

कर्मचाऱ्याची सही

ब) विभाग/शाखा/कार्यालय प्रमुखासाठी

वरील रकान्यांत दिलेली माहिती परिपत्रक क्र. २७४३ दि. १०-१०-१९९४ नुसार तपासून पाहिली व कार्यालयातील दप्तराप्रमाणे व सादर केलेल्या कागदपत्रांप्रमाणे बरोबर आहे हे प्रमाणित करीत आहे.

विभाग/शाखा/कार्यालय प्रमुखाची सही शिक्का.

दिनांक :-

प्रपत्र ''छ''

(सुधारपत्र क्र. ६२ दि. १०-५-१९९५ मधील विहित केलेल्या आजारांकरिता खाजगी रूग्णालयात घेतलेल्या वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपुर्तीकरिता सादर करावयाचा नमूना)

अ)

१) कर्मचाऱ्याचे नांव :

२) पदनाम :

३) मंडळाच्या सेवेत रूजू झाल्याची तारीख :

४) भविष्य निर्वाह निधी क्रमांक :

५) कर्मचारी कोणत्या आस्थापनेवर आहे ? स्थायी/अस्थायी ? :

६) अस्थायी असल्यास, त्याची मंडळामध्ये सलग पाच वर्षे सेवा झाली आहे का ? व सक्षम निवड समितीने निवड केली आहे का ? :

७) काम करीत असलेल्या कक्षाचे-विभागाचे नांव :

८) आजाराचा प्रकार :

९) आजाराचा कालावधी :

१०) उपचारानंतर कामावर रूजू झाल्याची तारीख :

११) कर्मचाऱ्यांचा संपूर्ण पत्ता :

१२) ज्या नोंदणीकृत डॉक्टराकडे/रूग्णालयात उपचार घेतले त्याचा संपुर्ण, पत्ता व नोंदणी क्रमांक. :

१३) ज्या रूग्णालयात उपचार घेतले ते रूग्णालय आणि कर्मचाऱ्याचे निवासस्थान यामधील अंतर किती आहे. :

१४) जवळपास शासकीय/निमशासकीय/मान्यताप्राप्त रूग्णालय आहे का ? सदर रूग्णालय आणि कर्मचाऱ्याचे निवासस्थान यामधील अंतर किती आहे. :

१५) शासकीय रूग्णालय निवासाच्या जवळ असतांना खाजगी रूग्णालयात का उपचार घेतले सविस्तर कारणे द्यावीत. :

१६) आजारावरील उपचारासाठी वैद्यकीय खर्चापोटी मंडळाकडून अथवा शासनाकडून अथवा इतर संस्थेकडून,आगाऊ रक्कम घेतली आहे का ? असल्यास, सविस्तर तपशिल द्यावा. :

१७) झालेल्या आजाराकरिता खाजगी रूग्णालयात तातडीने उपचार घेणे आवश्यक होते याबाबत उपचार केलेल्या डॉक्टरांचे प्रमाणपत्र जोडणे आवश्यक आहे. :

१८) उपचार शासकीय/निमशासकीय/मान्यताप्राप्त रूग्णालयात का घेतले नाहीत याचे सविस्तर कारण द्यावे. :

१९) एकूण झालेला वैद्यकीय खर्चाची रक्कम (यादीसहीत) :

२०) कर्मचारी मृत झाला असल्यास तारीख :

दिनांक :

कर्मचाऱ्याची सही
मृत असल्यास वारसाची सही
(प्रमाणीत करून)

वरील दिलेली माहिती तपासून पाहिली व कार्यालयातील दप्तराप्रमाणे व सादर केलेल्या कागदपत्राप्रमाणे बरोबर आहे हे प्रमाणित करीत आहे.

विभाग/शाखा/कार्यालय प्रमुखाची सही/शिक्का.

अ.क्र.	देयक क्र.	दिनांक	रूग्णालय/दुकानाचे नांव	ज्या रूग्णालयाने/डॉक्टरांनी औषधे आणण्यास सांगितले	रूग्णाचे देयकावरील नांव	रक्कम

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १७५ दिनांक २३/२/१९९६.

विषय : मंडळाच्या सेवेतील मागासवर्गीयांना सवलत.

संदर्भ : शासन निर्णय क्रमांक बीएसी-१०५७-जे, दिनांक ७ जानेवारी १९६१.

उपरोक्त विषयाबाबत, शासन निर्णय क्रमांक बीएसी-१०५७-जे, दि. ७ जानेवारी, १९६१ ची १२/१०/१९९५ रोजी प्राप्त झालेली प्रत माहिती व योग्य कार्यवाहीकरिता सोबत जोडली आहे.

शासनाच्या उपरोक्त निर्णयात असे नमूद करण्यात आले आहे की, मागासवर्गीय कर्मचाऱ्यांच्या पदोन्नती बाबतच्या प्रकरणी विशेष सहानुभूती दाखवावी व पदोन्नती देण्याचे नाकारू नये. मागासवर्गीय कर्मचाऱ्यांचे गोपनीय अहवालात ''पदोन्नतीसाठी अपात्र'' किंवा ''शिक्षा म्हणून पदोन्नती रोखली जावी'' अशा प्रकारचे शेरे असल्यासच पदोन्नती थांबवावी.

शासनाच्या उपरोक्त धोरणाचे काटेकोरपणे पालन करावे व शासनाच्या धोरणाची अंमलबजावणी करण्याचे बाबतीत मंडळातील सर्व संबंधीत अधिकाऱ्यांना आदेश देण्यात येत आहेत.

सही/-सदस्य (प्रशासन)/सचिव

सोबत :- शासन निर्णय क्रमांक बीएसी-१०५७-जे, दि. ७ जानेवारी १९६१.

Government Service
Concession to members of the
Backward Class in--

GOVERNMENT OF MAHARASHTRA
General Administration Department
Resolution No. BAC -1057-J
Sachivalaya, Bombay, 7th January, 1961
Paush 17, 1882

RESOLUTION :- Government has had under consideration the question of making special provision for the promotion of Government servants belonging to the Backward Classes to higher posts. Government is now pleased to direct that while the principles prescribed in Government Resolution, Political and Services Department, No 4099/34, dated the 18th December 1950, should continue to be observed, the cases of Government servants belonging to the Backward Classes should be judged with special sympathy and promotion should not be denied to such Government servants unless they are considered definitely unfit for promotion or unless promotion is ordered by competent authority to be withheld as a measure of punishment.

2. The special sympathy required to be shown in the case of Government servants belonging to the Backward Classes with regard to standards of efficiency. In respect of character and integrity the criteria of fitness should be applied with equal strictness to all Government servants, irrespective of whether or not the Government servant belongs to a Backward Class.

3. Returns should be submitted by Heads of Departments to the Administrative Departments of the Secretariat concerned by the end of January and July, each year of all cases of supersession of Governement servants belonging to the Backward Classes occuring in their Departments during the preceeding half year ending on 31st December and 30th June respectively, excluding cases in which the supersession has been ordered or approved by Government. The returns should give the name, designation, pay, qualifications, age and length of service of each Government servant who has been superceded, the designation and scale of pay of the higher post to which appointment by promotion has been made and reasons in brief for the supersession.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra.

B.D. MIRCHANDANI
Special Secretary to Government

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १७६ दिनांक २७-२-१९९६.

विषय : ''बॉम्बे'' ऐवजी ''मुंबई'' असा बदल म.रा.वि.मंडळाच्या दैनंदिन कामकाजात व अभिलेखात करण्याबाबत.

संदर्भ : प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १५६, दि. १३-१०-१९९५.

उपर्युक्त प्रशासकीय परिपत्रकाप्रमाणे ''बॉम्बे'' किंवा ''बम्बई'' ऐवजी ''मुंबई'' असा बदल करण्याच्या सूचना प्रसारित करण्यात आल्या आहेत. सदर बदलाची अंमलबजावणी करण्याच्या दृष्टीने सदर बदलाचा निर्णय होण्यापूर्वी छापून घेण्यात आलेल्या लेखण सामुग्रीचा वापर करतांना ''बॉम्बे'' ऐवजी ''मुंबई'' असा नावाचा रबरी शिक्का वापरून ही लेखन सामुग्री वापरावी व यापुढे नाममुद्रीत पत्रे (Letter Head) व रबरी शिक्के बनविताना ''बॉम्बे'' ऐवजी ''मुंबई'' अशा नावाने नाममुद्रीत पत्रे व रबरी शिक्के तयार करून घेण्यात यावे. असे कार्यासन अधिकारी, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मुंबई यांनी पत्र क्र. आयएलई-१०९५/३७२८/प्रशासन-३, दि. ५-१-९६ अन्वये कळविले आहे. (प्रत जोडली आहे).

कार्यकारी अभियंता व तत्सम स्तरापर्यंतच्या सर्व अधिकाऱ्यांना कळविण्यात येते की शासनाच्या उपर्युक्त पत्राप्रमाणे त्वरित कार्यवाही करण्यात यावी.

सहपत्र :- वरील प्रमाणे. सही/- संचालक (कर्मचारीवर्ग)

क्र.आयएलई-१०९५/३७२८/प्रशासन-३
उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग,
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२. दिनांक : ५-१-९६.

विषय : ''बॉम्बे'' ऐवजी ''मुंबई'' असा बदल शासकीय व्यवहारात व अभिलेखात करण्याबाबत.

महोदय,

इंग्रज वसाहत वादाचा उरलेला मागमूस काढून टाकण्याच्या आणि नावामध्ये एकरूपता आणण्याच्या दृष्टीने महाराष्ट्र शासनाने सर्व प्रयोजनासाठी ''बॉम्बे'' ऐवजी (किंवा हिंदी मधील बम्बई या त्याच्या अपभ्रंशाऐवजी) मुंबई हे

मूळ नाव देण्याचा शासनाने निर्णय घेतलेला आहे. यासंबंधीची महाराष्ट्र शासन राजपत्र भाग-४ ब मध्ये दि. २८ जुलै, १९९५ च्या महसूल व वन विभागाच्या अधिसूचना क्र. टीएलसी-२१९५/सीआर-८०४/एम-१० ची प्रत त्याच्या इंग्रजी प्रतीसह जोडली आहे.

२. आपणास विनंती करण्यात येते की, हा नाव बदल अंमलात आणण्याच्या दृष्टीने तात्काळ कार्यवाही करण्यात यावी. आणि या बदलाचा निर्णय होण्यापूर्वी छापून घेण्यात आलेल्या लेखन सामग्रीचा वापर करताना बॉम्बे ऐवजी मुंबई असा नावाचा रबरी शिक्का वापरून ही लेखन सामग्री वापरावी.

३. संचालक, शासन मुद्रण व लेखण सामग्री, मुंबई यांना विनंती करण्यात येते की, आता नाममुद्रित पत्रे (Letter head) व रबरी शिक्का बनवितांना बॉम्बे ऐवजी मुंबई अशा नावाने नाममुद्रित पत्रे व रबरी शिक्का तयार करून घेण्यात यावेत.

आपला विश्वासू,
सही/-(ज. न. पिंपळे)
कार्यासन अधिकारी

प्रत : विभागातील सर्व कार्यसन अधिकारी,
सर्व अवर सचिव,
सर्व उप सचिव, आणि सचिवांचे स्वीय सहाय्यक.

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १७७ दिनांक १-३-१९९६.

विषय : विशिष्ट जातीचा ''विशेष मागास प्रवर्ग'' यामध्ये समावेश करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन समाजकल्याण सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग शासन निर्णय क्रमांक सीबीसी-१४९४/ प्र.क्र.२३६/मावक-५ दिनांक १८-११-९५ ची प्रत आपल्या माहितीसाठी व कार्यवाहीसाठी पाठवित आहे.

उपरोक्त शासन निर्णयानुसार असेही नमूद केले आहे की, समाजकल्याण सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग क्रमांक सीबीसी-१४९४/ प्र.क्र.२३६/मावक-५ दिनांक १३ जुन १९९५ च्या शासन, निर्णयामध्ये परिच्छेद १ खाली अनुक्रमांक ३ मधील अनुक्रमांक ३ ''हलबा जात'' असे नमुद केले आहे, तो अनुक्रमांक ३ ''हलबा जात'' वगळण्यात येत आहे.

मंडळाच्या संबंधित सक्षम अधिकाऱ्यांना अशी विनंती करण्यात येते की, वरील शासन निर्णयाची कोटेकोरपणे अंमलबजावणी करावी.

सही/- संचालक (कर्मचारीवर्ग)

सोबत :- शासन निर्णय क्रमांक बीसीसी-१४९४/प्र.क्र. २३६/मावक-५ दि. १८ नोव्हेंबर, १९९५.

विशिष्ट जातीचा ''विशेष मागास प्रवर्ग''
यामध्ये समावेश करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक: सीबीसी-१४९४/ प्र.क्र.२३६/मावक-५,
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई - ४०० ०३२,
दिनांक : १८ नोव्हेंबर, १९९५.

वाचा :-

१. शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग, क्रमांक सीबीसी-१४६१/म, दिनांक २१ नोव्हेंबर १९६१.

२. शासन निर्णय, शिक्षण व समाजकल्याण विभाग, क्रमांक सीबीसी-१४६७/म, दिनांक १३ ऑक्टोबर, १९६७.

३. शासन परिपत्रक, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग, क्रमांक सीबीसी-१६८४/ गोप-५९२/(१९९९)/बीसीडब्ल्यू-५, दिनांक १९ फेब्रुवारी, १९८६.

४. शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग, क्रमांक सीबीसी-१४९४/ प्र.क्र.२३६/मावक-५, दिनांक ७ डिसेंबर, १९९४.

५. शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग, सीबीसी-१४९४/ प्र.क्र.२३६/ मावक-५, दिनांक २ जानेवारी, १९९५.

६. शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग, क्रमांक सीबीसी-१४९४/ प्र.क्र.२३६/मावक-५, दिनांक १३ जून १९९५.

७. शासन शुध्दीपत्रक, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग, क्रमांक सीबीसी-१४९४/ प्र.क्र.२३६/मावक-५, दिनांक १५ जून, १९९५, १४ जुलै, १९९५ व २४ ऑगस्ट, १९९५.

शासन निर्णय :-

शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग क्रमांक :सीबीसी-१४९४/ प्र.क्र.२३६/ मावक-५, दिनांक १३ जून १९९५ च्या शासन निर्णयामध्ये परिच्छेद-१ खाली अनुक्रमांक-३ मधील अनुक्रमांक ३ ''हलबा जात'' असे नमूद केलेले आहे. तो अनुक्रमांक ३ ''हलबा जात'' वगळण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

स. नु. गावीत,
कार्यासन अधिकारी.

प्रति :

राज्यपालांचे सचिव,
मुख्य मंत्र्यांचे सचिव,
सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई.
महालेखापाल, महाराष्ट्र -१/२, मुंबई/नागपूर,
सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय मुबई,
सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई.
मुख्य महानगर दंडाधिकारी.
सर्व जिल्हा दंडाधिकारी
सर्व तालुका कार्यकारी दंडाधिकारी
सर्व विभागीय आयुक्त
संचालक, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
संचालक, शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

आयुक्त, आदिवासी कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक
संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे.
सह संचालक (जाप्रत), समाजकल्याण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
सर्व विभागीय समाजकल्याण अधिकारी,
सर्व जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी,
सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
समाजकल्याण अधिकारी, बृहन्मुंबई, मुंबई,
* प्रबंधक उच्च न्यायालय, अपील शाखा, मुंबई,
* प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय शाखा, मुंबई.
सर्व मंत्रालयीन विभाग.

त्यांना विनंती करण्यात येते की, त्यांनी सदर आदेश त्यांचे अधिपत्याखालील सर्व विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख यांचे निदर्शनास आणून द्यावेत.

सर्व कार्यासने, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग,
निवड नस्ती, कार्यासन मावक-५.

* पत्राद्वारे.

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १७८ दिनांक २७-३-९६.

विषय : सार्वत्रिक निवडणुका/पोट निवडणुका संबंधित अधिकाऱ्यांच्या बदल्यांबाबत.

कक्ष अधिकारी, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२ यांचे पत्र क्र. संकीर्ण-१०९५/आरआर-१०१/ऊर्जा-१ दिनांक २३/०२/९६ अन्वये प्राप्त झालेले भारत निवडणूक आयोग, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र. ४३४/१/९६/५२३ दिनांक ०८/०२/९६ ची प्रत सोबत पाठवित आहे.

उपर्युक्त पत्राप्रमाणे भारतीय निवडणूक आयोगाने, अधिकारी व कर्मचारी यांच्या बदली व रजा मंजूरी बाबत सूचविलेली कार्यवाही करण्यात यावी.

सपहत्र :- वरीलप्रमाणे.

सही/- संचालक (कर्मचारीवर्ग)

क्र. संकीर्ण १०९५/आरआर-१०१/ऊर्जा १
उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग मंत्रालय,
मुंबई ४०००३२.
दिनांक २३ फेब्रुवारी १९९६.

प्रति,

अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, प्रकाशगड, वांद्रे, मुंबई ५१.
संचालक, महाराष्ट्र ऊर्जा विकास अभिकरण, न्यू कमानी चेंबर्स, ६ वा मजला,
अदि मर्झबान पथ, बॅलार्ड पियर, मुंबई ३८.
मुख्य अभियंता, (विद्युत) सा.बां.वि. प्रशासकीय इमारत, ३ रा मजला,
रामकृष्ण चेंबूरकर मार्ग, चेंबूर, मुंबई ७८.

विषय : सार्वत्रिक निवडणुका/पोटनिवडणुका संबंधीत अधिकाऱ्यांच्या बदल्यांबाबत.

महोदय,

सोबत वरील विषयावरील सामान्य प्रशासन विभागाचे पत्र क्र. सीईएल ३८९६/१२५३/३३, दि. १६-२-९६ ची प्रत सोबतच्या भारत निवडणूक आयोगाच्या क्र. ४३४/१/९६/५२३, दि. ८-२-९६ च्या पत्राची प्रत माहिती व उचित कार्यवाहीसाठी आपणाकडे पाठविण्यात येत आहे.

आपला विश्वासू,

सही/- (श. शि. माजगांवकर)
कक्ष अधिकारी

ELECTION COMMISSION OF INDIA

Nirvachan Sadan,
Ashoka Road,
New Delhi-110 001,

No. 434/1/96/523

Dated : 8th February, 1996.

To,

The Chief Secretaries of all States and Union Territories.

Sub : Ban on transfer of Officers connected with the General Elections/ Bye- Elections.

In the interest of free and fair election and to ensure that an atmosphere of trust and confidence is maintained during the conduct of elections, the Commission has been laying great emphasis on imposing reasonable restrictions on the transfer of Officers connected with the conduct of elections.

2. It is well known that the certain State Governments appoint pliable and politically motivated persons in sensitive posts like DEOs, ROs, etc,. They also transfer forthright Officers, who do not work according to the dictates of the ruling political party or influential political leaders. This tendency specially manifests itself during the period when the elections become imminent.

3. After taking all factors into consideration, the Commission would urge the State Governments to co-operate with the Election Commission in its onerous duties of conducting a free and fair elections. They are requested to act with great care and caution and circumspection depending upon the practicalities of the situation and adopt a pragmatic path and ensure that Officers connected with election - related duties are transferred only under very special circumstances and public exigencies and interest. Further, they are requested to ensure that while effecting transfers, the incumbents shall be relieved only after posting suitable substitutes in their places. Also election-related posts may not be kept vacant for long periods.

4. Section 13CC of the Representation of the People Act, 1950 envisages that all officers or staff employed in connection with the preparation, revision and correction of electoral rolls for, and the conduct of all elections shall be deemed to be on deputation to the Election Commission for the period during which they are so employed and such officers and staff shall during that period be subject to the control, Superintendence and discipline of the Election Commission. Section 13 AA of the Representation of the People Act, 1950 and Section 21 of the Representation of the People Act, 1951 further amplify the Commission's authority over District Election Officers and Returning Officers.

5. The Officials who are actually connected, or are likely to be connected, with the conduct of general elections/bye elections are :-

(1) The Chief Electoral Officer and Additional/Joint/Deputy/Assistant. Chief Electoral Officer and District Electoral Officers.

(2) Divisional Commissioner and such other Officers.

(3) District Election Officers, Returning Officers, Assistant Returning Officers who have to discharge statutory duties and responsibilities connected with the conduct of elections.

(4) The Superintendent of Police, Deputy Superintenedents of Police and Assistant Superintendents of Police and other senoir level police officers like S.H.O. or Police Station Incharge who are entrusted with the task of maintenance of law and order and peaceful conduct of elections.

(5) Officers in the Revenue Department like Revenue Officers, Deputy Collectors, Deputy Tahsildars, Block Development Officers and Officers of Local Bodies who are entrusted with work connected with the elections.

6. The above request will apply to all the officers mentioned in para 5.

7. It is further requested that no official against whom any disciplinary action under Section 13CC of the Representation of the People Act, 1950 and/or Section 20A of the Representation of the people Act, 1951 has been taken during the immediately preceeding elections, may be drafted for any election related work. As a first step to ensuring this, the Chief Electoral Officers are requested to immediately consolidate information about all District Magistrates, District Election Officers and Returning Officers of all Assembly Constituencies and furnish this information to the State Govt. under intimation to the Commission. This may be taken up two months before the expiration of the terms of the Lok Sabha/State Legislative Assembly and immediately on the announcement of elections in the case of bye-election.

8. In accordance with the obligation to ensure that the elections are conducted in an atmosphere of impartiality, the Commission would further urge that election-related Officers may not be posted in their home districts.

9. It is further requested that all officials, connected with the conduct of elections, who have remained in a particular place of posting for more than five years may be transferred immediately.

10. It is further necessary to ensure that no Officer is made responsible for the conduct of election if the officer is related to any of the candidates.

11. The Commission would further urge that action to replace such officers included in para 7, 8 & 9 may be taken forthwith or as soon as such a contingency arises after informing the Chief Electoral Officer/Commission.

12. It may also be ensured that the grant of leave is done with adequate care and scrutiny so that election work does not suffer. In the case of Junior Officers and staff directly connected with the elections grant of leave may be considered on merit at the level of District Election Officer/ Chief Electoral Officer / Chief Secretary, as the case may be, depending on the rank of Officer.

Yours faithfully,

Sd/- (K.P.G. KUTTY)

SECRETARY

Copy to :- The Chief Electoral Officers of all States and Union Territories.

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १७९ दिनांक २-४-१९९६.

विषय : जातीचे प्रमाणपत्र देताना त्यात प्रमाणपत्र धारकाच्या नावाने सर्वसाधारण रहिवास व तो क्रिमिलेयरमध्ये मोडत नसल्याचे प्रमाणित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासनाने समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग शासन परिपत्रक क्र. सीबीसी-१०९४/ प्र.क्र.-८६/मावक-५, दिनांक २२ नोव्हेंबर १९९५ अन्वये अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व्यतिरिक्त मागासलेल्या जातीच्या उर्वरित प्रवर्गातील म्हणजेच विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागास प्रवर्ग तसेच विशेष मागास प्रवर्गातील व्यक्तींना जातीचे प्रमाणपत्र देताना अशा प्रमाणपत्रामध्ये संबंधित सर्वसाधारण रहिवास आणि ती व्यक्ती उन्नत आणि प्रगत व्यक्ती/गट (क्रिमिलेयर) मध्ये मोडत नसल्याचे प्रमाणित करण्यात येते. अशा प्रकारचे प्रमाणपत्र शासन निर्णय समाजकल्याण सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग क्रमांक सीबीसी-१०९४/ प्र.क्र.-८६/मावक-५, दिनांक २२ जून १९९४ च्या सहपत्र ''अ'' नुसार निश्चित करण्यात आले आहे असे प्रमाणपत्र मिळण्यासाठी ज्या व्यक्तींनी अर्ज केला असेल त्यांच्याच नावे हे प्रमाणपत्र द्यावयाचे आहे. तथापि, अशा प्रमाणपत्रामध्ये विद्यार्थ्याचे पालक क्रिमिलेयरमध्ये मोडत नसल्याचे प्रमाणित करण्याबद्दल काही ठिकाणी आग्रह धरला जातो व त्यामुळे शासनाने विहीत केलेल्या प्रपत्रातील प्रमाणपत्रे काही शैक्षणिक संस्था ग्राह्य धरित नसल्याचे शासनाच्या निदर्शनास आले आहे.

या संदर्भात सर्व साधारण अडी अडचणी लक्षात घेऊन या परिपत्रकाद्वारे असे स्पष्ट करण्यात येत आहे की, शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग, क्रमांक सीबीसी-१०९४/सीआर-८६/मावक-५, दिनांक २२ जून १९९४ अन्वये प्रमाणपत्रांचा विशिष्ठ नमुना प्रसृत केलेला आहे. अशा प्रकारचे प्रमाणपत्र शासनाने विहीत केलेले असल्यामुळे या विहीत नमुन्यातील प्राप्त करून घेतलेले प्रमाणपत्र सर्व संबंधितांनी ग्राह्य धरणे आवश्यक आहे. सोबत शासन निर्णयाची प्रत जोडली आहे.

मंडळातील सर्व नियुक्ती अधिकाऱ्यांना व मुख्य कार्यालयातील कक्ष प्रमुखांना स्पष्ट करण्यात येते की, वर नमूद केलेल्या सूचना लक्षात घेऊन इतर मागासवर्गीय जाती, भटक्या जमाती (क) व भटक्या जमाती (ड) यांचेकडून क्रिमिलेयर बाबत जातीचे प्रमाणपत्र विहित नमुन्यात दिले गेले किंवा नाही याची खात्री करावी या बाबतचे शासन परिपत्रक क्र. सीबीसी-१०९४/ प्र.क्र.-८६/मावक-५, दिनांक २२/११/९५ सोबत योग्य त्या कार्यवाहीसाठी जोडले आहेत. सदर आदेशांची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करण्यात यावी.

सही/- संचालक (कर्मचारीवर्ग)

सोबत :

१) शासन परिपत्रक क्र. बीसीसी-१०९४/ प्र.क्र.-८६/मावक-५, दिनांक २२ नोव्हेंबर, ९५.,

२) शासन निर्णय क्र.बीसीसी-१०९४/ प्र.क्र.-८६/मावक-५, दिनांक २२ जून, ९४.

क्र.मावनि-१०९५/२१३७/(४०७६)/प्रशासन-२,
उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : ४-१२-१९९५.

प्रति,

विभागाच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील सर्व विभाग प्रमुख कार्यालये, मंडळे, महामंडळे.

विषय : जातीचे प्रमाणपत्र देताना त्यात प्रमाणपत्र धारकाच्या नावाने सर्वसाधारण रहिवास व ती क्रिमिलेयरमध्ये मोडत नसल्याचे प्रमाणित करण्याबाबत.

संदर्भ : १. शासन पत्र उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग, क्र.मावनि-१०९४/१३३३/(३५६५)/ प्रशासन-२, दिनांक १ जुलै १९९४.

२. शासन पत्र, उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग, क्र.मावनि-१०९४/१४३३/(३५७३)/ प्रशासन-२, दिनांक ७ जुलै १९९४.

३. शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग, क्रमांक सीबीसी-१०९४/ प्र.क्र. ८६/मावक-५, दि. २२ नोव्हेंबर १९९५.

महोदय,

संदर्भाधीन क्रमांक (१) व (२) येथील शासन पत्राचे अनुषंगाने वरील क्रमांक (३) येथील शासन निर्णयाची प्रत, माहिती, मार्गदर्शन व उचित वेळी आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी सोबत पाठविली आहे.

आपली विश्वासू,
सही/- (सौ. अं.भा. बोरवणकर)
कक्ष अधिकारी

प्रत :-

कार्यासन उद्योग - ३/उद्योग - ४/उद्योग - ५/उद्योग - ६/उद्योग - ७/उद्योग - ८/उद्योग - ९/उद्योग - १२/ उद्योग - १४/उद्योग - १९/ कामगार-६/कामगार-८/कामगार-११/कामगार-१२/प्रशासन-३/प्रशासन-४/ ऊर्जा-४ व ऊर्जा-६ यांचेकडे माहिती, मार्गदर्शन व उचित वेळी आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी सादर अग्रेषित.

जातीचे प्रमाणपत्र देतांना त्यात प्रमाणपत्र धारकाच्या
नावाने सर्वसाधारण रहीवास व तो क्रिमिलेयरमध्ये
मोडत नसल्याचे प्रमाणित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग,
शासन परिपत्रक क्रमांक: सीबीसी-१०९४/ प्र.क्र.८६/मावक-५,
मंत्रालय, विस्तार भवन, मुंबई - ४०० ०३२,
दिनांक : २२ नोव्हेंबर, १९९५.

वाचा :-

१. शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग क्रमांक सीबीसी-१०९४/ प्र.क्र.८६/मावक-५, दिनांक १६ जून १९९४.

२. शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग, क्रमांक सीबीसी-१०९४/ प्र.क्र.८६/मावक-५, दिनांक २२ जून १९९४.

परिपत्रक :-

अनुसूचित जाती आणि अनुसूचित जमाती व्यतिरिक्त मागासलेल्यां जातीच्या उर्वरीत प्रवर्गामधील व्यक्तीं ना म्हणजेच विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग तसेच विशेष मागास प्रवर्गाच्या व्यक्तींना जातीचे प्रमाणपत्र देतांना अशा प्रमाणपत्रामध्ये संबंधित व्यक्तीचा सर्वसाधारण रहीवास आणि ती व्यक्ती उन्नत आणि प्रगत व्यक्ती/गट (क्रिमिलेयर) मध्ये मोडत नसल्याचे प्रमाणित करण्यात येते. अशा प्रकारचे प्रमाणपत्र शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग क्रमांक सीबीसी-१०९४/ प्र.क्र.८६/मावक-५, दिनांक २२ जून, १९९४ च्या सहपत्र ''अ'' नुसार निश्चित करण्यात आलेले आहे. असे प्रमाणपत्र मिळण्यासाठी ज्या व्यक्तींनी अर्ज केला असेल त्याच्याच नावे हे प्रमाणपत्र द्यावयाचे आहे. तथापि अशा प्रमाणपत्रा मध्ये विद्यार्थ्यांचे पालक क्रिमिलेयरमध्ये मोडत नसल्याचे प्रमाणित करण्याबद्दल काही ठिकाणी आग्रह धरला जातो. व त्यामुळे शासनाने विहित केलेल्या प्रपत्रातील प्रमाणपत्रे काही शैक्षणिक संस्था ग्राह्य धरत नसल्याचे शासनाच्या निदर्शनास आलेले आहे. या संदर्भात सर्वसाधारण अडीअडचणी लक्षात घेऊन या परिपत्रकाद्वारे असे स्पष्ट करण्यात येत आहे की, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती व इतर मागासवर्ग तसेच विशेष मागास प्रवर्ग यांना दिल्या जाणाऱ्या जातीचे प्रमाणपत्र अशा व्यक्ति क्रिमिलेअरमध्ये मोडत नसल्याचे प्रमाणित करण्याबाबत शासनाने शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतक कार्य व क्रिडा विभाग सीबीसी-१०९४/ सीआर ८६/मावक-५, दिनांक २२ जून १९९४ अन्वये प्रमाणपत्राचा विशिष्ट नमुना प्रसृत केलेला आहे. सदरहू प्रमाणपत्र ज्या व्यक्तीच्या नांवे देण्यात आलेले असेल ती व्यक्ती किंवा त्यांचे कुटूंब क्रिमिलेयरमध्ये मोडत नसल्याचे प्रमाणित करणे आवश्यक असून अशा प्रकारचे प्रमाणपत्र शासनाने विहित केलेले असल्यामुळे या विहित नमुन्यातील प्राप्त करून घेतलेले प्रमाणपत्र सर्व संबंधीतांनी ग्राह्य धरणे आवश्यक आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

सही/- (व. वं. कांबळे)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति :- राज्यपालांचे सचिव.,
सर्व मंत्रालयीन विभाग.

क्र.मावनि-१०९४/१४२३/(३५७३)/प्रशासन-२,
उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : ७ जुलै १९९४.

प्रति,

ऊद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील
सर्वविभाग प्रमुख/मंडळे/महामंडळे यांचे मुख्य अधिकारी.

विषय : भटक्या जमाती (क) भटक्या जमाती (ड) आणि इतर मागासवर्गीयांकरिता शासकीय व निम-शासकीय सेवेमध्ये आरक्षण आणि शैक्षणिक सवलतीसाठी क्रिमीलेअर व जातीचे प्रमाणपत्र देणे.

संदर्भ : शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग, क्र. सीबीसी-१०९४/ प्र.क्र. ८६/ मावक-५, दि. २२ जून १९९४.

महोदय,

संदर्भाधीन दि. २२ जून १९९४ ची प्रत माहिती, मार्गदर्शन व उचितवेळी आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी सोबत जोडली आहे.

आपली विश्वासू,
सही (सौ. अं. भा. बोरकर)
कक्ष अधिकारी

प्रत :

कार्यासन, उद्योग - ३/उद्योग - ४/उद्योग -५/उद्योग -६/उद्योग - ७/उद्योग - ८/उद्योग - ९/उद्योग - १२/ उद्योग - १४/उद्योग - १९/ कामगार-६/कामगार-८/कामगार-११/कामगार-१२/प्रशासन-३/प्रशासन-४/ ऊर्जा-४ व ऊर्जा-६ यांचेकडे माहिती, मार्गदर्शन व उचित वेळी आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी सादर अग्रेषित.

भटक्या जमाती (क), भटक्या जमाती (ड) आणि
इतर मागसवर्गीयांकरिता शासकिय निमशासकीय
सेवेमध्ये आरक्षण आणि शैक्षणिक सवलतीसाठी
क्रिमीलेअर व जातीचे प्रमाणपत्र देणे.

महाराष्ट्र शासन

समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक: सीबीसी-१०९४/ प्र.क्र.८६/मावक-५,
मंत्रालय, विस्तार भवन, मुंबई - ४०० ०३२,
दिनांक : २२ जून १९९४.

पहा :-

१. शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रिडा व पर्यटन विभाग क्रमांक सीबीसी १०७७/ ५०८७६/का-५, दि. २१ मार्च, १९७९ व दिनांक २४ मे १९८४ चे शुध्दीपत्रक.

२. शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रिडा व पर्यटन विभाग क्रमांक सीबीसी १०८४/७४९३२/(२०८३)बीसीडब्ल्यू-५, दि. ५ डिसेंबर १९८५.

३. शासन परिपत्रक क्र. सीबीसी १६८४/गोप-५९२/(१९९९) बीसीडब्ल्यू-५, दिनांक १९ फेब्रुवारी १९८६.

४. शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक बीसीसी-१०९३/२१६७/सीआर-१४१/९३/ १६-ब, दिनांक २३ मार्च, १९९४.

५. शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रिडा विभाग क्रमांक सीबीसी-१०९४/प्र.क्र.८६/मावक-५, दिनांक १६ जून, १९९४.

शासन निर्णय :-

मंडल आयोगाने केलेल्या शिफारशीनुसार इतर मागासवर्गीयांना शासकीय व निमशासकीय सेवेत आरक्षण ठेवण्याबाबत सामान्य प्रशासन विभागाच्या शासन निर्णय क्रमांक बीसीसी-१०९३/२१६७/सीआर-१४१/९३/ १६-ब, दिनांक २३ मार्च, १९९४ अन्वये आदेश निर्गमित करण्यात आले आहेत. तसेच रिट पिटीशन (सिव्हील) क्रमांक ९३०/१९९० इंदिरा साहनी आणि इतर विरूध्द भारत सरकार आणि इतर यामध्ये सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या निदेशानुसार इतर मागासवर्गीय जातीमधील उन्नत आणि प्रगत व्यक्ती/गट (Creamy Layer) वगळून आरक्षणाचे फायदे देण्याबाबत शासन निर्णय क्र. सीबीसी-१०९४/ प्र.क्र.८६/मावक-५, दिनांक १६ जून, १९९४ अन्वये निकष निश्चित करण्यात आले आहेत.

२. शासन निर्णय क्र. १०७७/ ५०८७६/का-५, दि. २१ मार्च, १९७९ अन्वये जिल्हा दंडाधिकारी किंवा त्यांनी प्राधिकृत केलेला तालुका कार्यकारी दंडाधिकारी यांना जातीचे प्रमाणपत्र देण्याबाबत सक्षम अधिकारी म्हणून घोषित केलेले आहे, त्याच सक्षम अधिकाऱ्यांना इतर मागासवर्गीय, भटक्या जमाती (क) धनगर व तत्सम जाती आणि भटक्या जमाती (ड) वंजारी व तत्सम जाती यांना जातीचे प्रमाणपत्र व सदर उमेदवारांना क्रिमीलेअरमध्ये गणले जातात किंवा नाही याबाबत प्रमाणपत्र देण्यासाठी सक्षम अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. क्रिमीलेअर बाबतचे निकष या विभागाच्या वर नमूद केलेल्या दि. १६ जून १९९४ च्या शासन निर्णयामध्ये स्पष्ट केलेले आहेत. इतर मागासवर्गीयांना (भटक्या जमाती (क) व भटक्या जमाती (ड) सह) जातीचे प्रमाणपत्रे देण्याबाबतचा विहित नमुना (विवरणपत्र ''अ'') सोबत जोडला आहे. तसेच सक्षम अधिकाऱ्यांना उमेदवारांची जात, क्रिमीलेअरमध्ये येते किंवा नाही हे ठरविण्यासाठी उमेवारांनी द्यावयाच्या अर्जाचा नमुना सोबत (विवरणपत्र ''ब'') जोडला आहे.

सर्व सक्षम अधिकाऱ्यांना असे स्पष्ट करण्यात येते की, त्यांनी वरील सूचना लक्षात घेऊन शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या आदेशांचे काटेकोरपणे पालन करून इतर मागासवर्गीयांना (भटक्या जमाती (क) व भटक्या जमाती (ड) सह) क्रिमीलेअर व जातीचे प्रमाणपत्रे द्यावीत. जे सक्षम अधिकारी शासनाच्या ओदशाचा भंग करून जातीची प्रमाणपत्रे देण्यास जबाबदार ठरतील असे सक्षम अधिकारी दिनांक ५ डिसेंबर १९८५ च्या शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार कारवाईस पात्र राहतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने,

सही/- (संदिप बागची)
सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति :- मा. राज्यपाल यांचे सचिव,
मा. मुख्यमंत्री यांचे सचिव,
संचालक, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.,
सर्व मंत्रालयीन विभाग.

ANNEXURE-A

Form of Certificate to be produced by Other Backward Classes, NomadicTribe (C) Dhangar and its synonyms and Nomadic Tribe (D) Vanjari and its synonyms.

This is to certify that Shri .... son of

.... of village District/Division.......................... in the ....

State................................ belong to the .... Caste/Community which is recognised as a Other

Backward Class / Nomadic Tribe(C)/ Nomadic Tribe(D) under the Government Resolution No.

.... dated ....

Shri .... and/or his family ordinarily reside(s) in the

.... District/Division of the .... State.

This is also to certify that he/she does not belong to the persons/Sections (Creamy Layer) mentioned in the Schedule to the Government Resolution, Social Welfare, Cultural Affairs and Sports Department No. CBC-1094/CR-86/BCW-V, dated 16th June 1994.

Taluka Executive Magistrate

Dated :

Seal :

N.B. : (a) The term "Ordinarily" used here will have the same meaning as in Section 20 of the Representation of the Peoples Act, 1950.

ANNEXURE-B

Application form for a certificate for eligibility for reservation of job for Other Backward Classes [including Nomadic Tribe(C) and Nomadic Tribe(D)] in Maharashtra Government and semi Government services.

To,

....

....

....

Sir,

I request that a certificate in respect of reservation for Other Backward Classes/Nomadic Tribe (C)/Nomadic Tribe (D) in Government and semi Government services under Government of Maharashtra be granted to me.

I give below the necessary particulars.

1. Full name of the applicant (in block letters) :
2. Date of birth :
3. Complete Residential address :
   a) Present :
   b) Permanent :
4. Religion :
5. Caste :
6. Sub-Caste :
7. Occupational Group :
8. Serial Number of the caste in the State list of O.B.Cs. :
9. Name of Father :
10. Name of Mother :
11. Name of Husband :
12. Status of Parent(s)/Husband :

A) Constitutional posts :
   I) Designation : Father Mother Husband

B) Government Services : Father Mother Husband
   i) Service (Central/State) :

ii) Designation :

iii) Scale of Pay, including classification, if any. :

iv) Date of appointment to the post. :

v) Age at the time of promotion to Class I post (if applicable) :

II) Employment in International Organisation e.g.UN, UNICEF, WHO

i) Name of Organisation :

ii) Designation

iii) Period of service (Indicate date from......................... to ....).

III) Death/Permanent Incapacitation (Omit if not applicable)

i) Date of death/Permanent Incapacitation putting an Officer out of service.

ii) Details of Permanent Incapacitation.

C) Employment in Public Sector Undertakings etc.

i) Name of Organisation :

ii) Designation :

iii) Date of appointment to the post

D) Armed Forces including para-military Forces (This will not include persons holding civil posts)

i) Designation

ii) Scale of Pay

E) Professional Class (other than those covered in item Nos. B & C and those engaged in trade, business and Industry

i) Occupation/Profession

F) PROPERTY OWNERS

(F) I. Agricultural Land Holding : owned by mother, father and minor children

i) Location

ii) Size of holding

iii) (a) Irrigated

(Type of irrigated land)

(i)

(ii)

(iii)

(b) Unirrigated

To be certified by District Revenue Officer not lower than the rank of Tahsildar:

(iv) Percentage of Irrigated land holding to statutory ceiling limit under State Land Ceiling Laws;

(v) If land holding is both irrigated/ unirrigated total irrigated land holdings on the basis of conversion formula in State Land Ceiling Laws;

(vi) Percentage of total irrigated land holding to statutory ceiling limit as per (iv)

(F) II. Plantation

i) Crops/Fruit

ii) Location

iii) Area of Plantation

(F) III. Vacant land and/or buildings in urban areas or urban agglemeration

i) Location of Property

ii) Details of Property

iii) Use to which it is put.

(G) Income/Wealth

i) Annual family income from all sources (excluding salaries & Income from agricultural land)

ii) Whether Tax Payer (Yes/No) (If yes, a copy of the last three years return be furnished)

iii) Whether covered in Wealth Tax Act (Yes/No) (If so, furnish details)

(H) Any other remarks

(I) I certify that the above said particulars are true to the best of my knowledge and belief and that I do not belong to the Creamy Layer of OBCs/N.T.(C)/N.T.(D) and an eligible to be considered for posts reserved for O.B.C.s/N.T.(C)/N.T.(D). In the event of any information being found false or incorrect or ineligibility being detected before or after the selection, I understand that my candidature/ appointment is liable to be cancelled and I shall be liable to such further action as may be provided under the law and/or rules.

Place : Yours faithfully,

Date : Signature of the candidate

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १८० दिनांक ४-५-१९९६.

विषय : निवडणूकीच्या कामावर नियुक्त केलेल्या निवडणूक / पोलीस अधिकारी / कर्मचारी, भारत निवडणूक आयोगाच्या प्रतिनियुक्तीवर असल्याबाबत.

कक्ष अधिकारी, उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२ यांचे पत्र क्र. संकीर्ण-१०९६/आरआर-२१६०/उर्जा-१ दिनांक २२-४-१९९६ अन्वये प्राप्त झालेले भारत निवडणूक आयोग, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र. ५०९/जनरल/९६-जे.एस.-एक/४३७६, दिनांक १८-३-१९९६ ची प्रत सोबत पाठवित आहे.

उपर्युक्त पत्राप्रमाणे निवडणूकीच्या कामावर नियुक्त केलेले अधिकारी व कर्मचारी भारत निवडणूक आयोगाच्या प्रतिनियुक्तीवर आहेत असे समजण्यात यावे.

सही/- संचालक (कर्मचारीवर्ग)

सहपत्र : वरीलप्रमाणे.

क्र. संकीर्ण १०९६/आरआर-२१६०८/ऊर्जा १
उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक : २२ एप्रिल, १९९६.

प्रति,

सदस्य (प्रशासन) / सचिव,
महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ,
प्रकाशगड, वांद्रे (पूर्व),
मुंबई ४०००५१.

मुख्य अभियंता (विद्युत)
सार्वजनिक बांधकाम विभाग,
प्रशासकीय इमारत, ३ रा मजला,
रामकृष्ण चेंबूरकर मार्ग, चेंबूर (पूर्व),
मुंबई - ४०० ०७१.

संचालिका,
महाराष्ट्र ऊर्जा विकास अभिकरण,
न्यु कमानी चेंबर्स, ६ वा मजला,
अदि मर्झबान पथ, बेलार्ड इस्टेट,
मुंबई - ४०० ०३८.

विषय : निवडणूकीच्या कामावर नियुक्त केलेल्या निवडणूक / पोलीस अधिकारी / कर्मचारी, भारत निवडणूक आयोगाच्या प्रतिनियुक्तीवर असल्याबाबत.

महोदय,

उपरोक्त विषयाबाबत सामान्य प्रशासन विभागाचे पत्र क्र. ईएसटी-१२९६/१४२०/३३, दि. ११-४-१९९६ सोबत भारत निवडणूक आयोगाच्या क्र. ५०९/जनरल/९६-जेएस-एक/४३७६, दि. १८-३-१९९६ च्या आदेशाची प्रत माहिती करीता व योग्य त्या कार्यवाही करीता सोबत पाठवित आहे.

आपला विश्वासू,

सही/-(श. शि. माजगांवकर)
कक्ष अधिकारी

निवडणूक / तात्काळ

सामान्य प्रशासन विभाग,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,
दिनांक : ११ एप्रिल, १९९६.

क्रमांक : ईएसटी-१२९६/१४२०/३३.

प्रति,

प्रधान सचिव (ऊर्जा),
उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग,
मंत्रालय, मुंबई.

विषय : निवडणुकीच्या कामावर नियुक्त केलेल्या निवडणूक /पोलीस अधिकारी / कर्मचारी, भारत निवडणूक आयोगाच्या प्रतिनियुक्तीवर असल्याबाबत.

उपरोक्त विषयावरील भारत निवडणूक आयोगाच्या क्र. ५०९/जनरल/९६-जेएस-एक/४३७६, दिनांक १८ मार्च, १९९६ च्या आदेशाची प्रत यासोबत जोडण्यात येत आहे.

लोकप्रतिनिधीत्व अधिनियम १९५० च्या कलम १३-सीसी व लोकप्रतिनिधीत्व अधिनियम, १९५१ च्या कलम २८-ए अन्वये मतदारयाद्या तयार करणे व निवडणूक संचालनासंबंधी नियुक्त केलेले अधिकारी/कर्मचारी भारत निवडणूक आयोगाच्या प्रतिनियुक्तीवर असल्याचे समजण्यात यावे व अशा अधिकारी / कर्मचाऱ्यांनी निवडणूक कर्तव्यात हयगय केल्यास त्यांच्याविरूधद निवडणूक आयोगाच्या, पर्यवेक्षणाखाली, निदेशानुसार व नियंत्रणाखाली शिस्तभंगाची कारवाई करण्यात येईल. अशा स्वरूपाचे निदेश भारत निवडणूक आयोगाने दिलेले असून, सदर निदेश सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणावेत, ही विनंती.

सही/- (गणेश ठाकूर)
उप सचिव व सह मुख्य निवडणूक अधिकारी,
महाराष्ट्र शासन.

सोबत : सहपत्र.

ELECTION COMMISSION OF INDIA

Nirvachan Sadan,
Ashoka Road,
New Delhi-110 001,

No. 509/General/96-JS-1/4376 Dated : 18th March, 1996.

ORDER

Under clause (1) of Article 324 of the Constitution, the superintendance, direction and control of preparation of electoral rolls for, and the conduct of elections to Parliament and the Legislatures of all States and of elections to the offices of President and Vice-President of India shall be vested in the Election Commission of India.

2. Under clause (6) of the said Article 324, the President, or the Governor of a State, shall, when so requested by the Election Commission, make available to the Election Commission such staff as may be necessary for the discharge of the functions conferred on the Election Commission by clause (1) of that Article.

3. Section 13CC of the Representation of the People Act, 1950 provides that the Chief Electoral Officers, District Election Officers, Electoral Registration Officers, Assistant Electoral Registration Officers and any other officer or staff employed in connection with the preparation, revision and correction of electoral rolls for, and the conduct of, all elections shall be deemed to be on deputation to the Election Commission for the period during which they are so employed and such officers and staff shall, during that period, be subject to the control, superintendence and discipline of the Election Commission.

4. Section 28A of the Representation of the People Act, 1951 further provides that the Returning Officers, Assistant Returning Officers, Presiding Officers, Polling Officers and any other officer appointed under Part IV of the said Act, and any Police Officer designated for the time being by the State Government, for the conduct of any election shall be deemed to be on deputation to the Election Commission for the period commencing on and from the date of notification calling for such election and ending with the date of declaration of the results of such election and accordingly, such officers shall, during that period, be subject to the control, superintendence and discipline of the Election Commission.

5. The Commission is of the considered view that all the above mentioned officers and staff employed on election related duties are subject to the superintendence, control and discipline of the Election Commission when employed on such duties and they are answerable at all times to the Commission for any acts of commission and omissions relating to such duties.

6. Where any such officer or staff is appointed on any election related duty by any officer statutorily empowered in this behalf, to work as like enumerators, supervisers etc., by the Electoral Registration Officers under Section 13 (2) of the Representation of the People Act, 1950 or the Presiding Officers and Polling Officers, etc., by the District Election Officers under Section 26 of the Representation of the People Act, 1951, it shall be competent for the officers making such appointment to take disciplinary action against the officers and staff so appointed by them for any acts of commission or omission in the performance of their election related duties, subject to the superintendence, direction and control of the Election Commission.

7. Any appeal from an order passed by the officer referred to in para 6 above shall lie to the Election Commission within a period of 30 days from the date of service of the order appealed from.

8. As soon as may be after an appeal has been preferred to the Commission, a copy of the memorandum of appeal shall be forwarded by the Commission's Secretariat to the officer who passed the order under appeal and such officer shall transmit all relevant records pertaining to that case, together with his comments on the memorandum of appeal, to the Commission forthwith.

9. On the receipt of relevant records and comments of the concerned officer, the Commission will proceed to consider and dispose of the appeal as expeditiously as possible. For that purpose, the Commission may delegate its powers of appellate authority to any of the Deputy Election Commissioners or its Secretaries under Section 19A of the Representation of the People Act, 1951, subject to its superintendence, direction and control, having regard to all relevant facts.

10. In all other cases where the Election Commission itself makes an appointment of an officer under the Constitution or any statutory provision, the Election Commission itself shall take disciplinary action against any such officer, wherever called for. For this purpose also, the Commission may delegate its powers of disciplinary authority to any of the Deputy Election Commissioners or its Secretaries under Section 19A of the Representation of the People Act, 1951, subject to its suprintendence, direction and control.

BY Order and in the name of the Election Commission of India.

(S. K. MENDIRATTA)
Principal Secretary

To :

1. The Chief Secretaries to Governments of all States and Union Territories.

2. The Chief Electoral Officers of all States and Union Territories.

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No.181 Dated 14-5-1996
(With reference to G.O.No.74(P), dated 30-04-1974)

Sub : Grant of second benefit of Higher Grade as per provisions of G.O.74 Dated 30-4-1974 to Medical Superintendent in the scale of Rs. 5940-280- 9580

In exercise of the powers delegated by the Board (vide Resolution No. 1210 dated 6th November 1984), as notified under para (iii) of Correction Slip No. 10 dated 22nd November 1984 to G.O. No. 74(P), dated 30-4-1974, the Member (Admn.)/Secretary, in consultation with the Accounts Member and the Technical Member has accorded approval to prescribe the pay scale of Rs. 5940-280-9580 to be given on second occasion to the category of "Medical Superintendent", under the provisions of G.O. No. 74(P) dated 30-4-1974.

Individual cases should be examined and dealt with by the concerned Competent Authorities on their merits in accordance with the rules laid down in G.O. No. 74(P) dated 30-4-1974, as amended from time to time.

Sd/- Director of Personnel

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १८२ दिनांक २२-५-१९९६.

विषय : वेतनगट ३ व ४ मधील पदावर सरळसेवा उमेदवारांची भरती करतांना मुलाखतीसाठी निवड समितीवर समाजकल्याण अधिकारी व जिल्हा प्रकल्प अधिकारी किंवा जिल्हा आदिवासी विकास अधिकारी यांना बोलाविण्याबाबत.

वेतनगट ३ व ४ च्या पदावर मागासवर्गीयांची सरळसेवा भरती करण्यासाठी घेण्यात येणाऱ्या मुलाखतीच्या वेळी समाज कल्याण अधिकारी, जिल्हा प्रकल्प अधिकारी किंवा आदिवासी विकास अधिकारी (वग २ पेक्षा कमी दर्जा नसलेले) यांना हजर राहण्यासाठी बोलाविण्यात यावे, अशा सूचना मुख्य कार्यालयाचे परिपत्रक क्रमांक साप्रवि/मावक /३/३७६७ दि. ३०/११/१९८९ अन्वये निर्गमित करण्यात आल्या होत्या. अशा वर्ग २ पेक्षा कमी नसलेल्या प्रतिनिधीच्या अनुपस्थितीत घेण्यात आलेल्या मुलाखती शासनाच्या आदेशानुसार नियमबाह्य ठरतात.

तथापि, वरील परिपत्रकास जोडलेल्या शासनाचे परिपत्रक क्र. बीसीसी-१०८९/प्र.क्र.३२६/८९/१६-ब दि. २४-१०-१९८९ अन्वये खालील प्रमाणे सवलत देण्यात आली आहे.

''काही अपरिहार्य कारणामुळे व इतर अडचणीमुळे समाजकल्याण अधिकारी/आदिवासी विकास व जिल्हा प्रकल्प अधिकारी १५ दिवसांची पूर्वसूचना पाठवूनही काही प्रसंगी मुलाखतीस हजर होत नाहीत व मागासवर्गीयांचा सरळसेवा भरतीचा अनुशेष भरून काढण्यासाठी मोठ्या प्रमाणात जाहिरात देऊन व त्या अनुषंगाने मुलाखती घेण्याचे काम त्वरेने व विहित मुदतीत होणे आवश्यक असतांना, मुलाखतीसाठी १५ दिवस अगोदर सूचना पाठवूनही समाज कल्याण अधिकारी, आदिवासी जिल्हा प्रकल्प अधिकारी किंवा आदिवासी विकास अधिकारी (वर्ग २ पेक्षा कमी नसलेले) मुलाखतीच्या वेळी गैरहजर असतील किंवा उपस्थित न राहण्याबाबत त्यांनी संबंधितांना पूर्वसूचना दिली असेल तर निवड मंडळाने/नियुक्ती अधिकाऱ्यांनी त्यांच्या कार्यालयातील किंवा इतर जवळच्या कार्यालयातील वर्ग २ पेक्षा कमी नसलेल्या मागासवर्गीय अधिकाऱ्यांस मुलाखतीसाठी हजर राहण्याची विनंती करावी व ते काम पूर्ण करावे.''

वरील परिपत्रकान्वये सूचना देऊनसुध्दा असे आढळून आले आहे की, काहीप्रकरणी समाज कल्याण अधिकारी, जिल्हा प्रकल्प अधिकारी किंवा आदिवासी विकास अधिकारी यांच्या अनुपस्थितीत निवड समितीच्या बैठकी घेतल्या आहेत. जवळच्या कार्यालयातील वर्ग २ पेक्षा कमी नसलेल्या मागासवर्गीय अधिकाऱ्यास सुध्दा मुलाखतीस बोलाविलेले नाही. नंतर अशी प्रकरणे सक्षम अधिकाऱ्याकडून या त्रुटींच्या क्षमापनासाठी मुख्य कार्यालयास पाठविण्यात येतात.

वरील बाब मा. अध्यक्षाच्या निदर्शनास आल्यानंतर त्यांनी याची गंभीर दखल घेतली आहे. अशा त्रुटी सक्षम निवड समितीच्या रचनेत राहणार नाहीत याची सर्वांनी दक्षता घ्यावी अशा सूचना त्यांनी दिल्या आहेत. त्याचे सर्वांनी काटेकोरपणे पालन करावे.

सही/- सदस्य(प्रशासन)/सचिव.

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १८३ दिनांक २३ मे १९९६.

विषय : सुधारित बिंदू नामावली सरळसेवा आणि पदोन्नती.

संदर्भ : १) मंडळाचे प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक १४९ दिनांक १२-९-१९९५.
२) मंडळाचे प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक १६९ दिनांक ५-१-१९९६.

महाराष्ट्र शासनाच्या शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक बीसीसी-१०९५/३६०९/प्र.क्र.५६/९४/१६-ब, दिनांक १५ सप्टेंबर, १९९५ द्वारे विहित करण्यात आलेली सरळ सेवेची २०० बिंदू नामावली आणि शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक बीसीसी-१०९४/प्र.क्र.६८/ ९४/१६-ब, दिनांक १६ जुलै १९९५ अन्वये विहीत केलेली पदोन्नतीची ५० बिंदू नामावली या दोन्ही बिंदू नामावल्या मागे घेतल्याची घोषणा शासनातर्फे दिनांक १९ डिसेंबर १९९५ रोजी विधान परिषदेतील चर्चेप्रसंगी करण्यात आली होती. सदर बिंदू नामावल्या मागे घेतल्यास त्या ऐवजी कोणत्या बिंदू नामावल्या विहित करण्यात याव्यात, याबाबतचा प्रश्न महाराष्ट्र शासनाच्या विचाराधीन होता. याबाबतीत सदर दोन्ही बिंदू नामावल्या मागे घेऊन त्या ऐवजी शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र. बीसीसी १०९४/४६०९/प्र.क्र.५६/ ९४/१६-ब, दिनांक १५-२-१९९६ (प्रत जोडली आहे) अन्वये खालील प्रमाणे निर्णय घेण्यात आला आहे.

१. वरील विषयाच्या अनुषंगाने शासनाने यापूर्वी सरळ सेवेकरीता विहित केलेली २०० बिंदू नामावली व पदोन्नतीकरिता विहित केलेली ५० बिंदू नामावली १५ फेब्रुवारी १९९६ च्या शासन निर्णयाद्वारे विधान परिषदेतील चर्चेच्या दि.१९-१२-१९९५ पासून मागे घेण्यात आल्या आहेत. या दोन्ही बिंदू नामावल्या दिनांक १९-१२-१९९५ पासून प्रथम क्रमांकापासून वापरण्यात याव्यात म्हणून शासनाचे आदेश आहेत. मात्र, दिनांक १८-१२-१९९५ रोजी पूर्वीच्या बिंदू नामावली प्रमाणे असलेला मागासवर्गीयांचा अनुशेष विचारात घेण्यात यावा म्हणून शासनाने कळविले आहे.

२. दिनांक १९ डिसेंबर १९९५ पासून हे आदेश निर्गमित करण्याच्या कालावधी पर्यंत म्हणजेच मंडळाचे प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक १६९ दिनांक ५-१-९६ अन्वये सरळ सेवा भरती संदर्भात दिनांक १ जुलै १९९५ पासून काही कारवाई केली असल्यास व त्याचप्रमाणे प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक १४९ दिनांक १२-९-१९९५ अन्वये पदोन्नती संदर्भात १३ जून १९९५ पासून काही कारवाई केली असल्यास त्याची नोंद नवीन बिंदू नामावलीमध्ये दिनांक १९-१२-१९९५ पासून करण्यात यावी व त्या अनुषंगाने काही अनुशेष निर्माण होत असेल तर तो देखील विचारात घेण्यात यावा, म्हणून शासनाचे आदेश आहेत.

३. यापूर्वी म्हणजे दिनांक १८ डिसेंबर १९९५ पर्यंत काही कार्यवाही पूर्ण झालेल्या म्हणजे सरळ सेवेतील मागणीपत्र पाठवून उमेदवार उपलब्ध झाले असल्यास, व पदोन्नती संदर्भात निवडसूची सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या स्तरावर मान्य झाली असल्यास, अशा प्रकरणी सुधारणा करण्याची आवश्यकता नाही. मात्र, दिनांक १८ डिसेंबर १९९५ नंतर करण्यात येणारी कार्यवाही व वरीलप्रमाणे पूर्ण न झालेली प्रकरणे सोबत जोडलेल्या बिंदू नामवल्याप्रमाणे करण्यात यावी म्हणून शासनाचे आदेश आहेत व त्याची अंमलबजावणी मंडळामध्ये काटेकोरपणे करण्यात यावी.

४. सरळसेवेमध्ये महिलांसाठी असलेले ३० टक्के आरक्षण त्या त्या प्रवर्गात टक्केवारी नुसार विचारात घेण्याची कार्यवाही संबंधित प्राधिकाऱ्यांनी करावी.

५. नाशिक, धुळे, ठाणे, चंद्रपूर, गडचिरोली, कुलाबा (रायगड) व यवतमाळ या जिल्ह्यांकरिता अनुसूचित जमातीसाठी सरळ सेवा भरती करिता वेगळे वेगळे आरक्षण व बिंदू नामावली विहित करण्यात आल्या आहेत. त्यांच्यासाठी सुधारीत ''२०० बिंदू नामावली'' शासनाकडून अद्याप प्राप्त झाल्या नाहीत. त्या अनुषंगाने सुधारित २०० बिंदू नामावली संबंधित जिल्ह्यांकरीता शासनाकडून प्राप्त झाल्यानंतर पाठविण्यात येतील.

६. वर नमूद केलेल्या शासकीय आदेशाचे महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळाच्या सर्व संबंधित अधिकाऱ्यांनी काटेकोरपणे पालन करावे व सुधारित सरळ सेवा भरती करिता ''२०० बिंदू नामावली'' व पदोन्नती करिता ''५० बिंदू नामावली'' दिनांक १९ डिसेंबर १९९५ पासून प्रथम क्रमांकापासून वापर करून दोन्ही बिंदू नामावली नोंदवही अद्ययावत तयार ठेवावी.

सही/- सदस्य(प्रशासन)/सचिव

सोबत : वरीलप्रमाणे. शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, बीसीसी-१०९४/३६०९/प्र.क्र.५६/ ९४/१६-ब, दिनांक १५ फेब्रुवारी ९६ शासन प्रत व सहपत्राच्या प्रतीसह.

सुधारित बिंदु नामावली सरळ सेवा आणि पदोन्नती.

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक: बीसीसी-१०९४/ ३६०९/प्र.क्र.५६/९४/१६-ब
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२,
दिनांक : १५ फेब्रुवारी १९९६.

प्रस्तावना :-

शासन निर्णय, समक्रमांक दिनांक १५ सप्टेंबर १९९५ द्वारे विहित करण्यात आलेली सरळ सेवेची २०० बिंदु नामावली आणि शासन निर्णय क्रमांक बीसीसी-१०९४/प्र.क्र.६८/९४/१६-ब, दिनांक २६ जुलै १९९५ अन्वये विहित केलेली पदोन्नतीची ५० बिंदू नामावली ह्या दोनही बिंदु नामावल्या मागे घेतल्याची घोषणा शासनातर्फे दिनांक १९ डिसेंबर, १९९५ रोजी विधान परिषदेतील चर्चे प्रसंगी करण्यात आली होती. सदर बिंदू नामावल्या मागे घेतल्यास त्याऐवजी कोणत्या बिंदू नामावल्या विहित करण्यात याव्यात, याबाबतचा प्रश्न शासनाच्या विचाराधीन होता. त्यासंदर्भात आता खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :-

शासन निर्णय क्रमांक बीसीसी-१०९४/प्र.क्र.६८/९४/१६-ब, दिनांक २६ जुलै १९९५ आणि शासन निर्णय, क्रमांक बीसीसी-१०९४/ ३६०९/प्र.क्र.५६/९४/१६-ब, दिनांक १५ सप्टेंबर, १९९५ या आदेशांद्वारे विहित करण्यात आलेल्या अनुक्रमे ५० बिंदू नामावली आणि २०० बिंदू नामावली या दोन्ही बिंदू नामावल्या या शासन निर्णयाद्वारे विधान परिषदेतील चर्चेच्या दिनांकापासून म्हणजेच दिनांक १९ डिसेंबर, १९९५ पासून मागे घेण्यात येत आहेत. सुधारित बिंदू नामावल्या लवकर निर्गमित करण्यात येतील. दरम्यानच्या कालावधीत दिनांक १९ डिसेंबर १९९५ पासून सोबत जोडलेली ५० बिंदू नामावली पदोन्नतीसाठी आणि २०० बिंदु नामावली सरळसेवा भरतीसाठी विहिती करण्यात येत आहे.

ही नामावली दिनांक १९ डिसेंबर १९९५ पासून प्रथम बिंदू पासून वापरण्यात यावी. मात्र, दिनांक १८ डिसेंबर, १९९५ रोजी पूर्वीच्या बिंदू नामावलीप्रमाणे असलेला मागासवर्गीयांचा अनुशेष विचारात घेण्यात यावा. दिनांक १९ डिसेंबर ९५ पासून हे आदेश निर्गमित करण्यापर्यंतच्या कालावधीत या पूर्वीच्या म्हणजे दिनांक २६ जुलै, १९९५ व दिनांक १५ सप्टेंबर १९९५ च्या आदेशांनुसार भरती/पदोन्नतीबाबत काही कार्यवाही करण्यात आली असेल तर त्यांची नोंद नवीन बिंदू नामावलीत घेण्यात यावी व त्या अनुषंगाने काही अनुशेष निर्माण होत असेल तर तो देखील विचारात घेण्यात यावा.

यापूर्वी म्हणजे दिनांक १८ डिसेंबर १९९५ पर्यंत कार्यवाही पूर्ण झालेल्या म्हणजे सरळ सेवेतील मागणीपत्र पाठवून उमेदवार उपलब्ध झाले असल्यास, पदोन्नतीसंदर्भात निवडसूची सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या स्तरावर मान्य झाली असल्यास, अशा प्रकरणी सुधारणा करण्याची आवश्यकता नाही. मात्र, दिनांक १८ डिसेंबर, १९९५ नंतर करण्यात येणारी कार्यवाही व वरीलप्रमाणे कार्यवाही पूर्ण न झालेली प्रकरणे सोबत जोडलेल्या बिंदू नामावल्याप्रमाणे करण्यात यावीत.

सरळ सेवेमध्ये महिलांसाठी असलेले ३०% आरक्षण त्या त्या प्रवर्गात टक्केवारीनुसार विचारात घेण्याची कार्यवाही संबंधित नियुक्ती प्राधिकाऱ्यांनी करावी.

सर्व शासकीय कार्यालयांनी सदर आदेशाची नोंद घ्यावी आणि त्यानुसार कार्यवाही करावी. मंत्रालयीन विभागानी सदर आदेश त्यांच्या अधिपत्याखालील कार्यालयांना कळवावेत तसेच निमशासकीय सेवा, मंडळे, महामंडळे इत्यादी आस्थापनांमध्ये हे आदेश लागू करण्यासंबंधात स्वतंत्र आदेश संबंधित मंत्रालयीन विभागांनी तात्काळ निर्गमित करावेत. या संदर्भात निर्गमित केलेल्या आदेशांच्या प्रती या विभागासही पाठविण्यात याव्यात.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

सही/- (क. चं. श्रीवास्तव)
प्रधान सचिव

प्रति :- सर्व मंत्रालयीन विभाग,

सर्व मंत्रालयीन विभागाच्या अधिपत्याखालील विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख.

सरळ भरतीची नमुनेवजा २०० बिंदू नामावली

अ.क्र.	पदे राखीव किंवा खुली आहेत	अ.क्र.	पदे राखीव किंवा खुली आहेत
१.	अनुसूचित जाती	२८.	खुली
२.	अनुसूचित जमाती	२९.	भटक्या जमाती (क)
३.	विमुक्त जाती (अ)	३०.	अनुसूचित जमाती
४.	भटक्या जमाती (ब)	३१.	इतर मागासवर्ग
५.	इतर मागासवर्ग	३२.	खुली
६.	खुली	३३.	अपंग (अंध)
७.	खुली	३४.	अनुसूचित जाती
८.	खुली	३५.	खुली
९.	अनुसूचित जाती	३६.	इतर मागासवर्ग
१०.	इतर मागासवर्ग	३७.	खुली
११.	विशेष मागास प्रवर्ग	३८.	खुली
१२.	खुली	३९.	खुली
१३.	खुली	४०.	इतर मागासवर्ग
१४.	खुली	४१.	अनुसूचित जाती
१५.	इतर मागासवर्ग	४२.	खुली
१६.	अनुसूचित जमाती	४३.	खुली
१७.	अनुसूचित जाती	४४.	अनुसूचित जमाती
१८.	खुली	४५.	खुली
१९.	खुली	४६.	खुली
२०.	खुली	४७.	इतर मागासवर्ग
२१.	इतर मागासवर्ग	४८.	खुली
२२.	खुली	४९.	अनुसूचित जाती
२३.	खुली	५०.	भटक्या जमाती (ड)
२४.	खुली	५१.	खुली
२५.	अनुसूचित जाती	५२.	इतर मागासवर्ग
२६.	इतर मागासवर्ग	५३.	खुली
२७.	खुली	५४.	खुली

अ.क्र.	पदे राखीव किंवा खुली आहेत	अ.क्र.	पदे राखीव किंवा खुली आहेत
५५.	खुली	८४.	इतर मागासवर्ग
५६.	भटक्या जमाती (क)	८५.	खुली
५७.	अनुसूचित जाती	८६.	अनुसूचित जमाती
५८.	अनुसूचित जमाती	८७.	भटक्या जमाती (क)
५९.	इतर मागासवर्ग	८८.	खुली
६०.	खुली	८९.	अनुसूचित जाती
६१.	खुली	९०.	इतर मागासवर्ग
६२.	विशेष मागास प्रवर्ग	९१.	खुली
६३.	इतर मागासवर्ग	९२.	खुली
६४.	खुली	९३.	खुली
६५.	अनुसूचित जाती	९४.	इतर मागासवर्ग
६६.	अपंग (मुकबधीर)	९५.	अनुसूचित जाती
६७.	विमुक्त जाती (अ)	९६.	खुली
६८.	इतर मागासवर्ग	९७.	विमुक्त जाती (अ)
६९.	खुली	९८.	इतर मागासवर्ग
७०.	खुली	९९.	अपंग (अस्थिव्यंग)
७१.	खुली	१००.	भटक्या जमाती (ड)
७२.	अनुसूचित जमाती	१०१.	अनुसूचित जाती
७३.	अनुसूचित जाती	१०२.	अनुसूचित जमाती
७४.	इतर मागासवर्ग	१०३.	विमुक्त जाती (अ)
७५.	खुली	१०४.	भटक्या जमाती (ब)
७६.	खुली	१०५.	इतर मागासवर्ग
७७.	खुली	१०६.	खुली
७८.	इतर मागासवर्ग	१०७.	विशेष मागास प्रवर्ग
७९.	खुली	१०८.	खुली
८०.	खुली	१०९.	अनुसूचित जाती
८१.	अनुसूचित जाती	११०.	इतर मागासवर्ग
८२.	भटक्या जमाती (ब)	१११.	खुली
८३.	खुली	११२.	खुली

अ.क्र.	पदे राखीव किंवा खुली आहेत	अ.क्र.	पदे राखीव किंवा खुली आहेत
११३.	खुली	१४२.	इतर मागासवर्ग
११४.	भटक्या जमाती (क)	१४३.	भटक्या जमाती (क)
११५.	इतर मागासवर्ग	१४४.	अनुसूचित जमाती
११६.	अनुसूचित जमाती	१४५.	खुली
११७.	अनुसूचित जाती	१४६.	खुली
११८.	खुली	१४७.	इतर मागासवर्ग
११९.	इतर मागासवर्ग	१४८.	खुली
१२०.	खुली	१४९.	अनुसूचित जाती
१२१.	खुली	१५०.	भटक्या जमाती (ड)
१२२.	खुली	१५१.	खुली
१२३.	खुली	१५२.	इतर मागासवर्ग
१२४.	खुली	१५३.	खुली
१२५.	अनुसूचित जाती	१५४.	खुली
१२६.	इतर मागासवर्ग	१५५.	खुली
१२७.	खुली	१५६.	इतर मागासवर्ग
१२८.	खुली	१५७.	अनुसूचित जाती
१२९.	खुली	१५८.	अनुसूचित जमाती
१३०.	अनुसूचित जमाती	१५९.	खुली
१३१.	इतर मागासवर्ग	१६०.	खुली
१३२.	खुली	१६१.	भटक्यां जमाती (ब)
१३३.	अपंग (अंध)	१६२.	इतर मागासवर्ग
१३४.	अनुसूचित जाती	१६३.	विशेष मागास प्रवर्ग
१३५.	खुली	१६४.	खुली
१३६.	इतर मागासवर्ग	१६५.	अनुसूचित जाती
१३७.	खुली	१६६.	अपंग (मुक-बधीर)
१३८.	खुली	१६७.	विमुक्त जाती (अ)
१३९.	खुली	१६८.	इतर मागासवर्ग
१४०.	खुली	१६९.	खुली
१४१.	अनुसूचित जाती	१७०.	खुली

अ.क्र.	पदे राखीव किंवा खुली आहेत	अ.क्र.	पदे राखीव किंवा खुली आहेत
१७१.	खुली	१८६.	अनुसूचित जमाती
१७२.	अनुसुचित जमाती	१८७.	खुली
१७३.	अनुसूचित जाती	१८८.	खुली
१७४.	भटक्या जमाती (क)	१८९.	अनुसूचित जाती
१७५.	इतर मागासवर्ग	१९०.	इतर मागासवर्ग
१७६.	खुली	१९१.	खुली
१७७.	खुली	१९२.	खुली
१७८.	इतर मागासवर्ग	१९३.	विमुक्त जाती (अ)
१७९.	खुली	१९४.	इतर मागासवर्ग
१८०.	खुली	१९५.	अनुसूचित जाती
१८१.	अनुसूचित जाती	१९६.	भटक्या जमाती (ब)
१८२.	खुली	१९७.	भटक्या जमाती (क)
१८३.	इतर मागासवर्ग	१९८.	इतर मागासवर्ग
१८४.	खुली	१९९.	अपंग (अस्थिव्यंग)
१८५.	खुली	२००.	भटक्या जमाती (ड)

१.	अनुसूचित जाती	१३%	२६
२.	अनुसूचित जमाती	७%	१४
३.	विमुक्त जाती (अ) (१४ व तत्सम जाती)	३%	६
४.	भटक्या जमाती (ब) (जानेवारी, १९९० पूर्वीच्या २८ व तत्सम जमाती)	२.५%	५
५.	भटक्या जमाती (क) (धनगर व तत्सम जमाती)	३.५%	७
६.	भटक्या जमाती (ड) (वंजारी व तत्सम जमाती)	२%	४
७.	इतर मागासवर्ग	१९%	३८
८.	विशेष मागास प्रवर्ग	२%	४
	एकूण राखीव पदांची संख्या		१०४
	खुल्या पदांची संख्या		९६(९०+६ अपंग)
		एकूण -	२००

पदोन्नतीची ५० बिंदू नमुनेवजा नामावली

अ.क्र.	पदे राखीव किंवा खुली आहेत	अ.क्र.	पदे राखीव किंवा खुली आहेत
१.	अनुसूचित जाती	२६.	खुली
२.	अनुसूचित जमाती	२७.	खुली
३.	विमुक्त जाती व भटक्या जमाती	२८.	विमुक्त जाती व भटक्या जमाती
४.	खुली	२९.	खुली
५.	खुली	३०.	अनुसूचित जमाती
६.	खुली	३१.	खुली
७.	खुली	३२.	खुली
८.	खुली	३३.	अनुसूचित जाती
९.	अनुसूचित जाती	३४.	खुली
१०.	खुली	३५.	खुली
११.	विशेष मागास प्रवर्ग	३६.	खुली
१२.	खुली	३७.	खुली
१३.	खुली	३८.	खुली
१४.	खुली	३९.	खुली
१५.	खुली	४०.	खुली
१६.	अनुसूचित जमाती	४१.	अनुसूचित जाती
१७.	अनुसूचित जाती	४२.	खुली
१८.	खुली	४३.	खुली
१९.	खुली	४४.	अनुसूचित जमाती
२०.	खुली	४५.	खुली
२१.	खुली	४६.	खुली
२२.	खुली	४७.	खुली
२३.	खुली	४८.	खुली
२४.	खुली	४९.	अनुसूचित जाती
२५.	अनुसूचित जाती	५०.	विमुक्त जाती व भटक्या जमाती

अनुसूचित जाती -७,
अनुसूचित जमाती -४,
विमुक्त जाती व भटक्या जमाती - ३
विशेष मागास प्रवर्ग -१,
खुल्या पदांची संख्या - ३५

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No.184 Dated 5-6-1996
(With reference to G.O.No.74(P), dated 30-04-1974)

Sub : Grant of first benefit of higher grade as per provisions of G.O. No. 74 dated 30-4-1974 to Director of Accounts and equivalent.

In exercise of the powers delegated by the Board (vide Resolution No. 1210 dated 6th November 1984), as notified under para (iii) of Correction Slip No. 10 dated 22nd November 1984 to G.O. No. 74(P) dated 30-4-1974, the Member (Admn.)/Secretary, in consultation with the Accounts Member and theTechnical Member has accorded approval to prescribe the pay scale of Rs. 6600-315-10065 to be given on first occasion to the category of "Director of Accounts and equivalent", under the provisions of G.O. No. 74(P) dated 30-4-1974.

Individual cases should be examined and dealt with by the concerned Competent Authorities on their merits in accordance with the rules laid down in G.O. No. 74(P) dated 30-4-1974, as amended from time to time

Sd/- Director of Personnel

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १८५ दिनांक ५-६-१९९६.

विषय : वाहन स्वच्छकांना सा. आ. क्र. चा लाभ देणे बाबत..

सा. आ. क्र. ७४ चे सुधारपत्र क्र. १०, दि. २२-११-१९८४ व क्र. ११, दिनांक १४-१०-१९८६ अनुसार ''वाहन चालक'' व ''वाहन स्वच्छक''या पदावर काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना सा. आ. क्र. ७४ अनुसार लाभ म्हणून खालील प्रमाणे वेतनश्रेणी विहित करण्यात आलेल्या आहेत.

अ.क्र.	तपशील	वाहन चालक	वाहन स्वच्छक
१.	पदांची वेतनश्रेणी. (सुधारित)	रू. १३३५-४०-१५३५-४५-१९८५-५०-३०८५.	रू. ११५५-२०-१२५५-२५-१५०५-३०-१८९५.
२.	पहिल्या लाभासाठी वेतनश्रेणी.	रू. १३७५-४५-१६००-५०-२१००-५५-३३१०.	रू. १२१०-२५-१३३५-३०-१६३५-४०-२२३५.
३.	दुसऱ्या लाभासाठी	रू. १६६५-६५-१९९०-७५-२७४०-८०-३८६०. (पहा :- सुधारपत्रक क्र. १० दि. २२-११-८४)	रू. १२९५-३०-१४४५-४०-१८४५-४५-२७००. (पहा सुधारपत्र क्र. ११, दि. १४-१०-८६)

२. म.रा.वि. मंडळाच्या सेवाप्रवेश विनियमांमध्ये, वाहन चालकाची रिक्त पदे अर्हताधारक वाहन स्वच्छकांना पदोन्नती देऊन भरावी अशी तरतूद आहे. त्यामुळे, वाहन स्वच्छकांना सा.आ.क्र.७४ चा पहिला व दुसरा लाभ देतांना वाहन चालकांची वेतनश्रेणी हा पहिला लाभ व वाहन चालकाचा पहिला लाभ, हा दुसरा लाभ द्यावा अशी काही संघटनांची, त्याचप्रमाणे संबंधित कर्मचाऱ्यांची/क्षेत्रीय कार्यालयांची विनंती होती. वाहन स्वच्छकांना सुधारपत्र क्र.११, दिनांक

१४-१०-१९९६ प्रमाणे विहित केलेला लाभ द्यावा अशा मुख्य कार्यालयाकडून सूचना देण्यात आल्या होत्या. इतकेच नव्हे तर एखाद्या वाहन स्वच्छकाला वेगळा लाभ दिला गेला असल्यास, फरकाच्या रक्कमेची वसूली करावी अशाही सूचना देण्यात आल्या होत्या. या विषयावर पुन्हा एकदा सांगोपांग फेरविचार करण्याची गरज निर्माण झाली होती.

३. आता या विषयावर सांगोपांग फेरविचार झाला असून असे ठरविण्यात आले आहे की, जे ''वाहन स्वच्छक'' वाहन चालक या पदावर पदोन्नती मिळण्यास सेवाप्रवेश विनियमातील तरतूदीनुसार सर्वथा पात्र आहेत म्हणजेच वाहन चालक पदाची अर्हता पूर्ण करणारे आहेत त्यांनाच फक्त खालील प्रमाणे सा.आ.क्र. ७४ चा प्रथम व दुसरा लाभ देण्यात यावा.

वाहन स्वच्छक	पहिला लाभ	दुसरा लाभ
रू. ११५५-२०-१२५५-२५-१५०५-३०-१८९५.	रू. १३३५-४०-१५३५-४५-१९८५-५०-३०८५.	रू. १३७५-४५-१६००-५० २१००-५५-३३१०.

मात्र, जे वाहन स्वच्छक पदोन्नतीस अपात्र आहेत म्हणजेच वाहन चालकाची अर्हता पूर्ण करू न शकणारे त्यांना क्र. ११ दि. १४-१०-१९८६ मध्ये दर्शविलेला सा.आ.क्र. ७४ अनुसार पहिला लाभ (रू. १२१०-२५-१३३५-३०-१६३५-४०-२२३५ या सुधारित वेतनश्रेणीत) व दुसरा लाभ (रू. १२९५-३०-१४४५-४०-१८४५-४५-२७०० या सुधारित वेतनश्रेणीत) देण्यात यावा.

४. हे प्रशासकीय परिपत्रक सदस्य(प्रशासन)/सचिव यांनी मान्यता दिल्यानुसार प्रसृत करण्यात येत आहे.

सही/- सचांलक(कर्मचारीवर्ग).

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No.186 Dated 20-6-1996

Sub : Relief of Promotees

The instructions for prompt relief of promotees by making local arrangement and in any case within a period of 30 days from the date of promotion order have been issued in the past and reiterated vide deptt. Circular No. 353 dt. 11-9-86. However, it is observed that inspite of specific instructions in the promotion order for relief of the employees by making local arrangement, the employees are not relieved for months together. In some cases, it is also seen that the employees manage to get their relief delayed/deferred, till a vacancy arises at the place of their choice and convenience. This tendency of disobeying the orders on the part of promoted employee as well as Controlling Officer is viewed seriously and needs to be eschewed.

2. In view of the above, the following instructions are issued :-

(1) The employee on his promotion should be relieved immediately within the stipulated period as specified in the order, but in any case within 30 days from the date of promotion order by making local arrangement and without waiting for substitute.

(2) No change/modification in the posting will be entertained, unless the concerned promotee joins at the place of posting. Therefore, the Controlling Officer shall not forward any application of the employee concerned for change in posting or proposal for retention of a transferred employee on any ground.

(3) In case, concerned promotee is not relieved within the stipulated time as specified in the order, the salary of such promotee should not be drawn on the roll of that office and should not be paid to such employee without specific permission of the transferring authority, after 30 days from the date of the promotion order.

(4) No deemed date of promotion will be granted on account of delay in relief under S.R.23, if the promotees are not relieved within maximum period of 30 days from the date of promotion order.

3. The above instructions should be followed by all the concerned Controlling Officers scrupulosly and any breach thereof will be viewed seriously.

Sd/- (V. M. LAL)
Member (Adm)/Secretary

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No.187 Dated 24-6-1996

Sub : Payment of arrears of Entertainment Allowance and Book Allowance to expired employees/Officers.

As per G.O. Nos. 138(P) and 139(P) dated 28-12-1995, new allowances viz. "Entertainment Allowance", "Technical Journal Allowance" and "Book Allowance" were introduced by the Board w.e.f. 01-04-1993. Since these allowances are in the nature of reimbursement of the expenditure already incurred, the employees/Officers claiming reimbursement, are required to produce yearly certificate in the prescribed Form. Such a certificate cannot come on record in the cases of the employees/Officers who expired on or after 01-04-1993 but before claiming the reimbursement. A point is, therefore, raised as to how to make the payment of arrears on account of reimbursement of expenditure to the dependents of the deceased employees/Officers.

There is no provision in the aforesaid GOs to make payment of arrears of reimbursement without production of the certificate from the employee. Therefore, arrears on account of the aforesaid allowance may be drawn but these arrears should be treated as "Income" and paid to the dependents of the deceased employees, after deducting the Income Tax at source as per the Income Tax Act and Rules.

This Admn. Circular is issued with the approval of the Member (Admn.)/Secretary who has approved it in consultation with the Technical Member and Accounts Member as per the powers delegated to him under B.R. No. 302 dated 30-11-1995.

Sd/- Director of Personnel

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No.188 Dated 9-7-1996

Sub : Introducing a new system of charging rent for the Board's residential quarters and effecting changes in existing provisions, etc. of G.O. No. 26 (P) dated 30-6-1964.

A new system of charging the rent for the Board's residential quarters on the basis of the carpet area of the Quarter, has been introduced w.e.f. 1st January, 1996, as notified by Correction Slip No. 25 dated 16th March, 1996 to G.O. No. 26(P) dated 30th June, 1964.

A query is raised by the field offices as to whether the term "Carpet area" includes the area of balcony, W.C., Bath, internal passage, etc.. This has been examined and it is hereby clarified that the term `Carpet area' mentioned in aforesaid Correction Slip means the area of the Quarter which includes balcony, W.C., bathroom, internal passage, etc..

Sd/- Member (Admn.)/Secretary.

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १८९ दिनांक ९-८-१९९६.

विषय : घटनेच्या अनुच्छेद ३७१ (२) अन्वये स्थापन करण्यात आलेल्या वैधानिक विकास मंडळाच्या बैठकांना उपस्थित राहण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग मंत्रालय, मुंबई यांचे पत्र क्र. संकिर्ण १०९६/४०/सीआर ६२१/उद्योग १९, दिनांक ३१ जानेवारी १९९६ व त्यासोबत जोडलेल्या महाराष्ट्र शासन, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे शासन परिपत्रक क्र. वैविमं १०९५/सीआर-१२२/का-१४५२ दिनांक १ जानेवारी १९९६ प्रमाणे महाराष्ट्राच्या राज्यपालानी केलेल्या विदर्भ/मराठवाडा व उर्वरित महाराष्ट्र विकास मंडळे, नियम १९९४ च्या नियम ४ (२) अनुसार विकास मंडळाच्या बैठकांना व तसेच त्या मंडळाने नेमलेल्या विशेष समित्यांच्या बैठकांना आमंत्रित केल्यास संबंधित शासकीय अधिकाऱ्यांनी उपस्थित राहणे आवश्यक आहे. (पत्र व परिपत्रकाची प्रत माहितीसाठी सोबत जोडत आहे.) या सूचना मंडळ अधिकाऱ्यांना देखील लागू आहेत.

कार्यकारी अभियंता व तत्सम स्तरापर्यंतच्या सर्व अधिकाऱ्यांनी उपर्युक्त शासनाच्या आदेशाची योग्य ती नोंद घेऊन त्याचे अनुपालन करावे.

सहपत्र :- वरील प्रमाणे. सही/- संचालक(कर्मचारीवर्ग)

तात्काळ

क्र.संकिर्ण १०९६/४०/सीआर-६२१/उद्योग-१९
उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग,
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.
दिनांक : ३१ जानेवारी, १९९६.

प्रति,

१) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, मुंबई,
२) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य औद्योगिक व गुंतवणूक महामंडळ मर्यादित, मुंबई.,

३) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य वित्तीय महामंडळ, मुंबई.,
४) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र लघु उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित, मुंबई.,
५) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य खनिकर्म महामंडळ, नागपूर.,
६) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र इलेक्टॉनिकी महामंडळ मर्यादित, मुंबई.,
७) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र चर्मोद्योग विकास महामंडळ मर्यादित, मुंबई.,
८) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र पेट्रोकेमिकल्स महामंडळ मर्यादित, मुंबई.,
९) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, खादी ग्रामोद्योग मंडळ, मुंबई.,
१०) कल्याण आयुक्त, महाराष्ट्र कामगार कल्याण मंडळ, मुंबई.,
११) सचिव, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, मुंबई.,
१२) व्यवस्थापकीय संचालक, कोकण विकास महामंडळ मर्यादित, मुंबई.,
१३) व्यवस्थापकीय संचालक, पश्चिम महाराष्ट्र विकास महामंडळ मर्यादित, पुणे.
१४) व्यवस्थापकीय संचालक, मराठवाडा विकास महामंडळ मर्यादित, औरंगाबाद.,
१५) व्यवस्थापकीय संचालक, विदर्भ विकास महामंडळ मर्यादित, नागपूर.
१६) संचालक, महाराष्ट्र उर्जा विकास अभिकरण, मुंबई.

विषय : घटनेच्या अनुच्छेद-३७१(२) अन्वये स्थापन करण्यात आलेल्या वैधानिक विकास मंडळाच्या बैठकांना उपस्थित राहण्याबाबत.

महोदय,

उपरोक्त विषयासंदर्भातील नियोजन विभागाच्या दि. १-१-१९९६ च्या परिपत्रकाची प्रत माहिती व उचित कार्यवाहीसाठी सोबत जोडली आहे.

आपला विश्वासू,
सही/- (मा. का. तांबे)
कक्ष अधिकारी

घटनेच्या अनुच्छेद-३७१(२) अन्वये स्थापन करण्यात आलेल्या वैधानिक विकास मंडळाच्या बैठकांना उपस्थित राहण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
नियोजन विभाग,

शासन परिपत्रक क्र.वैविमं १०९५/सीआर-१२२/का. १४५२
मंत्रालय, मुंबई -४०० ०३२.
दिनांक : १ जानेवारी १९९६.

परिपत्रक :-

घटनेच्या अनुच्छेद ३७१(२) अन्वये राज्यपालांनी विदर्भ, मराठवाडा व उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकास मंडळे स्थापन केली आहेत. या मंडळांच्या अध्यक्षांना मंत्री पदाचा दर्जा देण्यात आलेला आहे. शासन परिपत्रक,

सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक मुसं-१०९२/प्र.क्र.१५/१, दिनांक १ ऑगस्ट, १९९२ व ३१ मे १९९५ अन्वये मंत्र्यांचा दर्जा दिलेल्या व्यक्तींनी आयोजित केलेल्या कोणत्याही बैठकांना शासकीय अधिकाऱ्यांनी उपस्थित न राहण्याची खबरदारी घ्यावी व जिल्ह्यात त्यांनी दौरा आयोजित केल्यास अशा दौऱ्यात त्यांच्याबरोबर सहभागी होण्याचे टाळावे अशा सूचना देण्यात आलेल्या आहेत. असे जरी असले तरीही, राज्यपालांनी केलेल्या विदर्भ, मराठवाडा व उर्वरित महाराष्ट्र विकास मंडळे, नियम १९९४ च्या नियम ४(२) नुसार विकास मंडळांच्या बैठकांना तसेच मंडळाने नेमलेल्या विशेष समित्यांच्या बैठकांना आमंत्रित केल्यास संबंधित शासकीय अधिकाऱ्यांनी उपस्थित राहणे आवश्यक आहे याची कृपया नोंद घ्यावी. शिवाय, शासन परिपत्रक नियोजन विभाग, क्र.वैविमं १०९४/सीआर-७७/का. १४५२, दि. २७ जुलै, १९९४ अन्वये मंडळांचे अध्यक्ष, सदस्य व सदस्य सचिव यांना मंडळाची कामे पार पाडण्यास संबंधितांनी सहकार्य करून त्यांना आवश्यक माहिती पुरवावयाची आहे. याचीही नोंद घ्यावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,.

सही/- (शं. ग. काळे)
अपर मुख्य सचिव.

प्रति,

१) राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई-४०००३५.,

२) मुख्यमंत्र्यांचे सचिव.,

३) सर्व मंत्री, राज्यमंत्री याचे खाजगी सचिव,

४) वैधानिक विकास मंडळाचे सर्व अध्यक्ष व सदस्य (पत्राने).,

५) शासनाचे सर्व अप्पर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव,

६) मंत्रालयाचे सर्व विभाग,

७) सर्व विभागीय आयुक्त,

८) सर्व जिल्हाधिकारी,

९) सर्व जिल्हापरिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,

१०) सर्व जिल्हा नियोजन अधिकारी,

१२) मंत्रालयाच्या सर्व विभागांखालील विभाग प्रमुख, सदस्य सचिव, विदर्भ वैधानिक विकास मंडळ, बी-२३/१, साऊथ अंबाझरी मार्ग, अंध विद्यालयाजवळ, नागपूर-४४००२,

१३) सदस्य सचिव, मराठवाडा वैधानिक विकास मंडळ, ''यज्ञ'', २३ मोहनलाल नगर, दमडी महल, लेखाकोष भवनासामोर, औरंगाबाद-४३१००१.

१४) सदस्य सचिव, उर्वरित महाराष्ट्र वैधानिक विकास मंडळ, नवीन प्रशासकीय इमारत, १८ वा मजला, मंत्रालयासमोर, मुंबई-४०००३२.

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १९० दिनांक २७-८-१९९६.

विषय : सरळसेवा भरती करिता सुधारित २०० बिंदू नामावलीचा वापर करतांना महिलांसाठी असलेले ३० टक्के आरक्षण.

संदर्भ : १. मंडळाचे प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १६९, दि. ५-१-१९९६.
२. मंडळाचे प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १८३, दि. २३ मे, ९६.

मंडळाचे प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक १६९, दि. ५/१/१९९६ अन्वये सुधारित २०० बिंदु नामावली प्रसारित करण्यांत आली होती. त्यानंतर शासनाने विहीत केलेल्या सुधारित २०० बिंदु नामावलीमध्ये महिलांसाठी आरक्षित बिंदु न दर्शविल्यामुळे (पहा : उपर्युक्त परिपत्रक दि. २३-५-९६) सरळसेवेमध्ये महिलांसाठी असलेले ३० टक्के आरक्षण त्या त्या प्रवर्गात टक्केवारीनुसार घेण्याची कार्यवाही संबंधीत प्राधिकाऱ्यांनी करावी, असे आदेश शासनाच्या धोरणानुसार देण्यांत आले आहेत.

२. उपरोक्त सुधारित २०० बिंदु नामावलीत महिलांसाठी आरक्षित असलेले विशिष्ट बिंदु न दर्शविल्यामुळे महिलांसाठी असलेल्या ३० टक्के आरक्षणाची अंमलबजावणी काटेकोरपणे केली जाण्यात अडचण असू नये म्हणून मंडळाच्या सर्व नियुक्ती अधिकाऱ्यांना आता खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत :-

> ''सरळ सेवेमध्ये महिलांसाठी असलेल्या ३० टक्के आरक्षणाची अंमलबजावणी काटेकोरपणे व्हावी, म्हणुन ज्या ज्या प्रवर्गात महिला उमेदवारांची निवड केली जाईल त्या महिला उमेदवार कामावर रूजू झाल्यानंतर त्यांच्या संपूर्ण नावांचा उल्लेख करून २०० बिंदु नामावली नोंद वहीत नोंद घेतांना त्यांच्या नावासमोर कंसामध्ये ( ) ''महिला'' असा स्पष्ट उल्लेख करावा जेणेकरून ३० टक्के आरक्षण त्या त्या प्रवर्गाच्या बाबतीत पाळण्यात आले किंवा नाही हे निदर्शनास येईल. आरक्षण पाळले गेले नसेल तर पुढे सेवा प्रवेशाच्या वेळी उचित कार्यवाही करणे शक्य होईल.''

सही/-संचालक (कर्मचारीवर्ग)

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No.191 Dated 27-8-1996

Sub : Conducting speed test in respect of Stenographer, Steno-Typist, Typist etc. while granting benefit of higher grade under G.O.74 or promotion.

There was a demand for not insisting upon speed test in respect of the Stenographer, Steno-Typist, Typist etc. who already possess a Govt. Commercial Certificate of requisite speed in Shorthand and Typing, for grant of benefit under G.O.74. As per Sub Rule(ii) of Rule No. 1 of G.O.74, employee is entitled to higher grade if he has passed the necessary examination/test, including speed test, as the case may be, prescribed by the Board, if he is required to pass the same as per regulations of the Board. Similarly, as per M.S.E.B. Classification and Recruitment Regulation No. 26, the Competent Selection Committee has to decide whether a written test or trade test of candidates to be recruited to any post should be conducted.

The issue was examined and by this office letter No. GAD/VIII/O&M/G.O.74/F.No.283-A/1312 dt. 17th June, 1993 addressed to the Additional Director(Estt.) (with a copy to all as per the mailing list upto the level of Division), it was communicated that the Steno-Typists, Typists etc. possessing the Govt. Commercial Certificate of the requisite speed in Shorthand and Typing may not be insisted upon to pass a fresh speed test for granting benefit under G.O.74. Prior to issue of this clarification, speed tests were conducted by some of the Offices even in respect of employees who were having aforesaid Certificates. It is also observed that some of the employees who could not pass the speed test were not granted benefit under G.O.74. The issue is, therefore, now raised as to from which date the effect is to be given to the clarification given under letter dt. 17-6-1993.

This has now been examined and it is hereby clarified that such of the Steno-Typist/Typist who are having a requisite speed Certificate issued by Govt. Commercial Certificate Examination Board may be granted benefit under G.O.74 from the due date i.e. after completion of 6 years service in a post or from the date of the aforesaid G.C. Certificate, whichever is later.

This Adm. Circular is issued with the approval of Member(Admn.)/Secretary.

Sd/- DIRECTOR OF PERSONNEL

क्र. साप्रवि/गट-८/र.व का./नंक्र. ६७४/७६४
महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ,
एस्ट्रेला बॅटरीज विस्तारीत इमारत,
प्लॉट क्र. १, तळमजला, धारावी रोड,
मुंबई ४०० ०१९.
दिनांक : १० मार्च, १९९७.

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १९२ *
शुध्दीपत्र

विषय : खर्चामध्ये काटकसर-गरज आणि महत्व
संदर्भ : विभागीय परिपत्रक क्र. १९२ (रवका) दिनांक ११-९-१९९६.

उपर्युक्त विभागीय परिपत्रकाचा क्रमांक पुढीलप्रमाणे बदलुन वाचावा.

''विभागीय परिपत्रक क्र. ४६८ (रवका)''

परिपत्रकाच्या बाकीच्या मजकुरामध्ये कुठलाही बदल नाही.

सही/- अप्पर संचालक (कर्मचारीवर्ग)

[Administrative Circular No. 192 is not issued but Departmental Circular (O & M) was issued with number 192 (this belongs to Administrative Circulars' series) which has been corrected as 468 through aforsand corrigendum]

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १९३ दिनांक १९-९-१९९६.

विषय : समिती प्रमुख, अनुसूचित जमाती कल्याण समिती व आदिवासी भागातील आमदारांना आदिवासी उमेदवारांच्या नोकर भरतीची जाहिरात/अधिसूचनेची प्रत पाठविणे बाबत.

अवर सचिव, महाराष्ट्र विधान मंडळ, मुंबई यांनी त्यांच्या पत्र क्रमांक एम.एस.सी.-१०८७/४५३३/सी.आर/ऊर्जा-४, दिनांक ४ जुलै १९८९ अन्वये मंडळास दिलेल्या निर्देशांच्या अधीन राहून महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळामध्ये आदिवासी उमेदवारांची (अनुसूचित जमाती) नोकर भरती करतांना त्या संबंधीच्या जाहिराती/अधिसूचनेच्या प्रती समिती प्रमुख, अनुसूचित जमाती कल्याण समिती व आदिवासी भागातील आमदारांना पाठविण्याचे बाबतीतील आदेश मंडळाच्या सर्व नियुक्ती प्राधिकाऱ्यांना मंडळाचे परिपत्रक क्रमांक साप्रवि/मावक/एस.टी./३-ब/धारावी/२५८४, दिनांक २८-७-१९८९ अन्वये देण्यात आले होते.

२. आता माहे फेब्रुवारी/मार्च १९९५ मध्ये महाराष्ट्र राज्यांत विधानसभेच्या निवडणूका झालेल्या आहेत आणि महाराष्ट्र शासनाने नवीन अनुसूचित जमाती कल्याण समितीची स्थापना केली असून शासनाने समिती प्रमुखांचे नांव व त्यांचा पोस्टाचा संपूर्ण पत्ता व त्याचप्रमाणे आदिवासी भागातून निवडून आलेल्या आमदारांच्या नावांची यादी त्यांच्या पोस्टाच्या पत्यासहीत मंडळास पाठविलेली आहे.

३. महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळातील सर्व नियुक्ति प्राधिकाऱ्यांना असे आदेश देण्यांत येत आहेत की, म.रा.वि. मंडळामध्ये आदिवासी उमेदवारांची नोकर भरती करतांना त्या संबंधीच्या जाहिरातीच्या/अधिसूचनेच्या प्रती समिती प्रमुख, अनुसूचित जमाती कल्याण समिती व आदिवासी भागातील २३ आमदारांना पुरविण्यांत याव्यात. (सोबत यादी जोडलेली आहे).

वरील आदेशाचे मंडळातील सर्व नियुक्ती अधिकाऱ्यांनी काटेकोरपणे पालन करावे.

सोबत : वरील प्रमाणे.

सही/- संचालक (कर्मचारीवर्ग)

समिती प्रमुख, अनुसूचित जमाती कल्याण समिती व आदिवासी भागातून निवडून आलेल्या २३ आमदारांच्या नांवाची यादी.

१.	समिती प्रमुख अनुसूचित जमाती कल्याण समिती :-	श्री विष्णू रामा सावरा, विधान सभा सदस्य, मु. शिवाजी नगर, पोष्ट-तालुका - वाडा, जि. ठाणे.

आदिवासी भागातून निवडून आलेल्या आमदारांच्या नावांची यादी.

अ.क्र.	मतदार संघ	सदस्यांचे नाव	पत्ता
१.	गडचिरोली	श्री. मारोतीराव सैनूजी कोवासे,	मु. पो. भाडभिडी (बु.) ता. चार्मोशी, जि. गडचिरोली (दु. क्र. २२२६७, ३२४३२).
२.	नंदूरबार	श्री. विजयकुमार कृष्णराव गावीत	मु. पो. नठावद, ता. नंदुरबार, जिल्हा-धुळे.
३.	सुरगाणा	श्री. हरिश्चंद्र देवराम चव्हाण	मु. प्रतापगड, पोष्ट तालुका-सुरगाणा, जिल्हा नाशिक.
४.	दिंडोरी	श्री. रामदास किसन चारोस्कर	मु.पो. तालुका-दिंडोरी, जिल्हा-नाशिक.
५.	साक्री	श्री. गोविंदराव शिवराम चौधरी	१) आदिवासी विकास मंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२. २) १२१, जयहिंद कॉलनी, दवपूर, जि. धुळे.

अ.क्र.	मतदार संघ	सदस्यांचे नाव	पत्ता
६.	ठाणे	श्री मो. दा. जोशी	२३,स्वालंबन, विष्णूनगर नौपाडा ठाणे-४००६०२ (दु.क्र. ५३९३४०७, ५४२३४०७, ५४०५३५९).
७.	इगतपुरी	श्री. शिवराम शंकर झोले	मु. शेलवड खु., पो. मुंढेगाव, ता. इगतपुरी, जि. नाशिक (दु.क्र.०२५३३-२८३०,२५४६, २६४८).
८.	शहापूर	श्री. दौलत भिका दरोडा	मु. कोठेरे, पो. साकडबाव, तालुका शहापूर, जिल्हा - ठाणे.
९.	डाहणू	श्री. शंकर सखाराम नम	मु.पो.तवा,तालुका-डहाणू, जि.ठाणे, (दु.क्र.३६६४ कार्यालय-चारोटी-३४, व्हाया डहाणू).
१०.	नवापूर	श्री. सुरूपसिंग हिऱ्या नाईक	मु.पो. नवगाव, तालुका-नवापूर जिल्हा-धुळे, (दु. क्र. ६२२२, ६२२३).
११.	पालघर	श्रीमती मनिषा मनोहर निमकर	मु. कर्दळ, पो. उंबरपाडा (सफाळा), ता. पालघर, जि. ठाणे (दु. क्र. ४२२७).
१२.	कळवण	श्री. अर्जून तुळशीराम पवार	कृष्णनगर, तपोवन रोड, पंचवटी, नाशिक - ३, (दु. क्र. ७४२७६)
१३.	अक्राणी	श्री. के. सी. पाडवी	मु. असली, पोष्ट-तलाई, तालुका-अक्राणी, जिल्हा धुळे.
१४.	तळोदा	श्री. नरेंद्रसिंग भरतसिंग पाडवी	मु. पो. भगदरी, तालुका-अक्कलकुवा, जि. धुळे (दू. क्र. ०२५६२-२६३).
१५.	नगर	श्री. मधुकरराव काशिनाथ पिचड अकोले	१. विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानसभा, विधान भवन, मुंबई-४०००३२. २. शासकीय कुटीर ब-३, मादाम कामा रोड, मंत्रालयासामोर, मुंबई-४०००३२. ३. मु.पो.राजूर, तालुका अकोले, जिल्हा- अहमदनगर.
१६.	राळेगाव	श्री. वसंत चिंथूजी पुर्के	लक्ष्मीनगर, यवतमाळ, जिल्हा यवतमाळ.
१७.	बागलाण	श्री. दिलीप मंगळू बोरसे	मु.पो. लाडूद, ता. बागलाण, जि. नाशिक.
१८.	आरमोरी	श्री. रामकृष्ण हरी मडावी	मु.पो. तालुका-आरमोरी, जिल्हा गडचिरोली.
१९.	मेळघाट	श्री. पटल्या लंगडा मावस्कर	मु. लाकटू, पो. सुसंदा, तालुका-धारणी, जिल्हा अमरावती.
२०.	केळापूर	श्री. शिवाजीराव शिवरामजी मोघे	चिंतामणी, राणा प्रताप नगर, यवतमाळ, जिल्हा यवतमाळ.
२१.	सिरोंचा	श्री राजे सत्यवानराव राजेविधेश्वरराव	''राजवाडा'' अहेरी, पो. तालुका-अहेरी, जिल्हा गडचिरोली, अहेरी-४४२७०५.
२२.	जव्हार	श्री. रामजी महादू वरठा	मु. पो. कोचाई, तालुका-तलासरी, जि. ठाणे.
२३.	वाडा	श्री. विष्णु रामा सावरा	मु. पो. वाडा, शिवाजीनगर, तालुका - वाडा,जिल्हा ठाणे (दु.क्र. ०२५२२-७१४१५,७१४४४).

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १९४ दिनांक १-१०-१९९६.

विषय : मागासवर्गीयांचा सरळसेवा भरती तसेच पदोन्नतीमधील अनुशेष काढण्याची विशेष भरती मोहिम सुरू करण्याबाबत - वाढीव मुदत ३१/१२/१९९६ अखेर.

मुख्य कार्यालय प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक १५१ दिनांक २२/९/१९९५ अन्वये मागावर्गीयांचा सरळ सेवा भरती तसेच पदोन्नतीमधील दिनांक १/४/१९९५ रोजी शिल्लक असलेला अनुशेष दिनांक ३०/६/१९९६ पर्यत संपूर्ण भरून काढावा असे कळविले होते. संदर्भासाठी सदर प्रशासकीय परिपत्रक वाचावे.

२. आता शासनाचे उप सचिव, उद्योग उर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांनी त्यांचे पत्र क्रमांक मावनि १०९६/१०८१/(४२८१)/प्रशा-२ दि. ३० जुलै १९९६ सोबत उप सचिव (सेवा) महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभाग, शासकीय परिपत्रक क्रमांक बीसीसी-१०९५/९६६/प्र.क्र.५/९५/१६-ब, दिनांक १ जुलै, १९९६ ची प्रत पाठविली आहे. (सोबत जोडली आहे).

३. सदर परिपत्रकात असे नमूद केले आहे की, शासनाकडे उपलब्ध झालेल्या माहितीवरून असे निर्दशनास आले आहे की, निवडणूकी संदर्भात लागू करण्यात आलेल्या आचार संहितेमुळे, तसेच अन्य काही कारणामुळे मागासवर्गीयांचा सरळसेवा भरती तसेच पदोन्नतीमधील अनुशेष पूर्णपणे भरणे शक्य झाले नाही. म्हणून शासनाने ही विशेष भरती मोहिम पुढे चालू ठेवण्याचा निर्णय घेतला असून या मोहिमेची मुदत शासनाने आता दिनांक ३१/१२/९६ पर्यत वाढविण्यात आली आहे. सर्व नियुक्ती व सक्षम अधिकाऱ्यांना असे आदेश देण्यात येत आहेत की, दिनांक १/४/१९९५ अखेर शिल्लक असलेला मागासवर्गीयांचा सरळसेवा भरती तसेच पदोन्नती मधील अनुशेष दिनांक ३१/१२/१९९६ अखेरपर्यंत भरून काढण्यासाठी प्रयत्न करावेत व त्यांच प्रमाणे भरण्यात आलेल्या अनुशेषाची माहिती संबंधित नियुक्ती अधिकाऱ्यांनी विहीत विवरणपत्रामध्ये (सरळसेवा भरती व पदोन्नतीची स्वतंत्र प्रपत्रामध्ये) भरून परिमंडळ स्तरावर संकलीत करून एकत्रितरित्या दिनांक ३१/१/१९९७ पर्यंत पोहोचेल अशा रितीने मुख्य कार्यालयातील मागासवर्ग कक्ष, धारावी, मुंबईला पाठविण्याची व्यवस्था करावी.

सही/- सदस्य (प्रशासन)/सचिव

सोबत : वरील प्रमाणे.

मागासवर्गीयांचा सरळसेवा भरती तसेच
पदोन्नतीमधील अनुशेष भरून काढण्याची
विशेष भरती मोहिम सुरू करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग,

शासन परिपत्रक क्रमांक: बीसीसी-१०९५/९६६/प्र.क्र.५/९५/१६-ब
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२,
दिनांक : १ जुलै, १९९६.

पहा :-

१. शासन परिपत्रक, सा.प्र.वि.क्र. बीसीसी-१०८९/प्र.क्र.२२९/८९/१६-ब, दि. १२ जुलै, १९८९.
२. शासन परिपत्रक सा.प्र.वि.क्र. १०८९/२२९/१६-ब, दि. ११ ऑगस्ट, १९८९.
३. शासन परिपत्रक, सा.प्र.वि.क्र. बीसीसी-१०८९/प्र.क्र.३३८/८९/१६-ब, दि. ३० सप्टेंबर १९८९.

४. शासन परिपत्रक, सा.प्र.वि.क्र. बीसीसी-१०८९/प्र.क्र.३३८/८९/१६-ब, दि. २० मे १९९१.
५. शासन परिपत्रक, सा.प्र.वि.क्र. बीसीसी-१०८९/२२९/१६-ब, दि. १२ डिसेंबर, १९९१.
६. शासन परिपत्रक सा.प्र.वि.क्र. बीसीसी-१०८९/१४२२/प्र.क्र.१२०/९३/१६-ब, दि. ११ ऑगस्ट, १९९३.
७. शासन निर्णय, सा.प्र.वि. क्र. प्रनिमं-१०९६/प्र.क्र.९४/९३/१३-अ, दि. १९ ऑगस्ट, १९९३.
८. शासन निर्णय, सा.प्र.वि.क्र. बीसीसी १०९३/१६०/९३/१६-ग, दि. १५ मार्च, १९९४.
९. शासन परिपत्रक सा.प्र.वि. क्र. बीसीसी-१०९५/९६६/प्र.क्र.५/९५/१६-ब, दि. २७ जुलै, १९९५.

परिपत्रक :-

शासकीय, निमशासकीय सेवेत तसेच मंडळ, महामंडळ, नगरपालिका, महानगर पालिका, शासकीय उपक्रमे, जिल्हा परिषदा, अनुदानित संस्था, विद्यापीठे इत्यादिंमधील मागासवर्गीयांचा सरळसेवा भरती तसेच पदोन्नतीमधील अनुशेष भरून काढण्यासाठी शासनाने वर अनुक्रमांक १ व ३ येथे नमुद केलेल्या दिनांक १२ जुलै, १९८९ व ३० सप्टेंबर, १९८९ च्या शासन परपित्रकान्वये विशेष भरती मोहिम सुरू केली होती. वर नमुद केलेल्या दिनांक २७ जुलै, १९९५ च्या शासन परिपत्रकान्वये सदर मोहिम दि. ३०-६-९६ पर्यंत पुढे सुरू ठेवण्याबाबतचे आदेश निर्गमित करण्यात आले आहेत.

२. शासनाकडे उपलब्ध झालेल्या माहितीवरून असे निदर्शनास आले आहे की, लोकसभा निवडणुकी संदर्भात लागू करण्यात आलेल्या आचारसंहितेमुळे, तसेच अन्य काही कारणामुळे मागासवर्गीयांचा सरळसेवा भरती तसेच पदोन्नतीमधील अनुशेष पूर्णपणे भरणे शक्य झाले नाही. म्हणून शासनाने ही विशेष भरती मोहिम पुढे चालू ठेवण्याचा निर्णय घेतला असून या मोहिमेची मुदत आता दिनांक ३१-१२-९६ पर्यन्त वाढविण्यात आली आहे.

३. सरळसेवा भरती/पदोन्नतीमध्ये दिनांक १ एप्रिल, १९९५ पर्यन्त जो अनुशेष असेल तो अनुशेष या विशेष भरती मोहिमेअंतर्गत भरावयाचा आहे.

४. सर्व नियुक्ती प्राधिकाऱ्यांना या परिपत्रकान्वये आदेश देण्यात येत आहेत की, त्यांनी या विशेष भरती मोहिमे अंतर्गत सरळसेवा भरती/पदोन्नतीमधील अनुशेष भरून काढण्याची दक्षता घ्यावी.

५. वरील आदेश शासकीय/निमशासकीय सेवा तसेच मंडळे/महामंडळे, महानरपालिका/नगरपालिका, जिल्हा परिषदा, अनुदानित संस्था, सहकारी संस्था, शासकीय उपक्रम, सर्व विद्यापीठे, अनुदानित शैक्षणिक संस्था इत्यादिच्या आस्थापनेवरील पदांना लागू राहतील. मंत्रालयीन विभागांनी त्यांच्या प्रशासकीय नियंत्रणा खालील सर्व शासकीय व निमशासकीय कार्यालयांना, सर्व संबंधितांना या परिपत्रकानुसार योग्य त्या सूचना निर्गमित कराव्यात आणि अनुशेष भरून काढण्याचे काम विहित कालमर्यादेत होईल याची खात्री करून घ्यावी.

या विशेष मोहिमे संदर्भात मंत्रालयीन विभाग आणि त्यांच्या अधिपत्याखालील कार्यालये, मंडळे, महामंडळे, इत्यादिचा ३०-६-९६ अखेरचा अहवाल पूर्वीच आदेशित केल्याप्रमाणे ३१ ऑगस्ट, ९६ पर्यन्त व ३१-१२-९६ अखेर झालेली प्रगतीचा एकत्रित अहवाल दि. १५-२-९७ पर्यन्त सामान्य प्रशासन विभागाकडे पाठविण्यात यावा. सदर अहवाल पाठविण्याची जबाबदारी पूर्वीच्या आदेशानुसार मागास-वर्गीयासंबंधीच्या बाबी हाताळण्यासाठी समन्वय अधिकारी म्हणून नियुक्त केलेल्या उप सचिवांची राहील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

सही/- (के. सी. श्रीवास्तव)
प्रधान सचिव(सेवा), महाराष्ट्र शासन.

विभागाचे नांव :________________

मागासवर्गीयांच्या सरळसेवा भरती / पदोन्नती मधील अनुशेष
विवरणपत्र : क (महामंडळे/मंडळे)

सेवेचा गट	मंजूर पदे	भरलेली पदे	दिनांक १-४-१९९५ रोजी असलेला अनुशेष							
			अनु. जाती १	अनु. जमाती २	वि.जा. भ.ज. ३	भ.ज. (अ) ४	भ.ज. (ब) ५	भ.ज. (क) ६	भ.ज. (ड) ७	इ.मा.व. ८
(१)	(२)	(३)	(४)							

दिनांक ३०-६-१९९६ पर्यन्त भरलेला अनुशेष							
अनु. जाती १	अनु. जमाती २	वि.जा. भ.ज. ३	भ.ज. (अ) ४	भ.ज. (ब) ५	भ.ज. (क) ६	भ.ज. (ड) ७	इ.मा.व. ८
(५)							

शिल्लक अनुशेष							
अनु. जाती १	अनु. जमाती २	वि.जा. भ.ज. ३	भ.ज. (अ) ४	भ.ज. (ब) ५	भ.ज. (क) ६	भ.ज. (ड) ७	इ.मा.व. ८
(६)							

अनुशेष भरला नसल्यास त्याची कारणे	अभिप्राय
(७)	(८)

टीप : १) सरळसेवा भरती / पदोन्नती बाबतच्या अनुशेषा-बाबतची माहिती स्वतंत्र विविरणपत्रात देण्यात यावी.
२) गट निहाय माहिती एकत्रित करून अंतिम अनुशेष दर्शविण्यात यावा.
३) इ. मा. वर्गीयांचा अनुशेष दि. २३-३-९४ पासून दाखविण्यात यावा.

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १९५ दिनांक ८-१०-१९९६.

विषय : सरळ सेवा भरतीची नमुनेवजा १००/२०० बिंदू नामावली व पदोन्नतीकरिता ५० बिंदू नमुनेवजा नामावलीमध्ये वेळोवेळी शासन निर्णयाच्या अनुषंगाने आजपर्यंत झालेली स्थित्यंतरे...

मागासवर्गीयांना मंडळाच्या सेवेत सेवाप्रवेश देण्याकरिता व पदोन्नती करिता महाराष्ट्र शासनाने विहित केलेल्या बिंदू नामावलीचा वापर मंडळाच्या विविध कार्यालयामध्ये करण्यात येतो. परंतु शासनाच्या धोरणानुसार यामध्ये वेळोवेळी सुधारणा करण्यात आलेली आहे व त्या संदर्भात झालेल्या स्थित्यंतराचा तपशील मंडळातील सर्व संबंधित नियुक्ती अधिकाऱ्यांच्या अंमलबजावणीच्या दृष्टीकोनातून कळविण्यात येत आहे.

महाराष्ट्र शासनाने शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक बीसीसी-१०७२ / (इसीआर) / जे, २३ नोव्हेंबर, १९७० च्या आदेशाने सरळसेवा भरतीसाठी व शासन निर्णय सा.प्र.वि. क्रमांक बीसीसी-१०७२ दिनांक

२३ मे १९७४ च्या निर्णयाद्वारे ५० बिंदू नामावली विहीत करण्यात आलेली होती व आरक्षणाची टक्केवारी खालील प्रमाणे दर्शविण्यात आली आहे :-

अ.क्र.	मागासवर्गातील गट	सरळसेवा भरतीसाठी मंडळाचे परिपत्रक क्र. जीएडी/सात /आरसी/मागासवर्ग/१६१२६ दि. ११-४-७५. (आरक्षण)	पदोन्नतीसाठी मंडळाचे सुधारपत्र क्र. १५२ दि.१५-१२-७६ (स.स्था.आ. क्र.११२ दि. १२-२-६२) (आरक्षण)
१.	अनुसूचित जाती व अनु.जातीतील बौध्दधर्म स्विकारलेल्या व्यक्ती	१३ टक्के	०७ टक्के
२.	अनुसूचित जमाती	०७ टक्के	०४ टक्के
३.	विमुक्त जाती व भटक्या जमाती	०४ टक्के	०२ टक्के
४.	इतर मागासवर्गीय	१० टक्के	--

३. शासनाच्या धोरणानुसार धनगर व वंजारी समाजाचा अंतर्भाव विमुक्त जाती व भटक्या जमातीमध्ये केल्यानंतर सध्याचे ४ टक्के आरक्षणात वाढ करून ६ टक्के दिनांक ४-८-९२ पासून लागू केल्यानंतर शासनाचे १०० बिंदू नामावलीमध्ये सुधारणा केली त्याच प्रमाणे ५० बिंदू नामावलीमध्ये सुधारणा केली व दोन्ही बिंदू नामावल्या नव्याने विहीत करून मंडळाचे परिपत्रक क्रमांक साप्रवि/मावक/१४/२९११, दि. २१-१०-९२ अन्वये मंडळातील सर्व संबंधित कार्यालयांना कळविण्यात आले होते.

४. मंडल आयोगाने केलेल्या शिफारशी लागू केल्यानंतर दिनांक २३-३-९४ पासून १०० बिंदू नामावली ऐवजी २०० बिंदू नामावलीचा वापर प्रथम क्रमांकापासून सुरू करण्यात यावे म्हणून आदेश देण्यात आले होते. व त्याच प्रमाणे बिंदू नामावली कशा प्रकारे लिहावी या बाबतचा सविस्तर खुलासा परिपत्रक क्रमांक साप्रवि/मावक/५७/२८८१, दि: ७-१२-९४ अन्वये मंडळातील सर्व संबंधित कार्यालयांना कळविण्यात आले होते. मंडळ आयोगाच्या शिफारशीनुसार मंडळाच्या सेवेमध्ये खालील प्रमाणे सुधारित आरक्षण विहीत करण्यात आले होते.

अ.क्र.	मागासवर्गातील गट	सरळसेवे करिता दि. २३-३-९४ पासून सुधारित विहीत केलेले आरक्षण (पहा प्रशासकीय परिपत्रक क्र. साप्रवि/मावक/फा.क्र.५७/२०४०, दिनांक २२-७-९४.)
१.	अनुसूचित जाती व अनु.जातीतील बौध्दधर्म स्विकारलेल्या व्यक्ती	१३.० टक्के
२.	अनुसूचित जमाती	७.० टक्के
३.	विमुक्त जाती व भटक्या जमाती	
	अ) विमुक्त जाती (१४ व तत्समजाती)	३.० टक्के
	ब) भटक्या जमाती (जानेवारी १९९० पूर्वीच्या २८ व तत्सम जाती)	२.५ टक्के
	क) भटक्या जमाती (धनगर व तत्सम जाती)	३.५ टक्के
	ड) भटक्या जमाती (वंजारी व तत्सम जाती)	२.० टक्के
४.	इतर मागासवर्ग	१९.० टक्के
	एकूण	५०.० टक्के

महाराष्ट्र शासनाने ''गोवरी, माना, कोष्टी, व मुन्नेरवार इ. व त्यांच्या इतर तत्सम जातीचा'' विशेष मागास प्रवर्ग म्हणून घोषित करण्यात आला होता व सरळ सेवा व भरती करिता २ टक्के आरक्षण विहीत करण्यात आले होते व त्यास अनुलक्षून पदोन्नतीसाठी विशेष मागास प्रवर्गाकरिता २ टक्के आरक्षण दर्शवून ५० बिंदू नामावलीचा वापर दिनांक १३ जून, १९९५ पासून वापर करण्या विषयी मंडळाच्या सर्व संबंधित कार्यालयाना प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक १४९ दिनांक १२-९-९५ अन्वये कळविण्यात आले होते.

५. महाराष्ट्र शासनाने महिलांसाठी असलेले ३० टक्के आरक्षण व विशेष मागास प्रवर्गासाठी असलेले २ टक्के आरक्षण लक्षात घेऊन सुधारित २०० बिंदू नामावली विहीत करण्यात आली होती व सदर बिंदू नामावलीचा वापर दिनांक १ जुलै १९९५ पासून वापर करण्याविषयी मंडळाच्या सर्व संबंधित कार्यालयांना प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक १६९ दिनांक ५-१-९६ अन्वये कळविण्यात आले होते.

६. दिनांक १५ सप्टेंबर १९९५ पासून विहीत केलेली सरळ सेवेकरिता सुधारीत २०० बिंदू नामावली व दिनांक १३ जून १९९५ पासून विहीत केलेली पदोन्नती करीता सुधारित ५० बिंदू नामावली या दोन्ही बिंदू नामावल्या मागे घेतल्याची घोषणा दिनांक १९ डिसेंबर १९९५ रोजी विधान परिषदेतील चर्चेप्रसंगी करण्यात आली होती व त्यामुळे शासनाने पुन्हा सुधारित २०० बिंदू नामावली सरळ सेवा भरती करिता व पदोन्नती करिता ५० बिंदू नामावली विहीत केली असून दिनांक १९ डिसेंबर १९९५ पासुन प्रथम बिंदू पासून सुरू करावी म्हणून मंडळाचे प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक १८३ दिनांक २३ मे १९९६ अन्वये मंडळातील सर्व संबंधित कार्यालयांना अंमलबजावणीसाठी कळविण्यात आले आहे.

७. तसेच सरळ सेवेमध्ये महिलांसाठी असलेली ३० टक्के आरक्षण त्या त्या प्रवर्गात टक्केवारीनुसार पदे भरण्याची कार्यवाही संबंधित अधिकाऱ्यांनी करावी म्हणून कळविण्यात आले होते व त्याचप्रमाणे नाशिक, धुळे, ठाणे, चंद्रपूर, गडचिरोली, कुलाबा (रायगड) व यवतमाळ या जिल्ह्यांकरिता अनुसूचित जमातीसाठी वेगळे वेगळे आरक्षण व बिंदू नामावली शासनाने विहीत केली आहे. तथापि, अद्याप पावेतो सदरहू सुधारित बिंदू नामावल्या शासनाकडून प्राप्त झालेल्या नाहीत असे कळविण्यात आले आहे.

८. अशा तऱ्हेने आजतागायत शासनाच्या धोरणानुसार सरळसेवा भरती व पदोन्नती बिंदू नामावली मध्ये स्थित्यंतरे झाली आहेत तरी मंडळातील सर्व नियुक्ती अधिकाऱ्यांनी या बाबतीत नोंद घ्यावी व नियमांची अंमलबजावणी काटेकोरपणे करावी.

सही/-संचालक(कर्मचारीवर्ग)

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १९६ दिनांक १५-१०-१९९६.

विषय : फॅक्स यंत्र दिवसाचे २४ तास कार्यान्वित ठेवण्याबाबत.

वर्तमान युगात माहिती त्वरित मिळविण्यासाठी/पाठविण्यासाठी विविध यंत्रांचा उपयोग केला जातो. या नवीन यंत्रामुळे कार्यालयीन कामकाजामध्ये अमूलाग्र बदल झाला असून पूर्वी जी माहिती टपालाने मिळण्यास / पाठविण्यास अनेक दिवस लागायचे ती माहिती कांही क्षणात जगाच्या एका कोपऱ्यामधून दुसऱ्या कोपऱ्यामध्ये सहज व सुलभतेने पाठविता येते. अशा यंत्रापैकी ''फॅक्स'' यंत्र हे कागदपत्राच्या प्रती एका ठिकाणावरून दुसऱ्या ठिकाणी

त्वरित पाठवू शकते. या यंत्रामुळे दैनंदिन कामकाजामध्ये सुलभता तर आलीच आहे पण ज्या कागदपत्रांअभावी निर्णय घेणे लांबणीवर पडत होते ती कागदपत्रे त्वरित उपलब्ध झाल्याने निर्णय देखील त्वरीत घेता येऊ लागले आहेत. मंडळाने या गोष्टीचा विचार करून मुख्य कार्यालय व विविध क्षेत्रीय कार्यालयांमध्ये ''फॅक्स'' यंत्रे बसविण्याचा निर्णय घेऊन तो अंमलात आणला आहे. यानुसार, माहिती व कागदपत्राची देवाण-घेवाणसुध्दा सुरू झाली आहे.

मात्र, कांही कार्यालयातील ''फॅक्स'' यंत्रे विहित कार्यालयीन वेळेपूर्वी व वेळेनंतर बंद ठेवली जातात असे निदर्शनास आले आहे. फॅक्स यंत्रचालक उपलब्ध नसला तरीही किंवा ते जर कामाच्या व्यापामुळे सतत व्यस्त राहिले तर ''फॅक्स'' यंत्रामध्ये येणारे संदेश स्मरणात (Memory) ठेवले जातात व ज्यावेळेस व्यस्त ''फॅक्स'' यंत्र काममुक्त असेल त्यावेळेस त्या यंत्रावर सदर संदेशानुसार प्रती पाठविण्याची किंवा छापण्याची प्रक्रिया सुरू होते. परंतु कार्यालयीन वेळेपुर्वी किंवा वेळेनंतर जर ''फॅक्स'' यंत्र बंदच ठेवण्यात आले तर हे काम होऊ शकणार नाही व त्वरित कागदपत्रे उपलब्ध करून देण्याच्या प्रक्रियेस बाधा येईल. यामुळे मंडळाचा ''फॅक्स'' यंत्र प्रत्येक कार्यालयास पुरविण्याचा मूळ हेतूच साध्य होणार नाही. यास्तव सर्व मुख्य कार्यालयातील व क्षेत्रीय कार्यालयातील सर्व संबंधित अधिकाऱ्यांनी याची नोंद घ्यावी व त्यांच्या अधिपत्याखाली कार्यरत असलेली ''फॅक्स'' यंत्रे कार्यालयीन वेळेपूर्वी व कार्यालयीन वेळेनंतरसुध्दा सतत कार्यरत राहतील याची दक्षता घ्यावी.

सही/-सदस्य (प्रशासन)/सचिव.

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No.197 Dated 4-11-1996

Sub : Fixation of percentage in filling in the percentage in M.S.E.B. amongst Apprentices.

As per the Apprentices Act, 1961, and as per the survey conducted by the State Apprenticeship Adviser, the Board is required to engage Apprentices in various Trades. This is statutory obligation.

2. The Board is not legally bound to absorb the Apprentices, who have completed Apprenticeship in M.S.E.B.. However, the trained Apprentices have been pressing for their absorption in the services of M.S.E.B.. After discussions with the representatives of the Apprentices, the Board have now, by their Resolution No. 541 dt. 13-9-1996 (and as notified vide C.S.No. 234 dt. 04-11-1996 to M.S.E.B. Classification & Recruitment Regulations), accorded their approval to reserve 10% vacancies in the categories of posts in Pay Gr.III & IV in the direct recruitment for the Apprentices, who have completed the Apprenticeship in M.S.E.B..

3. It has been brought to the notice of the Board that during their tenure, the Apprentices are not imparted proper training for which they are engaged as Apprentices. It is reported that they are given such jobs which have no relevance to the Trade in which they have been engaged as Apprentices. It needs to be noted that the purpose of engaging the Apprentices is to make the person "fully qualified as a skilled craftsman" (vide Section 10(1) of the Apprentices Act, 1961). Section 11 of the said Act further casts an obligation on every employer "to provide the Apprentices with the training in his trade in accordance with the provisions of this Act and the rules made thereunder".

Since the Board has decided to reserve 10% vacant posts in Pay Gr.III & IV, the Officer-in-charge under whom the Apprentices are placed for training should personally look into the matter and ensure that proper training is imparted to the Apprentices to make them suitable for appointment against the reserved posts in the M.S.E.B.. He may nominate a specific Officer to ensure compliance. The Officer/employee should also be informed that he will be held personally responsible, in case he fails to impart required training to the Apprentice.

Receipt of this Circular be acknowledged.

Sd/- (N.M. SHROTRIYA)
DIRECTOR OF PERSONNEL.

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १९८ दिनांक १४-११-१९९६.

विषय : विशिष्ट जातींचा ''विशेष मागास प्रवर्ग'' यामध्ये पूर्वी समावेश केलेल्या काही जातींमध्ये फेरबदल.

संदर्भ :

१. प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक १४९, दि. १२-९-१९९५ (क्र. साप्रवि/मावक/४२/सु.५० वि.जा./२७५९, दिनांक १४-९-१९९५).

२. प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक १५८ दि. १-११-१९९५ (क्र. साप्रवि/मावक/३/३२०१, दिनांक १-११-१९९५).

३. प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक १६९, दि. ५-१-१९९६, (क्र. साप्रवि/मावक/४२/९०, दि. ५-१-१९९६).

४. प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक १८३, दि. २३ मे, १९९६, (क्र. साप्रवि/मावक/२०४०, दि. २३ मे, १९९६).

१. मंडळाने (१) ठराव क्रमांक ३१४३ दिनांक २७-४-१९६५ व (२) ठराव क्रमांक ३१५७ (अ)(२) दिनांक २७-५-१९६५ (वर्गीकरण व सेवाप्रवेश विनियमास जोडलेले परिशिष्ट ''क'' मध्ये नमूद) अन्वये असे निर्णय घेतले की, मागासवर्गीय उमेदवारांसाठी आरक्षित रिक्त पदे भरण्याबाबत शासनाचे आदेश स्वीकृत करण्यात यावे. त्यानंतर मंडळाने ठराव क्रमांक १४८६ दिनांक १८-६-१९८५ (वर्गीकरण व सेवाप्रवेश विनियमास जोडलेले सुधारपत्र क्रमांक १७२ दिनांक २३-७-१९८५) अन्वये, वरील विषय संदर्भात शासन जे वेळोवेळी मार्गदर्शन आणि आदेश निर्गमित करतील, ते स्वीकृत करण्यासाठी सदस्य (प्रशासन)/सचिव यांना लेखा सदस्य व तांत्रिक सदस्य यांचेशी विचारविनिमय करून निर्णय घेण्याचे अधिकार प्रदान केले आहेत. त्यानुसार सदस्य (प्रशासन)/सचिव यांच्या मंजूरीनुसार हे परिपत्रक निर्गमित करण्यात येत आहे.

२. उपर्युक्त चार प्रशासकीय परिपत्रकांनुसार विद्युत मंडळाने शासनाचे धोरण अवलंबून सरळसेवा भरती व पदोन्नतीकरिता ''विशेष मागासवर्गा'' च्या उमेदवारांसाठी २% आरक्षणाची तरतूद केली आहे. सरळसेवा करिता २०० बिंदू नामावली व पदोन्नतीकरिता ५० बिंदू नामावलीचा वापर करून शासनाच्या धोरणाची अंमलबजावणी केलेली आहे.

३. ''विशेष मागास प्रवर्गा'' मध्ये शासनाच्या धोरणानुसार कोणकोणत्या जातींचा समावेश करण्यात आलेला आहे, त्यांचा उल्लेख मंडळाचे उपर्युक्त परिपत्रक क्रमांक १४९, दिनांक १२-९-१९९५ व परिपत्रक क्रमांक १५८ दिनांक १-११-१९९५ मध्ये करण्यात आलेला आहे.

४. आता, महाराष्ट्र शासनाचे समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभागाने त्यांचे शासन निर्णय दिनांक १३-६-१९९५ चे अनुषंगाने खालील ४ शुध्दीपत्रे प्रसृत केली आहेत व त्यानुसार खाली दर्शविल्याप्रमाणे बदल करण्यात आले आहेत :-

१. शुध्दीपत्र क्रमांक सीबीसी १४९४/प्र.क्र. २३६/मावक-५, दिनांक १५ जून, १९९५ अन्वये, ''गोवारी जात'' ऐवजी ''गोवारी, गवारी'' आणि ''माना जात'' ऐवजी ''माना'' असे वाचण्यात यावे.

२.- शुध्दीपत्र क्रमांक सीबीसी-१४९४/प्र.क्र. २३६/मावक-५, दिनांक १४ जुलै, १९९५ अन्वये, ''मांगेला कोळी'' ऐवजी ''मांगेला'' आणि ''वैती कोळी'' ऐवजी ''वैती'' असे वाचण्यात यावे.

३. शुध्दीपत्र क्रमांक सीबीसी १४९४/प्र.क्र. २३६/मावक-५, दिनांक २४ ऑगस्ट, १९९५ अन्वये ''सुर्यवंशी कोळी'' ऐवजी ''कोळी सुर्यवंशी'' आणि ''खारवी'' ऐवजी ''खारवा'' किंवा ''खारवी'' असे वाचण्यात यावे.

४. शुध्दीपत्र क्रमांक सीसीसी १४९४/प्र.क्र. २३६/मावक-५, दिनांक १८ नोव्हेंबर, १९९५ अन्वये, शासन निर्णय दिनांक १३ जून, १९९५ च्या शासन निर्णयामध्ये परिच्छेद-१ खाली अनुक्रमांक ३ मधील अनुक्रमांक ३ ''हलबा जात'' असे नमूद केलेले आहे. तो अनुक्रमांक ''३'' हलबा जात वगळण्यात येत आहे.

५. शासनाचे निर्णय, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग क्र. सीबीसी १४९४/प्र.क्र. २३६/मावक-५, दिनांक १३ जून, १९९५ व शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक बीसीसी-१०९४/प्र.क्र. ६८/९४/१६ब, दिनांक १५ जून, १९९५ तसेच वरील चार शुध्दीपत्रे लक्षात घेऊन, ''विशेष मागास प्रवर्गात'' घोषित केलेल्या जातींचा अद्यावत् नावांची यादी खालील प्रमाणे आहे :-

अ. क्र. जातीची सुधारित नावे

१) गोवारी, गवारी

२) माना

३) (१) कोष्टी, (२) हलबा कोष्टी, (३) (वगळण्यात आले) (४) साळी, (५) लाड कोष्टी, (६) गढेवाल कोष्टी, (७) देशकर, (८) तालेवार, (९) पदमशाली, (१०) देवांग, (११) काची बंधे, (१२) पटवीस, (१३) सतसाले, (१४) साडे, (१५) जैनकोष्टी.

४) (१) कोळी, तत्सम जाती, (२) मच्छीमार कोळी, (३) अहिर कोळी, (४) खानदेशी कोळी, (५) पानकोळी (६) खिश्चन कोळी, (७) चुंबळे कोळी, (८) पानभरे कोळी, (९) कोळी सूर्यवंशी, (१०) मांगेला, (११) सोनकोळी, (१२) वैती, (१३) खारवा किंवा खारवी, (१४) ''अनुसूचित जमाती'' मध्ये समावेश नसलेले कोळी.

५) (१) मुन्नेरवार, (२) मुन्नुरवार, (३) मुन्नुर, (४) तेलगु मुन्नुर, (५) मुन्नरवार तेलगु, (६) मुन्नरकापू, (७) कापेवार, (८) तेलगु कापेवार, (९) मुन्नरवाड, (१०) तेलगु फुलमाळी.

सही/- (ना. म. क्षोत्रिय)
संचालक(कर्मचारीवर्ग)

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १९९ दिनांक २९-११-१९९६.

विषय : अनुसूचित जमातीच्या जाती प्रमाणपत्र तपासणी समित्यांची पुनर्रचना.

संदर्भ : १. सुधारपत्र क्र. १७२, दि. २३-७-८५ (सर्वसाधारण स्थायी आदेश ११२ दि. १२-२-६२ ला) व त्यासोबतचा शासन निर्णय, दिनांक २३-१-८५.

२. मुख्य कार्यालयाचे परिपत्रक क्र. साप्रवि/मावक/अज/२५/१९४६ दि. २४-८-९३ व त्यासोबतचे मुख्य समन्वयक, अनु. जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती व संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे यांचे परिपत्रक क्र. आसंसं/जप्रत/का-३/९२-९३/६२३, दि. २२-२-९३.

मंडळाने (१) ठराव क्रमांक ३१४३, दिनांक २७ एप्रिल १९६५ व (२) ठराव क्रमांक ३१५७ (अ)(१) दिनांक २७ मे १९६५ (वर्गीकरण व सेवाप्रवेश विनियमांस जोडलेले परिशिष्ट ''क'' मध्ये नमूद) अन्वये असे निर्णय घेतले की, मागासवर्गीय उमेदवारांसाठी आरक्षित रिक्त पदे भरण्याबाबत शासनाचे आदेश स्वीकृत करण्यात यावे. त्यानंतर मंडळाने ठराव क्रमांक १४८६ दिनांक १८-६-१९८५ (वर्गीकरण व सेवाप्रवेश विनियमास जोडलेले सुधारपत्र क्रमांक १७२ दिनांक २३-७-१९८५) अन्वये, वरील विषय संदर्भात शासन जे वेळोवेळी मार्गदर्शन आणि आदेश निर्गमित करतील ते स्वीकृत करण्यासाठी सदस्य (प्रशासन)/सचिव यांना लेखा सदस्य व तांत्रिक सदस्य यांचेशी विचार विनिमय करून निर्णय घेण्याचे अधिकार प्रदान केले आहेत. त्यानुसार सदस्य (प्रशासन)/सचिव यांनी लेखा सदस्य व तांत्रिक सदस्य यांच्याशी विचारविनिमय करून दिलेल्या मंजूरीनुसार हे परिपत्रक निर्गमित करण्यात येत आहे.

२. मा. सर्वोच्च न्यायालयाने विशेष अनुज्ञा याचिका क्रमांक १४७६७/९३ व सिव्हील अर्ज क्रमांक ५८५४/९४ (कुमारी माधुरी पाटील विरूध्द अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे व इतर) यावर दिनांक २ सप्टेंबर, १९९४ रोजी दिलेल्या निर्णयावरील मार्गदर्शक सूचना व याबाबतीत केंद्र शासनाने दिलेल्या सूचना विचारात घेऊन, महाराष्ट्र शासनाने शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग, क्रमांक एसटीसी-१८९५/प्र.क्र.१८२/का-१० दिनांक २६ ऑक्टोबर १९९५ अन्वये पुणे, नाशिक व नागपूर येथील विद्यमान अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्र तपासणी समित्यांची खालीलप्रमाणे पुनर्रचना केली आहे :-

क) अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, पुणे

कार्यक्षेत्र :- पुणे, बृहन्मुंबई व कोंकण महसूल विभाग,

१) संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे	अध्यक्ष
२) अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे	सदस्य
३) उपसंचालक (संशोधन), पुणे	सदस्य सचिव

ख) अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, नाशिक

कार्यक्षेत्र :- नाशिक व औरंगाबाद महसूल विभाग,

१) संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे	अध्यक्ष
२) अ) अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक	सदस्य (नाशिक विभाग)
ब) अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, अमरावती	सदस्य (औरंगाबाद विभाग)
३) उपसंचालक (संशोधन), नाशिक	सदस्य-सचिव

ग) अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, नागपूर

कार्यक्षेत्र :- नागपूर व अमरावती महसूल विभाग,

१)	संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे	अध्यक्ष
२)	अ) अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, नागपूर	सदस्य (नागपूर विभाग)
	ब) अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, अमरावती	सदस्य (अमरावती विभाग)
३)	उपसंचालक (संशोधन),	सदस्य-सचिव

३. अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्रांच्या तपासणी समित्यांचे कार्यक्षेत्र वर दर्शविल्याप्रमाणे असून कामाचे स्वरूप संदर्भीय सुधारपत्र/परिपत्रकासोबत जोडलेल्या शासन निर्णया/परिपत्रकामध्ये नमूद केल्याप्रमाणे राहील.

४. कर्मचाऱ्यांनी/उमेदवारांनी सादर केलेल्या जातीच्या प्रमाणपत्राबद्दल काही शंका किंवा त्याबाबत तक्रार निर्माण झाली असेल, अशा कर्मचाऱ्यांकडून/उमेदवारांकडून सोबत जोडलेल्या यादीप्रमाणे दाखल्यांच्या साक्षांकित प्रती व जात सिध्द करण्यासाठी अनुषंगिक पुराव्यांचे कागदपत्रे प्राप्त करून घेण्यात यावे व ते प्रकरण मंडळाचे ''आस्थापना अधिकारी मागासवर्ग कक्ष, सामान्य प्रशासन विभाग, मुख्य कार्यालय, एस्ट्रेला बॅटरीज विस्तारीत इमारत, धारावी रोड, माटुंगा, मुंबई-४०००१९'' यांचेकडे पाठवावे. सदर मागासवर्ग कक्ष उपर्युक्त जाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीकडे ते प्रकरण पाठवील.

५. ज्या कर्मचाऱ्याचे/उमेदवाराचे जातीचा दाखला शंकास्पद आहे किंवा त्या जातीच्या दाखल्याबाबत तक्रार निर्माण झाली आहे, अशा व्यक्तींनी जातीचा दावा विनाविलंब सिध्द करण्याची व त्या अनुषंगाने आवश्यक तो पुरावा संबंधित जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती यांचेकडे त्वरित सादर करण्याची त्यांची वैयक्तिक जबाबदारी आहे व असा दावा सिध्द करून घेतल्याशिवाय ते संबंधित जातीकरिता असलेल्या सवलतीस पात्र ठरत नाही. तसेच, जे कर्मचारी जातीचा दावा सिध्द करून देण्यास टाळाटाळ करतील अगर विलंब करतील, ते कर्मचारी शिस्तभंग कारवाईस पात्र ठरतील, अशी स्पष्ट लेखी समज संबंधित कर्मचारी यांना वरील यादीप्रमाणे कागदपत्रांची मागणी करणाऱ्या पत्रात अंतर्भूत करावी, ही कागदपत्रे पंधरा दिवसात सादर करण्याची स्पष्ट सूचना कर्मचाऱ्यास/उमेदवारास द्यावी. ती मुदत संपल्यानंतर, कर्मचाऱ्याने/उमेदवाराने काही (संपूर्ण किंवा अपूर्ण) कागदपत्रे सादर केले असतील किंवा नसतील तरी देखील ते प्रकरण वर लिहिल्याप्रमाणे आस्थापना अधिकारी (मावक) यांचेकडे पुढील कार्यवाहीसाठी सादर करावे. यात विलंब होणार नाही याची कृपया दक्षता घ्यावी.

६) उपर्युक्त समित्या फक्त ''अनुसूचित जमाती'' (Scheduled Tribes) जात प्रमाणपत्रांची वैधता पडताळून पाहण्यासाठी आहेत. या व्यतिरिक्त ''अनुसूचित जाती'' (Scheduled Caste), ''विमुक्त जाती'' (Denotified Tribes), भटक्या जमाती (Nomadic Tribes) व ''इतर मागासवर्गीय'' (Other Backward Class) ''विशेष मागास प्रवर्ग'' (Special Backward Class) या पाच मागासवर्गातील कर्मचाऱ्यांची/उमेदवारांची जाती प्रमाणपत्रे तपासणी करण्यासाठी शासनाने वेगळ्या समित्या पूर्वीच नियुक्त केलेल्या आहेत. त्याबाबतचा तपशील व अद्ययावत आदेश मंडळाच्या प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक २०० दिनांक २९/११/१९९६ अन्वये प्रसृत करण्यात आला आहे तेही परिपत्रक कृपया अभ्यासावे.

७) वरील आदेशांचे व सूचनांचे अनुपालन काटेकोरपणे करण्याबाबतची दक्षता सर्व नियुक्ती अधिकारी यांनी घ्यावी.

सही/- सदस्य (प्रशासन)/सचिव

सोबत:- १) शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग क्र. एसटीसी- क्रमांक एसटीसी-१८९५/प्र.क्र.१८२/का-१०, दिनांक २६ ऑक्टोबर १९९५ (२) यादी.

अनुसूचित जमातीच्या जाती प्रमाणपत्र
तपासणी समित्यांची पुनर्रचना.

महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक: एसटीसी-१८९५/प्र.क्र.१८२/का-१०
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२,
दिनांक २६ ऑक्टोबर १९९५.

वाचा :- १. शासन परिपत्रक, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रिडा व पर्यटन विभाग क्रमांक सीबीसी १६८०/१९९६१/का-५, दिनांक ६ मे, १९८० व शुध्दीपत्रक दिनांक ३ जून, १९८०.

२. शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग, क्रमांक एसटीसी १६८४/२८१८/(२९१)/का-११, दिनांक २३ जानेवारी १९८५.

३. शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग, क्रमांक एसटीसी १०९०/२३९४२/१८६/का-१०, दिनांक ३ जून, १९९२.

४. सह सचिव, कल्याण मंत्रालय, केंद्र शासन, नवी दिल्ली यांचे अर्ध शासकीय पत्र क्रमांक १२०१८/१३/९५-एससीडी/आर-सेल, दिनांक २५ सप्टेंबर, १९९५.

प्रस्तावना : उपरोल्लेखित संदर्भ क्रमांक ३ च्या शासन निर्णयान्वये अनुसूचित जमातीच्या उमेदवारांच्या जातीच्या प्रमाणपत्राच्या तपासणीबाबत पुणे येथील तपासणी समिती व्यतिरिक्त नाशिक व नागपूर येथे दोन नवीन तपासणी समित्या स्थापन केलेल्या आहेत. मा. सर्वोच्च न्यायालयाने विशेष अनुज्ञा याचिक क्रमांक १४७६७/९३ व सिव्हिल अर्ज क्रमांक ५८५४/९४ कुमारी माधुरी पाटील विरूध्द अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे व इतर यावर दिनांक ०२ सप्टेंबर १९९४ रोजी दिलेल्या निर्णयावरील मार्गदर्शक सूचना व केंद्र शासनाने प्रस्तावनेतील क्रमांक ४ येथील दिनांक २५ सप्टेंबर १९९५ च्या पत्रान्वये केलेल्या सूचना विचारात घेवून सध्याच्या अनुसूचित जमातीच्या जातीच्या प्रमाणपत्र तपासणी समित्यांची पुनर्रचना करण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचारधीन होता.

शासन निर्णय : शासन आता पुणे, नाशिक, नागपूर येथील अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समित्यांची खालीलप्रमाणे पुनर्रचना करीत आहे :-

अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, पुणे

१)	संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे	अध्यक्ष
२)	अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे	सदस्य
३)	उपसंचालक (संशोधन), पुणे	सदस्य सचिव

अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, नाशिक

१)	संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे	अध्यक्ष
२)	अ) अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक	सदस्य (नाशिक विभाग)
	ब) अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, अमरावती	सदस्य (औरंगाबाद विभाग)
३)	उपसंचालक (संशोधन), नाशिक	सदस्य-सचिव

अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, नागपूर

१)	संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे	अध्यक्ष
२)	अ) अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, नागपूर	सदस्य (नागपूर विभाग)
	ब) अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, अमरावती	सदस्य (अमरावती विभाग)
३)	उपसंचालक (संशोधन),	सदस्य-सचिव

२. मा. सर्वोच्च न्यायालयाने विशेष अनुज्ञा याचिका क्रमांक १४७६७/९३ व सिव्हील अर्ज क्रमांक ५८५४/९४ यावर दिनांक २ सप्टेंबर, १९९४ रोजी दिलेल्या निर्णयातील मार्गदर्शक सूचना क्रमांक ५ नुसार या समित्यांच्या अंतर्गत पोलीस उप अधिक्षकांच्या अध्यक्षतेखाली दक्षता पथके स्थापन करण्याबाबत गृह विभागाकडून कार्यवाही करण्यात येत आहे.

३. अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्रांच्या तपासणी समित्यांचे कार्यक्षेत्र व कामाचे स्वरूप दिनांक २३ जानेवारी १९८५ व ३ जून १९९२ च्या शासन निर्णयामध्ये नमूद केल्याप्रमाणे राहील. या समित्यांसाठी लागणारा इतर कर्मचारी वृंद व साधनसामुग्री संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे यांनी उपलब्ध करून देण्याची व्यवस्था करावी.

४. वरील आदेश तात्काळ लागू करण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(सुगंधा बने)
उप सचिव

प्रति,

आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक
अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक/नागपूर/अमरावती/ठाणे
संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे
सर्व जिल्हाधिकारी
सर्व जिल्हादंडाधिकारी
सर्व तहसीलदार तथा कार्यकारी अधिकारी
सर्व विभागीय आयुक्त, अपर विभागीय आयुक्त
प्रबंधक, मुंबई उच्च न्यायालय मूळ शाखा / अपील शाखा, मुंबई
* सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई
मा. राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई
मा. मुख्यमंत्र्यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई
मंत्री राज्यमंत्री, आदिवासी विकास यांचे स्वीय सहाय्यक
मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय मुंबई
* प्रबंधक, मुंबई उच्च न्यायालयाचे नागपूर खंडपीठ, नागपूर
* प्रबंधक, मुंबई उच्च न्यायालयाचे औरंगाबाद खंडपीठ, औरंगाबाद
* प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई
* प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, नागपूर खंडपीठ, नागपूर
* प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, औरंगाबाद खंडपीठ, औरंगाबाद
* प्रबंधक, केंद्रीय प्रशासकीय न्यायाधिकर, मुंबई खंडपीठ, मुंबई
सर्व मंत्रालयीन विभाग

२. त्यांना विनंती करण्यात येते की, त्यांनी त्यांच्या अधिपत्याखाली सर्व विभाग प्रमुख/कार्यालय प्रमुख यांना याबाबतच्या सूचना द्याव्यात.

संचालक, अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, पुणे/नाशिक/नागपूर

सर्व प्रकल्प अधिकारी

सह सचिव, विधी व न्याय विभाग, नागपूर/औरंगाबाद

महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मुंबई

मुख्य महानगर दंडाधिकारी, मुंबई

सचिव, कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली

आयुक्त, अनुसूचित जाती व जमाती, भारत सरकार, वेस्ट ब्लॉक नं. १, विंग नं. ७, पहिला मजला, रामकृष्णपूरम, नवी दिल्ली ११००६६.

संचालक, अनुसूचित जाती/अनुसूचित जमाती आयोग, भारत सरकार, चिपळूणकर भवन, शास्त्री मार्ग, नवी पेठ, पुणे-४११ ०३०

सह संचालक, लेखा व कोषागार (संगणक कक्ष) नवीन प्रशासकीय इमारत, ५ वा मजला, मुंबई (२ प्रती)

श्री. सुरेश कुलकर्णी, विशेष समुपदेशी, मधुवंश औरंगपुरा, औरंगाबाद-४३१ ००१

आदिवासी विकास विभागातील सर्व कार्यासने

निवड नस्ती, कार्यासन क्रमांक १०, आदिवासी विकास विभाग

* पत्राने

अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्रांची वैधता तपासण्यासाठी आवश्यक असणाऱ्या कागदपत्रांची यादी.

अ) उमेदवाराची प्रमाणपत्रे :-

१) उमेदवाराच्या जन्माच्या नोंदीचा जन्म रजिस्टरचा उतारा (सांक्षाकित प्रत).

२) उमेदवाराच्या प्राथमिक शाळेच्या प्रवेश रजिस्टरमधील नोंदीचा उतारा (सांक्षाकित प्रत).

३) उमेदवाराच्या प्राथमिक शाळा सोडल्याच्या मूळ दाखल्याची (सांक्षाकित प्रत) (द्वितीय प्रतीची सांक्षाकित प्रत नसावी). द्वितीय प्रतीची सांक्षाकित प्रत असल्यास संबंधित मुख्याध्यापकाचे प्रवेश रजिस्टर व मूळ शाळा सोडल्याचा दाखला यातील मूळ जातीच्या नोंदीत बदल नसल्याबाबतचे प्रमाणपत्र.

४) उमेदवाराच्या जमातीचे सक्षम अधिकारी यांनी दिलेले प्रमाणपत्र (मूळ प्रत) व एक साक्षांकित प्रत.

ब) उमेदवाराच्या वडीलांची प्रमाणपत्रे :-

५) उमेदवाराच्या वडीलांच्या जन्माच्या नोंदीचा जन्मरजिस्टरमधील उतारा. (सांक्षाकित प्रत).

६) उमेदवाराच्या वडीलांचा प्राथमिक शाळेतील प्रवेश रजिस्टरमधील नोंदीचा उतारा. (सांक्षाकित प्रत).

७) उमेदवाराच्या वडीलांच्या शाळा सोडल्याच्या दाखल्याची प्रत. (सांक्षाकित प्रत).

८) वडीलांनी शासकीय/निमशासकीय सेवा केली असल्यास, सेवेत असल्यास सेवा पुस्तकाच्या पहिल्या पानावरील (जमातीची नोंद असणाऱ्या) नोंदीची प्रत. (सांक्षाकित प्रत).

९) वडीलांचे सक्षम अधिकारी यांनी दिलेले जमातीचे प्रमाणपत्र (मूळ प्रत).

क) वडील अशिक्षित असल्यास जवळचे रक्तसंबंधातील (उदा. काका, मामा, इत्यादी) समवयस्क नातेवाईकांची प्रमाणपत्रे :-

१०) जन्माच्या नोंदीचे रजिस्टरमधील उतारे (सांक्षाकित प्रत).

११) प्राथमिक शाळेच्या प्रवेश रजिस्टरमधील नोंदीचे उतारे (सांक्षाकित प्रत).

१२) प्राथमिक शाळेच्या शाळा सोडल्याच्या दाखल्याची प्रत (सांक्षाकित प्रत).

१३) सेवा केलेली असल्यास / सेवेत असल्यास सेवा पुस्तीकेच्या पहिल्या पानावरील नोंदीची प्रत (सांक्षाकित प्रत).

ड) इतर कागदपत्रे :-

१४) उमेदवार/त्याचे वडील / घरातील इतर व्यक्तींचे नावावर शेतजमीन असल्यास ७ X१२ चा उतारा.

१५) उमेदवार किंवा उमेदवाराचा जन्म १९५० नंतरचा असल्यास त्याचे वडील, आजोबा १९५० मध्ये ते जेथिल रहिवासी होते. त्या बद्दलची माहिती व पुरावा उपलब्ध असल्यास त्या कागदपत्रांच्या प्रती (सांक्षाकित प्रत).

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. २०० दिनांक २९-११-१९९६.

विषय : अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्गीय व विशेष मागास प्रवर्ग यांची जातीची प्रमाणपत्रे तपासण्यासाठी विभागीय पातळीवर ''जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती'' स्थापना.

जिल्हा दंडाधिकारी यांचेकडे खोटे प्रमाणपत्र सादर केल्याची तक्रार प्राप्त झाली असल्यास त्याबाबत असलेले चौकशीचे अधिकार व जिल्हा दंडाधिकाऱ्याने दिलेल्या निर्णयाविरूध्द जाती प्रमाणपत्र पडताळणी समिती, पुणे, यांचेकडे अपिलाची असलेली तरतूद शासनाने रद्द केल्याबाबत.

संदर्भ : १. मंडळाचे सुधारपत्र क्र. १७२ दिनांक २३-७-१९८५ (सामान्य स्थायी आदेश क्र. ११२ ला) व त्यासोबत शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग क्र. सीबीसी-१६८४/२८१८/(२९१)/११, दिनांक २३-१-१९८५, क्र. सीबीसी-१६८४/(३९२)/डी-११ दिनांक ८-३-१९८५ व शासन निर्णय, समाजकल्याण विभाग क्र. सीबीसी-१६८४/कॉन-५९२/ (१९९९)/बीसीडब्ल्यू-५, दि. १४-३-१९८५.

२. मंडळाचे परिपत्रक क्रमांक साप्रवि/मावक/३/धारावी/३०५५, दिनांक १६-१०-१९९५ (सोबत शासन निर्णय, समाज कल्याण विभाग, क्रमांक सीबीसी-१०८४/७४९३२/(२०८३)/बीसीडब्ल्यू-५ दिनांक ५-१२-१९८५ व शासन परिपत्रक, समाजकल्याण विभाग, क्र. सीबीसी-१६८८ (२८२९)/मावक-५, दि. २९-७-१९८८).

१. मंडळाने (१) ठराव क्रमांक ३१४३, दिनांक २७-४-१९६५ व (२) ठराव क्रमांक ३१५७ (अ)(२) दिनांक २७-५-१९६५ (वर्गीकरण व सेवाप्रवेश विनियमांस जोडलेले परिशिष्ट ''क'' मध्ये नमूद) अन्वये असे निर्णय घेतले की, मागासवर्गीय उमेदवारांसाठी आरक्षित रिक्त पदे भरण्याबाबत शासनाचे आदेश स्वीकृत करण्यात यावे. त्यानंतर मंडळाने सेवाप्रवेश विनियमास जोडलेले सुधारपत्र क्रमांक १७२ दिनांक २३-७-१९८५ अन्वये वरील विषय संदर्भात

शासन जे वेळोवेळी मार्गदर्शन आणि आदेश निर्गमित करतील ते स्वीकृत करण्यासाठी लेखा सदस्य व तांत्रिक सदस्य यांचेशी विचार विनिमय करून निर्णय घेण्याचे अधिकार सदस्य (प्रशासन)/सचिव यांना प्रदान केले आहेत. त्यानुसार सदस्य (प्रशासन)/सचिव यांनी तांत्रिक सदस्य व लेखा सदस्य यांच्याशी विचारविनिमय करून दिलेल्या मंजूरीनुसार हे परिपत्रक निर्गमित करण्यात येत आहे.

२. मा. सर्वोच्च न्यायालयाने विशेष अनुज्ञा याचिका क्रमांक १४७६७/९६ व सिव्हील अर्ज क्रमांक ५८५४/९४ (कुमारी माधुरी पाटील विरूध्द अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे व इतर) यावर दिनांक २ सप्टेंबर, १९९४ रोजी निर्णय दिला. या निकालातील निर्देशास अनुसरून शासनाने त्यांचे निर्णय, समाजकल्याण सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग, क्रमांक सीबीसी-१०९६/प्र.क्र. १२३ / मावक-५ दिनांक २१ ऑगस्ट १९९६ (प्रत जोडली आहे). असे घोषित केले की, एखादी व्यक्ती 'अनुसूचित जाती', 'विमुक्त जाती', 'भटक्या जमाती', 'इतर मागासवर्ग' व 'विशेष मागास प्रवर्गातील', नसतानाही त्या व्यक्तीस अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्गात असल्याचे जातीचे प्रमाणपत्र दिले असल्यास त्याबद्दलच्या कोणत्याही तक्रारीची चौकशी जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती ज्या क्षेत्रातील असेल ती समिती संबंधित दक्षता पथकामार्फत करील व अशी तक्रार प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून त्यावर सहा महिन्यांच्या आत निर्णय घेईल. याबाबत जाती प्रमाणपत्र समितीचा निर्णय अंतिम राहील. अशी तरतूद शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग, क्रमांक सीबीसी-१०९६/प्र.क्र. ४८ / मावक-५ दिनांक ३ जून १९९६ मध्ये केलेली असल्यामुळे जातीच्या दाव्या संदर्भात चौकशीचे जे अधिकार पूर्वी जिल्हा दंडाधिकारी यांचेकडे होते ते रद्द करण्यात येत आहेत. त्याचप्रमाणे जिल्हादंडाधिकाऱ्यांनी जातीच्या दाव्या संदर्भात दिलेल्या निर्णयाविरूध्द जाती प्रमाणपत्र पडताळणी समिती, पुणे, यांजकडे अपील करण्याची तरतूद होती, ती तरतूद देखील शासनाने आता शासन निर्णय दिनांक २१-८-१९९६ अन्वये रद्द केली आहे.

३. शासन निर्णय समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग, क्रमांक सीबीसी-१६८८ / (२८२९) / मावक-५ दिनांक २९ जुलै १९८८ मधील परिच्छेद क्र. ३ मधील उप-परिच्छेद क्र. २,३ व ४ मधील तरतूदी वर नमूद केलेल्या दिनांक २१-८-१९९६ चे निर्णयाद्वारे शासनाने रद्द केल्या आहेत (सदर शासन निर्णय दिनांक २९ जुलै, १९८८ याची प्रत मंडळ परिपत्रक क्रमांक साप्रवि/मावक/३/धारावी/३०५५, दिनांक १६-१०-१९९५ सोबत जोडली आहे ती कृपया पहावी).

४. 'अनुसूचित जाती', 'विमुक्त जाती', 'भटक्या जमाती', 'इतर मागासवर्गीय', व 'विशेष मागासप्रवर्ग' यांची जातीची प्रमाणपत्रे तपासण्यासाठी शासनाने एकूण ६ विभागीय पातळीवर खालीलप्रमाणे खालील अधिकाऱ्यांची 'जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती' नियुक्त केली आहे :-

१) जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, पुणे महसूल विभाग, पुणे-१

१. सहसंचालक, समाजकल्याण (जाती परिक्षण),
समाजकल्याण संचालनालय, चर्च रोड, पुणे-१.

२. उपसंचालक, समाजकल्याण (जाती परिक्षण), पुणे.

२) जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, कोकण महसूल विभाग, मुंबई

१. विभागीय समाजकल्याण अधिकारी, मुंबई,
(पत्ता-कोकण भवन, विस्तार बिल्डींग, ६ वा मजला, बेलापूर, नवी मुंबई.)

२. जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, मुंबई.

३) जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, नाशिक महसूल विभाग, नाशिक.

१. विभागीय समाजकल्याण अधिकारी, नाशिक.
२. जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, नाशिक.

४) जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, औरंगाबाद महसूल विभाग, औरंगाबाद

१. विभागीय समाजकल्याण अधिकारी, औरंगाबाद.
२. जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, औरंगाबाद.

५) जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, नागपूर महसूल विभाग, नागपूर

१. विभागीय समाजकल्याण अधिकारी, नागपूर.
२. जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, नागपूर.

६) जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, अमरावती महसूल विभाग, अमरावती

१. विभागीय समाजकल्याण अधिकारी, अमरावती.
२. जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, अमरावती.

५. कर्मचाऱ्यांनी / उमेदवारांनी सादर केलेल्या जातीच्या प्रमाणपत्राबद्दल काही शंका असेल किंवा त्याबाबत तक्रार निर्माण झाली असेल, अशा कर्मचाऱ्याकडून / उमेदवारांकडून सोबत जोडलेल्या यादीप्रमाणे दाखल्यांच्या साक्षांकित प्रती व जात सिध्द करण्यासाठी अनुषंगिक पुराव्यांचे कागदपत्रे प्राप्त करून घेण्यात यावे व ते प्रकरण मंडळाचे ''आस्थापना अधिकारी, मागासवर्ग कक्ष, सामान्य प्रशासन विभाग, मुख्य कार्यालय, एस्ट्रेला बॅटरीज विस्तारीत इमारत, धारावी रोड, माटुंगा, मुंबई-४०००१९'' यांचेकडे पाठवावे. सदर मागासवर्ग कक्ष उपर्युक्त संबंधित जाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीकडे ते प्रकरण पाठवील.

६. ज्या कर्मचाऱ्याचे / उमेदवाराचे जातीचा दाखला शंकास्पद आहे किंवा त्या जातीच्या दाखल्याबाबत तक्रार निर्माण झाली आहे, अशा व्यक्तींनी जातीचा दावा विनाविलंब सिध्द करण्याची व त्या अनुषंगाने आवश्यक तो पुरावा संबंधित जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती यांचेकडे त्वरित सादर करण्याची त्यांची वैयक्तिक जबाबदारी आहे व असा दावा सिध्द करून घेतल्याशिवाय ते संबंधित जातीकरिता असलेल्या सवलतीस पात्र ठरत नाही. तसेच, जे कर्मचारी जातीचा दावा सिध्द करून देण्यास टाळाटाळ करतील अगर विलंब करतील, ते कर्मचारी शिस्तभंग कारवाईस पात्र ठरतात, अशी स्पष्ट लेखी समज संबंधित कर्मचारी यांना वरील यादीप्रमाणे कागदपत्रांची मागणी करणाऱ्या पत्रात अंतर्भुत करावी. ही कागदपत्रे पंधरा दिवसात सादर करण्याची स्पष्ट सूचना कर्मचाऱ्यांना द्यावी. ती मुदत संपल्यानंतर, कर्मचाऱ्याने / उमेदवाराने काही (संपूर्ण किंवा अपूर्ण) कागदपत्रे सादर केले असतील किंवा नसतील तरी देखील ते प्रकरण वर लिहिल्याप्रमाणे आस्थापना अधिकारी (मागासवर्ग कक्ष,) धारावी, मुंबई यांजकडे पुढील कार्यवाहीसाठी सादर करावे. यात विलंब होणार नाही याची कृपया दक्षता घ्यावी.

७. उपर्युक्त समित्या फक्त परिच्छेद क्र. ३ मध्ये नमूद केलेल्या 'अनुसूचित जाती', 'विमुक्त जाती', 'भटक्या जमाती', 'इतर मागासवर्गीय', व 'विशेष मागासप्रवर्ग' जाती प्रमाणपत्रांची वैधता पडताळून पहाण्यासाठी आहेत. या व्यतिरिक्त ''अनुसूचित जमाती'' (Scheduled Tribe) या मागासवर्गासाठी कर्मचाऱ्यांची / उमेदवारांची जाती प्रमाणपत्रे तपासणी करण्यासाठी शासनाने वेगळ्या समित्या नियुक्त केलेल्या आहेत. त्याबाबतचा तपशील व अद्ययावत आदेश मंडळाच्या प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक १९९ दिनांक २९/११/१९९६ अन्वये प्रसृत करण्यात आला आहे. तेही परिपत्रक कृपया अभ्यासावे.

८. वरील आदेशांचे व सूचनांचे अनुपालन काटेकोरपणे करण्याबाबतची दक्षता सर्व नियुक्ती अधिकारी यांनी घ्यावी.

सही/-सदस्य (प्रशासन)/सचिव

सोबत:-शासन निर्णय दि. २१-८-१९९६ ची प्रत व यादी.

जिल्हा दंडाधिकाऱ्यांकडे जातीचे खोटे प्रमाणपत्र सादर केल्याची तक्रार प्राप्त झाली असल्यास त्याबाबत असलेले चौकशीचे अधिकार व जिल्हा दंडाधिकाऱ्यांने दिलेल्या निर्णयाविरूध्द जाती प्रमाणपत्र पडताळणी समिती पुणे, यांचेकडे अपिलांची असलेली तरतूद रद्द करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक : सीबीसी-१०९६/प्र.क्र. १२३ / मावक-५
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई - ४०० ०३२,
दिनांक : २१ ऑगष्ट, १९९६.

वाचा :-

१. शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग, क्र. सीबीसी १६८४/गोप. ५९२ / (१९९९) बीसीडब्ल्यू-५, दिनांक १४ मार्च, १९८५ व दिनांक १६ ऑक्टोबर, १९८५.
२. शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. सीबीसी १०८४ / ७४९३२/(२०८३) / बीसीडब्ल्यू ५, दिनांक ५ डिसेंबर, १९८५.
३. शासन परिपत्रक समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. सीबीसी १६८८/ (२८२९) / मावक-५, दिनांक २९ जुलै, १९८८.
४. शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग क्र. सीबीसी १०९२/५१५६८ / प्र.क्र. १३५ / मावक-५, दिनांक २९ सप्टेंबर, १९९३.
५. शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग, क्र. सीबीसी १०९३/५१५६८/ प्र.क्र. १३५ / मावक-५, दिनांक ३० सप्टेंबर, १९९३.
६. शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग, क्र. सीबीसी १०९६/प्र.क्र. ४८/ मावक-५, दिनांक ३ जून, १९९६.

शासन निर्णय : सर्वोच्च न्यायालयाच्या विशेष अनुज्ञा याचिका क्र. १४७६७/९३ सिव्हिल अर्ज क्र. ५८५४/९४ कु. माधुरी पाटील विरूध्द अप्पर आयुक्त, आदीवासी विकास, ठाणे व इतर यावर दिनांक २-९-१९९४ रोजी निर्णय दिला. या निर्णयातील निदेशास अनुसरून एखादी व्यक्ती अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्गातील नसतानाही त्या व्यक्तीस अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्गात असल्याचे जातीचे प्रमाणपत्र दिले असल्यास त्याबद्दलच्या कोणत्याही तक्रारीची

चौकशी जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती ज्या क्षेत्रातील असेल ती समिती संबंधित दक्षता पथकामार्फत करील. व अशी तक्रार प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून त्यावर सहा महिन्याच्या आत निर्णय घेईल. याबाबत जाती प्रमाणपत्र समितीचा निर्णय अंतिम राहील, अशी तरतूद शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग, क्रमांक सीबीसी १०९६/प्र.क्र. ४८/मावक-५ दिनांक ३ जून, १९९६ मध्ये केलेली असल्यामुळे जातीच्या दाव्या संदर्भात चौकशीचे जे अधिकार जिल्हा दंडाधिकाऱ्यांकडे होते ते रद्द करण्यात येत आहेत. त्याचप्रमाणे जिल्हा दंडाधिकाऱ्यांनी जातीच्या दाव्या संदर्भात दिलेल्या निर्णया विरूध्द अपिल करण्याची तरतूद जाती प्रमाणपत्र पडताळणी समिती पुणे, यांचेकडे होती, ती तरतूद देखिल या शासन निर्णयाद्वारे रद्द करण्यात येत आहे.

२. शासन समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग क्रमांक सीबीसी १६८८ / (२८२९) / मावक-५, दिनांक २९ जुलै, १९८८ च्या परिच्छेद ३ मधील उप परिच्छेद २,३ व ४ मधील तरतूदी या शासन निर्णयाद्वारे रद्द करण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

सही/- (स. नु. गावित)
अप्पर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,
राज्यपालांचे सचिव
मुख्यमंत्र्यांचे सचिव,
* सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर,
सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
मुख्य महानगर दंडाधिकारी,
सर्व जिल्हा दंडाधिकारी / उप जिल्हाधिकारी
सर्व तालुका कार्यकारी दंडाधिकारी
सर्व उप विभागीय अधिकारी (महसूल)
सर्व विभागीय आयुक्त
संचालक, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
संचालक, शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
आयुक्त आदिवासी कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक,
संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे,
सहसंचालक (जापत), समाजकल्याण, संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
सर्व विभागीय समाजकल्याण अधिकारी,
सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
समाजकल्याण अधिकारी, बृहनमुंबई, मुंबई,
* प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा, मुंबई.
* प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय शाखा, मुंबई. / सर्व मंत्रालयीन विभाग,

त्यांना विनंती करण्यात येते की, त्यांनी सदर आदेश त्यांचे अधिपत्याखालील सर्व विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख यांचे निदर्शनास आणून द्यावेत. सर्व कार्यासने, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग, निवड नस्ती, का. मावक-५.

* पत्राद्वारे.

अनुसुचित जाती, भटक्या व विमुक्त जाती, इतर मागासवर्गीय व विशेष मागास प्रवर्ग यांच्या जात प्रमाणपत्रांची वैधता तपासण्यासाठी आवश्यक असणाऱ्या पुरावा कागदपत्रांची यादी.

१. संबंधित व्यक्तीचे जातीचे मूळ प्रमाणपत्र व एक साक्षांकित प्रत (संबंधित व्यक्ती ज्या ठिकाणी मूळ रहिवासी असेल, त्याच ठिकाणच्या सक्षम अधिकारी यांनी शासनाचे निर्धारित केलेल्या नमुन्यात दिलेले जातीचे मूळ प्रमाणपत्र असावे).

२. संबंधित व्यक्तीचे प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालय सोडल्याचे प्रमाणपत्र (साक्षांकित प्रत.)

३. शाळा किंवा महाविद्यालयाच्या दप्तरात असलेल्या जातीच्या नोंदी संबंधिचे प्रमाणपत्र (साक्षांकित प्रत)

४. संबंधित व्यक्तीच्या जन्म नोंदणी रजिस्टर मधील उतारा (साक्षांकित प्रत).

५. संबंधित व्यक्तीच्या वडिलांचा अथवा जवळच्या नातेवाईकाचा जातीची नोंद असलेला जन्म नोंदणी रजिस्टरमधील उतारा (साक्षांकित प्रत.)

६. संबंधित व्यक्तीच्या जवळच्या नात्यातील उदाहरणार्थ वडिल, वडिल भाऊ, चुलत भाऊ, चुलत बहिण किंवा रक्ताचे नाते संबंध असलेल्या वडिलधारी नातेवाईकांचे जातीचे प्रमाणपत्रे किंवा त्यांच्या जातीच्या प्रमाणपत्राबाबत विभागीय आयुक्त, शासन किंवा न्यायालय यांनी दिलेल्या निर्णयाची / निकालाची साक्षांकित प्रत. (सर्व साक्षांकित प्रती असाव्यात.)

७. संबंधित व्यक्तीच्या वर नमूद केलेल्या नातेवाईकांपैकी शासन सेवेत असलेल्या नातेवाईकांच्या सेवा पुस्तकांतील जातीची नोंद असलेल्या पृष्ठाचा प्रमाणित उतारा.

८. असल्यास, इतर कागदोपत्री सबळ पुरावे, ज्या आधारे संबंधित व्यक्ती स्वत:च्या जाती विषयीचा दावा सिध्द करू शकेल.

सुचना :

१. सर्व कागदपुरावे / प्रमाणपत्रे (दोन प्रतीत) साक्षांकित केलेले असावे.

२. पुराव्यासाठी सादर करण्यात आलेले प्रमाणपत्रे / कागद व पुरावे हस्ताक्षरांत लिहिलेले किंवा टंकलेखित केलेले किंवा झेरॉक्स केलेले असल्यास, सदर पुरावे वाचता येईल इतके सुस्पष्ट व ठळक दिसतील असे असावे. जे पुरावे वाचण्या इतपत सुस्पष्ट व ठळक नसतील ते पुरावे ग्राह्य धरले जाणार नाही.

३. जास्तीत जास्त सबळ पुरावे सादर करण्यात यावे.

प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक : २०१ दिनांक २९/११/१९९६.

विषय : एखाद्या कर्मचाऱ्याने तो सेवेत रूजू झाल्यानंतर तो मागासवर्गीय प्रवर्गाचा असल्याचा दावा करून तसा जातीचा दाखला सादर केल्यास करावयाची कार्यवाही.

महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळाच्या सेवेत ''खुल्या प्रवर्गा'' मध्ये किंवा अन्यथा, निवड झाल्यानंतर कालांतराने एखादा कर्मचारी आपण एखाद्या विशिष्ठ मागासवर्गीय प्रवर्गाचा असल्याचा दावा करतो अशा प्रकरणी, कर्मचाऱ्याने सादर केलेला नवीन जातीचा दाखला कोणतीही चौकशी न करता स्वीकृत करून त्यानुसार संबंधित कागदपत्रांत नोंदी घेतल्या जातात. काही प्रकरणी, असा नंतर सादर केलेला दाखला खोटा असल्याचे आढळून आले आहे. तेव्हा, अशा प्रकरणी मंडळामध्ये एकसूत्रता व निश्चित धोरण असणे आवश्यक आहे, म्हणून खालील सूचना निर्गमित करण्यात येत आहेत.

१. एखाद्या कर्मचाऱ्याने, तो विशिष्ट मागासवर्गीय आहे म्हणून शासनाच्या सक्षम अधिकाऱ्याकडून जातीचे प्रमाणपत्र नव्याने सादर करून संबंधित कागदपत्रात तसा बदल केला जावा अशी विनंती केल्यास त्या प्रकरणी, सदरचे जातीचे प्रमाणपत्र, त्या संबंधातील इतर कागदपत्रांसह संबंधित जाती पडताळणी समितीकडे तपासणी करीता पाठवावे. त्याच बरोबर कर्मचाऱ्यास कळविण्यात यावे की, त्याने नव्याने सादर केलेले जातीचे प्रमाणपत्र पडताळणीसाठी जाती पडताळणी समितीकडे पाठविण्यात आले आहे. ते ''अवैध'' ठरल्यास मंडळाच्या सेवा विनियमांनुसार शिस्तभंगाच्या कारवाईस तो पात्र होईल. जाती पडताळणी समितीकडून जाती वैधतेचा अहवाल प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून संबंधित सक्षम अधिकाऱ्यांनी जातीचे प्रमाणपत्र स्वीकृत करावे व तसे संबंधित कर्मचाऱ्यास लेखी कळवून सेवा पुस्तिकेत व इतर संबंधित कागदपत्रांत नोंद घ्यावी.

२. पूर्वी अमागासवर्गीय म्हणून मंडळाच्या सेवेत असलेल्या कर्मचाऱ्याने तो मागासवर्गीय आहे म्हणून सक्षम अधिकाऱ्याकडून प्राप्त केलेले जातीचे प्रमाणपत्र दाखल केले तर त्यास मागासवर्गीयांचा सेवा विषयक सवलतींचा फायदा त्याचा जाती वैधता अहवाल संबंधित समितीकडून प्राप्त झाल्याचा दिनांकापासून देण्यात यावा. मागील कालावधीचा विचार करण्यात येऊ नये.

३. काही वेळेस महाराष्ट्र शासनाच्या निर्णयानुसार काही जाती, जमातींचा समावेश विशिष्ठ मागासवर्गीयांचा घटकांमध्ये (अनु. जाती, जमाती, विमुक्त जाती व भटक्या जमाती, इ. मा. व, विशेष मागास प्रवर्ग) मध्ये करण्यात येतो. उदाहरणार्थ ''धनगर'' व त्यांच्या तत्सम जाती व ''वंजारी'' व तत्सम जाती व या अनुषंगाने मंडळाच्या सेवेत असणाऱ्या कर्मचाऱ्याने जर त्याचे जातीचे प्रमाणपत्र शासनाने विहीत केलेल्या नमुन्यामध्ये सक्षम अधिकाऱ्याकडून प्राप्त करून सादर केले तर अशा प्रकरणी जातीचे प्रमाणपत्र संबंधित जाती पडताळणी समितीकडे वैधता तपासणी करीता पाठविण्याची आवश्यकता नाही व त्याची जाती प्रमाणपत्र स्वीकृत करावे परंतु, अशा कर्मचाऱ्यांचे जातीचे प्रमाणपत्र संबंधित कार्यालयाने रीतसर पडताळून पाहून खात्री करून घ्यावी लागेल. त्याबाबत काही शंका असल्यास ते प्रमाणपत्र वरील प्रमाणे जाती पडताळणी समितीकडून तपासून घ्यावे लागेल. संबंधित कार्यालयांकडे सदर प्रमाणपत्र प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून मागासवर्गीयां करिता सेवेमध्ये राखून ठेवलेल्या सोयी सवलती मिळतील. मागील कालावधीचा विचार करण्यात येणार नाही.

हे परिपत्रक प्रत्येक कार्यालयाच्या सूचना फलकावर लावावे व संबंधित कार्यालय प्रमुखांनी वरील सूचनांचे पालन काटेकोरणे करावे.

सही/- सदस्य (प्रशासन)/सचिव

प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक : २०२ दिनांक २९/११/१९९६.

विषय : जातीप्रमाणपत्र पडताळणी समित्यांकडून एखाद्या कर्मचाऱ्याचे जाती प्रमाणपत्र ''अवैध'' ठरविल्यानंतर करावयाची कारवाई.

मागासवर्गीय कर्मचाऱ्यांनी सादर केलेल्या जाती प्रमाणपत्राच्या सत्यतेबाबत शंका असल्यास अशा प्रकरणाची चौकशी करण्याचे व ते जाती प्रमाणपत्र वैध (valid) आहे किंवा कसे याची पडताळणी करण्यासाठी ती प्रकरणे शासनाने नेमलेल्या जाती प्रमाणपत्र पडताळणी समित्यांकडे सादर केली जातात. जातीप्रमाणपत्र पडताळणी समित्यांकडून सखोल चौकशी होऊन जाती प्रमाणपत्र ''अवैध'' असल्याचे रीतसर अहवाल प्राप्त झाल्यावर संबंधित नियुक्ती अधिकाऱ्यांनी त्या कर्मचाऱ्यावर करावयाच्या कारवाईमध्ये एकसूत्रता असणे आवश्यक आहे. या दृष्टीकोनातून, मंडळाच्या विधी सल्लागारांशी विचारविनिमय करून खाली प्रमाणे सूचना देण्यात येत आहेत.

२. मागासवर्ग जातीप्रमाणपत्र ''अवैध'' ठरलेल्या कर्मचाऱ्यांची वर्गवारी पुढील प्रमाणे असते.

क) कर्मचाऱ्याचा मंडळातील मूळ सेवाप्रवेश हा विशिष्ट मागासवर्ग जातीसाठी आरक्षित पदावर, त्याने आपण त्या विशिष्ट मागासवर्ग जातीचे असल्याबद्दल सादर केलेल्या प्रमाणपत्राच्या आधारे झालेला असतो. त्यानंतर त्याला पदोन्नती किंवा इतर फायदे (जातीच्या आधारावर) मिळालेले नसतात.

ख) वरील (क) प्रमाणे नियुक्ती मिळाल्यानंतर एखाद्या कर्मचाऱ्याला एक किंवा अधिक पदोन्नती (मग ती आरक्षित पदावर असो किंवा नसो) मिळालेली असते.

ग) कर्मचाऱ्याचा मंडळातील मूळ सेवाप्रवेश खुल्या प्रवर्गातून किंवा एखाद्या विशिष्ट मागासवर्ग जातीसाठी (उदा. ''इतर मागासवर्ग'' OBC) आरक्षित पदावर, त्याने आपण त्या विशिष्ट मागासवर्ग जातीचे (उदा. ''इतर मागासवर्ग'' OBC) असल्याबद्दल सादर केलेल्या प्रमाणपत्राच्या आधारे झालेला असतो. कालांतराने, असा खुल्या प्रवर्गातील कर्मचारी आपण एखाद्या विशिष्ट मागासवर्गीय जातीचे असल्याबद्दलचे प्रमाणपत्र सादर करतो किंवा सेवा प्रवेशाचे वेळी सादर केलेल्या एखाद्या विशिष्ट मागासवर्गीय जातीबद्दलच्या (उदा. ''इतर मागासवर्ग'' OBC) प्रमाणपत्राऐवजी आपण दुसऱ्याच एखाद्या विशिष्ट मागासवर्गीय जातीत (उदा. ''अनुसूचित जमाती'' ST) मोडत असल्याचे प्रमाणपत्र सादर करतो. अशा नवीन जाती-प्रमाणपत्राच्या आधारे त्या विशिष्ट मागासवर्ग जातीसाठी (उदा. ''अनुसूचित जमाती'' ST) आरक्षित पदावर त्या कर्मचाऱ्यास पदोन्नती दिली जाते.

३. वरील (क) आणि (ख) मध्ये नमूद केलेल्या प्रकरणी कर्मचाऱ्यावर आरोपपत्र ठेवून शिस्तभंग कारवाई करण्याची आवश्यकता नसते. कारण, कर्मचाऱ्याचा मूळ सेवाप्रवेशच रद्दबातल ठरत असल्यामुळे त्याची सेवा समाप्त करणे शक्य असते. त्यासाठी, त्याला ''कारणे दाखवा'' नोटीस देऊन त्या नोटीशीस उत्तर देण्यासाठी ७ (सात) दिवसांचा कालावधी देण्यात यावा. त्यानंतर, त्याचे उत्तर प्राप्त झाल्यास त्यावर विचार करून किंवा उत्तर प्राप्त झाले नाही तरीही, त्याच्यावर सेवा समाप्तीचा आदेश बजावून त्यास कार्यमुक्त करावे. ''कारणे दाखवा'' नोटीशीचा नमुना सोबत जोडला आहे. त्यात प्रकरणपरत्वे योग्य ते बदल करावे लागतील याची नोंद घ्यावी. कर्मचाऱ्याचा मूळ सेवाप्रवेश हा विशिष्ट मागास वर्ग जातीसाठी राखीव असलेल्या पदावर व त्याने आपण त्या विशिष्ट मागासवर्गाचे असल्याबद्दल सादर केलेल्या जातीप्रमाणपत्राच्या आधारे केला गेला होता याचा स्पष्ट व साधार युक्तीवाद स्पष्ट ''कारणे दाखवा'' नोटीशीत नमूद केले जाणे आवश्यक आहे.

अशी सेवा समाप्ती केल्यामुळे कर्मचाऱ्यास, औद्योगिक कलह अधिनियम, १९४८ मधील कलम ''२५-एफ'' अनुसार नुकसान भरपाई देण्याची आवश्यकता नाही, तसेच, सेवा विनियम क्रमांक २४ अनुसार त्यास वेगळी नोटीस देण्याची आवश्यकता नाही याची नोंद घ्यावी.

४) वरील (ग) येथे नमूद प्रकरणी, कर्मचाऱ्याचा मूळ सेवाप्रवेश हा खुल्या प्रवर्गातून झाला असल्यामुळे त्याने कालांतराने सादर केलेल्या जाती प्रमाणपत्रात (जे प्रमाणपत्र ''अवैध'' ठरले आहे) नमूद केलेल्या मागासप्रवर्गा व्यतिरिक्त अन्य मागासप्रवर्गासाठी राखीव पदावर झाला असल्यामूळे, त्याचा मूळ सेवाप्रवेश रद्दबातल ठरत नाही. त्यामुळे, त्याची सेवा समाप्ती करता येणार नाही. मात्र, ''अवैध'' ठरलेल्या जाती प्रमाणपत्राच्या आधारे त्याला राखीव पदावर जी प्रथम पदोन्नती दिली गेली होती अशा पदोन्नतीपूर्व पदावर त्याला पदावनत करण्यात यावे. त्याच्या पदावनतीच्या आदेशात पदावनतीची कारणे साधार नमूद केली जाणे आवश्यक आहे याची नोंद घ्यावी. तसेच, अवैध जातीप्रमाणपत्र सादर केल्याबद्दल त्याच्यावर शिस्तभंग कारवाई देखील करता येईल.

५) अशा प्रकरणी, कर्मचारी न्यायालयात दावा दाखल करण्याची शक्यता नाकारता येत नाही. न्यायालयापुढे मंडळाची बाजू समर्थपणे व संपूर्ण महाराष्ट्रात सुसंगत मांडली जावी म्हणून विधी सल्लागारांनी दिलेल्या अभिप्रायाची प्रत सोबत जोडली आहे. त्यातील महत्वाचे युक्तीवाद तसेच, त्यांनी त्यासाठी आधार घेतलेल्या न्यायालयीन निवाड्यातील युक्तीवाद हे सोबतच्या जोडपत्रात नमूद केले आहेत त्याचा वापर मंडळाची बाजू न्यायालयासमोर लेखी तसेच तोंडी मांडण्यासाठी केला जावा.

सही /- सदस्य (प्रशासन)/सचिव

सोबत : १. नोटीशीचा नमुना,
२. विधी सल्लागाराचा दि. ४-१०-१९९६ च्या अभिप्रायाची प्रत.

''कारणे दाखवा नोटीस''

क्र. अअ/साप्रवि/नाप्र/

प्रति,
श्री.
निम्नस्तर लिपिक
मार्फत : लेखा अधिकारी, बां. प्र. विभाग, नागपूर.

विषय : कारणे दाखवा नोटीस.

१. आपण निम्नस्तर लिपिक या पदासाठी अधीक्षक अभियंता, अ. उ. दा. बांधकाम प्रविभाग, नागपूर यांचेकडे दिनांक १७-९-८४ ला विहीत नमुन्यात अर्ज सादर केला होता. (छायांकित प्रत जोडली आहे.) सदर अर्जाच्या रकाना क्र. १९ मध्ये आपण ''भटक्या विमुक्त जाती (तिरमल)'' असा उल्लेख केला आहे. सदर अर्जासोबत आपण आपल्या ''तिरमल'' जातीचे प्रमाणपत्र सादर केले आहे. तसेच विहीत नमुन्यातील अर्जातील दिलेल्या सुचनांचे आपण अवलोकन करून अर्जातील माहिती स्वतःच्या हस्ताक्षरात भरलेली आहे. तद्नुसार इन्स्ट्रक्शन क्र. २ खालील प्रमाणे आहे :-

" If the candidate knowingly or wilfully furnishes incorrect or false particulars or suppresses material / information he will be disqualified and if appointed shall be liable for dismissal from service without any notice.

२. वरील प्रमाणे सूचना क्र. २ सूचना आपण वाचून त्यानुसार अर्जातील माहिती सादर केलेली आहे. तसेच या माहिती संबंधात आपण अर्जातील खालील प्रमाणे देखील डिक्लेरेशन दिलेले आहे. व त्यावर आपण दि. १७-९-८४ घालून सही केली आहे.

Declaration : I, ...hereby declare that I have carefully read and understood the instructions to candidates and that all entries made by me above are true to the best of my knowledge and belief."

३. हे जातीचे प्रमाणपत्र ग्राह्य धरून त्या आधारे निम्नस्तर लिपिक या पदासाठी निवडीसंबंधी रीतसर इतर सोपस्कार पूर्ण झाल्यावर आरक्षित पदावर आपली (कार्यालयीन आदेश क्र. २४८९ दि. २५-७-८५ अन्वये) नियुक्ती करण्यात आली आहे. व आपली नियुक्ती ही अस्थायी स्वरूपाची आहे.

४. आपल्या जातीचे प्रमाणपत्राबद्दल नंतर तक्रार आल्यामुळे आपणास ह्या कार्यालयाचे कार्यालयीन पत्र क्रमांक सीसी/जीएडी/एलडीसी/८/गोप/३७७, दि. ३१-१२-८५ (छायांकित प्रत जोडली आहे) अन्वये सक्षम अधिकाऱ्याकडून आवश्यक असलेले जातीचे प्रमाणपत्र सादर करण्याचे आदेश दिलेले होते. त्यानुसार आपण नायब तहसिलदार व कार्यकारी दंडाधिकारी, नागपूर यांचेकडून रेव्हेन्यू केस क्र. २०६२ / एमआरसी-८१/८५-८६ दिनांक ६-५-८६ चे तिरमल या भटक्या विमुक्त जातीचे प्रमाणपत्र सादर केले आहे. (जाती प्रमाणपत्राची प्रत जोडली आहे).

५. आपण सादर केलेले प्रमाणपत्र माननीय जिल्हा दंडाधिकारी, नागपूर (सक्षम अधिकारी) यांचेकडे आपल्या जाती प्रमाणपत्राची वैधता तपासणीकरिता पाठविले होते. त्यानुसार जिल्हा दंडाधिकारी, नागपूर यांनी रितसर परिक्षण केल्यानंतर तसेच आपणास पूर्ण संधी देऊन सुध्दा आपण आपल्या जातीची वैधता सिध्द करून देण्यास असमर्थ ठरल्यामुळे जिल्हादंडाधिकारी, नागपूर यांनी दि. २८-२-८९ च्या आदेशानुसार (प्रत जोडली आहे) आपण सादर केलेले 'तिरमल' या भटक्या जातीचे प्रमाणपत्र पूर्ण चौकशी अंती 'अवैध' ठरविले आहे व या आदेशाची पोच आपण दि. ४-४-९१ ला दिलेली आहे.

६. मा. जिल्हा दंडाधिकारी, नागपूर यांचे आदेशाविरूध्द आपण नागपूर विभागीय आयुक्त, नागपूर यांचेकडे अपील सादर केले होते. आपण सादर केलेले अपील विभागीय आयुक्त, नागपूर यांनी दाखल करून घेतले आणि अंतिमरित्या आपले दिनांक ३-५-९१ च्या अपिलास मा. विभागीय आयुक्त यांनी आपणास त्यांचे पत्र क्रमांक ३१६ दि. ३-५-९१ अन्वये उत्तर दिले आहे. त्या निर्णयाच्या आधारे मी, श्री. ....अधीक्षक अभियंता, अ. उ. दा. बांधकाम प्रविभाग, नागपूर, अशा निर्णयाप्रत आलो आहे की, आपणास म. रा. वि. मंडळात निम्नस्तर लिपिक (अस्थायी) या पदावर भटक्या जातीचे प्रमाणपत्राच्या आधारे भटक्या जातीसाठी आरक्षित असलेल्या पदावर देण्यात आलेली नियुक्ती मूळातूनच रद्दबादल ठरली आहे. कारण त्या पदावर ज्या जातीप्रमाणपत्राच्या आधारावर नियुक्ती देण्यात आली आहे तोच मुद्दा संपुष्टात आला आहे. म्हणून मी आपणास मंडळाच्या सेवेतून काढून टाकण्याचा प्रस्ताव करीत आहेत.

७. तेव्हा उपरोक्त कारणास्तव आपली मंडळातील सेवा का समाप्त करू नये याचा लेखी खुलासा ही नोटीस मिळाल्यापासून सात दिवसांत सादर करावा. तसे न केल्यास आपणांस कोणतेही कारण सांगायचे नाही असे गृहीत धरले जाईल व आपल्या सेवा समाप्तीचा आदेश जारी करण्यात येईल.

८. वरील पत्राची पोच त्वरित द्यावी.

अधिक्षक अभियंता, बांधकाम प्रविभाग,नागपूर
(सक्षम अधिकारी)

सोबत : वरील प्रमाणे

प्रति,

लेखा अधिकारी बांधकाम प्रविभाग, नागपूर.

अपर संचालक (कर्मचारीवर्ग), म.रा.वि.मंडळ, धारावी, मुंबई-१९.

LO/C/453
Legal Section

NOTE :

Sub : Action to be taken in cases where Caste Certificate has been declared invalid by the Competent Authority.

The Central Administrative Tribunal (Principal Bench - Delhi) in the case of Sanjeev Kumar Agarwal Vs Union of India reported in 1987(3) (CAT) 353 has discussed the issue of appointment by mistake, obtained by fraud or misrepresentations and its termination upon detection of such mistake, fraud or misrepresentations. After considering various decisions of the Supreme Court, the Tribunal has drawn the conclusion as follows :

"To sum up : The applicants were temporary public servants and they had not acquired any right to the post. Their services could, therefore, be terminated by an order simpliciter both under the terms and conditions of offer of appointment as well as under CCS (TS) Rules 1965. The services of the applicants were terminated by an order simpliciter. The respondents intended to appoint only those candidates who had qualified at the Staff Selection Commission and were nominated by them. The Staff Selection Commission is alleged to have nominated the applicants either under erroneous impression that they had qualified at the examination or as a result of fraud or mistake when it was discovered that the applicants were not qualified to be nominated and the Staff Selection Commission never intended to nominate persons who did not qualify at the examination, irrespective of whether or not the applicants or someone else committed any mistake, their services could be validly terminated. These termination orders are not based upon any allegation of fraud or mistake on the part of applicants. The orders of termination simpliciter are made because the applicants were not qualified for appointment. Such a termination is neither arbitrary nor by way of punishment. Though the termination order on the face of it may be innocuous and may be termed as termination simpliciter yet in reality it may be by way of punishment. Where such an allegation is made, the Tribunal can certainly tear the veil and find out what the true foundation of the order is. If the Tribunal finds from the record that the termination made without any inquiry is based on misconduct or is, in fact, by way of punishment, it can strike it down. Where the public servant challenges that order as malafide or that it is by way of punishment and reply to that the respondents state before the Tribunal facts which do not impunge upon the conduct of the employee during the course of his service but relate to events which occurred prior to the appointment which tenders his appointment invalid, the order of termination could not thereby be treated to be by way of punishment. On tearing the veil and going behind the order, it is found that the temporary public servant was not qualified to be appointed under the Rules and that the termination order is not based on any ground of misconduct or fraud. Termination of such appointment can neither be deemed to be arbitrary nor to be by way of penalty. Offer made on assumption of facts which are not true, is not a valid offer of appointment. There can be no valid acceptance of such a offer,

especially by a person who accepts the offer knowing that material statements in the offer are not true. Consequently, there was no valid contract. Any agreement which never fructified into a valid contract cannot give rise to a status which the Tribunal is obliged to protect. Assuming that such termination orders should have been preceeded by an inquiry in accordance with the CCS(CCA) Rules (which, in our opinion, is not required) and such an inquiry not having been held, the orders of termination are bad, even then if the Tribunal finds that quashing these orders would result in reviving appointments which should never have been made, would not issue any writ, direction or orders. Granting any relief to the applicants would amounts to allowing them to abuse the process of Court. The Tribunal, therefore, declined to grant any relief to the applicants. For the aforesaid reasons, the impugned orders do not call for interference. These applications therefore, fail and are accordingly dismissed, but in the circumstances, without costs".

It may be seen from the above observations of the Supreme Court that the relationship between the master and servant is a civil contract and the letter of appointment amounts to an offer and when the said appointment is accepted by the employee, the contract is concluded and enforceable at law. However, if the offer is based on fraud, misrepresentation or mistake, the contract in pursuance of such offer is not valid, resulting such appointment is *ab initio* invalid. When the appointment itself is illegal, the employee must be deemed to be usurper of the post. It therefore, follows that in such cases the service conditions would be inapplicable retrospectively and it may not be necessary to give notice as provided under Regulation No. 24 of M.S.E.B. Service Regulations.

It may be also useful to consider the impact of Industrial Disputes Act. Under Section 25F of the said Act, no services of workman, who has rendered a continuous service of 240 days, may be terminated without complying with the conditions laid down in the said section, viz. retrenchment compensation, one month's notice or payment of wages in lieu thereof. In the case reported in 1982(1) SLJ 69, the candidates were selected by the Public Service Commission and a rank list was prepared. The Public Service Commission advised the State Govt. to appoint the candidates accordingly. However, in the meanwhile, the Public Service Commission found that the experience certificate furnished by the petitioners were false. The Public Service Commission, informed the Sate Govt. and their names were deleted from the rank list. In pursuance of the subsequent advice, the petitioners services were terminated. The Kerala High Court has held that the said appointments were *ab initio* invalid. It was contended in the said petition that section 25F of the said Act would govern the petitioners and the termination of the petitioners service being in contravention of the provision contained therein, the order of termination is invalid. The Kerala High Court rejected the said contention and observed that "the same contention cannot be sustained. I do not think that this is a case where Section 25F is attracted in so far as admittedly the petitioners have not been retrenched from service. By reason of deletion of their names from the ranked list, they are not in

the rank list; consequently the advice has been cancelled; it is for that reason that the second respondent Corporation terminated the services of the petitioners. They have never been validly selected nor appointed and the selection as well as the appointment are invalid. I am not prepared to accept the contention advanced on behalf of the petitioners on the basis of Section 25F of the Industrial Disputes Act.".

In the light of the above observations of the Kerala High Court, in such cases the provisions of Section 25F of Industrial Disputes Act, will not be attracted. However, further question for consideration may arise whether a show cause is necessary before termination, so as to meet the requirements of principle of natural justice?.

There are number of decisions where application of principle of natural justice in the decision making process of the administrative body having civil consequences has been upheld by the Supreme Court. It is worthwhile to point out the following observations of the Supreme Court in this behalf.

(a) The extent and application of the doctrine of natural justice cannot be imprisoned with the Strait - Jacket of rigid formula. The application of doctrine depends upon the nature of jurisdiction conferred on the administrative authority,.upon the character of the person affect, scheme and policy of the stature and other relevant circumstances disclosed in particular cases (AIR 1968, 850).

(b) Till very recently it was the opinion of the Courts that unless the authority concerned was required by law under which it function to act judicially, there was no room for application of rule of natural justice. The validity of that limitation is now questioned. If the purpose of rules of natural justice is to prevent miscarriage of justice, one fails to see why those rules should be made inapplicable to administrative enquiries. .... What particular rule of natural justice should apply to a given case, must depend to a great extent on the facts and circumstances of that case, framework of law under which the enquiry is held and the constitution of Tribunal or body of a persons appointed for the purpose. Whenever a complaint is made before the court that some principle of natural justice had been contravened, the court has to decide whether the observance of that rule was necessary for a just decision on the facts of that case. (AIR 1970 SC 150).

Professor Wade in his Administrative Law has succinctly summarise the principle of natural justice to the following effect.

" It is not possible to lay down rigid rules as to when the principle of natural justice are to apply : not as to their scope and extent. Everything depends on the subject matter, the application for principles of natural justice, resting as it does upon statutory implication, must always be in conformity with the scheme of the Act and with the subject-matter of the case. In the application of the concept of fair play there must be real flexibility. There must also have been some real prejudice

to the complainant, there is no such thing as a merely technical infrigement of natural justice. The requirements of natural justice depend on the facts and the circumstances of the case, the nature of the enquiry, the rules under which the Tribunal is acting, the subject matter to be dealt with, and so forth".

It may be useful to refer to the decision of Allahabad High Court in the case of Shri Ram Vs. District Inspector of Schools reported in 1983(1) SLJ 459. In the said case, the petitioner was appointed in September 1980. Thereafter, during the enquiry it was detected that there were certain irregularities in the selection process and thereby the appointment was not valid. The District Inspector of School therefore cancelled the said appointment of the petitioner without giving an opportunity of being heard. The said action of cancellation was challenged on the ground of violation of principle of natural justice. The High Court held that "the principles of natural justice has not been complied with. The Inspector should have afforded the petitioner of an opportunity of hearing before he could validly rescind or cancel his appointment. Admittedly no opportunity of hearing was accorded. This by itself vitiate the order."

Similarly in the case of Kumar B.A. Anasuya Vs. State of Karnataka and others reported in 1992 (3) (CAT) 343, an Appellant was appointed on 31.8.1988 against the reserved quota in pursuance of the declaration given by her about the income of her parents. Subsequently, it was found that the said declaration was false. Hence without giving any opportunity of being heard or show cause notice her services were terminated. In the said case the Tribunal has held that the compliance with principle of natural justice was necessary before issuing the orders of termination. An opportunity should have been given to the applicant to have her say in the matter of income of her parents as reported by the Tahasildar. Accordingly, the Tribunal quashed the termination as well as relieving order.

In short from what is stated above, in the cases wherever after the appointment it is found that the caste certificate is declared invalid by the competent authority or the scrutiny committee as the case may be, appointment of such employee shall be deemed to be invalid because on the date of appointment he was not qualified. However, the letter of appointment was given to him on the assumption that the caste certificate produced by him at the relevant time was valid and on the said presumption the contract was entered into under the mistake. Such contract are voidable and the execution of the same can be avoided by cancelling the order of appointment by termination after giving a show cause notice to such incumbent.

Sd/- Legal Adviser

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No. 203 Dated 27-12-1996

Sub : Eligibility of Vigilance & Security Staff for overtime wages

A point was raised whether employees working on the post of Jr. Security Officer and Asstt. Security Officer are to be held entitled for overtime wagers or otherwise. A point was also raised whether Jr. Vigilance Officer/Asstt. Vigilance Officer or Jr. Security Officer/Asstt. Security Officer who are working in Administrative Offices as defined in S.R.No.9(1), when called upon to perform duties of Security viz. to maintain vigil during labour agitations, strikes called by Unions or any other disturbances, should also be held entitled for overtime wages.

2. These points have been examined and it is clarified that the employees working on post of Jr. Security Officer and Asstt. Security Officer should be held entitled for overtime wages if they are called upon to perform work before or after their prescribed working hours. The employees on the post of Jr. Vigilance Officer and Asstt. Vigilance Officer whenever called upon to perform work before or after their prescribed working hours should also be held entitled for overtime wages provided they are called upon to perform "Security" jobs like covering labour agitations, strikes by labour Unions etc..

3. The instructions issued by Circular No. 232 dt. 07-02-1980 shall stand modified accordingly.

4. The Circular is issued with approval of the Member (Admn.)/Secretary. It shall be effective prospectively. Past cases should not be re-opened.

Sd/- (V.G. Savant)
Additional Director (Personnel)

प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक : २०४ दिनांक १५/१/१९९७.

विषय : एकाकी पदाच्या आरक्षणाबाबत.

संदर्भ : परिपत्रक क्रमांक साप्रवि / मावक-३ / धारावी/ २७३२, दिनांक ६-१०-१९९४.

संदर्भांकित परिपत्रकान्वयें असे कळविण्यात आले होते की, 'फक्त एकच पद (ISOLATED) असलेल्या संवर्गात सुरूवातीला अथवा त्यापुढील भरती वर्षात भरती/बढती बाबतचे आरक्षण लागू होणार नाही म्हणजेच हे आदेश निर्गमित केल्यानंतर ज्या ज्या कर्मचाऱ्यांना एकाकी पदावर नेमणूका दिल्या जातील त्या तात्पुरत्या स्वरूपात तर असतील शिवाय त्या ज्येष्ठता व गुणवत्तेनुसार तसेच त्या औरंगाबाद खंडपिठाच्या याचिका क्रमांक ३३८१/९१ च्या निर्णयाच्या अधीन राहून दिल्या जातील असे आदेश देण्यात आले होते.

औरंगाबाद खंडपिठाकडे दाखल केलेली याचिका क्रमांक ३३८१/९१ ही मागे घेण्यात आल्याचे शासनाने पत्र क्रमांक मावनि-१०९६/१०७१/(४२७९)/प्रशासन-२ दिनांक २३ जुलै ९६ अन्वये कळविले आहे. म्हणून एकाकी

पदावर नेमणूका करताना त्या औरंगाबाद खंडपिठाच्या क्रमांक ३३८१/९१ च्या निर्णयाच्या अधीन राहून देण्याची आवश्यकता नाही, तसेच ज्या नियुक्त्या सदर न्यायालयीन प्रकरणाच्या अधीन राहून तात्पुरत्या स्वरूपात देण्यात आल्या असतील त्या नियमित करण्यात याव्यात म्हणून आदेश देण्यात येत आहेत.

शासनाचे पत्र क्रमांक-१०९६/१०७१/(४२७९) / प्रशासन-२, दिनांक २३ जुलै, ९६ च्या अनुषंगाने जोडलेल्या शासन परिपत्रक क्रमांक बीसीसी-१०९३/३१८७/प्र. क्र. १७१/९३/१६-ब, मंत्रालय, मुंबई दिनांक १२ जुलै ९६ ची प्रत माहितीसाठी व योग्य कार्यवाहीसाठी जोडली आहे. सर्व सक्षम अधिकाऱ्यांना असे आदेश देण्यात येत आहेत की, त्यांनी शासनाच्या परिपत्रकातील आदेशाचे काटेकोरपणे पालन करावे.

हे परिपत्रक सदस्य (प्रशासन) / सचिव यांनी लेखा सदस्य व तांत्रिक सदस्य यांच्याशी विचारविनिमय करून दिलेल्या मंजूरीनुसार प्रसृत केले आहे.

सोबत : वरील प्रमाणे.

सही /- संचालक (कर्मचारीवर्ग)

पत्र क्र. मावनि-१०९६/१०७१/(४२७९)/प्रशासन-२.
उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,
दिनांक : २३ जुलै, १९९६.

प्रति,
सदस्य (प्रशासन) / सचिव म.रा.वि.मंडळ, मुंबई.
उद्योग, उर्जा व कामगार / विभागाच्या प्रशासकीय
नियंत्रणाखालील सर्व विभाग प्रमुख कार्यालये, मंडळे,
महामंडळे यांची कार्यालय.

विषय : एकाकी पदाच्या आरक्षणाबाबत.

संदर्भ : शासन पत्र, उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग क्रमांक मावनि-१०९४/१०५८/(३६१६)/ प्रशासन-२, दिनांक ५-८-१९९४.

महोदय,

संदर्भाधीन दिनांक ५-८-१९९४ च्या पत्रासोबत शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक बीसीसी-१०९३/३१८७/प्र. क्र. १७१/९३/१६ ब, दिनांक २१-२-१९९४ ची प्रत मागासवर्गीयांकरिता भरतीच्या त्याचप्रमाणे पदोन्नतीच्या वेळी पदे राखून ठेवण्यासंबंधीच्या विविध आदेशांची अंमलबजावणी करताना परिपत्रकातील आदेश लक्षात घेऊन कार्यवाही करण्यास्तव आपणाकडे पाठविण्यात आली होती.

२. सदर पत्राचे अनुषंगाने शासन परिपत्रक सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक बीसीसी-१०९३/३१८७/प्र.क्र. १७१ / ९३ /, १६ ब, दिनांक १२ जुलै १९९६ ची प्रत आपल्याकडे माहिती, मार्गदर्शन व आवश्यक त्या कार्यवाहीस्तव सोबत पाठविली आहे.

आपली विश्वासू,
सही/- (सौ. अ. भा. बोरवणकर)
कक्ष अधिकारी.

<u>एकाकी पदाच्या आरक्षणाबाबत</u>

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग,
शासन परिपत्रक, क्रमांक बीसीसी १०९३/३१८७/प्र.क्र. १७१/९३/१६-ब,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : १२ जुलै, १९९६.

पहा : १) शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक बीसीसी- १०७८/१८१०/२६३/१६-ब, दि. १-३-१९८९.
२) शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक बीसीसी- १०८८/१८१०/२६३/१६-ब, दि. १५-९-१९८९.
३) शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक बीसीसी-०९३/३१८७/प्र.क्र. १७१/९३/१६-ब, दि. २१ फेब्रुवारी, १९९४.

<u>**शासन परिपत्रक :**</u>

उपरोक्त समक्रमांकाच्या दि. २१ फेब्रुवारी, १९९४ अन्वये ''फक्त एकच पद (ISOLATED) असलेल्या संवर्गात सुरूवातीला अथवा त्यापुढील भरती वर्षात भरती/बढतीबाबतचे आरक्षण लागू होणार नाही म्हणजेच हे आदेश निर्गमित केल्यानंतर ज्या ज्या कर्मचाऱ्यांना एकाकी पदावर नेमणूका दिल्या जातील त्या तात्पुरत्या स्वरूपात तर असतील शिवाय त्या जेष्ठता व गुणवत्तेनुसार तसेच त्या औरंगाबाद खंडपिठाच्या याचिका क्रमांक ३३८१/९१ च्या निर्णयाच्या अधीन राहून दिल्या जातील'' असे आदेश देण्यात आले होते.

२. उपरोक्त औरंगाबाद खंडपिठाकडे दाखल केलेली याचिका क्र. ३३८१/९१ ही मागे घेण्यात आली असल्याने एकाकी पदावर नेमणूका करताना त्या औरंगाबाद खंडपीठाच्या क्रमांक ३३८१/९१ च्या निर्णयाच्या अधीन राहून देण्याची आवश्यकता नाही, तसेच यापूर्वी ज्या नियुक्त्या सदर न्यायालयीन प्रकरणाच्या अधिन राहून तात्पुरत्या स्वरूपात करण्यात आल्या होत्या त्या नियमित करण्याबाबत संबंधित अधिकाऱ्यांना आवश्यक ते आदेश निर्गमित करावेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही/- (शि. शा. हिरोजगनेर)
उप. सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,
सर्व मंत्रालयीन विभाग.

प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक : २०५ दिनांक २२/१/१९९७.

विषय : सरासरी वेतनावरील विशेष पूरक रजा मंजूर करणे बाबतच्या स.सा.आ.क्र. १४२ (क) दिनांक १४-६-१९९६ च्या संबंधात काही मुद्यांवर स्पष्टीकरण देण्याबाबत.

सरासरी वेतनावरील ''विशेष पूरक रजा'' तांत्रिक कर्मचाऱ्यांना मंजूर करणेबाबतचा सर्वसामान्य आदेश क्र. १४२ (क) दिनांक १४-६-१९९६ रोजी प्रसृत केल्यानंतर त्याच्या अंमलबजावणीत उपस्थित झालेल्या काही मुद्यांवर स्पष्टीकरण मागण्यात आले होते. ते पुढीलप्रमाणे आहे...

अ. क्र.	मुद्दा	स्पष्टीकरण
१.	सरासरी वेतनावरील १० दिवसांची रजा कार्यकारी अभियंता (निर्मिती) यांना देता येईल काय ?	नाही. ही रजा फक्त उप कार्यकारी अभियंता या स्तरापर्यंत देय आहे.
२.	दि. १-४-१९९३ ते १४-६-१९९६ पर्यंत (स.सा.आ.क्र.१४२ (क) प्रसृत होईपर्यंत) ज्या पात्र कर्मचाऱ्यांची अनुपस्थिती त्यांच्या खात्यावर सरासरी वेतनावरील रजा शिल्लक नसल्यामुळे, बिनपगारी करण्यात आली आहे अशी पूर्वीची प्रकरणे कर्मचाऱ्यांच्या विनंतीवरून त्यांना आता ''सरासरी वेतनावरील विशेष पूरक रजा'' मंजूर करता येईल काय ?	होय. सरासरी वेतनावरील विशेष पूरक रजा ही पात्र कर्मचाऱ्यांच्या खात्यावर प्रत्येक वर्षाच्या ३१ डिसेंबर रोजी जमा करावयाची आहे. त्यामुळे अशी रजा (१-४-९३ ते ३१-१२-९३ पर्यंतची) प्रथमत: दि. ३१-१२-९३ रोजी जमा होईल. त्यामुळे फक्त दि. १-१-९४ नंतरच्या प्रकरणांवर पुनर्विचार करता येईल. त्यापूर्वीच्या प्रकरणांवर पुनर्विचार करण्यात येऊ नये.
३.	कारखाने अधिनियम, १९४८, प्रमाणे विद्युत केंद्रात काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना सरासरी वेतनावरील रजा एका वर्षात तीन वेळा मंजूर करता येते. सरासरी वेतनावरील विशेष पूरक रजा आता नव्याने मंजूर झाल्यामुळे देखील वर्षात फक्त तीनच वेळा रजा घेता येईल काय ?	सरासरी वेतनावरील १० दिवसांची विशेष पूरक रजा नव्याने मंजूर करण्यात आली असल्यामुळे आता तीन ऐवजी चार वेळा घेता येईल असा निर्णय घेण्यात आला आहे. वरील क्र. (२) येथील स्पष्टीकरणाप्रमाणे दि. १-१-९४ पासूनच्या प्रकरणांचा पुनर्विचार करताना देखील या चार वेळेच्या सवलतीचा विचार करता येईल.
४.	वाहन चालक, Head Time Keeper, Time Keeper या पदावरील कर्मचाऱ्यांच्या कामाच्या वेळा तांत्रिक कामगारांप्रमाणेच आहेत, त्यांना ही रजा मंजूर करता येईल काय ?	नाही. सरासरी वेतनावरील १० दिवसांची विशेष पूरक रजा ही फक्त तांत्रिक कर्मचाऱ्यांना मंजूर करण्यात आलेली असल्यामुळे ती त्यांना मंजूर करता येणार नाही.
५.	ही विशेष पूरक रजा स.सा. आ. क्र. ५९ (क) प्रमाणे रजेच्या रोखीकरणाच्या प्रकरणात जमा धरता येईल काय ?	होय.
६.	निवृत्तीच्या वेळी जमा असलेल्या विशेष पूरक रजेचे रोखीकरण करता येईल काय ?	होय. मात्र विशेष पूरक रजा व सरासरी वेतनावरील रजा या दोन्ही रजेंची कमाल मर्यादा २४० दिवस असेल.

अ. क्र.	मुद्दा	स्पष्टीकरण
७.	पात्र कर्मचारी स्वतंत्रपणे फक्त विशेष पूरक रजेची मागणी करू शकेल काय ? व तशी मागणी केल्यास सदर रजा विशेष पूरक रजेमधून कमी केल्याचे दाखवून तसा आदेश काढता येईल काय ?	होय. पूर्वीच्या आदेशांमध्ये (परिच्छेद 'झ'-दोन) बदल करून अशा प्रकारे सवलत देण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. मात्र एखाद्या कर्मचाऱ्याने अशी रजा मागितल्यास व त्याच्या खात्यावर तेवढी विशेष पूरक रजा शिल्लक नसल्यास प्रथमत: विशेष पूरक रजा जेवढी शिल्लक असेल तेवढी त्याला मंजूर करावी व उर्वरित कालावधी सरासरी वेतनावरील रजेमधून मंजूर केल्याचे दाखविण्यात यावे. कार्यालयीन आदेशामध्ये हा तपशील स्पष्टपणे दाखविण्यात यावा.

हे परिपत्रक सदस्य (प्रशासन) / सचिव, यांनी लेखा सदस्य व तांत्रिक सदस्य यांच्याशी विचारविनिमय करून दिलेल्या मंजूरीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सही /- संचालक (कर्मचारीवर्ग)

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No. 206 Dated 27-1-1997

Sub : Clarification regarding grant of G.O.No. 74 benefit to Fireman.

1. As per Circular No 457/O&M dt. 10-02-1995, the following pay scales were prescribed for the category of "Fireman" for granting them benefit under G.O. No.74 on the first and second occasion, as it had no avenues for promotion.

Sr. No.	Category	Pay-scale of the post	Pay-scale to be given on 1st occasion	Pay scale to be given on 2nd occasion
1.	Fireman	Rs.1050-15-1125-20-1325-25-1575	Rs.1100-20-1200-25-1450-30-1840.	Rs.1175-25-1300-30-1600-35-2230.
		(Since revised to)		
		Rs.1155-20-1255-25-1505-30-1895	Rs.1210-25-1335-30-1635-40-2235.	Rs.1295-30-1445-40-1845-45-2700.

2. Subsequently, as per G.O.No.143(P) dt. 14-6-96, a new independent `Fire Fighting Cadre' was created and as such the category of Fireman has now got avenue of promotion.

3. Some of the incumbents in the post of `Fireman' do not possess the pre-requisites prescribed for the new categories of promotional posts i.e. Leading Fireman/Driver-cum-Engine Operator and Jr. Fire Officer. Hence, it has now been decided to prescribe the pay-scales to be extended to Fireman under the provisions of G.O. 74 dt. 30-4-1974.

For non qualified Firemen

On Ist occasion	On IInd occasion
1335-40-1535-45-1985-50-3085.	1375-45-1600-50-2100-55-3310

For qualified Firemen

1335-40-1535-45-1985-50-3085.	1375-45-1600-50-2100-55-3310 upto 13-06-96. & 1665-65-1990-75-2740-80-3860 w.e.f. 14-06-96.

4. In order to avoid anomaly, it is decided that in respect of such Firemen who may get the 2nd benefit (i.e. in the pay scale of Rs. 1375-3310) prior to 13-06-1996, their pay may be refixed in the pay scale of Rs. 1665-3860 w.e.f. 14-06-1996. Such re-fixation will be done as per S.R. No. 29(b).

5. This Administrative Circular is issued with the approval accorded by the Member(Admn.)/ Secretary in consultation with Accounts Member and Technical Member.

Sd/- (N.M. SHROTRIYA)
Director of Personnel

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No. 207 Dated-27-01-1997

Sub : Fixation of percentage for filling in the posts in M.S.E.B. from amongst Apprentices.

The Board by their Resolution No. 541 dt. 13-9-1996 (as notified vide C.S. No. 234 dt. 04-11-1996 to G.S.O.112(P) dated 12-2-1962 read with Adm. Circular No. 197 dt. 4-11-1996), have accorded approval to reserve 10% vacancies in the categories of posts in Pay Gr. III & IV in connection with the direct recruitment for the Apprentices, who have successfully completed the Apprenticeship in M.S.E.B.

2. Some field Offices have interpreted the aforesaid percentage as `maximum'. This is not correct. The intention was to ensure the appointment of the Apprentices atleast to the minimum extent of 10%.

3. In case, more number of qualified and suitable Apprentices are available for consideration and selected over and above 10% by the Competent Selection Committee, they may be appointed in excess of the aforesaid minimum percentage prescribed by the Board subject to availability of vacancies and the rules governing the reservation for B.C. and other candidates e.g. Women and Handicapped candidates.

Sd/- (N.M. SHROTRIYA)
Director of Personnel

प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक : २०८ दिनांक ३१/१/१९९७.

विषय : इतर मागासवर्गीय जातीमधील उन्नत आणि प्रगत व्यक्ती/ गट (Creamy Layer) वगळून आरक्षणामध्ये फायदे देण्याबाबत निकष निश्चित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन समाजकल्याण सांस्कृतिक कार्ये व क्रिडा विभाग शासन निर्णय क्रमांक-सीबीसी/१०९४/ प्र.क्र. ८ / मावक-५ दिनांक १६ जून १९९४ अन्वये इतर मागासवर्गीय जातीमधील उन्नत आणि प्रगत / गट (क्रिमिलेयर) वगळून आरक्षणाचे फायदे देण्याबाबत निश्चित करण्यात आले आहेत. सोबत शासन निर्णयाची प्रत जोडली आहे.

२) उपरोक्त शासन निर्णयानुसार असेही नमूद केले आहे की, शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक बीसीसी-१०९३/२१६७/सीआर-१४१/९३/१६ ब, दिनांक २३ मार्च १९९४ अन्वये मंडल आयोगाच्या शिफारशीनुसार इतर मागासवर्गीयांना शासकीय व निमशासकीय सेवेत आरक्षण देण्याबाबत आदेश निर्गमित केले आहेत. मंडल आयोगाने त्यांच्या अहवालात सूचित केल्याप्रमाणे आणि सर्वोच्च न्यायालयाने याचिका क्रमांक (सिव्हिल) ९३०/ १९९० इंदिरा सहानी व इतर विरूध्द भारत सरकार व इतर, मध्ये निदेशित केल्यानुसार सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासलेल्या वर्गातील (इतर मागासवर्गीय) उन्न्त आणि प्रगत व्यक्ती/गट (क्रिमीलेयर) निश्चित करून त्यांना आरक्षणाच्या आणि तद्नुषांगाने इतर फायद्यांच्या कक्षेतून वगळण्यासाठी निकष ठरविण्याच्या दृष्टीकोनातून जो निर्णय राज्य शासनाने घेतला आहे त्या बाबतचे आदेश निर्गमित करण्यात यावेत असे सदर आदेशातील परिच्छेद क्रमांक-४ मध्ये निदेशित केल्याप्रमाणे इतर मागासवर्गीयांतील प्रगत आणि उन्नत व्यक्ती/गट (क्रिमिलियेर) बाबतचे निकष निश्चित करण्यात आले आहेत.

केंद्र शासनाने नियुक्त केलेल्या मा. न्यायाधिश, श्री. राम नंदन प्रसाद यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीने या संदर्भात ज्या शिफारशी दिनांक १० मार्च, १९९३ रोजी केंद्र शासनाला दिल्या आणि केंद्र शासनाच्या कल्याण मंत्रालयाने त्या मान्य केल्या आहेत त्या सर्व शिफारशी खाली नमूद केलेल्या सुधारणांसह उन्नत व प्रगत व्यक्ती/गट (क्रिमिलियेर) निश्चित करण्याचे निकष राज्य शासन स्वीकृत करण्याचा निर्णय या आदेशा द्वारे घेतला आहे.

१) कमाल शेती धारणा संदर्भात अधिनियमातील बागायत क्षेत्र धारणेच्या पात्र मर्यादेच्या ८५ टक्के पर्यंत क्षेत्र धारण करण्याच्या व्यक्तींना उन्नत आणि प्रगत व्यक्ती अथवा गट म्हणून गणले जाणार नाही.

२) ज्या व्यक्तींच्या धारण केलेल्या क्षेत्रात विहीर बागायत क्षेत्र आहे त्या व्यक्तींबाबत असे विहीर बागायत क्षेत्र बागायत न धरता जिरायत धरले जाईल. कारण सर्व साधारणत: विहीरीमधून मुबलक स्वरूपात पाणी उपलब्ध होत नाही.

३) ग्राम स्तरावरील बलुतेदार यांना वंशपरंपरागत उद्योग किंवा धंदा करणारी व्यक्ती समजण्यात येऊन त्यांना उन्नत आणि प्रगत व्यक्ती/गट धरले जाणार नाही.

४) हौशी खेळाडू आणि क्रिडा क्षेत्रातील धंदेवाईक खेळाडू व्यक्ती यांना उन्नत आणि प्रगत व्यक्ती अथवा गट म्हणून गणले जाणार नाही.

५) हे आदेश 'भटक्या जमाती (क) धनगर व तत्सम जाती', 'भटक्या जमाती (ड) वंजारी व तत्सम जाती आणि इतर मागासवर्गीय' यांना लागू राहातील.

मंडळाच्या संबंधित सक्षम अधिकाऱ्यांनी वरील शासन निर्णयाची अंमलबजावणी काटेकोरपणे करावी.

हे परिपत्रक सदस्य (प्रशासन) / सचिव यांनी लेखा सदस्य व तांत्रिक सदस्य यांच्याशी विचार विनिमय करून दिलेल्या मंजूरीनुसार प्रसृत केले आहे.

सही /- सदस्य (प्रशासन) / सचिव

सोबत : शासन निर्णय क्रमांक - सीबीसी-१०९४/प्र.क्र. ८६/मावक-५, दि. १६ जून १९९४.

इतर मागासवर्गीय जातींमधील उन्नत आणि प्रगत व्यक्ती/गट (Creamy layer) वगळून आरक्षणाचे फायदे देण्याबाबत निकष निश्चित करण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग,
शासन निर्णय, क्रमांक-सीबीसी-१०९४/प्र.क्र. ८६/मावक-५,
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : १६ जून, १९९४.

वाचा : १) केंद्र शासन, मिनिस्ट्री ऑफ पर्सोनेल, पब्लिक ग्रिव्हन्सेस ॲण्ड पेन्शन्स (डिपार्टमेंट ऑफ पर्सोनेल ॲण्ड ट्रेनिंग) कडील कार्यालयीन ज्ञापन क्रमांक - ३६०१२/२२/९३-इएसटीटी (एस.सी.टी.) दिनांक ८ सप्टेंबर, १९९३.

२) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक-बीसीसी-१०९३/२१६७/सीआर-१४१/९३/१६-ब, दिनांक २३ मार्च, १९९४.

प्रस्तावना :

शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक बीसीसी-१०९३/२१६७/सीआर-१४१/९३/१६-ब, दिनांक २३ मार्च १९९४ अन्वये मंडल आयोगाच्या शिफारशीनुसार इतर मागासवर्गीयांना शासकीय व निमशासकीय सेवेत आरक्षण देण्याबाबत आदेश निर्गमित झालेले आहेत. मंडल आयोगाने त्यांच्या अहवालात सुचित केल्याप्रमाणे आणि सर्वोच्च न्यायालयाने याचिका क्रमांक (सिव्हील) ९३०/१९९० इंदिरा सहानी व इतर विरूध्द भारत सरकार व इतर, मध्ये निदेशित केल्यानुसार सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासलेल्या वर्गातील (इतर मागासवर्गीय) उन्नत आणि प्रगत व्यक्ती/गट (Creamy layer) निश्चत करून त्यांना आरक्षणाच्या आणि तद्नुषंगाने इतर फायद्यांच्या कक्षेतून वगळण्यासाठी निकष ठरविण्याच्या दृष्टीकोनातून जो निर्णय राज्य शासनाने घेतलेला आहे त्याबाबतचे आदेश

समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभागाकडून निर्गमित करण्यात यावेत असे सदर आदेशातील परिच्छेद क्र. ४ मध्ये निदेशित केले आहे. या निदेशानुसार इतर मागासवर्गीयांतील प्रगत आणि उन्नत व्यक्ती/गट (Creamy layer) निश्चित करण्यासाठीचे निकष म्हणून खालीलप्रमाणे आदेश निर्गमित करण्यात येत आहेत :

शासन निर्णय :

केंद्र शासनाने नियुक्त केलेल्या न्यायाधीश, राम नंदन प्रसाद यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीने या संदर्भात ज्या शिफारशी दिनांक १० मार्च, १९९३ रोजी केंद्र शासनाला दिल्या आणि केंद्र शासनाच्या कल्याण मंत्रालयाने त्या मान्य केल्या आहेत त्या सर्व शिफारशी खाली नमूद केलेल्या सुधारणांसह उन्नत व प्रगत व्यक्ती / गट (Creamy layer) निश्चत करण्याचे निकष राज्य शासन स्वीकृत करण्याचा निर्णय या आदेशाद्वारे घेत आहे.

१) कमाल शेती धारणा संदर्भात अधिनियमातील बागायत क्षेत्र धारणेच्या पात्र मर्यादेच्या ८५ टक्के पर्यंत क्षेत्र धारण करणाऱ्या व्यक्तींना उन्नत आणि प्रगत व्यक्ती अथवा गट म्हणून गणले जाणार नाही.

२) ज्या व्यक्तींच्या धारण केलेल्या क्षेत्रात विहीर बागायत क्षेत्र आहे त्या व्यक्तींबाबत असे विहीर बागायत क्षेत्र बागायत न धरता जिरायत धरले जाईल. कारण सर्व साधारणत: विहीरीमधून मुबलक स्वरूपात पाणी उपलब्ध होत नाही.

३) ग्राम स्तरावरील बलुतेदार यांना वंशपरंपरागत उद्योग किंवा धंदा करणारी व्यक्ती समजण्यात येऊन त्यांना उन्नत आणि प्रगत व्यक्ती/गट धरले जाणार नाही.

४) हौशी खेळाडू आणि क्रिडा क्षेत्रातील धंदेवाईक खेळाडू व्यक्ती यांना उन्नत आणि प्रगत व्यक्ती अथवा गट म्हणून गणले जाणार नाही.

हे आदेश 'भटक्या जमाती (क) धनगर व तत्सम जाती', 'भटक्या जमाती (ड) वंजारी व तत्सम जाती आणि इतर मागासवर्गीय' यांना लागू राहातील.

वरीलप्रमाणे निर्णयाच्या अधीन राहून ज्या व्यक्ती उन्नत आणि प्रगत व्यक्ती अथवा गट म्हणून गणल्या जातील त्याबाबतचे निकष या आदेशासोबतच्या अनुसूचीमध्ये विहित केलेले आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

सही /-(संदीप बागची)
सचिव (समाजकल्याण व क्रीडा)

प्रति,
राज्यपालांचे सचिव / मुख्यमंत्र्यांचे सचिव,
सर्व मंत्री / राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग,
सर्व विभागीय आयुक्त / सर्व जिल्हाधिकारी,
सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
* प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मूळ शाखा) / अपिल शाखा), मुंबई,
* प्रबंधक, लोकायुक्त आणि उपलोकायुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई.
* सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,

सचिव, सा. प्र. वि. (१६-ब), मुंबई,
सचिव, सर्व प्रादेशिक निवड मंडळे / सचिव, राज्य निवड मंडळ,
संचालक, समाजकल्याण, पुणे / आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक,
संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे / संचालक, सेवायोजन, मुंबई,
महालेखापाल, महाराष्ट्र - १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई नागपूर
महालेखापाल महाराष्ट्र - १/२ (लेखा परीक्षा), मुंबई / नागपूर
अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई / निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई
सर्व मंत्रालयीन विभागाच्या अधिपत्याखालील विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख,
सर्व मंत्रालर्यीन विभाग,
निवड नस्ती, मावक-५.
* पत्राने.

SCHEDULE

Description of Category	To whom rule of exclusion will apply
I. CONSTITUTIONAL POSTS	Son (s) and daughter(s) of (a) President of India; (b) Vice President of India; (c) Judges of the Supreme Court and of the High Courts; (d) Chairman & Members of UPSC and of the State Public Service Commission; Chief Election Commissioner; Comptroller & Auditor General of India. (e) Persons holding Constitutional positions of like nature.
II. <u>SERVICE CATEGORY</u>	
A. <u>Group A/Class I Officers of the All India Central and State Services (Direct Recruits)</u>	Son (s) and daughter(s) of (a) parents, both of whom are Class I Officers; (b) parents, either of whom is a Class I Officer. (c) parents, both of whom are Class I Officers, but one of them dies or suffers permanent incapacitation.

Description of Category	To whom rule of exclusion will apply
	(d) parents, either of whom is a Class I Officer and such parent dies or suffers permanent incapacitation and before such death or such incapacitation has had the benefit of employment in any International Organisation like UN, IMF, World Bank, etc., for a period of not less than 5 years.
	(e) parents, both of whom are Class I Officers die or suffer permanent incapacitation and before such death or such incapacitation of the both, either of them has had the benefit of employment in any International Organisation like UN, IMF, World Bank etc., for a period of not less than 5 years.
	Provided that the rule of exclusion shall not apply in the following cases;
	(a) Sons and daughters of parents either of whom or both of whom are Class-I Officers and such parent(s) dies/die or suffer permanent incapacitation.
	(b) A lady belonging to OBC category has got married to a Class-I Officer and may herself like to apply for a job.
B. Group B/Class II Officers of the Central & State Services (Direct Recruitment)	Son(s) and daughter (s) of (a) Parents both of whom are Class II Officers;
	(b) Parents of whom only the husband is a Class II Officer and he gets into Class I at the age of 40 or earlier.
	(c) Parents, both of whom are Class II Officers and one of them dies or suffers permanent incapacitation and either one of them has had the benefit of employment in any International Organisation like UN, IMF, World Bank etc., for a period of not less than 5 years before such death or permanent incapacitation.

Description of Category	To whom rule of exclusion will apply
	(d) Parents of whom the husband is a Class I Officer (direct recruit or pre-forty promoted) and the wife is a Class II Officer and the wife dies or suffers permanent incapacitation and; (e) Parents, of whom the wife is a Class I Officer (Direct recruit or pre-forty promoted) and the husband is a Class II Officer and the husband dies or suffers permanent incapacitation. Provided that the rule of exclusion shall not apply in the following cases. Son(s) and daughter(s) of (a) Parents both of whom are Class II Officers and one of them dies or suffers permanent incapacitation. Son(s) and daughter(s) of (b) Parents, both of whom are Class II Officers and both of them die or suffer permanent incapacitation, even though either of them has had the benefit of employment in any International Organisation like UN, IMF, World Bank etc., for a period of not less than 5 years before their death or permanent incapacitation.
C. Employee in Public Sector Undertakings etc.	The criteria enumerated in A & B above in this Category will apply mutatis mutandi to Officers holding equivalent or comparable posts in PSUs, Banks, Insurance Organisations, Universities etc., and also to equivalent or comparable posts and position under private employment, pending the evaluation of the posts on equivalent or comparable basis in these institutions, the criteria specified in Category VI below will apply to the Officers in these institutions.

Description of Category	To whom rule of exclusion will apply
D. ARMED FORCES INCLUDING PARA-MILITARY FORCES (Persons holding civil posts are not included)	Son(s) and daughter(s) of parents either both of whom is or are in the rank of Colonel and above in the Army and to equivalent posts in the Navy and the Air Forces and the Para Military Forces; Provided that:- (i) if the wife of an Armed Forces Officer is herself in the Armed Forces (i.e. the category under consideration) the rule of exclusion will apply only when she herself has reached the rank of Colonel; (ii) the service ranks below Colonel of husband and wife shall not be clubbed together; (iii) If the wife of an Officer in the Armed Forces is in Civil employment, this will not be taken into account for applying the rule of exclusion unless she fails in the service category under item No.II in which case the criteria and conditions enumerated therein will apply to her independently.
IV. PROFESSIONAL CLASS AND THOSE ENGAGED IN TRADE AND INDUSTRY	
(I) Persons engaged in profession as a Docter, Lawyer, Chartered Accountant, Income-Tax Consultant, Financial or Management Consultant, Surgeon, Engineer, Architect, Computer Specialist, Film Artist and other Film Professional, Author, Playwright, Media Professional or any other vacations of like status.	Criteria specified against category VI will apply :-
(II) Persons engaged in trade, business and Industry	Criteria specified against category VI will apply :- Explanation : (i) Where the husband is in some profession and the wife is in a Class II or lower grade employment, the income/wealth test will apply only on the basis of the husband's income.

Description of Category	To whom rule of exclusion will apply
	(ii) If the wife is in any profession and the husband is in employment in a Class II or lower rank post, then the income/wealth criterian will apply only on the basis of the wife's income and the husband's income will not be clubbed with it.
V. PROPERTY OWNERS	Son(s) and daughter(s) of persons belonging to a family (father, mother and minor children) which owns
A. Agricultural holdings	(a) only irrigated land which is equal to or more than 85% of the statutory ceiling area, or (b) both irrigated & unirrigated land, as follows : The rule of exclusion will apply where the pre-condition exists that the irrigated area (having been brought to a single type under a comman denominator) 40% or more of the statutory ceiling limit for irrigated land (this being calculated by excluding the unirrigated portion). If this pre-condition of not less than 40% exists, then only the area of unirrigated land will be taken into account. This will be done by converting the unirrigated land on the basis of the conversion formula existing, into the irrigated type. The irrigated area so computed from unirrigated land shall be added to the actual area of irrigated land and if after such clubbing together the total area in terms of irrigated land is 85% or more of the statutory ceiling limit for irrigated land, then the rule of exclusion will apply and disentitlement will occur). (ii) The rule of exclusion will not apply if the land holding of a family is exclusively unirrigated.
B. Plantations	
(i) Coffee, tea, rubber etc.	Criteria of income/wealth specified
(ii) Mango, citrus,apple Plantations etc.	in Category VI below will apply

Description of Category	To whom rule of exclusion will apply
C. Vacant land and/or buildings in urban area or urban agglomerations	Deemed as agricultural holding and hence criteria at above under this Category will apply. Criteria specific in Category VI below will apply. **Explanation :** Building may be used for residential, industrial or commercial purpose and the like two or more such purposes.
VI) <u>INCOME/WEALTH TEST :</u>	Son(s) and daughter(s) (a) Persons having gross annual income of Rs. 1 lakh or above or possessing wealth above the exemption limit as prescribed in the Wealth Tax Act for a period of three consecutive years. (b) Persons in categories I, II, III and VA who are not disentitled to the benefit of reservation but have income from other sources of wealth which will bring them within the income/wealth criteria mentioned in (a) above. <u>Explanation :</u> (i) Income from salaries or agricultural a land shall not be clubbed; (ii) The Income criteria in terms of rupee will be modified taking into account the changes in its value every three years. If the situation, however, so demands, the interrugaus may be less. " Three consecutive years" it should be specified that it relates to the last three years prior to the issue of the Certificate." <u>Explanation :</u> Wherever the expression "permanent incapacitation" occure in this schedule, it shall mean incapacitation which results in putting an Officer out of service.

प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक : २०९ दिनांक ३१/१/१९९७.

विषय : जाती प्रमाणपत्र देण्याची कार्यपध्दती –

१) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती व विशेष मागासप्रवर्ग या प्रवर्गातील व्यक्तींना द्यावयाची जातीचे प्रमाणपत्रे.

२) महाराष्ट्र राज्यातील सवलती घेताना इतर मागासवर्ग, भटक्या जमाती, धनगर व तत्सम जाती (क) व वंजारी व तत्सम जाती (ड) यांना उन्नत व प्रगत गटात (Creamy Layer) **मोडत नसल्यासह जातीचे प्रमाणपत्र देणे.**

३) केंद्र शासनाने महाराष्ट्र राज्याची इतर मागासवर्गाची जी यादी घोषित केलेली आहे या यादीत नमूद असलेल्या जातीतील व्यक्तींना केंद्र शासनाच्या नियंत्रणाखालील पदाकरीता अर्ज करताना त्या सोबत सादर करावयाचे जातीचे प्रमाणपत्र (उन्नत व प्रगत गटात(Creamy Layer) **मध्ये मोडत नसल्यास).**

महाराष्ट्र शासन समाजकल्याण सांस्कृतिक कार्ये व क्रिडा विभाग शासन निर्णय क्रमांक-सीबीसी/१०९६/ प्र.क्र. ४८ / मावक-५, दिनांक ३ जून १९९६ ची प्रत माहितीसाठी व कार्यवाहीसाठी जोडली आहे.

२) उपरोक्त शासन निर्णयानुसार असेही नमूद केले आहे की, सर्वोच्च न्यायालयाने विशेष अनुज्ञा याचिका क्रमांक १४७६७/९३ सिव्हिल अर्ज क्रमांक ५८५४/९४ कु. माधुरी पाटील विरूध्द अप्पर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे व इतर यावर दिनांक २ सप्टेंबर, १९९४ रोजी असा निर्णय दिला आहे की, प्रत्येक राज्याने जातीची प्रमाणपत्रे निर्गमित करण्याची कार्यपध्दती सर्वोच्च न्यायालयाने घालून दिलेल्या मार्गदर्शक सूचनानुसार विहीत करण्यात यावी. सर्वोच्च न्यायालयाच्या उपरोक्त सूचना व केंद्रीय कल्याण मंत्रालय, नवी दिल्ली यांच्या प्रस्तावनेतील क्र. २३ येथील दिनांक २५ सप्टेंबर, १९९५ च्या पत्रान्वये केलेल्या सूचना विचारात घेऊन वरील प्रमाणे नमूद केलेल्या शासन निर्णयान्वये अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्गीय व विशेष मागास प्रवर्गातील व्यक्तींना जातीच्या प्रमाणपत्रे निर्गमित करण्याबाबत विहीत केलेल्या कार्यपध्दतीत फेरबदल करून नव्याने आदेश देण्यात आले आहेत.

३) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्गीय व विशेष मागास प्रवर्गातील व्यक्तींना जातीची प्रमाणपत्रे सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट 'अ' मध्ये नमूद केलेल्या सूचनानुसार निर्गमित करण्यात यावी :

१. अनुसूचित जातीच्या व्यक्तींना द्यावयाच्या जातीच्या प्रमाणपत्राचा नमुना परिशिष्ट 'ब'.

२. विमुक्त जाती व भटक्या जमाती (जानेवारी १९९० पूर्वीच्या यांना द्यावयाच्या जातीच्या प्रमाणपत्राचा नमुना परिशिष्ट 'क')

३. महाराष्ट्रातील सवलती घेताना इतर मागासवर्ग, भटक्या जमाती, धनगर व तत्सम (क) व वंजारी व तत्सम (ड) यांना द्यावयाच्या जाती प्रमाणपत्राचा नमुना परिशिष्ट 'ड'.

४. विशेष मागास प्रवर्गातील व्यक्तींना द्यावयाच्या जाती प्रमाणपत्राचा नमुना परिशिष्ट 'इ'.

५. केंद्र शासनाने तयार केलेल्या महाराष्ट्र राज्यांशी संबंधित असलेल्या इतर मागासवर्गीयांच्या (महाराष्ट्र राज्याच्या इतर मागासवर्ग, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती व विशेष मागास प्रवर्गातील ज्या जातीचा समावेश आहे अशा जाती) यादीत समाविष्ट असलेल्या जातीच्या व्यक्तींना केंद्र शासनाच्या आरक्षणाचा लाभ घेण्यासाठी सादर करावयाच्या प्रमाणपत्राचा नमुना परिशिष्ट 'ई'.

३) खाली नमूद केलेल्या प्राधिकाऱ्यांना अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्गीय व विशेष मागास प्रवर्गातील जातीच्या व्यक्तींना जातीचे प्रमाणपत्र निर्गमित करण्यासाठी सक्षम प्राधिकारी म्हणून घोषित करण्यात आले आहे. त्याच प्रमाणे ज्या जातींना प्रगत व उन्नत गटात मोडत नसल्याचे प्रमाणपत्र सादर करावे लागते असे प्रमाणपत्र निर्गमित करण्यासाठी देखील सक्षम प्राधिकारी म्हणून घोषित करण्यात आले आहे.

१) संबंधित उपविभागीय अधिकारी (महसूल)
२) उपजिल्हाधिकारी, किंवा
३) जिल्हाधिकारी

४) महाराष्ट्र शासनाच्या सवलती घेताना इतर मागासवर्ग, भटक्या जमाती, धनगर व तत्सम (क), भटक्या जमाती-वंजारी व तत्सम 'ड' यांनी जातीचा दाखला व उन्नत व प्रगत गटात (क्रिमीलेयेर) मोडत नसल्याचे प्रमाणपत्र प्राप्त करून घेण्याकरिता सादर करावयाच्या अर्जाचा नमुना परिशिष्ट 'फ' मध्ये आहे.

५) केंद्र शासनाच्या आरक्षणाचा लाभ घेण्याकरिता जातीचा दाखला मिळण्यासाठी ज्या नमुन्यात अर्ज सादर करावयाचा तो नमुना परिशिष्ट 'ग' मध्ये आहे.

६) एखादी व्यक्ती अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्गीय व विशेष मागासप्रवर्गातील नसूनही त्या व्यक्तीस अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्गीय व विशेष मागासप्रवर्गातील असल्याचे जातीचे प्रमाणपत्र देण्यात आले आहे याबद्दलच्या कोणत्याही तक्रारीची जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, ज्या क्षेत्रातील असेल ती जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती संबंधित दक्षता पथकामार्फत अशा तक्रारीची चौकशी करील व अशी तक्रार प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून त्यावर ६ महिन्याच्या आत निर्णय घेईल. याबाबत जाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीचा निर्णय अंतिम राहील.

७) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्गीय व विशेष मागास प्रवर्गातील व्यक्तींनी जातीची प्रमाणपत्रे निर्गमित करण्याबाबतचे यापूर्वी निर्गमित केलेले सर्व आदेश एकत्रित करून शासनाच्या अद्ययावत सूचना सोबत जोडल्या आहेत.

मंडळाच्या संबंधित सक्षम अधिकाऱ्यांना अशी विनंती करण्यात येते की, वरील शासन निर्णयाची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करावी.

हे परिपत्रक सदस्य (प्रशासन) सचिव यांनी लेखा सदस्य व तांत्रिक सदस्य यांच्याशी विचार विनिमय करून दिलेल्या मंजूरीनुसार प्रसृत केले आहे.

सही/- सदस्य (प्रशासन)/सचिव

सोबत : शासन निर्णय क्रमांक १०९६/प्रक्र-४८/मावक-५, दिनांक ३ जून १९९६.

जाती प्रमाणपत्र देण्याची कार्यपध्दती

१) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती व विशेष मागासप्रवर्ग या प्रवर्गातील व्यक्तींना द्यावयाची जातीचे प्रमाणपत्रे.

२) महाराष्ट्र राज्यातील सवलती घेताना इतर मागासवर्ग, भटक्या जमाती, धनगर व तत्सम जाती (क) व वंजारी व तत्सम जाती (ड) यांना उन्नत व प्रगत गटात (Creamy Layer) मोडत नसल्यासह जातीचे प्रमाणपत्र देणे.

३) केंद्र शासनाने महाराष्ट्र राज्याची इतर मागासवर्गाची जी यादी घोषित केलेली आहे त्या यादीत नमूद असलेल्या जातीतील व्यक्तींना केंद्र शासनाच्या नियंत्रणाखालील पदाकरीता अर्ज करताना त्या सोबत सादर करावयाचे जातीचे प्रमाणपत्र (उन्नत व प्रगत गटात(Creamy Layer) मध्ये मोडत नसल्यास).

महाराष्ट्र शासन

समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग,

शासन निर्णय, क्रमांक-सीबीसी-१०९६/प्र.क्र. ४८/मावक-५,

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक : ३ जून, १९९६.

वाचा : १. मुंबई राज्य परिपत्रक, पॉलिटिकल ॲन्ड सर्विसेस डिपार्टमेंट क्र. ४९०/४६ दिनांक ३० एप्रिल १९५३.

२. शासन परिपत्रक, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. सीबीसी. १४७५/४२०/ डी-५, दिनांक २३ सप्टेंबर, १९७५.

३. शासन परिपत्रक, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. सीबीसी. १४७५/ ११६८९/डी-५, दिनांक १५ ऑक्टोबर, १९७५.

४. शासन परिपत्रक, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. सीबीसी. १४७६/ ११०२७/डी-५, दिनांक ५ मे, १९७६.

५. शासन पत्र, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. सीबीसी. २१७७ / डी-५, दिनांक १५ जानेवारी १९७७.

६. शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. सीबीसी. १०७७/५०८७६/ डी-५, दिनांक २१ मार्च, १९७९.

७. शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग, क्र. सीबीसी. १६८२/५८५५३/ (८९२) / कार्यासन-५, दिनांक. २९ जानेवारी, १९८३.

८. शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. सीबीसी. १०८३/३०४८०/ (१२५४) / बीसीडब्ल्यु-५, दिनांक १७ ऑक्टोबर, १९८५.

९. शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. सीबीसी. १०८४/४४५७७/ (१८१३) / बीसीडब्ल्यु-५, दिनांक १ नोव्हेंबर, १९८५.

१०. शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. सीबीसी. १०८४/७४९३२/ (२०८३) / बीसीडब्ल्यु-५, दिनांक ५ डिसेंबर, १९८५.

११. शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रिडा व पर्यटन विभाग क्र. सीबीसी. १०८३/यु. ओ. ५६२ / (१८७३) / बीसीडब्ल्यु-५, दिनांक २७ डिसेंबर, १९८५.

१२. शासन परिपत्रक, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. सीबीसी. १०८३/यु.ओ. ५६२/ (१८७३) / बीसीडब्ल्यु-५, दिनांक २१ जानेवारी १९८६.

१३. शासन परिपत्रक, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. सीबीसी. १६८४ / गोप. ५९२ / (१९९९) / बीसीडब्ल्यु-५, दिनांक १९ फेब्रुवारी १९७६.

१४. शासन परिपत्रक, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. सीबीसी. १५८४/ ७१७५१/२२९७/बीसीडब्ल्यु-५, दिनांक १८ एप्रिल १९८६.

१५. शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. सीबीसी. १०८५/२६३०४/ (२१९९)/बीसीडब्ल्यु-५, दिनांक ६ ऑक्टोबर, १९८६.

१६. शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. सीबीसी. १६८६/१४६५८/ (२४५२)/मावक-५, दिनांक १ एप्रिल, १९८७.

१७. शासन निर्णय समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. सीबीसी. १०९०/२१३४८/ (४२०)/मावक-५, दिनांक ८ नोव्हेंबर, १९९०.

१८. शासन परिपत्रक, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग क्र. सीबीसी. १०९४ / प्र. क्र. ४४८३/ प्र. ८५/मावक-५, दिनांक १९ एप्रिल १९९४.

१९. शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग क्र. सीबीसी. १०९४/प्र.क्र. ८६ मावक-५, दिनांक १६ जून १९९४.

२०. शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग क्र. सीबीसी. १०९४/प्र.क्र. ८६/ मावक-५ दिनांक २२ जून १९९४.

२१. शासन शुध्दीपत्रक, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग क्र. सीबीसी. १०९४/प्र.क्र. ८६/ मावक-५, दिनांक २६ जुलै १९९४.

२२. शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग क्र. सीबीसी. १४९४/प्र. क्र. २३६/ मावक-५, दिनांक १३ जून १९९५.

२३. सहसचिव, कल्याण मंत्रालय, केंद्र शासन, नवी दिल्ली याचे अ. शा. पत्र क्र. १२०१८/१३/९५-एससीडी/ आरसेल, दिनांक २५ सप्टेंबर, १९९५.

प्रस्तावना :

सर्वोच्च न्यायालयाने विशेष अनुज्ञा याचिका क्र. १४७६७/९३ सिव्हील अर्ज क्र. ५८५४/९४ कु. माधुरी पाटील विरूध्द अप्पर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे व इतर यावर दिनांक २ सप्टेंबर १९९४ रोजी असा निर्णय दिला आहे की, प्रत्येक राज्याने जातीची प्रमाणपत्रे निर्गमित करण्याची कार्यपध्दती सर्वोच्च न्यायालयाने घालून दिलेल्या मार्गदर्शक सूचनानुसार विहित करण्यात यावी. सर्वोच्च न्यायालयाने उपरोक्त अनुज्ञा याचिकेच्या निर्णयामध्ये घालून दिलेल्या मार्गदर्शक सूचना व केंद्रीय कल्याण मंत्रालय, नवी दिल्ली यांच्या प्रस्तावनेतील क्र. २३ येथील दिनांक २५ सप्टेंबर १९९५ च्या पत्रान्वये केलेल्या सूचना विचारात घेऊन वरीलप्रमाणे नमूद केलेल्या शासन निर्णयान्वये अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्गीय व विशेष मागास प्रवर्गातील व्यक्तींना जातीची प्रमाणपत्रे निर्गमित करण्याबाबत विहित केलेल्या कार्यपध्दतीत सुधारणा करण्याचा प्रश्न शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :

संदर्भीय शासन निर्णय / परिपत्रकान्वये अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्गीय व विशेष मागास प्रवर्गातील व्यक्तींना जातीची प्रमाणपत्रे निर्गमित करण्याच्या विहित केलेल्या कार्यपध्दतीत फेरबदल करून शासन आता पुढीलप्रमाणे आदेश देत आहे :

अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्गीय व विशेष मागास प्रवर्गातील व्यक्तींना जातीची प्रमाणपत्रे ह्या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या परिशिष्ट 'अ' मध्ये नमूद केलेल्या सूचनानुसार निर्गमित करावीत.

१) अनूसूचित जातीच्या व्यक्तींना द्यावयाच्या जातीच्या प्रमाणपत्राचा नमुना परिशिष्ट 'ब'.

२) विमुक्त जाती व भटक्या जमाती (जानेवारी १९९० पूर्वीच्या) याना द्यावयाच्या जातीच्या प्रमाणपत्राचा नमुना परिशिष्ट 'क'.

३) महाराष्ट्रातील सवलती घेताना इतर मागासवर्ग, भटक्या जमाती, धनगर व तत्सम (क) व वंजारी व तत्सम (ड) यांना द्यावयाचा जाती प्रमाणपत्राचा नमुना परिशिष्ट 'ड'.

४) विशेष मागास प्रवर्गातील व्यक्तींना द्यावयाचा जाती प्रमाणपत्राचा नमुना परिशिष्ट 'इ'.

५) केंद्र शासनाने तयार केलेल्या महाराष्ट्र राज्याशी संबंधित असलेल्या इतर मागास वर्गीयांच्या (महाराष्ट्र राज्याच्या इतर मागासवर्ग, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती व विशेष मागास प्रवर्गातील ज्या जातीचा समावेश आहे अशा जाती) यादीत समाविष्ट असलेल्या जातीच्या व्यक्तींना केंद्र शासनाच्या आरक्षणाचा लाभ घेण्यासाठी सादर करावयाच्या प्रमाणपत्राचा नमुना परिशिष्ट 'ई'.

२) खाली नमूद केलेल्या प्राधिकाऱ्यांना अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्गीय व विशेष मागास प्रवर्गातील जातीच्या व्यक्तींना जातीचे प्रमाणपत्र निर्गमित करण्यासाठी सक्षम प्राधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. त्याचप्रमाणे ज्या जातींना प्रगत व उन्नत गटात मोडत नसल्याचे प्रमाणपत्र सादर करावे लागते त्यांना असे प्रमाणपत्र निर्गमित करण्यासाठी देखील सक्षम प्राधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

१) संबंधित उप विभागीय अधिकारी (महसूल)

२) उप जिल्हाधिकारी, किंवा

३) जिल्हाधिकारी.

संबंधित जिल्हाधिकाऱ्यांनी प्रशासकीयदृष्ट्या प्रमाणपत्राच्या कामाची वाटणी उप जिल्हाधिकारी व उप विभागीय अधिकारी (महसूल) यांच्यामध्ये करावी.

३) महाराष्ट्र राज्याच्या सवलती घेताना इतर मागासवर्ग, भटक्या जमाती-धनगर व तत्सम (क), भटक्या जमाती-वंजारी व तत्सम (ड) यांनी जातीचा दाखला व उन्नत व प्रगत गटात (Creamy Layer) मोडत नसल्याचे प्रमाणपत्र प्राप्त करून घेण्याकरिता सादर करावयाच्या अर्जाचा नमुना परिशिष्ट 'फ'.

४) केंद्र शासनाच्या आरक्षणाचा लाभ घेण्याकरिता जातीचा दाखला मिळण्यासाठी ज्या नमुन्यात अर्ज सादर करावयाचा तो नमुना परिशिष्ट 'ग'.

५) एखादी व्यक्ती अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्गीय व विशेष मागास प्रवर्गातील नसूनही त्या व्यक्तीस अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्गीय व विशेष मागासप्रवर्गातील असल्याचे जातीचे प्रमाणपत्र देण्यात आले आहे याबद्दलच्या कोणत्याही तक्रारीची जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, ज्या क्षेत्रातील असेल ती जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती संबंधित दक्षता पथकामार्फत अशा तक्रारीची चौकशी करील व अशी तक्रार प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून त्यावर ६ महिन्याच्या आत निर्णय घेईल. याबाबत जाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीचा निर्णय अंतिम राहील.

६) अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्गीय व विशेष मागास प्रवर्गातील व्यक्तींनी जातीची प्रमाणपत्रे निर्गमित करण्याबाबतचे यापूर्वी निर्गमित केलेले सर्व आदेश एकत्रित करून अद्ययावत सूचना सोबत जोडल्या आहेत.

७) वरील आदेश तात्काळ लागू करण्यात येत आहेत तसेच या आदेशाचे व सूचनांचे अनुपालन काटेकोरपणे करण्याबाबतची दक्षता सर्व सक्षम प्राधिकाऱ्यांनी घ्यावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

स. नु. गावीत,
कक्ष अधिकारी.

प्रति,
राज्यपालांचे सचिव,
मुख्यमंत्र्यांचे सचिव,
* सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
महालेखापाल, महाराष्ट्र-१, मुंबई.
महालेखापाल, महाराष्ट्र-२, नागपूर.
सर्व विभागीय आयुक्त,
* प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपिल शाखा, मुंबई,
* प्रबंधक, उच्च न्यायालय, (मूळ शाखा), मुंबई,
संचालक, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
संचालक, शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक,
संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे,
सर्व मंत्रालयीन विभाग,
त्यांना विनंती करण्यात येते की, त्यांनी त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व विभाग प्रमुख / कार्यालय प्रमुख यांना ह्याबाबतच्या सूचना द्याव्यात.
सर्व जिल्हा दंडाधिकारी,
सर्व उपविभागीय अधिकारी (महसूल),
सर्व उपजिल्हाधिकारी,
महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई,
सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
सर्व तालुका कार्यकारी दंडाधिकारी,
सर्व विभागीय समाजकल्याण अधिकारी,
सर्व जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी,
सर्व जिल्हा परिषदांचे समाजकल्याण अधिकारी,
सर्व कार्यासने, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, व क्रीडा विभाग,
निवड नस्ती का. मावक-५.
* पत्राद्वारे

परिशिष्ट – ''अ''

खालील प्रवर्गातील जातींना जातींची प्रमाणपत्रे व उन्नत आणि प्रगत गटात (क्रिमी लेअर) मोडत नसल्याची प्रमाणपत्रे देण्याची कार्यपध्दती.

१) अनुसूचित जाती, १४ विमुक्त जाती व जानेवारी १९९० पूर्वीच्या भटक्या जमाती व विशेष मागासप्रवर्ग यांना जातीची प्रमाणपत्र देणे.

२) महाराष्ट्रातील इतर मागासवर्ग, भटक्या जमाती, धनगर (क), वंजारी (ड) यांना जातीचे प्रमाणपत्र व उन्नत व प्रगत गटात (क्रिमी लेअर) गटात मोडत नसल्याचे प्रमाणपत्र.

३) केंद्र शासनाची महाराष्ट्र राज्याशी संबंधित इतर मागासवर्गीयांची जी यादी आहे त्या यादीतील व्यक्तींना जातीची प्रमाणपत्रे व उन्नत व प्रगत गटात / (क्रिमी लेअर) मोडत नसल्याचे प्रमाणपत्र देण्याबाबत.

१) ज्या व्यक्तीस किंवा आई-वडिलांना/पालकांना त्यांच्या पाल्यास जाती प्रमाणपत्राची आवश्यकता असेल त्यांनी खालीलपैकी कोणत्याही प्राधिकाऱ्याकडे विहित केलेल्या नमुन्यात लेखी अर्ज करावा :

(अ) संबंधित उप विभागीय अधिकारी (महसूल).
(ब) उप जिल्हाधिकारी, किंवा
(क) संबंधित जिल्हाधिकारी.

जिल्हाधिकाऱ्यांनी प्रशासकीय दृष्ट्या प्रमाणपत्राच्या कामाची वाटणी उप जिल्हाधिकारी आणि उप विभागीय अधिकारी (महसूल) यांच्यामध्ये करावी.

२) अर्जदाराने अर्जात खरी माहिती दिली आहे व ती माहिती खोटी असल्याचे नंतर आढळून आल्यास इंडियन पिनल कोडमधील कलम १९९ व २०० मधील तरतुदीनुसार शिक्षेस पात्र राहील असे अर्जदारांनी अर्जात स्पष्टपणे नमूद केले पाहिजे.

३) अर्जदार हा संबंधित गावाचा रहिवासी आहे असे त्यांनी अर्जात स्पष्टपणे नमूद केले पाहिजे व त्याबद्दलचा कागदोपत्री पुरावा सादर केला पाहिजे. तसेच अर्जदार किंवा आई-वडिल किंवा पालक यांनी प्रतिज्ञापत्र लेखी सादर करावे, की ज्या प्रतिज्ञापत्रामध्ये रहिवासाचे मुळ ठिकाण, जात, उपजात याचा तपशील असावा व सदरहू प्रतिज्ञा पत्र राजपत्रित अधिकारी किंवा अराजपत्रित अधिकारी यांच्या सही शिक्क्यानिशी सांक्षांकित केलेले असावे. प्रतिज्ञापत्रात जातीच्या दाव्याबाबत ज्या पुराव्याचा उल्लेख केला आहे ती जोडण्यात यावीत. उदा शाळा सोडल्याचा दाखला (प्राथमिक, माध्यमिक) तलाठ्याचा दाखला, सरपंचाचा दाखला किंवा त्या गावातील शहरातील प्रतिष्ठित व्यक्तीने, व्यक्तीच्या जातीबाबत प्रमाणित केलेला दाखला.

४) अर्जदार हा अर्जात नमूद केलेल्या जातीचाच आहे ह्याबाबत त्याने सबळ पुरावा सादर केला पाहिजे.

५) अर्जदाराने एखादा सक्षम अधिकाऱ्याकडे जातीच्या प्रमाणपत्रासाठी पूर्वी अर्ज केला असेल किंवा सक्षम अधिकाऱ्याने (महाराष्ट्रातील किंवा इतर राज्यातील) त्यास जातीचे प्रमाणपत्र दिलेले असेल तर त्याबाबतचा स्पष्ट उल्लेख अर्जामध्ये करावयास पाहिजे व अशा प्रमाणपत्राची सत्यप्रत अर्जासोबत जोडली पाहिजे.

६) सर्वसाधारणपणे जातीची नोंद शाळा सोडल्याच्या प्रमाणपत्रात केलेली असते. अर्जदाराने सादर केलेल्या कागदोपत्री पुराव्यावरून अर्जदार हा तो शिकत असलेल्या शेवटच्या शाळेच्या (विशेषत: प्राथमिक शाळेच्या) शाळा सोडल्याच्या प्रमाणपत्रात नमूद केलेल्या जातीचाच आहे अशी सक्षम अधिकाऱ्यांची खात्री झाली तर अर्जदारास जातीचे प्रमाणपत्र देण्यात यावे.

७) सक्षम प्राधिकाऱ्यांनी अर्जदाराने केलेल्या जातीच्या दाव्याची काळजीपूर्वक छाननी करावी.

८) सक्षम प्राधिकाऱ्यांनी अर्जदाराच्या नातेवाईकाच्या जातीच्या नोंदी महसुली नोंद वहीत किंवा जन्म व मृत्यू नोंदवहीत आढळत असतील तर तशी कागदपत्रे पहावीत.

९) ज्या जाती / समाजाची संघटना सोसायटी ॲक्ट किंवा सार्वजनिक न्यास अधिनियमांतर्गत नोंदणीकृत झालेली आहे. त्या समाजाच्या / जातीच्या संघटनेकडून सादर केलेले प्रमाणपत्र.

१०) सक्षम प्राधिकाऱ्यांनी त्यांना आवश्यकता भासल्यास गृह चौकशी करावी किंवा महसूल यंत्रणेमार्फत चौकशी करण्यात यावी.

११) अर्जदाराचे वडील किंवा इतर जवळचे नातेवाईक शासकीय किंवा तत्सम सेवांत असतील किंवा पूर्वी असतील तर त्यांच्या सेवापुस्तकातील जात व कायम रहवासाचे ठिकाण या संबंधीच्या नोंदीची सत्यप्रत अर्जदाराने अर्जासोबत जोडली पाहिजे.

१२) सक्षम प्राधिकाऱ्यांच्या अधिकार क्षेत्रामध्ये ज्यांचे कायम वास्तव्य आहे. अशा अर्जदाराला जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचा अधिकार आहे. अनुसूचित जातीच्या व्यक्तींना परिशिष्ट 'ब' मधील नमुन्यात जाती प्रमाणपत्र देताना परिच्छेद १ व ३ ठेवण्यात यावा व परिच्छेद २ वगळण्यात यावा. कायम रहिवास म्हणजे जो रहिवास सेवा, नोकरी, शिक्षण व कारावास इत्यादी कारणाकरिता नसलेला रहिवास.

१३) जे स्थलांतरीत अनुसूचित जातीपैकी आहेत त्यांना त्या राज्यातील सक्षम प्राधिकाऱ्यांनी जातीचे प्रमाणपत्र देताना अर्जदाराच्या वडीलांना त्यांच्या मूळच्या राज्यातील सक्षम प्राधिकाऱ्यांनी जे जातीचे प्रमाणपत्र दिले असेल ते सादर केल्यास त्या आधारे स्थलांतरितांना द्यावयाच्या जातीच्या प्रमाणपत्राच्या नमुन्यात जातीचे प्रमाणपत्र देण्यात यावे. ज्या ठिकाणी सखोल चौकशी त्यांच्या मुळच्या राज्यात करावयाची आहे अशी प्रकरणे वगळली आहेत. स्थलांतरितांना जातीचे प्रमाणपत्र देताना भारत सरकार गृह मंत्रालय, यांच्या दिनांक ६ ऑगस्ट १९८४ चे पत्र क्र. बीसी १६०१४/१/८२-एससीएनबीसीडी-१ व दिनांक २२ फेब्रुवारी १९८५ चे पत्र क्र. बीसी १६०१४/१/८२-एससीएनबीसीडी-१ मधील पत्रात ज्या सूचना दिलेल्या आहेत त्यांचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे. त्यांना जातीचे प्रमाणपत्र देताना परिशिष्ट ''ब'' मधील नमुन्यातून परिच्छेद १ व २ ठेवावे व परिच्छेद-३ वगळण्यात यावा.

१४) महाराष्ट्र राज्याच्या अनुसूचित जातीच्या यादीमध्ये ज्या जातीची नोंद आहे अशा जातीतील ज्या व्यक्तींचे कायम वास्तव्य महाराष्ट्र राज्य हे आहे त्यांना सूचना क्र. १२ मध्ये नमूद केलेल्या सूचनानुसार जातीचे प्रमाणपत्र देण्यात यावे. भारत सरकार, गृह मंत्रालय, यांचे पत्र क्र. बीसी-१२०२५/२/७६/एससीटी-१, दिनांक २२ मार्च १९७७ मध्ये नमूद केलेल्या सूचनांचे काटेकोर पालन करण्यात यावे.

१५) महाराष्ट्र राज्यातील सवलती घेण्याकरिता इतर मागासवर्ग, भटक्या जमाती, धनगर व तत्सम जाती (क) वंजारी व तत्सम जाती (ड) यांना जातीचे प्रमाणपत्र उन्नत व प्रगत गटात (क्रिमी लेअर) मोडत नसल्याचे प्रमाणपत्र शासन निर्णय क्र. सीबीसी १०९४/प्र.क्र.८६/मावक-५, दिनांक १६ जून १९९४, दिनांक २२ जून १९९४ व शुध्दीपत्र दिनांक २६ जुलै १९९४ मध्ये नमूद केलेल्या निकष व अटींची पूर्तता करून घेऊन देण्यात यावीत.

१६) केंद्र शासनाने महाराष्ट्र राज्याची जी इतर मागासवर्गीयांची यादी घोषित केलेली आहे त्या यादीतील जातीच्या व्यक्तींना केंद्र शासनाच्या नियंत्रणाखालील पदाकरिता अर्ज करावयाचा असल्यास त्याकरिता प्रमाणपत्राचा जो नमूना ज्यामध्ये उन्नत व प्रगत गटात मोडत नसल्याबाबतचा उल्लेख आढळतो ते प्राप्त करून घेण्याकरिता ज्या अटी व शर्ती भारत सरकार, मिनिस्ट्री ऑफ पर्सोनल पब्लिक ग्रिव्हन्स ॲन्ड पेन्शन (डिपार्टमेंट ऑफ पर्सोनल ॲन्ड ट्रेनिंग) यांचे पत्र क्र. ३६०१२/२२/९३-इएसटीटी (एससीटी) दिनांक ८ सप्टेंबर १९९३ यांच्या कार्यालयीन ज्ञापनात नमूद केलेल्या आहेत. त्यांचे पालन करून विहित नमुन्यात प्रमाणपत्र देण्यात यावे.

१७) जाती प्रमाणपत्राच्या नमुन्याच्या प्रती कार्यालयाने छापून घ्याव्यात. अशासकीय संस्थांनी किंवा व्यक्तींनी छापलेले नमूने कोणत्याही परिस्थितीत उपयोगात आणण्यात येऊ नयेत. संबंधित कार्यालयाने प्रमाणपत्रात अनुक्रमांक नमूद करावा व तो ठळक असावा.

१८) जातीचे वर्गीकरण व जात अचूक असावी. महाराष्ट्र राज्याकरिता असलेली अनुसूचित जातीची यादी केंद्र शासनाने भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद ३४१ व त्यानुसार काढलेल्या अध्यादेश १९ प्रमाणे विहित करण्यात आली आहे. केंद्र शासनाने महाराष्ट्र राज्याशी संबंधित सामाजिक व शैक्षणिक दृष्ट्या मागासलेल्या वर्गाची (इ.मा.व.) यादी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार यांचा निर्णय क्र. १२०११/६८/९३-बीसीसी (सी) दिनांक १० सप्टेंबर १९९३ अन्वये प्रसिध्द केलेली आहे.

१९) महाराष्ट्रातील इतर मागासवर्ग, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती व विशेष मागास प्रवर्गातील जाती वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या शासन निर्णय व परिपत्रकाद्वारे प्रसिध्द केलेल्या आहेत.

२०) जी व्यक्ती अनुसूचित जातीची असल्याचा दावा करते तिचा धर्म हिंदू किंवा शीख किंवा बौध्दधर्म असू शकतो.

२१) इतर मागासवर्गामध्ये समाविष्ट असलेल्या जातींना कोणतेही धार्मिक बंधन घालण्यात आलेले नाही. विमुक्त जाती व भटक्या जमातीचा असल्याचा दावा केल्यास त्यांचा धर्म हिंदू किंवा शीख असू शकतो. तसेच मुस्लिम धर्मियापैकी ज्या पोट जाती विमुक्त जाती/भटकया जमातीमध्ये समाविष्ट आहेत. त्यांचा धर्म मुस्लिम असू शकतो.

२२) अनुसूचित जातीतून खिस्ती धर्म स्विकारलेल्यांचा समावेश इतर मागासवर्गात केलेला आहे त्यांना जातीचे प्रमाणपत्र देतांना ते खिस्ती धर्म स्वीकारण्यापूर्वी अनुसूचित जातीचे होते असे ते ज्या चर्चच्या कार्यकक्षेत राहातात त्या चर्च प्रमुखाकडून प्रमाणित करून घ्यावे.

२३) (१) जी व्यक्ती एका ठिकाणाहून दुसऱ्या ठिकाणी स्थलांतरीत होते तेव्हा ती व्यक्ती ज्या राज्यातील मागासवर्गीय आहे त्या राज्यामध्ये ती मागासवर्गीय म्हणून दावा करू शकते. स्थलांतरीत झालेल्या राज्यात तो दावा करता येणार नाही.

(२) खालील दोन प्रवर्गातील व्यक्तींना ''स्थलांतरीत'' म्हणून जाती प्रमाणपत्र देण्याच्या उद्देशाकरिता विचारात घ्यावयाचे आहे.

(अ) ज्या व्यक्तीची जात मागासवर्गीय म्हणून अनुसूचित झाली आहे. (अनु. जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग आणि विशेष मागासप्रवर्ग) ती जात महाराष्ट्र राज्यात व इतर राज्यात आढळून येते परंतु अशा व्यक्तीचे कायम वास्तव्याचे ठिकाण हे घटना आदेशाच्या किंवा शासन निर्णयाच्या दिनांकाला ती व्यक्ती किंवा त्याचे वडील, पणजोबा हे महाराष्ट्र राज्याच्या बाहेरील रहिवासी आहेत.

(ब) ज्या व्यक्तीची जात मागासवर्गीय म्हणून (अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व (विशेष मागास प्रवर्ग) महाराष्ट्र राज्या व्यतिरिक्त इतर राज्यात व केंद्रशासित प्रदेशात अनुसूचित झाली आहे.

(३) घटना आदेश व शासन निर्णय निर्गमित झाला आहे त्या दिनांकाला ज्या ठिकाणी जी व्यक्ती रहात आहे तो रहिवास मागासवर्ग म्हणून दर्जा प्राप्त होण्यासाठी आवश्यक असतो. जी व्यक्ती या घटना आदेशाच्या किंवा शासन निर्णयाच्या नंतर जन्माला आली असेल तर त्या व्यक्तीला त्यांचे वडील घटना आदेशाला व शासन निर्णयाला ज्या ठिकाणी राहत असतील त्या ठिकाणचे वास्तव्य त्या व्यक्तीला कायम वास्तव्याचे ठिकाण म्हणून प्राप्त होईल.

(४) अर्जदार महाराष्ट्र राज्याचा सर्वसाधारण रहिवाशी असेल तर अनुसूचित जातीपैकी असल्यास १० ऑगस्ट १९५० या तारखेस आणि विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागास वर्ग, विशेष मागास प्रवर्ग या प्रवर्गातील असल्यास ज्या शासकीय आदेशान्वये अर्जदाराची जात विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग म्हणून घोषित करण्यात आली असेल त्या तारखेस संबंधित अर्जदाराचे किंवा अर्जदाराचा जन्म या तारखेनंतर झाला असेल तर त्यांच्या वडीलांचे कायम वास्तव्य ज्या ठिकाणी होते त्या क्षेत्राशी संबंधित असलेल्या सक्षम प्राधिकारी त्या अर्जदारास जाती प्रमाणपत्र देण्यास सक्षम आहे.

२४) जातीचा दाखला देताना सक्षम प्राधिकाऱ्यांनी जातीच्या दाखल्यात पुढील बाबी स्पष्टपणे नमूद कराव्यात:

(अ) जातीच्या दाखल्यामध्ये जात स्पष्टपणे लिहिलेली असावी तो संक्षेपात्मक असू नये.

(ब) जातीचे वर्गीकरण जसे अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग सुध्दा स्पष्टपणे नमूद करावे.

(क) जातीचे प्रमाणपत्र निर्धारित नमुन्यात असावे.

(ड) प्रमाणपत्रामध्ये ज्या शासकीय आदेशान्वये जी जात मागासवर्गीयांच्या यादीत समाविष्ट करण्यात आली असेल त्या आदेशाचा क्रमांक व दिनांक नमूद करावा आणि ती व्यक्ती सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या कार्यक्षेत्रात सर्वसाधारण रहिवाशी असल्याचा उल्लेख असावा.

२५) इतर मागासवर्गीयांच्या यादीत समाविष्ट असलेल्या मुख्य जातीचा स्पष्ट संदर्भ असेल तरच सक्षम प्राधिकाऱ्यांनी अशा पोट जातीच्या तत्सम जातीच्या लोकांना मूख्य जातीची प्रमाणपत्रे द्यावीत. उदा. इतर मागासवर्गीयांच्या यादीत कुणबी जातीचा समावेश आहे. एखाद्या व्यक्तीच्या कागदोपत्री तिलोरी कुणबी किंवा खैरे कुणबी असा शब्द प्रयोग असेल तरच कुणबी ही जात मागासवर्गीयांच्या यादीत असल्याने व ती मुख्य जात असल्याने त्या व्यक्तीस कुणबी जातीचे प्रमाणपत्र देण्यात यावे. निव्वळ तिलोरी, खैरे यासारखी नावे असल्यास अशा व्यक्तीस जातीचे प्रमाणपत्र देता येणार नाही. कारण तिलोरी, खैरे यासारखी नावावरून मुख्य जात स्पष्ट होत नाही.

२६) लेवा कुणबी, लेवा पाटील, लेवा पटीदार या जातींच्या व्यक्तीबाबत शासन परिपत्रक समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग क्रमांक : सीबीसी-१०९५/८३१/प्र.क्र. १०० / मावक-५, दिनांक १५ सप्टेंबर १९९५ मध्ये केलेल्या स्पष्टीकरणानुसार जातीची प्रमाणपत्रे दिली जातील.

२७) बुरूड या जातीच्या व्यक्तींना प्रमाणपत्र देताना शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा विभाग क्रमांक सीबीसी-१४९३/प्र.क्र. २१०/मावक-५, दिनांक ९ नोव्हेंबर १९९५ मध्ये केलेल्या खुलाशानुसार जातीची प्रमाणपत्रे द्यावीत.

२८) मुस्लीम जातीच्या व्यक्तींना जातीचे प्रमाणपत्र देताना शासन पत्र समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा विभाग क्रमांक सीबीसी-१०९५/प्र.क्र./२२६/मावक-५, दिनांक १९ ऑक्टोबर १९९५ सोबत जोडलेल्या परिशिष्टात नमूद केलेल्या माहितीच्या आधारे द्यावे.

२९) अर्जदाराने अनुसूचित जातीचे प्रमाणपत्र मिळावे यासाठी अर्ज केला असल्यास त्यांच्या वडीलांचे प्रमाणपत्र अनुसूचित जातीचे असेल परंतु अर्जदाराच्या कागदोपत्री नवबौध्द किंवा अनुसूचित जातीमधून ख्रिश्चन धर्मात धर्मांतरीत असे नमूद केले असल्यास भारत सरकार गृह मंत्रालय यांच्या दिनांक २ मे १९७५ च्या परिपत्रक क्रमांक ३५/१/७२/ आरयु/एससीटी-५, मध्ये नमूद केलेल्या बाबींचीपूर्तता करून घेऊन अशा अर्जदारास त्यांच्या स्वत:च्या कागदपत्राच्या आधारावर अनुसूचित जातीचे किंवा इतर मागासवर्गीय म्हणून प्रमाणपत्र देण्यात यावे.

३०) एका जिल्ह्यातून दुसऱ्या जिल्ह्यात शिक्षण, नौकरी वगैरे निमित्त स्थलांतरीत होणाऱ्या अनुसूचित जातीच्या व्यक्तीस त्या राज्याच्या संदर्भात अनुसूचित जातीचे समजता येते. तथापि ज्या जातींच्या संदर्भात क्षेत्र बंधन आहे त्या जातीच्या व्यक्तीला त्या विशिष्ट क्षेत्राच्या सक्षम अधिकाऱ्यांकडून जातीचे प्रमाणपत्र घ्यावे लागेल. म्हणजेच अनुसूचित जातीच्या व्यक्तीचे सर्वसाधारण रहीवासाचे ठिकाण क्षेत्र बंधन असलेल्या क्षेत्रात असेल आणि ती व्यक्ती त्याच राज्याच्या दुसऱ्या जिल्ह्यात नोकरी, शिक्षण वगैरे निमित्त स्थलांतरीत होत असेल तर त्या व्यक्तीला त्याच्या मूळ जिल्ह्यातून जातीचे प्रमाणपत्र आणावे लागेल. परंतु त्या व्यक्तीने त्यांच्या वडीलांच्या सर्वसाधारण रहिवास असलेल्या जिल्ह्याच्या सक्षम अधिकाऱ्याकडून त्यांच्या वडिलांस मिळालेले जातीचे प्रमाणपत्र सादर केल्यास त्या व्यक्तीला ज्या जिल्ह्यात स्थलांतरीत झाला असेल त्या जिल्ह्याच्या अधिकाऱ्याकडून प्रमाणपत्र घेता येईल.

३१) महाराष्ट्र राज्याच्या सवलतीकरिता इतर मागासवर्गीयांच्या यादीत मुख्य जाती दर्शविण्यात आल्या आहेत त्या जातीच्या उपजातींनासुध्दा जाती प्रमाणपत्रासाठी पात्र ठरविले आहे. त्या पोटजातीच्या उपजातीच्या व्यक्तीस मुख्य जातीचे नावाने जातीचे प्रमाणपत्र देण्यात यावेत.

३२) सक्षम प्राधिकाऱ्यांनी जातीच्या प्रमाणपत्रावर अन्य कोणताही शिक्का न मारता उप विभागीय अधिकारी, उपजिल्हाधिकारी किंवा जिल्हाधिकारी असा शिक्का मारून जातीचे प्रमाणपत्र दिले नसल्यास ते वैध समजले जाणार नाही.

३३) एखादी जात मागासवर्गीयांच्या यादीत समाविष्ट आहे किंवा नाही, ती जात मागासवर्गीयांच्या यादीत समाविष्ट असलेल्या जातीची तत्सम जात पोटजात किंवा उपजात आहे किंवा नाही याबाबत किंवा अशा तऱ्हेची शंका असल्यास अशा प्रकरणात संचालक, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचा सल्ला घेण्यात यावा.

३४) जातीच्या प्रमाणपत्राकरिता अर्ज मिळाल्यापासून आठव्या दिवशी निकाली काढला पाहिजे. अर्जावर निर्णय देण्यापूर्वी अर्जदाराने अर्जासोबत जोडलेल्या कागदपत्राच्या सत्यप्रती सक्षम प्राधिकाऱ्यांनी मूळ कागदपत्राबरोबर तपासून पाहिल्या पाहिजेत.

३५) अर्ज मान्य केला किंवा नाकारला त्याची कारणे, पुरावे व निर्णय स्पष्टपणे नमूद केली पाहिजे. अर्जदाराने अर्जात दिलेल्या जातीच्या खरेपणाबद्दल सक्षम प्राधिकाऱ्याची खात्री झाली नसेल तर अर्ज नाकारण्यात यावा व अर्ज नाकारण्याची कारणे अर्जदारास कळविण्यात यावीत. नाकारण्यात आलेल्या अर्जासंबंधी कोणत्याही प्राधिकाऱ्यांकडे दावा किंवा अपील करता येणार नाही.

३६) एखादी व्यक्ती अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्गीय व विशेष मागास प्रवर्ग ह्या प्रवर्गातील नसूनही त्या व्यक्तीस अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्गीय व विशेष मागासप्रवर्गाचे असल्याचे प्रमाणपत्र दिलेले आहे. याबद्दलच्या कोणत्याही तक्रारीची जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती ज्या क्षेत्रातील असेल ती समिती संबंधित दक्षता पथकामार्फत तक्रारीची चौकशी करील व अशी तक्रार आल्यापासून सहा महिन्याचे आत त्यावर निर्णय देईल. तपासणी समितीने दिलेला निर्णय अंतिम राहील. सदरहू निर्णय ज्या सक्षम अधिकाऱ्याने जातीचे प्रमाणपत्र दिले आहे त्यास कळविण्यात येईल. सक्षम अधिकारी संबंधित प्रमाणपत्र रद्द करण्याची कार्यवाही तात्काळ करील तसेच संबंधित अर्जदाराविरूध्द उचित कारवाई देखील करील.

३७) ज्या सक्षम प्राधिकाऱ्याने एखाद्या व्यक्तीस ती विशिष्ट जातीची नसताना देखील त्या विशिष्ट जातीचे प्रमाणपत्र दिले आहे असे चौकशी अंती आढळून आले तर त्या प्राधिकाऱ्याला महाराष्ट्र नागरी सेवा (शिस्त व अपील) नियम १९७९ लागू असतील त्यानुसार त्यांच्यावर कारवाई करण्यास सक्षम असलेले प्राधिकारी कारवाई करतील. याशिवाय फौजदारी खटला देखील सक्षम प्राधिकारी त्यांचेवर भरू शकतील.

परिशिष्ट "ब"

Form of certificate to be produced by a candidate belonging to a Scheduled Caste in support of his claim

FORM OF CASTE CERTIFICATE

This is to certify that Shri/Shrimati/ Kumari* ....

son/daughter * of ....

of village /town * ....

in District/Division * ....

of the State/Union Territory* ....

belongs to the .... Caste/Tribe*

which is recognised as a Scheduled Caste / Scheduled Tribe * under:

To be retained in both the cases i.e. while issuing the Caste Certificate to B.Cs. belonging to this State as well as to the "Migrants".

The Constitution (Scheduled Castes) Order, 1950.
The Constitution (Scheduled Tribes) Order, 1950.
The Constitution (Scheduled Castes) (Union Territories) Order, 1951.
The Constitution (Scheduled Tribes) (Union Territories) Order, 1951.

[As amended by the Scheduled Castes and Scheduled Tribes Lists (Modification) Order, 1956 the Bombay Reorganisation Act, 1960, the Punjab Reorganisation Act, 1966, the State of Himachal Pradesh Act, 1976, the North Eastern Areas (Reorganisation) Act, 1971 and the Scheduled Castes and Scheduled Tribes Orders (Amendment) Act, 1976].

The Constitution (Jammu & Kashmir) Scheduled Castes Order, 1956.
The Constitution (Andaman and Nicobar Islands) Scheduled Tribes Order, 1959 as amended by the Scheduled Castes and Scheduled Tribes Orders (Amendment) Act, 1976.
The Constitution (Dadra and Nagar Haveli) Scheduled Castes Order, 1962.
The Constitution (Dadra and Nagar Haveli) Scheduled Tribes Order, 1962.
The Constitution (Pondicherry) Scheduled Castes Order, 1964.
The Constitution (Scheduled Tribes) (Uttar Pradesh) Order, 1967.
The Constitution (Goa, Daman & Diu) Scheduled Castes Order, 1968.
The Constitution (Goa, Daman & Diu) Scheduled Tribes Order, 1968.
The Constitution (Nagaland) Scheduled Tribes Order, 1970.
The Constitution (Sikkim) Scheduled Castes Order, 1978.
The Constitution (Sikkim) Scheduled Tribes Order, 1978.

Applicable to Migrants only.

† 2. Applicable in the case of Scheduled Castes/Scheduled Tribes persons who have migrated from one State/Union Territory Administration.

This certificate is issued on the basis of the Scheduled Caste/ Scheduled Tribe Certificate issued to

Shri/Shrimati* ....

Father/Mother of Shri/Shrimati/Kumari *..

of Village/Town* ....

in District/Division* ....

of the State/Union Territory* ....

who belong to the ....caste tribe *

Which is recognised as a Scheduled Caste/Scheduled Tribe in the State/Union

Territory * ....

issued by the ....

(Name of prescribed authority) vide their No ....

.... dated ....

Not Applicable to Migrants.

† 3. Shri/Shrimati/Kumari * .... and of * his/her family ordinarily reside (s) in Village/town * .... of .... District/Division * of the State/Union Territory * of ....

Signature ....
Designation ....
(with Seal of office)

Place .... State/Union Territory
Date : ....

---

* Please delete the words which are not applicable.

\# Please quote specific Presidential Order.

† Delete the paragraph which is not applicable.

Note:- The term "Ordinarily reside (s)" used here will have the same meaning as in Section 20 of the Representation of the Peoples Act, 1950.

परिशिष्ट ''क''

Form of Certificate to be issued to Vimukta Jati/Nomadic Tribes (excluding Dhangar and Vanjari and their synonyms) Persons belonging to the State of Maharashtra

Documents Verified (1)
(2)
(3)
(4)

CASTE CERTIFICATE

This is to Certify that Shri/Shrimati/Kumari * .... Son / daughter * of .... of village/town * .... in District / Division * .... of the State of Maharashtra belongs to the.. Caste/ Tribe * Which is recognised as a Vimukta Jati / Nomadic Tribe * under Government Resolution † .... Department No.. dated ....amended from time to time.

2. Shri/Shrimati/Kumari * .... and/or his/her * family ordinarily reside (s) in village/town .... of .... District/Division of the State of Maharashtra.

Signature ....
Designation ....
(with Seal of office)

Place ....
Date : ....

* Please delete the words which are not applicable,

† Please quote name of Department and specific number and date of Resolution under which the caste/tribe has been recognised as Vimukta Jati/ Nomadic Tribe by the Government of Maharashtra.

Note:- The term "Ordinarily reside (s)" used here will have the same meaning as in Section 20 of the Representation of the Peoples Act, 1950.

परिशिष्ट "ड"

Form of Certificate to be produced by Other Backward Classes, Nomadic Tribe (C) Dhangar and its synonyms and Nomadic Tribe (D) Vanjari and its synonyms.

This is to certify that Shri/Shrimati/Kumari.. Son/ daughter * of .... of Village/District/Division in the .... State ....
belongs to the .... Caste/Community which is recognised as a Other Backward Class/Nomadic Tribe (C)/Nomadic Tribe (D) under the Government Resolution No. .... dated ....

Shri/Shrimati/Kumari .... and/or his/her family ordinarily reside (s) in the .... District/Division of the .... State.

This is also to certify that he/she does not belong to the persons/sections (Creamy Layer) Mentioned in the Schedule to the Government Resolution, Social Welfare, Cultural Affairs and Sports Department No.CBC.1094/CR-86/BCW-V, dated 16th June, 1994.

Signature ....
Designation ....
(with Seal of office)

Place ....
Date : ....

Note:- The term "Ordinarily reside (s) " used here will have the same meaning as in Section 20 of the Representation of the Peoples Act, 1950.

परिशिष्ट ''इ''

Form of Certificate to be issued to Special Backward Category Persons belonging to the State of Maharashtra

Documents Verified (1)
(2)
(3)
(4)

CASTE CERTIFICATE

This is to certify that Shri/Shrimati/Kumari * .... Son/daughter * of .... of village/town * .... in District/Division * .... of the State of Maharashtra belongs to the.. Caste Which is recognised as a Special Backward Category under Government Resolution .... Department No.. dated .... as amended from time to time.

2. Shri/Shrimati/Kumari * .... and/or his/her * family ordinarily reside (s) in Village/Town .... of ....District/ Division of the State of Maharashtra.

Signature ....
Designation ....
(with Seal of office)

Place ....
Date : ....

---

* Please delete the words which are not applicable.

Note:- The term "Ordinarily reside (s)" used here will have the same meaning as in Section 20 of the Representation of the Peoples Act, 1950.

परिशिष्ट "ई"

Form of Certificate to be produced by Other Backward Classes applying for Appointment to Post under the Government of India

This is to certify that .... Son of .... Village ....District/Division.......................... in the ....belongs to the ....Community which is recognised as a backward class under the Government of India Resolution No.12012/68/93-BCC (C), dated the 10th September 1993 published in the Gazette of India, Extraordinary, Part-I, Section-1, No.186, dated the 13th September 1993.

(ii) Government of India, Ministry of Welfare, Resolution No.12011/9/94-BCC, dated 19th October 1994 published in Gazette of India, Extraordinary, Part-I Section-I, No.163, dated the 20th October 1994.

(iii) Resolution No.12011/7/95-BCC, dated the 24th May, 1995 in the Gazette of India, Extraordinary, Part-I, Section-I, No.88, dated 25th May 1995.

Shri ....and/or his/family ordinarily reside (s) in the .... District/Division of the .... State. This is also to certify that he/she does not belong to the persons/sections (Creamy Layer) mentioned in column 3 of the Schedule to the Government of India, Department of Personnel & Training O.M. No.36012/22/93-Esstt. (Set), dated 8th September, 1993.

District Magistrate

Deputy Commissioner etc.

Date : ....

Seal : ....

Note:- (a) The term "Ordinarily reside(s)" used here will have the same meaning as in Section 20 of the Representation of the Peoples Act, 1950.

(b) Where the certificates are issued by Gazetted Officers of the Union Government or State Government, they should be in the same form but countersigned by the District Magistrate or Deputy Commissioner (Certificate issued by Gazetted Officers and attested by District Magistrate/Deputy Commissioner are not sufficient.)

परिशिष्ट ''फ''

Application form for a certificate for eligibility for reservation of job for Other Backward Classes (including Nomadic Tribe(C) and Nomadic Tribe(D)) in Maharashtra Government and semi Government Services.

To,

....

....

....

Sir,

I request that a certificate in respect of reservation for Other Backward Classes/Nomadic Tribe (C)/Nomadic Tribe (D) in Government and semi Government Services under Government of Maharashtra be granted to me.

I give below the necessary particulars.

1. Full name of the applicant (in block letters) :
2. Date of Birth :
3. Complete Residential address :
   (a) Present :
   (b) Permanent :
4. Religion :
5. Caste :
6. Sub-Caste :
7. Occupational Group :
8. Serial Number of the caste in the State list of O.B.Cs. :
9. Name of Father :
10. Name of Mother :

11. Name of Husband :

12. Status of Parent (s)/Husband :

(A) Constitutional posts

I. Designation :

(B) Government Services

(i) Service (Central/State) : **Father** **Mother** **Husband**

(ii) Designation :

(iii) Scale of pay, including classification, if any. :

(iv) Date of appointment to the post :

(v) Age at the time of promotion to Class I post (if applicable) :

II. Employment in International Organisation e.g. UN, UNICEF, WHO

(i) Name of Organisation :

(ii) Designation :

(iii) Period of service :
(Indicate date from .... to ....)

III. Death/Permanent Incapacitation (Omit if not applicable)

(i) Date of death/Permanent incapacitation putting an Officer out of Service. :

(ii) Details of permanent incapacitation:

(C) Employment in Public Secor Undertakings etc.

(i) Name of Organisation :

(ii) Designation :

(iii) Date of appointment to the post :

(D) Armed Forces including para-military Forces
(This will not include persons holding civil posts)

(i) Designation :

(ii) Scale of pay :

(E) Professional Class (Other than those covered in item Nos. B & C and those engaged in trade, business and Industry.

(i) Occupation/Profession :

(F) PROPERTY OWNERS

(F) I. Agricultural Land Holding: Owned by mother, father and minor children

(i) Location :

(ii) Size of holding :

(iii) (a) Irrigated (Type of irrigated land)

(i) :
(ii) :
(iii) :

(b) Unirrigated :

to be certified by District Revenue Officer not lower than the rank of Tahsildar.

(iv) Percentage of irrigated land holding to statutory ceiling limit under State Land Ceiling Laws;

(v) If land holding is both irrigated/unirrigated total irrigated land holdings on the basis of conversion formula in State Land Ceiling Law.

(vi) Percentage of total irrigated land holding to statutory ceiling limit as per (iv)

(F) II. Plantation:

(i) Crops/Fruit :

(ii) Location :

(iii) Area of Plantation :

(F) III. Vacant land and /or buildings in urban areas or urban agglomeration

(i) Location of Property :

(ii) Details of Property :

(iii) Use to which it is put :

(G) Income/Wealth

(i) Annual family income from all sources (excluding salaries & income from agricultural land)

(ii) Whether Tax Payer (Yes/No) (If yes a copy of the last three years return be furnished)

(iii) Whether covered in Wealth Tax Act (Yes/No) (if so, furnish details)

(H) Any other remarks.

(I) I certify that the abovesaid particulars are true to the best of my knowledge and belief and that I do not belong to the Creamy Layer of OBCs/NT(C)/NT(D) and I am eligible to be considered for posts reserved for OBC's/NT(C)/NT(D) . In the event of any information being found false or incorrect, or ineligibility being detected before or after the selection, I understand that my candidature/ appointment is liable to be cancelled and I shall be liable to such further action as may be provided under the law and/or Rules.

Yours faithfully,

Place:
Date:

Signature of the candidate

परिशिष्ट ''ग''

APPLICATION FORM FOR A CERTIFICATE FOR ELIGIBILITY FOR RESERVATION OF JOBS FOR OTHER BACKWARD CLASSES IN CIVIL POSTS AND SERVICES UNDER GOVERNMENT OF INDIA

(This form, however, should be used only as a model. Additional items, if necessary, may be incorporated to suit to the local situation in the form)

To,

....

....

....

Sir,

I request that a certificate in respect of reservation for Other Backward Classes in Civil posts and services under Government of India be granted to me.

I give below the necessary particulars.

1. Full name of the applicant (in block letters) :
2. Date of Birth :
3. Complete Residential address:
   (a) Present :
   (b) Permanent :
4. Religion :
5. Caste :
6. Sub-Caste :
7. Occupational Group :
8. Serial Number of the caste in the Central list of O.B.Cs. :
9. Name of Father :
10. Name of Mother :

11. Name of Husband :

12. Status of Parent (s)/Husband :

	Father	Mother	Husband

(A) Constitutional posts

I. Designation :

(B) Government Services

(i) Service (Central/State)

(ii) Designation :

(iii) Scale of pay, including classification, if any. :

(iv) Date of appointment to the post :

(v) Age at the time of promotion to Class I post (if applicable) :

II. Employment in International

Organisation e.g. UN, UNICEF, WHO

(i) Name of Organisation :

(ii) Designation :

(iii) Period of service :

(Indicate date from .... to ....)

III. Death/Permanent Incapacitation

(Omit if not applicable)

(i) Date of death/Permanent incapacitation: putting an Officer out of Service.

(ii) Details of permanent incapacitation:

(C) Employment in Public Secor Undertakings etc.

(i) Name of Organisation :

(ii) Designation :

(iii) Date of appointment to the post :

(D) Armed Forces including para-military Forces (This will not include persons holding civil posts)

(i) Designation :

(ii) Scale of pay :

(E) Professional Class (Other than those covered in item Nos. B & C and those engaged in trade, business and Industry.

(i) Occupation/Profession :

(F) PROPERTY OWNERS

(F) I. Agricultural Land Holding: Owned by mother, father and minor children

(i) Location :

(ii) Size of holding :

(iii) (a) Irrigated (Type of irrigated land)

(i) :

(ii) :

(iii) :

(b) Unirrigated :

to be certified by District Revenue Officer not lower than the rank of Tahsildar.

(iv) Percentage of irrigated land holding to statutory ceiling limit under State Land Ceiling Laws;

(v) If land holding is both irrigated/unirrigated total irrigated land holdings on the basis of conversion formula in State Land Ceiling Law.

(vi) Percentage of total irrigated land holding to statutory ceiling limit as per (iv)

(F) II. Plantation:

(i) Crops/Fruit :

(ii) Location :

(iii) Area of Plantation :

(F) III. Vacant land and /or buildings in urban areas or urban agglomeration

(i) Location of Property :

(ii) Details of Property :

(iii) Use to which it is put :

(G) Income/Wealth

(i) Annual family income from all sources (excluding salaries & income from agricultural land)

(ii) Whether Tax Payer (Yes/No) (If yes a copy of the last three years return be furnished)

(iii) Whether covered in Wealth Tax Act (Yes/No) (if so, furnish details)

(H) Any other remarks.

(I) I certify that the abovesaid particulars are true to the best of my knowledge and belief and that I do not belong to the Creamy Layer of OBCs and I am eligible to be considered for posts reserved for OBC's. In the event of any information being found false or incorrect, or ineligibility being detected before or after the selection, I understand that my candidature/ appointment is liable to be cancelled and I shall be liable to such further action as may be provided under the law and/or Rules.

Yours faithfully,

Place:
Date:

Signature of the candidate

प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक : २१० दिनांक ३/२/१९९७.

विषय : शिकाऊ उमेदवारांच्या विद्यावेतनाच्या दरात सुधारणा.

भारत सरकारचे (श्रम मंत्रालय) राजपत्र क्र. जीएसआर ८०६/(ई) दिनांक २६-१२-९५ अन्वये व्यवसाय शिकाऊ उमेदवारांच्या विद्यावेतनात दिनांक २६-१२-९५ पासून सुधारणा करण्यात आलेली आहे. राजपत्रानुसार व्यवसाय प्रशिक्षणार्थींचे सुधारीत विद्यावेतनाचे दर (दरमहा) खालील प्रमाणे आहेत :

अ) प्रशिक्षणाच्या पहिल्या वर्षी	-	रू. ५८०/-
ब) प्रशिक्षणाच्या दुसऱ्या वर्षी	-	रू. ६७०/-
क) प्रशिक्षणाच्या तिसऱ्या वर्षी	-	रू. ७७०/-
ड) प्रशिक्षणाच्या चौथ्या वर्षी	-	रू. ८८०/-

भारत सरकारचे राजपत्र क्र. जीएसआर २३९ दिनांक १-८-१९९६ अन्वये इंजिनिअरींग / पदविकाधारक प्रशिक्षणार्थींचे दिनांक १-८-१९९६ पासूनचे सुधारीत विद्यावेतनाचे दर (दरमहा) खालील प्रमाणे आहेत :

अ)	इंजिनिअरींग स्नातक प्रशिक्षणार्थी (संस्थागतोत्तर प्रशिक्षण)	-	रू. १४००/-
ब)	सँडविच कोर्सेस (पदवीधारक)	-	रू. १०००/-
क)	पदविकाधारक (संस्थागतोत्तर प्रशिक्षण)	-	रू. १०००/-
ड)	सँडविच अभ्यासक्रम (पदविका संस्था)	-	रू. ८१०/-
इ)	व्यावसायिक प्रमाणपत्रधारक	-	रू. ७७०/-

मंडळातील शिकाऊ उमेदवारांना दिलेल्या विद्यावेतनाच्या रकमेपैकी ५० टक्के रकमेची परतफेड करण्यासाठी शासनाच्या संबंधीत कार्यालयाकडे ठराविक नमून्यात माहिती भरून आवश्यक त्या कागदपत्रांसहीत ठराविक मुदतीत पाठविण्याबाबतच्या सुचना यापूर्वीच देण्यात आलेल्या आहेत. परंतू मंडळातील कार्यालयांकडून सदर ५० टक्के रक्कम परत मिळण्याबाबत कार्यवाही केली जात नाही किंवा फार उशीरा केली जाते असे मुख्य कार्यालयाच्या तपासणी पथकाच्या निदर्शनास आले आहे. हे गैर आहे. तेंव्हा या परिपत्रकाद्वारे क्षेत्रीय कार्यालयांना सूचित करण्यात येते की, ही ५० टक्के रकमेची परतफेड शासनाच्या संबंधित कार्यालयाकडून मिळविण्याबाबत वेळेवर उचित कार्यवाही करावी.

सही / संचालक (कर्मचारीवर्ग)

सोबत : १) राजपत्र दि. २६-१२-१९९५.
२) राजपत्र दि. १-८-१९९६.
३) प्रशिक्षण संचालक, मुंबई यांचे दिनांक २०-८-९६ चे पत्र.

: MINISTRY OF LABOUR :

(Directorate General of Employment & Training)

NOTIFICATION

New Delhi, the 26th December, 1995.

G.S.R. 806 (E) :- In exercise of the powers conferred by Sub-section (1) of Section - 37 of the Apprentices Act, 1961 (52 of 1961), and after consulting the Central Apprenticeship Council, the Central Government hereby makes the following rules further to amend the Apprenticeship Rules, 1991, namely :-

1. (1) These rules may be called the Apprenticeship (Amendment) Rules, 1995.
   (2) They shall come into force on the date of their publication in the Official Gazette.
2. In the Apprenticeship Rules, 1991.
   for clauses (a), (b), (c) and (d) of sub-rule (1) of rule 11, the following clauses shall be substituted, namely :-

" (a) During the 1st year of training	..	Rs. 580/- p.m.
(b) During the IInd year of training	..	Rs. 670/- p.m.
(c) During the IIIrd year of training	..	Rs. 770/- p.m.
(d) During the IVth year of training	..	Rs.880/- p.m.

(F - No. DGET - 23 (7) /93- A.P.)

R.K. SAINI, Director General / Jt.Secretary.

Foot Note :- The Principal rules were published vide G.S.R. No.356, dated 15-7-1992, amended vide GSR-87 (E), dated 26-2-1993.

भारत का राजपत्र
THE GAZETTE OF INDIA
असाधारण
EXTRAORDINARY
PART-II, SECTION-3, SUB SECTION-(I)
भाग–२, खण्ड–३, उपखण्ड (१)
प्राधीकार से प्रकाशीत
PUBLISHED BY AUTHORITY

सं.	नई दिल्ली, मंगळवार, डिसम्बर २६, १९९५ पौष ५, १९१७.
No. 527]	NEW DELHI, TUESDAY, DECEMBER 26, 1995 / PAUSA-5, 1917

श्रम मंत्रालय,

(नियोजन और प्रशिक्षण महानिदेशालय)

अधिसूचना

नई दिल्ली, २६ दिसम्बर, १९९५.

सा. का. वि. ८०६ (अ) /- केन्द्रीय सरकार, शिक्षण अधिनियम १९६१ (१९६१ का ५२) की धारा ३७ की उपधारा (१) द्वारा प्रदत्त शक्तियों का प्रयोग करते हुए और केन्द्रीय शिक्षुता परिषद से परामर्श करने के पश्चात, शिक्षुता नियम, १९९१ का और संशोधन करने के लिए निम्नलिखित नियम बनाती है, अर्थात:-

१) इन नियमोंका संक्षिप्त नाम शिक्षुता (संशोधन) नियम, १९९५ है.

२) ये राजपत्र में प्रकाशन की तारीख को प्रवृत्त होंगे

२. शिक्षुता नियम १९९१ में, नियम ११ के उपनियम (१) के खंड (क), (ख), (ग), और (घ) के स्थान पर निम्नलिखित खंड रखे जाएँगे, अर्थात:

क) प्रशिक्षण के पहले वर्ष के दौरान	५८० रू. प्रतिमास
ख) प्रशिक्षण के दुसरे वर्ष के दौरान	६७० रू. प्रतिमास
ग) प्रशिक्षण के तिसरे वर्ष के दौरान	७७० रू. प्रतिमास
घ) प्रशिक्षण के चौथे वर्ष के दौरान	८८० रू. प्रतिमास

(फा. स. डी. जी. ई. टी. - २३ (७)/९३ ए. पी.)
आर. के सैनी. महानिदेशक / संयुक्त सचिव.

पाद टिप्पण : मूल नियम सा. का. वि. ३५६, तारीख १५-७-१९९२ द्वारा प्रकाशित किए गए थे और सा. का. नि. ८७ (अ), तारीख २६-२-१९९३ द्वारा उसमे संशोधन किए गए।

शिशु प्रशिक्षण मंडल, पश्चिमी क्षेत्र,
BOARD OF APPRENTICESHIP TRAINING WESTERN REGION
मानव संसाधन विकास मंत्रालय, शिक्षा विभाग, भारत सरकार
(Ministry of Human Resource Development, Deptt. of Education, Govt.of India)

प्रशासकिय इमारत, दुसरी मंझिल,
ए.टी.आय. कँपस्,
सायन ट्रॉम्बे मार्ग सायन,
मुंबई - ४०० ०२२.

New Admn.Bldg., 2nd Floor,
A.T.I. Campus,
Sion-Trombay Road, Sion,
Mumbai -400 022.

Ref.No.Boat/CIR/71 Dt. 20-8-96.

CIRCULAR

The Stipend rates of Apprentices have been enhanced as under vide Govt.of India Gazette notification No.GSR 239 dated 1st August 1996.

The minimum monthly rates of stipend payable to Graduate, Technician and Technician (Vocational) Apprentices shall be as under :

a)	Engg.Graduates	Rs 1400/- p.m. (for post Institutional training)
b)	Sandwich courses students from Degree Institutions	Rs. 1000/- p.m.
c)	Diploma holders	Rs. 1000/- p.m. (for post Institutional training)
d)	Sandwich course students from Diploma Institutions	Rs. 810/- p.m.
e)	Vocational Certificate Holders	Rs. 770/- p.m.

These rates are effective from the date of issue of the notification i.e. 1st Aug.1996. All establishment may submit the claim bills accordingly as above.

Sd/- (S.P.S.RATHORE)
Director of Training

To, All establishments engaging Apprentices

संदर्भ क्र. बी.ओ.ए.टी./परिपत्रक/७१ दिनांक : २० अगस्त १९९६.

परिपत्रक

शिक्षुओंको दी जानेंवाली वजीफे की राशि में, राजपत्र अधिसूचना क्रमांक जी.एस.आय. २३९ दिनांक १ अगस्त, १९९६ से वृध्दी की गई है।

स्नातकए, तकनीशियन एवं तकनीशियन (व्यावसायलक्षी) प्रशिक्षुओं को संदेय वृत्तिका की न्यूनतम दरें निम्नलिखित होंगी, अर्थात :

अ) इंजिनियरिंग स्नातक	-१४०० रू. प्रतिमास	(संस्थागत्तोर प्रशिक्षण के लिए)
ब) डिग्री संस्थाओं से आए सैंडविच पाठ्यक्रम विद्यार्थी	-१००० रू. प्रतिमास	
क) डिल्पोमाधारी	-१००० रू. प्रतिमास	(संस्थागत्तोर प्रशिक्षण के लिए)
ड) डिप्लोमा संस्थाओं से आए सॅंडविच पाठ्यक्रम विद्यार्थी	- ८१० रू. प्रतिमास	
इ) व्यावसायलक्षी प्रमाणपत्र धारी	- ७७० रू. प्रतिमास	

यह दर अधिसूचना के अंतर्गत १ अगस्त, १९९६ से लागू करें। सभी प्रतिष्ठान अपने बिल उपरोक्त नुसार प्रस्तुत करें।

(एस. पी. एस. राठौर),
प्रशिक्षण निदेशक

प्रति-सभी प्रतिष्ठानों को

भारत का राजपत्र
THE GAZETTE OF INDIA
असाधारण
EXTRAORDINARY
भाग-२, खण्ड-३, उपखण्ड (१)
PART-II, SECTION-3, SUB SECTION-(I)
प्राधिकार से प्रकाशित
PUBLISHED BY AUTHORITY

सं. २३९	**नई दिल्ली, बृहस्पतिवार, अगस्त १, १९९६ / श्रावण १०, १९१८.**
No. 239	**NEW DELHI, THURSDAY, AUGUST 1, 26, 1996 / SRAVANA-10, 1918**

श्रम मंत्रालय,

(नियोजन और प्रशिक्षण महानिदेशालय)

अधिसूचना

नई दिल्ली, ३१ जुलाई, १९९६.

सा. का. वि. ३४५ (अ) /- केन्द्रीय सरकार, शिक्षु अधिनियम १९६१ (१९६१ का ५२) की धारा ३७ की उपधारा (१) द्वारा प्रदत्त शक्तियों का प्रयोग करते हुए और केन्द्रीय शिक्षुता परिषद से परामर्श करने के पश्चात, शिक्षुता नियम, १९९१ का और संशोधन करने के लिए निम्नलिखित नियम बनाती है, अर्थात:-

१) इन नियमोंका संक्षिप्त नाम शिक्षुता (संशोधन) नियम, १९९६ है.

२) ये राजपत्र में प्रकाशन की तारीख को प्रवृत्त होंगे।

२. शिक्षुता नियम १९९१ में, नियम ११ के उपनियम (२) और उससे संबंधित प्रतिष्टियों के स्थान पर, निम्नलिखित रखा जाएगा, अर्थात् :

२. (i) स्नातक, तकनीकी और तकनीकी (व्यावसायिक) शिक्षुओं को संदेय वृत्तिका की न्यूनतम दरें निम्नलिखित होगी, अर्थात् :

(क)	इंजिनियरिंग स्नातक	१४०० रू. प्रतिमास (संस्थागतोत्तर प्रशिक्षण के लिए)
(ख)	डिग्री संस्थाओं से आए सैंडविच पाठ्यक्रम विद्यार्थी	१००० रू. प्रतिमास
(ग)	डिप्लोमाधारी	१००० रू. प्रतिमास (संस्थागतोत्तर प्रशिक्षण के लिए)
(घ)	डिप्लोमा संस्थाओं से आए सैंडविच पाठ्यक्रम विद्यार्थी	८१० रू. प्रतिमास
(ङ)	व्यावसायिक प्रमाणपत्र धारी	७७० रू. प्रतिमास

फा. स. डी. जी. ई. टी. २३ (७) / ९३ एपी.

अभीक कोष, संयुक्त सचिव.

टिप्पण : मूल नियम, भारत के राजपत्र, अधिसूचना सं. सा. का. नि. ३५६, तारीख १५ जुलाई, १९९२ द्वारा प्रकाशित किए गए थे और उसमें निम्नलिखित द्वारा संशोधन किया गया :-

१. अधिसूचना सं. सा. का. नि. ८७ (असाधारण) दि. १५-७-१९९२.

२. अधिसूचना सं. सा. का. नि. ३८० (असाधारण) दिनांक १९-१-१९९३.

३. अधिसूचना सं. सा. का. नि. ८०६ (असाधारण) दिनांक २६-१२-१९९५.

प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक : २११ दिनांक २१/२/१९९७.

वर्ष १९९७ मध्ये होणाऱ्या जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्यांच्या निवडणूकांबाबत कक्ष अधिकारी, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांनी त्यांच्या पत्र क्र. आयएलइ-१०९७/(१००) / प्रशासन-२, दिनांक १६-१-९७ सोबत अवर सचिव, राज्य निवडणूक आयोग यांचे पत्र एसईसी-४२९६/प्र.क्र. ९०/पंरा, दि. २-१-९७ व सहपत्रे जोडली आहेत.

वरील राज्य निवडणूक आयोगाच्या पत्रानुसार राज्यातील सर्व जिल्ह्यात दि. ९-१-९७ ते ५-३-९७ ह्या कालावधीत आचारसंहिता लागू आहे. तरी मंडळाच्या सर्व संबंधित अधिकाऱ्यांना सूचित करण्यात येते की, त्याप्रमाणे त्या संबंधीच्या सर्व आदेशांचे / सूचनांचे पालन करावे.

सही / संचालक (कर्मचारीवर्ग)

सहपत्रे : वरील प्रमाणे. *(Enclosures not printed)*

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No. 212 Dated 28-02-1997

According to G.O.141(P), dt. 12-6-96 a new allowance called `Risk Allowance' has been introduced w.e.f. 01-04-1993. The categories of employees entitled for this allowance have been specifically enlisted in Annexure-`A' to the said G.O.. A point was raised by one of the field Offices as to whether the Risk Allowance is to be taken into consideration while drawing Leave Salary. This point has already been clarified by letter No. GAD/Gr.VIII-(O&M)/F.No.793/4688, dt. 27-12-1996 addressed to Chief Engineer (Gen.O&M), NTPS, Nashik, endorsing copies to all the Chief Engineers in the field.

2. It has been clarified in the said letter that as per para 2(i) of G.O.No.141(P), the Risk Allowance "shall not be taken into account and shall not be included in Leave Salary payable under G.O. No.59, dt. 27-06-1970 or under S.R. No. 39(a). It shall also not be treated as part of the Basic Pay for calculating other allowances or any other benefits". It seems this provision has been overlooked by some of the field Offices.

It is hereby clarified that for the reasons stated above, the Risk Allowance cannot be included in the `Leave Salary' or as part of the Basic Pay for any purpose i.e. for encashment of leave, leave salary etc. In other words, if any employee eligible for Risk Allowance avails any leave, other than Casual Leave, he is not eligible to receive Risk Allowance for that leave period. These instructions should be followed scrupulously and the wrong payment if any, made, should be recovered.

3. It is also hereby clarified that, the categories of employees entitled to Risk Allowance are very clearly and specifically mentioned in Annexure-`A' to G.O. No. 141(P). This list was finalised by the Board after an indepth scrutiny of the job being performed by the employees. Therefore, all Chief Engineers are required to grant Risk Allowance only to those employees who are holding the posts mentioned in Annexure-`A' and subject to all the terms & conditions mentioned in the G.O. No.141(P) dt. 12-6-1996. The payment if made erroneously to any of the employees not entitled for `Risk Allowance' should be recovered immediately.

Sd/- (N.M. SHROTRIYA)
Director of Personnel

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No.213 Dated 11-03-1997

Sub : Grant of "Risk Allowance" to the categories of employees on posts of Vehicle Drivers, Lineman attached to Administrative Offices.

The point is raised by the field offices as to whether Driver, Cleaner and Lineman attached to Administrative Office should be held entitled to receive `Risk Allowance', as per provisions of G.O.No.141(P) dt. 12-6-1996. This is because of the Clause 2(ii) of the said G.O., which reads as shown below :-

"2(ii) This allowance shall be admissible to the employees when they are posted to work in the field Office. However, if they are posted to work in the Administrative Offices, they will not be entitled to the benefit of this allowance for that period of posting".

2. The issue has been examined at length and the Competent Authority, viz. Member(Admn.)/ Secretary in consultation with the Technical Member and the Accounts Member has accorded approval to clarify that the categories of Vehicle Drivers and Cleaners irrespective of their place of posting in Administrative Offices or otherwise, are eligible for grant of `Risk Allowance', subject to other terms and conditions mentioned in the said G.O.

3. As regards the category of `Lineman', it has been decided that employees, who are exclusively working in Office are not eligible to receive `Risk Allowance'.

Sd/- (N.M. Shrotriya)
Director of Personnel

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No.214 Dated 21-03-1997

Sub : Transfer of the employees who have refused promotion.

It is observed that large number of employees are refusing promotion due to one or other reasons and try to continue at one place for years together. Due to refusal of promotion by the senior employees, the junior employees get promoted and the organisation is not benefited with the experience of senior employees. This situation is viewed very seriously.

2. The employees appear to be under impression that on refusal of promotion, they can be continued at their present place of posting indefinitely. In this connection, attention is invited to the Note 3 below Regulation 23 of the MSEB Employees' Seniority Regulations which is reproduced below:-

> "An employee refusing promotion with transfer shall not be entitled to claim that he should be retained at the same place indefinitely on the ground that he refused such promotion".

3. It would be clear from the above provision that an employee refusing promotion is not entitled to be retained/continued at the same place indefinitely on the grounds of refusal of promotion.

* Deleted * as per Admn Cir. 363 dt. 28/01/01

4. In view of the above, all the Competent Authorities while cancelling the promotion order should invariably incorporate a clause that "the refusal of promotion will not make an employee entitled to remain at present place of posting beyond a period of six months from the date of refusal ".

5. Such employees will be liable for transfer as per the general transfer policy of the Board, however, with following exceptions.

a) Employee will not be transferred within six months from the date of refusal of promotion.

b) Employees will not be transferred from his home town posting if he is retiring within two years at the time of refusal of promotion.

6. Above exceptions are facilitating only in extreme cases. However, the Board will have the right to transfer employees in public interest, if necessary.

Sd/- (G.S. Gill)
Member (Administration)

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No.215 Dated 04-04-1997

Sub : Matters to be inspected by Field Inspection Units - Added Items to check availability and supply of Reference Books.

Ref : 1) Circular No. GAD/Insp/35925 dt. 6-8-1984.
2) Adm. Circular No. 144 dt. 3-6-1995

The instructions were issued vide Circular under reference (1) above for maintaining the Library of Reference Books mentioned therein. The list contained Statutory Acts and Rules with the presumption that the field offices have maintained the files of the GSOs/GOs/Deptl. Circulars/ Adm.Circulars etc. issued by the H.O. on various subjects from time to time. Now the Board has published 10 volumes of GSOs/GOs, Adm.Circulars, O&M Circulars. Besides, 6/7 volumes of Commercial and TRD Deptt. Circulars have also been published. The updated volumes of MSEB Employees' Service Regulations, Classification & Recruitment Regulations and Accounts Code volumes (in part) have also been published.

2. The above reference books have been distributed to field offices down upto the level of Divisions and some have been supplied even upto the level of the Sectional offices. Due to supply of above reference books, a substantial improvement in the working efficiency and decision making is expected.

3. With a view to get feedback and suggestions, the field Inspection Units and Inspection Control Unit, H.O. should check the availability of the books/volumes referred to above in addition to those listed vide Circular under reference (2) in the Division Office, Circle Office and Zonal Office. A list of the Board's publications issued so far is indicated overleaf.

4. The GAD Inspecting Officers should also get the feedback/information on the following points and include the same in their inspection reports :-

A) Availability and utility of the reference volumes printed and supplied by the H.O.

B) Whether the rules are updated in accordance with the Amendments/Correction slips issued after the said books are published.

C) Whether the practice of quoting references of relevant GOs/GSOs/Circulars is adopted by the dealing officials in their notings and correspondence.

5. All the field offices are requested to keep their Library updated for checking by the GAD Inspection Officers and Inspecting Officers are requested to ensure compliance on the points enumerated at A to C above.

Sd/- DIRECTOR OF PERSONNEL

प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक : २१६ दिनांक ४/४/१९९७.

विषय : सरासरी वेतनावरील विशेष पूरकरजा मंजूर करणे बाबतच्या स.सा. आ. क्र. १४२ (क) दिनांक १४-६-१९९६ च्या संबंधात काही मुद्यांवर स्पष्टीकरण देण्याबाबत.

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. २०५ दि. २२-१-१९९७ अन्वये सरासरी वेतनावरील रजा व विशेष पूरक रजा अशा दोन्ही रजा एकत्र करून, कारखाने अधिनियम १९४८ प्रमाणे विद्युत केंद्रात कार्यरत असणाऱ्या तांत्रिक कर्मचाऱ्यांना वर्षातून ४ वेळा घेता येईल असा निर्णय कळविण्यात आलेला आहे. तसेच या प्रशासकीय परिपत्रकातील अनु. क्र. २ मध्ये असेही स्पष्ट करण्यात आले आहे की, फक्त दि. १-१-९४ नंतरच्या प्रकरणांचा पुनर्विचार करता येईल.

वैद्यकीय कारणास्तव किंवा काही अत्यंत अपरिहार्य परिस्थितीमध्ये पाचव्या वेळेस सरासरी वेतनावरील रजा व विशेष पूरक रजा घेण्यास अनुमती द्यावी या नव्या प्रस्तावाचा विचार विनिमय झाला. सदस्य (प्रशासन) / सचिव यांनी लेखा सदस्य व तांत्रिक सदस्य यांच्याशी विचार विनिमय करून तसेच अध्यक्षांच्या मान्यतेने असा निर्णय घेतला आहे की, कारखाने अधिनियम १९४८ प्रमाणे विद्युत केंद्रात काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना सरासरी वेतनावरील रजा व विशेष पूरक रजा मिळून एका कॅलेंडर वर्षात चार ऐवजी पाच वेळा घेता येईल. मात्र पाचव्या वेळेची रजा ही फक्त वैद्यकीय कारणास्तव व त्या पुष्ठ्यर्थ वैद्यकीय प्रमाणपत्र सादर केल्यासच, किंवा अत्यंत अपरिहार्य परिस्थितीमुळे गैरहजर रहावे लागण्याचा समाधानकारक पुरावा सादर केल्यासच अनुज्ञेय राहील. अशी रजा मंजूर करण्याचे अधिकार फक्त संबंधित मुख्य अभियंता यांनाच असतील.

वरील प्रमाणे पाचव्या वेळेस सरासरी वेतनावरील रजा व विशेष पूरक रजा मिळून मंजूर करण्याच्या निर्णयामुळे प्रशासकीय परिपत्रक क्र. २०५ दि. २२-११-१९९७ च्या अनु. क्र. २ मध्ये नमुद केलेल्या फक्त दिनांक १-१-९४ नंतरच्या प्रकरणाचा पुनर्विचार करण्यात येईल.

सही /- संचालक (कर्मचारीवर्ग)

प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक : २१७ दिनांक ७/४/१९९७.

मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र शासन व विद्युत मंडळाचे प्रतिनिधी यांच्यात मंत्रालयात मार्च ९७ मध्ये झालेल्या बैठकीच्या अनुषंगाने शासनाने खालीलप्रमाणे आदेश दिलेले आहेत.

१. जनतेकडून प्राप्त झालेल्या तक्रारी संबंधात पत्राची पोच १५ दिवसात द्यावी व पत्राचे उत्तर पुढील एक महिन्यात द्यावे.

२. बदलीसाठी कोणत्याही कर्मचाऱ्याने राजकीय दबाव आणल्यास, त्याची नोंद त्याच्या सेवापुस्तिकेत (सर्व्हीस बुकात) व गोपनीय अहवालात करण्यात यावी.

३. वृत्तपत्रात टिकात्मक बातमी आल्यास त्याचा खुलासा ४८ तासात करावा.

या परिपत्रकाद्वारे सर्व क्षेत्रिय कार्यालयांना वरील बाबींचे कटाक्षाने पालन करून, त्याची त्वरीत पूर्तता / अंमलबजावणी करण्याविषयी सूचना देण्यात येत आहेत.

सही/- जी. एस. गिल्ल
सदस्य (प्रशासन) / सचिव

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No. 218 Dated 09-04-1997

It has come to the notice that the practice of addressing letters, references directly to the Head Office on various subjects without routing them through their Superior Officers or without initially seeking guidance/clarification from their Zonal Offices is still continued. This has resulted in receipt of innumerable references on various subjects in the Head Office and also in the increase of correspondence and delay in clarifying the points.

All the field Officers are, therefore, once again instructed to approach the respective Zonal Offices for seeking clarifications/guidance etc. on any points raised by them instead of approaching the Head Office directly. The Zonal Offices, may, however, refer the cases to the Head Office for seeking clarification on the disputed/unsettled points, if any.

It is seen from the references made to Head Office that many a times the problem in hand is not stated clearly. Therefore, the following guidelines may be followed :-

(1) The opening para should be in the nature of `Preamble'. A brief history and the origin of the problem should be stated in chronological order of events.

(2) The next para should indicate the exact Rules, Regulations, G.O./G.S.O.s or Admn. Circulars which have a bearing on the problem posed.

(3) The next para should contain an analysis of the problem with reference to the rules etc..

(4) The possible solutions should be suggested in the next para and if it necessitates amendments to the existing rule, the exact amendment needed should also be indicated.

(5) Where Court Cases are involved, a copy or an extract from the Petition and the Written Statement filed on behalf of the Board should be furnished. If any order, interim or otherwise is passed by the Court it should be forwarded alongwith the opinion of the Board's Advocate, wherever necessary.

(6) The copies of the letters/correspondence exchanged or being exchanged in between Zonal Office and Circle Office or Division Office should not be endorsed to Head Office.

These instructions should be followed scrupulously.

Sd/- Member(Admn.)/Secretary

प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक : २१९ दिनांक २९/५/१९९७.

विषय : सरळसेवा भरती व पदोन्नतीसाठी सुधारित बिंदू नामावली विहीत करण्याबाबत.

संदर्भ : १) मंडळाचे प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक १४९, दि. १२-०९-१९९५.
२) मंडळाचे प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक १६९, दि. ५-१-१९९६.
३) मंडळाचे प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक १८३, दि. २३-५-९६.

महाराष्ट्र शासनाच्या शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभाग बीसीसी-१०९४/३६०९/प्र. क्र. - ५६/९४/१६-ब दिनांक १५-२-९६ अन्वये विहीत करण्यात आलेली सरळसेवा भरतीसाठी २०० बिंदू नामावली आणि शासन निर्णय क्रमांक बीसीसी-१०९४/प्र.क्र-६८/९४/१६-ब, दिनांक २६ जुलै ९५ अन्वये विहीत केलेली पदोन्नतीकरिता ५० बिंदू नामावली निर्गमित केल्या होत्या.

सदरचा शासन निर्णय मंडळाने प्रशासकीय परिपत्रक क्र. १८३ दिनांक २३ मे, ९६ अन्वये अंमलात आणला आहे. या दोन्ही बिंदू नामावल्या मागे घेतल्याची घोषणा शासनातर्फे दिनांक १९ डिसेंबर १९९५ रोजी विधान परिषदेतील चर्चेप्रसंगी करण्यात आली होती. सदर बिंदू नामावल्या मागे घेतल्यास त्याऐवजी कोणत्या बिंदू नामावल्या विहीत करण्यात याव्यात याबाबतचा प्रश्न महाराष्ट्र शासनाच्या विचाराधीन होता. दरम्यानच्या काळात कामकाजाची अडचण होऊ नये म्हणून तात्पुरती २०० बिंदू नामावली व ५० बिंदू नामावली विहीत करण्यात आल्या होत्या.

आता शासनाने, शासन निर्णय क्रमांक बीसीसी-१०९७/प्र.क्र.-२/९७/१६-ब, दि. २९-३-९७ अन्वये सरळसेवा भरती व पदोन्नतीकरिता सुधारित बिंदू नामावली विहीत करण्यात आल्या आहेत. सोबत शासन निर्णयाची प्रत जोडली आहे. सरळसेवाभरतीसाठी सुधारित १०० बिंदू नामावली व पदोन्नतीकरिता सुधारित ५० बिंदू नामावली विहीत करण्यात आल्या आहेत. सुधारित बिंदू नामावलींचा नमूना सोबत जोडला आहे.

यापूर्वी म्हणजे दिनांक २९-३-९७ पर्यंत ज्याप्रकरणी कार्यवाही पूर्ण झालेली असेल त्यांचे पुनर्विलोकन करण्याची आवश्यकता नाही. मात्र दि. २९-३-९७ नंतर सरळसेवाभरतीसाठी १०० बिंदू नामावली व पदोन्नतीसाठी ५० बिंदू नामावलीचा वापर करण्यात यावा असे शासनाचे आदेश आहेत व त्याची अंमलबजावणी मंडळामध्ये काटेकोरपणे करण्यात यावी. तसेच शासनाने पुढे असेही आदेश दिले आहेत की, पूर्वीच्या २०० बिंदू व ५० बिंदू नामावलीनुसार दि. २९-३-९७ पूर्वी ज्या क्रमांकापर्यंतचे बिंदू वापरले आहेत, त्यापुढील बिंदूपासून या नविन सुधारित बिंदू नामावलीचा वापर करण्यात यावा मात्र पूर्वीचा सरळसेवामधील व पदोन्नतीमधील शिल्लक असलेला अनुशेष विचारात घेण्यात यावा. तसेच शासनाने विमुक्त जाती / भटक्या जमाती करिता सरळसेवेसाठी 'अ', 'ब', 'क' व 'ड' या प्रवर्गातील आरक्षण अंतर्गत परिवर्तनीय (Internally Transferable) राहील असेही आदेश देण्यात येत आहेत.

वर नमूद केलेल्या शासकीय आदेशाचे महाराष्ट्र राज्य विद्युत् मंडळाच्या सर्व संबंधित अधिकाऱ्यांनी काटेकोरपणे पालन करावे व सुधारित सरळसेवा भरती करिता ''१०० बिंदू नामावली'' व पदोन्नतीकरिता ''५० बिंदू नामावली'' चा वापर दि. २९-३-९७ पासून करण्यात यावा व दोन्ही बिंदू नामावली नोंदवह्या अद्ययावत करण्यात याव्यात.

सही /- (शिशिर पोद्दार)
सदस्य (प्रशासन) / सचिव

सोबत :
शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, बीसीसी-१०९७/प्र.क्र.-२/९७/१६-ब, दि. २९-३-९७
(सुधारीत १०० व ५० बिंदू नामावलीच्या नमुन्यासह).

सरळसेवा प्रवेश व पदोन्नतीसाठी सुधारित
बिंदू नामावली विहित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग,
शासन निर्णय, क्रमांक बीसीसी १०९७/प्र.क्र. २/९७/१६-ब,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : २९-३-१९९७.

वाचा : १) **शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक बीसीसी-१०९४/प्र. क्र. ६८/९४/१६-ब, दि. २६ जुलै, १९९५.**
२) **शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक बीसीसी-१०९४/३६०९/प्र.क्र.५६/९४/१६-ब, दि. १५ सप्टेंबर, १९९५.**
३) **शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक बीसीसी-१०९४/३६०९/प्र.क्र. ५६/९४/१६-ब, दि. १५ फेब्रुवारी, १९९६.**

प्रस्तावना :

उपरोक्त दिनांक २६ जुलै १९९५ व दिनांक १५ सप्टेंबर, १९९५ च्या शासन निर्णयान्वये विहित करण्यात आलेल्या २०० बिंदू व ५० बिंदू नामावल्या मागे घेण्यात येत असल्याची घोषणा, दिनांक १९ डिसेंबर, १९९५ रोजी विधानपरिषदेत झालेल्या चर्चेच्यावेळी शासनातर्फे करण्यात आली. त्या अनुषंगाने, उपरोक्त क्रमांक ३ येथील दिनांक १५ फेब्रुवारी, १९९६ च्या शासन निर्णयान्वयें, घोषणेच्या दिनांकापासून म्हणजेच दिनांक १९ डिसेंबर १९९५ पासून २०० बिंदू व ५० बिंदू नामावल्या मागे घेण्यात आल्या. मात्र दरम्यानच्या काळात कामकाजाची अडचण होऊ नये म्हणून तात्पुरती २०० बिंदू / ५० बिंदू नामावली विहित करण्यात आली. बिंदू नामावली सुधारित करण्याचा प्रश्न शासनाच्या काही काळ विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :

सरळसेवा प्रवेशासाठी व पदोन्नतीसाठी बिंदू नामावल्या सुधारित करण्याच्या प्रश्नासंदर्भात शासनाने, मा. उपमुख्यमंत्री यांच्या अध्यक्षतेखाली एक समिती गठित केली होती. या समितीने केलेल्या शिफारशीनुसार सरळसेवा प्रवेशासाठी सुधारित १०० बिंदू नामावली व पदोन्नतीसाठी सुधारित ५० बिंदू नामावली या द्वारे विहित करण्यात येत आहेत. सुधारित बिंदू नामावलीचा नमूना सोबत जोडला आहे.

२. या निर्णयाच्या दिनांकापूर्वी ज्या प्रकरणी कार्यवाही पूर्ण झालेली आहे, त्याचे पुनर्विलोकन करण्याची आवश्यकता नाही. मात्र, यापुढे सरळसेवा भरती व पदोन्नतीसंदर्भात, सोबतची सुधारित बिंदू नामावली अनुसरण्यात यावी. विद्यमान बिंदू नामावलीनुसार यापूर्वी ज्या क्रमांकापर्यंतचे बिंदू वापरले आहेत, त्यापुढील बिंदू पासून सुधारित बिंदू नामावलीचा अवलंब करण्यात यावा. मात्र त्यापूर्वीचा अनुशेष असल्यास सरळसेवा भरती/पदोन्नती प्रसंगी विचारात घेण्यात यावा. विमुक्त जाती / भटक्या जमातीकरिता सरळ सेवेसाठी ''अ'', ''ब'', ''क'', व ''ड'' या प्रवर्गातील आरक्षण अंतर्गत परिवर्तनीय (Internally transferable) राहील.

३. मंत्रालयीन विभागांनी, सरळसेवा भरती व पदोन्नतीच्या वेळी, या सुधारित बिंदू नामावलीचा अवलंब करावा. तसेच त्यांच्या नियंत्रणाखाली सर्व शासकीय कार्यालयांना, या संदर्भात उचित सूचना देण्यात याव्यात. निमशासकीय सेवा, मंडळे, महामंडळे इत्यादीमध्ये, हे आदेश लागू करण्यासंबंधी संबंधीत मंत्रालयीन विभागांनी योग्य ते आदेश निर्गमित करावेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

सही/- (रवि. भू. बुध्दिराजा)
सचिव, (सेवा)

प्रति,

सर्व मंत्रालयीन विभाग.

सरळसेवा भरतीसाठी १०० बिंदू नामावली

अ. क्र.	वर्ग	अ. क्र.	वर्ग
१.	अनुसूचित जाती	१४.	खुला
२.	अनुसूचित जमाती	१५.	विशेष मागास वर्ग
३.	विमुक्त जाती (अ)	१६.	खुला
४.	भटक्या जमाती (ब)	१७.	इतर मागास वर्ग
५.	इतर मागास वर्ग	१८.	खुला
६.	खुला	१९.	इतर मागस वर्ग
७.	भटक्या जमाती (क)	२०.	खुला
८.	खुला	२१.	अनुसूचित जाती
९.	इतर मागास वर्ग	२२.	खुला
१०.	खुला	२३.	अनुसूचित जमाती
११.	भटक्या जमाती (ड)	२४.	खुला
१२.	अनुसूचित जाती	२५.	इतर मागास वर्ग
१३.	खुला	२६.	खुला

अ. क्र.	वर्ग	अ. क्र.	वर्ग
२७.	अनुसूचित जाती	५७.	भटक्या जमाती (क)
२८.	खुला	५८.	खुला
२९.	इतर मागास वर्ग	५९.	इतर मागास वर्ग
३०.	खुला	६०.	खुला
३१.	भटक्या जमाती (क)	६१.	अनुसूचित जाती
३२.	खुला	६२.	खुला
३३.	अनुसूचित जमाती	६३.	अनुसूचित जमाती
३४.	खुला	६४.	खुला
३५.	इतर मागास वर्ग	६५.	इतर मागास वर्ग
३६.	खुला	६६.	खुला
३७.	अनुसूचित जाती	६७.	अनुसूचित जाती
३८.	खुला	६८.	खुला
३९.	इतर मागास वर्ग	६९.	इतर मागास वर्ग
४०.	खुला	७०.	खुला
४१.	विमुक्त जाती (अ)	७१.	अनुसुचित जमाती
४२.	खुला	७२.	खुला
४३.	अनुसूचित जाती	७३.	अनुसूचित जाती
४४.	खुला	७४.	खुला
४५.	इतर मागास वर्ग	७५.	इतर मागस वर्ग
४६.	खुला	७६.	खुला
४७.	भटकया जमाती (ब)	७७.	भटक्या जमाती (ड)
४८.	खुला	७८.	खुला
४९.	इतर मागास वर्ग	७९.	इतर मागस वर्ग
५०.	खुला	८०.	खुला
५१.	अनुसूचित जाती	८१.	अनुसूचित जाती
५२.	खुला	८२.	खुला
५३.	अनुसूचित जमाती	८३.	विमुक्त जाती (अ)
५४.	खुला	८४.	खुला
५५.	इतर मागास वर्ग	८५.	इतर मागास वर्ग
५६.	खुला	८६.	खुला

अ. क्र.	वर्ग	अ. क्र.	वर्ग
८७.	विशेष मागास वर्ग	९४.	खुला
८८.	खुला	९५.	इतर मागस वर्ग
८९.	इतर मागास वर्ग	९६.	खुला
९०.	खुला	९७.	अनुसूचित जाती
९१.	अनुसूचित जाती	९८.	खुला
९२.	खुला	९९.	भटक्या जमाती (ब/क्)
९३.	अनुसूचित जमाती	१००.	खुला

वर्गानुसार आरक्षित पदे	बिंदू
१. अनुसूचित जाती (१३)	१,१२,२१,२७,३७, ४३,५१,६१,६७,७३, ८१,९१,९७.
२. अनुसूचित जमाती (७)	२,२३,३३,५३,६३, ७१,९३.
३. विमुक्त जाती (अ)(३)	३,४१,८३
४. भटक्या जमाती (ब)(२.५)	४, ४७ } ९९ (ब/क)
५. भटक्या जमाती (क)(३.५)	७, ३१, ५७ } ९९ (ब/क)
६. भटक्या जमाती (ड)(२)	११, ७७
७. विशेष मागासप्रवर्ग (२)	१५, ८७
८. इतर मागासवर्ग (१९)	५,९,१७,१९,२५,२९, ३५,३९,४५,४९,५५, ५९,६५,६९,७५,७९, ८५,८९,९५
९. सर्वसाधारण (४८)	६,८,१०,१३,१४,१६, १८,२०,२२,२४,२६, २८,३०,३२,३४,३६, ३८,४०,४२,४४,४६, ४८,५०,५२,५४,५६, ५८,६०,६२,६४,६६, ६८,७०,७२,७४,७६, ७८,८०,८२,८४,८६, ८८,९०,९२,९४,९६, ९८,१००.

पदोन्नतीसाठी नमुनेवजा नामावली (५० बिंदू रोस्टर)

अ. क्र.	वर्ग	अ. क्र.	वर्ग
१.	अनुसूचित जाती	२६.	खुला
२.	खुला	२७.	खुला
३.	अनुसुचित जमाती	२८.	खुला
४.	खुला	२९.	अनुसूचित जाती
५.	विमुक्त जाती (अ)	३०.	खुला
६.	खुला	३१.	खुला
७.	विशेष मागास प्रवर्ग	३२.	खुला
८.	खुला	३३.	विमुक्त जाती / भटक्या जमाती (अ/ब)
९.	अनुसूचित जाती	३४.	खुला
१०.	खुला	३५.	खुला
११.	खुला	३६.	खुला
१२.	खुला	३७.	अनुसूचित जमाती
१३.	अनुसूचित जमाती	३८.	खुला
१४.	खुला	३९.	खुला
१५.	खुला	४०.	खुला
१६.	खुला	४१.	अनुसूचित जाती
१७.	भटक्या जमाती (ब)	४२.	खुला
१८.	खुला	४३.	खुला
१९.	खुला	४४.	खुला
२०.	खुला	४५.	अनुसूचित जाती
२१.	अनुसूचित जाती	४६.	खुला
२२.	खुला	४७.	खुला
२३.	खुला	४८.	खुला
२४.	खुला	४९.	अनुसूचित जाती
२५.	अनुसूचित जमाती	५०.	खुला

अनुसूचित जाती -	बिंदू क्रमांक -	१, ९, २१, २९, ४१, ४५, ४९	= ७
अनुसूचित जमाती -	बिंदू क्रमांक -	३, १३, २५, ३७	= ४
विमुक्त जाती/भटक्या जमाती -	बिंदू क्रमांक -	अ-५, ब-१७, अ/ब-३३	= ३
विशेष मागास प्रवर्ग -	बिंदू क्रमांक -	७	= १
खुले -	बिंदू क्रमांक -	२, ४, ६, ८, १०, ११, १२, १४, १५, १६, १८, १९, २०, २२, २३, २४, २६, २७, २८, ३०, ३१, ३२, ३४, ३५, ३६, ३८, ३९, ४०, ४२, ४३, ४४, ४६, ४७, ४८, ५०,	= ३५

प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक : २२० दिनांक १६/६/१९९७.

विषय : भूमि संपादनामुळे बाधित झालेल्या व्यक्तींना नोकरी देणे.
संदर्भ : मुख्य कार्यालयाचे परिपत्रक क्रमांक साप्रवि/सेप्र/गट–६/१०४२ दिनांक ६–३–१९९६.

मुख्य कार्यालयाचे परिपत्रक क्रमांक साप्रवि/सेप्र/गट–६/१०४२, दिनांक ६-३-१९९६ अन्वये. भूमि संपादनामुळे बाधित झालेल्या व्यक्तींना मंडळात नोकरी देण्याच्या संदर्भात काही मार्गदर्शक तत्वे विहित केलेली असून त्यांचे काटेकोरपणे पालन करण्याबाबत सुचीत करण्यात आले होते. मुख्य कार्यालयाच्या असे निदर्शनास आले आहे की, प्रविभागीय/विभागीय कार्यालयाकडून वेतनगट-३ आणि ४ मधील रिक्त पदे भरण्यासाठी जी अधिसूचना काढली जाते त्या अधिसूचनेची प्रत ज्या औष्णिक/जल/वायू/विद्युत केंद्राकडे, परिमंडळ कार्यालयाकडे प्रकल्पग्रस्तांची प्राथम्यक्रम यादी उपलब्ध आहे त्या कार्यालयाकडे पाठविली जात नसल्यामुळे प्रकल्पग्रस्त व्यक्ति अर्ज करण्यापासून वंचीत राहतात.

२. या परिपत्रकाद्वारे सर्व सेवा भरती अधिकाऱ्यांना सूचीत करण्यात येते की वेतनगट ३ आणि ४ मधील रिक्त पदे भरण्यासाठी अधिसूचना काढल्यावर त्या अधिसूचनेची प्रत औष्णिक विद्युत केंद्र, चंद्रपुर/कोराडी/भुसावळ/परळी/नाशिक, मुख्य अभियंता (जल), उरण विद्युत केंद्र. ४०० कें. व्ही. बांधकाम परिमंडळ, नागपुर आणि अ. उ. दा. बां. परिमंडळ, पुणे या कार्यालयांना न चुकता पाठविण्यात यावी. अशा अधिसूचनेची प्रत विभागीय/प्रविभागीय कार्यालयाने पाठविली आहे याची संबंधीत परिमंडल कार्यालयाने खात्री करून घ्यावी.

३. ज्या औष्णिक/जल/वायु विद्युत केंद्राकडे प्रकल्पग्रस्तांची प्राथम्यक्रम यादी उपलब्ध आहे त्यांना आणि ४०० के. व्ही. बां. परिमंडळ, नागपुर तसेच अ.उ.दा. बांधकाम परिमंडळ, पुणे यांना विनंती करण्यात येते की शासनाने दिलेल्या सूचनेनुसार प्रकल्पग्रस्तांच्या प्राथम्यक्रम यादीची माहिती सोबत जोडलेल्या विहित प्रपत्रात भरून सर्व सेवा भरती कार्यालयांकडे पाठवावी. सर्व सेवा भरती कार्यालयांनी या यादीतील प्रकल्पग्रस्तांचा वेतनगट-३ आणि ४ मधील रिक्त पदे भरतांना सर्व प्राथम्याने विचार करावा. मंडळाची सर्वकष अशी जबाबदारी म्हणून नियुक्ती अधिकाऱ्यांनी या बाबीकडे पाहून सकारात्मक कार्यवाही करणे आवश्यक आहे. कारण या प्रश्नाची शासनाने गंभीर दखल घेतली आहे व विधानसभेत यावर सातत्याने आमदारांकडून प्रश्न विचारले जातात.

४. उपर्युक्त परिपत्रकातील तरतुदी आणि मुख्य कार्यालयाच्या दिनांक ६-३-९६ च्या परिपत्रकातील मार्गदर्शक तत्वांचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे.

५. मा. अध्यक्षांच्या आदेशानुसार हे परिपत्रक काढण्यात आले आहे.

सही /- संचालक (कर्मचारीवर्ग), करिता

महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ

वेतनगट–३ आणि ४ मधील रिक्त पदे भरण्यासाठी प्रकल्पग्रस्तांची प्राथम्यक्रम यादी.

औष्णिक / जल / वायु विद्युत केंद्र / परिमंडळाचे नांव :-

अ. क्र.	प्रकल्पग्रताचे/ नामनिर्देशित व्यक्तीचे पूर्ण नांव.	प्राथम्यक्रम यादी क्रमांक	प्राथम्यक्रम यादीतील अनु.क्रमांक	जन्म तारीख	जात	शैक्षणिक पात्रता	कोणत्या पदासाठी पात्र	शेरा
१	२	३	४	५	६	७	८	९

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No.221 Dated 21-06-1997

Sub : Grant of annual increment and other benefits to Engineer -Trainees

The Board vide Resolution No. 757 dt. 7-6-1997 has accorded its approval to treat all `Trainee Engineers' (Sub-Engineers/Jr.Engineers as the case may be) in T&D, Generation & Civil Cadres appointed from March,1993 onwards as if they were appointed on Regular Establishment in the prescribed time scales and they will be extended all the service benefits.

Sd/- Director of Personnel

प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक : २२२ दिनांक २७/६/१९९७.

विषय : जे शासकीय कर्मचारी त्यांच्या मूळ नेमणूकीसाठी पात्र नव्हते अथवा अर्हता प्राप्त नव्हते असे नंतर आढळून येईल त्यांच्या विरूध्द कारवाई करणे बाबत.

संदर्भ : प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक २०२, दि. २९-११-१९९६.

महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय, क्रमांक सीडीआर-१०९५/९९५/प्र.क्र.३/९६/अकरा, दि. ३१-१०-१९९६ ची प्रत माहितीसाठी व योग्य त्या कार्यवाहीसाठी सोबत जोडली आहे.

१. उपरोक्त शासन निर्णयानुसार शासनाने असे आदेश दिले आहेत की, जर एखाद्या शासकीय सेवकाने मूळ नेमणूकीनंतर पदोन्नतीच्या फायद्यासाठी जातीचे खोटे प्रमाणपत्र दाखल करून पदोन्नती मिळविली असेल आणि सदर बाब नंतर काही कालांतराने निदर्शनास आल्यास त्या कर्मचाऱ्याचे पदोन्नतीचे आदेश तात्काळ रद्द करण्यात यावेत व त्याला त्याच्या मूळ पदावर पदावनत करावे तसेच संबंधित कर्मचाऱ्याविरूध्द शिस्तभंगाची कारवाई तात्काळ सुरू करण्यात यावी असे कळविले आहे. मंडळात देखील या तरतूदी प्रमाणे अंमलबजावणी करण्यात यावी.

२. प्रशासकीय परिपत्रक क्र. २०२ दि. २९-११-१९९६ अन्वये जाती प्रमाणपत्र जाती पडताळणी समित्याकडून एखाद्या कर्मचाऱ्याचे जाती प्रमाणपत्र 'अवैध' ठरविल्यानंतर करावयाच्या कार्यपध्दती संदर्भात ज्या सूचना निर्गमित करण्यात आलेल्या होत्या त्या मंडळाच्या सरळ सेवेत नियुक्ती झाल्यानंतर कालांतराने जातीचे प्रमाणपत्र अवैध असल्याचे उघडकीस आल्यानंतर या परिपत्रकाच्या अनुषंगाने कारवाई करावी.

३. मंडळाच्या संबंधित सक्षम अधिकाऱ्यांना अशी विनंती करण्यात येते की, वरील शासन निर्णयाचे काटेकोरपणे अंमलबजावणी करावी.

हे परिपत्रक सदस्य (प्रशासन) / सचिव यांनी लेखा सदस्य व तांत्रिक सदस्य यांच्याशी विचार विनिमय करून दिलेल्या मंजूरीनुसार प्रसृत केले आहे.

सही /- संचालक (कर्मचारीवर्ग),

सोबत :
शासन निर्णय, क्र. सीडीआर-१०९५/९९५/ प्रक्र-३/९६/अकरा, दि. ३१ ऑक्टोबर, ९६.

जे शासकीय कर्मचारी त्यांच्या मूळ नेमणूकीसाठी पात्र नव्हते अथवा अहर्ताप्राप्त नव्हते असे नंतर आढळून येईल त्यांच्या विरूध्द कारवाई करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग,

निर्णय क्रमांक सीडीआर-१०९५/९९५ प्र.क्र. ३/९६/अकरा,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : ३१ ऑक्टोबर, १९९६.

वाचा : १) **शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक सीडीआर-१०९३/१०७७ प्र. क्र. २३/९३/अकरा, दि. १२ ऑक्टोबर, १९९६.**

२) **शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक बीसीसी-१०९४/प्र.क्र.२८/९४/१६-ब, दि. १५ डिसेंबर, ५९९५.**

निर्णय :

शासकीय सेवकांनी त्यांच्या मूळ नेमणूकीच्या वेळी खोटी माहिती दिल्यास अथवा ते मूळ नेमणूकीस अहर्ताप्राप्त नव्हते, असे निदर्शनास आल्यास त्यांचेविरूध्द करावयाच्या कारवाईबाबत उपरोक्त दिनांक १२ ऑक्टोबर, १९९३ च्या निर्णयानुसार सविस्तर सूचना निर्गमित करण्यात आल्या आहेत. (प्रत संलग्न) या शासन निर्णयात मूळ नेमणूकीनंतर सेवेत असतांना पदोन्नतीच्या फायद्यासाठी खोटे प्रमाणपत्र सादर केल्याचे निदर्शनास आल्यास काय कार्यवाही करावी याबाबतच्या सूचना नाहीत.

२. वरील मुद्याबाबत असे ठरविण्यात आले आहे की, ''जर एखाद्या शासकीय सेवकाने मूळ नेमणुकीनंतर पदोन्नतीच्या फायद्यासाऊी जातीचे खोटे प्रमाणपत्र दाखल करून पदोन्नती मिळविली असेल आणि सदर बाब नंतर काही कालांतराने निदर्शनास आल्यास त्या कर्मचाऱ्याच्या पदोन्नतीचे आदेश तात्काळ रद्द करण्यात यावेत व त्याला त्याच्या मूळ पदावर पदावनत करावे. तसेच संबंधीत कर्मचाऱ्या विरूध्द शिस्तभंगाची कार्यवाही तात्काळ सुरू करण्यात यावी.''

३. याविषयी असेही स्पष्ट करण्यात येते आहे की, वर नमूद केलेल्या दिनांक १२ ऑक्टोबर, १९९३ च्या आदेशातील माहिती मूळ नेमणूकीच्या वेळेची असल्याने ती, वय, अहर्ता अथवा जात यापैकी कोणत्याही मुद्याबाबत असू शकते. परंतु पदोन्नतीच्या वेळी विचारात घ्यावयाचे प्रमाणपत्र केवळ मागासवर्गीयांसाठीच्या राखीव जागांच्या आदेशांच्या अनुषंगाने त्यांच्यातील प्रवर्गापुरते मर्यादित असते. त्यानुसार वरील परिच्छेद २ मधील सूचना केवळ ज्या प्रकरणात जातीचे खोटे प्रमाणपत्र दाखल केल्याचे आढळून येईल अशा प्रकरणांना लागू होते.

४. दिनांक १५ जून, १९९५ पूर्वी विशेष मागास प्रवर्गातील ज्या व्यक्तींनी या आधीच अनुसूचित जमातीच्या प्रमाणपत्राच्या आधारे शासकीय / निमशासकीय सेवेत प्रवेश मिळवून पदोन्नती प्राप्त केली आहे अशांना शासन निर्णय क्रमांक - बीसीसी - १०९४ / प्र.क्र. ६८/९४/१६-ब, दिनांक १५ डिसेंबर, १९९५ (प्रत संलग्न) मध्ये स्पष्ट केल्यानुसार पदावनत करण्यात येऊ नये किंवा सेवेतून काढून टाकण्यात येऊ नये. दिनांक १५ जून, १९९५ च्या नंतर विशेष मागास प्रवर्गातील ज्या व्यक्ती अनुसूचित जमातीच्या प्रमाणपत्राच्या आधारे शासकीय सेवेत प्रवेश मिळवतील किंवा पदोन्नत होतील अशा कर्मचाऱ्यांची प्रमाणपत्रे खोटी आढळल्यास त्यांच्या विरूध्द परिच्छेद २ प्रमाणे कार्यवाही करण्यात यावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

सही /- रा. द. कासार,
उपसचिव, महाराष्ट्र शासन.

सत्यप्रत :
सही/- अस्थापना अधिकारी (मावक)

Action against Government Servants to be taken if they are later found ineligible or unqualified for their initial recruitment.

GOVERNMENT OF MAHARASHTRA

General Administration Department,
Resolution No.CDR-1093/1077/CR-23/93/XI,
Mantralaya, Mumbai - 400 032, Dated the 12th October, 1993.

RESOLUTION

The question of taking action against the Government Servants in respect of misconduct committed before their employment has been under consideration of Government for some time past. Normally the Department/Office is required to make use of the provision of 'Warning' inserted in the Attestation Form for taking action against the Government Servant furnishing false information at the time of appointment.

2. A question has now arisen as to whether a Government servant can be discharged from service where it is discovered later that the Government servant was not qualified or eligible for his initial recruitment in service. The Supreme Court in its judgement in the District Collector, Vizuabagaran Vs M.Tripura Sundari Devi (1990 (4) SLR 237) went into this issue and observed as under :-

> "Entrust further be realised by all concerned that when an advertisement mentions a particular qualification and an appointment is made in disregard of the same, it is not a matter only between the appointing authority and the appointee concerned. The aggrieved are all those who had similar of better qualifications than the appointee or appointees but who had not applied for the post because they did not possess the qualifications mentioned in the advertisement. It amounts to a fraud on public to appoint a person with inferior qualifications in such circumstances unless it is clearly stated that the qualifications are relaxable. No Court should be a party to the perpetuation of the fraudulent practice."

It has now been decided that wherever it is found that a Government servant, who was not qualified or eligible in terms of the recruitment rules etc., for initial recruitment in service or had furnished false information or produced a false certificate in order to secure appointment, he should not be retained in service. If he is a probationer or a temporary Government servant, he should be discharged or his services should be terminated. If he has become a permanent Government Servant, an inquiry as prescribed in Rule 8 of the Maharashtra Civil Services (Discipline and Appeal) Rules, 1979 may be held and if the charges are proved, the Government servant should be removed or dismissed from service. In no circumstances should any other penalty be imposed.

3. Such discharge, termination, removal or dismissal from service would, however, be without prejudice to the right of the Government to prosecute such Government servants.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra.

Sd/- A.G. Mandpe,
Deputy Secretary to the Government of Maharashtra
General Administration Department.

To,
The Secretary to Governor,
The Secretary to the Chief Minister,
All Departments of the Mantralaya,
* Registrar, High Court (Original Side), Mumbai,
* Registrar, High Court (Appellate Side), Mumbai,
* Registrar, Office of the Lok Ayukta and Upa Lokayukta, Mumbai,
* Secretary, Maharashtra Legislative Assembly Secretariat, Mumbai,
* Secretary, Maharashtra Legislative Council Secretariat, Mumbai,
* Secretary, Maharashtra Public Service Commission, Mumbai,
All Heads of Departments and Heads of Offices under the several Departments of the Mantralaya.
* By Letter.

TRUE COPY
Sd/- Establishment Office (BCR)

विशेष मागास प्रवर्गाकरिता शासकीय / निमशासकीय सेवेत आरक्षण

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक :- बीसीसी-१०९४/प्र.क्र. ६८/९४/१६-ब,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : १५ डिसेंबर, १९९५.

वाचा : १) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक बीसीसी-१०९४/प्र.क्र. ६८/९४/१६-ब, दिनांक ८ डिसेंबर, १९९४.

२) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक बीसीसी-१०९४/प्र.क्र. ६८/९४/१६-ब, दिनांक २ जानेवारी, १९९५.

३) शासन निर्णय, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग, क्रमांक सीबीसी-१४९४/प्र.क्र. २३६/मावक-५, दिनांक ७ डिसेंबर, १९९४.

४) शासन निर्णय, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग, क्रमांक सीबीसी-१४९४/प्र.क्र. २३६/मावक-५, दिनांक १३ जून, १९९५.

५) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक बीसीसी-१०९४/प्र.क्र. ६८/९४/१६-ब, दिनांक १५ जून, १९९५.

६) समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग, शुध्दीपत्र क्र. सीबीसी-१४९४/प्र.क्र. २३६/मावक-५, दिनांक १५ जून, १९९५.

७) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक बीसीसी-१०९४/प्र.क्र. ६८/९४/१६-ब, दिनांक ३ जुलै, १९९५.

शासन निर्णय :

समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभागाने शासन निर्णय, क्रमांक-सीबीसी-१४९४/प्र.क्र. २३६/मावक-५, दिनांक १३ जून, १९९५ व समक्रमांकाचे शुध्दीपत्र दिनांक १५ जून १९९५ नुसार जाहिर केलेल्या विषेश मागास प्रवर्गासाठी सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय, क्रमांक-बीसीसी-१०९४/प्र.क्र. ६८/९४/१६-ब, दिनांक १५ जून, १९९५ अन्वये शासकीय/निमशासकीय सेवेत २% आरक्षण निर्धारित करण्यात आलेले आहे. ह्या शासन निर्णयाच्या परिच्छेद-४ मध्ये सुधारणा करून दिनांक १५ जून १९९५ रोजी सुधारित आदेश निर्गमित करण्यात आले आहेत. सर्वविचारांती शासनाने दिनांक ३ जुलै, १९९५ रोजीचा शासन निर्णय रद्द केला आहे व दिनांक १५ जुन, १९९५ चा आदेश कायम ठेवावा असा निर्णय घेतला आहे. दिनांक १५ जुन, १९९५ ते दिनांक ३ जुलै, १९९५ मधील कालावधीत जर कोणास पदावनत केले असेल तर त्यास पुर्ववत लाभ देण्यात यावा व त्याचे नुकसान होणार नाही हे पहावे असे आदेशही देण्यात येत आहेत.

२. शासन असाही आदेश देत आहे की, विशेष मागास प्रवर्गातील जातीसंदर्भात समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभागाने यापुढे काही बदल केल्यास ते या आदेशासही लागू राहतील.

३. हे आदेश मंत्रालयीन विभागांनी त्यांच्या अधिपत्याखालील विभाग प्रमुखांच्या व कार्यालय प्रमुखांच्या निदर्शनास आणावेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

सही/- क. चं. श्रीवास्तव.
प्रधान सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

राज्यपाल यांचे सचिव,

मुख्यमंत्र्यांचे सचिव,

सर्व मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,

मुख्य सचिव / अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव,

सर्व विभागीय आयुक्त,

सर्व जिल्हाधिकारी,

सर्व जिल्हा परीषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,

* प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ शाखा, मुंबई.

* प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा, मुंबई,

* प्रबंधक, लोक आयुक्त आणि उप लोकआयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई.

* सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई.
सचिव, सर्व प्रादेशिक निवड मंडळे,
सचिव, राज्य निवड मंडळ,
संचालक, समाजकल्याण, पुणे,
आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक,
संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे,
संचालक, सेवायोजन, मुंबई.
सर्व मंत्रालयीन विभागाच्या अधिपत्याखालील विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख,
सर्व मंत्रालयीन विभाग,
निवड नस्ती.
* पत्राने.

प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक : २२३ दिनांक ८/७/१९९७.

विषय : महाराष्ट्र राज्य विद्युत् मंडळाच्या सेवेतील मागासवर्गीय व अमागासवर्गीय कर्मचारी / अधिकारी यांची पदोन्नती संवर्गात आपापसातील ज्येष्ठता विनियमित करण्याबाबत.

१. म. रा. वि. मंडळ मागासवर्गीय उमेदवारांच्या भरती व बढती संबंधात आरक्षणाबाबतचे, राज्य शासनाचे नियम तंतोतंत पाळत असते. अलीकडेच महाराष्ट्र शासनाने मागासवर्गीय आणि अमागासवर्गीय अधिकारी/कर्मचारी यांची पदोन्नत संवर्गात आपापसातील जेष्ठता कशी निर्धारित करावी या संबंधी शासन निर्णय क्र. एसआरव्ही/१०९६/प्रक्र/३२/९६/बारा, दिनांक १९-४-१९९७ अन्वये आदेश निर्गमित केले आहेत. ते खालील प्रमाणे आहेत.

अ) एखाद्या कर्मचारी / अधिकाऱ्याची आरक्षण बिंदूनुसार एखाद्या पदावर पदोन्नतीने नियुक्ती झाल्यानंतर त्या संवर्गात जेष्ठ असलेल्या 'खुल्या' प्रवर्गातील कर्मचारी/अधिकारी पदोन्नत झाल्यास त्या संवर्गात तो मूळची जेष्ठता पुन्हा प्राप्त करील.

ब) दिनांक ३० जानेवारी, १९९७ रोजी अस्तित्वात असलेल्या जेष्ठता याद्या वरील (अ) अनुसार सुधारीत करण्याची आवश्यकता नाही. जी जेष्ठता यादी अस्तित्वात असेल त्या यादीनुसार त्या संवर्गात पुढील पदोन्नत्या करण्यात याव्यात. या यादीच्या आधारे मागासवर्गीय व्यक्तींना आरक्षण नियमानुसार वरच्या संवर्गात पदोन्नती दिली आणि त्यानंतर सर्व साधारण प्रवर्गातील व्यक्तीला पदोन्नती दिली तर वरच्या पदोन्नती संवर्गात जेष्ठता निर्धारित करताना सर्व साधारण प्रवर्गातील कर्मचारी/अधिकारी, मागासवर्गीय कर्मचाऱ्यांवर आपली मूळ जेष्ठता प्राप्त करील.

क) राज्य शासकीय सेवेतील वरच्या पदावर पदोन्नतीसाठी निम्न पदावर किमान सेवेची अट सेवाप्रवेश नियमात विहीत करण्यात येते. वर (अ) येथे नमूद केल्यानुसार जेष्ठता निश्चित केल्यावर संबंधीत कर्मचारी किमान सेवेची ही अट पूर्ण करीत नसतील तर त्यांचा अनुभव कालावधी तो त्यास कनिष्ठ असलेल्या मागासवर्गीयांच्या दिनांका पासून धरण्यात यावा.

ड) जेष्ठता निर्धारित करण्यासंबंधीचे वरील तत्व शासन सेवेतील सर्व गटातील सर्व स्तरावरील पदोन्नत्यांच्या संदर्भात लागू राहील.

इ) हे आदेश दिनांक ३० जानेवारी, १९९७ पासून अंमलात येतील.

उपर्युक्त शासन निर्णयाची सत्यप्रत सोबत जोडली आहे.

२. सेवाप्रवेश विनियमाचे सुधारपत्र क्र. १७२, दि. २३-७-१९८५ अन्वये प्रदान केलेल्या अधिकारानुसार सदस्य (प्रशासन) / सचिव यांनी लेखा सदस्य व तांत्रिक सदस्य यांच्याशी विचार विनिमय करून उपर्युक्त शासन निर्णय स्वीकृत करण्यास मंजूरी दिली आहे.

३. मंडळाच्या संबंधीत सक्षम अधिकाऱ्यांना अशी विनंती करण्यात येते की, वरील शासन निर्णयाची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करावी. अंमलबजावणीच्या दृष्टीने सोपे जावे म्हणून निम्नस्तर लिपिक ते उच्चस्तर लिपिक पदोन्नतीचे एक उदाहरण सोबत जोडण्यात आले आहे.

म. रा. वि. मंडळ जेष्ठता विनियमामध्ये सुधारणा करणारे सुधारपत्रक यथावकाश प्रसृत करण्यात येत आहे.

सही / संचालक (कर्मचारीवर्ग)

सोबत : १) महाराष्ट्र शासनाच्या दि. १९-४-१९९७ च्या निर्णयाची सत्यप्रत.
२) उदाहरण

शासन सेवेतील मागासवर्गीय / अमागासवर्गीय
कर्मचारी / अधिकारी यांची पदोन्नत संवर्गात
आपापसातील ज्येष्ठता विनियमित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक एसआरव्ही-१०९६/प्र.क्र. ३२/९६/बारा,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : १९ एप्रिल, १९९७.

वाचा : **शासन अधिसूचना, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक - एसआरव्ही- १०७६/१२, दिनांक २१ जून, १९८२.**

शासन निर्णय

१. शासन सेवेतील विविध संवर्गात / पदांवर नियमितरित्या नियुक्ती झालेल्या शासकीय सेवकांची ज्येष्ठता त्यांच्या त्या पदावरील / संवर्गातील किंवा सेवेतील अखंडित सेवाकालावधीवरून निश्चित केली जाते. मात्र या प्रयोजनार्थ अभावित नेमणुकीचा कालावधी वगळला जातो. म्हणजेच, ज्या दिनांकापासून संबंधितांची नियमित नेमणुक झाली असेल त्या दिनांकापासून ज्येष्ठता निर्धारित केली जाते. केंद्र शासन विरूध्द विरपालसिंग चौहान इत्यादी (के. नं. जेटी-१९९५ (७) एससी-२३१, दिनांक १०-१०-१९९५) प्रकरणी सर्वोच्च न्यायालयाने निर्णय दिलेला आहे. सर्वोच्च न्यायालयाचा निर्णय व केंद्र शासनाचे कार्मिक व प्रशिक्षण मंत्रालयाचे दिनांक ३० जानेवारी, १९९७ चे आदेश विचारात घेऊन राज्य शासकीय सेवेतील कर्मचाऱ्यांच्या बाबतीत ज्येष्ठता विनियमात योग्य त्या सुधारणा करण्यासंबंधीचे आदेश सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक एसआरव्ही-१०९६/प्र.क्र. ३२/९६/बारा, दिनांक २७-३-१९९७ रोजी निर्गमित करण्यात आले. तथापि, केंद्र शासनाने त्यांच्या दिनांक २१ मार्च, १९९७ च्या कार्यालयीन ज्ञापना अन्वये त्यांच्या दिनांक ३० जानेवारी, १९९७ च्या आदेशामध्ये काही सुधारणा केल्या. त्या लक्षात घेता आता वर नमूद केलेले शासनाचे दिनांक २७ मार्च, १९९७ चे आदेश अधिक्रमित करून पुढीलप्रमाणे आदेश निर्गमित करण्यात येत आहेत.

२. अ) एखाद्या कर्मचारी / अधिकाऱ्याची आरक्षण बिंदूनुसार त्या पदावर पदोन्नतीने नियुक्ती झाल्यानंतर त्या संवर्गात जेष्ठ असलेल्या 'खुल्या' प्रवर्गातील कर्मचारी/अधिकारी पदोन्नत झाल्यास, त्या संवर्गात तो मूळची जेष्ठता पुन्हा प्राप्त करील.

ब) दिनांक ३० जानेवारी, १९९७ रोजी अस्तित्वात असलेल्या जेष्ठता याद्यावरील (अ) नुसार सुधारीत करण्याची आवश्यकता नाही. जी जेष्ठता यादी अस्तित्वात असेल त्या यादीनुसार त्या संवर्गात पुढील पदोन्नत्या करण्यात याव्यात. या यादीच्या आधारे मागासवर्गीय व्यक्तींना आरक्षण नियमानुसार वरच्या संवर्गात पदोन्नती दिली आणि त्यानंतर सर्व साधारण प्रवर्गातील व्यक्तीला पदोन्नती दिली तर वरच्या पदोन्नती संवर्गात जेष्ठता निर्धारित करताना सर्व साधारण प्रवर्गातील कर्मचारी/अधिकारी, मागासवर्गीय कर्मचाऱ्यांवर आपली मूळ जेष्ठता प्राप्त करील.

क) राज्य शासकीय सेवेतील वरच्या पदावर पदोन्नतीसाठी निम्न पदावर किमान सेवेची अट सेवाप्रवेश नियमात विहीत करण्यात येते. वर (अ) येथे नमूद केल्यानुसार जेष्ठता निश्चित केल्यावर संबंधीत कर्मचारी किमान सेवेची ही अट पूर्ण करीत नसतील तर त्यांचा अनुभव कालावधी तो त्यास कनिष्ठ असलेल्या मागासवर्गीयांच्या दिनांका पासून धरण्यात यावा.

३. जेष्ठता निर्धारित करण्यासंबंधीचे वरील तत्व शासन सेवेतील सर्व गटातील सर्व स्तरावरील पदोन्नत्यांच्या संदर्भात लागू राहील.

४. हे आदेश दिनांक ३० जानेवारी, १९९७ पासून अंमलात येतील.

५. सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक एसआरव्ही-१०७७/१२, दिनांक २१ जून, १९८२ च्या अधिसूचने अन्वये विहित केलेल्या महाराष्ट्र नागरी सेवा (जेष्ठता विनियम) नियम १९८२ मध्ये वरील प्रमाणे आवश्यक सुधारणा करण्यात येत आहेत. त्या सुधारणा होईपर्यन्त या आदेशानुसार कार्यवाही करण्यात यावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

सही/- (रवि. भू. बुध्दिराजा)
सचिव, (सेवा)

'सत्यप्रत' : सही /- २५-६-९७ आस्थापना अधिकारी (मावक)

उदाहरण :

I. मुख्य कार्यालयात दि. ३१-३-९६ रोजी काम करणाऱ्या निम्नस्तर लिपिकाची ज्येष्ठता यादी खालील प्रमाणे होती.
(सर्व तपशील काल्पनिक आहे)

अनु. क्र.	कर्मचाऱ्याचे नांव	प्रवर्ग
१.	श्री. आर. आर. भोसले	खुला
२.	श्री. पी. एस्. शिंदे	इमाव (खुला)
३.	श्री. आर. बी. शेंडे	खुला
४.	श्री. पी. आर. देसाई	खुला
५.	सौ. एम्. जी. काणेकर	विशेष मागास प्रवर्ग
६.	कु. रंजना पी. फडके	खुला
७.	श्री. एस्. एम्. किरमाळे	विमुक्त जाती (अ)
८.	श्री. डी. एम्. बढाई	अनुसूचित जाती.
९.	श्री. ए. आर्. राठोड	भटक्या जाती (ब)
१०.	श्री. एस्. व्ही. सावंत	खुला

II. दिनांक १-२-१९९७ रोजी बिंदुनामावली क्रमांक ४ पर्यंत वापरलेली आहे. त्यापुढील बिंदु खालील प्रमाणे आहेत.

बिंदु क्रमांक		प्रवर्ग
५	-	विमुक्त जाती (अ)
६	-	खुला
७	-	विशेष मागास प्रवर्ग
८	-	खुला
९	-	अनुसूचित जाती
१०	-	खुला
११	-	खुला
१२	-	खुला
१३	-	अनुसूचित जमाती

III. दिनांक १-२-१९९७ ते ३१-५-१९९७ पर्यंत उचस्तर लिपिकाच्या एकूण ५ जागा रिक्त झाल्या. मात्र, जस जशा जागा रिक्त झाल्या त्या तस तशा भरण्यात आल्या. सक्षम निवड समितीची बैठक दिनांक ५-२-१९९७ रोजी झाली. त्यात आरक्षणानुसार ५ लिपिकांची निवड झाली. त्याची स्थिती खालील प्रमाणे -

१. **दिनांक १५-२-१९९७ रिक्त जागा एक. आरक्षण विमुक्त जाती (अ).**
श्री एस्. एम्. किरमाळे, विमुक्त जाती (अ), यांना पदोन्नती देण्यात आली.

२. **दिनांक २०-२-१९९७ रिक्त जागा एक. आरक्षण-खुला.**
श्री. आर. आर. भोसले, खुला वर्ग यांना पदोन्नती दिली.

३. **दिनांक १-३-१९९७, रिक्त जागा - एक. आरक्षण - विशेष मागार्स प्रवर्ग.**
सौ. एम. जी. काणेकर, विशेष मागास प्रवर्ग यांना पदोन्नती दिली.

४. **दिनांक २५-३-१९९७, रिक्त जागा - एक आरक्षण खुला.**
श्री. पी. एस्. शिंदे हे इतर मागास वर्गाचे असले तरी पदोन्नतीसाठी इतर मागास प्रवर्गासाठी आरक्षण बिंदु नसल्यामुळे त्यांना खुल्या प्रवर्गाचे समजणे आवश्यक आहे. त्यामुळे त्यांना पदोन्नती देण्यात आली.

५. **दिनांक १-५-१९९७, रिक्त जागा - एक. आरक्षण-अनुसूचित जाती.**
श्री. डी.एम्. बढाई, अनुसूचित जाती यांना पदोन्नती देण्यात आली.

IV. दिनांक ३१-५-१९९७ रोजी पदोन्नत झालेल्या कर्मचाऱ्याची सेवा ज्येष्ठता कशी असेल ?

विद्यमान नियमाप्रमाणे (पहा : ज्येष्ठता विनियम क्रमांक ३ व ७) जस जशा पदोन्नत्या झाल्या त्या तारखेनुसार ठेवायला हवी म्हणजेच समजा पूर्वीच्या उचस्तर लिपिकाची ज्येष्ठता यादीत ६० व्यक्ती आहेत तर पुढील नावे त्यात समाविष्ठ करता, ती खालील क्रमांकानुसार लावली जातात.

क्रमांक	कर्मचाऱ्याचे नांव	प्रवर्ग
६१.	श्री. एस्. एम्. किरमाळे	विमुक्त जाती (अ)
६२.	श्री. आर. आर. भोसले	खुला वर्ग
६३.	सौ. एम्. जी. काणेकर	विशेष मागासवर्ग
६४.	श्री. पी. एस्. शिंदे	इतर मागास प्रवर्ग
६५.	श्री. डी. एम्. बढाई.	अनुसूचित जाती

परंतू

आता शासन निर्णय क्रमांक एस्आरव्ही-१०९६/प्र.क्र. ३२ / ९६ / बारा. दिनांक १९-४-१९९७ प्रमाणे ती खालील प्रमाणे लावणे आवश्यक आहे.

क्रमांक	नांव	प्रवर्ग	लिपिक प्रवर्गातील ज्येष्ठता क्र.
६१.	श्री. आर. आर. भोसले	खुला प्रवर्ग	१
६२.	श्री. पी. एस्. शिंदे	इतर मागासवर्ग	२
६३.	सौ. एम्. जी. काणेकर	विशेष मागासवर्ग	५
६४.	श्री. एस्. एम्. किरमाळे	विमुक्त जाती	७
६५.	श्री. डी. एम्. बढाई.	अनुसूचित जाती	८

टिप : १. वरील यादीत श्री. आर.बी. शेंडे (खुला) - ज्येष्ठता क्रमांक ३ व श्री. पी. आर. देसाई (खुला) - ज्येष्ठता क्रमांक ४ तसेच कु. रंजना फडके (खुला) - ज्येष्ठता क्रमांक ६ यांची नावे समाविष्ठ नाहीत. याचे कारण म्हणजे आरक्षणाप्रमाणे पदोन्नतीसाठी त्यांचा क्रम लागला नाही.

२. मात्र, वरील यादीतील मागासवर्गीय उचस्तर लिपिक आरक्षणानुसार पुन्हा ''वरीष्ठ लिपिक'' या पदावर पदोन्नत होण्यापूर्वीच उपर्युक्त खुल्या वर्गातील ३ लिपीक पदोन्नत झाल्यास त्यांची सेवा ज्येष्ठता त्यांच्या लिपिक प्रवर्गातील ज्येष्ठता क्रमांकानुसारच लावावी लागेल.

सही/- २५-६-९७
आस्थापना अधिकारी (मावक)

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No. 224 Dated 08-07-1997

Sub : Revision of rates of Honorarium/remuneration to Board's Officers and visiting Guest Faculties for delivering Lectures/ demonstrations etc..

By their Resolution No. 722 dt. 3-5-1997, to Board have accorded approval to revise the existing rates of honorarium being paid to the Board's Officers /employees at various levels as well as to the Guest Faculties for delivering Lectures/for demonstrations as under :-

Course : All Technical/Non-Technical/Functional/Managerial/ Refresher Courses conducted at Board's Training Centres.

Sr. No.	Level of Officers delivering Lectures	Revised rates for 1 to 1 1/2 hours Session.
1)	Chief Engineer, equivalent and above.	Rs. 250/-
2)	Officers of the rank of E.E., equivalent and and above but below the rank of C.E.	Rs. 200/-
3)	Officers of the rank of Acctts. Officer, equivalent and above but below the rank of Executive Engineer	Rs. 170/-
4)	Officers of the rank of Divl.Acctt., equivalent and above but below the rank of Acctts. Officer	Rs. 125/-
5)	Employees below the rank of Divl. Acctt.	Rs. 80/-
6)	Guest Faculty (not on the pay-roll of M.S.E.B.)	Rs. 200 to Rs.300/- (excluding Lodging, Boarding & Travelling expenditure)

2. The rates of honorarium to be given to Guest Faculties shall be decided by the Chief Engineer (MIS,TRD) H.O. Mumbai, on merit i.e. qualification, social status, reputation etc.

3. Other terms and conditions of the H.O. Circulars No. 408/O&M dt. 3-6-1991 and No. O&M/ 438 dt. 19-8-1993, shall remain unchanged.

4. The above rates shall come into force with effect from the date of issue of the Circular.

Sd/- DIRECTOR OF PERSONNEL

प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक : २२५ दिनांक ८/७/१९९७.

विषय : मृत कर्मचाऱ्यांच्या अवलंबितांना / वारसांना मंडळाच्या सेवेमध्ये सामावून घेण्याबाबत.

मंडळाने वर्गीकरण व सेवाप्रवेश विनियमाच्या परिशिष्ट 'ज' नुसार मंडळाचे मृत कर्मचारी किंवा जे कर्मचारी वैद्यकीय कारणास्तव वयाची ५० वर्षे पुर्ण होण्याअगोदर मुदतपूर्व सेवा निवृत्त झाले आहेत अशांच्या अवलंबितांना मंडळाच्या सेवेत नोकरी देण्याची योजना अंतर्भुत केली आहे. या योजनेची अंमलबजावनी करतांना काही मुद्दे मार्गदर्शनार्थ उपस्थित करण्यात आलेले होते, त्यांचे स्पष्टीकरण खालीलप्रमाणे देण्यात येत आहे.

अ. क्र.	मुद्दा	स्पष्टीकरण
१.	मृत कर्मचारी किंवा वयाची ५० वर्षे पुर्ण होण्यापूर्वी मुदतपुर्व सेवानिवृत्ती घेतलेल्या कर्मचाऱ्यांच्या विधवा/पत्नीनी मंडळामध्ये नोकरी मिळण्यासाठी नियमानुसार विहित कालावधीत अर्ज सादर केला आहे. तथापी तो अर्ज करण्याच्या वेळी त्यांचा मुलगा/मुलगी अल्प वयीन असल्याने त्यांना मंडळाच्या सेवेत नोकरी मिळणेसाठी / सामावून घेण्यासाठी अर्ज करणे शक्य नव्हते, अशा विधवांनी/ पत्नीनी त्यांच्या एवेजी त्यांच्या मुलास /मुलीस नोकरी द्यावी अशी विनंती केल्यास विधवा /पत्नीच्या क्रमांकावर विचार करावा किंवा कसे ?	नियमानुसार विहित कालावधीत विधवा / पत्नी यांनी अर्ज केला असेल तर त्यांच्या जेष्ठतेच्या क्रमांकानुसारच त्यांचा अवलंबित मुलगा/मुलगी यांच्या अर्जाचा नोकरी देण्यासाठी विचार करण्यात यावा. त्यासाठी खालील तत्वे अंमलात आणावी. १) विधवा/पत्नी यांची ज्या पदासाठी शिफारस केली असेल त्याच पदासाठी त्यांचा अवलंबित मुलगा/मुलगी पात्र असतील अशावेळी विधवा / पत्नी यांच्याच जेष्ठतेक्रमांकावर त्यांचा विचार करण्यात यावा. २) विधवा / पत्नी यांची ज्या पदासाठीच्या प्रतीक्षा यादीवर नोंद झाली आहे, त्या व्यतिरिक्त शैक्षणिक पात्रतेनुसार वेगळ्या पदासाठी त्यांच्या अवलंबित मुलगा/मुलगी पात्र ठरत असल्यास, या वेगळ्या पदासाठीची जेष्ठता ठरवितांना विधवा / पत्नी यांनी केलेल्या नौकरीच्या अर्जाचा दिनांक विचारात घ्यावा.
२.	जे मृत कर्मचारी किंवा वयाची ५० वर्षे पूर्ण होण्यापुर्वी मुदतपुर्व सेवानिवृत्ती घेतलेल्या कर्मचाऱ्यांच्या अवलंबितांनी मंडळामध्ये नोकरी मिळण्यासाठी नियमानुसार विहित कालावधी मध्ये अर्ज केला नसेल त्यांना परिशिष्ट 'ज' प्रमाणे अर्ज केल्यास असा अर्ज मुख्य कार्यालयाकडे विलंब क्षमापनासाठी दाखविण्यात यावा किंवा कसे ?	असे अर्ज शिफारसीसह मुख्य कार्यालयात प्राप्त झाल्यावर गुणवत्तेनुसार परिक्षण करून क्षमापन घेण्यासाठी प्रकरण सक्षम अधिकारी यांना सादर केले जाईल. यास्तव अशा प्रकारे प्राप्त झालेली प्रकरणे मुख्य कार्यालयास सादर करावी.
३.	मृत कर्मचाऱ्यांच्या पुरूष अवलंबितांना 'मदतनीस' किंवा अन्य तत्सम पदावर सामावून घेण्यात यावे किंवा कसे ?	होय, अशा अवलंबितांना जर तो नियमाप्रमाणे पूर्तता करत असेल तर 'वाहिनी मदतनीस' किंवा तत्सम पदावर सामावून घेण्यात यावे.

वरील स्पष्टीकरणाप्रमाणे सर्व प्रलंबित प्रकरणे निकालात काढण्यात यावी.

हे परिपत्रक अध्यक्षांच्या मान्यतेने प्रसृत करण्यात येत आहे.

सही /- अपर संचालक (कर्मचारीवर्ग)

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No. 226 Dated 21-07-1997

Sub : Employment in Pay Gr. III & IV posts on preferential basis to the 'Freedom Fighters' or their nominee - Necessity of Entrance Test/Written Test/Speed Test/ Trade Test.

Appendix 'C' to M.S.E.B. Classification & Recruitment Regulations contains the procedure for giving employment to Freedom Fighters or their nominees. Para (v) thereof permits their appointment directly without reference to the Competent Selection Committee. However the passing of examination like Entrance Examination, pre-recruitment Trade Test, Speed Test etc. is compulsory for the Freedom Fighters or their nominees before they are appointed. If they secure minimum marks prescribed for passing the said Examination/Test they should be immediately appointed in the vacancy without reference to the Competent Selection Committee.

Sd/- Member (Admn.)/Secretary

प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक : २२७ दिनांक ३१/०७/१९९७.

विषय : गणवेष परिधान करणेबाबत.

संग्रहीत सर्वसाधारण आदेश क्र. १ दिनांक ३१-१०-१९७२ अनुसार मंडळाने वेतनगट तीन व चार मधील पात्र पुरूष व महिला कर्मचाऱ्यांना गणवेष कापड पुरविणे, शिलाईच्या खर्चाची प्रतिपूर्ती करणे, इ. मार्गदर्शक तत्वे प्रसृत केलेली आहेत. तसेच मंडळाने सदर गणवेष (पॅन्ट व शर्ट / साड्या व ब्लॉऊज) धुलाईसाठी धुलाई भत्ता मंजूर केला असून, त्या दरामध्ये वेळोवेळी सुधारणा करण्यात आलेली आहे.

मंडळाने वेतनगट तीन व चार मधील पात्र कर्मचाऱ्यांसाठी गणवेष विहीत केल्यानंतर व गणवेष पुरविल्यानंतर प्रत्येक कर्मचाऱ्याने मंडळाच्या कार्यालयीन / कामकाजाच्या वेळेत त्याचा वापर करणे आवश्यक आहे. तसेच पुरविण्यात आलेला गणवेष स्वच्छ व नीटनेटका असावा हेही अपेक्षित आहे. ज्या तांत्रिक कर्मचाऱ्यांना गणवेष पुरविला आहे, त्यांना आकस्मिक होणाऱ्या अपघाताच्या वेळी या गणवेषाचा स्वसंरक्षणासाठी / बचावासाठी फायदा होतो हे निदर्शनास आलेले आहे. तेंव्हा सर्वांनी गणवेषाचे महत्व जाणून घेणे अगत्याचे आहे.

मात्र, याबाबत मंडळाचा अनुभव चांगला नाही. बहुतेक कर्मचारी गणवेषाचे कापड स्वीकारतात, तथापि, मंडळाने विहित केलेल्या प्रकारानुसार गणवेष शिवत नाहीत व बहुतेक कर्मचारी गणवेषाचे कापड स्वीकारून त्याचा गणवेष शिवतात व शिलाई खर्चाची प्रतिपूर्तीही घेतात. मात्र तो गणवेष कार्यालयीन / कामकाजाच्या वेळेत परिधान करीत नाहीत. म्हणजेच, अशा कर्मचाऱ्याकडून गणवेषाचा गैरवापर केला जातो असे स्पष्ट होते. जे कर्मचारी गणवेष परिधान करतात, त्यांचा गणवेष स्वच्छ व नीटनेटका नसतो.

वरील बाबींची मंडळाने गंभीर दखल घेतली आहे. सर्व नियंत्रण अधिकारी यांना याद्वारे स्पष्ट निर्देश देण्यात येतात की, वेतनगट ३ व ४ मधील ज्या पात्र पुरूष व महिला कर्मचाऱ्यांना गणवेष पुरविण्यात आला आहे, तो त्यांनी

स्वच्छ व नीटनेटक्या अवस्थेत ठेवून दररोज कार्यालयीन / कामकाजाच्या वेळेत परिधान करून घेण्याबाबत योग्य त्या सुचना त्यांना द्याव्यात. जे कर्मचारी या सुचनांचे पालन करीत नसतील त्या कर्मचाऱ्याविरूध्द शिस्तभंगाची कारवाई करण्याचा प्रस्ताव संबंधित सक्षम अधिकाऱ्याकडे सादर करावा.

मा. सदस्य (प्रशासन) / सचिव यांचे आदेशानुसार हे परिपत्रक प्रस्तुत करण्यांत येत आहे.

सही / संचालक (कर्मचारीवर्ग)

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No. 228 Dated 02-08-1997

Sub : Reimbursement of medical expenses incurred on treatment of major illness.

The C.S. No. 59 dated 28-1-1994 (To G.O.No.20 dated 17-6-1963) has notified some serious diseases and stipulated the names of the authorised Hospitals/Institutions in connection with major/ serious illness and surgical treatment with a view to extend the benefit of 100% medical reimbursement to the employees of the Board.

2. The Medical Supdt./Medical Officer attached to the Power Stations are therefore directed to refer such cases of major illness and/or surgical treatment to the authorised Hospital/Institutions as mentioned in the aforesaid Correction Slip directly. In other words, such cases need not be referred through Civil/Govt. Hospitals to the authorised Hospitals. Payment of Bill will continue to be governed as per existing provisions.

Sd/- (G.S. GILL)
MEMBER(ADMN.)/SECRETARY

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No. 229 Dated 04-08-1997

Sub : Grant of next higher pay scales from deemed date promotion/ appointment - Exemption to legal heirs of deceased employees from submission of application thereof.

Ref :
1. Adm.Cir.No.133 dt. 2-11-1992
2. GAD/II-B/DD/GO74/103 dt. 1-1-1993
3. GAD/III-B/GO74/GO 111(P)/DD/12275 dt.20-3-1993
4. Cir.No.GAD/Estt./Gr.VIII-(O&M)/F.No.695/923 dt.4-5-1993.

The provision to reckon/count the prescribed period of service (viz. 12/10/8/6 years as the case may be) for the purpose of next higher pay scale under G.O.74/G.O.111(P), from the

deemed date of promotion/appointment instead of from the actual date of joining the post on promotion/appointment, has already been made vide Administrative Circular No. 133 dated 2-11-1992. The employees who are granted deemed date of promotion/appointment are required to make an application to the respective Competent Authority.

Now a query has been raised by one of the field Officers as to whether such benefit can be extended to the deceased employee in absence of any application in the prescribed proforma.

After careful consideration, the Chairman has accorded his approval to consider such cases by the respective Competent Authorities in absence of any application. The arrears payable on this account should be paid to his/her legal heir/s, as per rules.

Sd/- (N.M. Shrotriya)
Director of Personnel

प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक : २३० दिनांक ५/८/१९९७.

विषय : सेवानिवृत्तीच्या वेळी द्यावयाचे सेवा गुणगौरव पत्र.

संदर्भ : प्रशासकीय परिपत्रक क्र. ११७, दिनांक २५ ऑगस्ट १९८८.

मंडळाच्या सेवेतून सेवा निवृत्त होणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना त्यांनी मंडळासाठी केलेल्या बहुमोल सेवे बद्दल 'सेवा गुणगौरव पत्र' द्यावयाचा निर्णय उपर्युक्त प्रशासकीय परिपत्रकाद्वारे प्रसृत करण्यात आला होता. या परिपत्रकाच्या परिच्छेद क्र. ४ अनुसार, निवृत्त होणाऱ्या ज्या कर्मचाऱ्याच्या गुणगौरवपत्रावर स्वाक्षरी करणारे सक्षम अधिकारी मुख्य कार्यालयात असतील त्या कर्मचाऱ्यांचे सर्व तपशील संबंधित महिन्याच्या १० तारखेपूर्वी संचालक (कर्मचारीवर्ग) यांना परिमंडल कार्यालयाने पाठवावे असे नमूद करण्यात आले होते. तसेच पुढे असेही नमूद करण्यात आले होते की, संचालक (कर्मचारीवर्ग) यांना संबंधित कर्मचाऱ्याचा तपशील वेळेत मिळाल्यास संबंधित परिमंडल कार्यालयाच्या पुढील आवश्यक कार्यवाहीसाठी 'सेवा गुणगौरव' पत्र योग्य वेळी पाठविणे शक्य होईल.

कर्मचाऱ्यांचा वैयक्तीक सेवा तपशील हा सह सचिव (तांत्रिक) व अपर संचालक (आस्थापना) यांच्या नियंत्रणाखाली कार्यरत विभाग/कक्षांकडे उपलब्ध असला तरी, अधीक्षक अभियंता, तत्सम व त्यावरील अधिकाऱ्यांचे 'सेवा गुणगौरव पत्र' तयार करून संबंधित विभाग / कक्ष / क्षेत्रीय कार्यालयांना पाठवायचे काम रचना व कार्यपध्दती विभागाकडे सुपुर्द केले आहे, त्यामुळे सर्व संबंधितांनी उपर्युक्त स्तराच्या अधिकाऱ्यांना सेवा निवृत्तीच्या वेळी द्यावयाच्या 'सेवा गुणगौरव' पत्रासाठी आवश्यक माहिती आस्थापना अधिकारी, रचना व कार्यपध्दती विभाग, एस्ट्रेला बॅटरीज विस्तारीत इमारत, धारावी रोड, मुंबई-४०००१९ यांच्याकडे अधिकारी ज्या माहिन्यात निवृत्त होत असेल त्या महिन्याच्या ५ तारखेच्या आत पाठवावी ही विनंती.

सही/- संचालक (कर्मचारीवर्ग)

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No. 231 Dated 28-08-1997

Sub : Maintenance of seniority of GAD & Accounts staff working in the small Hydro Power Stations.

In exercise of the powers delegated by the Board, by their Resolution No.796, dt. 30-10-1987 as notified under para No.2 of the Correction Slip No.36 dt. 19-2-1988 to the G.O.No.14(P) dt. 11-4-1963, the Technical Member in consultation with the Member(Admn.)/Secretary, has accorded approval to add the following New Hydro Power Stations in the list already notified vide Admn.Circular No.110 dt. 9-9-1986 for the purpose of maintaining the seniority and recruitment of Pay Gr.III Non-Technical posts.

Sr.No. of the A.C. No.110 dated 9-9-86	Name of the Hydro Power Station	Name of the nearest O&M Circle authorised to recruit the staff and maintain the seniority
2)	Bhatsa after Vaitarna	Nasik (O&M) Circle, Nasik
3)	Panshet,Varasgaon,Kanher Dhom and Ujani after Veer & Bhatgar	Pune Rural Circle, Pune

2. The Pay Gr.IV Non-Technical posts of the above Hydro Power Stations shall be filled in by the respective Incharge of the Station i.e. Vaitarna & Veer & Bhatgar.

3. On fixing of the Headquarter of Roving Gang by the Chief Engineer(Hydro), the nearest O&M Circle from the above shall recruit the staff and maintain the seniority of Pay Gr.III Non-Technical posts of this gang.

4. The above decision comes into force with immediate effect.

Sd/-(N.M. Shrotriya)
Director of Personnel

प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक : २३२ दिनांक ८/९/१९९७.

विषय : दुरूस्ती पत्रकांचा व नवीन परिपत्रकांचा पुरवठा करणे बाबत.

मंडळाने वेळोवेळी प्रसृत केलेल्या नियम व विनियमांची पुस्तके यथावकाश छापून गरजूंना व क्षेत्रिय कार्यालयांना माहितीसाठी उपलब्ध करून देण्याचे काम सतत चालूच आहे. तथापि एक वेळ छापून झालेली पुस्तके अद्ययावत करून पुन्हा छापण्याची वेळ येईपर्यंत किमान ३/४ वर्षाचा काळ मध्ये जात असतो. म्हणून दरम्यानच्या काळामध्ये प्रसिध्द झालेली दुरूस्ती पत्रके व महत्वाची परिपत्रके गरजूंना उपलब्ध व्हावी ह्या उद्देशाने, दर सहा महिन्यांनी अशा दुरूस्ती

पत्रकांचा व परिपत्रकांचा संच तयार करून विक्रीसाठी उपलब्ध करून द्यावा अशा प्रकारचे निर्देश सदस्य (प्रशासन) / सचिव यांनी केल्यावरून, जानेवारी १९९७ ते जून १९९७ पर्यंत प्रसारित झालेल्या सुधारपत्रकांचा व परिपत्रकांचा १४२ पानांचा संच तयार करून विक्रीसाठी उपलब्ध केला आहे. सदर संचाची किंमत रू. ३५/- (रू. पस्तीस) निश्चित करण्यात आली आहे.

तेंव्हा सर्व गरजूंनी ह्याची नोंद घ्यावी व संचाची किंमत संबंधित विभागीय कार्यालयामध्ये भरावी व त्या विभागीय कार्यालयाचे कार्यकारी अभियंता यांनी त्याप्रमाणे मुख्य कार्यालयातील आस्थापना अधिकारी (र. व का.) यांना कळवून संचाची मागणी करावी.

सही /- संचालक (कर्मचारीवर्ग)

प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक : २३३ दिनांक १९/९/१९९७.

विषय : मृत कर्मचाऱ्यांच्या वारसास सु. प. २८ दिनांक दि. १६-४-१९७५ अंतर्गत अनुकंपा तत्वावर मंडळात नोकरी देणे बाबत.

सु. प. क्र. २८ दिनांक १६-४-१९७५ अंतर्गत अनुकंपा तत्वावर नोकरी मंडळात नोकरी मिळण्यासाठी कर्मचाऱ्याच्या मृत्यूनंतर ५ वर्षाच्या आत अर्ज करणे आवश्यक आहे. ५ वर्षानंतर अर्ज सादर केल्यास ती त्रुटी ठरते व म्हणून अध्यक्षांच्या मंजूरीनंतर नोकरी देण्याबाबतची तरतूद स. स्था. आ. ११२ दिनांक १२-२-१९६२ चे सुधारपत्र क्र. १४६ दिनांक ६-८-१९८२ अन्वये करण्यात आलेली आहे.

कर्मचाऱ्याच्या मृत्यूच्या वेळी त्याची मुले अज्ञान असल्यामुळे ते सु. प. २८ अंतर्गत नोकरी मिळण्यास पात्र ठरत नाहीत. मुले सज्ञान झाल्यानंतर ते नोकरीसाठी अर्ज सादर करतात, परंतू यामध्ये पाच वर्षापेक्षा जास्त कालावधी उलटून गेल्यामुळे अशी प्रकरणे मुख्य कार्यालयाकडे सक्षम अधिकाऱ्यांचे क्षमापन मिळविण्यासाठी सादर केली जातात.

श्री दत्तात्रेय चंद्रभान वाडीतके, श्रीरामपूर यांनी रिट पिटीशन १०२४/१९९६ अन्वये मुंबई उच्च न्यायालयाच्या औरंगाबाद खंड पिठाकडे याचिका दाखल केली होती. या याचिकेवर उच्च न्यायालयाने असा निकाल दिला आहे की, कर्मचाऱ्याच्या मृत्यूच्या वेळेस त्याची मुले सज्ञान नसली तर ती सज्ञान झाल्यानंतर ५ वर्षेपर्यंत अनुकंपा तत्वावर नोकरीसाठी अर्ज करू शकतात.

उच्च न्यायालयाच्या निर्णयाप्रमाणे मंडळातील मृत कर्मचाऱ्याची मुले सज्ञान झाल्यानंतर ५ वर्षेपर्यंत मंडळात सु. प. २८ अंतर्गत नोकरीसाठी इतर सर्व बाबींची पूर्तता केल्यास पात्र ठरू शकतात.

वर दर्शविल्याप्रमाणे अशा प्रकारची प्रकरणे परिमंडळ कार्यालयातून निकाली काढण्यात यावीत. अशी प्रकरणे मुख्य कार्यालयास पाठविली असल्यास. या प्रकरणाबाबत देखील परिमंडळ कार्यालयाने परस्पर कार्यवाही करून ती निकाली काढावीत.

सही /- अपर संचालक (कर्मचारीवर्ग)

प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक : २३४ दिनांक २२/९/१९९७

विषय : जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या/ महानगरपालिका/नगरपरिषदा/ग्रामपंचायतीच्या निवडणुका –आचारसंहिता.

वर्ष १९९७ मध्ये होणाऱ्या ग्रामपंचायतीच्या सार्वत्रिक निवडणूकाबाबत कक्ष अधिकारी, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांनी त्यांच्या पत्र क्रमांक संकीर्ण १०९७/आरआर/२६३७८ दिनांक २९-८-९७ सोबत उपायुक्त, राज्य निवडणूक आयोग यांचे पत्र क्रमांक ग्रानिआ १०९७/प्रक्र. १३४/९७/पंरा, दिनांक ५-८-९७ ची प्रत पाठविली असून ती सोबत जोडत आहे. तसेच राज्य निवडणूक आयोग, महाराष्ट्र यांनी संदर्भ क्र. रानिआ-१०९७/प्रक्र. ३६/९७/पंरा, दिनांक ३-२-१९९७ अन्वये लागू असलेल्या आचारसंहिता या ग्रामपंचायतीच्या सार्वत्रिक निवडणुकांनाही लागू असतील असे स्पष्ट केले असून त्याची प्रत सोबत जोडत आहे.

वरील राज्य निवडणूक आयोगाच्या पत्रानुसार राज्यातील सर्व जिल्ह्यात दि. १२-८-९७ ते ३-१२-९७ ह्या कालावधीत उपर्युक्त आचारसंहिता लागू राहतील. तरी मंडळाच्या सर्व संबंधितानी उपर्युक्त आचारसंहिताचे काटेकोरपणे पालन करावे.

सही /- संचालक (कर्मचारीवर्ग)

सहपत्रे :- वरीलप्रमाणे.

क्र. संकीर्ण १०९७/आरआर/२६३७८/ऊर्जा १
उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक : २९-८-१९९७

प्रति,
सदस्य (प्रशासन) सचिव,
महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ,
प्रकाशगड, वांद्रे (पूर्व). मुंबई ४०० ०१५.

विषय : ग्रामपंचायत निवडणूका १९९७–आचारसंहितेबाबत.

महोदय,

उपरोक्त विषयासंबधी सामान्य प्रशासन विभागाने पाठविलेल्या क्र. ग्रानिआ १०९७/प्र.क्र.१३४/९७/पंरा, दिनांक ५ ऑगस्ट १९९७ ची प्रत आवश्यक कार्यवाहीसाठी सोबत पाठवित आहे.

आपला विश्वासू,
सही /- (ग. ना. पाटील)
कक्ष अधिकारी

राज्य निवडणूक आयोग, महाराष्ट्र

क्रमांक - रानिआ-१०९७/प्र.क्र. १३४/९७/पंरा,
नवीन प्रशासकीय भवन, मंत्रालयासमोर,
मादाम कामा रोड, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : ५ ऑगस्ट, १९९७.

प्रति,
मुख्य सचिव,
महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई
प्रधान सचिव, (सर्व मंत्रालयीन विभाग)
विभागीय आयुक्त (सर्व)
जिल्हाधिकारी (सर्व)

विषय : ग्रामपंचायत निवडणूका १९९७-आचारसंहितेबाबत.

राज्य निवडणूक आयोगाच्या पत्र क्रमांक-रानिआ-१०९७/प्र.क्र. १२२/९७/पंरा, दिनांक - १/७/१९९७ अन्वये राज्यातील ८, ५०५ ग्रामपंचायतींच्या सार्वत्रिक निवडणूकीचा कार्यक्रम जाहीर करण्यात आला आहे. राज्यातील ज्या ग्रामपंचायतींच्या सार्वत्रिक निवडणुका आणि पोट निवडणुका होणार आहेत त्या संबंधित ग्रामपंचायत क्षेत्रात दिनांक १२/८/१९९७ ते ३/११/१९९७ या कालावधीमध्ये आचारसंहिता लागू होणार आहे. निवडणूका स्वच्छ, निर्भय व शांत वातावरणात होण्याच्या दृष्टीने सदर आचारसंहिता संबंधित संपूर्ण ग्रामपंचायत क्षेत्राला लागू राहील. ग्रामपंचायती निवडणुकांच्या संदर्भातील आचारसंहितेचे काटेकोरपणे पालन करण्याच्या सूचना सर्व संबंधितांना या पत्राद्वारे देण्यात येत आहेत व त्यानुसार शासनाकडून मंत्रालयीन सर्व विभागांना व राज्यातील इतर शासकीय, निमशासकीय, सार्वजनिक उपक्रम, सहकार क्षेत्रातील उपक्रम / कार्यालये यांना आवश्यक ते आदेश देण्यात यावेत.

राज्य निवडणूक आयुक्तांच्या आदेशानुसार.

सही/- (रा. ना. जोशी), उपायुक्त,
राज्य निवडणूक आयोग.

प्रति,
१. मुख्यमंत्र्यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई
२. उपमुख्यमंत्र्याचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. सर्व मंत्री, राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. पोलिस अधिक्षक (सर्व) / पोलिस महानिरीक्षक (सर्व)

२/- त्यांना विनंती करण्यात येते की, जिल्ह्यातील निवडणूका होणार असलेल्या ग्रामपंचायतींची नांवे संबंधित जिल्हाधिकारी यांचेकडून उपलब्ध करून घ्यावीत. तसेच निवडणुकीचे कालावधीमध्ये कायदा व सुव्यवस्थेबाबत जास्त दक्षता घ्यावी. जिल्ह्यामधील संवेदनशील क्षेत्रामध्ये कायदा व सुव्यवस्थेची खास व्यवस्था करणे आवश्यक आहे.

सही/- (रा. ना. जोशी), उपायुक्त,
राज्य निवडणूक आयोग.

राज्य निवडणूक आयोग, महाराष्ट्र

क्रमांक - रानिआ-१०९७/प्र.क्र. ३६/९७/पंरा,
नवीन प्रशासकीय भवन, मंत्रालयासमोर,
मादाम कामा रोड, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : ३ फेब्रुवारी, १९९७.

प्रति,
मुख्य सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय,
अतिरिक्त मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव (सर्व)
विभागीय आयुक्त (सर्व) / (सर्व) जिल्हाधिकारी
आयुक्त, महानगरपालिका (सर्व)
मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषदा (सर्व)
मंत्र्यांचे खाजगी सचिव (सर्व)

विषय : जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या / महानगरपालिका / नगरपरिषदा / ग्रामपंचायतींच्या निवडणुका आचारसंहिता–

महोदय,

भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद क्रमांक **२४३ के** प्रमाणे राज्यातील ग्रामपंचायती, पंचायत समित्या व जिल्हा परिषदांच्या निवडणूका घेण्याची जबाबदारी राज्य निवडणूक आयोगावर आहे. संविधानातील **भाग–९ व ९ अ** मधील तरतूदीनुसार व त्या अनुषंगाने कायद्यामध्ये झालेल्या दुरूस्तीनुसार स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणूका राज्य निवडणूक आयोगाने त्या संस्थांचा ५ वर्षाचा कालावधी संपण्यापूर्वी घेणे बंधनकारक आहे. महाराष्ट्र राज्यातील सर्व जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्यांच्या मुदती मार्च - १९९७ मध्ये संपत आहेत. तत्पूर्वी जिल्हा परिषदा व पंचायत समितीचे सदस्य निवडून आणण्यासाठी राज्य निवडणूक आयोगाने क्रमांक - रानिआ - १०९६ / प्र.क्र. ९१/९६/ पंरा, दिनांक ३/१/१९९७ अन्वये निवडणूकांचा कार्यक्रम जाहीर केला आहे. या निवडणूक कार्यक्रमानुसार राज्यातील जिल्हा परिषद क्षेत्र समाविष्ट असलेल्या सर्व जिल्ह्यांत दिनांक ९/१/१९९७ पासून दिनांक ५/३/१९९७ पर्यंत किंवा काही ठिकाणी न्यायालयातील अपिलामुळे निवडणूक प्रक्रिया पुढे गेल्यास त्या कालावधीपर्यंत आचारसंहितेचा अंमल सुरू राहणार आहे.

२. राज्य निवडणूक आयोगाने आचारसंहितेबाबत वेळोवेळी निर्गमित केलेले आदेश व त्यामधील महत्वाचे विषय खाली नमूद केल्याप्रमाणे आहेत :-

	आदेश / पत्र क्रमांक	विषय
१.	आदेश क्रमांक-एसईसी-१०९५/सीआर-२५/ ९५/पीआर, दि. २१/१/१९९५	निवडणूकीच्या काळामध्ये मालमत्ता विद्रुपीकरण करण्यास बंदी
२.	आदेश क्रमांक-एसईसी-१०९५/१०१/ डी-३, दिनांक ७/२/९५	जिल्हा परिषद निवडणूकीच्या उमेद्वारांनी करावयाच्या खर्चाची कमाल मर्यादा रू. ३०,०००/- असून, पंचायत समितीच्या निवडणूकीच्या उमेदवारांनी करावयाच्या खर्चाची कमाल मर्यादा रू. २०,०००/- आहे.

	आदेश / पत्र क्रमांक	विषय
३.	आदेश क्रमांक-एसईसी-१०९५/३०६/ डी-३, दिनांक २/३/९५	राज्य निवडणूक आयोगाने पंचायती व नगरपालिका निवडणूक आदेश (कर्मचारी, इमारती, वाहने इ. अधिग्रहण करणे), १९९५ काढला आहे. या आदेशानुसार निवडणूकीसाठी आवश्यक कर्मचारीवृंद इमारती, वाहने इ. अधिग्रहित करण्याबाबतचे निदेश आहेत.
४.	आदेश क्रमांक-एसईसी-१०९५/सीआर-१/ ९५/डी-३, दिनांक ७/३/१९९५	पंचायती व नगरपालिकांच्या निवडणूकांच्या मतदानाच्या आदल्या दिवशी, मतदानाच्या दिवशी व मतमोजणीच्या दिवशी दारूच्या विक्रीवर निर्बंध घालण्याचे निदेश मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन यांना कळविण्यात आला असून त्याच्या प्रती सर्व विभागीय आयुक्त, सर्व महानगरपालिका आयुक्त, सर्व जिल्हाधिकारी तसेच सर्व जिल्हा परिषद मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांना पाठविलेल्या आहेत. त्यानुसार सर्व जिल्हाधिकारी व इतर संबंधित अधिकाऱ्यांनी आवश्यक ती दक्षता घेऊन वेळीच कार्यवाही करावयाची आहे.

टीप : लोकप्रतिनिधी अधिनियम, १९५१ मध्ये दुरूस्त्या केल्यानुसार, मतदान संपण्याच्या वेळेच्या आधी ४८ तास दारू विक्रीस बंदी आहे. तीच तरतूद पंचायती व नगरपरिषदा यांच्या निवडणुकीचे वेळी लागू राहील.

५.	आदेश क्रमांक-एसईसी-१०९५/प्र.क्र. ५/ ९५/डी-३, दिनांक-१५/३/१९९५	राज्य निवडणूक आयोगाने निवडणूकांशी संबंधित अधिकारी, कर्मचारीवृंदाची बदली न करण्याचे निदेश मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन यांना दिले असून, त्याच्या प्रती विभागीय आयुक्त, सर्व जिल्हाधिकारी मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषदा यांना पाठविण्यात आलेल्या आहेत.
६.	पत्र क्रमांक-रानिआ-१०९५/१०१/का-३, दिनांक १८/३/९५.	निवडणूकीच्या खर्चाच्या विवरणपत्राचे मराठीकरण.
७.	आदेश क्रमांक-एसईसी-१०९५/सीआर-१०/ ९५/डी-३, दिनांक १८/३/१९९५	विधानसभेच्या निवडणूकीच्यावेळी करण्यात येत असलेल्या पध्दतीनुसार एका गटात किंवा गणात एकापेक्षा अनेक मतदान केंद्रे असल्यास सर्व मतदान केंद्रातील मतपत्रिकांची मतमोजणी सरमिसळ करण्याबाबत.
८.	आदेश क्रमांक-एसईसी-१०९५/सीआर-९/ ९५/डी-३, दिनांक १८/३/१९९५.	पंचायती व नगरपालिका यांच्या निवडणूकीच्या वेळी ध्वनीक्षेपकाच्या वापराबाबत.
९.	आदेश क्रमांक-रानिआ-१०९५/प्र.क्र.२८/ का-३, दि. २८/४/९५.	नामनिर्देशन पत्र दाखल करण्याच्या प्रथम तारखेपासून ते निकाल जाहीर होईपर्यन्त पदाधिकारी, उमेदवार व त्यांचे प्रतिनिधी त्याचप्रमाणे अधिकारी, कर्मचारी यांच्याकडून आचारसंहिता पालनाबाबत व स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या गाड्या वापराबाबत.

	आदेश / पत्र क्रमांक	विषय
१०.	आदेश क्रमांक-एसईसी/जीईएन. ११९६/ सीआर-११६/का-३, दि.२१/८/१९९६	निवडणुकीच्या संदर्भात असलेले कर्मचारी व अधिकारी यांच्या बदल्यांबाबत राज्य निवडणूक आयोगाची पूर्वानुमती घेण्याबाबत.
११.	आदेश क्रमांक-एसईसी/जीईएन. ११९६/ सीआर-११६/का-३, दि.१/११/१९९६.	निवडणुकीच्या कालावधीत जिल्हा परिषद क्षेत्रातील संवेदनशील भागात कायदा व सुव्यवस्था राखणेबाबत.
१२.	आदेश क्रमांक-एसईसी/जीईएन. ११९६/ सीआर-११६/का. ३, दि. १/११/१९९६	निवडणुकीच्या कालावधीत निवडणूक कामाशी संबंधित पोलीस अधिकाऱ्यांच्या/कर्मचाऱ्यांच्या बदल्या न करण्याबाबत.
१३.	पत्र क्रमांक-एसईसी/एमएनसी- १५९६/ आ.सं./प्र.क्र. १७१/का.३, दि.७/११/९६.	ग्रामीण भागातील रोजगार हमी योजनेच्या अंतर्गत विकास कामांना / प्रकल्पांना जिल्हा परिषदा, पंचायत समित्यांच्या निवडणुकीची आचारसंहिता लागू होण्यापूर्वी प्रशासकीय मंजुरी देणे व अनुषंगिक कार्यवाही करण्यास राज्य निवडणूक आयोगाची हरकत नसल्याचे सदर पत्राद्वारे सर्व विभागीय आयुक्त व जिल्हाधिकारी यांना कळविण्यात आले आहे.

टीप : सुधारित आदेशानुसार रोजगार हमी अधिनियमातील तरतुदीनुसार आचारसंहितेच्या काळात सुध्दा रोजगार हमी कामास मंजुरी वगैरे देवून कामे सुरू करता येतील.

३. परिच्छेद २ येथे नमूद केलेल्या आदेशांव्यतिरिक्त १७५ नगरपालिकांच्या निवडणुकांच्या वेळी वेळोवेळी जिल्हाधिकारी यांनी उपस्थित केलेल्या मुद्यांस अनुसरून जे निदेश दिलेले आहेत त्यातील महत्त्वाच्या मुद्यांच्या संदर्भात खालीलप्रमाणे बदलासह सुधारित आदेश (जिल्हा परिषद व पंचायत समितीच्या निवडणूकीच्या आचारसंहितेसाठी) लागू राहतील.

	मुद्दे	मार्गदर्शन
१.	व्हिडीओ चित्रीकरणाची व्यवस्था करणेबाबत	जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या निवडणूकांची प्रक्रिया सुरू झाल्यानंतर नामांकनपत्रे स्वीकारणे व तत्सम निवडणुकीच्या कार्यक्रमाच्या कालावधीत राजकीय पक्ष/आघाडी /फ्रंट व उमेदवार यांच्याकडून आचारसंहितेचा भंग होत नाही याकडे संबंधित अधिकाऱ्यांनी लक्ष द्यावे. निवडणुका घ्यावयाच्या जिल्हा परिषद क्षेत्रात जे मतदार गट / गण संवेदनशील आहेत तेथे व्हिडिओ चित्रिकरण करणे आवश्यक आहे किंवा कसे याचा आढावा जिल्हाधिकारी यांनी पोलिस कमिशनर/ अधिक्षक यांच्याशी विचार विनिमय करून घ्यावा. आचारसंहितेचा भंग होण्याची तसेच कायदा व सुव्यवस्थेची समस्या निर्माण होण्याची ज्या ठिकाणी शक्यता आहे तेथील व्हिडिओ चित्रीकरण करण्याची जिल्हाधिकारी यांनी कार्यवाही करावी.

	मुद्दे	मार्गदर्शन
२.	स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या वाहनांच्या वापराबाबत.	जिल्हा परिषदांच्या सार्वत्रिक निवडणुकांमध्ये सर्व जिल्हा परिषद पदाधिकाऱ्यांची वाहने जिल्हाधिकारी यांनी ताब्यात घ्यावीत. नागरिकांना दैनंदिन सेवा उपलब्ध करून देण्याच्या संदर्भात अधिकाऱ्यांनी किमान गाड्यांचा वापर करण्यास हरकत नाही. मात्र, अशा गाड्यांचा दुरूपयोग होत असल्याचे निदर्शनास आल्यास जिल्हाधिकाऱ्यांनी अशी वाहने ताब्यात घेण्याची कार्यवाही करावी.
३.	परिषदेच्या, विषय समित्यांच्या व सर्वसाधारण सभा / बैठका घेण्यात याव्यात किंवा कसे ?	परिषदेच्या, विषय समित्यांच्या सर्वसाधारण सभा / बैठका घेण्यास हरकत नाही. परंतु आचारसंहितेचा भंग होणार नाही याविषयी आवश्यक ती खबरदारी घ्यावी.
४.	सुरू असलेली नवीन कामे	नवीन कामे हाती घेता येणार नाहीत. पूर्वी आर्थिक तरतूद असलेली मंजूर झालेले कामे सुरू करण्यासाठी आवश्यक ती कार्यवाही चालू ठेवता येईल, त्यासाठी निविदा मागविता येतील. कमीत कमी दर असलेली व प्राक्कलनापेक्षा अधिक नसलेली निविदा फक्त मंजूर करता येईल व ते काम सुरू करता येईल तसेच आचारसंहितेचा अंमल सुरू होण्यापूर्वी प्रगतीपथावर असलेली कामे पुढे चालू ठेवता येतील. तसेच चालू असलेल्या कामाच्या देयकांच्या रकमा अदा करण्यास हरकत नाही.
५.	अत्यावश्यक सेवेसाठी खर्च करता येईल का ?	अत्यावश्यक सेवा उदा. पाणीपुरवठा, आरोग्य, स्वच्छता या बाबींवर अर्थसंकल्पीय तरतुदीमधून खर्च करण्यात यावा. परंतु अशा निधीमधून कोणतीही नवीन कामे मंजूर केल्याची किंवा सुरू केल्याची घोषणा करू नये अथवा कोणताही समारंभ करू नये.
६.	स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणूक क्षेत्रामध्ये कोणती आचारसंहिता लागू राहील.	निवडणुका घ्यावयाच्या जिल्हा परिषद क्षेत्रामध्ये राज्य निवडणूक आयोगाने कोणत्याही विशिष्ट विषयांबाबत आदेश दिलेले असल्यास त्या आदेशास अधीन राहून विधानसभा व लोकसभा यांच्या निवडणुकांसाठी तयार केलेली आचार-संहिता लागू राहील.
७.	स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणूक क्षेत्रामध्ये जनसंपर्क दौऱ्यासाठी खासदार, आमदार या लोकप्रतिनिधीसाठी वाहने उपलब्ध करून द्यावी किंवा कसे ?	ज्या स्थानिक स्वराज्य संस्था क्षेत्रामध्ये निवडणुकांबाबतची आचारसंहिता अंमलता आहे तेथील स्थानिक स्वराज्य संस्थांची वाहने पदाधिकाऱ्यांनी वापरू नयेत. संबंधित खासदार व आमदार यांनी निवडणुका जाहीर झालेल्या क्षेत्रात व आचारसंहिता लागू झालेल्या क्षेत्रात शासकीय वाहनांचा वापर करण्यावर आयोगाचे निर्बंध आहेत.

मुद्दे	मार्गदर्शन
८. स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणूकांमध्ये नागरिकांच्या मागासवर्गासाठी राखीव असलेल्या २७% जागांसाठी विशेष मागास प्रवर्गात समाविष्ट झालेल्या जातींचा समावेश आहे किंवा कसे ?	नागरिकांच्या मागासवर्गामध्ये राज्य शासनाने वेळोवेळी जाहीर केलेल्या महाराष्ट्र राज्यातील इतर मागासवर्गीय जाती (त्यामधील विशेष मागासवर्ग प्रवर्गासह) विमुक्त जाती व भटक्या जमाती यांचा समावेश होतो. यांत दुसऱ्या राज्यातील मागासवर्गीय महाराष्ट्र राज्यात स्थायिक झाले असले तरी त्यांना त्यांच्या मूळच्या राज्यातील मागासवर्गीय असल्या-बद्दल सवलती मिळणार नाहीत व त्यांना त्यामुळे महाराष्ट्र राज्यांत निवडणूक लढविता येणार नाही, असा निर्णय मुंबई उच्च न्यायालयाच्या खंडपीठाने दिला आहे.
९. महाराष्ट्र राज्याबाहेरील अनुसूचित जाती / जमाती व इतर मागासवर्गीय यांनी राखीव प्रभागातून स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुका लढविण्याबाबत.	महाराष्ट्र राज्यात व अन्य राज्यात ज्या समान जाती आढळून येतात अशा जातींपैकी एखाद्या समान असलेल्या जातीचे प्रमाणपत्र (अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्गीय, विमुक्त जाती अथवा भटक्या जमाती इ.) महाराष्ट्राबाहेरील राज्यातील सक्षम प्राधिकाऱ्याने दिले असल्यास त्या प्रमाणपत्रधारकास महाराष्ट्रात स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकांमध्ये राखीव असलेल्या जागांवर निवडणूका लढविता येणार नाहीत. **फक्त महाराष्ट्र राज्यातील अनुसूचित जाती / जमाती / इतर मागासवर्गीय / विशेष मागासवर्ग व विमुक्त जाती व भटक्या जमाती वर्गातील मागासवर्गीय व्यक्तींनाच महाराष्ट्र शासनाने प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्याने महाराष्ट्र राज्यासाठी दिलेला जातीचा दाखला विचारात घेणेचा आहे.**
१०. स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या पदाधिकाऱ्यांच्या गाड्यांचा वापर निवडणूक प्रचारासाठी होत असल्याचे नजरेस आल्यास जिल्हाधिकाऱ्यांनी अशा गाड्या ताब्यात घ्याव्यात किंवा कसे ?	विधानसभेच्या निवडणुकीसाठी लागू असलेली आचारसंहिता तसेच शासनाने त्यासंदर्भात जे आदेश काढले आहेत ते विचारात घेऊन जी कार्यवाही करण्यात येते तीच कार्यवाही स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या पदाधिकाऱ्यांच्या आणि अन्य गाड्यांच्या वापराच्या संदर्भात जिल्हाधिकारी यांनी करावी.
११. स्थानिक स्वराज्य संस्थांची तसेच सरकारी, निमसरकारी उपक्रम, निगम अथवा मंडळे यांच्या पदाधिकाऱ्यांनी वाहनांचा वापर करण्याबाबत.	जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्यांच्या निवडणुकांसाठी आचारसंहितेचा अंमल सुरू असलेल्या कालावधीत जिल्हा परिषद व पंचायत समित्यांच्या पदाधिकाऱ्यांना तसेच शासकीय उपक्रम, मंडळे यांच्या पदाधिकाऱ्यांना (ज्यांना मंत्री अथवा राज्यमंत्री पदाचा दर्जा दिला आहे त्यांच्यासह) अशा सर्वांना दिलेली वाहने ताब्यात घेण्यात यावीत. साखर कारखाने, सहकारी बँका, नागरी बँका व इतर सहकारी

मुद्दे	मार्गदर्शन
	संस्थांच्या वाहनांच्या संदर्भात भारत निवडणूक आयोगाकडील विधानसभा/लोकसभा आचारसंहितेच्या कालावधीत जशी कार्यवाही करण्यात आली होती, तशीच कार्यवाही करण्यात यावी. या संदर्भात राज्य निवडणूक आयोगाकडील दि. ८-१-९७ चे जिल्हाधिकारी, बीड यांना लिहिलेल्या व सर्व जिल्हाधिकारी यांना पृष्ठांकित केलेल्या पत्र क्रमांक एसईसी/एमसी. ११९६/प्र.क्र. १७१/का-३, कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. महानगरपालिका व नगरपरिषदांच्या वाहनांच्या बाबतही त्यांचा वापर जिल्हा परिषद व पंचायत समितीच्या निवडणूकीसाठी केला जाणे टाळण्यासाठी त्याप्रमाणेच कार्यवाही करावी.
१२. जिल्हा परिषद व पंचायत समित्यांच्या निवडणुकांची प्रक्रिया सुरू झाल्यानंतर क्षेत्रामध्ये उद्‌घाटन, समारंभ करणे, रोजगार हमी योजना योजनांतर्गत विकास कामे, कोनशिला बसविणे, नवीन कामांची घोषणा करणेबाबत...	आचारसंहितेचा अंमल सुरू होण्यापूर्वी जिल्हा परिषद क्षेत्रात तसेच जिल्हा परिषदा, नगरपरिषदा व महानगरपालिका पालिका क्षेत्रात चालू कामे पुढे चालू ठेवता येतील ज्या कामांसाठी अंदाजपत्रकांत तरतूद असलेली व प्रशासकीय व तांत्रिक मंजूरी दिली आहे किंवा त्यानंतर निविदा मागविण्याची प्रक्रिया केली असून, निविदा उघडणे बाकी आहे किंवा निविदा मंजूर केली असून, करार करणे बाकी आहे, अशी कामे पुढीलप्रमाणे कार्यवाही करून सुरू करता येतील. अंदाजपत्रकात जिल्हा परिषदा, नगरपरिषदा व महानगरपालिका क्षेत्रात तरतूद केलेली असल्यास विकास योजना व निरनिराळ्या अन्य योजनांतर्गत प्रशासकीय, तांत्रिक, वित्तीय मंजूरी दिलेल्या कामांसाठी निविदा मागविलेल्या असल्यास किंवा त्यासाठी निविदा मागविण्याची कार्यवाही करून निविदा समितीवर अशासकीय सदस्य असल्यास किमान दराच्या प्राक्कलनापेक्षा अधिक नसलेल्या रकमेच्या निविदा स्वीकारून करता येतील. परंतु, अंदाजपत्रकांत तरतूद असूनसुध्दा ज्या कामास आचारसंहितेचा अंमल सुरू होण्यापूर्वी प्रशासकीय व तांत्रिक व वित्तीय मंजूरी दिलेली नसल्यास अशा कामाची घोषणा करता येणार नाही किंवा असे नवीन काम सुरू करण्यासाठी कोणतीही कार्यवाही करता येणार नाही. तथापि, जे काम आचारसंहिता संपेपर्यंत थोपवून ठेवणे अशक्य असेल अशी नवीन कामे जिल्हाधिकारी यांचे पूर्वमान्यतेने घेणेस हरकत नाही. परंतु, कोणत्याही कामाची पायाभरणी, भूमीपूजन अगर

मुद्दे	मार्गदर्शन
	उद्‌घाटन समारंभ किंवा पूर्ण झालेल्या कामाची स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या खर्चाने प्रसिध्दी / जाहिरात करता येणार नाही. तसेच ही कामे पूर्ण करणे, त्यावर देखरेख करणे याची संपूर्ण जबाबदारी अधिकाऱ्यांवर सोपवावी. पदाधिकारी व नगरसेवक यांनी कामे चालू असतील तेथे आचारसंहिता चालू असेपर्यंत भेट देण्याचे टाळावे. वरील सर्व बाबी इतर निमसरकारी संस्था, शासकीय महामंडळे, मंडळे अथवा सार्वजनिक उपक्रम यांनासुध्दा लागू राहतील.
१३. जिल्हा परिषदेच्या निवडणूकीची आचारसंहिता सुरू असताना नगर परिषदा व महानगरपालिका व समितीच्या बैठका घेणे.	जिल्हा परिषदेच्या निवडणूकीच्या आचारसंहितेचा अंमल सुरू असताना नगरपरिषद व महानगरपालिका यांच्या व त्यामधील समितीच्या बैठका घेता येतील परंतु, नेमणूका, अनुदान, कर्ज अगर आर्थिक सहाय्य मंजूर करण्यात अगर अदा करण्यात येऊ नये.
१४. जिल्हाधिकारी कार्यालयातील जिल्हा परिषद निवडणुकांचे काम ज्यांच्याकडे सोपविलेले आहे अशा अधिकाऱ्यांना जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्यांच्या निवडणुकांव्यतिरिक्त इतर कार्यभार सोपविण्यात आलेला आहे.	जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्यांच्या निवडणुकांसाठी नेमलेल्या अधिकाऱ्यांकडे निवडणुकीच्या कामाव्यतिरिक्त अन्य पदांचा कार्यभार देण्यात येऊ नये. असे कार्यभार पूर्वी सोपविलेले असल्यास ते ताबडतोब काढून घेण्यात यावेत.
१५. आचारसंहिता कालावधीत नेमणूका / भरती करण्याच्या दृष्टीने मुलाखती घेणे व नियुक्त्या करण्याबाबत...	पंचायती व नगरपालिका निवडणूकीच्या आचारसंहिता कालावधीत शासन सेवेत तसेच निमसरकारी संस्था, शासकीय महामंडळे,सार्वजनिक उपक्रम, इत्यादी संस्थांमध्ये भरती करण्याच्या दृष्टीने निवड मंडळावर अशासकीय सदस्य असल्यास मुलाखती घेण्यात येऊ नयेत. उमेद्‌वारांची छाननी करण्यासाठी लेखी परीक्षा घेण्यास हरकत नाही. तथापि, मुलाखती व प्रत्यक्ष नेमणूका याबाबतची कार्यवाही आचार-संहिता कालावधीत करू नये. या नियमास फक्त महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगास अपवाद करण्यात आले आहे. महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत मुलाखती घेण्यास व लोकसेवा आयोगाने निवड केलेल्या उमेद्‌वारांच्या नेमणूका करण्यास राज्य निवडणूक आयोगाची हरकत नाही.

४. ग्रामपंचायती, पंचायत समिती व जिल्हा परिषदा यांच्या निवडणूकांचे संदर्भात उपस्थित होणारे अन्य मुद्दे / बाबी विचारात घेऊन खालीलप्रमाणे निदेश देण्यात येत आहेत :-

(१) विकास कार्ये व कल्याणकारी योजनांची अंमलबजावणी :- निवडणुकीच्या आचारसंहितेच्या कालावधीमध्ये पूर्वी सुरू असलेली विकास कार्ये किंवा कल्याणकारी योजनांची अंमलबजावणी पुढे चालू राहील.

(२) नवीन प्रकल्प किंवा कार्यक्रम इत्यादि सुरू करणे :- आचारसंहितेच्या कालावधीमध्ये नवीन प्रकल्प, काम, कार्यक्रम किंवा कोणत्याही स्वरूपातील सवलती, वित्तीय अनुदाने, स्वेच्छा निधीतील अनुदाने घोषित करणे किंवा अभिवचने देणे, कोनशिला बसविणे, उद्‌घाटन करणे यास प्रतिबंध करण्यात आलेला आहे.

(३) राष्ट्रीय, प्रादेशिक व राज्य स्तरावरील यापूर्वीच अखेरच्या टप्प्यापर्यन्त पूर्ण करत आणलेल्या व पूर्ण झालेल्या लोकोपयोगी योजनांचा, प्रकल्पांचा किंवा कामाचा जनतेच्या हिताच्या दृष्टीने करावयाचा वापर किंवा सुरूवात कोणताही गाजावाजा न करता किंवा समारंभ आयोजित न करता सुरु करण्यात यावा. मतदारावर सत्ताधारी पक्षाच्या बाजूने प्रभाव वाढण्याच्या हेतूने असे कार्यक्रम करण्यात येत आहेत असा जनमानसावर ठसा निर्माण व्हायला नको, याची दक्षता घेणे आवश्यक आहे.

(४) सार्वजनिक निवडणूका / पोटनिवडणूका यांची घोषणा होण्यापूर्वी जे काम पूर्ण झाले आहे त्याचे राष्ट्रार्पण / उद्‌घाटन समारंभ यासारखे औपचारिक समारंभ आयोजित करणे किंवा निवडणूक घोषणेपूर्वी ज्या कामास मंजूरी मिळाली नसेल अशी कामे हाती घेणे, यामुळे आचारसंहितेचा भंग होतो.

(५) विवक्षित योजनेसाठी अर्थसंकल्पीय तरतूद करण्यात आली आहे किंवा निवडणूकीच्या घोषणेपूर्वीच योजनेस मंजूरी मिळाली होती किंवा राज्यपालांच्या अभिभाषणात किंवा मंत्र्यांच्या अर्थसंकल्पीय भाषणात योजनेचा निर्देश करण्यात आला होता, केवळ यावरून असा आपोआप अर्थ निघत नाही की अशा योजना निवडणूकांची घोषणा झाल्यानंतर आचारसंहितेचा भंग केल्याशिवाय घोषित करता येतील किंवा त्यांचे उद्‌घाटन करता येईल किंवा त्यांची सुरूवात करता येईल. याचे कारण असे की, यामागे स्पष्टपणे मतदारांवर प्रभाव पाडण्याचा हेतू असेल.

(६) सार्वजनिक हितासाठी असलेली विकासविषयक कामे, कल्याणकारी, सहाय्यकारी, पुनर्वसनविषयक उपाययोजना व नैसर्गिक आपत्ती, जसे पूर, आग, भूकंप पीडितांना करावयाची मदत यांच्या अंमलबजावणीस आयोग अडथळा निर्माण करीत आहे, असा गैरसमज काही व्यक्तींच्या मनात असल्यास आयोग तो दूर करू इच्छितो. अशा उपाययोजना जेंव्हा निवडणूका जाहीर झाल्यावर हाती घेण्यात येतात त्यावेळी त्यांच्याविषयी संशय निर्माण होतो. परंतु जनतेच्या खऱ्याखुऱ्या भल्यासाठी हाती घेतलेल्या योजना आणि तसेच अवर्षण, पूर, साथीचे रोग किंवा अन्य नैसर्गिक आपत्तीमुळे हालअपेष्टा सोशित असलेल्या जनतेसाठी सहाय्याची तरतूद करण्यासाठी केलेल्या उपाययोजना राबविण्यास राज्य निवडणूक आयोगाची हरकत नाही. मात्र, यासंदर्भात घोषणा करणे किंवा सर्व प्रकारचे दिखाऊ समारंभ कटाक्षाने टाळण्यात यावेत. अशा कल्याणकारी उपाययोजना किंवा सहाय्यकारी पुनर्वसनाची कामे ही सत्ताधारी पक्षाच्या बाजूने मतदाराचे मत अनुकूल करण्याच्या हेतूने प्रभाव पाडण्यासाठी शासनाद्वारे हाती घेण्यात येत आहेत व त्या गोष्टींचा इतर पक्षाच्या निवडणूक भवितव्यावर प्रतिकूल परिणाम होत आहे, असा समज जनतेच्या मनात निर्माण होता कामा नये.

(७) निवडणूका घोषित झाल्यापासून निवडणूक प्रक्रिया पूर्ण होईपर्यंत उमेदवारांनी आणि राजकीय पक्षांनी **'करावयात'** किंवा **'करू नये'** या बाबतची सूची या पत्रकाच्या जोडपत्रामध्ये दिलेली आहे. यास सर्वतोपरी विस्तृत प्रसिध्दी देण्यात यावी. यांत अंतर्भूत असलेला मजकूर सर्व उमेद्‌वारांच्या व राजकीय पक्षांच्या निदर्शनास आणून देण्यात यावा, याविषयी राज्य निवडणूक आयोगाचे असे निदेश आहेत की,उमेद्‌वाराने किंवा त्याच्या राजकीय पक्षाने आचारसंहिता लागू केल्याच्या तारखेपासून नामनिर्देशनपत्रे स्विकारण्याच्या वेळेपर्यंत निवडणूक प्रचार करण्यात आला तर त्यावर होणारा खर्च, निवडणूकीसाठी जो खर्च सादर करावयाचा आहे त्यामध्ये समाविष्ट करणे आवश्यक राहील. राजकीय पक्ष / आघाड्या / फ्रंट इत्यादीनी निवडणूकीच्या प्रचाराच्या संदर्भात असा खर्च केला असल्यास तो त्या पक्षाने पुरस्कृत केलेल्या उमेद्‌वाराच्या खर्चामध्ये सामान्यपणे समप्रमाणात विभागून तो सादर करावयाच्या खर्चाच्या पत्रात समाविष्ट करणे आवश्यक राहील.

(८) उमेद्वारांच्या व राजकीय पक्षाच्या निदर्शनास ही बाब स्पष्टपणे आणून देण्यात यावी की, **'करावे'** व **'करू नये'** याविषयीची सूची केवळ वानगीदाखल असून, ती सर्वसमावेशक नाही.

५. वर नमूद केलेल्या आदेशानुसार व मार्गदर्शनानुसार योग्य ती कार्यवाही करावी. यामध्ये समाविष्ट नसलेल्या विषयांबाबत राज्य निवडणूक आयोगाचे खास आदेश प्रथम प्राप्त करून घेणे आवश्यक आहे.

आपली

सही/- (अपर्णा जोशी)
अवर सचिव, राज्य निवडणूक आयोग.

प्रत रवाना :

१. संचालक, माहिती व जनसंपर्क अधिकारी, मंत्रालय, मुंबई-३२.
२. सर्व माहिती व जनसंपर्क अधिकारी.

राज्य निवडणूक आयोगाचे पत्र क्रमांक-रानिआ-१०९७/प्र.क्र. ३६ / पंरा, दिनांक जानेवारी, १९९७ चे जोडपत्र

निवडणूकीची घोषणा झाल्याच्या तारखेपासून निवडणूक प्रक्रिया पूर्ण होण्याच्या तारखेपर्यंत उमेद्वारांनी व राजकीय पक्षांनी **'काय करावे'** व **'काय करू नये'** याबाबत अनुपालन करण्याविषयीची मार्गदर्शक तत्त्वे :

'काय करावे'

(१) चालू असलेले कार्यक्रम पुढे सुरू ठेवता येतील.

(२) ज्या विषयी शंका निर्माण होईल अशा बाबींच्या संबंधात, राज्य निवडणूक आयोग / जिल्हाधिकारी, यांच्याकडून स्पष्टीकरण / मान्यता प्राप्त करण्यात यावे.

(३) पूर, अवर्षण, साथीचे रोग किंवा अन्य नैसर्गिक आपत्ती यामुळे बाधित झालेल्या क्षेत्रातील जनतेसाठी साह्यकारी व पुनर्वसनाच्या उपाययोजना चालू करता येतील व त्या पुढे सुरू ठेवता येतील.

(४) मरणासन्न किंवा गंभीररित्या आजारी असलेल्या व्यक्तींना रोख रक्कम किंवा वैद्यकीय सवलती देण्याचे समुचित मान्यतेने पुढे चालू ठेवता येईल.

(५) मैदानासारख्या सार्वजनिक जागा सर्व पक्षांना / निवडणूकीत उभे असलेल्या उमेद्वारांना निवडणूक सभा घेण्यासाठी नि:पक्षपातीपणे उपलब्ध करून दिल्या पाहिजे. त्याचप्रमाणे सर्व पक्षांना / निवडणुकीस उभे असलेल्या उमेद्वारांना हेलिपॅडचा वापर नि:पक्षपातीपणे उपलब्ध करून दिला पाहिजे.

(६) विश्रामगृहे, डाकबंगले व इतर शासकीय निवासस्थाने, वगैरे बाबतीत निवडणूक आयोगाने व त्या अनुषंगाने शासनाने काढलेल्या आदेशास संपूर्णतया आधीन राहून सर्व राजकीय पक्षांना व निवडणूकीस उभे असलेल्या सर्व उमेद्वारांना समानतेच्या तत्त्वावर उपलब्ध करून देता येणे अनुज्ञेय असल्यास त्याप्रमाणे देण्यात यावेत.

(७) इतर राजकीय पक्ष किंवा उमेद्वार यांच्यावर करण्यात येणारी टीका, त्यांची धोरणे, कार्यक्रम, पूर्वीची कामगिरी, पार पाडलेली कामे, केवळ याबाबींशी संबंधित असावी.

(८) शांततामय व उपद्रवरहित गृहस्थजीवन जगण्याच्या प्रत्येक व्यक्तीच्या अधिकाराचे पूर्णपणे जतन करण्यात यावे.

(९) इतर पक्षांनी आयोजित केलेल्या सभा व मिरवणूकीमध्ये कोणतेही अडथळे निर्माण करण्यात येऊ नयेत.

(१०) प्रस्तावित सभेची जागा व वेळ याविषयी स्थानिक पोलिस प्राधिकाऱ्यांना पूर्ण माहिती देण्यात यावी आणि अशी सर्व परवानगी मिळविण्यात यावी.

(११) प्रस्तावित सभेच्या जागी निर्बंधात्मक व प्रतिबंधक आदेश जारी केलेले असल्यास त्यांचे पूर्णपणे पालन करण्यात यावे. आवश्यक असल्यास त्याबाबत सवलत मिळण्याविषयी अर्ज केले पाहिजेत व वेळीच अशी सवलत मिळविली पाहिजे.

(१२) प्रस्तावित सभेची ध्वनिवर्धक किंवा कोणत्याही इतर अशा सवलतीचा वापर करण्यासाठी परवानगी मिळविली पाहिजे.

(१३) सभेमध्ये अडथळे आणणाऱ्या किंवा अन्यथा अव्यवस्था निर्माण करणाऱ्या व्यक्तींबरोबर व्यवहार करण्यासाठी पोलिसांचे सहाय्य मिळविण्यात यावे.

(१४) कोणत्याही मोर्चाच्या प्रारंभीची वेळ व जागा, मोर्चा ज्या मार्गांनी जाईल तो मार्ग व मोर्चाची अखेर होईल अशी वेळ व स्थान ही बाब आगाऊ स्वरूपात निश्चितपणे ठरविण्यात यावी व पोलिस प्राधिकाऱ्यांकडून त्यासाठी आगाऊ परवानगी घेण्यात यावी.

(१५) मोर्चा ज्या वस्तीमधून जावयाचा असेल त्या वस्त्यांबाबत कोणतेही निर्बंधात्मक आदेश जारी केलेले असल्यास त्याविषयी खात्री करून त्यांचे पूर्णपणे अनुपालन करण्यात यावे. त्याचप्रमाणे सर्व वाहतूक नियमांचे व अन्य निर्बंधाचे अनुपालन करण्यात यावे.

(१६) मोर्चामुळे वाहतुकीत कोणताही अडथळा निर्माण होऊ देऊ नये.

(१७) ज्यांचा क्षेपके किंवा हत्यारे म्हणून गैरवापर होऊ शकेल अशा कोणत्याही वस्तू मोर्चात सहभागी असलेल्या व्यक्तींनी बाळगू नयेत.

(१८) मतदानाचे काम शांतता व सुव्यवस्थेने पार पडावे. यासाठी सर्ववेळी सर्व निवडणूक अधिकाऱ्यांना सहकार्य देण्यात यावे.

(१९) बिल्ले व ओळखपत्रे, निवडणुकीचे काम करणाऱ्या व्यक्तींनी ठळकपणे लावली पाहिजेत.

(२०) मतदारांना देण्यात येणाऱ्या ओळखचिठ्या या साध्या (पांढऱ्या) कागदावर देण्यात येतील व त्यावर कोणतेही चिन्ह, उमेदवाराचे किंवा पक्षाचे चिन्ह यांचा निर्देश असणार नाही.

(२१) मतदानाच्या दिवशी वाहनांच्या वापरावरील निर्बंधाचे पूर्णपणे पालन करण्यावे यावे.

(२२) निवडणूक आयोगाचे किंवा जिल्हाधिकाऱ्यांचे वैध प्राधिकारपत्र असल्याखेरीज कोणत्याही व्यक्तीस कोणत्याहीवेळी मतदान कक्षात प्रवेश करता येणार नाही. वरच्या दर्जाच्या कोणत्याही व्यक्तींना (उदा. मुख्यमंत्री, मंत्री, संसद सदस्य, विधानसभा सदस्य) यांनाही यातून सूट देण्यात आलेली नाही.

(२३) निवडणूक पार पाडण्याच्या संबंधातील कोणतीही तक्रार किंवा समस्या, निवडणूक निर्णय अधिकारी / क्षेत्र / प्रभाग दंडाधिकारी यांच्या किंवा भारत निवडणूक आयोग यांनी नियुक्त केलेल्या निरीक्षकांच्या निदर्शनास आणून देण्यात येईल.

(२४) निवडणूक आयोग / निवडणूक निर्णय अधिकारी, जिल्हाधिकारी यांचे निवडणुकीच्या विविध पैलूंच्या संबंधातील सर्व बाबींविषयीचे निर्देश/आदेश/अनुदेश यांचे पालन करण्यात येईल.

'काय करू नये'

(१) कृपया, शासकीय वाहने किंवा कर्मचारीवर्ग किंवा यंत्रणा यांचा निवडणूक प्रचारविषयक कामासाठी वापर करण्यात येऊ नये. शासकीय वाहनांत पुढील कार्यालयांच्या वाहनांचा समावेश असेल :-

(१) केंद्र शासन, (२) राज्य शासन, (३) केंद्र व राज्य शासनाचे सार्वजनिक उपक्रम, (४) केंद्र व राज्य शासनाच्या संयुक्त क्षेत्रातील उपक्रम, (५) स्थानिक संस्था, (६) महानगरपालिका, (७) नगरपालिका, (८) पणन मंडळे (कोणत्याही नांवाचे), (९) सहकारी संस्था, (१०) स्वायत्त जिल्हा परिषदा, किंवा (११) ज्यामध्ये सार्वजनिक निधी मग तो एकूण निधीच्या हिश्यातील कितीही अल्पशांने असो गुंतवण्यात आला आहे अशी कोणतीही संस्था आणि तसेच (१२) संरक्षण मंत्रालयाच्या मालकीची आणि गृह मंत्रालय व राज्य शासने यांच्या केंद्रीय पोलीस संघटनेच्या मालकीची असलेली पुढील वाहने :-

(अ) मालमोटारी, (ब) लॉरी, (क) टेंपो, (ड) जीपगाड्या, (इ) मोटारगाड्या, (फ)ऑटोरिक्षा, (ग)बसगाड्या (ह) विमाने, (आय्) हेलिकॉप्टर, (जे) जहाजे, (के) बोटी, (ल) हॉवर क्रॉफ्ट व इतर सर्व वाहने.

(२) सत्तेमध्ये असलेला पक्ष / शासन यांनी साध्य केलेल्या उद्दिष्टाबाबत सरकारी कोषागाराच्या खर्चाने कृपया कोणतीही जाहिरात देण्यात येऊ नये.

(३) कोणत्याही वित्तीय अनुदानांची घोषणा करणे, कोनशिला बसविणे, नवीन रस्ते इ. बांधण्याचे वचन देणे इ. गोष्टी करू नयेत.

(४) शासन / सार्वजनिक उपक्रम यांच्या सेवेत कोणत्याही तदर्थ नियुक्त्या करू नयेत.

(५) कोणताही मंत्री, तो उमेद्वार असल्याखेरीज किंवा प्राधिकृत प्रतिनिधी असल्याखेरीज किंवा मतदानासाठी मतदार या नात्याने असेल त्याखेरीज मतदान कक्षामध्ये किंवा मतमोजणीच्या जागी प्रवेश करणार नाही.

(६) निवडणूक मोहिम / प्रचार यांच्या जोडीने कोणतेही सरकारी काम पार पाडण्यात येऊ नये.

(७) मतदारास आर्थिक किंवा अन्य प्रकारचे कोणतेही प्रलोभन दाखविण्यात येऊ नये.

(८) मतदाराच्या जातीय भावनांना आवाहन करण्यात येऊ नये.

(९) विभिन्न जाती, जमाती यांच्यातील किंवा धार्मिक किंवा भाषिक गटांतील सध्याचे मतभेद ज्यामुळे अधिक तीव्र होतील किंवा परस्परांतील वैमनस्य वाढेल किंवा त्यांच्यात तणाव निर्माण होईल अशी कोणतीही कृती करण्याचा प्रयत्न करण्यात येऊ नये.

(१०) इतर पक्षांचे कोणतेही नेते किंवा कार्यकर्ते यांच्या सार्वजनिक कार्याशी संबंधित नसेल असा त्यांच्या खाजगी जीवनातील कोणत्याही पैलूवर टीका करण्याची परवानगी देण्यात येऊ नये.

(११) ज्यांच्या खरेखोटेपणा पडताळून पाहिलेला नाही असे आरोप ठेवून किंवा त्यांस विकृत स्वरूप देऊन इतर पक्ष किंवा त्यांचे कार्यकर्ते यांच्यावर टीका करण्यात येऊ नये.

(१२) निवडणूक प्रचार तसेच भाषणे, निवडणूक प्रचाराचे फलक, संगीत इ. यासाठी देवळे, मशिदी, चर्च, गुरूद्वार किंवा कोणत्याही प्रार्थनास्थळाचा वापर करू नये.

(१३) (अ) लाच देणे, अवाजवी प्रभाव टाकणे, मतदारांना धाकधपटशा दाखवणे, खोट्या नांवाने मतदान करणे, मतदारांना मतदान कक्षापर्यंत पोचवणे व तेथून परत नेणे यासारख्या भ्रष्ट प्रथा किंवा निवडणूक विषयक अपराध करण्यास प्रतिबंध आहे.

(ब) निवडणूक प्रचार केंव्हा समाप्त व्हावा, यासंदर्भात जिल्हा परिषदा, पंचायत समित्या, महानगरपालिका, नगरपरिषदा यांच्या संबंधित कायद्यामध्ये वेगवेगळ्या तरतूदी आहेत. यास्तव, कायद्यातील तरतूदीनुसार कायद्यामध्ये नमूद केलेल्या वेळेस संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकीचा प्रचार अवधी संपुष्टात येईल.

(१४) व्यक्तींची मते किंवा कृत्ये याविरूध्द निषेध व्यक्त करण्यासाठी त्यांच्या घरांसमोर निदर्शने किंवा धरणे धरण्यात येऊ नयेत.

(१५) कोणत्याही व्यक्तीला, अन्य कोणत्याही व्यक्तीची जमीन, इमारत, आवारभिंत इत्यादींचा वापर त्यांच्या परवानगीखेरीज, ध्वजदंड उभारणे, कापडी फलक लावणे, नोटिशी चिकटवणे किंवा घोषणा इत्यादी लिहिणे यासाठी करता येणार नाही. यामध्ये खाजगी व सार्वजनिक जागांचा समावेश असेल.

(१६) इतर राजकीय पक्षाच्या किंवा उमेद्वारांच्या सार्वजनिक सभांमध्ये कोणत्याही प्रकारचा अडथळा निर्माण करण्यात येऊ नये.

(१७) एका पक्षाची जेथे सभा चालू असेल अशा जागी दुसऱ्या पक्षाद्वारे मोर्चा काढण्यात येऊ नये.

(१८) दुसऱ्या पक्षांनी किंवा उमेदवारांनी काढलेली प्रचारपत्रके काढून टाकण्यात येऊ नये.

(१९) मतदानाच्या दिवशी ओळखचिट्ठ्या वितरित करण्याच्या जागी किंवा मतदान कक्षानिकट प्रचारपत्रके, पक्षांची ध्वज, चिन्हे किंवा इतर प्रचारसाहित्य यांचे प्रदर्शन करू नये.

(२०) ध्वनिवर्धकांचा मग ते एकाच जागी लावलेले असोत किंवा फिरत्या वाहनांवर बसवलेले असोत सकाळी ६-०० वाजण्यापूर्वी किंवा रात्री १०-०० वाजल्यानंतर आणि संबंधित प्राधिकाऱ्यांची पूर्व लेखी परवानगी घेतली असल्याखेरीज वापरू नये.

(२१) तसेच संबंधित प्राधिकाऱ्यांचे पूर्व लेखी परवानगी घेतली असल्याखेरीज सार्वजनिक सभेच्या जागी किंवा मोर्चात ध्वनिवर्धकांचा वापर करू नये. सर्वसाधारणपणे अशा सभा / मोर्चे रात्री १०-०० वाजल्यानंतर चालू ठेवण्याची परवानगी देण्यात येणार नाही व याखेरीज, ती स्थानिक कायदे, त्या क्षेत्रातील सुरक्षिततेच्या आवश्यकतेचा स्थानिक दृष्टीकोन आणिक हवामान, सणासुदीचा मोसम, परीक्षेचा काळ यांच्या अधीनतेने असतील.

(२२) निवडणुकीच्या काळात कोणत्याही प्रकारे मद्याचे वाटप करण्यात येऊ नये.

टीप : **'काय करावे'** किंवा **'करू नये'** या संबंधीची ही सूची केवळ वानगीदाखल आहे. सर्वसमावेशक नाही व ज्यांचे पालन काटेकोरपणे केले जावयास पाहिजे असे वरील विषयाच्या संबंधातील कोणतेही इतर तपशीलवार आदेश, निदेश / अनुदेश यांना पर्याय म्हणून वापरले जाणे अभिप्रेत नाही.

प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक २३४ दिनांक २२/९/१९९७ चे दुरुस्ती पत्रक क्र.साप्रवि/सामान्य/निवडणूक/९७.

विषय : जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या महानगरपालिका/नगरपालिका/ग्रामपंचायतीच्या निवडणुका आचार संहिता.

उपर्युक्त प्रशासकीय परिपत्रकातील परिच्छेद दोन मध्ये नमुद केलेला आचारसंहितेचा कालावधी दि. १२-८-९७ ते ३-१२-९७ ऐवजी दिनांक १२-८-९७ ते ३-११-९७ असा वाचावा.

सही /- ३-१०-९७ अपर संचालक (कर्मचारीवर्ग)

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No. 235 Dated 04-10-1997

Sub : Introduction of voluntary training scheme in Computers for M.S.E.B. Staff.

The Board by BR No. 844 dt. 25-4-1991 as notified vide Circular No. AD/EDP/CO-28/24729 dt. 6-7-1991 have introduced a new scheme of Voluntary Training in computers for M.S.E.B. Staff. Subject to the terms and conditions mentioneds therein. The said Circular provides for reimbursement of expenditure incurred on tuition fees for the course and cash reward for completing said course successfully.

A point was raised as to whether an employee completing computer course from recognised Institutions/Universities of 2 years duration, should be held eligible for reimbursement of expenditure of tuition fees of the course and cash reward or otherwise. This point has been examined and it is hereby clarified that the employees who have completed computer courses from the recognised Institutions/Universities of a duration of 2 years should be held entitled for reimbursement of expenditure incurred on Tuition fees **restricting to 18 months only on pro-rata basis** and also cash reward, as per rules.

All pending cases should be decided as per the above clarification.

Sd/- Director (IT) Management

प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक : २३६ दिनांक ४/१०/१९९७.

विषय : मुख्य कार्यालयातील वेतनगट तीन व चार मधील पात्र कर्मचाऱ्यांना ५०'' x ५२'' निळ्या रंगाचे फ्लेनेल वुलन कापड खरेदी करून त्या रकमेची प्रतिपुर्ती देण्याबाबत.

संग्रहित सर्वसाधारण आदेश क्र. १, दिनांक ३१-१०-१९७२ मधील परिशिष्ट - ए, अ. क्र. १, अनुसार, माननीय सदस्य (प्रशासन)/सचिव यांना गणवेशाबाबतचे निर्णय घेण्याचे अधिकार प्रदान करण्यात आले असल्याने त्यांनी, परिपत्रक क्रमांक साप्रवि/सा/२६/२३/०६५५, दिनांक १-४-१९९३ अन्वये ५०''x ५२'' निळ्या रंगाचे फ्लेनेल वुलन कापडाचे यापूर्वीचे रूपये २२०/- प्रतिमीटर किंमतीमध्ये वाढ करून रूपये ३००/- प्रतिमीटर प्रमाणे किंमत निश्चित केली आहे. तसेच मुख्य कार्यालयात काम करणारे, वाहनचालक यांनी कोट व पॅन्टसाठी ५०'' x ५२'' चे २.९० मीटन प्लेनेल निळ्या रंगाचे वुलन कापड खरेदी करून त्याची रूपये ८७०/- प्रतिपुर्ती तसेच नाईक, शिपाई, कामकरी, मुकादम, सफाईगार, हमाल, सफाईगार-नि-हमाल, मजदूर, मदतनीस, खानसामा रोनियो यंत्रचालक, दप्तरी यांनी कोटासाठी १.५० मीटर फ्लेनेल निळ्या रंगाचे वुलन कापड खरेदी करून त्याची रूपये ४५०/- प्रतिपुर्ती देण्यास मंजुरी दिली आहे.

मुख्य कार्यालयातील सर्व विभाग प्रमुखांना / खातेप्रमुखांना विनंती करण्यात येते की, आपल्या विभागात काम करणाऱ्या पात्र कर्मचाऱ्यांनी वुलन कापड खरेदी करून शिंप्याकडून गणवेश मंडळाचे नियमाप्रमाणे शिवून घेतला आहे किंवा कसे याची खात्री करून कर्मचाऱ्याने सादर केलेले देयक/पोच पावती प्रमाणित करून सहायक कर्मचारीवर्ग अधिकारी (सामान्य), धारावी यांजकडे पुढील कार्यवाहीसाठी पाठविण्यात यावे.

उपर्युक्त वुलन कापड खरेदीचे, दर हे या परिपत्रकाच्या दिनांकापासून अंमलात येतील. तसेच ज्या कर्मचाऱ्यांनी कापड खरेदी रकमेची प्रतिपुर्ती घेतली असेल असे कर्मचारी या परिपत्रकातील सुधारीत दराप्रमाणे फरक रकमेच्या प्रतिपुर्ती मिळण्यास पात्र राहणार नाही.

सही/- अपर संचालक (कर्मचारीवर्ग)

प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक : २३७ दिनांक ४/१०/१९९७.

विषय : वूलन कोटाच्या शिलाईचे दरात वाढ.

सर्वसाधारण आदेश क्र. १ दिनांक ३१-१०-१९७२ मधील परिशिष्ट 'ए' अनुक्रमांक १ अन्वये सदस्य (प्रशासन) / सचिव यांना प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार प्राप्त झालेल्या मंजूरी अन्वये मुख्य कार्यालयातील पात्र कर्मचाऱ्यांना दिल्या जाणाऱ्या लोकरीच्या (वूलन) कोटाच्या शिलाईच्या दरातील कमाल मर्यादेत खालील प्रमाणे सुधारणा करण्यात येत आहे.

अनु. क्र.	गणवेशाचा प्रकार	सध्या अंमलात असलेले दर	सुधारीत दर
१.	वूलन कोट अस्तरासहीत	रू. २२५/-	रू. ३७५/-
२.	वूलन कोट व फूल पॅन्ट अस्तरासहीत	रू. २८५/-	रू. ४७५/-
३.	वूलन फूल पॅन्ट अस्तरासहीत	रू. ६०/-	रू. १००/-

उपर्युक्त वुलनकापड शिलाईचे दर हे या परिपत्रकाच्या दिनांकापासून अंमलात येतील. तसेच ज्या कर्मचाऱ्यांनी कापड शिलाई रकमेची प्रतिपूर्ती घेतली असेल असे कर्मचारी या परिपत्रकातील सुधारीत दराप्रमाणे फरक रकमेच्या प्रतिपूर्ती मिळण्यास पात्र राहणार नाहीत.

सही /- अपर संचालक (कर्मचारीवर्ग)

प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक : २३८ दिनांक १४/१०/१९९७.

विषय : रचना व कार्यपध्दती याबाबत सन १९९७-९८ सालाची तपासणी.

जिल्हाधिकारी, पुणे यांनी त्यांच्या कार्यालयातील उप जिल्हाधिकारी व त्यांचे तपासणी पथक, पुणे शहर परिमंडल कार्यालयाची रचना व कार्यपध्दतीबाबत सन १९९७-९८ सालासाठी तपासणी करणार असल्याचे कळविले होते. या संदर्भात महाराष्ट्र शासनाच्या सामान्य प्रशासन विभागाच्या पत्र क्रमांक आयएन्एस्-१०७६/१४७९/अठरा, दिनांक ७-९-७६ व उद्योग, उर्जा व कामगार विभागाच्या पत्र क्र. एम्एससी/१०७६/३२४९ (४६६) / एनआरजी-१, दिनांक १३-१०-७६ अन्वये विभागीय आयुक्त जिल्हाधिकारी यांनी महाराष्ट्र राज्य विद्युत् मंडळाच्या कार्यालयांची तपासणी करणे अपेक्षित नसल्याचे कळविले होते. (दोन्ही पत्राच्या एक प्रती जोडलेल्या आहेत). या पत्रांनुसार मंडळाच्या कार्यालयांची तपासणी जिल्हाधिकारी यांनी करणे अपेक्षित नसल्याने त्या कार्यालयांनी अशी तपासणी करण्याचे कळविल्यास उपर्युक्त पत्रांचा संदर्भ देऊन त्यांना कळवावे.

सही /- अपर संचालक (कर्मचारीवर्ग)

सहपत्र : वरील प्रमाणे.

No.INS.1076/1479-XVIII
G.A.D., Sachivalaya, Bombay-32.
Dated the 7th September, 1976

To,
The Collector, Parbhani

SUBJECT :- Inspection of the Offices of the E.Es. O&M Division, and Civil Divn. Parbhani by the - Collector Parbhani.

Reference letter No.S.O.(I)/Insp/38158, dated the 21st August 1976 from the Maharashtra State Electricity Board, Bombay, addressed to Govt. and copy endorsed to you on the subject noted above.

2. Your attention in this connection is invited to Govt. Circular, G.A.D. No.INS.1370/O&M, dated the 2nd July 1970 and G.C. GAD No.INS-1373/O&M dated the 25th April 1973. It is not necessary for Divisional Commissioner/Collector to inspect the offices of the Maharashtra State Electricity Board.

Sd/- Under Secretary to Government

Copy fwcs to:
The I.E. & L.D. for information. That Deptt. may be requested to inform suitably the State Electricity Board in the matter.

No.MSC-1076/3249/(466)/NRG-1
Industries, Energy & Labour Department,
Sachivalaya, Bombay-400 032
13th October, 1976

To,
The Secretary, MS.E. Board, Bombay.

Sub: Inspection of the Offices of the E.Es. O&M Division and Civil Division, Parbhani, by the Collector Parbhani.

Sir,

I am directed to refer to your letter No.S.O.(I)/Insp/38158 dated the 21st August 1976, on the above subject, and to state that in the Government Circular, General Administration Department No.INS 1370-O&M, dated the 2nd July 1970 it has been specifically laid down that the Corporations, Undertakings and Boards have different system of working and, therefore, the District Collectors should not pay co-ordination visits and inspect their District level Offices. In view of this Circular, Government in General Administration Department have issued suitable instructions to Collector of Parbhani, under their letter No.INS 1076/1479 XVIII, dated 7th September, 1976, copy enclosed for ready reference.

Yours faithfully,
Sd/- for Under Secretary to Government

प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक : २३९ दिनांक १४/१०/१९९७.

विषय : ''अनुसूचित जमाती'' कर्मचाऱ्यांच्या जाती प्रमाणपत्रांच्या वैधतेची तपासणी.

संदर्भ : प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक १९९, दिनांक २९-११-१९९६.

१. उपर्युक्त प्रशासकीय परिपत्रकातील सूचनाप्रमाणे कार्यवाही करतांना काही अडचणी व प्रश्न उध्दभवले. त्यासाठी, प्रधान सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय यांच्याबरोबर झालेल्या बैठकीत सविस्तर चर्चा होऊन, शासनाने केलेल्या खुलाशाच्या आधारे खालील प्रमाणे सूचना निर्गमित करण्यात येत आहेत.

(क) ''अनुसूचित जमाती'' प्रवर्गातील कर्मचाऱ्यांच्या जाती प्रमाणपत्राच्या वैधतेबद्दल काही शंका निर्माण झाल्यास किंवा तक्रार आल्यास त्या कर्मचाऱ्याकडून जाती प्रमाणपत्र तपासणीसाठी लागणारे सर्व दस्ताऐवज (एकूण १८) विशिष्ट मुदतीत मागवून घ्यावीत. दस्तऐवजांची यादी सोबत जोडली आहे. त्या कर्मचाऱ्याने हे दस्ताऐवज सादर करण्यास टाळाटाळ केली किंवा सर्व दस्तऐवज सादर केली नाहीत तर अधिक प्रतीक्षा न करता ती तक्रार, उपलब्ध दस्तऐवजांसह शासनाच्या संबंधित जाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीकडे पुढील कार्यवाहीसाठी पाठवावी. त्यानंतर, सदर समिती त्या कर्मचाऱ्याशी थेट संपर्क साधून त्याच्याकडून आवश्यक ती सर्व दस्ताऐवज मिळविल व पुढील रीतसर कार्यवाही करून आपला निर्णय मंडळास कळवेल.

(ख) (I) जाती प्रमाणपत्रे शंकास्पद आहेत म्हणून निवड समितीने एखाद्या उमेदवाराची निवड न करणे योग्य नाही. श्रीमती माधुरी पाटील यांच्या प्रकरणी सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या निर्णयातील परिच्छेद क्रमांक (१०) मध्ये दिलेल्या निर्देशानुसार ''अनुसूचित जमाती'' जाती प्रमाणपत्र धारण करणाऱ्या उमेदवारास ''नियुक्ती'' द्यावयाची असेल किंवा तशा कर्मचाऱ्यास ''पदोन्नती'' द्यावयाची असेल तर त्याची सक्षम निवड समितीने नियमानुसार निवड केल्यानंतर त्या उमेदवाराकडून / कर्मचाऱ्याकडून जाती प्रमाणपत्रे पडताळणीसाठी लागणारे सर्व दस्तऐवज मागवून घेवून ती संबंधित समितीकडे पाठवावीत समिती त्यावर सहा महिन्यात निर्णय देईल असे शासनाचे आदेश आहेत. तथापि, प्रकरण पाठविल्यापासून तीन महिन्याच्या आत समितीचा निर्णय प्राप्त झाला नाही तर त्या उमेदवारास/ कर्मचाऱ्यास तात्पुरती (Provisional) नियुक्ती / पदोन्नती दिली जावी. मात्र अशी नियुक्ती किंवा पदोन्नती ही सशर्त (Conditional) स्वरूपाची असावी. तसेच ही नियुक्ती किंवा पदोन्नती संबंधित जाती प्रमाणपत्रे पडताळणी समिती जो निर्णय देईल त्याच्या अधिन असेल अशी अट त्या नियुक्ती/पदोन्नतीच्या आदेशात अंतर्भुत असावी. समितीने तपासणी अंती जाती प्रमाणपत्र ''अवैध'' ठरविल्यास त्या कर्मचाऱ्याची नियुक्ती/पदोन्नती ही रद्द ठरेल अशीही अट अंतर्भूत असावी.

(II) वरील प्रमाणे जाती प्रमाणपत्र ''अवैध'' ठरल्यास, त्या कर्मचाऱ्याची नियुक्ति मंडळातील प्रथम नियुक्ति असल्यास त्याला रीतसर नोटीस देऊन त्याची सेवा समाप्त करावी. मात्र, प्रथम नियुक्ति नसल्यास ती नियुक्ति रद्द करावी. त्याच बरोबर प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक २०२, दिनांक २९-११-१९९६ मधील सूचनांनुसार पुढील कार्यवाही देखील करावी. पदोन्नतीच्या बाबतीतदेखील अशीच कार्यवाही करावी.

ग) (I) शासनाच्या धोरणाप्रमाणे ''अनुसूचित जमातीच्या'' कर्मचाऱ्यांची थेट सेवाप्रवेश नियुक्ती किंवा पदोन्नती देण्यापूर्वी, या सर्व कर्मचाऱ्यांची जाती प्रमाणपत्रे, तपासणी समितीकडून ''वैध'' ठरविली जाणे आवश्यक आहे. याचाच अर्थ एखाद्या अशा प्रकरणी जाती प्रमाणपत्रांबाबत शंका किंवा तक्रार आहे किंवा कसे हा प्रश्न आता गैरलागू ठरतो.

(II) वरील (I) प्रमाणे कार्यवाही करणे सुकर व्हावे व विलंब टळावा म्हणून मंडळात सध्या जे ''अनुसूचित जमातीचे'' कर्मचारी कार्यरत आहेत त्यापैकी प्रत्येक प्रवर्गातील ज्येष्ठता यादीनुसार प्रत्येक वर्षी असे जे कर्मचारी पदोन्नतीसाठी पात्र असतील त्या सर्व कर्मचाऱ्यांकडून उपर्युक्तप्रमाणे दस्तऐवज मागवून घेऊन त्यांची प्रकरणे शासनाच्या जाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीकडे निर्णयार्थ पाठवावीत.

घ) एखाद्या प्रकरणी जाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीने, कर्मचाऱ्यांचे जाती प्रमाणपत्र ''अवैध'' असल्याचा निर्णय दिल्यानंतर, तो कर्मचारी न्यायालयाकडून स्थगिती आदेश किंवा अंतरिम आदेश प्राप्त करून घेतो. न्यायालयाचा आदेश हा समितीच्या निर्णयाच्या विरूध्द असल्याने त्या संबंधात समितीतर्फे न्यायालयात बाजू मांडून हा अंतरिम आदेश / स्थगिती आदेश रद्द करून घ्यावा लागेल व अंतीम सुनावणीत याचिका फेटाळली जावी असा युक्तिवाद करावा लागेल.

२. अनुसूचित जमाती मागासप्रवर्गांना दिलेल्या सवलतीचा गैरफायदा घेतला जाऊ नये म्हणून उपर्युक्त सूचनांची विशेष दखल घेऊन त्यांची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करावी.

सही / - सदस्य (प्रशासन / सचिव)

सोबत : यादी.

अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्रांची वैधता तपासण्यासाठी आवश्यक असणाऱ्या कागदपत्रांची यादी.

अ) उमेदवाराची प्रमाणपत्रे :

१. उमेदवाराच्या जन्माच्या नोंदीचा जन्म रजिस्टरचा उतारा (साक्षांकित प्रत)

२. उमेदवाराच्या प्राथमिक शाळेच्या प्रवेश रजिस्टरमधील नोंदीचा उतारा (साक्षांकित प्रत)

३. उमेदवाराच्या प्राथमिक शाळा सोडल्याच्या मूळ दाखल्याची (साक्षांकित प्रत) (द्वितीय प्रतीची साक्षांकित प्रत नसावी). द्वितीय प्रतीची साक्षांकित प्रत असल्यास संबंधित मुख्याध्यापकाचे प्रवेश रजिस्टर व मूळ शाळा सोडल्याचा दाखला यातील मूळ जातीच्या नोंदीत बदल नसल्याबाबतचे प्रमाणपत्र.

४. उमेदवाराच्या जमातीचे सक्षम अधिकारी यांनी दिलेले प्रमाणपत्र (मूळ प्रत) व एक साक्षांकित प्रत.

ब) उमेदवाराच्या वडीलांची प्रमाणपत्रे :-

५. उमेदवाराच्या वडीलांच्या जन्माच्या नोंदीचा जन्मरजिस्टरमधील उतारा, (साक्षांकित प्रत).

६. उमेदवाराच्या वडीलांच्या प्राथमिक शाळेतील प्रवेश रजिस्टरमधील नोंदीचा उतारा (साक्षांकित प्रत).

७. उमेदवाराच्या वडीलांच्या शाळा सोडल्याच्या दाखल्याची प्रत. (साक्षांकित प्रत)

८. वडीलांनी शासकीय/निमशासकीय सेवा केली असल्यास, सेवेत असल्यास सेवा पुस्तकाच्या पहिल्या पानावरील (जमातीची नोंद असणाऱ्या) नोंदीची प्रत (साक्षांकित प्रत.)

९. वडीलांचे सक्षम अधिकारी यांनी दिलेले जमातीचे प्रमाणपत्र (मूळ प्रत.)

क) वडील अशिक्षित असल्यास जवळचे रक्तसंबंधातील (उदा. काका, मामा, इत्यादी) समवयस्क नातेवाईकांची प्रमाणपत्रे :-

१०. जन्माच्या नोंदीचे रजिस्टरमधील उतारे (साक्षांकित प्रत)

११. प्राथमिक शाळेच्या प्रवेश रजिस्टरमधील नोंदीचे उतारे (साक्षांकित प्रत).

१२. प्राथमिक शाळेच्या शाळा सोडल्याच्या दाखल्याची प्रत (साक्षांकित प्रत).

१३. सेवा केलेली असल्यास/सेवेत असल्यास सेवा पुस्तीकेच्या पहिल्या पानावरील नोंदीची प्रत (साक्षांकित प्रत.)

ड) इतर कागदपत्रे :-

१४. उमेदवार / त्याचे वडील/घरातील इतर व्यक्तींचे नावावर शेतजमीन असल्यास ७ x १२ चा उतारा.

१५. उमेदवार किंवा उमेदवाराचा जन्म १९५० नंतरचा असल्यास त्याचे वडील, आजोबा १९५० मध्ये ते ज्या ठिकाणचे रहिवाशी होते. त्या बद्दलची माहिती व पुरावा उपलब्ध असल्यास त्या कागदपत्रांच्या प्रती (साक्षांकित प्रत).

१६. १९५० पुर्वीचे इतर कागदोपत्री पुरावे असल्यास ते, ज्याच्या आधारे उमेदवार जमातीविषयीचा दावा सिध्द करू इच्छितो.

१७. उमेदवाराच्या रक्तसंबंधातील कोणाचा दावा यापूर्वी वैध ठरविण्यात आला असेल तर त्याची माहिती (वैधता प्रमाणपत्राची साक्षांकित प्रत.)

१८. वरील व्यतिरिक्त उमेदवारास काही कागदपत्रे त्याच्या दाव्याच्या पृष्ठयर्थ सादर करावयाची असल्यास ती कागदपत्रे.

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No. 240 Dated 17-10-1997

Sub : Grant of Monetary Incentive to the Officers/Engineers/Employees working in Training Department under Chief Engineer(MIS,TRD)

The Board by their Resolution No. 834, dated 8-9-1997 have accorded approval to -

(1) grant Honorarium to the in-house Faculties (the Engineers/Officers posted to work in the TRD Department) @ 50% of the rates applicable to the equivalent categories notified vide Admn.Circular No.224, dated 8-7-1997.

This Honorarium will be in addition to "Training Allowance", subject to the condition that the total Honorarium including the `Training Allowance', shall not be more than 30% of the Basic Pay of the concerned Officer, working in TRD in a financial year.

(2) delegate powers to the Chief Engineer(MIS,TRD) and Dy. Chief Engineer(TRD) Nasik and Dy.Chief Engineer, Koradi to monitor and allot Lectures/demonstrations to the Engineers/Officers working in TRD subject to the condition specified above.

Sd/- (N.M. Shrotriya)
Director of Personnel

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No. 241 Dated 31-10-1997

Sub : Discontinuance to fill up entry posts of Drawing cadre by Direct Recruitment

The Board by their Resolution No. 802 dated 23-7-1997 accorded approval to discontinue to fill up entry posts in Drawing Cadre by way of direct recruitment.

The instructions of this Circular are enforceable with immediate effect.

Sd/- Director of Personnel

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No. 242 Dated 05-11-1997

Sub : Grant for the Board's Drama Groups to participate in State Drama Competition / Kamgar Kalyan Kendra Drama Competition.

The Chairman, as per the powers delegated to him, vide B.R. No. 132 dated 20-10-1992 in consultation with Member(Admn.), Accounts Member and Technical Member, has accorded his approval to :-

1. Sanction grant of Rs. 10,000/- (Rs. Ten Thousand only) to the Drama Group adjudged as first in Inter-Circle Drama Competition of M.S.E.Board for participation in the Maharashtra State Drama Competition and competition arranged by Maharashtra Kamgar Kalyan Kendra.
2. Sanction grant of Rs. 10,000/- (Rs. Ten Thousand only) to each Drama Group adjudged first, second or third in the aforesaid Drama Competitions for participation in their final Competition.

Sd/- (G.B.SAWALKAR)
CHIEF INDUSTRIAL RELATIONS OFFICER

प्रशासकिय परिपत्रक क्रमांक : २४३ दिनांक ५/११/१९९७.

विषय : जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या, महानगरपालिका / नगरपालिका / ग्रामपंचायतीच्या निवडणुका आचारसंहिता.

महाराष्ट्रातील ठाणे, नाशिक, धुळे, अमरावती, यवतमाळ, व नांदेड या जिल्ह्यातील जव्हार, डहाणू, इगतपूरी, त्रिंबक, नवापूर, तळोदा, नंदूरबार, किनवट, पांढरकवडा व चिखलदरा या दहा नगरपरिषदांच्या निवडणुकीची प्रक्रिया सुरू झालेली असून त्याबाबतच्या आचारसंहितेचा अमल संबंधित नगरपरिषद क्षेत्रामध्ये दि. २२-९-१९९७ ते ११-१२-१९९७ या कालावधीसाठी सुरू राहणार असल्याचे उप आयुक्त राज्य निवडणूक आयोग, महाराष्ट्र यांनी पत्र क्र. एसईसी / जीईएन-११९७ / प्र.क्र. ५९ / का. ३, दिनांक ९/१३ ऑक्टोबर १९९७ अन्वये कळविले आहे.

मुख्य कार्यालयाने प्रशासकीय परिपत्रक क्र. २३४ दिनांक २२-९-१९९७ अन्वये पाठविलेल्या राज्य निवडणूक आयोग, महाराष्ट्र यांच्या पत्र क्र. रानिआ/१०९७/प्र.क्र. ३६/९७/प.रा., दिनांक ३-२-१९९७ मधील आचारसंहितेच्या सूचनांचे दिनांक २२-९-१९९७ ते ११-१२-१९९७ या कालावधीत देखील सर्व संबंधितांनी काटेकोरपणे पालन करावे.

सही/- संचालक (कर्मचारीवर्ग)

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No. 244 Dated 15-11-1997

Sub : Pre-recruitment Trade Tests/Written Examination for Apprentices who have completed Apprenticeship and passed NCTVT Examination.

The Board has prescribed pre-recruitment Written Examination/Trade Test/Aptitude Test/ Speed Test etc. vide G.O.86(P) dated 12-4-1978, and Circular No. GAD/MPP/T&D/RC/2310, dated 7-9-1979 and as mentioned against the categories in M.S.E.B. Employees' Classification and Recruitment Regulations 1961, for filling in Technical and Non-Technical posts in Pay Gr.III & IV by Direct Recruitment. These various Examinations and Tests are being held by the respective Recruiting Authorities whenever while filling in the posts by Direct Recruitment.

The Apprentices, who have completed Apprenticeship in the Board and passed NCTVT Examination are required to pass the prescribed Written Examination/Trade Test etc. alongwith other candidates. A point was raised as to whether, the Apprentice who has passed in Written Examination/Trade Test conducted by one Circle, but was not selected by the Competent Selection Committee, is required to pass it again if subsequently conducted by the another Circle. This point has been examined and in view of growing demand from the Apprentices for their consideration in the Board's service, it is clarified as under:-

1. The Apprentices, who have successfully completed Apprenticeship in the Board, passed NCTVT Examination and also passed pre-recruitment Written Entrance Examination/Trade Tests prescribed for a particular post/s in any Circle/Division but was not selected by Competent Selection Committee, shall be held eligible for oral interview by the Competent Selection Committee of other Circle/Division intending to fill in Pay Group III & IV posts by way of direct recruitment.
2. The Certificate of having passed Written Entrance Examination/Trade Tests shall be issued to the qualified Apprentices as stated above and it shall be valid for a period of three years from the date of the said Examination/Trade Tests.
3. The Apprentices shall be eligible for oral interview by the Competent Selection Committee of other Circle/Division for the post of which they have passed above Examination/Trade Test only.

These instructions shall be effective from the date of issue of this Circular.

Sd/- Member(Admn.)/Secretary

ADMINISTRATIVE CIRCULAR No. 245 Dated 17-11-1997

Sub : Delegation of Powers to Dy.Chief Engineer(TRD), Nashik and Koradi.

The Board by their Resolution No. 859 dated 13-10-1997 accorded approval to delegate powers to the Dy. Chief Engineer(TRD), Nashik to deal with all matters regarding Departmental Examination, which are vested with the erstwhile Chief Engineer(TRD) now Chief Engineer (MIS, TRD), H.O., Mumbai.

Consequently, the post of Dy.Chief Enginer(TRD), Nashik shall stand included in Para 1 of Board Resolution No. 1777 dt. 12-6-1979 and he will exercise powers to deal with all matters regarding departmental examination which are vested with erstwhile Chief Engineer(TRD).

Further, the words "Dy.Chief Engineer(TRD) Nashik and Koradi" shall be inserted in Para No. 2 of Administrative Circular No.224 dated 8-7-1997, after the words `Chief Engineer(MIS,TRD)'.

The above provisions shall come into force with immediate effect.

Sd/-(N.M. Shrotriya)
Director of Personnel

प्रशासकिय परिपत्रक क्रमांक : २४६ दिनांक २१/११/१९९७.

विषय : आर. के. सभरवाल आणि इतर विरूध्द पंजाब राज्य प्रकरणी सर्वोच्च न्यायालयाच्या निकालाच्या अनुषंगाने आरक्षणाबाबतचे आदेश.

१. सर्वोच्च न्यायालयाने आर. के. सभरवाल आणि इतर विरूध्द पंजाब, राज्य, यांच्या प्रकरणी दिलेल्या निर्णयाच्या अनुषंगाने महाराष्ट्र शासनाने मागासवर्गीयांच्या आरक्षण संबंधात शासन निर्णय क्रमांक बीसीसी-१०९७/प्र.क्र. ६३/९७/१६-ब, दिनांक १८-१०-१९९७ निर्गमित केला आहे या शासन निर्णयाची प्रत माहिती व योग्य त्या कार्यवाहीसाठी सोबत जोडली आहे.

२. मंडळ ठराव क्रमांक १४८६, दिनांक १८-६-१९८५ व त्यानुसार सेवाविनियम दुरूस्ती पत्र क्रमांक १७२, दिनांक २३-७-१९८५ अन्वये प्रदान केलेल्या अधिकारानुसार सदस्य (प्रशासन) / सचिव यांनी लेखा सदस्य व तांत्रिक सदस्य यांच्याशी विचारविनिमय करून उपर्युक्त शासन निर्णय स्वीकृत करण्यास मंजूरी दिली आहे.

३. सर्व नियुक्ती अधिकाऱ्यांना विनंती आहे की, वरील शासन निर्णयातील आदेशांची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करावी.

सही /- संचालक (कर्मचारीवर्ग)

सोबत : शासन निर्णय दि. १८-१०-९७ ची प्रत (सहपत्रांसह)

आर. के. सभरवाल आणि इतर विरूध्द पंजाब
राज्य प्रकरणी सर्वोच्च न्यायालयाच्या
निकालाच्या अनुषंगाने आरक्षणाबाबतचे आदेश

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक बीसीसी-१०९७/प्र.क्र. ६३/९७/१६-ब,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : १८ ऑक्टोबर, १९९७.

शासन निर्णय : सर्वोच्च न्यायालयाने आर. के. सभरवाल आणि इतर विरूध्द पंजाब राज्य, यांच्या प्रकरणी दिलेल्या निर्णयाच्या अनुषंगाने शासनाने असा निर्णय घेतला होता की, केंद्र शासनाने किंवा इतर राज्य शासनाने आदेश निर्गमित केल्यानंतर, शासन त्याप्रमाणे आदेश निर्गमित करील.

२. केंद्र शासनाने त्यांच्या ज्ञापन क्रमांक - ३६०१२/२/९६-इएसटीटी (आरईएस), दिनांक २ जुलै, १९९७ अन्वये वरील याचिकेसंदर्भातील मार्गदर्शक तत्वासंबंधीचे आदेश निर्गमित केलेले आहेत. ते विचारात घेऊन, सेवा भरती व बिंदुनामावलीसंदर्भात, शासन खालीलप्रमाणे आदेश देत आहे :-

१. आरक्षण हे संवर्गाच्या पदसंख्येस (संवर्गातील एकूण पदांची संख्या विचारात घेऊन टक्केवारीनुसार) लावावे. रिक्त होणाऱ्या जागांच्या संदर्भात लावू नये. बिंदुनामावली ही आरक्षणाची विहित टक्केवारी पूर्ण होईपर्यन्त वापरात ठेवावी. विहित टक्केवारी पूर्ण होताच बिंदु नामावली वापरण्याची आवश्यकता नाही. त्यानंतर ज्या प्रवर्गाची जागा रिक्त होईल त्या प्रवर्गातील कर्मचाऱ्यांद्वारे ती जागा भरण्यात यावी व त्या बिंदुपुढे तो बिंदु त्या प्रवर्गासाठी उपयोगात आणला अशी नोंद घ्यावी.

२. गुणवत्तेवर नियुक्त झालेल्या मागासवर्गीय कर्मचाऱ्याची आरक्षण पदावर गणना करण्यात येऊ नये व त्याची नियुक्ती आरक्षण बिंदुवर दर्शवू नये. त्याची गणना खुल्या प्रवर्गात करावी.

३. वर (१) येथे नमूद केल्यानुसार बिंदुनामावली ही रिक्त होणाऱ्या पदावर आधारित नसावी. ती संवर्गाच्या संख्येवर आधारित असावी.

४. बिंदुनामावली ही मागासवर्ग प्रवर्गाचे आरक्षणं निश्चित करण्यासाठी आहे. ज्येष्ठता निश्चित करण्यासाठी नाही.

५. बिंदुनामावली वापरताना खालील मूलभूत तत्वे विचारात घ्यावीत.

(१) मागास प्रवर्गांना विहित केलेले आरक्षण हे टक्केवारीनुसार असावे व एकूण आरक्षण हे प्रचलित आरक्षणानुसार संवर्गाच्या ५२% पेक्षा जास्त असता कामा नये.

(२) संरळ सेवा भरतीसाठी आणि पदोन्नतीसाठी वेगळी बिंदु नामावली ठेवावी. या व्यतिरिक्त अन्य भरती माध्यम असल्यास त्यासाठी देखील वेगळी बिंदुनामावली ठेवावी.

६. बदली, प्रतिनियुक्तीच्या पदांना बिंदु नामावली वापरू नये.

७. ''मागासवर्गीयांना सेवेत आरक्षण व इतर सवलती'' या पुस्तिकेतील प्रकरण १ (अ) २ पृ. १८/१९ यातील आदेश विचारात घेऊन छोट्या संवर्गाचे गट करण्यात यावे.

८. एकाकी पदास बिंदुनामावलीनुसार आळीपाळीने आरक्षण ठेवावे. सुरुवातीस अनुसूचित जाती व त्यानंतर खुला असे आळीपाळीने (एका आड एक) या तत्वावर याचे पालन व्हावे.

९. यापुढे पदोन्नती मध्ये भटक्या जमाती (क), धनगर व तत्सम यांना ३.५% व या भटक्या जमाती (ड), वंजारी व तत्सम यांना २ % आरक्षण विहित करण्यात येत आहे. नवीन १०० बिंदुनामावली सोबत जोडलेली आहे. ती १९९६-९७ च्या निवडसूची पासून अंमलात आणावी आणि तसे करताना बिंदु क्रमांक १ पासून ती वापरावी. हे आरक्षण त्या त्या निवडसूची वर्षापुरते राहील. तसेच ते 'अ', 'ब', 'क' व 'ड' या प्रवर्गात अंतर्गत परिवर्तनीय (Internally Transferable) राहील.

३. वरील आदेशानुसार बिंदुनामावलीचा वापर करण्यासंबंधीच्या सविस्तर सूचना सोबतच्या परिशिष्टात नमूद करण्यात आल्या आहेत. हे आदेश दिनांक २ जुलै, १९९७ पासून अंमलात येतील त्यापूर्वी तयार करण्यात आलेल्या निवडसूच्या अंतिम करण्यात आल्या असल्यास, त्यात बदल करण्याची आवश्यकता नाही. यापुढे सरळ सेवा भरती किंवा पदोन्नतीचे प्रस्ताव विचारात घेतानां, त्या त्या संवर्गातील आरक्षित पदधारकांची संख्या विचारात घेऊन, कार्यवाही करावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

सही/- (रवि. भू. बुध्दिराजा)
प्रधान सचिव, (सेवा)

प्रति,

राज्यपालांचे सचिव,
मुख्य मंत्र्याचे सचिव
उप मुख्य मंत्र्यांचे सचिव,
सर्व मंत्री
राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
मुख्य सचिव
अपर मुख्य सचिव
प्रधान सचिव / सचिव,
सर्व मंत्रालयीन विभाग,
सर्व विभागीय आयुक्त,
सर्व जिल्हाधिकारी,
सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
* प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूख्य शाखा मुंबई,
* प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा, मुंबई,
* प्रबंधक, लोकायुक्त आणि उप लोकायुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई,
* सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
सचिव, सर्वप्रादेशिक निवड मंडळे,
सचिव, राज्य निवड मंडळ,

संचालक, समाज कल्याण, पुणे.
आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक,
संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे,
संचालक, सेवायोजन, मुंबई,
सहाय्यक आयुक्त (मागासवर्ग कक्ष), सर्व विभागीय आयुक्तांची कार्यालये,
महालेखापाल, महाराष्ट्र १ / २, (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई / नागपूर,
महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२ (लेखा परीक्षा), मुंबई / नागपूर,
अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई,
सर्व मंत्रालयीन विभागांच्या अधिपत्याखालील विभाग प्रमुख व कार्यालयप्रमुख,
सामान्य प्रशासन विभागातील सर्व कार्यासने,
निवड नस्ती.

परिशिष्ट
बिंदु नामावलीचा वापर करण्यासंबंधीच्या सुचना

१. सरळसेवा भरती करिता शासन निर्णय क्रमांक बीसीसी-१०९७/प्र.क्र. २ / १६-ब, दिनांक २९-३-१९९७ नुसार विहित केलेली १०० बिंदू नामावली वापरण्यात यावी.

२. सेवा प्रवेश नियमांनुसार प्रत्येक भरती माध्यमाकरिता (सरळसेवा व पदोन्नती इत्यादी) वेगवेगळी बिंदुनामावली दर्शविण्यात यावी. बिंदुनामावलीचा वापर करताना सेवा-भरती नियमातील तरतूदी विचारात घ्याव्यात.

३. बिंदु नामावली ही मागास प्रवर्गाचे आरक्षण निश्चित करण्यासाठी आहे. ज्येष्ठता निश्चित करण्यासाठी नाही.

४. सध्या असलेली संवर्गातील पदसंख्या लक्षात घेऊन आरक्षण बिंदू निश्चित करण्यात यावेत. भविष्यात संवर्ग संख्येत वाढ झाल्यास अथवा घट झाल्यास आरक्षण बिंदूची संख्या त्यानुसार त्या प्रमाणात जास्त अथवा कमी करण्यात यावी.

५. जेथे सध्या विहित आरक्षणापेक्षा जास्त नियुक्त्या करण्यात आल्या आहेत त्यामुळे सध्याच्या तेथील नियुक्त्यांना बाधा येणार नाही.

६. सर्व मंत्रालयीन विभाग प्रमुखांनी यानुसार तातडीने कार्यवाही करून प्रत्येक संवर्गाबाबत वरील मार्गदर्शक सूचनेनुसार आढावा घ्यावा व त्यानुसार कार्यवाही करावी.

७. सध्या अस्तित्वात असलेले विविध शासन आदेश वरीलप्रमाणे सुधारण्यात आले असल्याचे गृहित धरण्यात यावे.

८. पदोन्नतीच्या वाट्यातील पदे भरण्यासाठी निवडसूची बनविताना आणि पदोन्नतीच्या वाट्याबाहेरील अन्य पदावर तात्पुरत्या पदोन्नत्या देण्यासाठी पदोन्नती सूची बनविताना दोन वेगवेगळ्या बिंदू नामावल्या वापराव्यात.

पदोन्नतीची १०० बिंदु नमुनेवजा नामावली

अ. क्र.	वर्ग	अ. क्र.	वर्ग
१.	अनु. जाती	३५.	खुला
२.	अनु. जमाती	३६.	खुला
३.	वि. जा. (अ)	३७.	अनु. जाती
४.	भ. ज. (क)	३८.	खुला
५.	खुला	३९.	खुला
६.	खुला	४०.	खुला
७.	भ. ज. (ब)	४१.	वि. जा. (अ)
८.	खुला	४२.	खुला
९.	खुला	४३.	अनु. जाती
१०.	खुला	४४.	खुला
११.	भ. ज. (ड)	४५.	खुला
१२.	अनु. जाती	४६.	खुला
१३.	खुला	४७.	भ. ज. (ब)
१४.	खुला	४८.	खुला
१५.	वि. मा. प्र.	४९.	खुला
१६.	खुला	५०.	खुला
१७.	खुला	५१.	अनु. जाती
१८.	खुला	५२.	खुला
१९.	खुला	५३.	अनु. जमाती
२०.	खुला	५४.	खुला
२१.	अनु. जाती	५५.	खुला
२२.	खुला	५६.	खुला
२३.	अनु. जमाती	५७.	भ. ज. (क)
२४.	खुला	५८.	खुला
२५.	खुला	५९.	खुला
२६.	खुला	६०.	खुला
२७.	अनु. जाती	६१.	अनु. जाती
२८.	खुला	६२.	खुला
२९.	खुला	६३.	अनु. जमाती
३०.	खुला	६४.	खुला
३१.	भ. ज. (क)	६५.	खुला
३२.	खुला	६६.	खुला
३३.	अनु. जमाती	६७.	अनु. जाती
३४.	खुला	६८.	खुला

अ. क्र.	वर्ग	अ. क्र.	वर्ग
६९.	खुला	८५.	खुला
७०.	खुला	८६.	खुला
७१.	अनु. जमाती	८७.	वि. मा. प्र.
७२.	खुला	८८.	खुला
७३.	अनु. जाती	८९.	खुला
७४.	खुला	९०.	खुला
७५.	खुला	९१.	अनु. जाती
७६.	खुला	९२.	खुला
७७.	भ. ज. (ड)	९३.	अनु. जमाती
७८.	खुला	९४.	खुला
७९.	खुला	९५.	खुला
८०.	खुला	९६.	खुला
८१.	अनु. जाती	९७.	अनु. जाती
८२.	खुला	९८.	खुला
८३.	वि. जा. (अ)	९९.	भ. ज. (व/क) (आळीपाळीने)
८४.	खुला	१००.	खुला.

१.	अनुसूचित जाती (१३)	१, १२, २१, २७, ३७, ४३, ५१, ६१, ६७, ७३, ८१, ९१, ९७.
२.	अनुसूचित जमाती (७)	२, २३, ३३, ५३, ६३, ७१, ९३.
३.	विशेष मागासप्रवर्ग (२)	१५, ८७
४.	विमुक्त जमाती (अ) (२)	३, ४१.
५.	भटक्या जमाती (ब) (३)	७, ४७, ८३.
६.	भटक्या जमाती (क) (३)	४, ३१, ५७.
७.	भटक्या जमाती (ब/क) (१)	९९.
८.	भटक्या जमाती (ड) (२)	११, ७७.
९.	सर्वसाधारण (६७)	५, ६, ८, ९, १०, १३, १४, १६, १७, १८, १९, २०, २२, २४, २५, २६, २८, २९, ३०, ३२, ३४, ३५, ३६, ३८, ३९, ४०, ४२, ४४, ४५, ४६, ४८, ४९, ५०, ५२, ५४, ५५, ५६, ५८, ५९, ६०, ६२, ६४, ६५, ६६, ६८, ६९, ७०, ७२, ७४, ७५, ७६, ७८, ७९, ८०, ८२, ८४, ८५, ८६, ८८, ८९, ९०, ९२, ९४, ९५, ९६, ९८, १००.

क्र. साप्रवि/सेप्र/फा.क्र. १०२/४२९३.
एस्ट्रेला बॅटरीज विस्तारीत इमारत
तळ मजला, धारावी रोड, माटुंगा,
मुंबई-४०० ०१९.

प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक : २४६ दिनांक २१/११/१९९७ ला, शुध्दीपत्र

विषय : आर. के. सभरवाल आणि इतर विरूध्द पंजाब राज्य प्रकरणी सर्वोच्च न्यायालयाच्या निकालाच्या अनुषंगाने आरक्षणाबाबतचे आदेश.

उपरोक्त विषयाबाबतचा शासन निर्णय क्र. बीसीसी-१०९७/प्र. क्र. ६३/९७/१६-ब दिनांक १८-१०-१९९७ मंडळाने प्रशासकीय परिपत्रक क्र. २४६ दिनांक २१-११-९७ अन्वये अंमलबजावणी करीता निगर्मित केला आहे. या विषयी शासनाकडून प्राप्त झालेले शुध्दीपत्रक क्र. बीसीसी-१०९७/प्रक्र-६३/९७/१६-ब, दिनांक २८-१०-१९९७ ची प्रत योग्य त्या कार्यवाहीसाठी सोबत जोडली आहे.

शासनाच्या शुध्दीपत्रात दर्शविलेली दुरूस्ती प्रशासकीय परिपत्रक क्र. २४६ दिनांक २१-११-१९९७ च्या सोबत जोडलेल्या पदोन्नतीच्या १०० बिंदू नामावलीतील बिंदू क्र. ८३ ला दुरूस्ती केलेली आहे. परंतु त्या बिंदु नामावलीचा मागीलपृष्ठावर 'विमुक्त जमाती (अ)(२) : ३,४१' ऐवजी 'विमुक्त जाती (अ)(३): ३,४१,८३' आणि 'भटक्या जमाती (ब)(३) : ७,४७,८३' ऐवजी 'भटक्या जमाती (ब)(२) : ७,४७' अशी दुरूस्ती करून त्याप्रमाणे कार्यवाही करावी.

सही/- संचालक (कर्मचारीवर्ग)

सोबत : शासन शुध्दीपत्र दि. २८-१०-१९९७ ची प्रत.

आर. के. सभरवाल आणि इतर विरूध्द
पंजाब राज्य प्रकरणी सर्वोच्च न्यायालयाच्या
निकालाच्या अनुषंगाने आरक्षणाबाबतचे आदेश

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग,
शुध्दीपत्र क्रमांक बीसीसी-१०९७/प्र.क्र. ६३/९७/१६-ब,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : २८ ऑक्टोबर, १९९७.

– शुध्दीपत्र–

शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक : बीसीसी-१०९७/प्र. क्र. ६३/९७/१६-ब, दिनांक १८-१०-१९९७ च्या (रोनिओ प्रत) सोबतच्या १०० बिंदु नामावलीतील बिंदु क्र. ८३ अनावधानाने भ. ज. (ब) करिता दर्शविण्यात आला आहे. सदर बिंदु वि. जा. (अ) करिता राखीव आहे. दिनांक १८-१०-१९९७ च्या शासन निर्णयाच्या छापील प्रतीमध्ये (रोटा प्रती) मध्ये याबद्दलची दुरूस्ती करण्यात आली आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

सही/- (रवि. भू. बुध्दिराजा)
प्रधान सचिव, (सेवा)

प्रशासकिय परिपत्रक क्रमांक : २४७ दिनांक १/१२/१९९७.

विषय : अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या प्रामुख्याने जास्त असलेल्या ठाणे, नाशिक, धुळे, यवतमाळ, रायगड, चंद्रपूर आणि गडचिरोली या जिल्ह्यांसाठी वर्ग-३ व वर्ग-४ साठी सेवेत अनुसूचित जमातीसाठी वाढीव आरक्षण ठेवण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासनाने, सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक बीसीसी-१०९३/२१६७/सीआर-१४१/९३/१६-ब, दिनांक १ सप्टेंबर, १९९७ अन्वये उपरोक्त विषयाबाबत आता नव्याने आदेश दिले आहेत. या शासन निर्णयाची प्रत माहिती व योग्य त्या कार्यवाहीसाठी सोबत जोडली आहे.

२. मंडळ ठराव क्रमांक १४८६, दिनांक १८-६-१९८५ व त्यानुसार सेवाविनियम दुरूस्ती पत्र क्रमांक १७२, दिनांक २३-७-१९८५ अन्वये प्रदान केलेल्या अधिकारानुसार सदस्य (प्रशासन) / सचिव यांनी लेखा सदस्य व तांत्रिक सदस्य यांच्याशी विचारविनिमय करून उपर्युक्त शासन निर्णय स्वीकृत करण्यास मंजूरी दिली आहे.

३. संबंधीत नियुक्ती अधिकाऱ्यांना विनंती आहे की, वरील शासन निर्णयातील आदेशांचे काटेकोरपणे पालन करावे.

सही/- संचालक (कर्मचारीवर्ग)

सोबत : शासन निर्णय दि. १-९-९७ ची प्रत (सहपत्रांसह)

अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या प्रामुख्याने जास्त असलेल्या ठाणे, नाशिक, धुळे, यवतमाळ, रायगड, चंद्रपूर आणि गडचिरोली या जिल्ह्यासाठी वर्ग-३ व वर्ग-४ साठी सेवेत अनुसूचित जमातीसाठी वाढीव आरक्षण ठेवण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक बीसीसी-१०९३/२१६७/सीआर-१४१/९३/१६-ब,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक : १ सप्टेंबर, १९९७.

वाचा : सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक-बीसीसी-१०९३/२१६७/सीआर-१४१/९३/१६-ब, दि. १८ जून, १९९४.

शासन निर्णय

सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक - बीसीसी-१०९३/२१६७/सीआर-१४१/९३/१६-ब, दिनांक १८ जून, १९९४ मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे अनुसूचित जमातींकरिता सरळ सेवा भरतीसाठी वर्ग-३ व वर्ग-४ मधील पदांकरिता ठाणे, नाशिक, धुळे या जिल्ह्यांसाठी २२% यवतमाळ जिल्ह्यांसाठी १४%, चंद्रपूर, गडचिरोली जिल्ह्यांसाठी १५% आणि रायगड (कुलाबा) जिल्ह्यांकरिता ९% आरक्षण विहित करण्यात आलेले आहे. या सात जिल्ह्यांत पूर्वीप्रमाणे या प्रवर्गाकरिता जादा आरक्षण यापुढेहि तसेच चालू ठेवण्यात यावे. त्यासाठी वेगवेगळ्या आरक्षण बिंदूनामावली तयार करण्याचा प्रश्न शासनाच्या विचाराधीन होता.

२. आता शासनाने वरील निर्णयानुसार ठाणे, नाशिक, धुळे, यवतमाळ, रायगड, चंद्रपूर व गडचिरोली या जिल्ह्यांकरिता वाढीव आरक्षणासंदर्भात स्वतंत्र बिंदूनामावल्या विहित करण्यात आल्या आहेत. शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या बिंदूनामावलीचा गट 'क' व गट 'ड' (वर्ग-३ व वर्ग-४) मधील सरळसेवा भरतीप्रसंगी वापर करावा. हे वाढीव आरक्षण त्या त्या भरती वर्षापुरतेच ठेवण्यात यावे. वरील ७% पेक्षा वाढीव आरक्षणानुसार उमेदवार उपलब्ध न झाल्यास, त्या जागा अनुसूचित जाती व इतर मागास वर्गाकरिता असलेले आरक्षण त्या त्या प्रमाणात कमी करून,

अनुसूचित जमातीसाठी वाढीव आरक्षण देण्यात आले असल्यामुळे, त्या प्रवर्गाकरिता असलेल्या आरक्षणानुसार शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. बीसीसी-१०९७/प्र.क्र. ०२/९७/१६-ब, दिनांक २९ मार्च, १९९७ अन्वये भरण्यात याव्यात. मात्र ७% पेक्षा कमी उमेदवार उपलब्ध झाल्यास, ७% पर्यन्तच्या मर्यादितील अनुशेष संद्याच्या आदेशाप्रमाणे पुढे ओढावा.

३. शासन निर्णय क्र. बीसीसी-१०९७/प्र.क्र. ०२/९७/१६-ब, दिनांक २९ मार्च, १९९७ नुसार नियुक्ती अधिकाऱ्यांनी १८ जून, १९९४ ते आज पर्यन्त (मध्यंतरीच्या काळात) बिंदू नामावली विहित केली नसल्याने वाढीव आरक्षणानुसार सरळ सेवा भरती यापूर्वीच केली असेल, तर त्यात बदल करण्याची आवश्यकता नाही. हे आदेश, आदेशाच्या दिनांकापासून अंमलात येतील.

सही/- (रवि. भू. बुध्दिराजा)
प्रधान सचिव, (सेवा)

प्रति,
राज्यपालांचे सचिव,
मुख्यमंत्र्याचे प्रधान सचिव,
उपमुख्यमंत्र्यांचे सचिव,
सर्व मंत्री / राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
मुख्य सचिव / अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव,
सर्व मंत्रालयीन विभाग,
सर्व विभागीय आयुक्त,
सर्व जिल्हाधिकारी,
सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
* प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ शाखा मुंबई,
* प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा, मुंबई,
* प्रबंधक, लोकायुक्त आणि उप लोकायुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई,
* सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
सचिव, सर्व प्रादेशिक निवड मंडळे,
सचिव, राज्य निवड मंडळ,
संचालक, समाज कल्याण, पुणे.
आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक,
संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे,
संचालक, सेवायोजन, मुंबई,
सहाय्यक आयुक्त (मागासवर्ग कक्ष), सर्व विभागीय आयुक्तांची कार्यालये,
महालेखापाल, महाराष्ट्र १ / २, (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई / नागपूर,
महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२ (लेखा परीक्षा), मुंबई / नागपूर,
अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई,
सर्व मंत्रालयीन विभागांच्या अधिपत्याखालील विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख,
सामान्य प्रशासन विभागातील सर्व कार्यासने,
निवड नस्ती.
* पत्राने.

परिशिष्ट – ई

ठाणे, नाशिक व धुळे या जिल्ह्यासाठी सरळसेवा भरतीसाठी स्वतंत्र १०० बिंदू नामावली.
(अनुसूचित जमाती करिता २२ % आरक्षण)

अ. क्र.	वर्ग	अ. क्र.	वर्ग
१.	अनुसूचित जाती	३४.	खुला
२.	अनुसूचित जमाती	३५.	इतर मागास वर्ग
३.	विमुक्त जाती (अ)	३६.	खुला
४.	भटक्या जमाती (ब)	३७.	अनुसूचित जमाती
५.	इतर मागास वर्ग	३८.	खुला
६.	खुला	३९.	अनुसूचित जमाती
७.	भटक्या जमाती (क)	४०.	खुला
८.	खुला	४१.	विमुक्त जाती (अ)
९.	अनुसूचित जमाती	४२.	खुला
१०.	खुला	४३.	अनुसूचित जाती
११.	भटक्या जमाती (ड)	४४.	खुला
१२.	अनुसूचित जाती	४५.	इतर मागास वर्ग
१३.	खुला	४६.	खुला
१४.	खुला	४७.	भटक्या जमाती (ब)
१५.	विशेष मागास वर्ग	४८.	खुला
१६.	खुला	४९.	अनुसूचित जमाती
१७.	इतर मागास वर्ग	५०.	खुला
१८.	खुला	५१.	अनुसूचित जमाती
१९.	अनुसूचित जमाती	५२.	खुला
२०.	खुला	५३.	अनुसूचित जमाती
२१.	अनुसूचित जमाती	५४.	खुला
२२.	खुला	५५.	इतर मागास वर्ग
२३.	अनुसूचित जमाती	५६.	खुला
२४.	खुला	५७.	भटक्या जमाती (क)
२५.	इतर मागास वर्ग	५८.	खुला
२६.	खुला	५९.	अनुसूचित जमाती
२७.	अनुसूचित जाती	६०.	खुला
२८.	खुला	६१.	अनुसूचित जाती
२९.	अनुसूचित जमाती	६२.	खुला
३०.	खुला	६३.	अनुसूचित जमाती
३१.	भटक्या जमाती (क)	६४.	खुला
३२.	खुला	६५.	इतर मागास वर्ग
३३.	अनुसूचित जमाती	६६.	खुला

अ. क्र.	वर्ग	अ. क्र.	वर्ग
६७.	अनुसूचित जमाती	८४.	खुला
६८.	खुला	८५.	इतर मागास वर्ग
६९.	अनुसूचित जमाती	८६.	खुला
७०.	खुला	८७.	विशेष मागास वर्ग
७१.	अनुसूचित जमाती	८८.	खुला
७२.	खुला	८९.	अनुसूचित जमाती
७३.	अनुसूचित जाती	९०.	खुला
७४.	खुला	९१.	अनुसूचित जाती
७५.	इतर मागास वर्ग	९२.	खुला
७६.	खुला	९३.	अनुसूचित जमाती
७७.	भटक्या जमाती (ड)	९४.	खुला
७८.	खुला	९५.	अनुसूचित जमाती
७९.	अनुसूचित जमाती	९६.	खुला
८०.	खुला	९७.	अनुसूचित जाती
८१.	अनुसूचित जमाती	९८.	खुला
८२.	खुला	९९.	भटक्या जमाती (ब/क)
८३.	विमुक्त जाती (अ)	१००.	खुला.

वर्गानुसार आरक्षित पदे	बिंदू	
१. अनुसूचित जाती (८)	१, १२, २७, ४३, ६१, ७३, ९१, ९७.	
२. अनुसूचित जमाती (२२)	२, ९, १९, २१, २३, २९, ३३, ३७, ३९, ४९, ५१, ५३, ५९, ६३, ६७, ६९, ७१, ७९, ८१, ८९, ९३, ९५.	
३. विमुक्त जमाती (अ) (३)	३, ४१, ८३.	
४. भटक्या जमाती (ब) (२.५)	४, ४७.	९९ (ब/क)
५. भटक्या जमाती (क) (३.५)	७, ३१, ५७.	९९ (ब/क)
६. भटक्या जमाती (ड) (२)	११, ७७.	
७. विशेष मागासप्रवर्ग (२)	१५, ८७.	
८. इतर मागास वर्ग (९)	५, १७, २५, ३५, ४५, ५५, ६५, ७५, ८५.	
९. सर्वसाधारण (४८)	६, ८, १०, १३, १४, १६, १८, २०, २२, २४, २६, २८, ३०, ३२, ३४, ३६, ३८, ४०, ४२, ४४, ४६, ४८, ५०, ५२, ५४, ५६, ५८, ६०, ६२, ६४, ६६, ६८, ७०, ७२, ७४, ७६, ७८, ८०, ८२, ८४, ८६, ८८, ९०, ९२, ९४, ९६, ९८, १००.	

यवतमाळ जिल्ह्यासाठी सरळसेवा भरतीसाठी स्वतंत्र १०० बिंदू नामावली.
(अनुसूचित जमाती करिता १४ % आरक्षण)

अ. क्र.	वर्ग	अ. क्र.	वर्ग
१.	अनुसूचित जाती	३५.	इतर मागास वर्ग
२.	अनुसूचित जमाती	३६.	खुला
३.	विमुक्त जाती (अ)	३७.	अनुसूचित जाती
४.	भटक्या जमाती (ब)	३८.	खुला
५.	इतर मागास वर्ग	३९.	अनुसूचित जमाती
६.	खुला	४०.	खुला
७.	भटक्या जमाती (क)	४१.	विमुक्त जाती (अ)
८.	खुला	४२.	खुला
९.	इतर मागास वर्ग	४३.	अनुसूचित जमाती
१०.	खुला	४४.	खुला
११.	भटक्या जमाती (ड)	४५.	इतर मागास वर्ग
१२.	अनुसूचित जाती	४६.	खुला
१३.	खुला	४७.	भटक्या जमाती (ब)
१४.	खुला	४८.	खुला
१५.	विशेष मागास वर्ग	४९.	इतर मागास वर्ग
१६.	खुला	५०.	खुला
१७.	इतर मागास वर्ग	५१.	अनुसूचित जाती
१८.	खुला	५२.	खुला
१९.	अनुसूचित जमाती	५३.	अनुसूचित जमाती
२०.	खुला	५४.	खुला
२१.	अनुसूचित जाती	५५.	अनुसूचित जमाती
२२.	खुला	५६.	खुला
२३.	अनुसूचित जमाती	५७.	भटक्या जमाती (क)
२४.	खुला	५८.	खुला
२५.	इतर मागास वर्ग	५९.	इतर मागास वर्ग
२६.	खुला	६०.	खुला
२७.	अनुसूचित जाती	६१.	अनुसूचित जाती
२८.	खुला	६२.	खुला
२९.	इतर मागास वर्ग	६३.	अनुसूचित जमाती
३०.	खुला	६४.	खुला
३१.	भटक्या जमाती (क)	६५.	इतर मागास वर्ग
३२.	खुला	६६.	खुला
३३.	अनुसूचित जमाती	६७.	अनुसूचित जाती
३४.	खुला	६८.	खुला

अ. क्र.	वर्ग	अ. क्र.	वर्ग
६९.	अनुसूचित जमाती	८५.	अनुसूचित जमाती
७०.	खुला	८६.	खुला
७१.	अनुसूचित जमाती	८७.	विशेष मागास वर्ग
७२.	खुला	८८.	खुला
७३.	अनुसूचित जाती	८९.	इतर मागास वर्ग
७४.	खुला	९०.	खुला
७५.	इतर मागास वर्ग	९१.	अनुसूचित जाती
७६.	खुला	९२.	खुला
७७.	भटक्या जमाती (ड)	९३.	अनुसूचित जमाती
७८.	खुला	९४.	खुला
७९.	इतर मागास वर्ग	९५.	इतर मागास वर्ग
८०.	खुला	९६.	खुला
८१.	अनुसूचित जमाती	९७.	अनुसूचित जाती
८२.	खुला	९८.	खुला
८३.	विमुक्त जाती (अ)	९९.	भटक्या जमाती (ब/क)
८४.	खुला	१००.	खुला.

	वर्गानुसार आरक्षित पदे	बिंदू	
१.	अनुसूचित जाती (११)	१, १२, २१, २७, ३७, ५१, ६१, ६७, ७३, ९१, ९७.	
२.	अनुसूचित जमाती (१४)	२, १९, २३, ३३, ३९, ४३, ५३, ५५, ६३, ६९, ७१, ८१, ८५, ९३.	
३.	विमुक्त जमाती (अ) (३)	३, ४१, ८३.	
४.	भटक्या जमाती (ब) (२.५)	४, ४७.	९९ (ब/क)
५.	भटक्या जमाती (क) (३.५)	७, ३१, ५७.	
६.	भटक्या जमाती (ड) (२)	११, ७७.	
७.	विशेष मागास प्रवर्ग (२)	१५, ८७.	
८.	इतर मागास वर्ग (१४)	५, ९, १७, २५, २९, ३५, ४५, ४९, ५९, ६५, ७५, ७९, ८९, ९५.	
९.	सर्वसाधारण (४८)	६, ८, १०, १३, १४, १६, १८, २०, २२, २४, २६, २८, ३०, ३२, ३४, ३६, ३८, ४०, ४२, ४४, ४६, ४८, ५०, ५२, ५४, ५६, ५८, ६०, ६२, ६४, ६६, ६८, ७०, ७२, ७४, ७६, ७८, ८०, ८२, ८४, ८६, ८८, ९०, ९२, ९४, ९६, ९८, १००.	

रायगड जिल्ह्यासाठी सरळसेवा भरतीसाठी स्वतंत्र १०० बिंदू नामावली.
(अनुसूचित जमाती करिता ९ % आरक्षण)

अ. क्र.	वर्ग	अ. क्र.	वर्ग
१.	अनुसूचित जाती	३५.	इतर मागास वर्ग
२.	अनुसूचित जमाती	३६.	खुला
३.	विमुक्त जाती (अ)	३७.	अनुसूचित जाती
४.	भटक्या जमाती (ब)	३८.	खुला
५.	इतर मागास वर्ग	३९.	इतर मागास वर्ग
६.	खुला	४०.	खुला
७.	भटक्या जमाती (क)	४१.	विमुक्त जाती (अ)
८.	खुला	४२.	खुला
९.	इतर मागास वर्ग	४३.	अनुसूचित जमाती
१०.	खुला	४४.	खुला
११.	भटक्या जमाती (ड)	४५.	इतर मागास वर्ग
१२.	अनुसूचित जाती	४६.	खुला
१३.	खुला	४७.	भटक्या जमाती (ब)
१४.	खुला	४८.	खुला
१५.	विशेष मागास वर्ग	४९.	इतर मागास वर्ग
१६.	खुला	५०.	खुला
१७.	इतर मागास वर्ग	५१.	अनुसूचित जाती
१८.	खुला	५२.	खुला
१९.	इतर मागास वर्ग	५३.	अनुसूचित जमाती
२०.	खुला	५४.	खुला
२१.	अनुसूचित जाती	५५.	इतर मागास वर्ग
२२.	खुला	५६.	खुला
२३.	अनुसूचित जमाती	५७.	भटक्या जमाती (क)
२४.	खुला	५८.	खुला
२५.	इतर मागास वर्ग	५९.	इतर मागास वर्ग
२६.	खुला	६०.	खुला
२७.	अनुसूचित जाती	६१.	अनुसूचित जाती
२८.	खुला	६२.	खुला
२९.	इतर मागास वर्ग	६३.	अनुसूचित जमाती
३०.	खुला	६४.	खुला
३१.	टक्या जमाती (क)	६५.	इतर मागास वर्ग
३२.	खुला	६६.	खुला
३३.	अनुसूचित जमाती	६७.	अनुसूचित जाती
३४.	खुला	६८.	खुला

अ. क्र.	वर्ग	अ. क्र.	वर्ग
६९.	इतर मागास वर्ग	८५.	इतर मागस वर्ग
७०.	खुला	८६.	खुला
७१.	अनुसूचित जमाती	८७.	विशेष मागास वर्ग
७२.	खुला	८८.	खुला
७३.	अनुसूचित जाती	८९.	इतर मागास वर्ग
७४.	खुला	९०.	खुला
७५.	इतर मागास वर्ग	९१.	अनुसूचित जाती
७६.	खुला	९२.	खुला
७७.	भटक्या जमाती (ड)	९३.	अनुसूचित जमाती
७८.	खुला	९४.	खुला
७९.	इतर मागास वर्ग	९५.	इतर मागास वर्ग
८०.	खुला	९६.	खुला
८१.	अनुसूचित जमाती	९७.	अनुसूचित जाती
८२.	खुला	९८.	खुला
८३.	विमुक्त जाती (अ)	९९.	भटक्या जमाती (ब/क)
८४.	खुला	१००.	खुला.

	वर्गानुसार आरक्षित पदे	बिंदू	
१.	अनुसूचित जाती (११)	१, १२, २१, २७, ३७, ५१, ६१, ६७, ७३, ९१, ९७.	
२.	अनुसूचित जमाती (९)	२, २३, ३३, ४३, ५३, ६३, ७१, ८१, ९३.	
३.	विमुक्त जमाती (अ) (३)	३, ४१, ८३.	
४.	भटक्या जमाती (ब) (२.५)	४, ४७.	९९ (ब/क)
५.	भटक्या जमाती (क) (३.५)	७, ३१, ५७.	
६.	भटक्या जमाती (ड) (२)	११, ७७.	
७.	विशेष मागासप्रवर्ग (२)	१५,८७	
८.	इतर मागास वर्ग (१९)	५, ९, १७, १९, २५, २९, ३५, ३९, ४५, ४९, ५५, ५९, ६५, ६९, ७५, ७९, ८५, ८९, ९५.	
९.	सर्वसाधारण (४८)	६, ८, १०, १३, १४, १६, १८, २०, २२, २४, २६, २८, ३०, ३२, ३४, ३६, ३८, ४०, ४२, ४४, ४६, ४८, ५०, ५२, ५४, ५६, ५८, ६०, ६२, ६४, ६६, ६८, ७०, ७२, ७४, ७६, ७८, ८०, ८२, ८४, ८६, ८८, ९०, ९२, ९४, ९६, ९८, १००.	

चंद्रपूर व गडचिरोली जिल्ह्यासाठी सरळसेवा भरतीसाठी स्वतंत्र १०० बिंदू नामावली.
(अनुसूचित जमाती करिता १५ % आरक्षण)

अ. क्र.	वर्ग	अ. क्र.	वर्ग
१.	अनुसूचित जाती	३५.	इतर मागास वर्ग
२.	अनुसूचित जमाती	३६.	खुला
३.	विमुक्त जाती (अ)	३७.	अनुसूचित जाती
४.	भटक्या जमाती (ब)	३८.	खुला
५.	इतर मागास वर्ग	३९.	इतर मागास वर्ग
६.	खुला	४०.	खुला
७.	भटक्या जमाती (क)	४१.	विमुक्त जाती (अ)
८.	खुला	४२.	खुला
९.	इतर मागास वर्ग	४३.	अनुसूचित जाती
१०.	खुला	४४.	खुला
११.	भटक्या जमाती (ड)	४५.	अनुसूचित जमाती
१२.	अनुसूचित जाती	४६.	खुला
१३.	खुला	४७.	भटक्या जमाती (ब)
१४.	खुला	४८.	खुला
१५.	विशेष मागास वर्ग	४९.	इतर मागास वर्ग
१६.	खुला	५०.	खुला
१७.	अनुसूचित जमाती	५१.	अनुसूचित जाती
१८.	खुला	५२.	खुला
१९.	इतर मागास वर्ग	५३.	अनुसूचित जमाती
२०.	खुला	५४.	खुला
२१.	अनुसूचित जाती	५५.	इतर मागास वर्ग
२२.	खुला	५६.	खुला
२३.	अनुसूचित जमाती	५७.	भटक्या जमाती (क)
२४.	खुला	५८.	खुला
२५.	इतर मागास वर्ग	५९.	अनुसूचित जमाती
२६.	खुला	६०.	खुला
२७.	अनुसूचित जाती	६१.	अनुसूचित जाती
२८.	खुला	६२.	खुला
२९.	अनुसूचित जमाती	६३.	अनुसूचित जमाती
३०.	खुला	६४.	खुला
३१.	भटक्या जमाती (क)	६५.	इतर मागास वर्ग
३२.	खुला	६६.	खुला
३३.	अनुसूचित जमाती	६७.	अनुसूचित जाती
३४.	खुला	६८.	खुला

अ. क्र.	वर्ग	अ. क्र.	वर्ग
६९.	अनुसूचित जमाती	८५.	अनुसूचित जमाती
७०.	खुला	८६.	खुला
७१.	अनुसूचित जमाती	८७.	विशेष मागास वर्ग
७२.	खुला	८८.	खुला
७३.	अनुसूचित जाती	८९.	इतर मागास वर्ग
७४.	खुला	९०.	खुला
७५.	अनुसूचित जमाती	९१.	अनुसूचित जाती
७६.	खुला	९२.	खुला
७७.	भटक्या जमाती (ड)	९३.	अनुसूचित जमाती
७८.	खुला	९४.	खुला
७९.	इतर मागास वर्ग	९५.	अनुसूचित जमाती
८०.	खुला	९६.	खुला
८१.	अनुसूचित जाती	९७.	अनुसूचित जाती
८२.	खुला	९८.	खुला
८३.	विमुक्त जाती (अ)	९९.	भटक्या जमाती (ब/क)
८४.	खुला	१००.	खुला.

वर्गानुसार आरक्षित पदे	बिंदू	
१. अनुसूचित जाती (१३)	१, १२, २१, २७, ३७, ४३, ५१, ६१, ६७, ७३, ८१, ९१, ९७.	
२. अनुसूचित जमाती (१५)	२, १७, २३, २९, ३३, ४५, ५३, ५९, ६३, ६९, ७१, ७५, ८५, ९३, ९५	
३. विमुक्त जमाती (अ) (३)	३, ४१, ८३.	
४. भटक्या जमाती (ब) (२.५)	४, ४७.	९९ (ब/क)
५. भटक्या जमाती (क) (३.५)	७, ३१, ५७.	
६. भटक्या जमाती (ड) (२)	११, ७७.	
७. विशेष मागासप्रवर्ग (२)	१५,८७	
८. इतर मागास वर्ग (११)	५, ९, १९, २५, ३५, ३९, ४९, ५५, ६५, ७९, ८९.	
९. सर्वसाधारण (४८)	६, ८, १०, १३, १४, १६, १८, २०, २२, २४, २६, २८, ३०, ३२, ३४, ३६, ३८, ४०, ४२, ४४, ४६, ४८, ५०, ५२, ५४, ५६, ५८, ६०, ६२, ६४, ६६, ६८, ७०, ७२, ७४, ७६, ७८, ८०, ८२, ८४, ८६, ८८, ९०, ९२, ९४, ९६, ९८, १००.	

प्रशासकिय परिपत्रक क्रमांक : २४८ दिनांक ५/१२/१९९७.

१) दिनांक २०-१०-१९९७ रोजी सर्व क्षेत्रीय तपासणी (साप्रवि) अधिकाऱ्यांची बैठक मुख्य कार्यालय, प्रकाशगड, वांद्रे, मुंबई, येथे आयोजित केली होती. या बैठकीत झालेल्या सखोल चर्चेनुसार व सदस्य (प्रशासन) / सचिव ह्यांनी तदनंतर दिलेल्या मंजुरीनुसार, खालील आदेश प्रसृत करण्यांत येत आहेत.

क) साप्रवि तपासणी कार्यकक्षेतून वगळावयाचे मुद्दे :

विद्यमान साप्रवि तपासणी कार्यकक्षेतून खालील मुद्दे वगळले आहेत. मात्र ही कार्यवाही दिनांक ३१-३-१९९८ नंतरच्या तपासणीत कार्यान्वित राहील.

क) रजा प्रवास सवलत व प्रवास भत्ता अग्रिमावरील निलंबन खाती प्रलंबित रकमाबाबतचा आढावा.

ख) मालमत्ता विवरणे (Property Returns)

ग) मंडळाच्या वाहनाचा उपयोग व भाडे तत्वावर घेतलेली वाहने. (हा मुद्दा तांत्रिक तपासणी पथक पाहील.)

घ) फर्निचर डेड स्टॉक.

च) जुन्या दप्तराची वर्गवारी.

ख) खालील मुद्दे सामान्य प्रशासन विभाग तपासणी कार्यकक्षेत नव्याने समाविष्ट करण्यांत आले आहेत.

क) गोपनीय अहवालातील प्रतिकूल शेरे कर्मचाऱ्यास कळविलेले आहेत किंवा नाहीत ते तपासून त्वरीत कळविण्याची कार्यवाही करणे.

ख) पगार पत्रकास प्राधिकरण पत्र सामान्य प्रशासन विभाग (गट - ७) यांनी प्रसिध्द केलेल्या मंजूर पदानुसार आहे किंवा नाही ते विशेष करून तपासणे.

ग) पाखरण पदांच्या बाबतीत (Deployed post) परिमंडल कार्यालयाने एक वर्षापुढील पदे एक वर्षापलिकडे पाखरण करण्यासाठी प्रस्ताव मुख्य कार्यालयाकडे पाठविला किंवा नाही ते तपासणे व नसल्यास तसा प्रस्ताव पाठविण्यास सागंणे.

घ) क्षेत्रिय कार्यालयांना मुख्य कार्यालयास जी विवरणे पाठवावी लागतात ती पाठविल्याची खात्री करून घेणे.

च) कृति योजनेवर (Action Plan) विशेष भर देणे.

छ) सामान्य प्रशासन विभागात प्रत्यक्ष कार्यरत असलेल्या संबंधित कर्मचाऱ्यांना ते करीत असलेल्या कामाबद्दल जास्तीत जास्त माहीती तपासणीत अधिव्याख्यान रूपाने देणे.

ज) तपासणी करीत असताना ज्या मुद्यांचे ताबडतोब अनुपालन करणे शक्य आहे अशा मुद्यांचे त्वरीत अनुपालन करून घेणे.

झ) शिस्तभंग कारवाई प्रकरणी किती कर्मचाऱ्यांना प्रशिक्षण देण्यात आले या विषयावर सह संचालक (कर्मचारीवर्ग) यांचे करीता एक विशेष परिच्छेद तपासणी अहवालात समाविष्ट करणे.

ट) शिस्तभंग कारवाई संबंधी तीन ते पाच वर्षापर्यंत अकारण प्रलंबित असलेल्या प्रकरणासंबंधी विशेष परिच्छेद तपासणी अहवालात समाविष्ट करणे व या प्रकरणातील प्रलंबनाची स्थिती व कामाची वाढती दिरंगाई यावर परिपत्रक प्रसारीत करणे.

ठ) विभागिय कार्यालयातील प्रमुख लिपिक तपासणी अहवाल अनुपालना बाबतीत विशेष रूची दाखवित नाहीत. प्रकर्षाने विभागिय कार्यालयातून बरेच वेळा तपासणी अहवालाचे सकारात्मक अनुपालन होत नाही असे अनुभवाअंती माहीत झाले आहे. सबब याबाबत विभागिय प्रमुख लिपिकांकडून या प्रकरणी अपेक्षित कार्यवाही काय आहे यावर प्रत्येक क्षेत्रिय तपासणी पथक प्रमुखाने प्रमुख लिपिकांस कार्याभिमुख करावे.

२) वरील निर्णयानुसार सामान्य प्रशासन विभाग तपासणी कार्यकक्षेतील मुद्दे सोबतच्या परिशिष्टात नमूद केले आहेत, यांत प्रशासकीय परिपत्रक क्रमांक १४४ दिनांक ३-६-१९९५ नंतर वेळोवेळी समाविष्ट केलेले मुद्दे जोडले आहेत.

३) तपासणी अहवालात यापुढे ठळक महत्वाचे मुद्दे दर्शविणारे १ पृष्ठ न चुकता जोडण्यात यावेत.

सही / - अपर संचालक (तपासणी)

सोबत : परिशिष्ट

परिशिष्ट

(प्रशासकिय परिपत्रक क्रमांक : २४८ दिनांक ५/१२/१९९७ चे सहपत्र)

सामान्य प्रशासन विभाग तपासणी कार्यकक्षेतील मुद्दे

क) मागील तपासणी अहवालातील मुद्यांवरील अनुपालन अवलोकन.

ख) विद्यमान तपासणी

१) सरळ सेवा प्रवेश प्रकरणे.

२) पदोन्नती प्रकरणे.

३) सामान्य आदेश क्रमांक ७४ व १११ अंतर्गत प्रकरणे.

४) मृत कर्मचाऱ्यांच्या अवलंबितांची नोकरीची प्रकरणे (सुधारपत्र क्रमांक २८).

५) सर्व प्रलंबित शिस्तभंग कार्यवाही व ''अपील'' प्रकरणे (या बाबतची नोंदवही व सहामाही विवरण पत्र.)

६) शाबीत दक्षता चौकशी प्रकरणांची नोंदवही व प्रकरणांची सद्यस्थिती.

७) दुकाने व व्यवस्थापन अधिनियमांतर्गत कार्यालयाचे नोंदणीकरणे / नूतनीकरण.

८) श्रमिक भरपाई अधिनियमांतर्गत येणारी प्रकरणे.

९) घर बांधणी अग्रीम राशी मंजुरी प्रकरणे.

१०) उपदान देय प्रकरणे (Gratuity cases).

११) राजीनामा प्रकरणे / प्रस्ताव.

१२) मंजुर पदे नोंदवही. अस्थायी, पाखरण केलेल्या पदांची नोंदवही.

१३) जेष्ठता सूची.

१४) अग्रीम मंजूरीबाबतची नोंदवही व प्रकरणे.

क) रजा प्रवास सवलत अग्रीम / देयके.

ख) प्रवास भत्ता अग्रीम / देयके.

१५) वाहन अग्रीमाची प्रकरणे.

क) मोटर कार.

ख) मोटर सायकल.

ग) स्कूटर.

घ) सायकल.

१६) पगार पत्रक

क) पगार पत्रकास सामान्य प्रशासन विभाग गट - ७ ने मंजूर केलेल्या पदानुसार प्राधिकरण पत्र आहे वा नाही ते तपासणे.

ख) मासिक आयकर वसुली / आयकराबाबतची विवरणे सादरीकरण.

ग) घरभाडे भत्ता.

घ) व्यवसायकर कपात.

च) वाहन भत्ता.

छ) संगणकीकरण प्रगती.

१७) हजेरी पत्रक

क) नैमित्तिक रजा / वैकल्पिक सुट्टी.

ख) उशीरा कामावर येणाऱ्यांची नोंदवही.

१८) अतिकालिक भत्ता प्रकरणे.

१९) किरकोळ बाबींवर दैनंदिन खर्च. (कायमस्वरूपी / तात्पुरत्या अग्रधनाची प्रकरणे).

२०) सामान साहित्य नोंदवही.

२१) निवृत्ती नोंदवही.

२२) वाहन वापर नोंदवही / वाहन चालकाच्या नूतनीकरणाबाबत पडताळणी.

२३) सेवापुस्तकांची निगराणी.

क) परावर्तित रजेची बेरीज

ख) सेवापुस्तकांच्या प्रथम पृष्ठावरील नोंदीचे साक्षांकन / जन्मतारीख नोंदीचे साक्षांकन.

ग) भविष्य निर्वाह निधी आणि उपदान नामनिर्देशन पत्र.

घ) रजेच्या खात्याची पुनर्तपासणी.

च) चारित्र्य व पूर्वचरित्र पडताळणी.

२४) मराठी भाषा .... उत्कर्ष / प्रगती आढावा.

२५) पावसाळी साहित्य / गणवेष.

२६) अनधिकृत गैरहजेरी प्रकरणे.

२७) दूरध्वनी नोंदवही.

२८) न्यायालयीन प्रकरणे (सामान्य प्रशासन विभाग, लेखा व तांत्रिक अशा संवर्गातील सर्व प्रकरणे.)

२९) बदली झाल्यानंतरही वसाहतीतील गाळे ताब्यात ठेवली जाण्याची प्रकरणे.

Sr. No.	Head of the Section	No. of copies to be supplied.	
10.	Director of Accounts	1	
11.	Director of Finance	1	
12.	Director EDP Management	2	
13.	Director of Internal Audit	1	
14.	Technical Director (Gen.Project)	1	
15.	Chief Engineer (Commercial)	1	
16.	C.E.(Gen.Co-ord.& Monitoring)	1	
17.	Chief Engineer (Gen.P&P)	1	
18.	Chief Engineer (Distribution)	1	
19.	Chief Engineer (Tr.Plg.)	1	
20.	Chief Engineer (Hydro)	17	(Including Hydro PS)
21.	Chief Engineer (Civil)-II.Dharavi.	10	
22.	Director of Personnel	1	
23.	C.I.R.O.	1	
24.	A.D. (Estt)	1	
25.	Jt. Secretary (Tech)	1	
26.	Jt. Secretary (Board)	2	Including Dy.EO(B)
27.	Additional Director (P)	1	
28.	Dy.Chief Engineer(SM), Dharavi	5	
29.	Additional Director (Inspection)	2	
30.	Law Officer	1	
31.	C.P. & P.R.O.	1	
32.	E.O. (Gr.I)	2	
33.	E.O. (Gr.II A & B)	2	
34.	E.O. (Gr.III - A)	2	
35.	E.O. (Gr.III - B)	2	
36.	E.O. (Gr.IV)	2	
37.	E.O. (Gr.VII)	2	
38.	E.O. (RC)	2	
39.	E.O. (Gr.VIII - O&M)	2	
40.	E.O. (BCR), Dharavi	2	
41.	E.O. (MIS Cell), Bandra (E)	2	
42.	Officer on Special Duty to Chairman	1	
43.	S.E.(Civil) Bandra	5	

Sr. No.	Head of the Section	No. of copies to be supplied.
44.	Dy.CIRO (For LIR Section)	4 (Including LIR Section)
45.	Dy.EO (Property Return Cell)	1
46.	Dy.EO (C.R. Cell)	1
47.	Dy.EO (Protocol Section)	1
48.	Dy.EO (Marathi Cell), Dharavi	1
49	Residential Accounts & Audit Office, Kamani Chambers.	4
50.	Divl. Accountant (E/TSection)	1
51.	A.P.O.(General), Dharavi	1
52.	A.P.O.(Registry), Bandra	1
53.	A.P.O.(Registry) Hongkong Bank Bldgs	1
54.	A.P.O. (General), Dharavi	88 (for sale at H.O.)
	Total	197

ANNEXURE - B

Distribution of the Booklet on medical assistance and other concessions available to MSEB employees to-

Field Offices

Sr. No.	Head of the Section	No. of copies to be supplied	
		For office use	For sale
1.	Chief Engineer(AZ), Aurangabad	100	50
2.	Chief Engineer(AMTZ), Akola	75	50
3.	Chief Engineer(BUZ), Bhandup	35	50
4.	Chief Engineer(Konkan Zone), Kalyan	115	50
5.	Chief Engineer(KPZ), Kolhapur	135	50
6.	Chief Engineer(PUZ), Pune	15	50
7.	Chief Engineer(NZ), Nagpur	100	50
8.	Chief Engineer(NUZ), Nagpur	15	50
9.	Chief Engineer(NSKZ), Nasik	105	50
10.	Chief Engineer(EHVT Zone), Pune	85	50
11.	Chief Engineer(400KV Const), Nagpur	70	50
12.	Chief Engineer(TRD), Nasik	8	10
13.	Chief Engineer(Gen.O&M), Bhusawal (Including Paras P.S.)	10	50
14.	Chief Engineer(Gen.O&M), Chandrapur	7	50

Sr. No.	Head of the Section	No. of copies to be supplied: For office use	For sale	
15.	Chief Engineer(Gen.O&M), Koradi	7	50	
16.	Chief Engineer(Gen.O&M), Parli	7	50	
17.	Chief Engineer(Gen.O&M), Nasik	7	50	
18.	Chief Engineer(Gen.Const), Koradi (Including Project Offices)	15	50	
19.	Chief Engineer(Civil)Gen-II, Koradi	55	25	
20.	Chief Engineer(CLD), Kalwa	2	10	
21.	Chief Engineer(HVDC), Kalwa, Thane	10	5	
22.	Controller of Vehicles, Pune	4	10	
23.	Chief Engineer(T. I & C), Nagpur	2	25	
24.	Supdt.Engineer (SM) Circle,Aurangabad	25	50	
25.	Supdt.Engineer (SM) Circle, Nagpur	22	50	
26.	Supdt.Engineer (SM) Circle, Pune	19	50	
27.	Supdt.Engineer (Gen.Turbine Project), Uran	2	10	
28.	Supdt.Engineer (T&C) Nagpur	5	5	
29.	Supdt.Engineer (T&C) Pune	5	5	
30.	Dy.EO, Field Inspection Unit, Kalyan/Nashik/ Akola/Nagpur/Kolhapur/Aurangabad (one each)	6		
31.	T.N. Reddy, Dy.E.E.(U) Dn. (already handed over to Shri TN Reddy)	30	-	
	Sub Total	1098	1105	
	(a) Total of Annexure - A	197	-	= 197
	(b) Total of Annexure - B	1098	1105	= 2203
	(c) Balance in hand.	-	600	= 600
	Grand Total	1295	1705	= 3000

Note : Copies of this Booklet are to be distributed to the Office under them on the following norms.

1)	Zonal Offices	-	5 each
2)	Circle Offices	-	4 each
3)	O & M Division Offices	-	3 each
4)	Testing Divisions	-	1 each
5)	Telecom Divisions	-	1 each
6)	Receiving Station Dns.	-	1 each
7)	Major Stores	-	3 each

Alphabetical Index Of Subjects Covered By These Circulars

Abbreviations and Symbols used in the Alphabetical Index to the Subjects

~	Substitute to head words(s)	LDC(s)	Lower Divisional Clerk(s)
&	And	LTC	Leave Travel Concession
A/cs.	Accounts	MLA(s)	Member(s) of Legislative Assembly
Adm.	Administration	MO	Medical Officer
AVOs	Assistant Vigilance Officers	MP	Member of Parliament
BC(s)	Backward Class(es)	MSEB	Maharashtra State Electricity Board
BSEB	Bombay State Electricity Board	NMR	Nominal Muster Roll
CCCM	Civil Construction Cum Maintenance	NTs	Nomadic Tribes
CE	Chief Engineer	OBCs	Other Backward Classes
CIRO	Chief Industrial Relations Officer	O&M	Operation & Maintenance
CP&PRO	Chief Publicity & Public Relations Officer	PAPs	Project Affected Persons
CR(s)	Confidential Report(s)	PO	Project Officer
CSC	Competent Selection Committee	PS	Power Station
Deptl.	Departmental	SBC(s)	Special Backward Class(es)
Dy.	Deputy	SC(s)	Scheduled Caste(s)
EE	Executive Engineer	ST(s)	Scheduled Tribe(s)
EOL	Extra Ordinary Leave	Supdt.	Superintendent
etc.	et cetera	SWO	Social Welfare Officer
Exam.	Examination	TA	Travelling Allowance
GAD	General Administration Department	T&D	Transmission & Distribution
GO(s)	General Order(s)	TDO	Tribal Development Officer
Govt.	Government	TRD	Training & Research Development
Gr.	Group	UDCs	Upper Divisional Clerks
GSOs	General Standing Orders	VIP	Very Important Person
HO	Head Office	VJs	Vimukta Jaties
HQ	Head Quarter	VOs	Vigilance Officers
Jr.	Junior		

[Bracketed Numerals Refer to Circular Numbers]

ABROAD TRAINING

-No Objection Certificate for Passport [150]

-Transfer of Officers posted on projects after Foreign Training [171]

ABSENCE TREATED AS DUTY

-Hindi Exam [13]

-Marathi Language Exam [13]

-Professional Exam [13]

ABSENCE TREATED AS LEAVE

-Agitational activities (without pay) [88]

ACCIDENT

-Compensation to outsiders & animals [80,83,87,103, 116]

-Financial Assistance to outsiders & animals [103]

-Special Disability Leave [46,93]

-Sports [93]

ACCOUNTS/AUDIT MATTERS

-Direct access to HO for Audit Staff [3]
-Scope of Internal Audit [3]

ACTS

-Apprentices Act, 1961 [197]
-Bombay Shops & Establishment Act, 1948 [41]
-Factories Act, 1948 [41,50,205,216]
-Payment of Wages Act, 1936 [67]
-Representation of the People Act, 1950 [178,180]
-Representation of the People Act, 1951 [178,180]
-Workmen's Compensation Act, 1923 [80]

ADDITIONAL CHARGE

- [Please See **Charge Allowance**]

ADVANCES TO EMPLOYEES

-House/Flat Building [130]
-Study Tour (Workers Education Scheme) [78,112]

ADVERSE REMARKS

- [Please See **Confidential Reports**]

AGITATIONAL ACTIVITIES

-Cancelling Leave obtained under wrong pretext [88]
-Leave of any kind (except EOL) not to be granted [88]
-No discretion to grant Leave with pay [88]
-Overtime to Jr.VOs & AVOs during ~ [203]

ALLOWANCES

-Book ~ [187]
-Charge ~ [89,91,168]
-Conveyance ~ [82]
-Daily ~ [131]
-Dearness ~ [8]
-Entertainment ~ [187]
-Hot Line ~ [41]
-Kit ~ (Sports) [98,142]
-Overtime [31,33,34,50,65,153,157,168,203]
-Risk ~ [212,213]
-Subsistence ~ [67]
-Supplementary ~ in lieu of Daily ~ for Drama [96,108,134,162]

Allowances...

-Supplementary ~ in lieu of Daily ~ for Sports [79,108,134,152]
-Technical Journal ~ [187]
-Training ~ [240]
-Water ~ [23]

APPRENTICES

-Certificate having passed pre-recruitment Test [244]
-Chances for appearing Entrance Exam [75,97]
-Chances for considering for appointment [75]
-Issuance of Certificate having passed pre-recruitment Test [244]
-Jobs which have no relevance to the Trade not to be given during Apprenticeship [197]
-Passing pre-recruitment Test entitles for oral interview of other Circle/Division [244]
-Proper training to be imparted [197]
-Relaxing upper age Limit [75]
-Reservation of vacancies in Pay Gr.III & IV in direct recruitment [197,207]
-Stipend [210]
-Validity period of Certificate having passed pre-recruitment Test [244]
-Waiving condition of Employment Exchange [75]

ATTENDANCE

-Intimating inability to attend Office through telephone/friend [1]
-Timely intimation about inability to attend Office [1]
- [Please Also See **Hours of Attendance**]

BACKWARD CLASSES

-Action where Caste Certificate declared invalid [202,222]
-Appointments made on merit not to be counted against reservation [246]
-Caste benefit claimed after entry in to service [201]
-Caste Certificate [179,201,202,209,222]
-Castes classified as Special ~ [149,158,177,198]
-Certificate having updated Roster Registers to be attached to Confidential Reports [161]
-Change in ~ Category without change in Caste [201]

Backward Classes...

-Changes undergone from time to time in Reservation Policy & Roster Points till October 1996 [195]
-Compulsory verification of Caste Certificates [163,239]
-Creamy Layer [149,158,179,208]
-Deletion of 'Halba Caste' from Special ~ [177]
-Disciplinary Action against filling in reserved posts by dereservation [161]
-Disciplinary Action against ignoring claims of BC persons in Recruitment/Promotion [161]
-Disciplinary Action for not updating Roster Registers timely [161]
-Employee claiming as belonging to – after entry in to service [201]
-Halba Caste deletion from Special ~ [177]
-Inviting other Officer in absence of SWO, PO, TDO on Selection Committees [182]
-Isolated posts [204]
-Members of ST Welfare Committee & MLAs from tribal area to whom copies of Notification to be sent [193]
-Nomadic Tribes [163,179,195,200,208,209,219,246]
-Promotion not to be denied to employees unless they are considered definitely unfit [175]
-Provisional Appointment pending report of Caste Certificate Scrutiny Committee [163,239]
-Provisional Promotion pending report of Caste Certificate Scrutiny Committee [163,239]
-Reservation applicable to strength of cadre instead of vacancies [246]
-Reservation for Nomadic Tribes 'A','B','C' & 'D' against promotion internally transferable [246]
-Reservation for Nomadic Tribes 'A','B','C' & 'D' against recruitment internally transferable [219]
-Reservation for ST in Thane, Nashik, Dhule, Raigad, Chandrapur & Gadchiroli districts [247]
-Reservation for Special ~ Category [149,158]
-Reservation for Women in Recruitment [169,190]
-Reservation policy from 2nd July 1997 in view of Supreme Court judgement in RK Sabharwal [246]
-Roster for Promotion [149,183,219,246]
-Roster for Recruitment [169,183,190,219,247]
-Scheduled Castes [163,200,209]

Backward Classes...

-Scheduled Tribes [163,167,170,193,199,239,247]
-Scrutiny Committee for ST Caste Certificate [163,199]
-Scrutiny Committee for SCs, VJs, NTs, OBCs & SBCs Caste Certificate [163,200]
-Seniority of ~ and Open Category employees in promoted posts [223]
-Special Drive to wipe out Backlog as on 1st April 1995 [151,194]
-Special sympathy to employees in promotion [175]
-Special~ Category [149,158,167,173,177,195,198,200,201,209]
-Special ~ Persons appointed/promoted on ST Caste Certificate not to be removed/reverted [158,167]
-Verification of Caste Certificates [163,170,199,200,239]
-Wiping out Backlog as on 1st April 1995 under Special Drive [151,194]

BOARD'S PUBLICATIONS

-Booklet on 'Medical Assistance & Other Concessions' (Distribution) [250]
-Clarifying critics appearing in News Papers within forty eight hours [217]
-Inspecting Officers to get feedback on availability, updation & use of Reference Volumes [215]
-Refunding excess charges paid by employees [12]
-Review of GSOs/GOs [127,136]
-Sale of Correction Slips & New Circulars to needy employees [232]

BOARD'S QUARTERS

- [Please See **Residential Quarters**]

BOARD'S SECRETARIAT

-Association of Regional Member with work & activities [4]
-Clarifying critics appearing in News Papers within forty eight hours [217]
-Examining proposals by Legal Adviser & CIRO [61]
-Notes sent to Board are marked confidential [43]
-Rotation of Board Member on Selection Panels [30]

BOOK ALLOWANCE

-Arrears drawn without Certificate of deceased employee is 'Income' [187]

-Payment of arrears of employees expired before claiming reimbursement [187]

BSEB EMPLOYEES' SERVICE REGULATIONS

-Forwarding Applications for outside posts [5]

CASTE CERTIFICATE

-Action where ~ declared invalid [202,222]

-Change in Backward Class category [201]

-Creamy Layer Certificate in ~ to be accepted [179]

-Employee producing after entry in to service [201]

-Forms [179,209]

-Issuance procedure [209]

-Verification of ~ [163,170,199,200,239]

CASTE VERIFICATION

-Action where Caste Certificate declared invalid [202,222]

-Change in Backward Class Category [201]

-Documents for ~ of Scheduled Tribes [163,199]

-Documents for SCs, VJs, NTs, OBCs & SBCs [163,200]

-Employee claiming as belonging to BCs after entry in to service [201]

-SCs, VJs, NTs, OBCs & SBCs [163,200]

-Scheduled Tribes [163,170,199,239]

-Scrutiny Committee for STs [163,199]

-Scrutiny Committee for SCs, VJs, NTs, OBCs & SBCs [163,200]

CERTIFICATE

-Apprentices having passed pre-recruitment Tests [244]

-Issuance to Apprentices having passed pre-recruitment Test [244]

-No Objection ~ for Passport [150]

-Reemployment beyond age of superannuation in exceptional circumstances [172]

-Roster Registers having updated by Divisional/Circle Heads [161]

-Service Appreciation Letter to employees on Retirement [117,230]

-Validity of ~ issued to Apprentices having passed pre-recruitment Test [244]

CHARGE ALLOWANCE

-Not entitle during Leave [91]

-Overtime while holding additional charge of Supervisory post [168]

-Where additional post is created by Splitting/Bifurcation [89]

CLASSIFICATION/COMPILATION OF ORDERS

-Medical Assistance & Other Concessions (Booklet) [250]

-Review of GSOs/GOs [127,136]

-Sale of Correction Slips & New Circulars to needy employees [232]

CODE OF CONDUCT ON ELECTION

- [Please See **Elections**]

COMPENSATION

-Financial Assistance in accident to outsiders & animals [103]

-Outsiders & animals in accident [80,83,87,103,116]

COMPENSATORY

-Off to Vehicle Drivers [21]

COMPETENT AUTHORITY

-Attesting entries in Service Books [39]

-Exempting categories from Written Marathi Test [17]

-Financial Assistance in accident to outsiders & animals [103]

-Forwarding Applications for outside posts [5]

-Grace for availing LTC of 1980-83 block [101]

-Grant, Prizes relating to Drama Competition/Performance [132]

-Honorarium to Guest Faculties for delivering Lectures & for Demonstrations [224]

-Overtime (above prescribed limits) [65]

-Purchase of Uniforms for Players [141]

-Referring cases of major illness/surgical operations to authorised Hospital/Institutions [228]

-Service Book (attesting entries) [39]

-TA to NMR Staff [84,118]

-TA to outsider Union office bearer [20]

- [Please Also See **Delegation of Powers**]

COMPILATION OF ORDERS/INSTRUCTIONS
- [Please See **Classification/Compilation of Orders**]

COMPULSORY RETIREMENT
-Appellate Authority [123]
-Departmental action reports [128]
-Recording of Confidential Reports [45]
-Review (periodical) [123]
-Special Review Committee (Composition) [123]
-Vigilance Reports [128]

COMPUTERIZATION
-Employees completed Computer Courses of two years entitled for Tuition Fees on pro-rata basis [243]
-References received through Govt. to be computerized [148]

CONCESSIONS TO EMPLOYEES
-Employees completing Computer Courses of two years [235]
-Leave Travel ~ [101]
-Refunding excess charges of publication [12]
-Women Employees [47]
-Worker Students [78,112]
-Worker Teachers [78,112]
- [Please See **Facilities to Employees**]

CONDITIONS
-Minimum Qualification for recruitment [36]
-Qualification for recruitment (minimum) [36]
-Reemployment beyond age of superannuation in exceptional circumstances [172]
-Speed Test for granting Next higher scales to Steno Typist/Typist possessing Govt.Commercial Certificate [191]

CONDUCT & DISCIPLINE
-Application for outside posts [5]
-Employees provided with uniform to wear daily [227]
-Handing over note on transfer [58]
-Intimating inability to attend Office through telephone/friend [1]
-Not to engage in trade or business [51]
-Not to participate in Tender/Quotation process if Contractor/Supplier is relative [139]

Conduct & Discipline...
-Timely intimation about inability to attend Office [1]

CONFIDENTIAL REPORTS
-Adverse Remarks communication [45,52,77]
-Adverse Remarks when to be communicated [45]
-Blank form to be shown to employees [45]
-By whom ~ to be written [45]
-Certificate from Divisional/Circle Heads having updated Roster Registers to be attached [161]
-Communicating of Good/Outstanding remarks [45]
-Employee worked under more than one Reporting Officer [45]
-Ephemeral Rolls (introduction) [57]
-Factors to be borne in mind while Countersigning ~ [45]
-Factors to be borne in mind while writing ~ [45]
-Filing copies of certain Letters/Orders with ~ [48,49]
-Forms [35,37,77]
-Guidelines to Reporting Officers [45,52]
-How ~ to be written [45]
-Maintaining files [45,59]
-Minimum period for recording ~ [45,77]
-Necessity & importance of ~ [45]
-Not to be made available to Appellate Authorities/ Tribunals [45]
-Preservation [45]
-Recording entry about bringing political pressure for transfer [217]
-Representation against adverse remarks [45,86]
-Resignation of Reporting Officer [45]
-Retirement of Reporting Officer [45]
-Self Assessment (recording) [81]
-Special instructions to Countersigning Authorities [45,52,77]
-Stores Organisation [37]
-Time schedule [42,44,48,49,52,63,72]
-Transfer of Employee [45,77]
-Transfer of Reporting Officer [45,77]
-Whose ~ to be written [45]
-Why ~ to be written [45]
-Writing yes in pigeon holes instead of tick mark [81]

CONTRACTORS

-Not to participate in Tender/Quotation process if ~ is relative of concerned Officer [139]

-Use of Deptl.vehicle for carrying serious patients [16]

CONVEYANCE ALLOWANCE

-Intensely movements not necessary [82]

-Log Book not necessary [82]

-Not precluded from using Deptl.vehicle [82]

-Proportionate deduction during Leave [82]

CREAMY LAYER

-Certificate incorporated in form of Caste Certificate to be accepted [179]

-Criterion [208]

-Not applicable to Special Backward Classes [149,158]

CULTURAL ACTIVITIES

-Appreciation Letter to employee on Retirement [117,230]

-Drama Competitions [96]

-Grant for Drama Competitions [96,100,132,162,242]

-Hoisting of National Flag on Special occasions [146]

-Honouring retiring employee [113,145]

-Honouring Spouse of retiring employee [114,145]

-Letter of Appreciation on retirement [117,230]

-Supplementary Allowance in lieu of Daily Allowance for Drama Competitions [96,108,134,162]

-Travelling Allowance for Drama Competitions [96,108,134,162]

-Use of State Emblem on Invitation Cards [146]

DAILY ALLOWANCE

-Journey involving Night [131]

DEALING WITH DIGNITARIES

-Offering comments within one month on reference of MP/MLA/VIP [148]

- [Please Also See **Dignitaries**]

DEARNESS ALLOWANCE

-Marginal adjustments in revised rates [8]

-Workcharged staff [8]

DEATH OF EMPLOYEE

-Arrears of Book Allowance of employee expired before claiming reimbursement [187]

-Arrears of Entertainment Allowance of employee expired before claiming reimbursement [187]

-Arrears of Technical Journal Allowance of employee expired before claiming reimbursement [187]

-Benefit of Next Higher Grade/Scale from deemed date of promotion/appointment [229]

-Employment on compassionate ground to dependant [64,159,225,233]

DEFINITIONS

-Carpet Area of the Board's Quarter for charging Rent [188]

-Dependant for Employment on Compassionate ground [64]

DELEGATION OF POWERS

-Adviser Internal Audit (of Head of the Department) [129]

-Allotting Lectures/Demonstration to the Engineers/ Officers in TRD [240]

-Compensation to outsiders & animals [80]

-Dealing matters regarding Departmental Examinations [245]

-Dy.CE(Civil)T&D [85]

-Forwarding Applications for outside posts [5]

-Grants for Drama Competitions [132]

-Of Member(Adm.) to Chairman [99]

-Permitting Officers to retain remuneration [29]

-Retaining remuneration [29]

-Review/change of Syllabus for GAD training [104]

-Water Allowance [23]

- [Please Also See **Competent Authority**]

DEPARTMENTAL ACCOUNTS EXAMINATIONS

-Master Eligibility List in order of passing [140]

-Seniority on passing [120,140]

-Travelling Allowance for appearing [13]

DEPARTMENTAL GAD EXAMINATIONS

-Master Eligibility List in order of passing [140]

-Seniority on passing [120,140]

-Syllabus for Higher ~ [25]

-Travelling Allowance for appearing [13]

DEPUTATION

- Ban on transfer of Officers deputed for Election duty [178]
- Election Commission may take Disciplinary Action against Officers deputed for Election Duty [180]
- Officers designated for the conduct of any Election deemed to be on ~ to Election Commission [180]
- Overtime to employees other than Vehicle Drivers deputed to Election Duty [153]
- Overtime to Vehicle Drivers deputed to Election Duty [157]
- Roster points not to be used for posts filled in by ~ [246]

DESTAGNATION

- Deemed date counting for next grade [133,229]

DIGNITARIES

- Private use of Deptl.vehicle at Bombay [18]
- [Please Also See **Dealing with Dignitaries**]

DISCIPLINARY ACTION

- Caste Certificate declared invalid [202,222]
- Completing within four months [38]
- Election Commission may take ~ against Officers deputed for Election Duty [180]
- Quarterly Returns [102]
- Reports for promotion [128]

DRAMA COMPETITIONS

- Competent Authority for revising Grants [132]
- Grant for ~ [96,100,132,162,242]
- Supplementary Allowance in lieu of Daily Allowance [96,108,134,162]
- Travelling Allowance [96,108,134,162]

DUTIES & FUNCTIONS

- Attending meetings of Statutory Development Boards and its Special Committees on Invitation [189]
- Critics appearing in News Papers to be clarified within Forty Eight hours [217]
- Dy.CP&PRO of Konkan, Nagpur & Aurangabad Zones [160]
- Head Clerk in Field Inspection Unit(GAD) to accompany for Inspections [144]
- Items to be Inspected in GAD Section [144,215,248]
- Offering comments within one month on reference of MP/MLA/VIP [148]

Duties & Functions...

- References received from Govt. to be computerized [148]
- Weekly Report of Action Taken on References received from Government [148]
- [Please Also See **Responsibilities**]

EARNEST MONEY

- Composite Supply-cum-Contracts [119]
- Works & Civil Contracts [119]

ELECTIONS

- Ban on transfer of Employees connected with ~ [178]
- Deputation [180]
- Grampanchayats ~ [234,249]
- Leave to Employees while on ~ Duty [178]
- Model Code of Conduct [178,180,234]
- Municipalities ~ [243]
- Officers on ~ duty are subject to control, Superintendence & discipline of Election Commission [180]
- Operation of Model Code of Conduct [211,234,243,249]
- Overtime to employees other than Vehicle Drivers deputed to ~ Duty [153]
- Overtime to Vehicle Drivers deputed to ~ Duty [157]
- Panchayat Samities [211]
- Transfer of employees on ~ Duty [178]
- Zilla Parishads [211]

EMPLOYMENT EXCHANGE

- Marking Notification of vacancies to Offices where priority Lists of PAPs are available [220]
- Members of ST Welfare Committee & MLAs from tribal area to whom copies of Notifications to be sent [193]
- Waiving condition to Apprentices [75]
- Waiving condition to NMR Staff [135]
- Waiving condition to Workcharged Staff [135]

EMPLOYMENT ON COMPASSIONATE GROUNDS

- [Please See **Employment to Dependants**]

EMPLOYMENT TO DEPENDANTS

- Delayed applications of dependants needs condonation [225]

Employment to Dependants...

-Male dependants can be considered for the post of Line Helper or equivalent post [225]

-One of eligible dependants to be considered even other dependent is in service [159]

-Other close relatives not entitle [64]

-Principles for considering Son/Daughter after attaining age of majority [225]

-Son/Daughter may apply within five years from date of attaining age of majority [233]

ENCASHMENT OF LEAVE

-Special Compensatory Leave to be considered [205]

ENTERTAINMENT ALLOWANCE

-Arrears drawn without Certificate of deceased employee is 'Income' [187]

-Payment of arrears of employees expired before claiming reimbursement [187]

ESTABLISHMENT MATTERS

-Appreciation Letter to employees on retirement [117,230]

-Change in calling of Bombay as Mumbai [156,176]

-Change in Rules/Regulations to be examined by Legal Adviser & CIRO [61]

-Classifying categories as Managerial/Supervisory/Non-supervisory [31,33,50,168]

-Correct use of National Anthem [146]

-Correct use of National Flag [146]

-Divisional Commissioner/Collector not to inspect Offices of MSEB [238]

-Entry posts in Drawing Cadre by way of Recruitment discontinued [241]

-Extending Facilities/Benefits to temporary Employees [115]

-Hoisting of National Flag on Special occasions [146]

-Items to be Inspected in GAD Section [144,215,248]

-Keeping Fax Machines ON for twenty four hours [196]

-Library to be updated for checking by Inspecting Officers [215]

-National Anthem Full & Short Version [146]

-Overtime while holding additional charge of Supervisory post [168]

Establishment Matters...

-Printing Letter Heads as 'Mumbai' for Bombay [176]

-References received through Govt. to be computerized [148]

-Salary of promotee not to be drawn by that office after thirty days from date of transfer order [186]

-Seeking clarifications on disputed/unsettled points from Head Office [218]

-Service Appreciation Letter to employees on retirement [117,230]

-Size of Paper to be used for Correspondence [147]

-Size of Paper to be used for File Covers [147]

-Size of Paper to be used for Office Notes [147]

-Size of Paper to be used for Returns [147]

-Standard form of State Emblem [146]

-Trainee Sub Engineers/Jr.Engineers to be treated as Regular [221]

-Use of State Emblem on Invitation Cards [146]

-Using Rubber Stamp as 'Mumbai' for Bombay on pre-printed Stationery [176]

EXAMINATIONS

-Adhoc Board Marathi Typing/Shorthand ~ [106]

-Chances to appear for Deptl.Accounts ~ under old Syllabus [124]

-Chances to appear for Entrance ~ to Apprentices [75,97]

-Competent Authority to deal with matters regarding Departmental ~ [245]

-Departmental Accounts ~ [120,124,140]

-Departmental GAD ~ [25,120,140]

-Entrance ~ [75,97]

-Entrance ~ compulsory for Freedom Fighter or their Nominee before appointment [226]

-Hindi ~ [6,11,13,15,22,24,28,53,68,73,90]

-Marathi Language ~ [13,14,17]

-Periodicity of Speed Test for Steno-Typist/Typist for GO-74 Benefit [143]

-Professional ~ [13]

-Sale of Correction Slips & New Circulars to needy employees [232]

-Travelling Allowance [13,106]

EXEMPTIONS
-Deptl.Accounts Exam [124]
-Hindi Exam [6,24,28]
-Marathi Language Exam [17]

EXTRA ORDINARY LEAVE
-15th to 21st March 1984 counting for increment [107]
-16th June 1983 counting for increment [107]
-3rd to 5th January 1984 counting for increment [107]
-Agitational Activities [88]
-Reviewing Cases adding balance of Special Compensatory Leave [205]

FACILITIES TO EMPLOYEES
-Applications for outside posts [5]
-Medical [174,228]
-NMR Staff [135]
-Private use of Deptl.vehicle [18]
-Refunding excess charges of publication [12]
-Reimbursement of Tuition Fees for completing Computer Course of two years [235]
-Temporary Employees [115]
-To apply outside the Organisation [5]
-Trainee Sub Engineers/Jr.Engineers [221]
-Women Employees [47]
-Workcharged Staff [135]
-Worker Student [78,112]
-Worker Teacher [78,112]
- [Please Also See **Concessions to Employees**]

FACTORIES ACT
-Average earnings during Leave [41]
-Classification of categories as Supervisory/Non supervisory for Overtime [31,33,50]
-Occasions in a Calendar year for availment of Leave by employees in Power Stations [205,216]

FEE
-Reimbursement to Employees completing Computer Courses of two years [249]

FIRE FIGHTING CADRE
-Refixation of pay of Fireman after opening of avenues for promotion under GO-143(P) [206]

FLAG HOISTING
- [Please See **National Flag**]

FOREIGN TRAINING
- [Please See **Abroad Training**]

FORMS
-Application for Caste Certificate of NTs 'C' & 'D' [179,209]
-Application for Caste Certificate of OBCs [179,209]
-Caste Certificate of Nomadic Tribes 'C' & 'D' [209]
-Caste Certificate of Other Backward Classes [179,209]
-Caste Certificate of Scheduled Castes [209]
-Caste Certificate of Special Backward Classes [209]
-Caste Certificate of Vimukta Jatis/Nomadic Tribes [209]
-Certificate for recommending Re-employment beyond superannuation [172]
-Confidential Reports [35,77]
-Information of Backlog of BCs as on 1st April 1995 [151,194]
-Information of PAPs on Priority Lists to be furnished to all Appointing Authorities [220]
-Medical Reimbursement of treatment taken in private Hospitals for major illness/operation [174]
-No Objection Certificate for Passport [150]
-Receipt of Financial Assistance to relatives of deceased (Outsider) [103]
-Show Cause Notice where Caste Certificate declared invalid [202]
-Standardised Registers for GAD [71]

FORWARDING OF
-Applications for recruitment outside Board [5]

FREEDOM FIGHTERS
-Entrance, pre-recruitment Trade Test, Speed Test etc.compulsory before appointment [226]

FUNCTIONS & DUTIES
- [Please See **Duties & Functions**]

GO-74(P) BENEFIT
- [Please See **Next Higher Grade/Scale Benefit**]

GOVERNMENT

-Computerization of References Received from ~ [148]
-Dealing with References from ~ [148]

GRAMPANCHAYATS

-Education Tax recovery from Employees occupying Quarters [9]
-Elections during 12-8-1997 to 3-12-1997 [234]
-Elections during 26-12-1997 to 5-3-1998 [249]
-Sanitary Tax recovery from Employees occupying Quarters [9]

GRANTS

-Drama Competitions [96,100,132,162,242]
-Sports Tournaments [56,69,76,95,134]

GUIDELINES

-Absorption of Supernumerary Staff in Pay Gr.III & IV [111]
-Compensation to outsiders & animals [80]
-Confidential Reports writing [45]
-Correct use of National Anthem [146]
-Correct use of National Flag [146]
-Correct use of State Emblem [146]
-Hoisting of National Flag on Special occasions [146]
-National Salute [146]
-Priority List of Project Affected Persons [164,220]
-Recasting Seniority on passing Deptl.Exam [120,140]
-Transfer [214]
-Use of State Emblem on Invitation Cards [146]
-Vigilance/Departmental Action Reports for Selection [128]
- [Please Also See **Principles**]

HINDI EXAMINATION

-Absence treated as Duty [13]
-Categories exempted [6]
-Exemption [24,28]
-Extended date for passing [11,15,22,53,68,73,90]
-Time limit for passing [11,15,22,53,68,73,90]
-Travelling Allowance [13]

HOLIDAYS

-Compensatory Off to Vehicle Drivers for working on ~ [21]

HONORARIUM

-Competent Authority to decide rates for Guest Faculties [224]
-Guest Faculties [224]
-In house Faculties posted to work in TRD [240]
-Rates for delivering Lectures & for Demonstrations [224]
- [Please Also See **Remuneration**]

HOURS OF ATTENDANCE

-Morning Office during summer in Khandesh [7]
-Timely intimation about inability to attend Office [1]
- [Please Also See **Attendance**]

INCOME TAX

-Arrears of Book Allowance drawn without certificate of deceased employee is 'Income' [187]
-Arrears of Entertainment Allowances drawn without certificate of deceased employee is 'Income' [187]
-Arrears of Technical Journal Allowance drawn without certificate of deceased employee is 'Income' [187]

INCREMENTS

-Counting EOL of 1983 & 1984 Strikes [107]
-Incentive ~ on acquiring Qualification as per old guidelines [122]
-Regulating ~ on 1st day of month [55]
-Trainee Sub Engineers/Jr.Engineers [221]
-Withholding ~ till passing Marathi Language Exam [14]

INSPECTION

-Divisional Commissioner/Collector not to inspect Offices of MSEB [238]
-Head Clerk in Field Inspection Unit(GAD) to accompany for ~ [144]
-Inspecting Officers to get feedback on availability, updation & use of Reference Volumes [215]
-Items to be Inspected in GAD Section [144,215,248]
-Library to be checked by the Inspecting Officers [215]
-Visits of Field Inspection Unit(GAD) for Spot Compliance [144]

JOINING TIME

-Stations not connected by Rail [26]

KIT ALLOWANCE

-Players participating in Sports Tournaments [98,142]
-Utilising for purchase of Uniform & other necessary articles for the Players [142]

LEAVE

-Agitational activity (EOL without pay) [88]
-Charge Allowance not allowed during ~ [91]
-Countersignatures on medical certificates [62]
-Employees while on Election Duty [178]
-EOL in agitational activity [88]
-EOL of 1983 & 1984 of Strikes to count for increments [107]
-Hot Line Allowance in ~ Salary [41]
-Intimating inability to attend Office through telephone/ friend [1]
-Medical grounds for short duration [62]
-Occasions in a Calendar year for availment by employees in Power Stations [205,216]
-Rates (earning to Appendix 'C') [10]
-Special Compensatory ~ [205,216]
-Special Disability ~ [46,93]
-Special Pay for additional charge not allowed during ~ [91]
-Timely intimation [1]

LEAVE SALARY

-Charge Allowance not allowed [91]
-Hot Line Allowance included [41]
-Risk Allowance not included [212]
-Special Pay of additional charge not allowed [91]

LEAVE TRAVEL CONCESSIONS

-Grace period for 1980-83 block due to refusal of Leave [101]

LEGAL MATTERS

-Delegation of powers [85]
-Delegation of powers to Dy.CE(Civil)T&D [85]

LIBRARY

-Booklet on 'Medical Assistance & Other Concessions' [250]
-Correction Slips & New Circulars [232]
-Inspection by the Inspecting Officers [215]
-Review of GSOs/GOs [127,136]

MARATHI LANGUAGE EXAMINATION

-Absences treated as Duty [13]
-Exempting categories not coming in contact with public frequently [17]
-Promotion not entitle till passing [14]
-Travelling Allowance [13]
-Withholding increments till passing [14]

MEDICAL FACILITIES

-Expenses incurred on Treatment taken in private Hospitals [174]
-Form for preferring claim for treatment taken in private Hospitals for major illness/operation [174]
-Injuries in Sports [93]
-Major illness/surgical cases to be referred to authorised Hospitals by Medical Supdt./MO of PS [228]
-Medical Assistance & Other Concessions (Booklet) [250]
-Points to be noted while submitting reimbursement cases of major illness/operation [174]

MISCELLANEOUS

-Bombay to be called as Mumbai [156,176]
-Change in calling of Bombay as Mumbai [156,176]
-Change in Rules/Regulations to be examined by Legal Adviser & CIRO [61]
-Compensation to outsiders & animals (Guidelines) [80,83,87,103,116]
-Delegation of Powers [85]
-Delegation of Powers of Head of Department to Adviser Internal Audit [129]
-Delegation of Powers of Member(Adm.) to Chairman [99]
-Delegation of Powers to Dy.CE(Civil)T&D [85]
-Divisional Commissioner/Collector not to inspect Offices of MSEB [238]
-Extending Facilities/Benefits to temporary Employees [115]
-Guidelines for absorption of Supernumerary Staff in pay Gr.III & IV [111]
-Guidelines for deciding Compensation to outsiders & animals [80,83,87,103,116]
-Guidelines regarding Vigilance/Departmental Action reports for Selection [128]
-Keeping Fax Machines ON for twenty four hours [196]
-Review of GSOs/GOs [127,136]

MSEB CLASSIFICATION & RECRUITMENT REGULATIONS

-Apprentices [75,97,197,207,244]

-Apprentices (reservation in Recruitment) [197,207]

-Apprentices considering without being sponsored by Employment Exchange [75]

-Apprentices having passed pre-recruitment Test eligible for oral interview of other Circle/Division [244]

-Changes undergone from time to time in Reservation Policy & Roster Points till October 1996 [195]

-Employment to dependants of deceased/prematurely retired Employees [64,159,225,233]

-Entry posts in Drawing Cadre by way of direct recruitment discontinued [241]

-Freedom Fighters [226]

-Isolated posts [204]

-Minimum Qualification [36]

-Minimum Qualification of LDCs appointed prior to 23rd July 1990 relaxed for promotion [138]

-NMR Staff eligible to apply against notification without sponsoring by Employment Exchange [135]

-Not to reopen promotion unless involves patent omission [54]

-Notification of vacancies in Pay Gr.III & IV [193,220]

-Percentage for filling vacancies upto Dy.EE (temporary revision) [70,92]

-Physically Handicapped Persons [166]

-Project Affected Persons [164,220]

-Relaxing upper age limit to Apprentices [75]

-Reservation for Apprentices in Pay Gr.III & IV posts in direct recruitment [197,207]

-Reservation for Women in Recruitment [169,190]

-Roster points for Promotion [149,183,219,246]

-Roster Points for Recruitment [169,183,190,219,247]

-Special Backward Class [149,158,167,173,177,198,200]

-Special Drive to wipe out Backlog of Backward Classes as on 1st April 1995 [151,194]

-Special Drive to wipe out Backlog of Physically Handicapped Persons [166]

-Special sympathy to employees belonging to Backward Classes in promotion [175]

-Validity of Select List of departmental promotees [60]

-Workcharged Staff eligible to apply against notification without sponsoring by Employment Exchange [135]

MSEB EMPLOYEES' SERVICE REGULATIONS

-Applications for outside posts (forwarding) [5]

-Daily Allowance for journeys involving nights [131]

-Deciding Overtime (above limits) [65]

-Forwarding Applications for outside posts [5]

-Inviting other Officer in absence of SWO, PO, TDO on Selection Committees [182]

-Joining Time for stations not connected by Rail [26]

-Leave rates to Appendix 'C' [10]

-Not to engage in any trade/business [51]

-Overtime (beyond limit) [65]

-Promotion effective from reporting [32]

-Regulating increments on 1st day of month [55]

-Special Compensatory Leave [205,216]

MUNICIPALITIES

-Education Tax recovery from Employees occupying Quarters [9]

-Elections during 22-9-1997 to 11-12-1997 [243]

-Sanitary Tax recovery from Employees occupying Quarters [9]

NATIONAL DAYS

-Correct use of National Anthem [146]

-Correct use of National Flag [146]

-Correct use of State Emblem [146]

-Hoisting of National Flag on Special occasions [146]

-National Anthem Full & Short Version [146]

-National Salute [146]

-Playing of Roll of Drums before National Anthem [146]

-Singing of National Anthem [146]

NATIONAL FLAG

-Correct use of National Flag [146]

-National Anthem Full & Short Version [146]

-National Salute [146]

-Singing of National Anthem [146]

-Special occasions [146]

NEXT HIGHER GRADE/SCALE BENEFIT

-Counting period of service of deceased employee from deemed date in absence of application [229]

-Deemed date counting [133,229]

Next Higher Grade/Scale Benefit...

-Departmental Action Cases Reports for considering ~ [128]

-Director Of Accounts & equivalent on first occasion [184]

-Fireman on 1st & 2nd occasion after opening of avenues for promotion under GO-143(P) [206]

-Medical Superintendent on second occasion [181]

-Minimum Qualification of LDCs appointed prior to 23rd July 1990 relaxed for UDCs scale [138]

-Speed Test conducting for Steno Typists/Typists (Periodicity) [143]

-Steno Typist/Typist possessing Govt.Commercial Certificate not required to pass Speed Test [143,191]

-Vehicle Cleaners [185]

-Vigilance Reports for considering [128]

NOMADIC TRIBES

-Action where Caste Certificate declared invalid [202,222]

-Caste Certificate Issuance Procedure [209]

-Caste Certificate Scrutiny Committee [163,200]

-Change in BC category without change in Caste [201]

-Changes undergone from time to time in Reservation Policy & Roster Points till October 1996 [195]

-Creamy Layer Certificate incorporated in Caste Certificate to be accepted [179]

-Creamy Layer Criterion for NTs 'C' & 'D' [208]

-Employee claiming status after entry in to service [201]

-Issue of Caste Certificate (Procedure) [209]

-Reservation of NTs 'A','B','C' & 'D' against promotion internally transferable [246]

-Reservation of NTs 'A','B','C' & 'D' against recruitment internally transferable [219]

-Scrutiny Committee for Caste Verification [163,200]

-Verification of Caste Certificate [163,200]

NOMINAL MUSTER ROLL

-Eligible to apply against notification without sponsoring by Employment Exchange [135]

-Revised rates of consolidated wages from 1st April 1988 [121]

-Revision of daily wages from 1st April 1985 [109]

-Travelling Allowance [84,118]

NOTIFICATION OF VACANCIES

-Marking to Offices where Priority List of PAPs are available [220]

-Members of ST Welfare Committee & MLAs from tribal area to whom copies of Notification to be sent [193]

OFFICE EQUIPMENTS

-Keeping Fax Machines ON for twenty four hours [196]

OFFICE PROCEDURE

-Acknowledging & replying public complaints (time limit) [217]

-Critics appearing in News Papers to be clarified within Forty Eight hours [217]

-Direct access to HO for Audit Staff [3]

-Divisional Commissioner/Collector not to inspect the Offices of MSEB [238]

-Keeping Confidential papers in Lock & Key [43]

-Keeping Fax Machines ON for twenty four hours [196]

-Marking papers as Confidential [43]

-Offering comments within one month on reference of MP/MLA/VIP [148]

-Recording entry in Confidential Report about bringing political pressure for transfer [217]

-Recording entry in Service Book about bringing political pressure for transfer [217]

-References received from Govt. to be computerized [148]

-Seeking clarifications on the disputed/unsettled points from HO [218]

-Size of Paper to be used for Correspondence [147]

-Size of Paper to be used for File Covers [147]

-Size of Paper to be used for Office Notes [147]

-Size of Paper to be used for Returns [147]

-Standard form of State Emblem [146]

-Use of proper phraseology while endorsing correspondence as per Status of Official [155]

-Use of State Emblem on Invitation Cards [146]

-Weekly Report of Action Taken on References received from Govt. [148]

- [Please Also See **Procedure Regarding**]

OFFS

-Compensatory ~ to Vehicle Drivers [21]

OTHER BACKWARD CLASS

-Action where Caste Certificate declared invalid [202,222]

-Caste Certificate Issuance (Procedure) [209]

-Caste Certificate Scrutiny Committee [163,200]

-Change in BC category without change in Caste [201]

-Changes undergone from time to time in Reservation Policy & Roster Points till October 1996 [195]

-Creamy Layer Certificate incorporated in Caste Certificate to be accepted [179]

-Creamy Layer Criterion [208]

-Employee claiming status after entry in to service [201]

-Issue of Caste Certificate (Procedure) [209]

-Scrutiny Committee for Caste Verification [163,200]

-Verification of Caste Certificate [163,200]

OVERTIME

-Beyond prescribed limit (Competent Authority) [65]

-Chargeman Grade (Non-supervisory) [50]

-Classification of Categories [31,33,50]

-Determination of position of Supervisory & Non-supervisory [31,33,50,168]

-Employees (other than Vehicle Drivers) deputed to Election Duty [153]

-Jr.VOs & AVOs called upon to perform 'Security' jobs during agitations/strikes [203]

-Relaxing limit for Annual Accounts [34]

-Vehicle Drivers deputed to Election Duty [157]

-While holding additional charge of Supervisory post [168]

PANCHAYAT SAMITIES

-Elections during 09-01-1997 to 05-03-1997 [211]

PASSPORT

-No Objection Certificate [150]

PAY

-Special ~ for holding additional charge [89,91]

PAY FIXATION

-Fireman after opening of avenues for promotion under GO-143(P) [206]

PHYSICALLY HANDICAPPED PERSONS

-Special Drive for Recruitment [166]

POLICE CASES

- [Please See **Criminal Matters**]

PRINCIPLES

-BC employees appointed on merit not to be counted against reservation [246]

-Employment to PAPs [164,220]

-Employment to Son/Daughter after attaining age of majority on compassionate grounds [225]

-Exceptions to general transfer policy [214]

-Promotion on regular establishment [66]

- [Please Also See **Guidelines**]

PROCEDURE REGARDING

-Action where Caste Certificate declared invalid [202,222]

-Appreciation Letter to employee on Retirement [117,230]

-Compulsory Retirement before superannuation [123]

-Correct use of National Anthem [146]

-Correct use of National Flag. [146]

-Correct use of State Emblem [146]

-Departmental Action cases Reports for considering Promotion & Next Higher Grade/Scale Benefit [128]

-Direct access to HO for Audit Staff [3]

-Employment to dependant of Project Affected Person [164,220]

-Hoisting of National Flag on Special occasions [146]

-Medical Reimbursement for treatment taken in private Hospitals [174]

-Open category employee claiming as belonging to BC after entry in to service [201]

-Periodicity of Speed Test for Steno-Typist/Typist for GO-74 Benefit [143]

-Purchase of Uniforms for Players [141]

-Reemployment beyond age of superannuation in exceptional circumstances [172]

-Reservation for Physically Handicapped Persons in Recruitment [166]

-Retirement (Compulsory) [123]

Procedure Regarding...

-Service Appreciation Letter to employees on retirement [117,230]

-Special Recruitment Drive for Physically Handicapped Persons [166]

-Vigilance Reports for considering promotion & Next Higher Grade/Scale Benefit [128]

- [Please Also See **Office Procedure**]

PROFESSIONAL EXAMINATION

-Travelling Allowance for appearing [13]

PROJECT AFFECTED PERSONS

-Employment to changed Nominee of dependant [164]

-Notification of vacancies to be marked to Offices where Priority List available [220]

PROMOTION

-Action where Caste Certificate declared invalid [202,222]

-Changes undergone from time to time in Reservation Policy & Roster Points till October 1996 [195]

-Deemed date counting for next higher grade/scale [133,229]

-Departmental Action reports [128]

-Disciplinary Action against ignoring claims of BC persons [161]

-Effective from reporting date. [32]

-Isolated posts [204]

-Master Eligibility List of employees in Accounts & GAD cadre [140]

-Minimum Qualification of LDCs appointed prior to 23rd July 1990 relaxed for ~ as UDCs [138]

-No deemed date if promotee not relieved within thirty days from date of order [186]

-No relaxation of academic qualification to selection posts [125,126]

-Not eligible till passing Marathi Language Exam [14]

-Not to be denied to employees belonging to BC unless they are considered definitely unfit [175]

-Not to draw Salary of promotee by that office after thirty days from date of transfer order [186]

-Not to reopen unless involves patent omissions [54]

-Passing Deptl.Accounts Exam necessary [120,140]

Promotion...

-Passing Deptl.GAD Exam necessary [120,140]

-Pending report of Caste Certificate Scrutiny Committee [163,239]

-Principles for regularisation [66]

-Refusal of Officiating ~ with due selection by CSC debars for three years [137]

-Regularisation (Principles) [66]

-Relief of Promotees [186]

-Reservation for Special Backward Class Category [149,158,198]

-Reservation of NTs 'A','B','C' & 'D' internally transferable [246]

-Reservation policy from 2nd July 1997 in view of Supreme Court judgement in RK Sabharwal [246]

-Reservation to be applied to strength of cadre instead of vacancies [246]

-Revising percentage temporarily upto Dy.EE [70,92]

-Roster Points [149,183,219,246]

-Rotation of Board Member on Selection Panel [30]

-Salary of promotee not to be drawn by that office after thirty days from date of transfer order [186]

-Seniority of BCs and Open category employees in promoted posts [223]

-Special BC category employees entitle after producing Caste Certificate [173]

-Special BC employees promoted on STs Caste Certificate not to be reverted [158,167]

-Special Drive to wipe out Backlog of BCs as on 1st April 1995 [151,194]

-Special sympathy to employees belonging to BCs [175]

-Transfer of Employee on refusal of ~ [214]

-Validity of Select List [60]

-Verification of Caste Certificate of STs before ~ [239]

-Vigilance reports [128]

-Wiping out Backlog of BCs as on 1st April 1995 under Special Drive [151,194]

QUALIFICATION

-Minimum for Pay Group IV posts [36]

-Minimum ~ of LDCs appointed prior to 23rd July 1990 relaxed for promotion/GO-74 of UDCs [138]

-No Relaxation of academic ~ to Selection posts [125,126]

RECOVERY FROM EMPLOYEES

-Education Tax/Cess for occupying Quarters [9]

-Sanitary Tax for occupying Quarters [9]

-Subsistence Allowance [67]

RECRUITMENT

-Absorping Supernumerary Staff in Pay Gr.III & IV posts [111]

-Action against employees found ineligible or unqualified for initial ~ on false Certificate/Information [222]

-Action where Caste Certificate declared invalid [202,222]

-Appointment pending report of Caste Certificate Scrutiny Committee [163,239]

-Apprentices [75,97,197,207,244]

-Backward Class employees appointed on merit not to be counted against reservation [246]

-Changes undergone from time to time in Reservation Policy & Roster Points till October 1996 [195]

-Disciplinary Action against ignoring claims of BC persons [161]

-Employment on compassionate ground [64,159,225,233]

-Entrance Exam, pre-recruitment Trade Test, Speed Test etc.compulsory for Freedom Fighters or Nominees [226]

-Entry posts in Drawing Cadre discontinued [241]

-Freedom Fighters [226]

-Inviting other Officer in absence of SWO, PO, TDO on Selection Committees [182]

-Isolated posts [204]

-Members of Scheduled Tribes Welfare Committee & elected MLAs from tribal area to whom copies of Notifications to be sent [193]

-Minimum Qualification [36]

-NMR Staff eligible to apply against notification without sponsoring by Employment Exchange [135]

-Notification of Vacancies [193,220]

-Offices maintaining Priority Lists of PAPs to furnish information to all Appointing Authorities [220]

-Physically Handicapped Persons [166]

-Project Affected Persons [164,220]

-Qualification (Minimum) [36]

-Reservation for Apprentices [197,207]

Recruitment...

-Reservation for STs in Thane, Nashik, Dhule, Raigad, Chandrapur & Gadchiroli districts [247]

-Reservation for SBC Category [149,158]

-Reservation for Women [169,190]

-Reservation of NTs 'A','B','C' & 'D' internally transferable [219]

-Reservation policy from 2nd July 1997 in view of Supreme Court judgement in RK Sabharwal [246]

-Reservation to be applied to strength of cadre instead of vacancies [246]

-Roster Points [169,183,190,219,247]

-Rotation of Board Member on Selection Panel [30]

-Special BC Persons appointed on ST Caste Certificate not to be removed [158,167]

-Special Drive to wipe out Backlog of BCs as on 1st April 1995 [151,194]

-Special Drive to wipe out Backlog of Physically Handicapped Persons [166]

-Trainee Sub Engineers/Jr.Engineers to be treated as appointed on Regular Establishment [221]

-Verification of Caste Certificate of STs before ~ [239]

-Wiping out Backlog of Backward Classes as on 1st April 1995 [151,194]

-Wiping out Backlog of Physically Handicapped Persons [166]

-Workcharged Staff eligible to apply against notification without sponsoring by Employment Exchange [135]

REGISTERS

-Standardisation [71]

REGULATIONS

-Amendment proposals examining by Legal Adviser & CIRO [61]

-BSEB Employees' Service Regulations [5]

-Change in ~ to be examined by Legal Adviser & CIRO [61]

-Marathi Language Examination Regulations [14]

-MSEB Classification & Recruitment Regulations [60,64,70,92,159,164,166,169,190,197,207,219,220,225,226,233,241,246,247]

-MSEB Employees Seniority Regulations [120,137,140,223]

-MSEB Employees' Service Regulations [5,10,26,32,51,55,65,131,182,329]

REIMBURSEMENT

-Arrears of Book Allowance to employee expired before claiming ~ [187]

-Arrears of Entertainment Allowance of employee expired before claiming ~ [187]

-Arrears of Technical Journal Allowance to employee expired before claiming ~ [187]

-Employees completed Computer Course of two years entitled for Tuition Fees on pro-rata basis [235]

-Medical ~ [174,228]

-Purchase of Flannel Blue Woolen Cloth for Uniform to Pay Gr.III & IV employees in HO [236]

RELAXATION

-Minimum Qualification of LDCs appointed prior to 23rd July 1990 for promotion/GO-74 of UDCs [138]

-No ~ of academic Qualification tp Selection posts [125,126]

-Sponsoring by Employment Exchange against notification relaxed to NMR Staff [135]

-Sponsoring by Employment Exchange against notification relaxed to Workcharged Staff [135]

RELIEF ON TRANSFER/PROMOTION

-Employees to be relieved without waiting for Substitute [186]

REMOVAL

- [Please See **Termination of Service**]

REMUNERATION

-Outside Institutions (retention) [29]

-Retention (outside Institutions) [29]

- [Please Also See **Honorarium**]

RENTS

-Carpet Area of the Board's Quarter includes Balcony, WC, Bath, Internal passages etc. for charging Quarter ~ [188]

REPORTS

-Disciplinary Action ~ for Promotion/Next Higher Grade Benefit [128]

-References received from Govt. to be computerized [148]

-Vigilance ~ for Promotion/Next Higher Grade Benefit [128]

-Weekly ~ of Action Taken on References received from Government [148]

RESERVATION

-Applicable to strength of cadre instead of vacancies [246]

-Apprentices in Pay Gr.III & IV in direct recruitment [197,207]

-BC employees appointed on merit not to be counted against ~ [246]

-Changes undergone from time to time in Policy & Roster points till October 1996 [195]

-Isolated posts [204]

-NTs 'A','B','C' & 'D' against promotion internally transferable [246]

-NTs 'A','B','C' & 'D' against recruitment internally transferable [219]

-Physically Handicapped Persons [166]

-Policy from 2nd July 1997 in view of Supreme Court judgement in RK Sabharwal [246]

-Roster Points for Promotion [149,183,219,246]

-Roster Points for Recruitment [169,183,190,219,247]

-Roster Points for Women [169,190]

-Scheduled Tribes in Thane, Nashik, Dhule, Raigad, Chandrapur & Gadchiroli districts [247]

-Special BC Category [149,158,198]

-Special Drive to wipe out Backlog of BC as on 1st April 1995 [151,194]

-Special Drive to wipe out Backlog of Physically Handicapped Persons [166]

-Women in Recruitment [169,190]

RESIDENTIAL QUARTERS

-Carpet Area of the Board's Quarter includes Balcony, WC, Bath, Internal passages etc. for charging Rent [188]

-Education Tax (recovery from employees) [9]

-Sanitary & other Municipal taxes (recovery from employees) [9]

-Sanitary Tax (recovery from employees) [9]

RESIGNATION

-Recording CR on ~ [45]

RESPONSIBILITIES

-Against filling in reserved posts by dereservation [161]

-Against Ignoring claims of BC persons in Recruitment/ Promotion [161]

Responsibilities...

-Correct use of National Anthem [146]
-Correct use of National Flag [146]
-Correct use of State Emblem [146]
-Hoisting of National Flag on Special occasions [146]
-Imparting proper training to the Apprentices [197]
-Jobs which have no relevance to the Trade not to be given during Apprenticeship [197]
-Updating Roster Registers timely by Appointing Authority [161]
- [Please Also See **Duties & Functions**]

RETIREMENT

-Appreciation of Service [117,230]
-Compulsory ~ before superannuation [123]
-Employment on Compassionate ground to dependant [64,159,225,233]
-Extension of service beyond age of superannuation not permitted [172]
-Honouring Employee [113,145]
-Honouring Spouse of Employee [114,145]
-Recording CR on ~ [45]
-Reemployment beyond the age of superannuation in exceptional circumstances [172]
-Service Appreciation Letter [117,230]
-Special Compensatory Leave to be considered for encashment [205]
-Special Review Committee for Compulsory ~ [123]
-Transfer of Employee retiring within two years [214]

RETURNS

-Disciplinary Action [102]
-Size of Paper to be used [147]
-Suspension cases [102]
-Weekly Report of Action Taken on References received from Govt. [148]

REVERSION

-Employees found ineligible or unqualified for promotion on false Certificate/Information [222]
-Where Caste Certificate declared invalid [202]

RISK ALLOWANCE

-Cannot be included in Leave Salary [212]

Risk Allowance...

-Employees eligible for ~ [212]
-Lineman exclusively working in Offices not eligible [213]
-Vehicle Drivers & Cleaners irrespective of their place of posting eligible [213]

ROSTER REGISTERS

-Attaching Certificate about updation in CRs of Divisional/Circle Heads [161]
-Certificate from Divisional/Circle Heads having updated [161]
-Changes undergone from time to time in Reservation Policy & Roster Points till October 1996 [195]
-Entering full name of Women Employees [190]
-Promotion Roster 50 Points effective from 13-6-1995 [149]
-Promotion Roster 50 Points effective from 19-12-1995 [183]
-Promotion Roster 100 Points effective from 29-3-1997 [219]
-Promotion Roster 100 Points effective from Selection year 1996-1997 [246]
-Recruitment Roster 200 Points effective from 1-7-1995 [169]
-Recruitment Roster 200 Points effective from 19-12-1995 [183]
-Recruitment Roster 100 Points effective from 29-3-1997 [219]
-Recruitment Roster for Women [169,190]
-Recruitment Roster of Scheduled Tribes in Thane, Nashik, Dhule, Raigad, Chandrapur & Gadchiroli districts [247]

RULES

-Maharashtra Civil Service (Seniority Regulation) Rules [223]

SALARY BILLS

-Not to draw ~ of transferred promotee by that office after thirty days from date of order [186]
-Recoveries from Subsistence Allowance [67]

SCHEDULED CASTES

-Action where Caste Certificate declared invalid [202,222]
-Caste Certificate Issuance (Procedure) [209]
-Caste Certificate Scrutiny Committee [163,200]
-Change in Backward Class category without change in Caste [201]
-Changes undergone from time to time in Reservation Policy & Roster Points till October 1996 [195]

Scheduled Castes...

-Employee claiming status after entry in to service [201]
-Issue of Caste Certificate (Procedure) [209]
-Scrutiny Committee for Caste Verification [163,200]
-Verification of Caste Certificate [163,200]

SCHEDULED TRIBES

-Action where Caste Certificate declared invalid [202,222]
-Caste Certificate Scrutiny Committee [163,199]
-Caste Certificate Verification [163,170,199,239]
-Change in Backward Class category without change in Caste [201]
-Changes undergone from time to time in Reservation Policy & Roster Points till October 1996 [195]
-Compulsory verification before appointment [163,239]
-Compulsory verification before promotion [239]
-Employee claiming status after entry in to service [201]
-Enhanced reservation in Thane, Nashik, Dhule, Raigad, Chandrapur & Gadchiroli districts [247]
-Members of Welfare Committee & MLAs from tribal area to whom copies of Notification to be sent [193]
-Provisional Appointment pending report of Caste Certificate Scrutiny Committee [163,239]
-Provisional promotion pending report of Caste Certificate Scrutiny Committee [163,239]
-Scrutiny Committee for Caste Verification [163,199]
-Special Backward Class employees appointed on ~ Caste Certificate [158,167]
-Verification of Caste Certificate [163,170,199,239]

SELECTION OF CANDIDATES

-Apprentices having passed pre-recruitment Test eligible for oral interview of other Circle/Division [244]
-Inviting other Officer in absence of SWO, PO, TDO on Selection Committees [182]
-Rotation of Board Member on Panels [30]

SENIORITY

-Backward Classes and Open category Employees in promoted posts [223]
-Civil Staff of Civil Dn.Uran(HQ Panvel) to Kalyan CCCM/Circle [154]

Seniority...

-GAD & A/Cs.staff of Hydro PS & Gas Turbine O&M Project Uran [110,154]
-Hydro PS & Gas Turbine O&M Project Uran GAD & A/cs.staff [110,154]
-Master Eligibility List of employees in Accounts & GAD Cadres [140]
-Not to disturb ~ on passing Deptl.Exam within chances [120,140]
-Pay Gr.III Circlewise posts of Bhandardara Hydro PS [110]
-Pay Gr.III Circlewise posts of Bhatsa Hydro PS [231]
-Pay Gr.III Circlewise posts of Civil Dn.I Uran(HQ Panvel) [154]
-Pay Gr.III Circlewise posts of Paithan Hydro PS [110]
-Pay Gr.III Circlewise posts of Panshet, Varasgaon, Kanher, Dhom, Ujani Hydro Power Stns. [231]
-Pay Gr.III Circlewise posts of Tillari Hydro PS [110]
-Pay Gr.III Circlewise posts of Uran PS [110,154]
-Pay Gr.III Circlewise posts of Uran Project Office [110,154]
-Pay Gr.III Circlewise posts of Vaitarna Hydro PS [110]
-Pay Gr.III Circlewise posts of Vir/Bhatgar Hydro Power Stations [110]
-Pay Gr.III Circlewise posts of Yeldari Hydro PS [110]
-Pay Gr.IV Divisionwise posts of Civil Dn.Uran(HQ Panvel) [154]
-Pay Gr.IV Divisionwise posts of Uran PS [110]
-Pay Gr.IV Divisionwise posts of Uran Project Office [110]
-Recasting as per passing of Deptl.Exam [120,140]

SERVICE BENEFITS

-Temporary Employees to e extended Facilities/Benefits on par with permanent employees [115]
-Trainee Sub Engineers/Jr.Engineers to be treated as appointed on Regular Establishment [221]

SERVICE BOOKS

-Attesting Authorities [39]
-Countersigning Date of Birth entry [40]
-Entering Caste Certificate [173]
-Entries (Attesting Authorities) [39]
-Recording entry about bringing political pressure for transfer [217]

SPECIAL BACKWARD CLASSES

-Action where Caste Certificate declared invalid [202,222]
-Appointed on the basis of Scheduled Tribes Caste Certificate not to be removed [158,167]
-Benefits to be extended after producing Caste Certificate [173]
-Caste Certificate Issuance (Procedure) [209]
-Caste Certificate Verification [163,200]
-Castes classified as ~ [149,158,177,198]
-Change in Backward Class category without change in Caste [201]
-Changes undergone from time to time in Reservation Policy & Roster Points till October 1996 [195]
-Creamy Layer Principle not applicable [149,158]
-Employee claiming status after entry in to service [201]
-Halba Caste deletion from the list [177]
-Issue of Caste Certificate (Procedure) [209]
-Percentage of Reservation for Recruitment/Promotion [149,158]
-Promoted on the basis of Scheduled Tribes Caste Certificate not to be reverted [158,167]
-Promotion not to be considered till Caste Certificate produced [173]
-Scrutiny Committee [200]
-Verification of Caste Certificate [163,200]

SPECIAL COMPENSATORY LEAVE

-Admissible only upto Dy.EEs level [205]
-Considering for Encashment on Retirement [205]
-Considering for Encashment under GO-59(P) [205]
-Head Time Keeper not eligible [205]
-Occasions for availment in Power Stations [205,216]
-Only ~ can be applied for and sanctioned [205]
-Technical employees only eligible [205]
-Time Keeper not eligible [205]
-Vehicle Drivers not eligible [205]

SPECIAL DRIVE

-Wiping out Backlog of Backward Classes as on 1st April 1995 [151,194]
-Wiping out Backlog of Physically Handicapped Persons [166]

SPECIAL LEAVE

-Injuries in Sports [93]
-Special Compensatory Leave [205,216]
-Special Disability Leave [46,93]
-Sports Injury [93]

SPECIAL PAY

-Additional charge holding [89,91]

SPEED TEST

-Passing compulsory for Freedom Fighter/Nominee before appointment [226]
-Periodicity for Steno-Typist/Typist for GO-74 Benefit [143]
-Steno Typist/Typist possessing Govt.Commercial Certificate not required to pass ~ for GO-74 benefit [143,191]

SPORTS

-Constituting ~ Committees [56]
-Disability Leave for injuries [93]
-Grant for Annual Tournaments [56,69,76,95,134]
-Kit Allowance [98,142]
-Leave (Special for injuries) [93]
-Pattern of Uniforms to the Players [105,141]
-Shoes to Players [105,141]
-Supplementary Allowance in lieu of Daily Allowance [79,108,134,152]
-Track Suit to Players [105,141]
-Travelling Allowance for tournaments [74,79,108,134,152]
-Uniform to Players [105,141,142]

STATIONERY

-Printing Letter Heads as 'Mumbai' for Bombay [176]
-Using Rubber Stamp as 'Mumbai' for Bombay on pre-printed ~ [176]
-Size of Paper for Correspondence [147]
-Size of Paper for File Covers [147]
-Size of Paper for Office Notes [147]
-Size of Paper for Returns [147]
-Standard form of State Emblem [146]

STATUTORY DEVELOPMENT BOARDS

-Attending meetings of ~ and its Special Committees on Invitation [189]

STIPEND

-Diploma holder Apprentices [210]
-Engineering Graduate Apprentices [210]
-Vocational Certificate holder Apprentices [210]

STITCHING CHARGES

-Woolen Clothing [237]

STORES(SUPPLIES & SERVICES)

-Delegation of Powers [85]
-Delegation of Powers to Dy.CE(Civil)T&D [85]
-Earnest Money for composite Supply-cum-Erection [119]
-Officers not to participate in Tender/Quotation process in case Contractor/Supplier is relative [139]

STRIKES

-15th to 21st March 1984 counting EOL for increment [107]
-16th June 1983 counting EOL for increment [107]
-3rd to 5th January 1984 counting EOL for increment [107]
-Overtime to Jr.VOs & AVOs during ~ [203]

SUPERNUMERARY POSTS

-Absorption of employees working against ~ [111]
-Handing/taking over charge [32]

SUSPENSION

-Quarterly Return [102]
-Recoveries from Subsistence Allowance [67]
-Report to HO beyond four months [38]

SYLLABUS FOR

-Deptl.GAD Higher Exam [25]
-Deptl.Training for Head Clerks [104]

TAXES

-Education ~ (Grampanchayat) [9]
-Education ~ (Municipal) [9]
-Sanitary ~ (Grampanchayat) [9]
-Sanitary ~ (Municipal) [9]

TECHNICAL JOURNAL ALLOWANCE

-Arrears drawn without Certificate of deceased employee is 'Income' [187]
-Payment of arrears of employees expired before claiming reimbursement [187]

TELEPHONE

-Purposes (Classified as Private Calls) [2]
-Trunk Calls (Classification of Private Calls) [2]

TEMPORARY EMPLOYEES

-Extending Facilities/Benefits on par with permanent [115]

TENDERS

-Not to Participate in ~ Process if Contractor/Supplier is relative [139]

TERMINATION OF SERVICE

-Employees found ineligible or unqualified for initial recruitment on false Certificate/Information [222]
-Employees whose Caste Certificate declared invalid [202,222,239]

TRADE TEST

-Apprentices having passed pre-recruitment ~ eligible for oral interview of other Circle/Division [244]
-Passing compulsory for Freedom Fighter or his Nominee before appointment [226]
-Periodicity of the Speed Test for Steno-Typist/Typist for GO-74 Benefit [143]
-Steno Typist/Typist possessing Govt.Commercial Certificate not required to pass Speed Test for GO-74 benefit [143,191]

TRAINING

-Allowance [240]
-Employees completed Computer Course of two years entitled for Tuition Fees on pro-rata basis [235]
-Head Clerks [104]
-Honorarium to Inhouse Faculties posted to work in TRD [240]
-Jobs which have no relevance to the Trade not to be given during Apprenticeship [197]
-Officers posted on projects connected posts after Foreign ~ not to be transferred [171]
-Proper ~ to be imparted to the Apprentices [197]
-Rates of honorarium for delivering Lectures & for demonstrations [224,240]
-Trainee Sub Engineers/Jr.Engineers to be treated as appointed on Regular Establishment [221]

TRAINING ALLOWANCES

-Total honorarium including ~ not to be more than 30% of basic pay [240]

TRANSFER

-Ban on ~ of Employees connected with Elections [178]

-Courts/Tribunals not supposed to interfere in ~ of employees [165]

-Employee refusing promotion [214]

-Employee retiring within two years [214]

-Exceptions to General ~ Policy [214]

-Handing Over Note [58]

-Handing/Taking over arrangement [32,58]

-Joining Time for places not connected by Rail [26]

-Not to draw Salary of promotee by that office after thirty days from the date of transfer order [186]

-Officers posted on projects connected posts after Foreign Training not to be transferred [171]

-Policy [214]

-Recording CR on ~ [45,77]

-Recording entry in CR about bringing political pressure for ~ [217]

-Relief on ~ [186]

-Roster points not to be used for posts filled in by ~ [246]

-Women Employees posting at places having easy transport [47]

-Women Employees posting in Urban areas [47]

TRAVELLING ALLOWANCE

-Appearing Adhoc Board Marathi Typing/Shorthand Exam [106]

-Appearing Hindi Exam [13]

-Appearing Marathi Language Exam [13]

-Appearing Professional Exam [13]

-Daily Allowance for journeys involving night [131]

-Drama Competitions [96,108,134,162]

-Inter Electricity Boards tournaments [74,79]

-Joining Time for Stations not connected by Rail [26]

-NMR Staff [84,118]

-Outsiders (Union office bearers) [20]

-Sports [74,79,108,134,152]

-Tournaments outside State [79,108]

-Union office bearers (Outsiders) [20]

Travelling Allowance...

-Union Representatives attending discussions [20]

-Worker Teacher (Workers Education Scheme) [78]

UNIFORM

-Chowkidars [19]

-Employees to wear daily [227]

-Flannel Blue Woolen Cloth to Pay Gr.III & IV employees in HO [236]

-Players [98,105,141]

-Rainy Season material to be supplied by 1st June [27]

-Sports [98,105,141,142]

-Stitching Charges for Woolen Clothing [237]

-Sweepers [19]

-Woollen Jersey to Chowkidars [19]

-Woollen Jersey to Sweepers [19]

UNION MATTERS

-Agitational activities (EOL without pay) [88]

-Counting EOL of 1983 & 1984 Strikes for increments [107]

-EOL without pay for agitational activities [88]

-TA to Union office bearers [20]

VEHICLES

-Not precluded from using (because of Conveyance Allowance) [82]

-Private use at Bombay for Dignitaries [18]

-Private use at Bombay to Members [18]

-Private use at Bombay to Staff [18]

-Private use of Deptl. ~ [18]

-Use by Contractors to carry serious patients [16]

VERIFICATION OF CASTE

- [Please See **Caste Verification**]

VIGILANCE & SECURITY

-Overtime to Jr.VOs & AVOs called upon to perform 'Security' jobs during agitations/strikes [203]

-Reports for promotion [128]

VOLUNTARY RETIREMENT

-Honouring Employee [113,145]

-Honouring Spouse of Employee [114,145]

WAIVING

-Condition of Employment Exchange to Apprentices [75]

-Condition of minimum Qualification to LDCs appointed prior to 23rd July 1990 for promotion/GO-74 of UDCs [138]

-Condition of Sponsoring by Employment Exchange to NMR Staff [135]

-Condition of Sponsoring by Employment Exchange to Workcharged Staff [135]

WOMEN EMPLOYEES

-Changes undergone from time to time in Reservation Policy & Roster Points till October 1996 [195]

-Entering full name in Roster Register [190]

-Posting at places having easy transport [47]

-Posting in Urban areas [47]

-Reservation for Women in Recruitment [169,190]

-Roster for Recruitment [169,190]

WORKCHARGED STAFF

-Dearness Allowance as per regular employees [8]

-Eligible to apply against notification without sponsoring by Employment Exchange [135]

WORKERS EDUCATION SCHEME

-Advance for Study Tour [78,112]

-Board's voluntary contribution [78]

-Expenditure on Unit Level Classes [78,112]

-TA for Worker Teacher [78]

WORKS MATTERS

-Delegation of Powers [85]

-Dy.CE(Civil)T&D (delegations) [85]

-Earnest Money for composite Supply-cum-Erection [119]

-Earnest Money for Works & Civil Contracts [119]

ZILLA PARISHAD

-Elections during 9-1-1997 to 5-3-1997 [211]

USERS NOTES

ADMINISTRATIVE CIRCULARS
Volume II
(135 TO 250)

MAHARASHTRA STATE ELECTRICITY BOARD

REFERENCE